

ВѢСТЬНИКЪ

ѩзыковѣдѣниꙗ, словесьности, людознаньства и древностьи словѣньскыихъ.

VĚSTNÍK SLOVANSKÉ FILOLOGIE A STAROŽITNOSTÍ

S PODPOROU

CARSKÉ AKADEMIE VĚD V PETROHRADĚ,
AKADEMIE ČESKÉ PRO VĚDY A UMĚNÍ,
C. K. MINISTERSTVA KULTU A VYUČOVÁNÍ VE VÍDNI

VYDÁVAJÍ

L. NIEDERLE, F. PASTRNEK, J. POLÍVKA,
J. ZUBATÝ.

ROČNÍK I.

PRAHA 1901.

TISKEM ALOISA WIESNERA. — NÁKLADEM VLASTNÍM.
V komissi Fr. Řivnáče, knihkupce v Praze.

ВѢСТЬНИКЪ
ѩзꙑковѣдѣниꙗ, словесьности, людознаньства и древностьи
словѣньскꙑихъ.

VĚSTNÍK
SLOVANSKÉ FILOLOGIE
A STAROŽITNOSTÍ

S PODPOROU
CARSKÉ AKADEMIE VĚD V PETROHRADĚ,
AKADEMIE ČESKÉ PRO VĚDY A UMĚNÍ,
C. K. MINISTERSTVA KULTU A VYUČOVÁNÍ VE VÍDNI.

VYDÁVAJÍ

L. NIEDERLE, F. PASTRNEK, J. POLÍVKA,
J. ZUBATÝ.

ROČNÍK I.

PRAHA 1901.
TISKEM ALOISA WIESNERA. — NÁKLADEM VLASTNÍM.
V komissi Fr. Řivnáče, knihkupce v Praze.

Předmluva.

Naléhavá potřeba pokud možná úplného a pravidelného roč-přehledu spisů, rozprav, drobnějších článkův a kritických átů ze všech oborů slovanské filologie pociťuje se všeobecně.

Co dosud v tomto směru vykonáno bylo, o to nejpřednější ıhu má Jagićův Archiv für slavische Philologie nejen stálým lem ke všem vynikajícím zjevům, nýbrž i dvěma soustavnými ledy, které zaujímají dvacítiletí od r. 1870 do r. 1891.

Kritickou bibliografii pěstují, jak známo, i jiné slovanské časo- velmi pilně, zvláště ve svém užším oboru.

Dosud však nemá slovanská filologie jakožto celková věda ıtního bibliografického orgánu, v němž by stejnou měrou a podle ého plánu ke všem literárním zjevům přihlíženo bylo. Z té příčiny ıikány již delší dobu také zde v Praze, jmenovitě od r. 1896, porady za tím účelem, aby vydáváním bibliografického věstníku potřebě vyhověno bylo. S počátku narazilo provedení tohoto u na překážky. Když však r. 1898 podařilo se založiti „Věstník ınských starožitností“ a tento záhy došel vážné podpory, tak 'dávání jeho bylo zabezpečeno, vznikla snaha, pokusiti se o to, „Věstník slovanských starožitností“ rozšířen byl na „Věstník ınské filologie a slovanských starožitností“.

Podepsaná redakce, podnikajíc tento pokus, vymezuje pojem ınské filologie tak, jak se to děje v „Archivu für slavische ɔlogie“, jmenovitě v obou přehledech z r. 1876 a 1892. Podle obstarali:

I. prof. dr. Jos. Zubatý obor všeobecného a srovnávacího ːozpytu, jakož i zvláštní obor jazyka a písemnictví litevsko- ːského;

II. prof. dr. Frant. Pastrnek obor slovanského jazyko- ı, vydání jazykových památek, círk. písemnictví staroslovan- o a palaeografie;

III. prof. dr. Jiří Polívka obor literatur slovanských (do e XVIII. stol.) a lidovědy slovanské;

IV. prof. dr. Lubor Niederle obor slovanských starožitností.

Rozdělením práce snažila se redakce docíliti úplnosti a správ- co možná největší. Ale netají se tím, že při nejlepší vůli ne- vždy možno časopisy r. 1900 za hranicemi vydané dostati 'rahy v čas.

Věstník slovanské filologie" má vydáván býti tak, aby každý . obsahoval bibliografii za jeden rok. Počátek činí se tímto ·m, který podává bibliografii za rok 1900. Tento rok, jakož ʼklý formát 8° se zvlášť nepřipisuje.

ʼedakce „Věstníku" jest si dobře vědoma rozmanitých nedo-, které se v přítomném prvním svazku najdou. Dovolávajíc se ·é shovívavosti odborných kruhů, upozorňuje na obtíže i ne-ky vzájemných styků a neobyčejné roztříštění sil ve slovanské ·ii. „Věstník" i v té příčině má konati dobré služby a státi ·jemným sprostředkovatelem. Úlohu svou vykoná tím lépe, ětší a účinnější nalezne podpory u všech pěstitelů slovanské ·ie a starožitností slovanských. O tuto podporu dovoluje si ·saná redakce prositi co nejsnažněji.

ʼři prvním ročníku přispěli mimo to ku přehledu literární ie a ethnografie srbskochorvatské pp. prof. dr. N. Andrić v Zá- (A.) a Jovan Radonić, bibliotékář Matice srbské v Novém Sadě), ruské p. P. N. Šaffer, sekretář Společnosti přátel starého nictví v Petrohradě (III.), a polské p. Stan. Zdziarski ve (Z.) Příspěvky těchto pánů jsou označeny šifrou v závorce ·u. Pan prof. dr. Jan Máchal v Praze sestavil oddíl české historie ní. V oddílu starožitností přispěl referáty p. fin. rada K. Buchtela ze a oddíl starožitností právních sestavil p. dr. K. Kadlec, t české university. Mimo to budiž s díky vzpomenuto ochotné ci, kterou poskytli při korrektuře pp. prof. dr. N. Andrić, Ad. a N. V. Jastrebov.

ako ve „Věstníku slovanských starožitností", tak budou i v roz-m „Věstníku slovanské filologie" podle potřeby připojovány ːké překlady titulů knih a rozprav slovanských, aby použití níku" usnadněno bylo též vědeckým kruhům cizozemským.

ːnihy, časopisy a příspěvky přijímá každý z podepsaných torů.

ʼ Praze, v březnu 1901.

Niederle,	**Fr. Pastrnek,**	**J. Polívka,**	**J. Zubatý,**
Žižkov,	Praha,	Vinohrady,	Smíchov,
·ecká ul. č. 11.	Marianská ul. č. 15.	Hálkova tř. č. 49.	Karlova ul. č. 20.

Skratky časopisů a periodických publikací.

z. Ak Wien.	Anzeiger d. phil. hist. Classe d. k. Akademie in Wien.
z. d. Alt.	Anzeiger für deutsches Alterthum.
:h. Jag.	Archiv für sl. Philologie. Wien.
x. Лѣт.	Археол. Лѣтопись Южной Россіи. Кіевъ.
'n.	Ateneum. Warszawa.
str.	Austrums, finibas un rakst. mehn. Riga.
l. War.	Biblioteka Warszawska.
.tter pom. Vk.	Blätter f. pommersch. Volkskunde. Stettin.
c. Вила.	Босанска Вила. Сарајево.
лг. Пр.	Български Прегледъ. София.
ll. Crac.	Bulletin intern. de l'Acad. de Cracovie.
ll. Lat.	Bulletin de la Com. Sav. de la Soc. Latavienne de Riga.
ll. Par.	Bullettins de la soc. d'anthropologie de Paris.
z. Zs.	Byzantinische Zeitschrift. München.
ıtralbl. Anthr.	Centralblatt für Anthr., Ethnol. und Urgeschichte. Jena.
rbl. Anthr.	Correspondenzblatt d. deut. anthr. Gesellschaft. München.
Hist.	Český Časopis historický. Praha.
Mor.	Časopis Matice Moravské. Brno.
serb.	Časopis Maćicy Serbskeje. Budyšin.
.us. slov.	Časopis museal. sloven. spoločnosti. Turč. Sv. Martin.
Č	Časopis Musea král. Českého. Praha.
lus. fil.	České Museum filologické. Praha.
lus olom.	Časopis vlast. muzejního spolku olomouckého. Olomouc.
. Моск.	Чтенія общ. ист. и древн. въ Москвѣ.
. Нест.	Чтенія въ истор. общ. Нестора лѣтописца. Кіевъ.
nkschr. Wien.	Denkschriften d. Kais Akad. in Wien.
zlg.	Deutsche Literaturzeitung.
евн.	Древности. Труды слав. ком. при моск. арх. общ. Москва.
s.	Eos. Czasopismo filologiczne. Lwów.
ın.	Ethnographia. Budapest.
н. Обозр.	Этнограф. Обозрѣніе. Москва.
н. Збір.	Етнограф. Збірник Тов. ім. Шевченка. Львів.
es.	Ertesitő archeologiai. Budapest.
klore.	Folklore. London.

Глас.	Глас српске краљ. Академије. Београд.
Гласник.	Гласник зем. музеја у Босни и Херцеговини. Сарајево.
Globus.	Globus. Braunschweig.
Idg. Anz.	Anzeiger für indog. Sprachkunde.
Idg. Beitr.	Beiträge zur Kunde d. indog. Sprachen.
Idg. For.	Indogerm. Forschungen.
Ист. Вѣст.	Историческій Вѣстникъ. С.-Пб.
Izv. Kran.	Izvestja muz. društva za Kranjsko. Ljubljan.
Изв. Ак. С.-Пб.	Извѣстія Имп. Акад. Наукъ. С.-Пб.
Изв. Безбор.	Извѣстія ист. фил. Инст. Кн. Безбородко. Нѣжинъ.
Изв. Каз.	Извѣстія общ. арх. ист. и этнографіи при Казан. Университетѣ. Казань.
Изв. Конст.	Извѣстія русс. арх. Инст. въ Константинополѣ.
Изв. рус. яз.	Извѣстія русс. языка и слов. Имп. Акад. Наукъ. С.-Петербургъ.
Изв. Ун. К.	Извѣстія Университетскія. Кіевъ.
Изв. Ун. Вар.	Извѣстія Варшавскаго Университета.
Jahrber. germ.	Jahresbericht über die Erscheinungen auf d. Geb. der germ. Philologie. Berlin.
Кар.	Караџић. Алексинац.
Kraj. Riga.	Rakstu Krajums. Riga.
Kw. hist.	Kwartalnik historyczny. Lwow.
Let. sl. M.	Letopis slovenske Matice. Ljubljana.
Лет. М. срп.	Летопис Матице српске. Нови Сад.
LCbl	Litterarisches Centralblatt für Deutschland. Leipzig.
ЛНВіст.	Літературно-Наук. Вістник. Львів.
Lj. Zvon.	Ljubljanski Zvon. Ljubljana.
ČLid.	Český Lid. Praha.
Lfil.	Listy filologické. Praha.
Луча.	Луча. Књижевни Лист. Цетиње.
Lud.	Lud. Lwów.
Mag. lett.	Magazin hrg. von der lettisch-litter. Gesellschaft. Mitau.
Mater. Krak.	Materyały antropol.-archeologiczne i etnograficzne wyd. antr. kom. Akad. Umiejęt. Kraków.
Матер. арх.	Матеріалы по археологіи Россіи. С.-Пб.
Матер. Шевч.	Материяли до українсько-рус. етнольоґії тов. ім. Шевченка. Львів.
Mélus.	Mélusine. Paris.
Mém. Soc. Ling.	Mémoires de la soc. linguistique de Paris.
Міръ Б.	Міръ Божій. С.-Пб.
Mitth. D. Böhm	Mittheilungen des Vereines f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen. Prag.
Mitth. Cent. Com.	Mittheilungen d. k. k. Centralcomm. zur Erforschung der Denkmale. Wien.
Mitth. Ethn. Ung.	Mittheilungen Ethnologische aus Ungarn. Budapest.
Mitth. lit. Heid	Mittheilungen der litau. litter. Ges. Heidelberg.
Mitth. anthr. W.	Mittheilungen der anthr. Ges. in Wien.

Gub. Mittheilungen Niederlausitzer Zeitsch. d. niederlaus. Ges. für Anthr. und Alterthumskunde Guben.
Nachrichten über deutsche Alterthumsfunde. Berlin.
Národopisný Sborník Československý. Praha.
Památky archeologické a místopisné. Praha.
La Parole. Paris.
Период. Списание. София.
Prace filologiczne. Warszawa.
лк. Преглед геогр. литературе о Балкан. полуострову. Београд.
Просветни Гласник. Београд.
Przegląd Polski. Kraków.
Przegląd Powszechny. Kraków.
Протоколы засѣд. ист. фил общ. при Новоросс. Университетѣ. Одесса.
Rad jugoslav. akademije. Zagreb.
Revue des Traditions populaires Paris.
Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego. Poznań.
Rozprawy wydz. filolog. Akad. Umiejęt. Kraków.
. Русскій антроп. журналъ. Москва.
Русскій филолог. Вѣстникъ. Варшава.
Русская Мысль. Москва.
Русскій Вѣстникъ. С.-Пб.
Сборникъ археол. Института. С.-Пб.
Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа. Тифлисъ.
v. Sbornik mus. slovenskej spoločnosti. Turč. Sv. Martin.
Сборникъ за нар. умотв., наука и книж. София.
Сборникъ харьк. истор. филолог. общ. Харьковъ.
Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift. Breslau.
Sitzungsberichte d. kais. Akad. d. Wiss. Wien.
Slovenské Pohľady. Turč. Sv. Martin.
Slovanský Přehled. Praha.
Sprawozdania Akad. Umiejęt. Kraków.
Споменик српске краљ. академије. Београд.
Старина Кіевская. Кіевъ.
Starine jugosl. akad. Zagreb.
Školski Vjesnik. List zemalj. vlade za Bosnu i Hercegovinu. Sarajevo.
Światowit. Warszawa.
Труды съѣздовъ археологическихъ. Москва.
Труды рязан. ученой ком. Рязань.
Verhandlungen d. berl. anthrop. Gesellschaft. Berlin.
Věstník České Akademie. Praha.
. N. Věstník české král. společnosti nauk. Praha.
Вѣстникъ Европы.
Věstník Slovanských Starožitností. Praha.

Wisła. Warszawa.
Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Hercegovina Wien.
Византійскій Временникъ. С.-Пб.
Vjesnik hrv. arheol. društva. Zagreb.
Записки имп. русс. арх. общ. С.-Пб.
Записки Имп. Акад. Наукъ. С.-Пб.
Филолог. Записки. Воронежъ.
Ученыя Записки Казан. Университета. Казань.
Записки общ. истор. и древностей. Одесса.
Записки Импер. Харьков. Университета. Харьковъ.
Ученыя Записки Юрьев. Университета. Юрьевъ.
Записки наук. тов. ім. Шевченка. Львів.
Zbornik znanstvenih i poučnih spisov. Slov. Matica Ljubljana.
Zbornik za narodni život i običaje juž. Slav. Zagreb.
Zeitschrift für deutsches Alterthum.
Zeitschrift für Ethnologie. Berlin.
Zeitschrift für österr. Volkskunde. Wien.
Zeitschrift für vergl. Sprachforschung.
Zeitschrift d. Vereines für Gesch. Mährens u. Schlesiens. Brünn.
Zeitschrift d. Vereines für Volkskunde. Berlin.
Живая Старина. С.-Пб.
Журналъ Мин. Нар. Просвѣщенія. С.-Пб.

•

I.

·pisy odborné a souborné publikace společností.

.rchiv für slavische Philologie. Unter Mit ·, J. Gebauer, C. Jireček, A. Leskien, W. Nehring ' fsky. Herausgegeben von V. Jagić. Bd. XXII Be w. Hist. XIV., 653—655 (A. Brückner). Bd. XIX.—X LXVII. str. 85 st. (Dr. St. Dobrzycki).

sopis Maćicy Serbskeje. LIV. Redaktor Dr. E. M Zeitschrift des Vereines Maćica Serbska.)

sopis Matice Moravské. Hlavní redaktoři Vince oš. Odpovědný redaktor František Kameníček. Frant. A. Slavík, Frant. Jar. Rypáček. Ročník X der Moravská Matice.)

sopis Musea království Českého. LXXIV. Red. or Frant. Kvapil, Čeněk Zíbrt. V Praze Str. 57 ns des Königreiches Böhmen.)

ský časopis historický. Vydávají Jar. Goll a Praze, str. VI + 404. (Böhm. histor. Zeitschrif

ченія въ импер. обществѣ исторіи и древно и Московскомъ университетѣ. 1900 годъ. .) Подъ завѣдываніемъ Е. В. Барсова. (Abha schaft für russ. Geschichte und Alterthümer.)

еніи въ истор. обществѣ Нестора Лѣтописца к gen der histor. Gesellschaft des Chronisten Nesto

евности. Труды археографической коммиссіи І ологическаго Общества, изданные подъ ред. М. о. Т. I. Вып. 1, 2 и 3. Москва 1898—99 г. , — Т. II. вып. 1 стр. 191. (Alterthümer-Arbeiten der kais. archaeolog. Gesellschaft in Moskau.)

іев. Стар. Т. 68, отд. 2, стр. 82 – 95. (Ник. Василенко

Ежегодникъ Коллегіи Павла Галагана. Съ 1. октября ·ода по 1. октября 1898 года, подъ редакціей директора и˙А. І. Степовича. Кіевъ 1898, стр. 46 + 278. Съ 1. окт. по 1. окт. 1899 г. Кіевъ 1899 стр. 100 + 254, годъ V. 900. (Jahrbuch des Galagan-Collegiums).

. Кіев. Стар. т. 68, отд. 2, стр. 166—169. Помѣщены между прочими едактора „О древне-русской беллетристикѣ", „Первые вѣка сербской ости", „Очерки исторіи сербохорватской литературы«; Г. Александровскаго іекрасовъ и его поэзія", „Жизнь и творчество А. С. Пушкина на югѣ Этюды по психологіи художественнаго творчества „Ревизоръ Гоголя".

Филологическія Записки. Воронежъ.

Глас Српске Краљевске Академије. LVIII. Други разред 37. і, стр. 289. („Glas" der kgl. serb. Akademie.)

Гласник земаљског музеја у Босни и Херцеговини. XII. le des Landes-Museums in Bosnien und in der Hercegovina).

XI. Rec. Хар. II. 28.

Годишњица Николе Чупића; издаје његова задужбина. .. Београд, стр. 252. (Jahrbuch des Nikola Čupić.)

'. Лет. М. Срп. књ. 206. стр. 111 сл.

. **Извѣстія** отдѣленія русскаго языка и словесности имп. іаукъ. V., кн. 1., 2., 3., ст. 1073. (Nachrichten der Abtheir russische Sprache und Literatur bei der kais. Akademie der :haften.)

: V. 1. Русс. М. XXI., Библ. 423 сл. — IV., 1898, кн. 1899. Кн. 1.—3. . XIV., 463 сл.

Извѣстія общества археологіи, исторіи и этнографіи при Казан Университетѣ. XVI. стр. 320. (Nachrichten der Gesellür Archaeologie, Geschichte und Ethnographie an der Universität

: Lj. Zvon. XX 387.

Извѣстія Русскаго археолог. института въ Константино- . Одесса 1900. (Berichte des russischen archaeologischen Insti- Constantinopel.)

: Ист. В. т. LXXXII. стр. 692 сл.; т. IV. в. 2.—3., т. V. Rec. Виз. Вр. —500.

Извѣстія историко-филологическаго института Князя Безвъ Нѣжинѣ. Томъ XVIII. Нѣжинъ 1900. (Nachrichten des hilolog. Institutes in Nĕžin.)

. Истор. В. LXXXIII., 335—7.

Кіевская Старина. Т. 68—71. (Kijewer Alterthum.)

9. Ref Зап. Шевч. XXXVIII. Наук. Хрон. стр. 1.—11.

Kwartalnik historyczny, organ Towarzystwa historycznego. przez X. Liskiego, pod redakcyą Al. Semkowicza. Rocznik XIV. nakł. Tow. histor., druk E. Winiarza, str. 742.

Лѣтопись историко-филологическаго общества при Императ. :сійскомъ университетѣ. VIII. Византійско-славянское отдѣ-

ю византійское). V. Одесса 1900. (Jahrbuch der histor.-
ellschaft an der Universität Odessa. Byzantinisch-slavische

в. Т. LXXXII. стр. 716—8.

пис матице српске уређује М. Савић. У Новоме Саду.
4. (Jahrbuch des Vereines „Matica Srpska".)
рус. яз. V., 1045 сл.; Č. Revue IV., 256.

filologické. Vydávají se nákladem Jednoty českých filologů
ovědní redaktoři J. Gebauer, Fr. Groh, J. Král, Fr. Pastrnek,
XVII. str. 506. (Philologische Blätter.)
899). Ref. Изв. рус. яз. V., 728—730. — XXV., 1898. Ref. Mu-
—842. (Dr. Fr. Krček).

r literární a umělecký. Rediguje Jaroslav Vlček. Ročník II.
ák & Kohout. (Rundschau in Literatur und Kunst.)
в. рус. яз. V. 731 сл.

e filologiczne, wydawane przez J. Baudouina de Courtenay,
i A. A. Kryńskiego. Z zapomogi Kasy im. Mianowskiego.
5.—1899. III. i 1033 str. 8⁰. (Philologische Arbeiten.)
eum 1900. T. II. str. 437 sl. (A. Brückner) Kw. Hist. XIV., 653;
0. Tom III., 354 sl (R. Zawiliński). Prz. Pow. t. LVII., str. 85 sl.

Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti. Knjiga 142.
ijsko-historijski i filosofijsko-juridički 53. U Zagrebu 1900.
d" der südslavischen Akademie für Wiss. u. Kunst.)

niki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego. Tom
1. i 2. Poznań. (Jahrbuch der Gesellschaft der Freunde
aften in Posen.)

rawy akademii Umiejętności. Wydział filologiczny w Kra-
dlungen der Akad. der Wissenschaften in Krakau. Philolog.

Tom XIII. Ogólnego zbioru tom XXVIII. str. 380; t. XIV.
7; t. XVI., (XXXI.) str. 421.
, XXVIII. Ref. Prz. Pow. t. LXVII. str. 85 sl. (St. Dobrzycki.)

скій Филологическій Вѣстникъ, издаваемый подъ
оф. А. И. Смирнова. Т. XLIII. стр. 294 + 54; XLIV.
8. Варшава. (Russischer Philologischer Bote.)

никъ отдѣленія русскаго языка и словесности Импер.
укъ. С.-Петербургъ, Т. LXI. вып. 1. (Sammelband der
russische Sprache und Literatur bei der kais. Akademie der
.)

рникъ за народни умотворения, наука и книжнина.
стерството на народното просвѣщение. Кн. XVI.—XVII.
ѣлъ. София. Държавна печатница 1900, стр. LXIII. +
- 163. (Jahrbuch für Folklore, Wissenschaft und Literatur.)
. Пр. X., 127—9. (Л. М.); Зап. Каз. LXVII., Декабрь, крит.
-11. (И. Смирновъ). О монографіи проф. Шишманова „Критиченъ

въпроса за произхода на прабългаритѣ отъ езиково гледище и ети-
а името „българинъ" (стр. 1—8); кромѣ того о статьѣ И. Кузнецова
Льва Магистра и Романа Лакапина и слово-то „Ἐπὶ τῇ τῶν Βουλ-
σει" като изворъ за историята за Симеоновска България (8—10) и
Милетича „Книжнина-та и езикътъ на банатскы-тѣ Българи". — Кар. II.,
іе IV., 349 sl. T XV. ib. III., 1, str. 214—217.

борникъ Харьковскаго историко-филологическ. общества.
въ 1899. (Jahrbuch der histor.-filolog. Gesellschaft in Charkov.)
.п. Шевч. XXXIII. бибд., 38.—41.

борникъ учено-литературнаго общества при император-
ьевскомъ университетѣ. Томъ III. Юрьевъ 1900. XL. +
[ѣна 2 р. (Jahrbuch der wissenschaft.-literarischen Gesellschaft
versität Jurjev-Dorpat.)
ст. В. Т. LXXXII., стр. 695—7.

lovanský Přehled. Sborník statí, dopisů a zpráv ze života
. Red. Adolf Černý. Ročník II. str. 506. (Slavische Rundschau.)
рпска краљевска академија. **Споменик** XXXVI. Други
стр. 183. — XXXVII. Други разред 33, стр. 170. У Бео-
(Denkschriften der kgl. serb. Akad. d. Wissensch.)
руды Кіевской духовной Академіи. 1900. (Arbeiten der
:n Akademie in Kiev.)
Іевч. XXXVIII. наук. хрон. II. сл.

ěstník České Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, sloves-
ění. Rediguje Dr. Bohuslav Raýman, t. č. gener. sekretář.
tr. 653. (Anzeiger der böhm. Akademie für Wissenschaften.)
ěstník král čes. Společnosti Nauk. (Třída filol.-histor.-jazyko-
'00. Sitzungsberichte der kgl. böhm. Ges. der Wiss.
изантійскій Временникъ, издаваемый при Импер. Ака-
къ, подъ редакціей В. Э. Регеля. (*Βυζαντινα Χρονικα.*)
т. 1—3., стр. 620. (Byzantinische Zeitschrift, herausgegeben
s. Akademie der Wissenschaften, unter Red. von V. E. Regel.)
ст. В. т. LXXXIII. стр. 1185 сл.

issenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Herze-
erausgegeben von bosnisch herzegowinischen Landesmuseum in
ledigiert von Dr. Moriz Hoernes. Siebenter Band. Mit 13 Tafeln
Abbildungen im Text. Wien 1900. In Commission bei Carl
ohn.
ÖstVk. VI. 254. — Sechster Band. Mit 28 Tafeln und 737 Abbildungen
en 1899. Ref. ZsÖstVk. VI. 38.

аписки наукового Товариства імени Шевченка. Виходять
о два місяцї під редакциєю Михайла Грушевського. Рік IX.
I.—VI. Т. XXXIII.—XXXVIII (Mittheilungen der Ševčenko-
der Wissenschaften in Lemberg. Redigiert von Michael Hru-
. Jahrg.
, 32. Ref. Wisła XIV., 794—797. — Кн. 35—36. Ref. L. fil. XXVII ,
Fr. Pastrnek.)

nik. Na svetlo daje Slovenska Matica v Ljubljani. II. Zvezek.
r. 258 str. (Sammelband der Slovenischen Matica in Laibach.)
XXVII. 155 str. (Fr. Pastrnek.)

)налъ Министерства Народнаго просвѣщенія. Седьмое
Г. CCCXXVII.—CCCXXXIII. Ред. Э. Радловъ. С.-Петер-
al des Ministeriums für Volksaufklärung.)

iętnik III. Zjazdu historyków polskich w Krakowie, urządzony
stwo historyczne lwowskie w dniach 4., 5. i 6. czerwca.
raków, nakł. uczestników Zjazdu, druk. Uniw. Jag. 8° —
ate des III. Congresses der polnischen Historiker in Krakau.)

vda. Książka zbiorowa dla uczczenia dwudziestopięcioletniej
ksandra Świętochowskiego. 1870—1895, str. LXXIX. + 522.
Festschrift zu Ehren der 25-jährigen Thätigkeit des Alexander
.)
XIV., 786—789 (H. Łopaciński.)

ды Харковскаго предварительнаго комитета по устрой-
хеологическаго съѣзда. (Arbeiten des vorbereitenden Co-
XII. archaeolog. Congress in Charkov.)
1900, кн. 3, стр 1—37., кн 4., стр. 1.—48.

илейный сборникъ въ честь Всеволода Өедоровича
аппый его учениками и почитательями. Подъ редакціей
а М. 1900 стр. XXII. + 368. Изъ Извѣстій Импер.
обителей Естествознанія, Антропологіи и Этнографіи.
)уды Этнограф. Отдѣленія. Т. XIV. (Festschrift zu Ehren
Miller, herausgegeben von seinen Schülern und Verehrern.
laction von N. A. Jančuk.)
вр. XXXV., т. II., стр. 373—380. Изв. рус. яз. V., 718—721.
XX., 410 Кiев. Стар. т. LXX., отд. 2, стр. 29—40.)

)нице за юбилея на професора М. С. Дринова. София
іевъ (Festschrift zu Ehren Prof M. S. Drinov.)

)pis Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti za godinu
Zagrebu, str. 163. (Jahrbuch der Südslavischen Akademie
aft und Kunst.)

эты о засѣданіяхъ Импер. Общества Любителей древней
въ 1898—1899 годѣ съ приложеніями. Памятники
менности и искусства. CXXXV. С.-Пб., стр. 59 + 13.
den Sitzungen der Kais. Gesellschaft der Freunde des alten

:nik Akademii Umiejętności w Krakowie. Rok 1899/1900.
Akad. Um., skład w księg Spółki wyd. polskiej, druk Uniw.
32, 8 tablic — 1 kor. 20 h.

anach české Akademie císaře Františka Josefa pro vědy,
ění. Ročník XI. V Praze. Nákladem české Akademie, str. 224.

)аблевъ В. Сербская Матица и ея дѣятель-
рус. яз. V., стр. 1036—1046. (Korablev V.: Der Verein
und dessen Thätigkeit.)

B. Bibliografie.

53. **Соколовъ Е. И.** Описъ 24 рукописей Ѳ. И. Буслаева нынѣ принадлежащихъ библіотекѣ Импер. Моск. Университета 1900 г. (Sokolov E. J.: Beschreibung von 24 Handschriften Th. J. Buslajev's nun in der Bibliothek der Moskauer Universität.)

Чт. Моск. 1900 кн. II. (т. 193) стр. 1—24. (почти всѣ рукописи XVII. и XVIII. вв., одна конца XVI., одна XIX. в.)

Въ предисловіи къ описанію Е. И. Соколовъ отмѣчаетъ между прочимъ, что упомянутыя въ заглавіи рукописи „по содержанію относятся къ богословію, исторіи, литературѣ, медицинѣ и математикѣ. Почти всѣ рукописи относятся. XVII. и XVI I. вв.. одна конца XVI. в. и одна XIX. столѣтія." *Ш.*

54. **Библіотека** Импер. Общества Исторіи и Древностей россійскихъ за 1899—1900 гг. Чт. Моск. 1900 кн. 3. (194) стр. 13—32. (Die Bibliothek der kais. Gesellschaft für Geschichte und Alterthümer Russlands.)

Библіотекарь Е. И. Соколовъ извѣщаетъ о новыхъ рукописяхъ подаренныхъ въ библіотеку Общества.

55. **Сперанскій М.** Замѣтки о рукописяхъ Бѣлградскихъ и Софійской библіотекъ. Москва 1898, 87 стр. (Speranskij M.: Bemerkungen über Handschriften der Bibliotheken in Belgrad und Sophia.)

Ref. L. fil. XXVII. 69 sl. (Fr. Pastrnek.)

56. **Сперанскій М.** Описаніе рукописей библіотеки историко-филологическаго института князя Безбородко въ Нѣжинѣ. Изв. Безбор. т. XVIII., -1—143. (Speranskij M.: Beschreibung der Handschriften der Bibliothek des fürstlich Bezborodkischen histor.-philolog. Instituts in Nĕžin.)

Nejvíce jest zde rukopisů staré doby: evangelii (nejstarší z pol. XVI. stol.), knih bohosluž., sborníků životů a poučení, povĕstí, chronografů atd.; dále dosti rukopisů nové doby, mezi nimi sborník satir Kantemirových, sborník metropol. Serapiona, život Petra Velikého, autografy Golgolovy, A. A. Kotljarevského a j.; konečnĕ nevelká zásoba cizích rukopisů, hlavnĕ čtení cizích professorů.

57. **Спростановъ Е.** Описъ на ръкописитѣ въ библиотеката при св. Синодъ на българската църква въ София. София 1900. 8°. 234. (Sprostranov E.: Beschreibung der Hss. der Bibliothek des hl. Synods der bulg. Kirche in Sophia.)

R. 1896 vyzval sv. Synod kostely a kláštery bulharské, aby zaslaly do jeho knihovny staré církev. knihy (psané a tištĕné). Výsledek byl potĕšitelný. Dosud sešlo se 128 psaných knih, mnoho tisků a též zlomků. V přítomné knize podán popis všech tĕch knih, č. 1—137. Jsou to žaltáře, evangelia, mineje, služebníky, sborníky atd., velikou vĕtšinou redakce srbské, rukopisy papírové, jen jediný (č. 14.) pergaménový. Knih bulh. redakce jest málo (asi 23); podobnĕ knih ruské redakce (asi 18); dva tisky jsou řecké; všechny ostatní (asi 94) jsou red. srbské. Vročení jest jen nĕkde zachováno; odhady se nečiní. Ale podobá se, že jen malá část tĕchto rukopisů přesahuje XVI. stol. Vĕtšina je z XVI. a následujících století.

Вуловић Свет. Опис словенских рукописа софиј- бліотеке. Споменик Срп. Кр. Акад. XXXVI.—XXXVII., 32—33. (Vulović Svet.: Beschreibung der slavischen Hss. nal-Bibliothek in Sophia.)

›pisů Sofijské národní knihovny jest 236; z nich jest 142 srbské red., 14 ruské, 4 rusko-bulh., 2 srbsko-bulh., 12 smíšené a 3 neznamé. 'ukopisy (bulh. ev. aprakos a srbské zl. mineje) jsou ze stol. XIII.—XIV. eriálu jest 18 (11 srb. a 7 bulh.) pergamenových, ostatní jsou papírové. rukopisů nejsou připojeny.

Изв. рус. яз. V. 1056.

Яцимирскій А. Н. Славянскія старопечатныя румынскихъ типографій. Изв. р. яз. V., 654—704. rskij A. N.: Alte slavische Drucke der rumänischen Druckereien.)

rný referát o II. sv. všeobecné staré rumunské bibliografie, vydávané ›ětské Akademie, ve kterém se pojednává o starotiscích slovanských -1656. Název publikace zní: Bibliografia Românească veche 1508— . Bianu şi N. Hodoş Fasc. II 1635—1656. Ediţ. Acad. Române. Bucu-) an., in folio (Na str. 103—207 je oddíl slov.) Referent uvádí všechny tarotisky, jakož i všechny doplňky, které Bibliogr rum. přináší ku knize ›va. Dále doplňuje sám nedostatky a mezery, kterých v Bibl. rum. se dosti značný počet.

Флоринскій Т. Д. Критико-библіографическій обзоръ лихъ трудовъ и изданій по славяновѣдѣнію. К. XL. N. 6. іюнь, стр. 173—214. (Florinskij T. D: ibliograf. Übersicht neuerer Arbeiten und Publicationen in der

браны слѣдующія сочиненія и изданія: 1. Dj. Šurmin Povjest knjiž. hrv. 2. А. Степовичъ Очерки исторіи сербо-хорв. литер. 3. М. П. Попру- одикъ царя Бориса, П. А Лавровъ Къ вопросу о синодикѣ царя Бориса, ьбакчинъ Софійскій синодикъ. 4. П. А. Лавровъ Дамаскинъ Студитъ я его имени „Дамаскины" въ юго-слав. письменности. 5. С. М. Куль- Хиландарскіе листки, отрывокъ кирилловской письменности XI. в.: а о языкѣ и правописанію Волканова ев.; в) Матеріалы для характери- дневболгарскаго языка; 6. П. Симони, Старинные сборники русскихъ , поговорокъ, загадокъ. 7. Л. Милетичъ Синтактични вопроси. 8. Сбор- ароднн умотворения кн XV. 9. Djela Dominka Zlatarića. Priredio za Budmani. 10. C. Jireček Beiträge zur ragusanischen Literaturgeschichte. ski spomenici. I 12. Списи по историjи православне цркве у далма- рнjеском владичанству. I. 13 Památník na oslavu 50letého jubilea Č. Zíbrt Bibliografie české historie. I. 15. A. Patera Žaltář Poděbradský.

Францевъ Вл. Славянскія литературныя новости. т. XLIII. 275—288. (Francev Vl.: Slavische literarische .)

.ду прочимъ объ изданіяхъ Словенской Матицы, Югослав. Академіи, орватской, о замѣткѣ А. Парчевскаго Potomkowie Słowian w Hanower- атьяхъ Л. Доланскаго „Hanka fecit" и J. Гануша „Český Macpherson"

ček K. Ze slovanských literatur. (Aus den slavischen Litera-
ı XXX., I. 557—9., II., 652—7, 751—3, 1032—6.

ːm., nejstarší nápis kyrillský, blh. překlad Jirečkova čes. i něm.
ɘku, Zapisky Gerasima Zeliće 2. O Polabaneeh, episoda o Bulha-
Furioso, Novakovićovo vydání zákonníka Štěpána Dušana, Istorija
a, belletr. časopis bosenských mohamedánů, Vjestnik hrvat. archeol.
r. Срп., Ljub. Kovačević o Štěpánu Nemanjovi, nové vydání spisu
„Dello stato delle republiche", o spise Iv. D. Šišmanova o původu
lileticě o liter. banátských Bulharů. — Stoj. Novaković Српска
родавци и читаоци у XIX. в.; Кънчевъ Македонна а j.

ranské časopisy. Referuje Čeněk Zíbrt. (Slavische Zeit-
:M. LXXIV., 102, 267, 381, 474.

овскій Н. М. Библіографія. Обзоръ трудовъ библіо-
ɔ содержанія. Оттискъ (съ дополненіями) изъ „Большой
ı" Т-ва „Просвѣщеніе". С.-Пб. 1900. стр. VI. + 50. — 8⁰.
[. M.: Bibliographie. Übersicht der Arbeiten bibliographischen

'а — „Краткій обзоръ наиболѣе значительныхъ библіографическихъ
ницею и въ Россіи, причемъ въ иностранной литературѣ указаны
щаго содержанія, а въ русской — как общіе так и спеціальные."
Ш.

азатель статей, напечатанныхъ въ Филологическыхъ
а 13-лѣтній періодъ этого изданія. Воронежъ 33 + 4
коп.

, статей, напечатанныхъ въ Филол. Зап. за время 1887.—1899. гг.
Ш.

ɓлиографически бюллетинъ за книгитѣ, списанията и
които сѫ постѫпили въ Софийската Народна Библио-
1899 годъ. Книжки 1—4. София, Държавна Печатница.
Bulletin der Bücher und Zeitschriften der National-Bibliothek

ішмановъ Ив., Dr., Десетгодишнината на Сбор-
—1899. Сб Мин. Кн. XVI.—XVII. Стр. V.—XVIII. Общо
(Šišmanov Iv., Dr.: Das Decenium des Sbornik

гровић Никола С. Оглед француске библиогра-
Јима и Хрватима 1544—1900. Прибрао и средио.
n, Nicola S.: Essai de Bibliographie française sur les
Croates 1544—1900 par —) Београд Српска кр акад.,
ion de l'Academie royale de Serbie.) p. XIV. + 314. Цѣна
.).

тојић Тих. Преглед књижевно-белетристичких
(Übersicht der liter. Zss.) Лет. М. Срп. књ. 202—203,
72, књ. 204 стр. 350—359.

rgalits Ede, Dr., Horvát történelmi repertorium.
dományaos Akadémia történemi bizottságának megbizásából.
Budapest, s. XXIV. + 783.

ıty obšírný výtah historických a archeologických pojednání,
ıvićově Arkivu za povjestnicu jugoslavensku a v Radu jugoslav.
r. 1888.

ls Ede Dr., Szláv történet szemle 1899. Szá-
V.)

adržinu Vjestnika kr. hrv.-slav.-dalm.-zanaljskog Arkiva za
e istor. članaka u 136. a 138. kń. Rada jugoslav. Akad.,
Monumenta historico-juridica Slavorum merid., Zbornika za
ıžnih Slavena, Glasnika zem. muz. bos. herceg., Ňade, Vienca

ıрп. кнь. 202—203, str. 408; кнь. 204, str. 372.

ınski bibliografiji" Zbornik „Slovenske Matice". I. (Zur
graphie.)

, 451—453. (Dr. Jos. Tominšek.)

---

73. **Бурцевъ А. Е.** Дополнительное описаніе библіографическо-рѣдкихъ, художественно-замѣчательныхъ книгъ и драгоцѣнныхъ рукописей. Томы I.—VI. С.-Пб. 1899. (Burcev A. E.: Beschreibung älterer Drucke, Handschriften.)

Ref. Истор В. т. LXXIX, 1171—73. (Б. Городецкій: авторъ сообщаетъ довольно подробныя даты о старыхъ журналахъ, указываетъ на многія извѣстія изъ обращенія книги, перечисляетъ нѣкоторыя оффиціальныя изданія, знакомитъ съ обширной литературой о скопчествѣ и даетъ немало краткихъ біографій различныхъ писателей и издателей ... Изданіе напечатано лишь въ 100 экз. и предназначено не для продажи.

74. **Русская словесность** съ XI. по XIX. столѣтіе включительно. Библіографическій указатель произведеній русской словесности въ связи съ исторіей литературы и критикой. Книги и журнальныя статьи. Составила Л. В. Мезіеръ. Часть I. Русская словесность съ XI. по XVIII. в. С.-Пб. 1899. (Russische Literatur des XI.—XIX Jh. Bibliograph. Übersicht der liter.-histor. Arbeiten.)

Ref. Истор. В. т. LXXXI, 1107 Зап. Шевч. XXXVIII. библ. 6. (М. Г.: Критикъ отказываетъ почти всю полезность труда.)

75. **Рогожинъ В. Н.** Указатель къ „Опыту россійской библіографіи" С. В. Сопикова (къ книгамъ гражданской печати). Составилъ. Москва. (Rogožin V. N.: Register zu dem „Versuch einer russischen Bibliographie" von S. V. Sopikov.)

Ref. Истор. В. годъ XXI. апр., стр. 331—2.

76. **Императорское Общество** любителей древней письменности. Труды и изданія за 1898—1899 годъ. (Übersicht der Thätigkeit der kais. Gesellschaft der Freunde des alten Schrifthums.)

Přehled všech prací a vydání za tyto dva roky podává V. Peretc ЖМНП. 1900, апр., 39—75.

77. **Указатель статей,** напечатанныхъ въ Ученыхъ Запискахъ Казанскаго Университета за время 1834—1899 года включительно. Казань, 90 str. Прилож. къ Уч. Зап. Каз. Унив. за 1900 г. Апрѣль.

(Register der Abhandlungen in den Gelehrten Berichten der Universität Kazan.)

78. **Щ-въ А.** Матеріалы для библіографіи Тамбовской губерніи. Выпускъ I. Указатель неоффиціальной части Тамбовскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей 1861—1890 г. Тамбовъ 1900, стр. II. + 79. 8⁰.

Приложеніе къ „Извѣстіямъ" Тамбовской Ученой Архивной Коммиссіи.

---

79. **Brückner A.** Publikationen der Szewczenko-Gesellschaft. Arch. Jag. XXII., 291—300.

Історня Украïны Руси Грушевського, Франко-Апокрифи і легенди з українських рукописів, Записки науков. товар. ім. Шевч. — zvláště práce dialektologické, Етнограф. Збірник; Матер. до укр. етнол.

80. **Лященко А.** Изданія ученаго общества имени Шевченка во Львовѣ. Изв. рус. яз. V., 705—718. (Ljaščenko A.: Die Publication der wissensch. Ševčenko-Gesellschaft.)

81. **Доманицкій В.** Малорусскія изданія 1899 года. Кіев. Стар. т. 68, отд. 2, стр. 96—108. (Domanickij V.: Die kleinrussischen Publicationen des J. 1899.)

82. **Томашівський С.** Огляд часописей за р. 1899.: Часописи українсько-руські. Зап. Шевч. XXXIV. стр. 1—8. (Tomašivśkyj S.: Uebersicht der kleinruss. Zeitschriften des J. 1899. in Galizien und in der Bukovina.)

83. **І. Ш.** Огляд часописей за 1899 р. Часописи видавані на рос. Україні. Зап. Шевч. XXXVIII. наук. хрон. 1—25. (Übersicht der kleinruss. Zeitschriften in Russland.)

---

84. **Przewodnik bibliograficzny,** miesięcznik dla wydawców księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki, założony przez Władysława Wisłockiego, wydawany z zasiłkiem Akademii Umiejętności w Krakowie. Wydawca i odpowiedzialny redaktor Adam Chmiel. Nakładem Towarzystwa numizmatycznego v Krakowie. XXIII, str. 180.

85. **Finkel L.** Bibliografia historyi polskiej, wspólnie s Drem. H. Sawczyńskim i członkami kółka histor. Uniwers. lwow. zebrał i ułożył. Tom. I. II. 1—3. Kraków. Nakładem Akad. Umiej. (Bibliografie der polnischen Geschichte.)

86. **Brückner A.** Polonica. Arch. Jag. XXII., 52.—68.

Prace filologiczne, bibliografija Estreichera, Bibl. pisarzy polskich, Wierzbowskiego Bibl. zapomnianych poetów i prozaików polskich, Erzepkiego Nieznane zabytki piśmiennictwa polskiego, wydanie Zwierciadła Reja i inne publikacje stpol. pisarzy przez Celichowskiego, Historya liter. pol. przez Chmielowskiego, i inne prace nad historją lit. pol., dzieje szkół, wszechnicy, Słownik języka pol. idt.

87. **Dobrzycki Stanisław** Dr., Filologia polska w trzech ostatnich latach. Prz. Pow. t. LXVII. str. 85.—93.

Dyalektologja, kaszubszczyzna, nowo wydane zabytki stpol. języka, przyczynki do językoznawstwa polskiego, Słownik jęz. pol. I. W. 1900.

ihn Wiktor. Bibliografija filologii klasycznej i lite-
.imanistycznej w Polsce za lata 1896—1898. Eos VI,
„Humanizm w Polsce".

ташицкій С. Л. Польская библіографія 1899 г.
зданій по исторіи, языку и литературѣ, вышедшихъ на
языкѣ. Изв. рус. яз. IV., 4, 1516—1537. (Ptaszycki S. L.:
Bibliographie 1899.)

ntsch H. Litteraturbericht über ausführliche und
Mittheilungen betr. Alterthümer, Geschichte,
und Volkskunde der Niederlausitz vom 1. Januar
:ember 1899. Mitth. Ndlaus. VI. 192 ff.

bibliografie (i článků novinářských) o Dolní Lužici, již Jentsch uve-
? rok v Mitth. Ndlaus. Srv. předchozí v sv. V. str. 458.

---

brt Č. Bibliografie české historie. (Bibliographie der böhm.
Díl I. (1. Knihověda a část všeobecná. 2. Vědy pomocné.)
ladem č. Akademie. 1900. Str. 674.)

if. ve Věstn. SS. IV. 80. ČČH VI., 135—9 (J. Goll) Č. Revue III.
R. Histor. LXXIII., 182—5. (E. Denis).

ivnáčův Český Věstník Bibliografický. Soupis nových knih
illetin des nouvelles publications tchèques. Publié par la librairie
à Prague.

října 1900 redakcí Č. Zíbrta (čtvrtletně). Rozesílá se interessentům

---

arrassowitz Otto (Leipzig Querstr. 14) Antiquarischer Catalog
a. Sprachen, Litteratur und Geschichte der slavischen Völker
). 1628 č.

arrassowitz Otto (Leipzig Querstr. 14.) Antiquarischer Catalog
rpsychologie. 2764 č.

iersemann Carl W. Buchhändler u. Antiquar (Leipzig, Königs-
log Nr. 257. Каталогъ Nr. 257. Literatur und Sprachen Russ-
›есность и языки Россіи. 512 čísel.

immel & Co. (Leipzig Rossstr. 18.) Antiquariats-Katalog 193.
Baltica). Illyrica. Epirotica. 953 č.

ěvky k dějinám slovanské filologie, biografie, nekrology, korrespondence.

'адоннћ J. Прилошци историји словенског препорођаја кра-
ога и почетком овог века. Лет. М. Срп. књ. 201, 202, 203.

еселовскій Н. Н. Исторія Императорскаго Русскаго Архео-
-о Общества за первое пятидесятилѣтіе его существо-
6—1896. Составилъ. Ст.-Пб. стр. 514. (Veselovskij N. N.:
des Kais. russ. archaeolog. Gesellschaft.)

ur Geschichte der slavischen Ren
ıge des XIX. Jh.)
Жизнь и труды М. П. Погоди
)00. XI. + 641. Цѣна 2 р. 50
s von N. Barsukov.)
vních let panování cís. Aleksandra II. (
›ec ruských, při nichž účastenství ı

ycтъ, 405—407 (S. Platonov); B. Esp.

Књижевни и научни рад Павла
:рп. књ. 201, sv. 1. (Tomić S
'liche Thätigkeit des Paul Jos. Ša
Јовановић Слоб, Магарашев
Хаџића-Светића. Нови Сад 189
Magaraševič Gj.: Leben und W

ıх С., Dr., Лист „Караџићу". (Kr
die Zs. „Karadžić".
нимљиве цртице из Бечког живота Вука
ука Стеф. Караџића. Кар. II.,
ć's).
тамента Вука Стеф. Караџића
ić als unrichtig erklärt). Кар. II.,
ђно је све званичне акте из гг. 1865
по моби сина Димитрија.
ković, Nekrolog. Napisao Tad
IV., 111—133.
ıх. Р. Вид Вулетић-Ву
ужбовања и књижевног рада). (G
ıkasović.)

Dr., Dr. Vatroslav Oblak.
ıica Slovenske Matice. Uredil Fr.

sl. Lfil. XXVII., 154 sl. (Fr. Pastrnek.
Oblak, Vzpomínka. Za příčinou
sek.
l4—8, 1870—4.

ıафическій словарь. Т. II. А
ıнъ подъ наблюденіемъ предсѣда
ı. А. Половцева. С.-Пб. 1900.
.)
тр. 673.

ловичъ Влад. Вониф. Ж. Вуковина 1
очеркъ по случаю 30-лѣтняго юбилея п
тер. научной его дѣятельности. (Antoı
)
овскій А. Дмитрій Николаевичъ Анучи
24 (Anučin Dm. N.: Biogr. Skizze.)
овъ Л. Н. Объ ученой дѣятельн
, 1899, окт. 43—66; 1900, янв., 27
r die wissenschaftliche Thätigkeit des A.
кинъ С. Н. М. А. Дикаревъ. Зап. Вор
'rjadkin S. N.: M. A. Dikarev.)

самоучки-ученаго" М. А Дикарева, которому
оской этнографія.

кинъ С. Н. Матеріалы для біог
Зап. Вор. вып. I.—II., стр 15.—18.
ркинъ И. Д. Памяти Алексѣя А
Зап. Вор. вып. I.—II. стр. 1—6. (Z
nskij.)
vskij N. Die Ausgabe der sämmtlichen Werk
русс. яз. и слов. XLVII.—L.) Arch. Jag. X
в pojednáni K-ého, kteráž nebyla pojata do sou
ré nedostatky toho vydáni. Též V. Jagić doklá

ченко В. П. А. Кулишъ, Біографиче
). (P. A. Kuliš, Biograph. Skizze von B. (
XXXV т I., стр. 847—850.
овскій Н. А. † 18. září 1899. (N. L. Lavrovs
soupis jeho spisů K Grot. ЖМНП. 1890,
ловичъ А. С. Памяти Н. А. Лавро
А. Лавровскаго) (Budilovič A. S.: D
vskij.)

р. Общ. при Юрьев. Унив., т. III, стр. 74—92

овъ Н. Паедагогическіе труды
. сент, 1899 г.). (Ivanov N.: Die p
kij's.)
120.
ковъ Н. Ѳ. Памяти Николая Ал
Лавровскаго. (Sumcov N. Th.: Dem Andenken N. A

Сбор. Харьк. Ист.-Фил. Общ, 1900, т. XII., стр. 1—2.

122. Пыпинъ А. Леонидъ Николаевичъ Майковъ.
В. Евр. XXXV., кн. 5., стр. 403—405.

123. Памяти Л Н. Майкова П. Н. Полевого. Ист
613—6.

124. Леонидъ Николаевичъ Майковъ. (Некрологъ
кова ib. 617—31.

125. Памяти Майкова. А. Лобода Чт. Нест.
стр. 3—10.

ıковъ Д. Изъ воспоминаній о Леонидѣ
, В. LXXXI., 466—477.
, Л. Н. Майковъ: Некрологъ. Этногр.

іовскій Н. Н. Ученые труды Л.
N. N.: Die gelehrten Arbeiten des L. N.
0, вып. IV.—V., стр. 1—8.
овъ И. Н. Учено-литературная дѣяте
П. CCCXXXI., соврем. лѣтоп. 71—74. (
che Thätigkeit des L. N. Majkov.)
овъ В. Е. Хронологическій указатель л
Майкова, ib. 75—96. (Rudakov V. E.:
r. Arbeiten des L. N. Majkov.)
Nikolajevič Majkov. Sestavil Adolf Pater
str. 185—190.
Nik. Majkov. Č. Revue. IV. 1. str. 86—
ерь Всев. Николай Николаевичъ Х
(Miller Vsev.: N. N. Charuzin.)
46, годъ XII., Nr. 2., стр. 1—12., стр. 12
ъ трудовъ преждевременно умершаго этногра
йловскій В. Краткій очеркъ научной
V. Michajlovskij: Kurze Skizze der wi
ller's)
Сборникъ въ честь Вс. Ѳ. Миллера, стр. VII.-
ъ П. В. И. И. Носовичъ (Род. 17
біографическій очеркъ. (J. J. Nosov
.) Изв. р. яз. V., 956—968.
ъ Николай Ѳеодровичъ, проф. По по
педагогической дѣятельности его. Харь
ov N. Th., Prof.: Aus Anlass seiner 25.
keit.)
кій Е. П. В. Шейнъ (Некрологъ). Р

іеръ Вс. Ѳ. Памяти Павла Василь
1900 г.) Этн. Обозр. XLVI., 96—112.
V. Šejn's von E. Karskij, V. Miller.
ловскій Н. Н. Памяти Н. Н. Шей
—5. (Vakulovskij N. N.: Dem Andenke
въ объ ученыхъ трудахъ экстраорд
ской Духовной Академіи С. А. Терно
Arbeiten des Prof. S. A. Ternovskij.)
а Собесѣдникъ 1900 г., апрѣль, приложение 1
овъ церковно-историческихъ, библейско-археол
С. А. Терновскаго, начатыми по почину 25
ды, Н. Ивановскимъ, П. Мачеревскимъ и М

August Mosak Kłosopólski. Nekrolog. ČMserb. LIII.

Herman Robert Rejda. Nekrolog. ČMserb. LIII.
3.

:víčala: Jan Ev. Kosina. Posmrtná vzpomínka. Almamie. XI., 162—172.

rný: František Řehoř. Vzpomínka. Nár. Sbčsl. VI.

– . .

r L. Zwei Briefe Dobrowský's an Kopitar. Arch. —630.

datován: Prag, 27 März 1811, a náleží ve vydání Jagićově chen Dobr. u. Kop.) před č. 27.; druhý: Prag, den 2. May 1811 ize před č 28. Oba listy nacházejí se v lycealní knihovně Ljulosti Kopitarově.

ev Vl. Zwei Briefe Kopitar's an Maciejowski. , 631—633.

datován: Wien den 1. Aug. 1832, druhý: Wien den 11. Sept. n nyní v museum král českého v pozůstalosti Jelinkově, jemuž ejowském darovány byly

nek Fr. Ein Brief Vuk Karadžić's an Fessl. Arch. —634.

psaný: у Беҷу, 8. маја (по Римск.) 1. Jun. 1829, chová se . českého, v pozůstalosti Fesslově.

a Ђуре Даничића Јовану Бошковићу. Лет. 202—203. (Briefe des Gjuro Daničić an Jovan Bošković.)

ević Gj. Zwei Briefe Aug. Schleicher's an Gj. Dani- XXII., 634—636.

psán: Jena, am 28. nov. 1867; druhý: Jena, am 20. dec. 1867 í v nár. knihovně bělehradské, v pozůstalosti Daničićově. V poı též list Schleicherův V Jagićovi, daný: Jena, am 27. nov. 1867.

ev V. A. Pismo E. Korytka F. L. Čelakovskemu. ., 621—624, srv. ib. 650 sl

ki k zgodovini književne zveze mej Čehi in Slovenci. Nabral Po pisateljovi smrti uredil Vladimir Levec. Zbornik. Na nska Matice v Ljubljani. I., str. 72—214. (Kunšič — eiträge zur Geschichte der literarischen Beziehungen zwien und Slovenen.)

VII., 155 sl. (Fr. Pastrnek.)

elj K., Dr. Pisma in zapiski iz Cafove ostaline. Zbornika Slovenske Matice", II., str. 86.

JAZYKOZPYT.

Jazykozpyt obecný.

a Société de Linguistiqu
4.
vue internationale de Rh
ie et Phonétique expérir
'abbé Rousselot. Paris, Institut d
. T. II. Nouv. série. 1—12.
prung und Entwickelung
d Vernunft. 2. Aufl. II. Stutt
d. 1899).
ber Ursprung und Entw
n. 48 s.
r den Ursprung und Entw
rer Berücksichtigung von Jesper
]. Neu. Spr. VIII. 449—472 (F
origine de la pensée et de l

Питање о постању језика, у
стр. 19—32. (Tomić Sima.
ache in der alten Welt.)
Über die Urquelle aller S
witz. 185 s. lex. 8°. M. 3.—.
zipien der Sprachgeschicht
p
iner Phil. Wochs. 1900 213—6.
r M. Beiträge zur Naturge
narius. V, 147 s. M. 3.60.
eben in der sprachlichen Welt [wir
ı der organischen." Srv. K. D., N
Allg. Zt. 1900 č. 273: přírodovědeck
de o „tělo" jazyka, a i zde jen znázor

H. History of Language (Temple Encyclop. Primers). 252 s. 1 shill.

t W. Völkerpsychologie. Eine Untersuchung der Ent- .e der Sprache, Mythus und Sitte. I. Die Sprache. 1. Th. pzig, Engelmann. M. 14.—.

sillet Rev. Crit. 1900 488—493. P. Ehrenreich Globus LXXIX.

H. C. Law in language. An inaugural address deli Coll., Liverpool, Univ. press. 1900. 27 s.

Grasserie. Du rôle auxiliaire et suppletif de la dans le langage. Riv. di filosofia. II. No. 6—7.

ey Charl. Notes sur l'apprentissage de la parole nt. Parole I. 791—800, 870—880, II. 23—40, 86—90.

ld d'Aubusson. Le langage des oiseaux. Rev. de 10—423.

M. A propos du langage des oiseaux. Rev. de 29—632. Bull. Lingu. 48 (XI. 2) p. CX.—CXV.

ákladě č. 16. Jako v primitivních jazycích lidských, v zvucích nam má opakování a měnění samohlásek v útvarech sice stejných. , než kořeny mluvy lidské, jsou zvukové útvary znamenající pozor" a p., ještě staršími projevy stavů duševních.

r R. L. Die Sprache der Affen. Deutsch von W. Mar- l. Seemann. M. 3.—.

nann R. Die Sprachlehre. Neue [Titel-] Ausg. Stettin 90] 1900. XII., 216 s. M. 2.—.

ь Сима, Н. Црте из науке о језику. О природи, по- етку говора-језика. Лингвистичко-историски преглед. XI., јануар-август. (Tomić Sima: Über den Cha- g und Entwickelung der Mundart (Sprache).

í H. Kategorie metafysické a grammatické; ický vývoj a vzájemný poměr. Progr. Real. Nové

nd gramm. Kategorien, deren Entwickelung und gegens. Ver-

'sen O. Fonetik. En systematik fremstilling af laeren om Den specielle dels slutning. Kjöbenhavn. S. 329—364.

nghart, Die neueren Sprachen, VIII a Nord. Tidstr. 1900. iallée, Taal en Letteren IX. W. V. Litt Cbl. 1900. 1702.

[. Elemente der Phonetik, zur Selbstbelehrung ht auf die besonderen Bedürfnisse des Se- . Taf. Berlin, Reuther & Reichard. M. 0.80.

it über die Arbeiten der von der Kaiserl. Aka- 'issenschaften eingesetzten Commission zur nes Phonogramm-Archives. Beil. z. Anz. Wien

hinüberleiten V. Ursache der Sprachgrenzen. Fast sämmt-
allen mit politischen Verkehrsschranken, alten und neuen,
lichen Verkehrsschranken, wie Steilwände von Flussufern
de Striche, treten völlig zurück. VI. Dauer der Wirkung
auf die Sprachbewegung. Erloschene politische Grenzen
ı gegen die sprachliche Bewegung nicht länger als 300
ung neuer Grenzen zeigt sich schon deutlich nach 30 bis
ltniss der politischen zu den Sprachlandschaften. Die mittel-
enzen haben mit unseren heutigen Mundarten nichts mehr
fallen die Sprachlandschaften noch grösstenteils zusammen
erritorien der letzten 3 Jahrhunderte, soweit diese ge-

H. Über Lexikographie. Progr. Insterburg. 9 s.
g F. Das Leben der Wörter. Preuss. Jb. CII

K. O. Die Bedeutung des Wortes. Leipzig,
S. M. 3.60
slov a jejich poměru ku představám. Srv. K. D. v Beil

i. Die Uebertragung im sprachlichen Leben
ıandlungen IX.). Dresden, Kock. 50 s. M. 1 —.

2. Jazyky indoevropské.

ft, Whitley Stokes zum 70. Geburtstage am
met von K. Meyer, L. Ch. Stern, R. Thurneysen,
y, A. Leskien, K Brugmann, E. Windisch. Leipzig,
48 s. roy. 8°. M. 3 —.
keltologické. M. t.: Brugmann, Lat. prope und pro-
. 129.)
zur kunde der indogermanischen sprachen
ezzenberger und Dr. W. Prellwitz. Göttingen Vanden-
XXV. h. 2—3 s. 181—328, XXVI. 1—2 s 1—196.
anische Forchungen. Zeitschrift für indogermanische
ımskunde. Hsg. von Karl Brugmann und Wilhelm
g, Trübner. XI. Bd. H. 1—2., 3—4., 5. 372 s.
t für vergleichende sprachforschung auf
r indogermanischen sprachen. Begründet von
eben von E Kuhn und J. Schmidt. Gütersloh, C. Bertels-
N. F. Bd. XVII. 1 Heft. 156 s.
ir indogermanische Sprach- und Altertumskunde. Beiblatt
schen Forschungen. Hsg. von Wilh. Streitberg. Strass-
Bd. H. 1—2., 3. 274 s.
liografie (též baltsko-slovanská) za r. 1898.
Note sur une difficulté générale de la
parée. Paris. 16 s.

ých věcech se vyvíjely i po s
tání původních charakteristických
lvozovací přípony a koncovky;
říponě; přízvuk), zjednodušován
nosovkovým. (Podobně i jazyky
anikání nesloženého adjektiva,
dno rozhodnouti, je-li jistá sh
olečného, či vyvinula-li se po
žno tvoření jmenných tvarů,
dovou stála nějaká souhláska:
νόμα-τ-ος a j.), též *dh*, *n*. Tého
ı. Později tento způsob tvoření
né zbytky. V předložkách *pod*
pův. *-dh-*, jako v ř. οὐρανόθ
3l. *žleděti*, *žlęděti*, *žledrъ* má koř
nezi got. *beitan*, lat. *findo* a ř.

Beiträge zur Sprachwis
XIX. Jahresber. der Gymn. zu

h. „Das Genus der Indogerman
he Auffassung der Kasus. 3. Bil
ch Verkürzung oder Verstümm

ъ хронологіи и діал
ссовъ въ аріо-евро
физіологическими
—40. (Bogorodickij A.
r. Lautprozesse mit lautphys
k-ové a *g*-ové. 2. Znělé aspir
jejich osudy v dialektickém r
samohlásek (Ablaut,. Analogie s
II. Prajazyk arijský: 1. Epocha
ı splynutí dlouhých samohlásek
Ep. splynutí krátkých samohl.
(= Изъ чтеній по сравнительн
99 = ib. LXV., LXVI., 60 Кон.).
rmanische Ablaut vorn
etonung. Strassburg, K. J.

m 1900 III.; Bthl. Wochs. f. kla
111 nn.; Kretschmer Zs deut.
70; Chadwick Jour. Germ. Phil.
laut Problems in the I

lg. Conjunctive. Slovesné kmen
ntu a p.; pův. byly jen nerozšíře
rit na *-c* s inf. na *-čti* a praet.

rita jsou již balt-slov.: sl. aoristy na -*ěchъ* (též -*achъ*) jsou sigmat. aoristů (pův. tvary nesigmat. v 2., 3. os. sg.). [Sl. k *byti*, nýbrž vzniklo z praeterita **esom* (koř. *es*-) kontaako shnêm. *bim birum*; -*chъ* za -*sъ* z *bychъ*).] K balt.-sl. idí se ř. aoristy s -*η*-: byly pův. asi jen tvary se sekundárními eny na -*ā*- naproti tomu sl. *imamь* a j. zaručuje i tvary Též lat. ř. stind. konjunktivy s -*e*- sem patří: východiskem s. sg. **-ei *-et* z -*ēsi *-ēti* („Dehnstufe"). Vývoj konjunktivu. d jejich je ve jmenech na -*ā*. 3. The History of Idg. *ē*-stems *nemun*, *gebun*. 5. The Germanic „Weak Preterite".

Hans. Die abgeleiteten *i*- und *u*-stämme. Idg. 252.

scheidet zwei versch. classen. I. Die stämme mit dem nom. *s* und **-ōi*, **-ei*, **-ō*, **-ē*. II. Die stämme mit dem nom. **-is*, en abgeleiteten -*n*- und -*r*- stämmen in jeder beziehung *u*- stammclasse (I.) hat sich schon in urspr. zeit durch heiten eine reihe von nebenformen entwickelt, die in ihrer nt und von der urspr. stammclasse losgetrennt wurden (II.). nungsverschiedenheiten ist in der composition zu suchen."

Hans. Die *iē*-stämme. Idg. beitr. XXV. 234—238. ost kmenů na *iē* s kmeny na *i* vyplývá z tohoto: I. „Die m. frühzeitig *iā*-formen aufgenommen. II. Die sog. *iē*-stämme prachen noch vielfach die urspr. *i*-formen (tak sl. *zemi*)."

F. Die Komparationssuffixe im Lateinischen. 9, 205—266.

ní výklady o komparaci idvr. vůbec s podrobnou literaturou.

де Куртенэ И. Лингвистическія замѣтки. атическаго рода съ міросозерцаніемъ и настрое-орящихъ языками, различающими родъ. ЖМНП. 7—370. (Baudouin de Courtenay J.: Zusammenterscheidung und der Weltanschauung.

половаго, сексуальнаго грамм. рода, съ одной стороны, усили. научное творчество выдающихся умовъ, — и это должно гзываться на развитіи искусствъ, наукъ, изобрѣтеній и. т. д.; ы, оно благопріятствуетъ возникновенію эротическихъ наюявленію разныхъ меньяковъ, разныхъ бѣшеныхъ и сумаскои подкладкѣ."

he personifying passion in youth, with ree sex and gender problem. The Monist X. No. 4.

B. I. The origin of grammatical gender. Journ. 8—545.

jšil původně rod jen u zájmena rodového. Různost mezi rodem u substantiv nebyla formální, nýbrž pojmová: byla arem — různost sexuální, skutečná i metaforická (angličina ila). Nápodobením rodového rozdílu u zájmena (*sā*, *sz* prael se ženský tvar nejprve u adjektiv, pak i u substantiv. vu v kompositech (ř. *ἀκρό-πολις*), v ř. *ἡ θεός*, *ἡ νῆσος*.

lans les autres langues, il consiste en formes nouvelles et pour la plupart." V. Vocalisme de l'aoriste védique en *-iš-*, *eere*. VII. Vieux slave *vidits, velits, sědits*. Vznik tvarů původních souhláskových (Horák, Z konjugace souhláskové .né kmeny na *-ē-* (*viděti*: ř. *ἰδήσω, εἰδήσω*, lat. *vidēre*).

Š. Rumaenske Studier I. Infinitiv og udtryk-Rumaensk og Balkansprogene. Kjöbenhavn,

Vom Suppletivwesen der indogermanischen ctoratsrede, gehalten am 22. Nov. 1899 zu Heidelberg. ff. 95 5. 4°. M. 4.—.

slovech ve flexi se doplňujících, jako sl. *idą*: *šьlъ*, . Wundt Idg. Anz. XI. 1—8, Hirt. Ark. f. nord. fil. XIII. d. Alt. XLV. č. 1. Zubatý L. fil. XXVIII. 126—129.

B. Vergleichende Syntax der indogermaen III. (= Grundriss der indogerm. Sprachen . . . von ıd B. Delbrück V.). Strassburg, K. J. Trübner. XX.,

›osition der Syntax. 36. Subjekt und Prädikat (Kopula). Sätze. 38. Stellung und Satzbetonung der Wörter. 39. Die ım Satze. 41. Kongruenz. 42. Vermischung zweier Konstrukı). 43. Fragesätze. 44. Abhängige Sätze mit der Prohibitivlativsätze im Arischen und Griechischen. 46. Die germa-47. Das Relativum aus dem Interrogativstamm im Slavischen, ıchen. 48. Das Satzgefüge. — Indices. — I.: t. 1893 (VIII., , substantivum, adjektivum, pronomen, číslovky, adverbia, 897 (XVII., 560 s., 15 mk.; verbum, partikule).

ffmann Idg. beitr. XXV. 163—180, W. Streitberg Idg. Anz. sen Nord. Tidskr. f fil. VI. 106—110., Speyer Mus. VIII., 9.

. Zur indogermanischen Syntax von **nāman*. -313.

erbindung **nāman* „nomen" + Eigenname [ist] **nāman* ition zum Nom. proprium und es [ist] also keineswegs not-kk. der Beziehung aufzufassen. (Delbrück Grdr III. 387 nn).

Сима. Поглед на генетичко историске а и придева. (Наставак). II. Одељак. Порекло вне граматичке категорије. III. Одељак. Претваеницу и именице у придев. Наставник XI. св. 2, ніć Sima: Übersicht der genetisch historischen Betantivs und des Adjectivs.)

The primitive aryan name of the Tongue. 2—99.

pův. *ĝlig̑h/lig̑h-* „lízati" rozl. idvr. pojmenování „jazyka" ětového hláskosloví, lidové etymologie a j. všelijak změněná.

urg M. Der elephant, ein indogermanisches XV. 277—278. (Věst. S. S. IV. 85).

dis
ifna
5m,

se

it (
tym

širol
vý"

al

Zum
. *Id*
s. 1
σμι
Ř.
; *k*

ch
ch-g
5.–
irá
vorř
Ehe

nes

je s

Ety

knu
29,

aili
ag
euss
v 2
ger

V
sobě
ri v

k C. C. Kurzgefasstes etymologisches r gotischen sprache. 2. aufl. Amsterdam, Joh.

Zur Statistik der Fremdwörter im Deutschen. I. 136—138.

tologie by měla dbáti procentového poměru slov domácích nářečích, i procentového podílu jednotlivých cizích jazyků. — či handschuhsheimského (u Heidelberga) (celkem 652, t. j. nářečí) je 11 slov původu slovanského.

ed. Die Entwickelung der deutschen Kultur deutschen Lehnwortes. II. Halle.

čátků křesťanství, II. do počátků nové doby Cf. G. E., Beil. 192.

скій В. К. Нѣсколько страницъ изъ исто- ьнаго языковѣдѣнія. Юб. Сборн. въ честъ —44. (Poržezinskij V. K. Zur Geschichte der g.)

rajazyk": Bopp, Schleicher, Joh. Schmidt, Leskien, Brug- k, Kretschmer. Studie anthropologická: theorie „finská", or, Hirt. Pravlast: problem této nerozluštitelný.

3. Jazyky slovanské.

A. Práce všeobecné.

Einige Streitfragen. 3. Eine einheitliche slavische ag. XXII. 11—38.

idvr. prajazyce, pravlasti, dělení jazyků a výkladů Hirtových, . S. S. I. 17, II. 30); hájí existenci přechodných nářečí zvláště v minulosti. „Es ist . . . mehr als wahrscheinlich, chtlichen Zeit der slavischen Sprache, wo man von einer pflegt, nicht unbedeutende dialectische Abweichungen vor- urslavische einheitliche dialectlose Sprache hat es nicht ge-

z J. Środkowość polszczyzny. Wisła XIV. entralcharakter der poln. Sprache.)

štině (v souhlase s centrální polohou Poláků mezi Slovany) a rysy, pojící ji s různými jednotlivými jazyky slovanskými: olských prožili Slované poslední čas své jednoty.

f. Z oboru slavistiky. ČMČ. LXXIV 18—37 (Sla- . S. IV. 20.

r. „Die irrationalen Vocale." Arch. Jag. XXII.

tje názory Ljapunova o „irracionalních" samohláskách ъ ь тѣдованіе о яз. синодальнаго списка 1-ой новгород. лѣтописи,

ati jsou starší než tvary na *-vati*; *v* vzniklo hláskoslovně v slo-
a zpovšechnělo (zvl. vlivem *byvati*). Týmže vlivem vzniklo

. K odsutí *t* ve 3. osobě praesentní ve slovan-
:VII. 219—222. (Zum Wegfall des *t* in der 3. Ps. im

ty v 3. os. pl. praes. v č. slk., pol., srb. a v hluž. *hota* střídnice
vé *-ę* ukazuje k nosové samohlásce přízvučné a nekoncové:
vzniklo z *nesątь*, *gorętь*. Z tvarů s koncovkou přízvučnou
vůbec. *-t* se ztratilo v jednotlivých jazycích zvláště po ztrátě
že nebylo chráněno jinými tvary paradigmatu (v rušt. zůstalo *-t*
ití koncového *-ь* a proto že se zachovalo hojně sloves s při-
oncovka 3. pl. praes. a 3. sg. i plur. v impf. a aor. bez *-t*
sg. praes. *-t* zaniklo.

Les origines romanes. La 1. personne du pluriel
češtn. ČSpol. 1900. XVI. 152 s.

lave a de même [que le celtique] confondu les restes du
et les désinences secondaires avec les primaires; le v sl.
en, le boh. *děláš* est un actif.; *-tь*, *-qtь*, *ętь* sont des dési-
moyennes; *dělaje*, *děla* en ruth., en bulg., en boh. et *dělají*
désinences secondaires actives; . . . *-my* en pol., *-me* en boh.
naire, *-mь* en russe est secondaire." 44: vyrovnávání rozl.
na, rovněž rozlišování přít. času imperfektního a perfektního;
vlivem řeckým, z č. i romanským, urovnanější soustavu

r E. **Die Wortfolge in den slavischen Sprachen.**
k). XI., 161 s. v. 8°. M. 6.—.

ovesa ve větě. II Postavení enklitik. III. Postavení jednotli-
stavení přívlastku. V. Postavení infinitivu VI. Pořádek slov
cích v porovnání s ostatními ide. jazyky. Ref. W. Vondrák,
01. 795. J. Zubatý, Lfil. XXVIII. 129—134.

вскій Ю. **Славянское слово „плотъ" въ за-
йцевъ.** Виз. Времъ. VII. 107—112.

byzant. Aufzeichnung. V. Věst. SS. IV. 74.

ь Р. **Нѣсколько мелочей.** Юбил. Сборн. Вс. Ф.
10. (Brandt R.: Miszellen.)

tvarů psl *pьpьrь* „pepř" v slovanštině. 2. Slov. *vьsь* z pův.
3. Slov. *čьlověkъ*, lot. *cìlvẽks* = „mající celou (: *cělъ*; *člo-*
kilósjo) sílu" (: *vẽkъ*). 4. K akcentu deklinace některých jmen.

m K. **Aksl. *župa* »Bezirk«.** Idg. For. XI. 111—112.
„strážce", *gōpājáti* „střeží"; psl. **gaupā*. Pův. *au* = slov.
ie idg. Gutturale (Roediger, Schriften z. germ. Phil. VIII.).
For. X. 145 nn.

A. (Bull. Soc. Lingu. 48 pg. LXXX. s.).

lques-uns de ses emplois: lith. *uż*. Sl. *nestera* „nièce" = **ne(p)t-*
ra). (Dans) sl. *pastorska* (ou a) la chute anomale, mais s'ex-
eur du mot, de la syllabe *du-* du nom i.-eur. de la fille.

Zur griechischen ı
ımbildungslehre. Id
γέμω, жатиль „collare“: γ
hřbet, vrchol, stbněm. *first.*
nologii jména „Mora
des Namens „Morava, M
štn. SS. I. 33) hájí H. sv
ož *Morava* = „země travn
n“).

Nářečí jihoslovanská.

die erste Fortsetzun
anhalbinsel. Nach d
.ič in Sofia, Dr M. v. R
nd Dr. J. Aranza in Spa
der philos.-histor. Classe
gedruckt. (Vorläufige Ber

(srv. č. 125) následují zpráv
kotorské a v Dubrovniku
okrese azbukovském (Azbul
na ostrovech Murter (Mort
v Dalmacii.

ртенэ И. Лингвистич
тическихъ выводовъ из
ской діалектологіи. ЖМ
urtenay J. A.: Linguist
e Ergebnisse aus der Bet
ktologie.)

(ku př koncové souhlásky
skupinách *mr*, *ml*: umbr
mblada a t. d. v nář.
asso). 3. Změny koncového
ı v *-ch*, *-ph* anebo *-f*, *-th* a
to následek praefixu *u-*: ku
e tvarů způsobená přechode
nětla gen. mètle vzniká
àwe 7. K dialektologii res
lo neutrum v molizském n
lavi nell' Abruzzo Cl
di Antropologia. Vol. VI. f

Slovanů v italské provin. C
týká se též kolonií albansk
o Slovanech a jejich nářeč
564.)

a) *Církevní slovanština.*

jić Vatr. Zur Entstehungsgeschichte der kirchen- Sprache. Wien, 1900. Erste Hälfte, 1—88; zweite 6. 4°. Denkschr. der kais. Akad. d. Wiss., philos.-hist. Classe.

ı o vlasti církev. jazyka slovanského. Rozeznati lze tři části: 1. kri- zpráv historických o povolání, příchodu a působení slovanských stantina-Kyrilla a Methodia na Moravu; 2. rozbor názorů, které filologii o vlasti cirk. jaz. slovanského projeveny byly; 3. lexikalní ovaha cirk. jazyka slovanského. Odpověď na hlavní otázku podávají t cirk. slov. jazyka hledati dlužno na území jihoslovanském (bul- de mezi Solunem a Cařihradem.

óth Oszkár. A magyar nyelbe került szláv szók átvé- elye és kora. Nyelvtudományi Közlem. XXX. IV. 74 sq. und wann sind die slavischen Lehnwörter in die magyarische genommen worden.)

·. M. срп. књ. 202—203, стр. 397 сл.

bóth Oskar. Die Anfänge der ungarisch-slavischen n Berührung. Arch. Jag. XXII, 433—487.

dává kritiku článku, který pod tímže názvem v zaniklém časopise [. (1899), seš. 4—7 sepsal B. Munkácsi, dokazuje, že počátky uhersko- árodních styků třeba položiti do doby před zabráním země pan- řívějších sidel uherských v Lebedii a Atelkuze. Prof. Ásbóth trvá dosti odůvodněným názorům na svém mínění, již dříve vysloveném, st slovanských slov vnikla do maďarštiny na území pannonském.

ondrák V. Z oboru slavistiky. (Aus dem Bereiche der Sla- roč. 74, 1900, 18—37.

úvahy a referáty o některých otázkách slov. filologie: 1. o poměru germanštině; slov. *ju* z ide. *eu* ukazuje vliv gotštiny, ku př. bljudą j., snad i *ě* z *ei* působení gotštiny stalo se nejspíše při řece Visle; přejali Slované od Gothů, když tito byli u Černého moře; *mьlu* Makedonii vzniknouti; prostřednictvím gotským obdrželi Slované též unaje; slova slovanská, do maďarštiny vniklá (jako mostoha a j.), mad.-slov. styků ve staré Dacii, snad ještě z doby starší, když Maďaři Černého moře; 2. o vlasti cirk. slov. jazyka; 3. o listech Kijevských poslední projevy Ljapunova a Ščepkina.

Щепкинъ В. Н. Діалектическое дѣленіе языковъ вянскаго и болгарскаго. Referát, čtený na XI. archeol. evě. Obsah podal D. J. Abramovič v Изв. р. яз. V. 324—326. V. N.: Dialektische Gliederung der altslav. [ksl.] und bulga- ische.)

kin rozeznává (tak jak vyložil ve svém spise o Sav. knize viz č. 113) slovanštině tři dial. skupiny, podle stanoviska v hláskách jerových. ěch projevili své mínění prof. Conev, prof. Miletič a N. V. Volkov.

А. И. Къ двойственному числу въ старо- Изв. русс. яз. IV. 4, 1159—1191. (Belić A. J. lavischen.)

la se užívá: 1 k označení dvojitých částí těla a věcí vůbec, . a složených z nich číslovkách. Při množném čísle osob číslo dvojitých částí těla, ku př. на ракахъ възьмѫтъ тѧ юомъ. II. Zvláštní postavení zachovávají zde du. очи, ѹши, emají: zde zůstává vždy dual (pl. instr. ѹшесы Cloz.). III. ykû plyne, že původně duál dvojitých předmětů se kladl i při V. Staroslov. jazyk má důsledně zachovaný dual. V Plural dký a texty se v tom neshodují. V tom je snad vliv řečtiny. menem; pův. bylo *dъva krata, tri kraty a z toho raty a j. VII. Tvary zájmenné на, ва, byly příklonné, bez du.

ко Г. Полный церковно-славянскій словарь. ko G.: Vollständiges Wörterbuch der kslav. Sprache.)

ій Вѣстникъ Моск. дух акад. 1900, май. „Проф. Живановић ава о овом делу у својој опширној оцени". Лет. м. срп. 99.

Nochmals die Kijever Blätter. Arch. Jag. XXII.

pkina (Разсужденіе о языкѣ Саввиной книги, str. XVIII—XX.) tky zavdal Jagićovi podnět, aby se opět (srv. Arch XX.) ovaze její. Ku konci připojeno též mínění prof. A. Leskiena, anovisko, jako V. Jagić.

нъ В. Н. Разсужденіе о языкѣ Саввиной женіемъ двухъ фототипическихъ снимковъ. Изданіе и словес. Импер. Ак. Наукъ. С.-Пб. 1899. 8⁰. t. z Изв. русск. яз. III. a IV. sv. (Ščepkin V. N.: rache der Savina kniga.)

inova obmezuje se na část palaeografickou a hláskoslovnou. psal A. Sobolevskij. ЖМНП 1900 февр., 399—404. Odpověď ль, 392—396. Rec. V. Vondrák, Arch. Jag. XXII, 247—255.

скій М. Къ исторіи славянскаго перевода II. (Продолженіе). Р. Фил. В. XLIII. 9—28. (Spe- Geschichte der slavischen Evangelienübersetzung. Fort-

y (I) v témže časopise XLI, str. 198 sl. V přítomné (II.) nejstarší evang. texty po stránce lexikalní a dospívá k takové oliv genetické! — řadě: Mar. Zg. — Dobrom. — Galičské — . Jurj. Dobryl. V dalším (III.) článku promlouvá spis. o srb- ělehr. saec. XIV, č. 426, a ustanovuje jeho poměr jako střední m. Trn.) a ruskými.

ъ Н. В. О древнѣйшихъ церковно-славян- ъ книгахъ. Referát, čtený na XI. archeol. sjezdě яз. V, 330—331). (Volkov N. V.: Über die ältesten ücher.)

y (pův. pro liturgický zpěv) zachovaly se pouze
[IV. stol.), avšak jsou původu jihoslovanského
r též po stránce jazykové, jelikož každá hláska
oty.

, Древнія церковно-славянскія
ъ значеніе для исторіи языка.
I. sjezdě v Kijevě (srv. Изв. р. яз. V.,
adě (Черковнославянскія стихотв. отъ IX.—X.
і черковнославянскій езикъ) otištěn byl ve Сб.
. (Sobolevskij A. J.: Altkirchenslav.
für die Sprachgeschichte.)

né" (čítají se jen slabiky) skladby: 1. Abecední
(rus. rkp. XII.–XIII. stol.); 2. Pochvala bulh.
oslavově z r. 1073); 3. Abecední modlitba (rus
ějších rukopisů: 4. Předmluva k evangeliu od
); 5. okolo 20 abecedních „veršovaných" skladeb

, Церковно-славянскіе тексты мо-
нія. Zvl. otisk. z Р. Фил. В., sv. XLIII. Var-
skij A. J.: Kirchenslav. Texte mährischen

šují předně překlady učiněné prý vesměs z latiny:
že Řehoře Velikého (rkp. jihoruský XIII. stol.);
at.-slov. mešní knihy, vyd. Jagić). 3. Život sv.
l.); 4 Pseudo-evangelium Nikodemovo (rkp. rus.
ova z těchto textů na str. 31.—68. Dále uvádějí
Překlad 1. a 2. knihy královské (bulh. rkp.
evení (Apokalypsis) sv. Jana (rus. rkp. XIV. stol.);
lh. rkp r. 1348.); 4. Výklad na liturgii (rus. rkp.
rus. rkp. XIV. stol.); 6. „Zapověď svjatych otec"
ěkolik modliteb (v témže rkpise). Dále původní
Methoda a Konstantina-Kyrilla a t. d.

ь исторіи изданій Реймскаго еван-
проф. Louis Leger: L'Evangéliaire slavon
tre. Reims-Prague. 1899.) ЖМНП іюль,
Zur Geschichte der Herausgabe des Evang.

této p mátky, na základě vydané, nejvíce ale ne-
dence mezi Hankou, Jastrzębským, Strojevem,

storii vydání Remešského Evangelia
gabe des Evang. von. Reims.) ČMČ. r. 74,

provázely první vydání této památky (v Paříži.
e mezi Hankou, Jastrzębským a j.

tes complémentaires sur le Textu
slave). Communication de . . . Reims 1901.

rův vyslanci ruskému v Paříži (1841), díky jeho za opětné
), zprávu hrab. Uvarova cís Mikuláši (1841), lístek fin. mini
. (1841) a Kiseleva (1841) hrab. Uvarovu, týkající se vydání
e soupis odběratelů nového vydání, které pořídil L. Leger.

drák W. Palaeographisches und Sprachlicl
von Chilandar. Arch. Jag. XXII., 542—553.

vydání těchto zlomků od S. Kulbakina (SPburg, 1898) a př
nímků vykládá dr. Vondrák vznik některých kyr. písmen, j
ѧ, též ч a щ; dále promlouvá o stránce lexikalní, zvl
н; оѕрътити φιμοῦν; съпостатьнъ ἀντικείμενος a j.; vyslo
ad v zlomcích zachovaný (z kateches Kyrilla Jerusalemsk
ulharské době, což dokazuje doklady mluvnickými, jako юже
зомь (образъмь) a pod.; konečně obrací pozornost též na ně
áštnosti těchto zlomků

inović Ljub. Ueber einen cyrillischen Aposto
Redaction mit glagolitischen Marginalgloss
I., 510—525.

bělehradské král. srbské akademie č. 55, jenž obsahuje č
é redakce, in 8°, bombyc., z konce XIV. anebo z poč. XV. s
k postranních připisků, psaných trojím písmem: řeckou minus
ou a hlaholicí. Prof. Stojanović srovnává též text toho apo
. texty a otiskuje ukázku z něho.

хайловъ А. Книга Бытія пророка Моисея
вянскомъ переводѣ. Вып. I., главы I.—X
chajlov A.: Das Buch der Genesis des Proph. Moses
n Übersetzung. Heft I.)

b) *Bulharština.*

евъ В. Dr. Програма за изучване българск
вори. Сб. Соф. XVI.—XVII., 879.—911. (Conev
das Studium der bulgarischen Volksdialekte.)

odpovědi na 272 body, které jsou rozvrženy v tyto od
y, 3. přízvuk, 4. skladba, 5. slovník.

tič Lj. Dr. Zpráva o dialektických studiích,
898 (v létě) v severním a jižním Bulhars
ve Vorläufige Berichte der Balkan-Commissi
te Fortsetzung der Dialectforschung auf der Balkanhalbi
.

f. Miletiče je zde na str 32.—50

ичъ Л. „Арнаутитѣ“ въ Силистренско и сл
и въ тѣхния езикъ. ПСп. LXI., ноември, 623.—
4 str.) (Miletič L.: Die sog. „Arnauten“ in der Ge
nd die Spuren der Nasalen in ihrer Sprache.)

albanci, nýbrž makedonští Bulhaři. „Arnauti“ zváni byli
padní Makedonie.

r. Книжнината и е:
Соф. XVI.—XVII., 339.-
Banater Bulgaren, in St
kých, pavlikiánských) Bulh
, dále velká vesnice Star
nic v okolí jejím. Kolonie
rní rozvoj této kolonie; II.
připojeným slovníčkem zv
r. Едно писмо на J
курещъ (1864 год.). I
.: Ein Brief Jos. Riell's
i in Bukarest v J. 186
em latinským, v nářečí b
řemi krátkými básničkami
učit Jos. Riella obyvatelé t
jak přičiněním jeho a jin
vým nářečím.
I. Остатъци отъ
рово и Висока. Пер.
P.: Die Überbleibsel de
Salonichi, Zarovo und
likonocích 1900 Zarovo a
rou všech mají nosové d
eratury o bulh. nosovkách.
nominale Prolepsis nomir
.
oukazuje se též v makedo
ž na zač. věty jako v alb.
ko předmět, ku př. nev
onsa ei eum dedit anulum
„ei (fem.) eum apportaru

II. Приносъ къмъ б
рата въ Македо
D. P.: Beitrag zur bulg.

, z různých krajin makedo
K. Приносъ къмъ б
XVII., 842.—875. (Gãb
msprachen.)
t. zv. tajné jazyky: 1. te
z Liběchova), 3. žebráků

ниятъ езикъ на слѣп
. (Čilev P.: Die Gehei
tolja, Mak.])
či slepců (žebráků) Bitolsk

новъ Ив. Д. Dr. Критиченъ прѣглед
оизхода на прабългаритѣ отъ ези
ологиитѣ на името „българинъ“. Сб
573. (Šišmanov J. D.: Kritische Uebersic
sprung der Ur-Bulgaren vom sprachlichen Stan
ı des Namens „Bulgare“.)

ou sneseny doklady pro název národa bulharského z
ıských jazyků. Výklad jména „Bulhar“ od názvu řek

, Р. Ө. Григоровичевъ паримейник
чими паримейниками. Чт. Моск. CXCIII
dt R. Th.: Der Parimejnik des Grigorovič, verg
jniky.)

ání, jehož první a druhý seš. vydán byl v r. 1894 v
a též o sobě. Srv. refer. o I. a II. seš. v Arch. Jag
· Lfil. XXIII., 234—235 (F. Pastrnek).

ининъ С. М. Матеріалы для характерис
каго языка. II. Отрывокъ четвероева
—XIV. вѣка. Изв. р. яз. V., 877—920. (Kul
zur Charakteristik der mittelbulg. Sprache. I
ev. Grigorovič XIII.—XIV. saec.)

stu a grammatický rozbor celé památky (39 perg. listů
rang. sv. Jana.

Хр. Ив. Евтимий, послѣденъ търно
патриархъ. Изданіе на св. Синодъ. Пло
3 leva. (Popov Chr. Iv.: Evtimij, der letzte Pa

въ Дим. Слꙋ́жба преподо́бнагѡ
єіна осого́вскаго. Благословенїемъ
а́таса книга сіѧ . . ѿ рукописа XIV-гѡ вѣ
-церковнѣмъ ѧзы́цѣ преложи́лъ . . . Срѣдец
Dim.: Das Officium unseres heil. Vaters J
σαράκοντα πόροι) oder Osogov, im Kreise von S
podle opisu z r. 1847, jehož předloha byla prý z XI
zykem; výtah z životopisu téhož svatého Joachima n
Ref. A. Teodorov, П.-Сп. LXI (дек. 1900), 761—76

ки В. Н. Единъ български надпис
LXI. (дек. 1900), 726—730. (Zlatarski
schrift aus dem XV. Jahrh.)

oli města Šumna nalezen byl kámen s nápisem z
ho nápisu byl kámen nad vraty nějakého kostel

чъ Л. Dr. Къмъ брашовскитѣ в
моти. Сб. Соф. XVI.—XVII. 496—504. (Mile
rischen Urkunden von Kronstadt, Siebenbürgen
mu vydání vlachobulharských listin (Сб. Соф. XIII.)
u velkého vévody uhrovlaského Dana II. z r. 1422,

a připojuje výklady věcné.

›бжянскиятъ бъл
Соф. XVI.—XVII. 246—
ach aus dem XVII. Jal
štěna byla v XII. sv., 46
eografické povaze rukopis
305). Ku konci připojen
ky.
Въ Трѣскавския
(Stoilov A. P.: Im I

333, psaného jazykem bul
Prilěpu (v Macedonii).
а стари еснафск
S.: Zwei alte Zunft

ivštice z r. 1838 a 1859.

erialien (dialektisch

a t. d., též lexikalního
odle výslovnosti dialekt
Сборникъ Пан
ика (въ Дебрахъ). С
30—248. (Rovinskij
dem Dorfe Galičnik in

, zapsané v nářečí vsi G

Srbo-chrvatština.

ramatika i stilist
jezika. (Grammatik u
sprache.) Napisao . . .

h čtyř části) s krátkou s
va. Rec. V. Jagić, Arch
rvatsky snadno a
(Kroatisch leicht und s
cht über eine d
westserbien. Anz.

Über eine Studien
Dialektes in Luss
in Ragusa. (Vorlä

on. VII.) Aus dem Anzeiger der philosoph.-histor. (
ahrg. 1900, Nr. XVIII.) separat abgedruckt. 8°, 2
práva o nářečí lošiňském (Lussin piccolo), které spis., m
(v zimě 1897/8 a na jaře 1900), prozkoumal. První část (1
is nářečí, hláskoslovný a též tvaroslovný, v druhé části
triky (1596—1674), libri copulatorum (1622—1666) a jiné
pal pro historický oddíl své rozpravy; konečně prom
ich studiích v Dubrovníku. Ref podal Iv. Milčetić, Vienac

ћ-Бјелокосић Лука, Баналачки (радничкн,
. Гласник XII., 3 a 4, 587—591. (Grđić-Bjelol
ie Geheimsprache der Zimmerleute in Bosnien).
řeči tesaři mezi sebou, aby jim pán jejich nerozuměl. Je
živlů. Spis. podává krátký slovníček a též ukázku řeči.

iot R. Étude sur les intonations serbes.
336—354.

tar Milan, Die serbokroatische Betonung
fundarten. Wien, 1900. 4°. 214 str. (Schrifte
n, linguistische Abth., herausgeg. von der kais. Ak
üdslavische Dialektstudien, Heft 1.)

ává čtyři rozvojové stupně v přízvuku nářečí štokavských: a
án ve všech slabikách bez rozdílu: svīlȁ, sestrȁ, lo
a, vodȇ; b) ve všech slabikách mimo krátké otevřené na
opȁta, jezȉk, neprȃvda, vodȇ, ale žádné svīlȁ, s
stra); c) jen v dlouhých slabikách (tedy neprȃvda,
jezȉk, ani svīlȁ, sestrȁ, nýbrž lòpata, jèzik a s
uk Vukův. nèprāvda, vòdē atd. Vedle nového (štokav
) máme tedy úplně zachovaný starý přízvuk, a uprostřed
částečně novější změně přízvukové podlehla. Tento troj
ého dokládá spisov. ze tří nářečí: a) z nářečí katolíků
zagno, v Boce kotorské), ve kterém starší přízvuk zacho
b) z nářečí černohorského kmene Ozrinićů (hlavně podle
tovo), v němž částečně novější přízvuk je proveden, a c)
agusa), jež novější přízvuk úplně provedlo. Spis. je sám
řečí v Boce (kotorské) a na Černé Hoře studoval na míst
deňské akademie (z fondu Treitlova, na jehož útraty i tyto
lán. V přítomné studii přízvuk těchto tří typických nář
yložen, a sice pro celou morfologii, pro podstatná jména
vná obou sklońování, jmenného a složeného, pro příslov
konečně pro celé sloveso a jeho tvary, jak slovesné tak i j
i výklady o přízvuku slov enklitických a proklitických. Ú
pis. o literatuře předmětu, jmenovitě o tom, který přízvu
lovníku svém označil, a jaký v té příčině poskytují obraz v
atská. Studie Rešetarova jest první vědeckou rozpravou,
ládá štokavský přízvuk, od přízvuku Vuka Karadžiće od
jevo, že starší (s ruštinou shodný) přízvuk neobmezuje
nýbrž že proniká celé území jazyka srbsko-chrvatského,

trećem poglavlju obara se s najvećim pravom na pogrešno vnich konstrukcija (Dobru se djecu u školi nagradjuje).

N. A.

.ni P. Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, oslovanská Akademie v Záhřebě. V tomto roku vyšel seš., str. 289—448.): *końokradica — kraketati.* (Wörter-ien oder serbischen Sprache, herausgeg. von der südslav. .m., Heft 20.)

Mojo. Мали осврт на III. издање Вукова ıника. Написао у Бранкову Колу проф. Mojo : M.: Ein kurzer Blick auf die 3. Ausg. des serb. Vuk.)

ɜ већ Dr. Maretić у „Nastavnom Vjesniku", књ. VII., проф. ›пису Матице српске" књ. 198. а Јован Живановић у Бран-. приказали ово издање Вукова Рјечника, тако и Медић у овом тумачење неких (управо 20) — бољим дијелом из зоолошког ı узетих — ријечи, које су у Вука остале непреведене или реведене. — На овај Медићев „Осврт", изашло је неколико ћење Сава П. Вулетића са Цетиња.

Н. А.

ић В. Српски уметници у италианским стољећа, прилоћује... Из XXXVII. Споменика кад. Београд. 4°. стр. 13.

юдањује дописивање између неког Николе Роси, каноника опана Градића од 1643—1648 год. Врсна грађа за познавање ıјалекта у XVII. веку. Ref. Лот. М. Срп. кв. 204 стр. 341 сл.

; V. Dr. I opet o stručnim izrazima u zako-pano iz „Mjesečnika u Zagrebu. Tisak Dioničke

vorio je samo o jednoj vrlo maloj gomilici riječi, koje je pri lu (za Crnu Goru) crpao i to jedino iz života narodnoga jezika. ıв. 204, стр 367.

ı J. Dr. Was bedeutet *καυκο-διάκονος?* Arch. Jag.

ιάκονος v řecko-angl. slovníku Sophoclesově (Greek Lexikon Byzantine Periods. New-York 1887) zůstává nevysvětleno. Spis. slovo kȁuka = tonsura, jehož se užívá v okolí Spljetu (Dalm.). u, že slovo se zachovalo z oněch dob, kdy ještě v Dalmacii . Snad prý *καυκα-διάκονος* znamená diaconus cum tonsura.

ћ) В(асилиј). О српском имену по западни-ıшега народа. Наст. (Београ.) XI. (Ćerić Vasilij: Iamen in den westlichen Gegenden unseres Volkes.)

August, Dr. Etimologija riječi „nemoj". (Die Vortes „nemoj".) Nastavni Vjesnik knj. VIII., svez. I,

aje uz Miklošića, koji u svojoj sintaksi str. 867, 22 uči, da je „ne moji", nego drži da je taj oblik nastao s pomoću pri-, nekate (noli, nolite!); nekaj, nekajte" od negiranog „ne".

ıegaciju „ne“ moglo prionuti „ka“, tako je п
kle-m, tere-m), koje je onda prema ostalim im
j) moglo sa „j“ dobiti i oblik pravoga imperat

icolaus, S. J. Innocenz IV. und die gla
rgie. Sermo rei, et non res est sermo
ıeologie. XXIV. 66—91.

. kanonisty (býv. prof. toho předmětu v Innsbruc
ris canonici Komma „Sermo rei, et non res est
Innocenz IV., sám vynikající kanonista, vyňa
řových Decretalů (De verborum significatione),
o: »Uvažujíce, že při užití všeobecného zákon
dle všeobecného hermeneutického pravidla, nesl
u a vůle zákonodárce, udílíme ti vyžádané pov
vati se, že by zákonodárce všeobecné znějící
ka v obřadech církevních) též na tento neob
šířiti“ (str. 77.) Dále obrací se autor proti výkl
pínajíce, kladou sermo = řeč liturg. a res = li
Rechts- u. Staatswissenschaften, XIII., 855 ff.,
ll u. Method, S. 123; odpověď „Gegen eine
bisk. Milinović (Crtice o slovenskoj liturgiji)
V., No 11—12, S. 598—599, 1899); a proti j
ov Innocencových, J B. Pesante (La liturgia sl
itria), považuje je za pouhý výraz tolerance. Za
kladu, který podal Marković v knize „Gli Sla
l krit. a pochvalný refer. v tomto časop. 18
V., appogiandosi alla massima, che lo spirito
tur attendentes, quod sermo rei, et non res est
konci podává Nilles ukázky hlah. a kyr. (z c
triusque Ecclesiae“) a též graždanského písma.

B. Типик Хиландарски и њег
ко и оцијенио . . . Биоград, 1899. (Ja
ndar u. seine griechische Quelle.)

apsal A. Sobolevskij ЖМНП 1900, іюль, 185—1
d Chil. Typika vykonal ruský mnich na Athon

V. Eine cyrilische Urkunde aus
XXII., 619.

r. 1434 vystavil bán Ivaniš, kníže Cetinský
ází se v archivu františkánského kláštera na T
Otisk podle opisu Dr. V. Oblaka.

f. Bruchstück eines glagolitisch
XXII. 525—542.

gamenových z počátku anebo z polovice XIV. s
r obsahu a srovnání s jinými hrv.-hlah. texty.
notr, z vlaského santolo.

k Fr. Chrvatsko-hlaholský rukopi
olitische Handschrift von Siena.) V Pr
u král. české spol. nauk. Třída filos.-histor.-

Otisk prvních sedmi stránek chrv.-hlah. rukopisu z první pol. XV. stol., který obsahuje překlad lat. traktátu o povinnostech kněžských a nachází se v Sieně (v Italii). V úvodě jest rozbor obsahu a jazyka, ku konci připojen lat. text, jemuž se překlad nejvíce blíží.

172. **Сперанскій М.** Загребскиятъ ржкописъ на Владислава граматика. Сб. Соф. XVI.—XVII., 325—338. (Speranskij M.: Die Agramer Handschrift des Grammatikers Vladislav.)

Vladislav grammatik byl spisovatelem školy Euthymiovy. S jeho jménem jsou spojeny čtyři sborníky, které částečně sepsal částečně přepracoval a opsal. Sborník r. 1469, nyní v jihoslov. akad. v Záhřebě, má četné připisky postranní, jichž J. Daničić (Star. I.) si nevšímal. Tyto připisy otiskuje a oceňuje (po stránce obsahové) prof. Speranskij. Jsou důležity i pro pravopis a mluvnickou povahu. Red. srbská.

173. **Ostojić Tih.** Ein mittelalterliches moralisches Recept. Arch. Jag. XXII., 618.

„Prostředek na zničení množství hříchů“ podle rukopisu z konce XV. stol., srbské redakce církevně slov. jazyka, jenž obsahuje mše dvou srbských svatých (krále Milutina a knížete Lazara) a dále слово ѿ прѣданїи га нашего іу ха въ стѣі и великꙑ пе прѣпобнаго и бгоносн҃го ѿца нашего Єфрема сиріанина. Recept připsán na poslední stránce.

174. **Сырку П. А.** Монаха Григорія житіе преподобнаго Ромила. По рукописи XVI. в. Имп. Публ. Библіот. собр. Гильфердинга съ приложеніемъ службы препод. Ромилу по рукоп. XVII. в. Бѣлградской Нар. Библ. — Пам. др. письм. и искусства. CXXXVII. С.-Петербургъ, vel. 8°. XXXIII.+54 str. (Syrku P. A.: Des Mönches Grigorius Leben des hl. Romylos. Nach einer Hdschr. des XVI. Jahrh.)

Rkp. je srbský, stopy bulh., 396 listů, XVI. stol., pap., in fol., nalezený v Prizreně. Text ukazuje obyčejnou srbskou redakci XIV.—XV. stol. Hlavní obsah předmluvy jest, že spisovatel toho života Grigorij nebyl Grigorij Camblak; důkazy vzaty z jeho životopisu. Věrný otisk uvedených textů.

175. **Кулаковскій П.** Отчетъ о научныхъ занятіяхъ за гран. въ лѣт. вак. вр. 1899 г. Варш. Ун. Изв. 5, 1—39. (Kulakovskij P.: Bericht u. so w.)

Větší část rukopisů Cařihradských, Plovdivských, Sofijských a Rylských, které spis. popisuje, jest recense srbské a obsahu apokryfního.

176. **Начовъ Н.** Аджарскиятъ ржкописъ. Сб. Соф. XVI.—XVII., 483—491. (Način N.: Die Handschrift von Adžar im Kr. Philippopel).

Sborník apokryfních pověstí, psaný r. 1715 v Adžaru (v Plovdivském okruhu), red. srbské. Otiskuje se několik ukázek.

177. **Truhelka Ć.,** Dr. Mittelalterliche Inschrift in Kotorac (Bosnien). — Mittelalterliche Inschriften aus der Hercegovina. Wiss. Mitth. aus Bosnien u. Hercegovina. VI., 1899, 534—538.

Cyrillské nápisy na kamenech náhrobních.

nografického popisu Slovinců resijských vyskytuje se hojnost h, od spisovatele na místě zapsaných Srv. ref. S. R(utar) X, 189—190, v kterém uvedena též celá literatura o Slo-

F. F. Narodni izrazi. Zborn. Ljublj. II. 26—53. usdrücke.)
ch výrazů s výklady, dále též několik přísloví a hádanek ›vinských.

Nářečí východoslovanská (ruská).

ı E. Θ. Учебникъ грамматики русскаго первая. Этимологія. Для среднихъ учебныхъ за- 1900. XI. + 180 str. Cena 75 kop. (Budde Je. Th.: sischen Grammatik. Für Mittelschulen.)

erdinand. Nová methoda ruského jazyka, jakožto a učebnice pro školy i učení soukromé. (Neue schen Sprache, als erstes Lesebuch und Lehrbuch für unterricht.) V. 8°, 132 str. K 2·80.

J. Mluvnice jazyka ruského (Grammatik der e). 3 vyd., v. 8°, 138 str. brož. K 2·20.

lewicz Nikolaus. Russisch-Deutsches Sprach- : einschliesslich der Akzentlehre für den Schul-, Privat- ht. Lemberg, 1900. Im Selbstverlage.

ювъ Б. М. Изслѣдованіе о языкѣ Синодаль- 1ой Новгородской лѣтописи. Трудъ... Вы- . Часть I. Очерки изъ исторіи ирраціональныхъ глас- ъ языкѣ. Изданіе отдѣленія русскаго языка и словес- ской Академіи Наукъ. СПб. 1899. 8°. VII. + 289. .: Studie über die Sprache der Synodalhandschrift der on Novgorod. I. Theil. Skizzen zur Geschichte der im Russischen.)
hláskách ъ a ь v uvedeném rukopise a v ruštině vůbec. jerech odmítavou) podal A. Sobolevskij v ЖМНП 1900. ›ověď Ljapunova, ib, іюнь, 385—401; poznámky k tomu So- —403. K tomu ještě „Několik slov“ Ljapunova, t., ноябрь, Sobolevského. — Rec. V. Jagić, Arch. Jag. XXII, 255—263 m článku“ „Die irrationalen Vocale“ 553—561. Ljapunov (podle Fortunatova) jako kratší než krátké; Jagić klade váhu terá byla pak příčinou i zániku jejich i přechodu do hlásek :ou recensi podali M. Chalanskij v P. Фил. В. XLIV, 116—130. Зап. Каз. LXVIII., 3, 1—30.

›вѣщенскій И. О необходимости уничто- „ять“. Рус. М. XXI., II., 2, стр. 131—138. kij J.: Über die Nothwendigkeit, den Buchstaben „jat“

Д. Н. Нужна ли буква „ять“? Фил. Зап.
›min D. N.: Ist der Buchstabe „jať“ nothwendig?)
ıskému zastává se spisovatel písmena „jať“ v ruštině.

нъ С. Н. Историческое и фонетическое
требуетъ существованія въ русской
ѣ. Фил. Зап. 40, 3, 11—20. (Prjadkin S. N.:
. Orthographie erheischt die Existenz des Buchstabens
ı Alphabet.)

ъ А. Правила объ удареніяхъ въ рус-
.ревсбургъ. 58 str. (Bystrov A.: Accentregeln der

sef. O přízvuku sloves ruských. (Über den Accent
..) Věstník král. české spol. náuk, tř. filos. hist-jazyko-
—30.
ruská slovesa na 7 tříd s 18 vzory, a podle tohoto rozvrhu
pro přízvuk jednotlivých slovesných skupin.

ast. L'accent tonique dans la langue russe.
. et mém. de l'univ. de Lille. Tome IX. ix., Mém. N. 26.

атовъ Ф. Ѳ. О залогахъ русскаго глагола.
4, 1153—1158. (Fortunatov F. Th. Die Genera
ım.)
dva tvary rodové: zvratný a nezvratný. Trpný rod nemá
tic.). Zvratný rod má několik významů: *A.* Při slovesech
ý zvratnosti: умываться, 2. vzájemnosti: любиться, 3. změny:
i: браниться; 5. trpnosti (vůbec). *B.* Slovesa nepřechodná
ný, jenž sesiluje jen zvratný význam: красвѣть a краснѣться
zvratný tvar slovesem bezpodmětným: не лежиться a j.

Джафаръ. Объ искуственномъ образованіи
ъ (Reimwörter). Юбил. сборн. въ честь Миллера,
ı-Džafar: Über künstliche Bildung von Reimwörtern.)
dvojice (v pohádkách) njańki — mańki, kuli — muli
etymol. základu) utvořeny jsou v ruštině podle jazyků tu-

ь русскаго языка. II., 4 (7). Str. 953—1272
ть). (Wörterbuch der russischen Sprache, herausgeg.
Akademie.) Cena 75 kop.

овъ А. Н. Справочный словарь ореографи-
логическій и толковый русскаго литера-
а. Составленъ подъ редакціею А. Н. Чудинова.
б. 1900.—1901. 2207 str. Cena 6 rub. (Čudinov
sches, etymologisches und erklärendes Hand-Wörterbuch
riftsprache.)
XXXIII. стр. 339—341 (Досадны нѣкоторые промахи и не-
олжженствующей быть точною справочною книгой.)

ескій И. Матеріалы для словаря древне-
ка по письменнымъ памятникамъ Томъ

второй. Выпускъ III. пак-пра. (1 + столбцы 865—1344.) 4⁰. Цѣна 1 руб. 50 коп. (Sreznevskij J.: Materialen zum altruss. Lexikon nach den Sprachdenkmälern.)

200. **Dimitriewicz Nikolaus**. Russisch-Deutsches Schulwörterbuch für Schul-, Privat- und Selbstunterricht mit Berücksichtigung des Militärwesens. Lemberg. Im Selbstverlage.

201. **Абрамовъ Н.** Словарь русскихъ синонимовъ и сходныхъ по смыслу выраженій. С-Пбргъ. 1 rubl. (Abramov N.: Wörterbuch der russischen Synonyma und sinnverwandter Ausdrücke.)

202. **Ветуховъ А.** Еще къ вопросу о частицахъ или присловьяхъ: стани (стало), ста (сто), сте, осу (су), съ, се (сѣ, сѣмъ). Р. Фил. В. XLIII, 29—42. (Vetuchov A.: Nochmals zu den Partikeln stani (stalo), sta (sto), ste, osu(su), s, se (sě, sěm).

Poznámky k etymologickým výkladům Šljakova a Chalanského. Srv. č. násl.

203. **Шляковъ Н.** Стати по славянскимъ нарѣчіямъ и русскому языку. Добавленіе къ статьѣ: Частицы ста, ста-ни, сте, сѣ, сѣмъ, су и осу. Я въ XI.—XIV. вѣкахъ. О десять изъ письма къ Олегу. Р. Фил. В. XLIV., 131—152. (Šljakov N.: Beiträge zu den slavischen Dialekten und zur russischen Sprache. Nachträge zur Abhandlung: Die Partikeln sta, stani, ste, sě, sěm, su und osu. Über ja (ego) im XI.—XIV. Jahrh. Über desęть im Briefe Monomach's an Oleg.)

Spis. o těchto částicích pojednal v tomto časop. XL, 1898, 125—175; přítomná rozprava je odpovědí M. Chalanskému na článek v Изв. русс. яз. IV, 265—276. Dále pojednává se o *ja* = jазъ азъ v starých ruských památkách. Konečně o slově десать v listě Monomacha k Olegu (1106), kde čísti třeba дѣсать.

204. **Соболевскій А.** Одно мѣсто въ „Поученіи“ Мономаха. Фил. Зап. 40, вып. 3, стр. 1—2. (Sobolevskij A.: Eine Stelle in den Belehrungen Monomachs.)

Nevyložené rukopisné мєстишь náleží snad čísti нѣ сътишьдꙑ t. j. asi stokrát.

205. **Никольскій Д.** О происхожденіи и смыслѣ собственныхъ именъ нѣкоторыхъ животныхъ. Фил. Зап. вып. IV.—V., стр. 1—10. (Nikolskij D.: Über den Ursprung und die Bedeutung der Eigennamen einiger Thiere.)

Авторъ объясняетъ выраженія: Петька — пѣтухъ, Мишка — медвѣдь, Кошка — Машка, Васька — Козелъ. *Ш.*

206. **Сперанскій М. Н.** Изъ исторіи отреченныхъ книгъ. I. Гаданія по Псалтири. Тексты гадательной псалтири и родственныхъ ей памятниковъ и матеріалъ для ихъ объясненія собралъ и приготовилъ къ изданію . . . 1899. (Памятники древней письменности и искусства, No CXXIX). (Speranskij M. N.: Zur Geschichte der Apokryphen. I. Wahrsagen nach dem Psalter. Texte des Wahrsage-Psalters u. verwandter Sprachdenkmäler.)

Rec. A. Sobolevskij, ЖМНП 1900, ноябрь, 233—236, s poukázkami na rukopisy podobného obsahu.

ій М. Н. Изъ исторіи отреченныхъ точникъ. Текстъ Лопаточника и матеріалъ для ł. 8°. 32 str. Пам. др. письм. и искусства ıskij M. N.: Zur Geschichte der Apokryphen. III. Der Text des Schulterbuchs und das Material zu

my, olištěn podle rkpisu Vilenské knih., XVI. stol., rec. buje hádání z ovčí lopatky. V úvodě vyloženo vše-ého čarování. Původní slov. překlad byl snad jihoslov A. Sobolevskij, ЖМНПр., č. 334, březen, 215—218.

Паломникъ. Сказаніе мѣстъ святыхъ во Антонія, архіепископа Новгородскаго ъ подъ редакціею Хр. Лопарева, имъ же на-предисловіе. Правосл. Палест. Сборн. вып. 51. buch. Darstellung der heil. Orte in Constantinopel Antonij von Novgorod 1200. Herausgeg. von Chr.

А. С. О Часословѣ библіотеки Ярослав-каго дома XIII в., съ молитвами Ѳеодосія рилла Туровскаго и славяно-католи-čtený při XI. archeol. sjezdě v Kijevě (Изв. р. яз. ij A. S.: Über ein Horologium des erzpriesterlichen aus dem XIII. Jahrh., mit Gebeten des Theodosius en Kloster, des Kyrill von Turov u. slavisch-katho-

(rkp. uvádí již Sreznevskij jakožto »Чиновникъ разныхъ Пам. др.-русск. письма и яз. pod vročením „do 1200 г.") eným z Časoslova podle systému Studijského, do něhož tby, složené od mnichů Pečerských, od Kyrilla Turovského, vzaty byly ze slovansko-katolických breviářů, snad mnichů

ь В. Н. Лицевой Сборникъ Император-аго Историческаго Музея. Изв. русск. 385. (Ščepkin V. N.: Der illustrierte Sammelband ischen Museum in Moskau.)

ový sborník XVI. stol., nyní v histor. museu v Moskvě, storické encyclopaedie ruské. Obsah: I. Pět knih Mojží-Soudců; II. Trojanská pověst podle Quidona de Columna, harskou „pritči". Spis. podává popis knihy, její stránky znaků papíru a přehled obsahu, srovnává překlad pověsti latinským, charakterisuje jazyk toho překladu a připojuje em latinským).

ь Н. Пергаменные отрывки русскихъ рагѣ. Р. Фил. В. XLIV, 297—299. (Šljakov N.: russ. Handschriften in Prag, im Nachlasse Šafaříks

týkající se rozpravy, kterou pod názvem s vrchu položeným
se P. Фил. В. XXIV, 87—104, uveřejnil M. Speranskij. Spis.
nhém zlomku zač. 188 apoštola čte se společně s zač. 59 evang.
nívá se, že tento pořádek pochází z záp. (katol.) církve. Redakce
vá, že tomu tak není.

a) *Velikoruština.*

,де Е. Ѳ. Нѣкоторые выводы изъ позднѣй-
овъ по великорусской діалектологіи. Юб.
ь В. Ѳ. Миллера. (Budde J. Th.: Einige Ergebnisse der
chungen zur grossrussischen Dialektologie.)

verní velikoruštiny byla v dřívějších stoletích, před provedením
Moskvy, území běloruské sáhalo snad do západních krajin gub.

ородицкій В. А. Діалектологическія замѣтки.
а Лады, Саранскаго уѣзда, Пензенской губ. Уч. Зап.
, 109—114. — II. Неправильности русской рѣчи у Чу-
199—208. (Bogorodickij V. A.: Dialektologische Be-
Der Dialekt des Dorfes Lady, im Kreise Saransk, Gouv.
Unregelmässigkeit der russischen Sprache bei den Čuvašen,

ost bezpřízvučných samohlásek, několika souhlásek a nejdůležitější
logické. II. Materiál sebrán v městě Čeboksary, gub. Kazanské.

нышевъ В. И. Краткія свѣдѣнія о нѣкото-
рахъ Дмитровскаго, Богородскаго и Его-
уѣздовъ. Изв. р. яз. V., Прилож. 1—21. Матеріалы
великорусскихъ говоровъ. VII. (Černyšev V. J.: Kurze
er einige Dialekte der Bez. von Dmitrov, Bogorodsk, beide
au und Jegorjevsk, Gouv. Rjazan).

mky hláskoslovné a tvaroslovné. Nářečí jsou na hranici výslov-
ového *o* jak *a*.

нышевъ В. И. Говоры нѣкоторыхъ селъ Мо
уѣзда. Прилож. къ Сборн. II. отдѣл. Имп. Акд
-Пб. 174. str. 1·— руб. (Černyšev V. J.: Die Volks-
ger Gemeinden des Moskauer Kreises.)

ново Н. Описаніе говора деревни Парфё-
аго у. Московской губ. Р. Фил. В. XLIV., 153—216.
будетъ.) (Durnovo N.: Beschreibung der Mundart des
k, Bez. Ruza, Gouv. Moskau.)

i popsány samohlásky a též některé souhlásky.

ново Н. Н. Замѣтка о говорѣ Шацкаго
бовской губерніи. Изв. р. яз. V., 921—955.
N.: Bemerkung über den Dialekt des Bez. von Šatsk im
.)

ích známek tohoto nářečí, jež spojuje v sobě významné velikoruských nářečí. K tomu připojeny foneticky psané

M. Говор станиц бывшаго Моздок-скаго Казачьяго войска. (Доклад, про-засѣданіи Лингвистич. отдѣл. Неофилол. Общ. ивер. 23-го Февр. 1900 г.) Р. Фил. В. XLIV., v M.: Die Sprache der Stationen des ehemaligen ts des Kosaken-Heeres am Terek.)

slovník (zvl. slov, která nejsou ve slovníku Dalově). Ko-ovolžských (tito byli hlavní části) a donských.

M. Говор палѣх Жиздринскаго уѣзда Р. Фил В. XLIII., 218—230. (Karaulov M.: Die vohner im Bez. Žizdrin, Gouv. Kaluga.)

slovný a částečně též syntaktický popis nářečí „Polěchův" ů) žizderského újezdu kalužské gub., kde převahu má sice již proniká živel běloruský.

ckій В. Н. Нѣкоторыя данныя услов-жскихъ рабочихъ. Изв. русск. яз., IV., 4. volskij V. N.: Einige Daten über die Kunstsprache ga.)

a souvislé texty z „tajné" čili umělé řeči Kalužských niž jsou snad obsaženy živly jazyka cikánského.

. По говору Любимскаго уѣзда. ЖСтар. (Balov A.: Aus dem Dialekt des Kreises Ljubim,

въ В. Нѣсколько духовныхъ стиховъ. ЖСтар. X., 3, 425—435. (Černyšev V.: Einige ngen.)

k (ve dvou variantách). O opilci. O holubí knize. Písně podle slov slepce z okr. Juchnovského, gub. Smolenské, lepce z okr. Klinského, nářečím Moskevským.

b) *Běloruština.*

E. Θ. Матеріалы для изученія бѣло-овъ. III. Продолженіе. Изв. русс. яз. IV., 4, общеніе объ особенностяхъ говора м. Гейшина, вской губ. — Nr. 17. А. И. Йолобъ — о говорѣ дкаго у., Минской Губ. — Nr. 18. Н. Я. Ники-особенностяхъ говора населенія Витебской губ. къ востоку отъ Витебска). (Karskij Je. Th.: um der weissrussischen Dialekte.)

c) *Ukraino-(malo-)ruština.*

orudz E. i F. Konarski Gramatyka języka ruskiego ułożyli... prof. c. k. gimnaz. akad. we Lwowie. Lwów, ubowskiego, str. 221. c. 2 K 50 hal. (Grammatik der ruische für Polen.)

azal Fr. Malorusky (rusínsky) snadno a rychle. K 0 40. (Kleinrussisch leicht und schnell.)

затель к матеріаламъ, собраннымъ Чубинскимъ въ кографическо-статистической экспедиціи Имп. Русск. ι. въ западно-русскій край. Составленъ студентомъ Багенскимъ подъ ред. проф. Е. Ө. Будде. Казань, 6. (Приложеніе къ Уч. Зап. Каз. универс. за 1900 г., lex zu den Materialien, welche Čubinskij in den Abhand- ınogr.-statist. Expedition d. kais. russ. geogr. Gesellschaft ische Gebiet veröffentlicht hat. Zusammengestellt von dem Bagenskij, unter der Red. von Prof. Budde.)

русской діалектологіи составленъ списокъ губерній, уѣздовъ, горо- въ, мѣстечекъ, посадовъ и пр. мѣстъ въ алфавитномъ порядкѣ к пере кдомъ такомъ названіи всѣ No No и страницы, подъ которыми ологическія матеріалы въ всѣхъ трудахъ экспедиціи Чубинскаго.

иловичъ А. Къ вопросу о литературномъ -Западной Руси. Юрьевъ, Ц. 50 к. (Budilovič der Schriftsprache des südwestlichen Russlands.)

ринскій Т. Нѣсколько словъ о малорусскомъ ѣчіи) и новѣйшихъ попыткахъ усвоить ему а науки и высшей образованности. Кіевъ, „Кіевлянина"). Str. 177. (Florinskij T.: Einige Worte russ. Sprache (Dialekt) u. die neueren Versuche, ihr die ans für Wissenschaft u. höhere Cultur zuzuweisen.)

é uvádí, že maloruština patří ke skupině nářečí ruských, jejichž ným jazykem jest velikoruština, a připouští maloruštinu jen do ro vědu a vyšší vzdělání třeba se držeti společného organu, který ve velikoruštině. Odpověď Florinskému podává V Naumenko ě. Spor se prý (srv. Sl. Přehl. 1900, II., 350) vede se stanoviska).

женко В. Рѣшенъ-ли проф. Т. Д. Флоринскимъ книжной малорусской рѣчи? Кіев. Стар. 68, (Naumenko V.: Hat Prof. T. D. Florinskij die Frage Sprache gelöst?)

хратськиӣ Іван. Про говор долівский. Зап. і XXVVI., кн. III. і IV., 1—127. (Verchratskij Ivan: art der sogenannten „Doly", im mittleren Santhale).

pis nářečí dolského, v okolí Przemyślském a Jaroslavském, se ěmeckým (93—127).

Ол. Причинки до историї угро-
ури. Зап. Шевч. XXXV., 6, 6. (Kolessi
ıssischen Sprach- und Litteraturgeschichte. K
ášeni referátu, s nástinem obsahu. Referát b

ца Іл. Причинок до пізнаня р
и в письменстві у Галицьких Р
6, 7—8. (Kokorudz J.: Beiträge zur Ken
ussischen Sprache in der galizisch-russischen

ášeni referátu, s nástinem obsahu. Referát b

цкій Иларіонъ. Опытъ сравнит
ихъ говоровъ. (Галицко-бойковскій
.3—229. (Svěncickij Hilarion: Ver
der russischen Dialekte. Der Dialekt der

eči haličských Bojků, s doklady z jiných ná

ич Волод. Dr. Про наголос в укр
Зап. Шевч. р. IX, т. XXXIII., 1—64. (Och
ıkraino-russischen Accent)
aloruštině. V této části se jedná o přízvuku
ých.

ій А. Е. О малорусскихъ отглаго
ыхъ на -ення а -іння. Юб. сбор.
8—304. (Krymskij A. J.: Über die Sub
e im Kleinrussischen.)
ıých podstatných jmen mr. -enne (psl. enьje) n
art. pf. pass. suženne od sužyty. Koncovka -inne (
-ěnьje, tím že slovesa v-ěty a -yty se střídají.

М. і Спілка А. Словарь российско
—Y. Львів. З друкарні Наук. Тов. ім. I
M. und Spilka A.: Russisch-ukrainisches W

Волод. Русини Пряшівської епар
вч. XXXV. і XXXVI., кн. III. IV., 1—70. (
nen der Eperieser Diöcese u. ihre Dialekte.
ıěry v biskupství Prešovském (Eperjes v Uhrách
ších a kratších lidových pověstech. Ukázky js
ek, Lfil. r. 27, 309—310.

Іван Dr. Карпато-руська літе
в. Зап. Шевч. р. IX., т. XXXVII., кн.
VI., 91—160. (Franko Ivan: Karpat
—XVIII. Jahrh. Mit zahlreichen Texten.)
ěno mnoho textů karpatoruských z těchto století (

D. Nářečí západoslovanská.

a) *Polština (s kašubštinou).*

Kryński Ad. Ant. Gramatyka języka polskiego. (Pol-nmatik.) Wyd. 2., powiększone i poprawione. Kraków-Warszawa. II a 381 str. Rub. 1·20.

Soerensen Asmus Dr. Polnische Grammatik. Erste ›zig, E. Haberland 1899, str. 256. K této mluvnici vydán ›lněk: Grammatisch-alphabetisches Verzeichniss der polnischen Bedeutungsangabe, Beispielen und Nominalableitungen. Leipzig, ıd, str. 206.

olívka, Lfil. r. 27, 806—807.

Hora F. A. Praktická mluvnice polská s čítankou. Grammatik des Polnischen, mit einem Lesebuch.) V Praze.

Karłowicz Jan Dr. Środkowość polszczyzny. Wisła -491. Referát čtený při III. sjezdu historiků polských v Krakově,

jazyk má uprostřed jazyků slovanských postavení prostředkové (cen-jakoby synthésou anebo hnízdem všech slov. jazyků, jak v minulosti mnosti. Doklady: 1. bielić — biały; 2. *i* vedle *y*: bić a być ary, jako karw — krowa, smardz — smród; 4. nosovky roj; 5. *o*—*je*: olsza vedle jezioro; 6. ųoko, woko, harak ásky předsuté; 7. wiesna — wiosna a pod. 8. rozmanitost ouhlásek; 9. *-u* vedle *-owi* v dat. sg. a t. d.

Bystroń J. O pisowni i języku ksiąg ustaw polskich awie kodeksów: Świętosławowego, Działyńskich, kiego i Stradomskiego. (Über Schrift und Sprache der sbücher, auf Grund von vier Handschriften.) Rozpravy Akad. kowie. Ser. II, tom XIII, str. 111—220. Vyd. r. 1900 v březnu.

Kalina Antoni, Dr. O badaniu narzeczy języka pol-o piśmiennem oznaczeniu ich dźwięków. III. Zjazd r Krakowie. Sekcya IV. Referat str. 4. (Über die Dialektfor-polnischen Sprache und über die Bezeichnung ihrer Laute.)

Dobrzycki Stanisław, O tak zwanem mazurowaniu . polskim. (Z mapą.) (Über das sogen. Masurieren im Pol-it einer Karte.) Zvl. ot. z Rozprav Akad. Umiej. Kraków. 8⁰.

rowanie" čili „dzetacism" jest vystřídání původních souhlásek *č*, *š*, *ž*, ky *c*, *s*, *z*, *dz*, které v nářečích polských je značně rozšířeno. Částečně při tom též *z* za *ž*, vzniklé z *ř*. Spis. podává zeměpisnou rozlohu této ıěny (západní Halič a království, několik okresů slezských a obcí h), přehled slov, která činí výjimku, stopy historické (z XV. a XVI. stol. lady), porovnává jiné slov. jazyky a vyslovuje se o příčinách v ten nazurování" vzniklo nejspíše vlivem cizího jazyka, snad pruského ›ho, jak myslí Baudouin de Courtenay.

Br. O języku i poezyi Górnoszlązaków. ›oesie der Ober-Schlesier.) Wędrowiec. Nr. 21.

'on. O ludzie Podduklańskim w ogól-ch w szczególności. (Über die Bewohner ıkle im Allg. u. die von Ivonič im Besonderen.) ·157, 245—257, 340—350.

' obývá Severní pásmo Karpatské od Dukle (kláštera ,ymanovu (352 m.) na východ a od miner. pramenů mo (278 m), jeho řeči, popěvcích, zvycích, názorech, ,nými doklady v nářečí místním, zvláště Ivonickém.

Maksymilian, Polacy na Węgrzech. (Die ı.) Studyum etnograficzno-statystyczno-historyczne 361—372; (dok. ve sv. VII.)

zápisů zemřelého spisovatele opsal otec, prof. dr. Lud ·adci), a vydal dr. Stan. Eljasz-Radzikowski.

zeczenie *nie, ni* w języku staropolskim. *ui* im Altpolnischen.) Program gymn. ve Vado-

ebaurovy Über die Negation, insbes. im Altböhmischen s. z 29 staropolských textů doklady pro užívání obou téměř úplná.

Język Wacława Potockiego. (Die Sprache ·itrag zur Geschichte der poln. Sprache.) Zvl. ot Kraków. 8°. 157 str. Cena 2 K.

ımlouvá spis. o vývoji polské lexikografie od středo-ndeho; podává pak charakteristiku tohoto velkého 'otockého (malopol. básníka XVII stol.) slova a rčení, ›rá v slovníku Lindeho obsažena nejsou. Rozprava je miografických a kulturně-historických výkladů, jež nky.

zm, Rodzina kruków (Corvinae) v mowie, ach ludu polskiego. (Die Familie der Raben u. Vorstellung des poln. Volkes.) Opracował . . . ıego Jastrzębowskiego i Józefa Saneckiego. Wisła

ravy přináší názvy zeměpisné, rostlinné, zvířecí a t. d , corax), wrona (Corvus cornix), gawron (Corvus ula europaea), sroka (Pica caudata).

Słownik łacińsko-polski Bartłomieja ; rękopisu z r. 1532.) Część II. (Des Barthol. Wörterbuch (1532). Roczn. Pozn. XXVII, 1 i 2,

I. Słownik polskich imion rodzajów pień roślin, poprzedzony rozprawą łach. (Wörterbuch poln. botanischer Gattungs-

iner historischen Einleitung über die Quellen.) Materiały do ka i dyalektologii polskiej. Tom I. Str. IX. 836. Cena 10 koron. lmiej. v Krakově.

otanických názvů polských. Úvod a dva díly: I. Słownik łacińsko-30); II. Słownik polsko-łaciński (581—882).

paciński Hier. Przyczyńki do nowego słownika skiego. (Beiträge zum neuen polnischen Wörterbuch). II. , 296 str. Odbitka z tomu V. Prac filologicznych.

zmála úplný dialektický slovník polský, čerpaný ze všech nářečí.

rłowicz J. Słownik gwar polskich. (Polnisches örterbuch.) Tom I. A—E. 8°. Str. 464. Cena 10 K. Vyd. Krakově v květnu 1900.

třicetileté sběratelské práce. Jen nejposlednější prameny, jako sv.), Zbiór wiadomości do antropologii krajowej čili Materjały l. i etnogr. (XVI. sv.), Lud (od II. sv.), nemohly býti více vyčerpány. ských zahrnuty též dialekty kašubské a zbytky jazyka baltských vyd. Hilferdingova). Hojnost dokladů ze sbírek rukopisných.

ownik języka polskiego, ułożony pod redakcią :a, **A. Kryńskiego i Wład. Niedźwiedzkiego.** Tom. I. 898—1899. 6 sešitů (A—G), 960 str. lex.—8°, o dvou lnisches Wörterbuch. I. Bd.)

avšak na slova (též starší a dialektická) bohatý slovník; každé mologicky vysvětluje.

ch Emerich, Polsko-český slovník (Polnisch-böherbuch) Seš. 1. 8°. à K —·36.

ra F. A. Kapesní slovník česko-polský. Słownik ieszonkowy. (Böhmisch-polnisches Taschenwörterbuch.) Zeszyt aze 1900—1901.

narski Franz. Vollständiges Handwörterbuch der und polnischen Sprache. Bearbeitet von ... Heft 20 sch). Wien. Moritz Perles, str. 289—320. — 60 hal.

asnowolski Antoni. Słowniczek frazeologiczny. piszących. Warszawa.

Pow. t. LXVII, No. 200, str. 270—2. (St. Dobrzycki: .. „Książka bardzo użyteczna".)

orski Narcyz. O nazwach ludowych ludu Tarnow- Zjazd histor. pol. w Krakowie. Sekcya IV. Referat. str. 6. niliennamen bei dem Volke des Bez. Tarnow.)

wnik geograficzny królewstwa polskiego i innych wiańskich (Geographisches Lexikon des Königreiches derer slav. Länder), wydany pod redakcyą Bronisława iego. Od tom. XI. z zasiłku kasy pomocy dla osób pracuj. im. D-ra Mianowskiego. Warszawa, skład główny w księg. Wolffa. T. XV, seš. 169. 80 str. lex. 8°, o dvou sloupcích.

eš. vyšel r. 1897. Tento 169. seš. podává doplňky: Abablewo — y zaujmou 15 pětiarchových sešitů (à 50 kop.).

wski A. J. Swanty wid. Żywa nazwa
(Swanty Wid. Ein lebender Ausdruck in
Volkes; Rocz. Pozn. XXVII., 232—251.
ávy. Výklady etymologické jména „Svantovit",
wanty wid = bludička, Irrlicht, pův. sanctum
ner A. Kleine russich-polnisch-l
Jag. XXII, 561—574.
ru čili rozřešitelná modlitba, která pravoslavným
!. Výklady etymologické: lit. bambizas je p
dívka evang. (kalv.) kněží, z lat. školního p
bix"; pol. klimkować čili klimkiem rzuc
protestantský, od Klimek = sv. Klemens papež
) též přísloví: wszystkośmy ludzie, tyl
, protože farář (kat.) jediný přijímá pod obojí
domnělých litevských bohů, zachovaná u Łasi
jsou sv. Šimon a Juda (žid), Gabie pak jest
fia. — 4. Doklady pro skupinu „tart" v pol
reslau) znělo pův. Warcisław; nynější stróż
j. Starza; podobně Warnia vedle wrona; (
śnicki) vedle chróst; Warszawa, pův. Wa
ch, též appell. warch vedle worch, podle ta
rokosz = Prokop. Další poznámky týkají se
u. Quantität in den westslavischen Sprachen.
5. Starolitevské slovo zatagamis = hned je
z rukop. r. 1544 (Sprawa chędoga).

гъ P. Выписки изъ старопольско
:арикомъ. Москва. 1 p. (Brandt R.:
Wörterbuch.)

ały antropologiczno-archeologicz
W Krakowie. Nakładem Akadem. Umiej.

jin.: pohádky a písně z Těšínska, zapsané v
knuto živly českými, sebrané od L. Malinowskél
iczky od St. Cerchy též po stránce jazykové; h
přísloví od Mar. Kucza; povídky od Sz. Goneta
alekticky.

ier A Apokryfy średniowieczne. (Mi
ść pierwsza. 8⁰, str. 119. Cena 3 K Zvl
. filol. Ser. II, tom XIII, str. 262—380

cki Stanisław. Z dziejów średniow
polskiego. (Zur Geschichte der mit
ur.) Prace fil. V, 3, 977—995.
a, przypisywana błog. Władysławowi z Gielniowa
eštiny, jak ukazuje srovnání s písní, uveřejněn
osti, v Jičíně, 1880. — II. Fragment z „Życia N. P
ota nejsvět. panny Marie" může býti překladem

original není znám. Spisov. srovnává text latinský a částečně též řecký apokryfu Pseudo-Matthaei evang. sive liber de ortu B. Mariae et infantia Salvatoris, ed. Tischendorf.

269. **Celichowski Zygmunt** Dr. Stanisława ze Szczodrkowic Rozmova pielgrzyma z gospodarzem o niektórych ceremoniach kościelnych (1549) vydał .. (Des Stan. von Szczodrkowice Gespräch eines Pilgers mit einem Landwirt über einige Cerimonien der Kirche (1549), herausgeg.) Kraków. Nakł. Akad. Umiej. Č. 37. Bibl. pisarzów polskich. Mal. 8⁰, 78 str.

Otisk jediného známého exempláře tohoto veršovaného, polemického spisku, který jest katolickou odpovědí, tak jako Wita Korczewskiego Rozmowy polskie z r. 1553 (vyd. v téže Bibliot. r. 1889 dr. J. Karłowicz), na luterskou Rozprawu, vyd. r. 1899 od dra Z. Celichowského (nákl. Bibliot. Kórnické).

270. **Malinowski L.** Zabytek języka plskiego z początku wieku XVI. z rękopisu Biblioteki Uniwersytetu w Erlangen. (Ein poln. Sprachdenkmal vom Anf. des XVI. Jahrh., aus einer Handschrift der Univ.-Bibl. von Erlangen.) Rozpravy Akad. Um. Wydz. filol. Ser. II, tom XIII, str. 1—32. Vydán v Krakově v březnu 1900.

271. **Bartosza Paprockiego.** Dwie broszury polityczne z lat 1587 i 1588 vydał Jan Gzubek. (Des Bart. Paprocki Zwei polit. Brochuren aus den J. 1587 u. 1588.) Kraków. Nakł. Akad. Umiej. 1900. mal. 8⁰. X. a 125 str. (Bibl. pisarzów polskich, t. XXXVIII.)

b) *Polabština.*

272. **Vieth A.** Beiträge zur Ethnographie der hannoverschen Elbslaven. Mit Einleitung und Zusätzen von H. Zimmer, V. Jagić und A. Leskien. Arch. Jag. XXII, 107—143. Weitere Zusätze 318—320.

Otisk rukopisu Kodaňského, jenž obsahuje: I. Wendischer Aberglaube, angemercket bey der General-Kirchen-Visitation des Fürstenthums Dannenberg im Monath August Anno 1671; II. Verzeichniss einiger Posten des abergläubischen Wesens der Land- und auch vieler Stadtleute (t. j. dodatek k dřívější, první části); III. Slovník slov a rčení, věcně spořádaný (asi 400). K tomu připojeny výklady o poměru této sbírky slov ke sbírkám Domeierově a Pfeffingrově, jakož i o tvaru a významu jednotlivých slov. — Z posledních dodatků vysvítá, že nynější „Wendové“ v Hannoversku o svém slovanském původu ani vědomosti více nemají.

273. **Поржезинскій В. К.** Нѣсколько словъ о дошедшихъ до насъ памятникахъ языка Полабскихъ славянъ. (Отчетъ о поѣздкѣ въ Германію лѣтомъ 1900 года). Изв. р. яз. V, 969—995. (Poržezinskij V. K.: Einige Worte über die auf uns gekommenen Sprachdenkmäler der Polabischen Slaven.)

Přehled pramenů: Christian Henning (1649—1719) a jeho spisy. Parum Schulze. List Mithofův k Schraderovi (otištěn r. 1717 v Leibnitii Collectanea etym.). Slovník Pfeffingrův, uveřejněný Ekkardem v jeho Historia studii etym. r. 1711. Slovníček z r. 1710. Sbírka slov Hinzova z r. 1786. „Otče náš“ a „Zpověď“

rl. Arch.) Slovník Domeierův, otištěn 1744 (Hamb. verm.
ný A. Viethem v Arch. f. sl. Ph. XXII. Polabsko-něm.
Hannov. král. knihovně.

ъ Вл. О полабскомъ словарѣ Фр. Л.
Р. Фил. В. XLIII, 270—274. (Francev Vl.: Über
rbuch Fr. L. Čelakovský's.)

svůj slovníček polabského jazyka před 8. lednem 1828
Vídni, aby jej odevzdalo ministru A. Šiškovu v Petrohradě.
připravoval Čelakovský vydání v Praze (1829). Ani toto
o. Vl. Francev podává obsah sbírky, kterou k tomu cíli

ъ Вл. Славянскія литературныя но-
LIII, 275—288. (Francev Vl.: Slavische literarische

podává spis. zprávy o rozpravách a poznámkách, které
pokud žijí dosud potomci někdejších polabských Slovanů.
85—286 o prémii, vypsané Lipskou společností kníž. Jablo-
blonowski'sche Gesellschaft), na vydání památek jazyka
luvnice a slovníku, v r. 1903.

c) *Lužická srbština.*

-Wjela Jan, Wohidmana — ač. (Schimpfworte
ki słownik zezběrał a zestajał . . . ČMserb LIII (103),

ako bjedrač (Mensch mit auffälligen Hüften, Lenden),
ben, fetten Seiten), bristwač (Grosswade) a j.

-Wjela Jan. Sad na štomach a kerčkach.
ska zběrka. Č. Mserb. LIII (103), 103—105.

-Wjela Jan. Wurjadne ludove wutworki
vnikow z městnych wěcownikow. (Richtige
ng von Adj. aus Ortsnamen.) Zestajał . . . ČMserb.

ídavná (koncovka -ski) jmen místních.

-Wjela Jan. Skepsanki serbskich wosobin-
h mjen. (Verballhornung der serb. Personen- und
LIII (103), 129—130.

h zkomolenin srbských osobních a místních jmen.

-Wjela. Malutkich słowničk. Rěčespytna
der Kindersprache.) Zestajał . . . (Skónčenje.) ČMserb.

řeči. (Dokončení.)

-Wjela. Serbske swójbne mjena z l. 1534.
amen aus dem J. 1534.) Wupisał . . . ČMserb. LIII

Vlastní jména srbská vypsaná z rukopisné knihy města Budyšína: Verzeichniss der in der Stadt Budissin und den dazu gehörigen Dorfschaften befindlichen Grundstücke etc. z r. 1534.

282. **Muka Ernst dr.** Serbske swójbne mjena města Budyšina z lěta 1416. (Serbische Personennamen der Stadt Bautzen aus d. J. 1416.) Wupisał a zestajał . . . ČMserb. LIII (102),. 55—60.

Jména měšťanů budyšínských a též okolních sedláků z r. 1416 a 1417. Při jménech připojena je transkripce nynější a též krátký výklad.

283. **Rukopisy Hansa Nepile-Rowniskeho.** (Handschriften des Hans Nepile-Rowniski.) Podawa Handrik-Slepjanski. ČMserb. LIII (102) 14—41. (Pokrač. a dokončení.)

Obšírné ukázky z rukopisů Nepilových, které jsou psány řečí lidovou (nářečím). Ku konci připojena krátká charakteristika tohoto nářečí, nejvíce tvaroslovné

d) *Čeština (se slovenštinou).*

284. **Брандтъ Романъ.** Краткая фонетика и морфологія чешскаго языка. Лекціи ординарнаго проф. Импер. Московскаго универс. Р. Б. Москва. 1900. 45 str. (Brandt R.: Kurze Laut- und Formenlehre der böhmischen Sprache.)

Krátký výklad hláskosloví a tvarosloví jazyka českého. Ref. S. Kulbakin, ЖМНП 1900, dek., 493—495.

285. **Gebauer J.** Příruční mluvnice jazyka českého. (Handbuch der böhmischen Sprache.) v Praze 8°.

286. **Loriš Jan.** Česká mluvnice pro nižší střední školy a ústavy příbuzné. Praha, Otto, str. 198. 2 K. (Böhmische Grammatik für die unteren Klassen an Mittelschulen und verwandte Anstalten.)

287. **Hrubý Hynek.** Rukopis Alchymie Antonína z Florencie z roku 1457. (Mus. 23. B. 28.) Rozbor literarně-historický a grammatický. (Die Handschrift der Alchymie des Antonius aus Florenz a. d. J. 1457. Liter.-hist. u. gramm. Analyse.)

I. Část literárně-historická (30—34). Jazyk vykazuje některé moravské zvláštnosti dialektické. II. Část grammatická (34—44), v níž pojednává se o všech stránkách mluvnických.

288. **Tykač Jan.** Nářečí horácké na východě českém. Příspěvek k poznání lidu na Českotřebovsku. (Die Mundart der Gebirgsbewohner im Osten von Böhmen. Ein Beitrag zur Kenntniss des Volkes aus der Gegend von Böhm.-Brod.) ČLid X, 58—64.

Krátký popis hlásek a tvarů, též stránky lexikalní, nářečí České Třebové a blízkých vesnic.

289. **Mašín Jan.** Dialektické zvláštnosti a některé zajímavější doklady hláskoslovné, tvaroslovné i syntaktické ve starých zápisech města Meziříčí nad Oslavou. (Dialektische Eigenthümlichkeiten und einige interessantere Beispiele aus Laut-, Formenlehre und Syntax in den alten Eintragungen der Stadt Gross-Meseritsch (Mähren). První výr. zpráva zemské vyšší realky ve Velkém Meziříčí 1899/1900. 3—16.

ký zápis toho města (na Moravě) jest z r. 1385, poslední ký stal se r. 1417, na posledním listě je zápis z r. 1571, ale r. 1577. Spis. se v této krátké rozpravě omezil na zápisy 50. Několik zápisů otištěno.

an. Rozbor podřečí hornoostravského ve des Ober-Ostrauer Dialekts in Schlesien.) (Rozpravy Třída III, ročník VII, č. 1.) V Praze, 1899. Str. 89.

Arch. Jag. XXII, 314—316. Zásadné stanovisko recensentovo tě: „Darnach könnten wir mit Gewissheit annehmen, dass Bevölkerung čechoslavisch ist, und die polnischen Sprachs vordringenden polnischen Elementes und Mischung mit gen sind" Vydavatel Archivu zaujímá (jak známo) jiné i; a proto čteme nad řádky: „über einen schles. Ueber-

gnác. Nářečí českomoravské. Díl prvý: Podböhmisch-mährische Mundart. 1. Theil: Die Mundart ze. lex. 8°. 187 str. (Rozpravy České Akademie cís. ědy, slovesnost a umění. Tř. III. Roč. VIII. Č 1.)

moravským" zove spisov. lidovou řeč, kterou se mluví v něodních Čech (na hranici moravské), totiž v soudním okrese lná), v některých vesnicích soudního okresu Přibyslavského Poličského. Rozlišuje trojí podřečí: 1. polenské 2. polnické mné knize jest hlásko- a tvaroslovný popis podřečí polenpřipojeny též zvláštnosti skladbové a lexikalní (87—102), (107—183).

t R. et **Vendryès J.** Note sur l'accentuation du ingu. XI., 331—336.

nění délky a intensity slabik v slovích 8 rozličných typů žaludy, slyšíte, potomstvu, blíží, vrána). „Dans les mots qui brève, l'intensité initiale tend à allonger la syllabe qu'elle aire à déborder sur la syllabe suivante, selon la structure onsidéré". Založeno na výslovnosti pražské.

F. Studie o české kvantitě. (Studie über die ischen.) Lfil. r. XXVII, 17—22.

kvantita u substantiv kmenů souhláskových. (I. Dvojslabičná t. XXIV. 343—354, 421—431. II. Přízvuk a kvantita u adpravy filol., věnov. J. Gebauerovi, 117—124).

F. K poměru přízvuku a kvantity v češtině. von Accent und Quantität im Böhmischen.) Progr.

K. Další příspěvky kmenoslovné ze spisů itere Beiträge zur Stammbildungslehre aus Hussens 27, 222—233.

nku v Lfil. r. 26, 1899, 248 sl. Přípony s *-r-*, *-t-*, *-v-*, *-b-*.

avel. Jmenné složeniny u spisovatelů století Zusammensetzungen bei den Schriftstellern des XVIII. prof. VII. 241—243.

Doklady nesprávně utvořených složenin jmenných, z doby hlubokého úpadku jazyka a písemnictví českého.

297. **Horák J.** K odsutí *t* ve 3. osobě praesentní ve slovanštině. Lfil. r. 27, 1900, 219—222.

3. pl. praes. zní č. nesou, hoří, pol. niesą, cierpią, srb. plètū, vïdē, má tudíž v těchto jaz. koncovku dlouhou; tato délka se vysvětluje z *nesątь *gorętь (rus. nesútъ, gorjátъ), z přízvučných středoslovných nosovek; koncovka sesula se poznenáhlu v každém jednotlivém jazyce slovanském zvláště; podle analogie 3. pl. praes. a 3. pl. aor. (která byla hned původně bez -*t*) odsulo se -*tь* (napřed -ь a pak -*t*) též v 3. sg. praes.

298. **Malovaný Jiří.** O doplňku v češtině, zvláště nové. (Über die Ergänzung im Böhmischen, bes. im Neuböhmischen.) Druhá roční zpráva české obecní reálky v Kroměříži za 1899/1900. 3—24.

Vykládá se pojem doplňku a probírá se jeho užívání zvláště v nové češtině ze všech hledisk.

299. **Malovaný Jiří.** Skladba nářečí císařovského. (Die Syntax der Mundart von Císařovo, Mähren.) ČMMor. XXIV, 62—69, 137—151, 260—274, 336—348.

Pokračování: IX. Pády prosté. X. Pády předložkové. XI. Sloveso. XII. Příslovce. XIII. Spojky. XIV. Citoslovce.

300. **Mašek Ign. B.** Známý, a přece nedosti poznaný rukopis. ČMusfil. VI., 334—341. (Eine bekannte und doch nicht genug erkannte Handschrift.)

Dokončení článku z r. 1896, 1898 a 1899. Studie lexikalní, podávající abecední seznam slov pozoruhodných z rukop.

301. **Leminger Otokar.** O jménech dolových koní kutnohorských v první polovici XVII. věku. (Über die Namen der Grubenpferde von Kuttenberg in der ersten Helfte des XVII. Jahrh.) ČLid. IX., 170—175.

302. **Kubín Josef.** Hrstka provincialismů. (Eine Handvoll Provincialismen.) Věstník č. prof. VII. 147—159.

Lexikalní příspěvek dialektologický, nejvíce z jižních Čech.

303. **Koudelka-Bayer.** Valašské názvosloví z lesního hospodářství a salašnictví na Rožnovsku. (Forst- und schafwirtschaftliche Terminologie der Walachen im Rožnauer Bez. im Mähren.) Sebral August Koudelka. Podává Fr. Bayer. ČLid X, 64—66.

Sbírka názvů (33 čísel) s výklady z vých. Moravy (valaské).

304. **Košta F. V.** Názvy poloh, rolí, luk a lesů z okolí březnického a mirovického (Flur-, Feld-, Wiesen- und Waldbenennungen.) ČPřSt. č. VIII., 97 sl.

305. **Brož Jos.** Pomístné názvy Nového Města na Moravě. (Ortsnamen.) ib. 98—100.

306. **Klíma Stan.** Pomístné názvy z okolí Hradištka u Štěchovic n. V. (Ortsnamen.) ib. 160—162.

307. **Флоринскій Т. Д.** О происхожденіи и имени моравскихъ Валаховъ. Рефер., чит. на XI Археол. съѣздѣ въ

rá D. J. Abramovič Изв. русск. яз. V, 1, 336—337.
: Über den Ursprung und den Namen der mährischen

dectví anthropologie, etnografie a též jazyka nejsou po-
nýbrž čistí Slované; v jazyku a bytu jejich jsou doklady,
sídel přišli ze sousedních krajin moravských a uhersko-
'alach" nemělo pův. významu národního, nýbrž označovalo
diná obtíž jest tvar jména „Valach" (očekávali bychom

. Jméno „Valach". (Der Name Walach, in Mähren.)
—37.

a na Těšínsku byli původně rumunští pastýři ovec; později

Vinc. Jméno Velehrad. Topografickofilologická
Velehrad. Eine topographisch-philologische Studie.)
—321.

není vlastním Velehradem. Staroslavné jméno Velehrad
nynějšímu Starému Městu (u Uh. Hradiště). Nový Velehrad
jší město Uh. Hradiště. Klášter Velehrad (nynější Velehrad).
ého Velehradu a připomíná se od r. 1220.

iác. K etymologii jména „Morava". Č. Mus. fil.
'—290. (Zur Etymologie des Namens Morava = Fluss
.)

jest původu slovanského, odvozené od subst. *moръ nebo
. (= tráva) příponou adjektivnou *-avъ, -ava, -avo*, a zna-
á nebo drnová, 2. rovina travná nebo travnatá.

. Z české dialektologie. (Aus der böhmischen
'7, 357—365.

čních výrazů z různých krajin českých.

Jan Fr. Národopisné drobty z Chodska.
inigkeiten aus dem Gebiete der Choder, bei Taus in
238—239.

ávky v nářečí chodském.

n. Povídky z Rohozné. (Erzählungen aus Ro-
rprávěčů podává . . . ČLid IX., 57—59.
jihovýchodních Čech.

Frant. V. Pohádky z Krumlovska. (Märchen
Krumau.) Dle vypravování stařen píše . . ČLid IX.,

se v nářečí.

náč. Povídky z okolí bysterského. (Erzäh-
nd von Neubistritz in Böhmen.) ČLid X., 68—69.
odně českým.

dřej. Sýpka svatomartinská na Hané. (Das
St. Martinstag in der Hannakei, in Mähren.)

Obrázek ze života v hanácké dědině. Dle výkladů starších ČLid IX., 238—247.

Jak se taková slavnostní sýpka (před rokem 1848) odbývala. ' v nářečí hanáckém, z okolí Hnojic.

317. **Šebestová Aug.** Lidské dokumenty a jiné pisné poznámky z několika jihomoravských dědin liche Dokumente und andere ethnologische Bemerkungen a südmährischen Dörfern) V Olomouci. Nákladem spolku muzejn mouci. Cena 3 K. Stran 289.

Kniha pojednává o lidu z osad kolem Kobylího na jižní Mor a rozhovory lidové jsou zapsány věrně podle výslovnosti lidové, i zároveň ukázky nářeční.

318. **Slavičínský J. M.** U Křúpalů. Valašská povídka. des Křúpala. Eine mährischwalachische Erzählung.) Vykládá . . 30—39, 133—143 (pokr.).

Povídka, psaná úplně nářečím valaským (východomoravským) lexikalními pod čarou.

319. **Vyhlídal Jan.** Čechové v Pruském Slezsku. (D slaven in Preussisch-Schlesien.) 3. valně rozmnožené vydání, v 8°, 91 str.

Popis českého obyvatelstva na pruském Opavsku po stránce sta rodní a sociální.

320. **Vyhlídal Jan.** Církevní rok a děti slezské. (Da jahr und die schlesischen Kinder.) ČLid. IX., 403—409.

321. **Vyhlídal Jan.** Koledy vánoční dětí slezských. (W spiele der schlesischen Kinder.) ČLid X., 153—155.

Koledni písně se podávají v nářečí.

322. **Bartocha Jos.** Jak za starých dob čeština z stala se jazykem jednacím (úředním, diplomatick mích koruny České. (Wie in alter Zeit das Böhmische den Ländern der böhm. Krone zur Verhandlungs-, amtlichen, schen Sprache wurde.)

Jednacím jazykem v zemích koruny české byla dříve latina a té v poslední čtvrti XIV. stol. stala se, ovšem ne na jednou, nýbrž pozr čeština jazykem jednacím; po roce 1400 jest již listin českých velik Spis. podává soupis nejstarší h (1370 - 1400) českých listin panstva če krále Václava (1394—1418) a královė Žofie (1399—1418), listů m (1389—1407), krále Sigmunda (1400—1420), knížat slezských (1433 — měst pražských (1401—1418), vrchností církevních (1398—1419).

323. **Patera Ad.** Nově nalezené zbytky staročesk gelistáře, Anselma a umučení sv. Jiří ze XVI. st gefundene Fragmente eines altböhm. Evangeliars, des Anselmu Passio s. Georgii aus dem XIV. Jahrh.) ČMČ, r. 74, 504—51

Pět necelých pergam. listů, nyní v knih. Mus. král. českého: I. E Jan VIII. 46—59; VII., 32—39; 1 - 3; XIX., 15—37, 38—42. — II. čátek). — III. Umučení sv. Jiří (IX.—XIII.). Podává se úplný otisk, předlohy.

Havlík Ant. K otázce významu slovných sh
o poznání příbuznosti skládání staročesk
:h der Bedeutung gleichlautender Reime für die Ver
her Dichtungen.) ČMČ, r. 73, 404—421.

vatel usoudil z rýmových shod mezi nejstaršími legendan
: tato jest oblasem legend a tudíž složena na poč. XIV
–472 a 558–587) Opak toho dokazoval E. Smetánka
357—365). Námitky Smetánkovy vyvracuje spis. v přítom
.du nových důvodů pro svou thesi, že Alexandreida vznikla j

Flajšhans Václav. Objevy zlomkovitých textů
XIV.—XVI. (Entdeckungen fragmentarischer böhm.
—XVI. Jahrh.) ČMČ, r. 74, 325—333.

:y jsou v knihovně Strahovské. 1. Čtyři dvoulistí perg.
jež obsahují zbytek officia o sv. Duchu; 2. dvě dvoulistí
ıa prvním je text evang. Lukášova, XVIII. 31—XIX. 27,
3. kap. II. epišt. sv. Petra až do 5. verše II. kap. I. ep
verše listu sv. Judy do 10. verše 1. kap. Zjev sv. Jana;
. z téhož rkpisu jako 2. a podobného obsahu; 5. zbytk
stol., z kancionalu; 6. dvoulistı perg. z 1. pol. XV stol., t
čtyři dvoulistí perg ze stol XVII., z evang. Luk.; 8. list pe
9. kodex pap., XV stol., quadragesimale; 10. list perg
.opisy z konce XV. stol, „Barlaam" a „Veliký výklad" Hu
ěny zde jen 1., z ostatních kratký popis a někdy též ukáz

Truhlář Jos. Paběrky z rukopisů Klemen
r aus den Klementinischen Handschriften.) Věstn

XXVI. Tropus „Jezu Kriste, štědrý kněze". Otisk diplo
isně, která byla původně t. zv. tropus, t. j. přídavek
é invokativní, podle rukopisu Klem. VIII., C. 11, z konc
y předhusitské.
XXIX. Verše o bouři židovské v Praze r. 1389. Ib. 295
ıiny.
. Zlomky účetní knihy purkrabí Rotštýnského z let 14

Černý Frant. Paběrky z moravského zemského
r aus dem mährischen Landesarchiv.) Věstn ČAk. IX.

Herbář Křišťana z Prachatic. Herbář obsahuje 316 názvů ros
pořádku: v textu jsou také jména česká a německá. Zd
: i německé, s příslušnými latinskými. Rkp. papírový j
avském zemském archivu v Brně.
Kázání kněze Matěje s českými glossami (z r. 1436). I
. Hra Athanasius (aneb hra o bázni smrti), z r 1641. I
ika strof.
. České připisky k latinskému slovníku Quarinovu. Ib
Č. VI.) Zpráva pouze bibliografická. Slovník Quarinův zčešt
pod názvem „Lactifer".

Ib. 355—356. Rkpis z první pol XV věku. Obsah: pravidla ostlin a jejich upotřebení v lékařství atd. Otištěny ukázky.

ın o Josefovi Egyptském. Ib. 570—573. Popis rukopisu někdy ní brněnského, dále sestavení hlásek délkou označených a

ídka o Tobiášovi. Ib. 627 - 629. Z téhož rkpisu jako č. VII. ıštnotí jazykových.

F. Hlaholský zlomek Cerroniho. (Das glagolitische 's.) Lfil. 27, 335—336.

ı (1 perg. list), jenž obsahuje část římského martyrologia; áštera Emauzského v Praze, rodem Čech, jenž předlohu svou u podle svého jazyka pozměnil. Zlomek je nyní v zemském ı v Brně.

ans Václav, Dr. K literární činnosti M. Jana Husi. Thätigkeit des Mag. Johannes Hus.) Věstn. ČAk. IX.,

)55 výklad o traktátu „Jádro", jehož druhá část podle rukopisu ovávajícího věrně Husův pravopis, se otiskuje.

ans V. Husovo Zrcadlo člověka hříšného větší.)9—214 a 341—347. (Hussens Grösserer Spiegel eines :hen.)

překladu traktátu latinského, jenž se mezi spisy Augustinovými Paříži, 1586, IX., 437b—429b), podle rkp. univ. knih. pražské /II B 6), s variantami rkpisu knih. musejní z r. 1414 (sign IV.

ans V. Zrcadlo hříšníka menší. Dle rukopisu vy- fil. VI., 116—120. (Der kleinere Spiegel des Sünders. hrift herausgeg.)

překladu latinského spisu „Speculum peccatoris" (ku př. v rkp 59), podle jediného úplného rukopisu univ. knih. pražské pod

nka Emil. Chelčického Postilla, díl I. K vydání :ké spisy „Comenia" č. 8⁰, 438 str. Cena K 10·40.

š Fr. Prokopa písaře Novoměstského „Ars 'ukopisu Třeboňského k tisku upravil a úvodem opatřil. Schreibers Prokopius „Ars dictandi", aus der Wittingauer sgegeben.) Rozpravy tř. I České Akademie. Roč. VIII. č. 2.

vyhotovovati správně listy posílací a listiny, doložený příklady, ch listin, s připojeným výkladem dle názorův a předpisů práv- druhu spis v jazyce českém, jenž sepsán byl asi r. 1464—8. ıatřil ke straně katolické a zemřel u vysokém stáří 90 let r. 1482.

ty Jozef. Zo zápisnej knižky. (Aus dem Notizbuch.) 01—205.

nických poznámek: 1. několik zvláštnich slov, 2. okamženie, žiadny, 4. ď—dz v slovenčině.

hornotrenčianskeho náre
Sl. Pohľ. XX., 149—151.
slov z nářečí hornotrenčanských, též

ıs. Ľ. Rodinné mená v do
miliennamen im Thale von Lubin
9.
tvořena jsou: 1. z křestných jmen, 2
4. od vlastností duševních nebo těle
původu cizího.

ı. O rodinných menách br
ın Brezová, Com. Nitra.) Sl. Po.

ıch, 2. národních; 3. podle rodiště; 4
ůbec; 9. podle vlastností tělesných (

ıl. O rodinných menách B
niliennamen von Bukovec, Com.
ohľ. XX., 247—252.
jmen na Bukovci (Nitranská stol.)
ný timže pořádkem, jako studie B
', XIX., 190 sl. Srv. č. 335 a 336.

ıs. Ľ. Rozprávečky z Bošáck
Bossácz-Thale.) ČLid. X., 67.
psané nářečím bošáckým (uhersko-

nská Ľudmila. Zvláštnejšie
ziniec (Nitrianská stol.). (Beso
er-Bzince, Com. Nitra.) Sl. Poh
la jsou otištěna v nářečí.

adislav. Povery na Rédove
n.) Sl. Pohľ. XX., 93—94, 29
ovského (Rédová, gemerská stol. v l

k o v á (im Gömörer Com.). Sl. P

kovského (Ratková, stol. gemerská).

lán. Tri prádky. Slovenská p
Die drei Spinnerinnen. Eine slovakis
Zips, erzählt wird.) Sl. Pohľ. XI
leckého (v jižní stol. spišské na uh.

Ľudovít, Dr.: Nárečie viace
iche Beiträge aus dem Zempliner
-206; 254—255.
ové řeči v Malé Brežnici a v Brusni
ádá ráz malorusky.

E. Palaeografie.

Ȇ. Story of the alphabet. London, 234 p. 1 sh.
нскій Т. Д. Къ вопросу о древности и взаеніяхъ кириллицы и глаголицы. (Кирил. Самуила 993 г.) Кіевъ 8°. 12 str. S přiloženým ıčné velikosti. Zvl. ot. z Чт. въ Истор. Общ. Нестора ıш. II., отд. II., стр. 73—84. (Florinskij T. D.: as Alter und gegenseitige Verhältniss der kyrillischen Schrift. Die kyr. Inschrift Samuels vom J. 993.)

pise z r. 993 vzácný doklad starobylosti písma kyrillského ;ičův a Miletičův o stopách grafiky hlaholské v jednotlivých eu. Otázku, která z obou abeced je starší, považuje spis. za

ıћ Јован. Најстарији датовани ћириловКратки критички зданчић у Бранкову колу 1900ʼ археолошког института у Цариграду. По рас-ıга, Флоринскога, Јачића, Јиречека и Милетича писy цара Самуила од год. 993. (Radonić Jov.: cyrillische Inschrift.)

да је овај натпис нашао и фотографирао прије руског обрета ољу и послао га у Београд проф. Ковачевићу, да га објелоније уино, не зна се. Тако би Србима пала част у дио, да знамениту бугарску старину. *Н. А.*

ŧ Е. Ѳ. Очеркъ славянской кирилловафіи. Изъ лекцій читанныхъ въ Импер. Варш. Іарш. Ун. Изв. за 1899—1901 г. 8°. XIV. + 518 str. Abriss der slavischen kyrillischen Palaeographie.)

Предметъ науки и ея методы (3—10). II. Источники для ıблюденій (11—58). III. Пособія (59—85). IV. Матеріалъ, на 3—109). V. Форматъ и переплетъ рукописей (110—126). пнсьма (127—136). VII. Орнаментъ (137—157). VIII. Исторія ıскаго письма (158—257). IX. Криптографія или тайнопись ы книгъ (269—325). XI. Появленіе славянскаго кирилловъ. -332). XII. Разные изводы рукописей (333—371). Прилоıкая азбука (375—380). II. Пермскія письмена (381—384). исей (385—459)

. Eine Notiz zur kroatischen Glagolica. Arch. ı18.

ápise (na kameni, ve výšce 7—8 *m*) na věži města Omišlja a) z r. 1470 písmeno Ꙍ, které má ještě úplně oblou podobu, ʼukopisných již ve XII. stol. přešlo v podobu hranatou.

пиъ И. М. Главные моменты въ исторіи о-русскаго письма въ XV.—XVIII. вв. Referát, heol. sjezdě v Kijevě. (Изв. р. яз. V., 326—327.) Die Hauptmomente in der Entwickelungsgeschichte der XV.—XVIII. Jahrb.)

a čtyři doby: 1. Od počátku „ústavného rychlopisu" (uncialné pol. XV. stol. do pol. XVI. stol., když nastupuje polsko-německý XVI. stol. do poč. XVII. stol., když se jeví vliv jiho-ruských škol 'ech. 3. Vliv jihoruských škol, trvající na pravém břehu Dněpra VII. stol., na levém do pol. XVIII. stol. 4. Na pravém břehu liv polský, na levém severo-ruský. Srv č. nášl.

еографическій Изборникъ. Матеріалы по исторіи аго письма въ XV.—XVIII. вв., изданные кіевской разбора древнихъ актовъ. Вып. I. Кіевъ 1899. г. hischer Sammelband. Materialien zur Geschichte der im XV.—XVIII. Jahrh.)

(J. M. Kamanina o rozvoji jihoruského písma v XV.—XVIII. listů, na nichž jest 81 snímků z různých listin, rukopisů a knih ah snímků s transkripcí od Kamanina.

Recense S. Ptašického v ЖМНП 1900, августъ, 385—398.

:ачевъ Н. П. Палеографическое значеніе бу-водяныхъ знаковъ. Часть I. Изслѣдованіе и играней (str. II. + CCXII. + 510; přiloženo 17 autotyp. Предметный и хронологическій указатель (str. 424 + льбомъ снимковъ (vykonaných v litogr. ústavě K. de Ca-XV tabulkách). 4°. Přiloženy 4 tabulky in fol., k chronol. y formátu a úpravy papíru. С.-Петербургъ 1899. (CXVI. Ц. Люб. Др. Письм.) (Lichačev N. P.: Die palaeo-eutung der Papier-Wasserzeichen.)

ferát této nádherné knihy podal A. A. Šachmatov v Изв. рус. яз 84. Podle mínění referenta znamená kniha Lichačeva počátek uské historické (též literární) nauce. Srv. též ref. E. Karského III., 262—269.

тавовъ П. А. Историческія свѣдѣнія о гер-гѣ въ Россіи. Вып. I. 1699—1801 г. С.-Пб. 1900.

исана любителемъ „къ двухстолѣтію введенія гербовой бумаги 'екстѣ статьи и въ приложеніяхъ около 50 рисунковъ штемпелей *III.*

олевскій А. И. Каталогъ славяно-русской па-ской выставки въ Археологическомъ Инсти-(Sobolevskij A. J.: Katalog der slavo-russischen palaeo-isstellung im Archaeologischen Institut.)

олевскій А. И. Первая славяно-русская палео-я выставка. Вѣст. Арх. Ист., издаемый С.-Петерб. Вып. XIII. С.-Пб. 1900. стр. 1—6.

— воспроизведеніе рѣчи, прочитаной А. И. Соболевскимъ въ Инст., при открытіи выставки 16 декабря 1899, и представляетъ ктеристику матеріала, доставленнаго на выставку, одной изъ за-ю выясненіе численности и достоинства имѣющихся въ Россіи ныхъ собраній. *III.*

356. **Кананинъ М. М.** Славяно-русская па
ческая выставка въ С.-Пб. въ январѣ 1900
Истор. Общ. Нестора Лѣтописца, 1900 г., кн. XIV., вы
стр. 17—23.

Авторъ даетъ общую характеристику выставки и опредѣля

III.

ratur slovanských do konce X

A. Spisy všeobecné.

. **La litterature comparée.** Essai
Joseph Texte, Professeur de litterature com
.rassburg, Trübner, Gr. 8°. XXIV., 123 !

·oduction par Joseph Texte. I. Études théorique:
ıx de·la France, de l'Allemagne, de l'Anglett
[I. La France et l'Allemagne. IV. La Franc
:t l'Allemagne. VI. L'Italie. VII. L'Espagne
res du Nord. IX. Les littératures slaves. X. I
.erre dans leurs rapports littéraires avec quel
ınfluence de la Poésie Provençale XII. L'An
:nt) dans les littératures modernes. XIII Appe
e. Index (liste alphabétique des auteurs).
N. S. XLIX., 160.

George. La Méthode scientifique
.ris, Felix Alcan, 502 str. — 10 fr.

m rok XXV, tom 4, str. 632—637; Č. Mys.
V. год. II. кн., стр. 54.

въ М. Современное состояніе в
ıенія литературныхъ произве
, читанная въ Московскомъ университ
ıa. P. Мысль, 1900 г, апрѣль, стр 1(
· gegenwärtige Zustand der Frage nach de
.erarischen Producte.)

основныя черты четырехъ главныхъ напра
:каго, психологическаго и эстетическаго) въ из
й, авторъ приходитъ къ выводу, что ни одн

къ поръ критическихъ теорій не отличается безупречностью, но что ѣмъ каждая изъ нихъ заключаетъ въ себѣ часть истины, такъ какъ на первый планъ ту или другую дѣйствительно важную сторону го памятника." . . . „Прежде чѣмъ явится возможность придти отнотературныхъ явленій къ какимъ-либо точнымъ выводамъ, имѣющимъ аконовъ, литературныя произведенія должны изучаться съ различныхъ ія, главныя изъ которыхъ и вызвали существованіе четырехъ основвленій критики." . . . „При этомъ мы несомнѣнно должны давать кое примѣненіе тому методу, которымъ, по справедливому замѣчанію іравова, молодая наука исторіи литературы должна дорожить, какъ шимъ завоеваніемъ, методу сравнительно-историческому."

эбскомъ переводѣ Звезда Београд IV., кн. 2, стр. 79, 209. *Ш.*

ckiewicz Adam. Wykłady o literaturze słowiańskiej, one w Kolegium francuskiem w Paryżu w latach 41. Przekład Feliksa Wrotnowskiego, uzupełniony i poprawiony utora. Bibl. „Słowa Polskiego", nakł. i druk „Słowa Polskiego". zesz. 1., str. XVIII., 198; zesz. 2. str. 205—417. Tom II., , str. 290; tom III., str. 1—120. (Mickiewicz Adam: n über die slavische Litteratur im Collège de France 1840—41).

rie literatury staré, církevně slovanské a bulharské.

[оппруженко М. Г. Синодикъ царя Бориса, Изв. Инст. V. 1—175 + 55. (Popruženko M. G.: Das Syno-Car Boris.)

Виз. Вр. VII., 498—500. Истор В. Т. LXXXII., 693 сл. (Авторъ нѣувеличиваетъ значеніе Синодика для изученія Богомильскаго движенія.)

авровъ П. А. Къ вопросу о Синодикѣ царя Бост. ист.-фил. Новоросс. Унив. VIII. Виз.-слав. отд. V., стр. и въ отдѣльномъ оттискѣ. Одесса 1899 стр. 103. (Lavrov r Frage nach dem Synodikon des Car Boris.)

Іет. М. срп. кн. 202—203, стр. 349 (J. P.).

ческій разборъ сочиненія г. Попруженко. Критикъ обращаетъ особенно вопросъ о отношеніи текстовъ, предполагаетъ два самостоятельные олг. и русскій, отъ заключенія о зависимости серб. текста отъ болгтся. Далѣе о содержаніи Синодика, его составѣ и возникновенія отдѣльй Переводную часть Л. склоненъ относить во всемъ объемѣ къ времени г. Усилія г Попр. выставить особенное значеніе Синодика при изуильства остались безплодными Переводъ Паноплія Евѳимія Зигабена ъ Л-а едвали старше XIII вѣка.

Соболевскій А. И. Черковно-славянскитѣ стихоия отъ IX.—X. вѣкъ и тѣхното значение за черянския езикъ. Сб. мин. XVI—XVII., отд. наученъ I. дѣлъ іол. стр. 314—324. (Sobolevskij A. J.: Die kirchenslavische des IX.—X. Jh. und ihre Bedeutung für die kirchenslavischen

илъ нѣсколько мысли высказанныя имъ г. 1892 въ статьѣ
этворенія конца IX. — начала X. вв." въ журналѣ „Библіо-
: авт. о значеніи этихъ стихотвореній за исторію ц.-слав.
. 36, No. 115.

въ А. А. Древнеболгарская энциклопедія
ем. VII., 1—35. (Šachmatov A. A.: Die altbulgar.
. Jh.)

кій В. Н. Апокрифическій элементъ
хъ и отвѣтахъ Св. Аѳанасія къ кн.
Имп. Новорос. Унив., томъ восьмидесятый, Одесса
ченая, стр. 1—22 (Močuljskij V. N.: Das apo-
in den „Fragen und Antworten des hl. Athanasius
tioch".)

эскіе списки такъ называемой „Бесѣды
елей". РФВ. XLIV. 217—251. (Die griechischen
iten „Dialoge der drei Heiligen".)

ескихъ списковъ изъ рукописей придворной Импер. Вѣн-
й Націон. библ., и одинъ коротенекій изъ Имп. Публ. библ.

cki Emil. Zur älteren Paraskeva-Litteratu
Slaven und Rumänen (Sitzungsberichte der kais.
. in Wien. Phil. hist. Kl. Bd. CXLI. N. 8.) Wien,
Komm. 1899, 93 sl.

900, 1813 (N. Bonwetsch).

I. А. Монаха Григорія Житіе преподоб-
о рукописи XVI. в. Импер. Публ. Библ., собранія
приложеніемъ службы преподобному Ромилу по
Бѣлградской Народной Библіотеки. Памятники
ости и искусства Nr. CXXXVI. С.-Пб, стр. 1 не-
+ 4 ненумер. + 54. 8°. (Syrku P. A.: Des Mönches
s hl. Romil.)

по рукописи „сербской редакціи, но съ нѣкоторыми явными
кба — по рукописи „сербской редакціи, ресавскаго извода,
ржаннаго, но, по всей вѣроятности, переложеннаго съ „бол-
звода". Отмѣтивъ, что „служба составлена послѣ житія
на его основаніи", а синаксарь — „не только по житію,
эчникамъ", П. А. Сырку переходитъ къ характеристикѣ житія
тмѣчаетъ въ немъ довольно много народныхъ элементовъ и
енію, „что составитель житія препод. Ромила былъ довольно
рѣчи болгаръ и изъ нея черпалъ немало матеріала для
того, по даннымъ языка можно прійти къ выводу, что житіе
ченія книгъ въ Болгаріи или, вѣрнѣе, до терновскаго извода,
именно періодъ, когда шла подготовка къ этой реформѣ не
гаріи, но и вообще у болгарскихъ исихастовъ, гдѣ бы они
предѣлахъ ли Болгаріи, или внѣ ея."

омъ, кто былъ авторомъ житія Ромила П. А. Сырку, ана-
орыя извлечены имъ изъ текста самаго житія, рѣшительно

высказывается противъ мнѣнія, что авторомъ этого житія былъ Григорій Цамблакъ, но не сомнѣвается въ томъ, что авторомъ былъ славянинъ. Житіе преподобнаго Ромила, по мнѣнію П. А. Сырку, представляетъ „довольно интересное явленіе, какъ въ старинной южнославянской, такъ затѣмъ и въ русской письменности. Кромѣ того, это житіе важно и какъ интересный историческій матеріалъ для исторіи южныхъ славянъ XIV. в. и въ особенности для исторіи Болгаріи того же времени и въ частности для исторіи южнославянскаго монашества и зарожденія исихазма въ Болгаріи, главнымъ образомъ, въ первой половинѣ указаннаго выше вѣка.“ *Ш.*

13. **Сырку П. А.** Евѳимія патріарха терновскаго служба, преподобной царицѣ Ѳеофанѣ. С.-Пб. XXXVII. + 15 стр.

Ref. Лет. М. Срп. књ. 204 стр. 349 сл. (J. P.). Из ркп. српске ред.

14. — Къ исторіи исправленія книгъ въ Болгаріи въ XIV. вѣкѣ. Изслѣдованіе. Томъ I. Вып. I. Время и жизнь патріарха Евѳимія Терновскаго. С.-Пб. Типографія Импер. Акад. Наукъ. 1899, стр. XXXII. + 609. (Syrku A. P.: Zur Geschichte der Verbesserung der Bücher in Bulgarien im XIV. Jh. Das Zeitalter und das Leben des Patriarchen Euthymios von Trnovo.)

Rec. Лет. М. Срп к 202—203, стр. 343—346 (J. P.)

15. **Дриновъ М. С.** Разборъ сочиненія П. А. Сырку „Къ исторіи исправленія книгъ въ Болгаріи въ XIV. вѣкѣ. С.-Пб. 1900. (Drinov M. S.: Recension des Werkes von P. A. Syrku „Zur Geschichte der Verbesserung der Bücher in Bulgarien im XIV. Jh.“)

16. **Мариновъ Д.** Евтимий патриархъ търновскій, живота и духовно-обществената му дѣятелность. Биографически очеркъ. Русе 1900. (Marinov D.: Euthymios, Patriarch von Trnovo, sein Leben und seine Thätigkeit.)

17. **Поповъ Хр. Ив.** Евтимий, послѣденъ търновски и трапезицки патриярхъ. Издание на св. Синодъ, Пловдивъ, 296 стр. Ц. 3 Л.

18. **Лавровъ П. А.** Дамаскинъ Студитъ и сборники его имени „Дамаскины“ въ юго-славянской письменности. Лѣтопись истор.-филолог. общ. при Новоросс. Универ. VII. Визант. отд. IV., стр. 305—384, и отдѣльно. Одесса 1899, стр. 80. (Lavrov P. A.: Damaskin Studit und die Sammelbände genannt „Damaskin“ in der südslavischen Literatur.)

Ref. Виз. Врем VII., 185. Лет М. Срп. књ. 202 - 203. (J. P.)

Есть два перевода и оба возникли въ такой средѣ, куда проникло лишь литературное вліяніе сербскаго языка. Авторъ указываетъ невеликую важность этихъ списковъ для исторіи болгарскаго языка.

19. **Сырку П. А.** Отголоски народной пѣсни о свв. Димитріи и Ахиллѣ въ духовной литературѣ южныхъ славянъ. Изв. Ак. Н. рус. яз. V., 280—289. (Syrku P. A.: Reminiscenzen eines Volksliedes vom hl. Demetrios und Achilles in der religiösen Literatur der Südslaven.)

накомой, по предполагаемой пѣсни нашелъ авторъ въ сказаніи
одной рукописи Рыльскаго монастыря въ Болгаріи; авторъ
э этой рукописи и сличаетъ въ концѣ ея находящую статью
жныхъ книгахъ съ другими ея списками.

orija srpske i hrvatske kñiževnosti.

ичъ А. Очерки исторіи сербо-хорват-
уры. Съ 2 снимками. Кіевъ 1899, стр. VI. + 391.
А.: Skizzen der Geschichte der serbo-kroat. Literatur.)

CCXXVII., 407 сл. Рус. М. XXI., IV. библ. 182 сл. Лет. М.
стр. 350—358 (Р. Врх.: „Књига је особита тип несистема-
који све што даље или ближе крају, све већма расте, док
изгуби у потпуној мешавини и праваца и хронологије
*.) Sl. Přehled III., 103, Изв. р. яз. V., 1090—1096 (А. Ли-

D. Povjest književnosti hrvatske i srpske.
oatischen und serbischen Literatur.) S 21 ispravom i sa
, str. 317.

I. рус. яз. V. 314—324. (Л. Липовскій, В. Кораблевъ), Vienac
(Dr. J. Scherzer).

чъ А. Вукъ Караджичъ и его школа.
оріи сербской литературы. Ежегодникъ Коллегіи
стября 1899 по 1 октября 1900 года, подъ редакціей
ія П. Галагана. А. І. Степовича. Годъ 5-ый. Кіевъ.
фиціальная, стр. 1—74. (Stepovič A.: Vuk Karadžić
Skizze aus der Geschichte der serbischen Literatur.)

III.

aul. La langue et la littérature en Bosnie
Revue générale des sciences, pures et appliquées. Paris
35—343.

ić kanonik Ivan. Dubrovačka književnost.
rpska dubrovačka akad. omladina. Štampom Pasarića
341. (Die ragusaner Literatur.)

lu skupljeni feuilletoni pokojnog dubrovačkog kanonika, što
tičkom journalu „Dubrovniku". Izdavači su trebali materijal
vati ga ovako i davati mu natpis „Dubr. književnost", jer
nije historija književnosti nego je lijep prilog kulturnoj
Vidi oštru kritiku na ovo Stoj. djelo u zagrebačkom „Životu"

A.

-cvieće iz hrvatskih i slovenskih dubrava.
atica Hrvatska. Zagreb 1900. 8°. 658 str.

ělecký dar Matice Hrvatské Jos. Jur Strossmayerovi na pa-
upského jubilea. Obsah: Básně a různé rozpravy chrvatských
isovatelů. Některé příspěvky též liter.-histor., ku př. Šrepel
caj na Stanka Vraza (str. 249), Trstenjak Ant., Odlomek

iz ogrsko-slovenske književnosti (511), Šurmin Gj., Iz zajedničke prošlosti Bosne i Slavonije (536), Murko Mat., Početek Gajevih „Novin“ in „Danice“. Po novih virih (567) a j.

26. **Bogdanović David** Dr. „Nešto o paklu“ u hrvatskoj književnosti. Napisao —. Preštampano iz „Vienca“ god. 1900. u Zagrebu. Tisak Dioničke Tiskare, str. 40. (Etwas über die Hölle in der kroat. Literatur.)

Pisac pobija mišljenje onih književnih povjesničara, koji su ustvrdili, da su se stari hrvatski pisci (Zoranić, Baraković, Kavanjin itd.) opisujući pakao, povodili samo za Vergilijem i Dante-om. Radnja nije iscrpna, nego bi mogla tek podstaći drugog radnika, da ju privede kraju, po gotovo uzimajući više obzira na narodnu poeziju. *A.*

27. **Огњановић Илија** Dr. Занимиве приче и белешке из живота знаменитих Срба. Загреб 1900, 8°, стр. 175. (Ogńanović Ilija Dr.: Interessante Erzählungen und Bemerkungen aus dem Leben hervorragender Serben.)

То је нека нова црта српске књижевности, да су се последње доба стале приказивати приче и анегдоте о виђенијим људима срп. народа. Тако је Милићевић доста скупно о кнезу Милошу. — Огњановићева књига († 1900, као многогодишњи редактор Новосадског „Јавора“) врло је занимива, јер су у њој скупљене особне ситнице старијих и млађих писаца српских те су уједно забиљежени и извори, одакле их је узимао. *A.*

28. **Гавриловичъ Андр.** Свети Сава. Преглед живота и рада. Биографски покушај. Веоград. Издање књижевне задужбине Д. Н. Беље. 1900, стр. VIII. + 220. (Gavrilović Andro: Der hl. Sava. Sein Leben und sein Wirken.)

Rec. Лет. Мат. Срп. књ. 205 (Ст. Станојевић, писцу пориче хисторијски смисао, а ова се његова студија приказује као први биографски покушај о св. Сави, који је више намијењен широј публици него озбиљној науци.) Просветни Гласник 1900 април, Звезда (Београд) IV., књ. 1., стр. 124. Источник духовни лист, 1900, бр. 22, стр. 343—348. *A.*

29. **Jireček C.** Das Gesetzbuch des serbischen Caren Stephan Dušan. Arch. Jag. XXII., 144—214.

1. Izdanja zakonika. 2. Odnos zakonika prema prijevodima grčkih zakonika. 3. Izvori zakonika. 4. Starosrpsko sudbeno uređenje. 5. Rukopisi i recenzije teksta. 6. Objašnjenje teksta. *A.*

30. **Качановскій В.** Изъ исторіи сербской литературы. I. Полемическая литература противъ латинянъ и еретиковъ. Кіевъ, 1900, 8°, 52. Извѣстія истор.-филолог. института кн. Безбородко въ Нѣжинѣ, т. XVIII. (Kačanovskij V. V.: Zur serbischen Literaturgeschichte. I. Die polemische Literatur gegen die Lateiner und Haeretiker.)

Polemické články v starosrbské (cirk.-slov.) literatuře protiv Latiňanům a jiným heretikům v XIV. a XV. stol.

31. **Сперанскій М. Н.** Загребскиятъ ржкописъ на Владислава граматика. Сб. Мин. XVI.—XVII., стр. 325—338. (Speranskij M. N.: Die Agramer Hs. des Vladislav Grammatik.)

отд. 1. стр. 45 сл. Ref. Изв. р. яз. V., 1051 сл.
ка Владислава Грамматика, о его графикѣ и о отношенія его
стенечскому и къ школѣ Евтимиевой. — Srv str. 45 č. 172.

R. De Stephani Despotae quae feruntur 1900.

Срп. књ. 206 стр. 116. (У расправи овој претреса Абихт списе
нѣа, које је Ђ. Даничић издао у Гласнику XI. и Starinam II.
че акростих слово любове, при чему се деспот угледао на Ви-

Mirko. O Jerku Dominisu Rabljaninu. Člančić r. 252. (Über Hieronimus Dominis von Arbe und dessen nio Dominis von Arbe, Erzbischof von Spalato.)

.va rodbinske prilike čuvenog spljetskog nadbiskupa Markan-
podnetića), upotpunjujući biografiju oca mu Jerka, koji je oko
)kat mletački. O nadbiskupu Markantunu, jednom od najslav-
etnijih muževa svoje dobe vidi Rad Jugosl. Akad., knj. X.,

A

vić Ivan, Dr. Ferićeva Perijegeza i rimski pjes-iom Vjesniku" 1900, knjiga VIII., sveska 3. — Odštam-knjižici. Zagreb; Tisak kr. zemaljske tiskare str. 35. n G. Ferrich und die römischen Dichter.)

je: Gjuro Ferić (Ferrich), Dubrovčanin (rodj. 1739) ugledao se
ı: „Periegesis orae Rhacusinae . " (od god. 1803) što se tiče
ikcije, poglavito u Vergilija, a donekle i u Horacija. Inače je
krajeve, koji su krajem XVIII. vijeka spadali pod dubrovačku

A.

р Милан. Амат Лузитанац, дубровачки иjека. „Бранково коло" 1900. (Rešetar Milan: , ein Ragusaner Arzt des XVI. Jh.)

илог културној повјести дубровачкој. Amatus Lusitanus, порту-
) је не само љекар и учитељ, него и књижевник, па је пре-
ицинска дјела, те тако ступио у прве редове оних трудбеника,
м и српским земљама радили на медицинском пољу. Амат је
ригинално дјело Curationum medicinalium centuriae septem"
га је радио у Дубровнику. У том дјелу описао је Амат све
што их је лијечио и Дубр., мед којима, за чудо, није било
севне и политичне прошлости дубровачке.

А.

dr. Milivoj. O cinizmu Panonijevih epigrama 1900. kuj. IX., str. 37—43. (Über den Cynismus in des Pannonius.)

o latinskim spisima Jana Panonija (1434—1472.), rodjenoga
ostavljajući za drugu priliku potanju analizu Panonijevih ep.-

A.

atroslav. Die Aulularia des Plautus in einer Umarbeitung aus der Mitte des XVI. Jahr-schrift Johannes Vahlen zum siebenzigsten Geburtstag nen Schülern. s. 637—641.

„Der „Skup“ des ragusanischen Dichters Marin Držić darf zu den gelu Nachahmungen und Umarbeitungen des Aulularia im XVI. Jh gezählt

38. **Gundulić und sein Osman.** Eine südslavische Lite studie von Alfred Jensen. Göteborg, Wald. Zacharissons bol 1900. VI. + 442 str.

Ref. Osvěta XXXI, 368 (K. J. Jireček).

39. **Kolan'er Zlatko.** O Petru Kanaveloviću, dal skom pjesniku. — Prosvjeta 1900., str. 598.

Pisac utvrdjuje dan rodjenja (27. pros. 1637.) i smrti (5. travn Kanavelovićeve.

40. **Medini M.** Čubranović und seine Beziehung der einheimischen und der italienischen Literatu Jag. XXII., 69—10'.

Pokladni običaji i pokladne pjesme u Dubrovniku kao utjecaj dol Život Čubranovićev. Talijanski utjecaj na njegovu pjesan. Njegov odn prethodnicima Vetraniću i Držiću. Odnos prema narodnom sujevjerju i običajima njegova vremena. Utjecaj njegove „Jeđupke“ na naslednike i njihove.

41. **Rešetar M.** Nachtrag zu Dr. M. Medini's A über Čubranović. ib. XXII., 230—232.

Čubranovićov rad pada u prvu polovicu XVI. vijeka.

42. **Rešetar M.** Das ragusanische Liederbuch a Jahre 1507. ib XXII., 215—230.

'U ovom rukopisu ima osobito u II. ńegovoj česti takodjer pje drugih pjesnika ne samo od Mavra Vetranića i Gjore Držića.

43. **Rešetar M.** Eine unbekannte Ausgabe von M De institutione benevivendi. ib. XXII., 233—236.

Mletačko izdańe iz g. 1506.

44. **Vojnović knez Lujo.** Zapisci plemenitog go Marina Marojice Kaboge, izvanrednog poslanika re dubrovačke na carigradskom sboru god 1706—170 tekst izdao, preveo i protumačio dr. Lujo knez Vojnović. D Srpska dubrovačka štamparija A. Pasarića. 1900. str. 84. — Preš iz XXXIV. br. „Споменика“ Kr. Srp. Akademije.

45. Економно-политички погледи дубров Вида Николе Гучетића. — Написао dr. Мих. В. Вујић ковy Колу“ 1900 ср. Карловци стр. 94. Вујићево је о одштампано и у посебној књизи, која износи стр. 94., а пр по 1 динар (1 круну). (Vujić Mich V. Dr.: Die ökonomisch p Ansichten des Ragusaners Nikola Vid Gučetić.)

Велика и опсрпна студија (11 бројева), која обрађује на широк економно политичне назоре овога Дубровчанина из друге половине XVI. их испоређује с идеама најугледнијих тадашњих духова цијеле Европ Tome Campanelle i Giordana Bruna био је Гучетић у слободоумном Д једна од најсјајнијих звијезда те се у своме може ставити о бок слав савременику и земљаку Јурју Крижанићу, јер су обојица — ако не п

на највишем мјесту тадашње опћеевропске екс

. М. срп кн. 202—203. стр. 388—391.

ијета Зузорићева и Доминко Злат
Дана А. Живаљевића у Бранкову Колу
(Živaljević D. A. — Cvijeta Zuzorićeva und Do
рло знатни принос старијој хрватско-српској кн

———

ar Franjo Dr. „Hrvatska protestant
jeme reformacije." — Prosvjeta, 1900.,
ie protestantische Literatur zur Zeit der Ref
„Petar Pavao Vergerije i hrvatsk
tura. (P. P. Vergerius und die kroatische
)., str. 183 i 219.
Širenje reformacije u Hrvatskoj u
ung der Reformation in Kroatien im XVI. Jh
n. zemaljskog arhiva (pod redakcijom Ivana

———

erzer dr. Ivan. Život Matije Ant. R
Vjesniku, knjiga VIII., sv. 1., 1—7. —
rof. Scherzera o pojedinim djelima starijih slav
aio u predjašnjim svescima Nast. V., sve se od
Tako upravo ove u Reljkoviću i o Kanižliću.
drić dr. Nikola. Izvori starih kajkav
alten Kajkavischen Dramen.)
n natpisom pročitao je Andrić dne 8. studeno
lavenske Akademije svoju raspravu, u kojoj je
ampanih i neštampanih drama stare kajkavske
rezultati štampani odmah u svim dnevnim listovi
je u „Viencu" prof. Vlad. Gudel pod natpisom
raspravu, kojom je htio da pokaže, da je i on
do sličnih rezultata. Rasprava Andrićeva bit će
'.
lel Vladimir. Stare kajkavske drame.
i u posebnoj knjižici. Vidi predjašnje.

———

ободско-цетињској штампарији,
ића о 500. годишњици Гутенберговој на
- Бранково Коло 1900. (Tomanović Dr.
Obod Cetinje.)
врилови́ћ Андро. Биографско-књиже
Рајићу. (Gavrilović Andro: Eine biograp
Jevan Rajić.) Гласник православне цркве
град 1900. Год. I., септ.-децемб.
ајићев изложен поглавито по писмима и аутобиограф
д новгородска архиепископа Теофана Прокоповича.

ћи песник у души него у својим писаним поетским делима.
адржина Историје српскога народа, изворе Рајићеви; рад
Рајићевих. О језику Рајићеву и о утицају његову кроз
списак досадашњих радова о Рајићу.

ıтије Обрадовић. (Gavrilović And. — Dositije
вна расправа, нови прилози, мисли и белешке.
задруге задужбине И. М. Коларца. Београд

ı. кн. 205. (Тих. Остојић држи да је писац иза расправе
вићеве у предговору Доситијева Живота 1893, Руварчеве
Радченкове 1897. мало нових ствари рекао. *А.*

K. Einige Bemerkungen über das Leben
ische Thätigkeit Dositej Obradović's. Arch.
8.

v. Scherzera u 184. kń. „Rada".

Милутин. О Вићентију Јовановићу. При-
итрополитства му 1731—1734. По архивским
Милутин Јакшић. У Новом Саду. Штампарија
Браће М. Поповића. 1900. Стр. 122. — Пре-
са Матице српске. (Jakšić Milutin: Über Vić. Jo-

ићентију писали су до сада: Гаврило Витковић, Лудајић,
er, Papp, Marki, Balla etc. Једни виде у њему издајицу
ославне вјере, други налазе у њему великог борца за права
кшић, који је професор историје српске цркве у карло-
је већ год. 1899. написао овећу разправу о Арсенију IV.
у колу") скида по новим подацима дефинитивно љагу са
А

D. Slovensko Slovstvo.

rol, prof. Dr. Zgodovina slovenskega slovstva
k. Spisal . . Izdala „Matica Slovenska". V Ljubljani
'. Tretji zvezek. — str. XI. a 313—483. (Geschichte
ratur.)

, 449 -451 (Dr. Fr. Vidic) L. Fil. XXVII., 156 (Fr. Pastrnek)
4 str. 417—9 (J. Leciejewski).

оріа русской словесности.

ъ А. К. Исторія русской словесности.
С. Комарскаго. Собраніе популярныхъ лекцій
. Курсъ второй, вып. V. (I.), 97—112; вып. VI.

Іитрополитъ Иларіонъ. Два направленія въ раз-
Гр. Өеодосій Печерскій. Св. Кириллъ Туровскій.
Мономаха. Хожденіе игумена Даніила. Житія

Бориса и Глѣба. Житіе св. Θеодосія Печер-
й? Патерико Лѣтопись. Начало „Исторіи рус-
омѣщено въ I. выпускѣ „Семейнаго Универси-
(Borozdin A. K.: Geschichte der russischen

III.

. Н. Исторія русской словесности съ
менъ до нашихъ дней. Изд. А. Ф. Маркса.
[б. 1900. Иллюстрированная библіотека „Нивы"
levoj P. N.: Geschichte der russischen Literatur.)
I. май. 674. Kraj XIX., 111.

K. Littérature russe. Paris 1900. Colin & Co
8.

K. A History of Russian Literature.

Nr. 44. 1819. Athenaeum 1900, 31 march. В. Евр. XXXV.,
II.... Книга написана съ блестящимъ талантомъ и мо-
безъ интереса и даже поучительности русскимъ читате-
блюденій талантливаго самостоятельнаго писателя изъ
хорошо (хотя не вполнѣ) вооруженнаго фактическими

й Е. Е. Исторія русской церкви. Пе-
вскій. Томъ II., отъ нашествія Монголовъ до
включительно. Первая половина тома. Изданіе
,ревн. рос. при Моск. Унив. (Чтенія 1900 г.,
дѣльно). М. 1900, стр. VII. + 919. 8°. (Golu-
ichte der russischen Kirche. Zweite Periode. II.)

Н. свящ. Новый трудъ по исторіи
Чт. Нест. 1900 г., кн. XIV., вып. III., отдѣлъ IV.,

ловину II-го тома „Исторіи церкви" Е. Е. Голубинскаго
[дѣластъ Е. Е. Голубинскому возраженія по нѣкоторымъ
ь привѣтствуетъ русскую церковно историческую науку
ценіемъ. *III.*

L. Н. Біографіи русскихъ писателей
го періодовъ. Съ альфавитнымъ указателемъ
ей. С.-Пб. 593 стр. (Dobrjev A. P.: Biographien
· der mittleren und neuen Periode.)

:и Словаря русскихъ писателей. Со-
въ. Т. I. — Ааронъ. — Гоголь. С.-Пб. 1900.
ellen eines Lexikons der russischen Schriftsteller. I.)
I. годъ, кн. I., стр. 846—851. (А. П.) Ист. В т. LXXXIII.

И. П. Бесѣды о древней русской лите-
ревнителей русскаго историческаго просвѣ-
пер. Александра III.) С.-Пб. 1900, стр. 330,
коп. (Chruščov J. P.: Gespräche über die alte

Rec. ЖМНПр. CCCXXXIII, 506 сл. Ист. В. т. LXXXII., стр. 697--9.

Сочиненіе было напечатано уже въ 1872 г-у въ приложеніи къ журналу „Семейные вечера, старшій возрастъ" и теперь было по заявленію автора переработано и дополнено. Книжка популярная и съ крупными недостатками. Книга г. Хрущова недаетъ общаго представленія о развитіи русской литературы, о литературныхъ вліяніяхъ. Новѣйшіе труды не отразились въ этой книгѣ.

68. **Архангельскій А. С.** Образованіе и литература въ Московскомъ государствѣ конца XV.—XVII вв. Зап. Каз. годъ LXVII., кн. V.—VI., стр. 83—150; IX. стр. 33—130; X. стр. 143—174, XII. стр. 133—198. (Archangelskij A. S.: Bildung und Literatur im Moskauer Reiche vom Ende des XV.—XVII. Jh.)

69. Труды Я. К. Грота. III. Очерки изъ исторіи русской литературы (1848—1893). Біографіи, характеристики и критико-библіограф. замѣтки. С.-Пб. 1900, VIII. + 510 + 329 стр. Ц. 3 р. (J. K. Grot Werke. III. Skizzen aus der Geschichte der russischen Literatur.)

70. **Майковъ Л. Н.** Послѣдніе труды. I. О Герасимѣ Поповкѣ, русскомъ книжникѣ конца XV. вѣка. II. Николай Нѣмчинъ, русскій писатель конца XV.— начала XVI. вѣка. Изв. Ак. Н. рус. яз. V., 371—392. (Majkov L. N.: Die letzten Arbeiten.)

71. **Мизиновъ П.** Исторія и поэзія. Историко-литературные этюды. Т. 1900, стр. VI. + 536. 8⁰. (Mizinov P.: Geschichte und Poesie. Literatur-historische Studien.)

Въ книгѣ 13 этюдовъ. Изъ нихъ должны быть отмѣчены какъ имѣющіе отношеніе къ исторіи русской литературы до XVIII. вѣка включительно: „Русскіе за границей въ XVII. вѣкѣ", „Какъ жили и умирали лучшіе люди въ древней Руси" и „Двѣ женскія доли (изъ русской исторіи XVII и XVIII. вв.)". Въ послѣднемъ этюдѣ авторъ говоритъ о Натальѣ Долгоруковой и объ Анастасіи Марковой, женѣ протопопа Аввакума; здѣсь же характеристика самого Аввакума. *Ш.*

72. **Веселовскій Юрій.** Литературные очерки. М. 1900. (Veselovskij Jurij: Literarische Studien.)

Ref. B. E. XXXVI., T. I, стр. 408. RCrit. N. S. t. LI., 95 (L. Léger).

Кромѣ статей о разныхъ западно-европейскихъ поэтахъ и др.: Княжнинъ и его трагедіи, Пушкинъ какъ европейскій писатель, Русская поэзія второй половинѣ XVIII. в.

73. **Чистовичъ И. А.** Исторія перевода библіи на русскій языкъ. Второе изданіе. С.-Пб. 1899. (Čistovič J. A.: Die Geschichte der Übersetzung der Bibel in die russische Sprache.)

Rec. Рус. Мысль, XXI., II. библ. 52 сл.

74. **Евсѣевъ И. Е.** Замѣтки по древне-славянскому переводу Св. Писанія. IV. Толкованія пророческихъ мѣстъ съ обличеніями жидовина. Изв. р. яз. V., стр. 788—823. (Jevsějev J. E.: Bemerkungen über die altslovenische Übersetzung der hl. Schrift.)

Толкованія эти составлены были въ XIII. в. въ Россіи, но нельзя заключить о томъ что онѣ существовали въ XIII. в. въ томъ же видѣ, въ какомъ мы имѣемъ ихъ въ дошедшихъ до насъ спискахъ XVI.—XVII. вв. Толкованія эти составляютъ часть необработаннаго, недодѣланнаго — такъ сказать — черноваго оконченія Толковой Палеи.

овъ И. А. Лицевая рукопи
онастыря Изданіе Тверской
ъ 1900, стр. 1—31. 8°. (**Ivanov** .
Psalters des Klosters Kaljazin.)

алтири (иллюстрирована болѣе чѣмъ 250
онастырю въ 1602 году бояриномъ Дм

И. А. Люблинскіе отрывки
зъ Сборника Отд. рус. яз. и слов.
J A.: Fragmente von Lublin.)

к. XIV—XVII. найдены Іер. Лопацанскимъ
ога изъ 2. полов. XIV. в., написанный, по
олынскихъ говоровъ. 2. Житіе св. Георгі
ъ греч. ред., сдѣланнаго „или на сѣверѣ
на югѣ Россіи въ XVI. в. 3. Слово Іоан
окъ замѣчательный, языкъ его испещренъ
южнорусской области въ то время, ког
обнаруживаться сильное польское вліяні

тва на дьявола. Церковно-сла
вянскаго происхожденія.
оболевскаго. Фотолитографическое
омъ Институтѣ М. И. и В. И. У
II.+24. (**Ein Gebet gegen den T**
westslavischen Ursprungs.)

XXVII., 71 сл. (J Polivka.)

и другія были, по мнѣнію А. И. Соболе
въ Чехіи и относятся ко времени дѣя
ѣтанія сазавскаго монастыря.

ѣевъ А. Къ вопросу о взаи
ковой Палеи и Златой М
—366.

р. VII. 514. Авторъ доказываетъ зависим
рха.

евскій А. И. Библіографичес
кн. XIV., вып. II., отд. V., стр. 1
graphische Anmerkungen.)

аются Номоканона, „Вертограда душевна
ныхъ Спасеніе", Агапія критянина.

тники древне-русской церко
. Вып. IV. Славянорусскій Проло
, подъ редакціею проф А. И. Поном
домости 1900. Nr. 10. Приб. стр.

Іевч. XXXVII. библ. 15 сл. (І. Франко: „
аня. Та сама диспропорция між науков
яко въ І. томѣ). Церк. Вѣдом. 1900. N.

ь А. Д. Къ вопросу о происхожденіи повѣсти объ Акирѣ премудромъ. ллера 107—113. (Grigorjev A. D.: Zur Frage und der Redactionen der Sage vom Weisen Akir.)

результаты своего изслѣдованія. По его мнѣнію повѣсть а славянскомъ югѣ, вѣроятно въ Македоніи, до конца ка, и записана была глаголицей. Изъ Болгаріи попала вѣроятно въ XIV. вѣкѣ, и въ русскую литературу нан- Іа сербской почвѣ и въ русской литературѣ развивалась Авторъ указываетъ еще на сходства первоначальной сла- мянской, но воздерживается отъ рѣшительнаго сужденія твѣ для славянскаго перевода.

въ П. В. Научное изученіе апокрифовъ игъ въ русской литературѣ во второй ящаго столѣтія. Унив. Изв. Кіевъ XL. Nr. 2. библіографія, стр. 45—109. (Vladimirov P. V.: Erforschung der Apokryphen in der rus. Literatur.)

ъ критико-библіограф. обзору трудовъ по изученію апо- овые тексты нѣкоторыхъ отреченныхъ книгъ по руко- ной Академіи, именно „Написаніе Аѳанасія мниха Іеруса- древѣ разумнѣмъ добру и злу“, Хожденіе Богородицы по пятницахъ, Свитокъ Іерусалимскій съ нѣкоторыми кри-

З. М. Къ вопросу о славяно-русскихъ рвоевангелія Іакова. Лѣтоп. Ист.-Фил. II. Виз.-слав. отд. V., стр. 179—226. (Istrin ach den slavischen und russischen Redactionen des bi.)

овалъ въ двухъ переводахъ на слав. языкъ.

З. Апокрифическое мученіе Никиты. Лѣто- бщ. при Новоросс. Унив. VII. Византійское отд. (Istrin V.: Das apokryphische Martyrium des

II. 184 сл.

й С. В. Сказанія объ Апостольской про- ро-восточному Черноморскому побе-) исторіи древне-христіанской литературы. (За- щества Исторіи и Древностей. Т. XX. и XXI)

XXXIII. библ. стр. 2 сл.

t М. Н. Изъ исторіи отреченныхъ книгъ. лтыри. Тексты гадательной псалтыри и род- никовъ и матеріалъ для ихъ объясненія собралъ изданію —. 1899. Памятники древней письмен- Nr. CXXIX. (Speranskij M.: Aus der Geschichte ücher. I. Prophezeihungen nach dem Psalter.)

XXXII. 233—6 (А. Соболевскій: Нѣкоторыя дополненія); л.

репетники. Тексты трепетниковъ и мате-
ясненія собралъ и приготовилъ къ изданію . . .
письменности и искусства. 1899. (Speranskij M.:

XI., 1104.

опаточникъ. Текстъ Лопаточника и матеріалъ
Собралъ и приготовилъ къ изданію. С.-Пб. 1900,
ника Древней Письменности и Искусства, Nr.

паточникъ" былъ извѣстенъ лишь по упоминанію въ статьѣ
и ложныхъ". М. Н. Сперанскій напечаталъ подъ этимъ
мъ въ рукописи XVI. в. Виленской публичной Библіотеки
ъ, который въ оригиналѣ не называется „Лопаточникомъ",
отъ Петра Египтенина, иже научаются вѣдати неисходи-
се проявляють знамение, что имъ надобеть в разумъ вло-
„идетъ рѣчь а гаданіи на счетъ будущаго по черточкамъ,
пятнышкамъ (кругъ) на овечьей лопаткѣ, поджареной на
тника въ книгѣ предшествуетъ вступительная статья.
нія по лопаткѣ въ древности и у современныхъ некуль-
редѣливъ характерныя черты этого гаданія, авторъ сопо-
ыми „Лопаточника" и находитъ между тѣми и другими
огію.
схожденія памятника, то М. Н. Сперанскій считаетъ его
лагаетъ родину перевода или въ чисто-русской или же
дѣ. Послѣднее . . . представляется болѣе вѣроятнымъ,
ескій оригиналъ надо предпочесть иному". Время пере-
—XVI. вв. *III.*

 М. Н. Одно изъ примѣненій закона
арины въ исторіи русской литературы.
иллера, стр. 45—48. (Speranskij M. N.: Eine
tzes vom Survival in der Geschichte der russischen

 виду апокрифическія произведенія и сказанія, особенно
связь съ народными обычаями, примѣтами, повѣрьемъ.

А. И. Врачевальныя молитвы. Къ мате-
ріамъ по исторіи русскаго Требника. Лѣтоп. Ист.-
анв. VIII. Виз. слав. отд. V., стр. 3?7—514.
ilende Gebete. Zu den Materialien und Forschungen
es russischen Ritual.)
. Номоканонъ при Большомъ Требникѣ.

XXIV. библ. 8—10

А. С. История источниковъ русскаго
Изъ лекцій покойнаго проф. Моск. Унив. А. С.
кій Вѣст. 1900, февраль, стр. 227—230; мартъ,
ль. стр. 607—630. (Pavlov A. S.: Die Geschichte
schen Kirchenrechtes.)

Содержаніе: I. Судьбы греческаго намоканона въ Россіи. II. Исторія источниковъ собственно-русскаго церковнаго права. Періодъ I. Отъ начала христіанства на Руси до половины XV. в. Періодъ II. Отъ половины XV. в. до эпохи петровскихъ преобразованій. *III.*

93. **Добровольскій М. В.** „Чиновникъ" Нижегородскаго Спасскаго Каѳедральнаго собора. Дѣйствія Нижегород. Уч. Архив. Ком. Сборникъ статей, описей и документовъ 1900, т. IV., отд. I., стр. 2—12.

„Чиновникъ" этотъ „представляетъ собою какъ бы дополненіе къ церковному уставу, имѣющее, такъ сказать, мѣстное значеніе и приспособленное къ нуждамъ и потребностямъ главнымъ образомъ каѳедральнаго или архіерейскаго собора". Статья является комментаріемъ къ „Чиновнику", напечатанному въ 1895 г. во II. томѣ Сборника Нижегородской Архивной Комиссіи. *III.*

94. **Магницкій В. К.** Рукописный синодикъ священноіерея Матѳѣя Исаева. Дѣйствія Нижегород. Губ. Земск. Арх. Комиссіи. Сборникъ статей, сообщеній, описей и документовъ. Т. IV., отд. 3., стр. 25—32.

Описаніе рукописнаго синодика (заключающаго въ себѣ лишь молитвы объ усопшихъ и перечень именъ) 1746 года. *III.*

95. **Сергѣевичъ В. К.** Русская Правда и ея списки. ЖМНПр. 1899. I. стр. 1.—41.

Ref. Зап. Шевч. XXIV., библ. 6.

96. **Богуславскій Г. К.** Иваническія мѣсячныя минеи 1547—79 гг. и содержащаяся въ нихъ служба св. мученикамъ князьямъ Борису и Глѣбу. Чт. Нест. 1900 г, кн. XIV., вып. II., отд. II., стр. 29—70.

Сводъ данныхъ о празднованіи и почитаніи памяти свв. Бориса и Глѣба, описаніе Иваническихъ миней (хранятся въ древнехранилищѣ Владиміро-Волынскаго православнаго братства въ городѣ Владиміро-Волынскѣ) и текстъ службы свв. Борису и Глѣбу. Статья напечатана съ дополненіями М. М. Каманина и А. М. Лободы. *III.*

97. **Голубовскій П. В.** Служба святымъ мученикамъ Борису и Глѣбу въ Иванической минеѣ 1547—1579 г. Чт. Нест. 1900 г., книга XIV., вып. III., отд. II., стр. 125—164.

Изслѣдованіе о службѣ св. Борису и Глѣбу, текстъ которой напечатанъ Г. К. Богуславскимъ см. N. 96. Задача изслѣдованія — выяснить историческое значеніе этой службы. *III.*

98. **Баженовъ Н.** Благовѣрная княжна Анна Кашинская. I. Историческія свѣдѣнія о благовѣрной княгинѣ Аннѣ. II. Обрѣтеніе и прославленіе мощей бл. княгини Анны. III. Московскій соборъ о житіи и мощахъ благовѣрной княгини Анны Кашинской. IV. Кратка язаписка о чествованіи благовѣрной княгини Анны Кашинской по уничтоженіи канонизаціи ея. Странникъ. 1900 г., іюнь 233—254; іюль 385—406.

Статья церковно-историческаго характера, но можетъ быть упомянута въ числѣ статей, имѣющихъ отношеніе къ исторіи древне-русской литературы, такъ

ся вопроса о житіи Анны Кашинской; авторомъ сдѣлана попытка рѣчія между житіемъ и лѣтописями. *Ш.*

ико А. Замѣтка о сочиненіяхъ Ѳеодосія, пи-
і. Изъ „Jahresbericht der reformierten Kirchenschule für
.-Пц. 1900, 36 стр. 8°.

резюмируетъ (стр. 35—36) содержаніе своей статьи, предста-
ой отрывокъ приготовляемаго къ печати изслѣдованія о лите-
ъ инока Ѳеодосія": „Въ своей статьѣ мы дали нѣкоторыя би-
историческія замѣчанія о сочиненіяхъ Ѳеодосія грека. Несом-
лежитъ переводъ Епистоліи папы Льва, съ предисловіемъ и по-
олною вѣроятностью ему же можно приписать два отвѣта на
іслава: о почитаніи недѣли и дней недѣли и о латинской вѣрѣ;
приписываются Ѳеодосію греку поученіе о казняхъ Божіихъ,
о крещеніи св. Владиміра и поученіе въ субботу сыропуст-
юятно, также списалъ Поученіе святаго Панкратія. Если при-
едположенія о тожествѣ Ѳеодосія съ игуменомъ Печерскаго
ка и съ Ѳеодосіемъ, упоминаемымъ въ вопросахъ Кирика,
ругой стороны, возможно признать его сочиненіями слово о ла-
угія приписываемыя ему поученія, то для біографіи и хара-
я можно извлечь изъ нихъ нѣкоторыя данныя". Отмѣтимъ,
торъ останавливается въ статьѣ еще на вопросѣ о томъ, по-
Руси явился цѣлый рядъ сочиненій противъ латинянъ. *Ш.*

іенко Г. П. Поученіе блаженнаго Ѳеодосія,
ерскаго, о казняхъ Божіихъ. Лѣт. Ист.-фил.
Ш. Визант.-слав. отд. V., стр. 137—162.
. Т. LXXXII., 717.

ковъ Н. В. О поученіи Владиміра Мономаха.
Май 96—138, іюнь 209—258, іюль 1—21.

диміра Мономаха написано въ 1106 году, 8—10-го февраля
лежащемъ недалеко отъ Ростова. Поученіе написано очень
юски, и изобличаетъ въ авторѣ знакомство съ теоріей сочи-
въ дѣлѣ литературномъ. Написано оно подъ сильнымъ влія-
и первой недѣли поста, не безъ вліянія и тѣхъ „книгъ кня-
хъ избиралъ составитель Святославова Сборника 1076 г. м. б.,
Идею написать поученіе дали особенно паремiи изъ притчей
и въ обычай посланія духовенства ке князьямъ по поводу

евскій А. Одно мѣсто въ „Поученіи" Моно-
. 1900 г., вып. Ш., стр. 1.—2.

вскій полагаетъ, что слово мостишь въ „Поученіи" читать:
разъ сто, около ста разъ. Въ этой же замѣткѣ авторъ указы-
хранившемся до насъ текстѣ сочиненія Владиміра Мономаха не-
два произведенія, а „по крайней мѣрѣ три, такъ какъ конецъ
надлежать ни „Поученію", ни „Посланію къ Олегу". *Ш.*

щовъ Е. В. Мысли объ иночествѣ св. Кирилла
Вѣра и Разум. 1900, Nr. 11, стр. 627—640.

Въ статьѣ сгруппированы треб ванія, предъявляемыя св. Кирилломъ къ христіанскому подвижнику (авторъ пользуется сочиненіями Кирилла Туровскаго въ изданіи Пр. Евгенія Минскаго). *Ш.*

104. **Лопаревъ Хр. М.** Книга Паломникъ. Сказаніе мѣстъ Святыхъ въ Царѣ градѣ Антонія архіепископа новгородскаго, въ 1200 г. С.-Пб., 1899., стр. CXLIV. + 111. (Православный Палестинскій Сборникъ, т. XVII., вып. 3 (51).

Rec. Виз. Вр. VII., 484 - 8.

105. **Яцимирскій А. И.** Новыя данныя о хожденіи архіепископа Антонія въ Царьградъ. Изв. рус Ак. 1899, стр. 223—264.

Ref. Зап. Шевч. XXXVII., библ. 14 сл.

106. **Повѣсть** о святыхъ и богопроходныхъ мѣстахъ святаго града Іерусалима, приписываемая Гавріилу, Назаретскому архіепископу, 1651 года. Подъ редакціею С. О. Долгова. Православный Палестинскій Сборникъ, 52-й вып. (томъ XVIII., вып. I.) С.-Пб. 1900, стр. X. + 39.

„Повѣсть" напечатана по рукописи XVII. вѣка Синодальной Библіотеки (Nr. 684). Тексту „повѣсти" С. О. Долговъ предпосылаетъ введеніе, въ которомъ характеризуетъ изданный имъ памятникъ и даетъ свѣдѣнія объ извѣстныхъ ему спискахъ „повѣсти" и объ архіеп. Гавріилѣ, которому она приписывается. Въ приложеніи напечатана челобитная архіеп. Гавріила (царю Алексѣю Михайловичу) и снимокъ съ его подписи и послѣднихъ словъ челобитной. *Ш.*

107. **Каллашъ Вл. В.** Нѣсколько догадокъ и соображеній по поводу „Слова о полку Игоревѣ". Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера, 316 -347.

Авторъ сближаетъ „Слово" съ „пѣсныю о Роландѣ". „Слово" сразу было написано бывалымъ и знающимъ человѣкомъ, дружинникомъ Святослава Кіевскаго, двоюроднаго брата Игоря и Всеволода. Авторъ дѣлитъ „Слово" на двѣ неравныя части разнаго происхожденія и характера: одна оканчивается плачемъ Ярославны, вторая — поѣздкой Игоря въ Кіевъ и описаніемъ общей радости. Первая часть призывъ на помощь Игорю. Вторая часть прибавлена позднѣе, когда распространились слухи о бѣгствѣ Игоря, обстоятельствахъ, при которыхъ оно совершилось, о неудачной погонѣ половцевъ, о возможной судьбѣ Владиміра. Конецъ только набросанъ подъ свѣжимъ впечатлѣніемъ, но не отдѣланъ. Обѣ части возникли одна за другой, съ небольшимъ промежуткомъ, въ концѣ 1185 и началѣ 1186 г.

108. **Каллашъ Вл. В.** Причитанія матери „уноши князя Ростислава". Эти. Об. кн. 45, годъ XII., Nr. 2, стр. 161—163.

Перепечатаны разсказы Лѣтописи и Печерскаго патерика объ утопленіи кн. Ростислава; лѣтопись упоминаетъ и о плачѣ его матери.

109. **Франко Іван,** Dr. Слово о Лазаревѣ воскресеніи. Староруська поема на апокріфічні теми. Зап. Шевч. XXXV—XXXVI., стр. 57 и отдѣльный оттискъ.

Авторъ доказываетъ, что это сочиненіе, оригинальное русское южно-русское, вѣроятно изъ времени княжевско-дружиннаго, когда была еще жива традиція

дружинной поэзіи, т. е. въ концѣ XIII. в. или въ XIV. в. Написано было на основаніи второй части Никодимова еванг. „Descensus“ въ церк.-слав. переводѣ; и кромѣ того, пользовался древне-русскій поэтъ еще словомъ св. Епифанія Кипрьскаго на великую суботу. Авторъ касается еще вопроса о стихотворной формѣ древне-русской поэзіи, Слова о полку Игоревѣ, а реконструируетъ подлинное стихотвореніе древнерусское Слово а Лазаревѣ воскресеніи.

110. **Гуссовь В. М.** Къ вопросу о редакціяхъ Моленія Даніила Заточника. Лѣтоп. Ист.-фил. Новоросс. Унив. VIII. Визант.-слав. отд. V., стр. 1—34.

Ref. Ист. В. Т. LXXXII., 716 сл.

Моленіе имѣеть историческую основу, возникло въ первой половинѣ XIII. вѣка, и принадлежитъ, по всѣмъ вѣроятіямъ, къ памятникамъ ростовско-суздальской литературы.

111. **Лященко А.** О моленіи Даніила Заточника. (Изъ Jahresbericht der Reformierten Kirchenschule für 1895—6.) С.-Пб. 1896, стр. 46.

Ref. Зап. Шевч. XXIV., библ. 10 сл. (М. Грушевський).

112. **Волнинъ А.** Печалованіе древне-русскихъ пастырей за опальныхъ. Вѣра и Разумъ 1900, Nr. 17, 261—280. Nr. 18, 371—394.

113. **Истринъ В.** Хронографы въ русской литературѣ, Виз. Врем. 1898, I., стр. 131—152.

Ref. Зап. Шевч. XXXIV., 11 сл.

114. **Шахматовъ А.** Древнѣйшая редакція Повѣсти временныхъ лѣтъ ЖМНПр. 1897, X., стр. 209—259.

Ref. Зап. Шевч. XXXIV., библ. 7 сл. (М. Грушевський).

115. **Шахматовъ А.** Начальный Кіевскій лѣтописный сводъ и его источники. Юбил. Сборникъ Вс. Ѳ. Миллера 1—9.

Еллинскій лѣтописецъ, возникшій въ Болгаріи, ... сталъ извѣстенъ въ Россіи въ XI. в. Въ томъ же вѣкѣ уже существовало на Руси своеобразное изложеніе библейскихъ событій. Въ XI. в. возникъ Начальный сводъ, который въ первой своей редакціи, изъ греческихъ переводныхъ источниковъ пользовался только что указаннымъ памятникомъ. Вскорѣ послѣ появленія Начальнаго свода возникла сокращенная редакція Еллинскаго лѣтописца, гдѣ главное мѣсто отводилось библейскимъ книгамъ; составитель этой редакціи прибавилъ въ концѣ своего труда два разсказа о русскихъ событіяхъ, извлекши ихъ изъ первой редакціи Начальнаго свода. Сокращенная редакція Еллин. лѣтописца вызвала пересмотръ Начальнаго свода... Основнымъ источникомъ первой редакціи Повѣсти временныхъ лѣтъ, составленный въ 1116 г. игуменомъ Сильвестромъ, была эта самая вторая редакція Начальнаго свода.

116. **Шахматовъ А.** Пахомій Логоѳетъ и Хронографъ ЖМНПр. 1899, I., стр. 200—7.

Ref. Зап. Шевч. XXXIV. 11 сл.

117. **Шахматовъ А. А.** Общерусскіе лѣтописные своды XIV. и XV. вѣковъ.

ЖМНПр. CCCXXXI., 90—176, CCCXXXII., 135—200.

118. **Шахматовъ А.** Симеоновская лѣтопись XVI. вѣка и Троицкая начала XV. в.

Изв. рус. яз. V., стр. 451—553.

119. **Шахматовъ А.** Путешествіе М. Г. Мисюря Мунехина на Востокъ и Хронографъ редакціи 1512 г. Изв. русск. яз. 1899. I., стр. 200—229.

120. **Прѣсняковъ А. Е.** Московская историческая энциклопедія XVI. вѣка.

Изв. р. яз. V., 824—876.

121. **Ѳ. М. И.** О мнимомъ еретичествѣ Московскаго митрополита Зосимы. Рус. Арх. 1900 г., Nr. 7, стр. 330—341.

Авторъ находитъ ни на чемъ неоснованными обвиненія митрополита Зосимы въ приверженности къ „жидовствующимъ". *III.*

122 **Воронцовъ Е.** Сектантское движеніе на русскомъ сѣверѣ XIV. вѣка по его происхожденію. Вѣра и Разумъ 1900, Nr. 18, 341—370, Nr. 19, 443—466.

Статья посвящена вопросу о стригольникахъ. Авторъ полагаетъ, что „повидимому, стригольническая ересь — чистый продуктъ мѣстныхъ и временныхъ условій" церковной жизни на сѣверѣ Руси, но допускаеть, что умственная тревога католическаго Запада могла передаться Пскову и Новгороду (связь стригольнической ереси съ богомильствомъ представляется автору мало-вѣроятной), при чемъ свою долю вліянія на религіозный протестъ, выразившуюся въ его обостреніи, внесла моровая язва". *III.*

123. **Халанскій М. Г.** Экскурсы въ область древнихъ рукописей и старопечатныхъ изданій. I. Новый списокъ перевода твореній Іоанна Дамаскина (богословія, діалектики и фрагментовъ), сдѣланнаго княземъ А. М. Курбскимъ. Зап. Харьк. Унив. 1900 года, кн. 4, Протоколы четвертаго засѣданія предварительнаго комитета по устройству XII. археолог. съѣзда въ Харьковѣ, стр. 17—22.

123. **Харламповичъ К.** Новая библіографическая находка. Переводная статья кн. А. М. Курбскаго „От другіе діалектики Иона Спанинбергера о силогизме вытолковано". Кіев. Стар. т. LXX., стр. 210—224.

Авторъ открылъ печатный экз. этой статьи въ одномъ сборникѣ Московской синод. типограф. библ., рядомъ съ экз. славянской грамматики, изданной въ Вильнѣ, въ типографіи Мамоничей, въ 1586 г. Переводъ Курбскаго сличается съ подлинникомъ „Frivii Erotemata. Hoc est Grammaticae, Dialecticae, Rhetoricae questiones .... congestae per Joannem Spangenberg, вышедшимъ въ Краковѣ въ 1544 и 1552 г.

124. **Архангельскій А.** Къ исторіи древне-русскаго Луцидаріуса. Ученыя Записки Имп. Казан. Унив. 1898 и 1899.

Rec. Зап. Шевч. XXXIV., библ. 13—15.

125. **Гусевъ П. А.** Новгородъ XIV. вѣка по изображенію на Хутынской иконѣ „Видѣніе пономаря Тарасія".

. и исторіи, издаваемый С.-Пб. Археол. Инст., вып. 900, стр. 7.—66.

жду прочимъ, касается извѣстной повѣсти о видѣніи пономаря й ближайшее отношеніе къ указанной въ заглавіи статьи иконѣ.
III.

ринъ В. М. Отзывъ о сочиненіи, предста- а соисканіе медали, на тему: „Жизнь и я дѣятельность старца Артемія (XVI. вѣка)" мъ „O navis referent te in mare novi fluctus". вогос. Унив. Одесса, 1900 г., т. LXXIX., I. Часть стр. 11—20.

ъ содержанія указаннаго сочиненія (авторомъ его, по вскрытіи зомъ, оказался студентъ VII. (нынѣ) семестра Сергѣй Вилин- го недостатки и указывая, какъ слѣдовало бы поставить нѣко- ъ общемъ В. М. Истринъ признаетъ сочиненіе „вполнѣ достой- дали".
III.

цевичъ Г. Ѳеодосій, архіепископъ новгород- 1563). Его „житіе". С.-Пб. 1900, стр. 14, 8°. (Изъ der Reformierten Kirchenschule für 1899—1900, и от- ки.)

денымъ заглавіемъ Г. З. Кунцевичъ издалъ (по рукописи Моск. и Nr. 512), съ небольшимъ введеніемъ, написанное Евѳиміемъ іе" Ѳеодосія, архіеп. новгородскаго, и „житіе" ученика его, по осія.
III.

рновъ П. С. Неизданное противораскольни- иненіе XVI. вѣка: „Брозда духовная". Хри- іе 1900, іюль 102—129; августъ 258—277.

ъ характеризуетъ памятникъ, которому посвящена его статья: " имѣетъ значеніе собственно для исторіи начальной полемики . Въ ряду противораскольническихъ сочиненій за первое время скола она можетъ занять мѣсто какъ оригинальный полемическій скаго автора. Но кромѣ того этотъ памятникъ заключаетъ въ акихъ данныхъ, которыя имѣютъ нѣкоторую цѣну и вообще для временъ раскола".

ти содержаніе статьи слѣдующее: I. Названіе сочиненія. — Мѣсто исанія. Существующіе списки и его значеніе. — II. Составныя и ихъ содержаніе. Надглаголаніе. — Предисловіе. — Отвѣты и, антихристѣ и кончинѣ міра; о старописьменныхъ и старо- іхъ; о церковныхъ кругохожденіяхъ, формѣ креста Христова и орахъ; о молебнахъ въ двунадесятые и храмовые праздники, въ міру, объ иноческомъ покаяніи и о малыхъ мантіяхъ; объ ", о словѣ „отчаянный", о пѣніи „Святый Боже" при погребеніи ной молитвѣ. „Увѣщаніе". — III. Мѣсто „Брозды духовной" въ іхъ ей противораскольническихъ сочиненій. — Недостатки ея со нія и тона. — Нѣкоторыя данныя для начальной исторіи раскола, въ этомъ памятникѣ. — IV. Источники „Брозды духовной". —

Особенности въ ея изложеніи и языкѣ. Кто былъ авторомъ „Бrозды" неизвѣстно". Нѣсколько общихъ положеній по этому вопросу. *Ш.*

130. **Соболевскій А. И.** Сергѣй Бѣлокуровъ. О библіотекѣ московскихъ государей въ XVI. столѣтіи. М. 1899. Рецензія. (Вѣст. Арх. и Ист., издаваемый С.-Пб. Арх. Инст. Вып. XIII. С.-Пб. 1900, стр. 269—281.)

С. А. Бѣлокуровъ не придаетъ значенія свидѣтельствамъ о царской библіотекѣ, заключающимся въ сказаніяхъ о Максимѣ Грекѣ, относя ихъ происхожденіе къ XVII. вѣку; А. И. Соболевскій же приходитъ къ выводу: „Итакъ изъ сказаній о Максимѣ Грекѣ имѣетъ наибольшую цѣну первое, принадлежащее современнику, и показанія его заслуживаютъ полное вниманіе." С. А. Бѣлокуровъ полагаетъ, что разсказъ Веттермана „записанъ Ніенштедтомъ не вполнѣ точно, но такъ, какъ ему передавалъ его Веттерманъ", и считаетъ поддѣлкой разсказъ нѣмца анонима. А. И. Соболевскій доказываетъ, что „разсказъ Веттермана есть безпристрастное повѣствованіе очевидца — участника событія", что нѣтъ основанія обвинять Дабелова въ подѣлкѣ, и что въ разсказѣ анонима есть зерно правды. Далѣе рецензентъ полагаетъ, что нельзя принимать на вѣру всего, что есть въ письмахъ Аркудія и Сапѣги, и иначе, чѣмъ авторъ книги, толкуетъ нѣкоторыя другія свидѣтельства о царской библіотекѣ. Въ заключеніе А. И. Соболевскій приводитъ возраженія противъ мнѣнія С. А. Бѣлорукова о самой библіотекѣ и указываетъ новыя данныя, которыя, по его мнѣнію, свидѣтельствуютъ въ пользу того, что въ Москвѣ существовала царская библіотека съ значительнымъ количествомъ Греческихъ рукописей. *Ш.*

131. **Новыя данныя** о службѣ Николая Спаѳарія въ Россіи (1671—1708 гг.) Съ предисловіемъ Юрія Арсенева. Чт. Моск. 1900 г., кн. 4. (195), I. Матеріалы историческіе, стр. 1—63.

132. **Бороздинъ А. К.** Протопопъ Аввакумъ. Очеркъ изъ исторіи умственной жизни русскаго общества въ XVII. вѣкѣ. Изданіе второе, дополненное и исправленное. С.-Пб., 1900, стр. XIX. + 319 + 175. 8°. Ц. 2 р. 50 коп.

Въ предисловіи ко 2-му изданію авторъ отмѣчаетъ, какими указаніями рецензентовъ онъ воспользовался, сообщаетъ, что въ книгѣ вновь напечатана „Повѣсть о житіи патріарха Никона", и дѣлаетъ добавленіе къ перечню пособій, указанныхъ въ предисловіи къ 1-му изданію.

Свои выводы авторъ формулируетъ въ новомъ изданіи такъ:

1. „Движеніе, выразившееся въ дѣятельности Аввакума, было чисто церковнаго характера; національный же и соціальный элементы, значеніе которыхъ нельзя отрицать, играютъ роль подчиненную. Національныя столкновенія въ XVII. вѣкѣ являлись причиною усиленія религіозныхъ опасеній, развивавшихся на почвѣ апокалипсическихъ представленій. Протестъ противъ царской власти, будучи самъ по себѣ явленіемъ не религіознымъ, истекалъ изъ религіозныхъ мотивовъ, такъ какъ власть отпала отъ православія.

2. Доктрина раскола въ главныхъ чертахъ выработалась въ самое первое время его существованія, еще до собора 1666 года.

3. Ученіе объ антихристѣ было въ это время особенно развито Спиридономъ Потемкинымъ; но еще тогда явились такіе взгляды, противъ которыхъ впослѣдствіи возражалъ Аввакумъ.

нія Аввакума по существу полемическія.
объясняется рядъ противорѣчій въ сочиненіяхъ Аввакума.
сочиненій не всегда выбирались Аввакумомъ осторожно.
э источниками всегда свободное, обнаруживающее оригиналь-

ность проявляется въ реализмѣ и яркости русскаго стиля

у объ отношеніяхъ къ еретикамъ Аввакумъ колеблется между
жными направленіями, существовавшими у насъ съ конца

, разработалъ основы безпоповщины, исходя изъ безразличнаго
ецамъ и новопоставленнымъ попамъ, переходящимъ въ расколъ.
тво Аввакума объясняются, какъ результатъ полемическаго
нія точно выражаться объ отвлеченныхъ богословскихъ пред-

ценіе одобрялось Аввакумомъ не какъ средство душевнаго
единственный въ нѣкоторыхъ случаяхъ способъ избѣжать рукъ

очиненія Аввакума подвергались его собственной переработкѣ,
кѣ его послѣдователей". *Ш.*

жскій В. Къ исторіи раскола на сѣверѣ.
ническая дѣятельность перваго холмогорскаго архі-
сія (1682—1702) Христіанское Чтеніе, 1900, сен-
—424.

куровъ С. А. О записномъ Приказѣ („записы-
грани царственные"). 1657—1659 гг. Чт. Моск.
3 (194), II. Матеріалы историко-литературные, стр.

казъ былъ учрежденъ 3. ноября 1657 г. „Цѣлью его учреж-
сать степени и грани царственныя съ царя Өеодора Ивановича
ставить продолженіе Степенной книги, доведя ее до самаго по-

говоритъ С. А. Бѣлокуровъ, не только не имѣли какихъ-либо
ности Записного приказа, но даже ничего не знали объ его су-
„Единственнымъ источникомъ нашихъ свѣдѣній объ этомъ при-
ходящіеся въ Государственномъ Архивѣ (разрядъ XXVII. д.
съ Тайнаго приказа документы, содержаніе коихъ или полный
озволю себѣ здѣсь изложить, въ виду того большого интереса,
вляютъ." *Ш.*

бскій Е. И. Записки о Паисіи Лигаридѣ.
, 1900 г., Nr. 5, стр. 93—94.

ополненія и поправки къ статьѣ Г. А. Воробьева: „Паисій Лига-
93 г., Nr. 1, стр. 1—31). *Ш.*

гцъ В. Н. Слухи и толки о патріархѣ Никонѣ
рной обработкѣ писателей XVII.—XVIII. вв.
сс. яз. V, стр. 123—190.

137. **Соболевскій А. И.** Неизданное произведеніе Варлаама Ясинскаго. Чт. Нест. 1900 г., кн. XIV., вып. I., отд. II., матеріалы, стр. 26—28.

Изданный А. И. Соболевскимъ текстъ (изъ Румянцовскаго Хронографа XVII. в., Nr. 413), повидимому, „нѣчто въ родѣ донесенія В. Ясинскаго царю, имѣющее отношеніе къ начавшейся въ 1671 г. войнѣ Москвы съ турками изъ-за Дорошенка. Оно сообщаетъ о небесномъ знаменіи, видѣнномъ въ Венгріи въ городѣ Кашау въ 1671 или 1672, и объясняетъ это значеніе, какъ предзнаменованіе побѣды надъ турками." *Ш.*

138. **Голицынъ, кн. Н. В.** Новыя данныя о библіотекѣ кн. Д. М. Голицына (Верховка). Чт. Моск. 1900, кн. 3 (194), смѣсь, стр. 1—16.

139. **Кунцевичъ Г. З.** Печатное изданіе „Исторіи о Казанскомъ царствѣ" 1791 года. Изв. р. яз. V., 996—1006.

Изданіе сдѣлано по двумъ спискамъ, принадлежавшемъ нѣкогда Г. Ф. Миллеру и хранящимся теперь въ библ. Моск. Главнаго Архива М. И. Д.

140 **Въ 1786 годъ новой.** Новое изданіе „Не всіо и Не Ничево". Текстъ съ предисловіемъ Е. А. Ляцкаго. М. 1899.

Ref. Ист. В. т. LXXIX., стр. 1162. Рус. Мысль XXI., I. библ. 13.

141. **Петровскій Н. М.** Замѣтка о сборникѣ гравюръ „Эмблематъ духовный". Изв. Казан. 1900 г., т. XVI., вып. 1., стр. 119—124.

Авторъ предполагаетъ, что экземпляръ „Эмблемата духовнаго", принадлежащій Казанскому Обществу Археологіи, Исторіи и Этнографіи, не того изданія, которое было извѣстно Д. А Ровинскому и описано имъ въ „Русскихъ народныхъ картинахъ" (ч. III, Nr. 808). *Ш.*

142. **Пѣтуховъ Е. В.** Проповѣди Гавріила Бужинскаго (1717—1727). Зап. Юр. 1900 г., Nr. 3, стр. 353—448 (продолженіе), Nr. 4, стр. 449—528 (продолженіе будетъ).

143. **Сосницкій Аркадий.** Михаилъ Васильевичъ Ломоносовъ. Гавріилъ Романовичъ Державинъ. Біографическіе очерки. М. 1. Ц. 25 + 25 коп.

Rec. Рус. М. XXII. январь, библ. отд. стр. 19 (— несовершенствъ и недостатковъ . . . весьма достаточно).

144. **Суровцевъ А.** Иванъ Владиміровичъ Лопухинъ; его масонская и государственная дѣятельность. Вѣстникъ Всемірной Исторіи, 1900, Nr. 3, февраль, стр. 176—198; мартъ, Nr. 4, стр. 57—74; апрѣль, Nr. 5, стр. 88—126; май, Nr. 6, стр. 92—119.

145. **Чечулинъ Н. Д.** Русскій соціальный романъ XVIII. вѣка. Жур. Мин. Нар. Пр. 1900 г., январь, стр. 115—166, и отдѣльные оттиски. Тоже. Изданіе 2., С.-Пб. 1900, стр. 69, 8⁰.

Статья посвящена „Путешествію въ землю Офирскую" князя М. М. Щербатова. Въ отчетѣ о засѣданіи И. Общества Любителей Древней Письменности 10. декабря 1899 года (см. „Правительственный Вѣстникъ" 1899 г, 14. декабря) напечатано слѣдующее резюме статьи: „Путешествіе есть соціальный романъ, въ которомъ авторъ имѣетъ въ виду постоянно современное ему положеніе Россіи.

въ и рѣкъ земли Офирской являются обыкновенно, видо-
ь названій городовъ и рѣкъ: напр., Квамо вм. Москва, Евки
Волга, и т. п. Изъ разсмотрѣнія „Путешествія" очевидно,
известной степени подражалъ слѣдующимъ соціальнымъ
h Ophir" неизвѣстнаго автора 1699 г., „Histoire des Seva-
г., „Entretien d'un européen avec un insulaire du royaume
лава Лещинскаго 1753 г.; до нѣкоторой степени замѣтно
„Телемаха" и знакомство съ „Государствомъ" Платона и
соціальными романами. Ни одному изъ этихъ образцовъ,
не слѣдовалъ вполнѣ; онъ вложилъ въ свое произведеніе
е: главная цѣль кн. Щербатова указать недостатки совре-
ссіи и средства и способы ихъ избѣгнуть. „Путешествіе въ
едставляетъ интересъ и какъ единственный извѣстный пока
манъ и какъ наиболѣе полное и послѣдовательное выраженіе
автора, который и тутъ, какъ въ другихъ своихъ произ-
райнымъ защитникомъ сословнаго строя и дворянскихъ при-

Ш.

ъ В. Ѳ. Новый интерлюдій XVIII. вѣка.
7—768.

ошникъ и мужикъ. II. Могильникъ и кобылякъ. Изъ ркп.
III. в. изъ Вологодской губ. Языкъ обѣихъ пьесокъ весьма
іалектическихъ особенностей сѣверно-великорусскихъ. Вторая
ь списокъ той же интерлюдіи извѣстной уже съ 1859 г. по

овскій М. Юбилей Московскаго Большого
дникъ Импер. Театровъ. Сезонъ 1899—1900 гг.
)—234.

ый снимками краткій очеркъ исторіи Московскаго Большого

Ш.

ъ П. О. Юбилей русскаго театра. Еже-
еатровъ. Сезонъ 1899—1900 гг. Часть I., стр.

ирована великолѣпно исполненными снимками) объ основа-
аго провинціальнаго театра" Ѳ. Г. Волковѣ. *Ш.*

) Волковѣ и волковскихъ торжествахъ.
отд. 2, стр. 163—167.

скій Н. М. Къ исторіи русскаго театра.
Фарсонѣ. С.-Пб. 1900, стр. 72, 8°. Памятники
юсти и Искусства. No. CXXXVII.

ь съ небольшимъ историко-литературнымъ введеніемъ текстъ
ю единственному извѣстному списку, сдѣланному, повиди-
сѣемъ Ратоболевскимъ въ Пензѣ въ 1738 году и найденному
библіотекѣ Казанскаго Университета (рукописный сборникъ
каталога). Содержаніе пьесы, написанной рифмованной про-
аетъ Фарсонъ, рыцарь „французскія земли" проситъ отца
ствовать. Отецъ даетъ согласіе; Фарсонъ отправляется и при-
ю, гдѣ вступаетъ въ близкія отношенія съ королевой. Сена-

торы, недовольные возвышеніемъ Фарсона, замышляютъ погубить его и подстраиваютъ дуэль, на которой Фарсонъ убиваетъ португальца.

За это убійство сенатъ безъ королевы осуждаетъ Фарсона на смерть, и его разстрѣливаютъ. Королева наряжаетъ судъ надъ своими сенаторами и ихъ приговариваютъ къ смерти. Оканчивается пьеса тѣмъ, что королева коронуетъ своего сына, прижитаго съ Фарсономъ, и закалывается. Отмѣчая, что піеса, по всей вѣроятности, не оригинальна и что ея источникъ пока неизвѣстенъ, издатель предполагаетъ что „пьеса является неумѣлымъ опытомъ переложенія въ драматическую форму романа, перешедшаго изъ нѣмецкой литературы въ русскую при посредствѣ польскаго перевода". Списокъ 1738 года Н. М. Петровскій считаетъ „не близкимъ потомкомъ оригинала." *Щ.*

151. **П. Щ.** Ярцевъ А. А.: Основаніе и основатель русскаго театра (Ѳ. Г. Волковъ.) М. 1900. — Рецензія. Міръ Божій 1900, декабрь, стр. 99—100.

Авторъ рецензіи отмѣчаетъ, что г. Ярцевъ „существенно важнаго не внесъ въ біографію Волкова" и что въ книгѣ много балласта. *Щ.*

152. **Сильво Л. Г.** Опытъ алфавичнаго указателья балетамъ, пантомимамъ, дивертиссементамъ и т. п. сценическимъ произведеніямъ, сочиненымъ и представленнымъ въ Россіи, начиная со временъ царствованія „Тишайшаго" по настоящее время (1672—1900). С.-Пб. 1900. 2 стр. ненумерованыхъ т. 98. 8⁰.

Къ сожалѣнію источники, которыми пользовался авторъ, указаны лишь въ предисловіи и то въ самыхъ общихъ чертахъ: это — „во первыхъ, старыя афиши, либретто балетовъ и газетныя замѣтки и, во вторыхъ, слѣдующія сочиненія" (авторъ перечисляетъ 14 названій и прибавляетъ „и другія"); въ самомъ же спискѣ нѣтъ никакихъ свѣдѣній о томъ, откуда взято указаніе на ту или другою пьесу. *Щ.*

153. **Замотинъ М.** Раннія романтическія вѣянія въ русской литературѣ. РФВ. XLIII., 43—92, XLIV., 1—65.

Авторъ указываетъ слѣды романтическихъ вѣяній у корифеевъ русской литературы конца XVIII. стол. и начала XIX. стол. и даже у представителей псевдо-классицизма, во первыхъ стремленіе къ народной поэзіи.

Исторія южнорусской-малорусской словесности.

154. **Kolessa Aleksandr,** Dr., Pogląd na współczesny stan badań w zakresie historyi ukraińsko-ruskiej literatury. (Kilka zagadnień i dezyderatów.) III. Zjazd histor.-pol. w Krakowie. Sekcya II. Ref. str. 3.

155. **Антоновичъ В.** По вопросу о галицко-русской литературѣ. (По поводу статьи проф. Т. Д. Флоринскаго.) Кіев. Стар. т. 68, стр. 396—423.

156. **Флоринскій Т.,** проф. Малорусскій языкъ и „Українсько-руський“ литературный сепаратизмъ. С.-Пб. 1900 стр. 163. Ц. 60 к.

Ref. Этногр. Обозр. XLV. годъ XII. Nr. 3, стр. 154.

157. **Памятки** українсько-русскої мови и лїтератури Видає комісия археографична наукового товариства імени Шевченка. Т. I. Апокрифи старозавітни, зібрани з рукописів українско-руських. Т II. Апокрифи новозавітни. А. Апокріфічні евангелия. Зібрав, упорядкував і пояснив Др. Іван Франко. У Львові 1896, 1899. Накладомъ Наукового Товариства імени Шевченка.

Ref. Кіев. Стар. т. 68, отд. 2, стр. 36—38 (В. Качановскій); L. Fil. XXVII., 70 sl. (Fr. Pastrnek), Чт. Нест. отд. 1., стр. 46 (М. Н. Сперанскій).

158. **Франко Ів.** Др., До істориї вірші на Українї. Зап. Шевч. XXXIV., Miscel. 7—14.

Напечатана 1. „Вірша про Адамів гріх“ сочиненная, по мнѣнію автора, передъ „волею“ 1861 г. на Подолю, близко галичской границы, а 2. „Праздник в селї Перемискім“, діалогъ скоро послѣ 1861 г. въ Кіевскомъ краю.

159. **Франко Ів.,** Др, Довжанське четвероєвангеліє. Зап. Шевч. XXXVII. Misc. стр. 1—7.

Ркп. изъ 1596 г.

160. **Франко Ів.,** Др., Апокріфічне евангеліє псевдо-Матвія і його слїди в українсько-руськім письменстві. Зап. Шевч. XXXV—XXXVI., стр. 32.

Rozbor stč. básni „Ježíšovo mládí“, Zlomek legendy o sv. Anně a Sv. Maŕie s nebes chvála (ČČM. 1884) a Keresturské básně „Сказаніе о зачатіи и рождествѣ пресвятыя Богородицы“, vydané spis. -em v jeho Памятн. апокріф. II., 74—98. O původu této poslední, nalezené V. Hnatjukem u rusko-slovenských osadníků v Bač-Bodrog. župě dospěl spis. k výsledkům velmi zajímavým, ukazuje její souvislost s legendou, vypravovanou v Minejích Dmitrija Rostovského, a činí velice pravděpodobným, že byla složena v 2. pol. XVIII. stol. jakýmsi srbským knižníkem v jižných Uhrách aneb v Sremu.

161. **Франко Іван,** Др, Новий причинок до студий над Іваном Вишенським. Зап. Шевч. XXXV—XXXVI., стр. 4.

Авторъ доказываетъ, что соборное посланіе Аѳонскихъ Монаховъ, напечатанное кн. Константиномъ Острожскимъ въ 1598 г., сочинено Ив. Вишенскимъ.

162. **Франко Ів.,** Др., Карпаторуська лїтература XVII—XVIII. віків. Зап. Шевч. XXXVII., стр. 1—91, XXXVIII., стр. 91—162. — Тоже отдѣльно.

Описаніе XXV. рукописей. Въ введеніи блестяще написанный очеркъ всей литературной дѣятельности въ карпатскихъ краяхъ отъ XVII. до начала XIX. в. Содержаніе весьма интересное, апокрифическіе статьи изданы уже авторомъ и др.; есть епистолія о недѣлѣ, Александрія, Gesta Romanorum и др., пѣсенники духовные, но встрѣчаются также свѣтскія пѣсни.

163. **Гаврилов П.,** Характеристика польскихъ и южнорусскихъ литературныхъ теченій послѣдней четверти

XVII. вѣка, въ связи съ общимъ направленіемъ тогдашной французской литературы. Кіев. Стар. т. 69, стр. 1—15, 174—190.

164. **Голубевъ С. Т.,** Кіевскій митрополитъ Петръ Могила и его сподвижники. Кіевъ 1898.

Rec. Чт. Моск. 1900, кн. II. (193), стр. 6—25.

165. **Голубинскій Е. Е.,** Отзывъ о II. томѣ сочиненія С. Т. Голубева: „Кіевскій Митрополитъ Петръ Могила и его сподвижники.“ (Кіевъ 1898.) Чт. Моск. 1900, книга вторая (193-я). Отчетъ о пятомъ и шестомъ присужденіяхъ преміи Г. Ѳ. Карпова, стр. 6 25.

Признавая трудъ С. Т. Голубева „вполнѣ и совершенно заслуживающимъ премін, Е. Е. Голубинскій между прочимъ говоритъ: „Несогласные съ авторомъ по одному пункту, именно относительно занятія Петромъ Могилой каѳедры митрополіи, не находя сочиненіе совершенно безупречнымъ до самыхъ малыхъ частностей, мы тѣмъ не менѣе должны отозватся о немъ съ рѣшительною и настоятельною похвалою.“ *Ш.*

166. **Голубевъ С.,** Неизвѣстное полемическое сочиненіе противъ папскихъ притязаній въ юго-западной Россіи (1633 г.). Кіевъ 1899., стр. 42. (Оттискъ изъ Трудовъ Кіев. Духов. Ак. I.)

Ref. Зап. Шевч. XXXVII., библ. 23 сл.; XXVIII. Наук. Хр. 11. Кіев. Стар. т. 69 отд. 2, стр. 37. Это „Rzym albo Stolica Rzymska iesli co ma do praw korony Polskiey y W. X. Litewskiego politickich, krotkie uważenia, r. 1633 stanom koronnym na seym koronaciey podane“ написанно, по мнѣнію автора, Адамомъ Киселемъ съ помощью Петра Могилы.

167. **Голубевъ С. Т.,** Гедеонъ Одорскій (бывшій ректоръ Кіевской Академіи въ началѣ XVIII. столѣтія). Труды Кіевской Духовной Академіи 1900. октябрь, стр. 147—190. (Продолженіе будетъ.)

Отмѣчая, что въ нашей церковно-исторической литературѣ сообщаются самыя скудныя свѣдѣныя о Гедеонѣ Одорскомъ, С. Т. Голубевъ имѣетъ въ виду „восполнить хотя отчасти эту скудность біографическихъ свѣдѣній объ означенномъ лицѣ на основаніи рукописныхъ данныхъ, хранящихся въ разныхъ, преимущественно московскихъ, архивахъ и библіотекахъ“.

Въ примѣчаніяхъ къ статьѣ напечатаны, между прочимъ, извлеченія изъ написаннаго Одорскимъ панегирика: „Адріанъ“. *Ш.*

168. **Житецкій П.,** Энеида И. П. Котляревскаго и древнѣйшій списокъ ея въ связи съ обзоромъ малорусской литературы XVIII. в. К. Стар. т. 68, стр. 16—45, 163—191, 312—336, и въ отдѣльномъ изданіи. Кіевъ 1900.

Rec. Зап. Шевч. т. 38. библ. стр. 24—41 сл. (Ів. Франко.)

169. **Ефименко Александръ,** Котляревскій въ исторической обстановкѣ. В. Евр. XXXV., t. II., стр. 320 - 339.

170. **Лазаревскій А. М.,** Старинные Польско-русскіе календари. Чт. Нест. 1900 г., кн. XIV., вып. II., стр. 102—123.

Авторъ говоритъ въ этой статьѣ о календаряхъ Замойской Академіи и о смѣнившихъ ихъ Бердичевскихъ календаряхъ. Въ приложеніи къ статьѣ напечатанъ

токъ, взятыхъ съ обложекъ Замойскаго и Бердичевскаго 5 гг., и сдѣланныхъ бывшими владѣльцами календарей.

Ш.

В. Н., Бердичевскій календарь 1828 г. Ю г, кн. XIV., вып. II., отдѣлъ V., стр. 39—40.

ннутаго А. М. Лазаревскимъ (см. „Чтенія", книга XIV.,

Ш.

'еофиль, Григорій Савич Сковорода. 413—416.

А., Братства. Очеркъ западно-русскихъ ›ицкая Сергіева Лавра. 1900.

V. т. II., стр. 827—832.

›вичъ К., А. А. Панковъ. Братства. Очеркъ скихъ братствъ. Св.-Троицкая Сергіева Лавра. авославный Собѣседникъ 1900 г., октябрь, стр.

ѣластъ рядъ возраженій г. Панкову, но отмѣчаетъ, что у назначенію (дать живой связный разсказъ о минувшихъ 'а г. Панкова удовлетворяетъ и въ этомъ отношеніи мо- 'омендована читающей публикѣ." *Ш.*

Іихайло, Якуб Ґаватович, автор перших з 1619 р. Зап. Шевч. XXXV—XXXVI., стр. 44.

Jakuba Gavatoviče „Tragœdia albo wizerunk śmierci ciela . . .", maloruské intermedie přesně otištěny, životopis istika jeho literární práce.

В. Н., Историко-литературныя изслѣ- ›іалы. Томъ I. Изъ исторіи русской пѣсни. ıскусственной поэзіи въ Россіи. Изслѣдованія 'ой виршевой и народной поэзіи XVI—XVII. в. Къ исторіи Богогласника. С.-Пб. 1900, стр. 6 °. — Часть 2. Приложенія. Описанія сборни- ›ъ и пѣсенъ. Вирши изъ старопечатныхъ изданій. изъ рукописей XVIII. в. Указатели. С.-Пб. 1900, - 210.

'и и о выводахъ, къ которымъ пришелъ авторъ, даютъ . „Положенія къ диссертаціи В. Н. Перетца". (С.-Пб. 1900, и замѣтокъ о стихосложеніи въ славянскихъ грамматикахъ ıто авторы послѣднихъ пытались цѣликомъ переходить на ›атинскую версификацію. — 2. Глава о стихосложеніи въ ›отрицкаго 1619 г. и въ позднѣйшихъ ея изданіяхъ есть — буквальный переводъ соотвѣтствующей части латинскаго статьи Трифона „Περὶ παθῶν". — 3. Статьи славянскихъ I. вв. предлагали только метрическія правила и не давали ›аго понятія о поэзіи. — 4. Этотъ недостатокъ возмѣщался иками піитики. Благодаря имъ, а также живымъ примѣ- рной литературы, и въ русской поэзіи усваивается силла-

бическая система стихосложенія. — 5. Насколько можно прослѣдить по памятникамъ, уже въ концѣ XVI. в. въ юго-западно русской литературѣ существуютъ два вида стихотвореній: 1. неравносложныя, съ риѳмой, близко подходящія къ типу малорусскихъ думъ, и 2. правильныя, 13-ти, 12-ти, 11-ти, 8 и 5-ти сложнаго размѣра, встрѣчающагося позже въ народныхъ малорусскихъ лирическихъ пѣсняхъ. — 6. Малорусскія вирши XVII. в. не остаются въ узкомъ кругу создавшей ихъ литературы, а переходятъ въ сборники польскіе и великорусскіе. — 7. На малорусской почвѣ развитіе виршевой литературы въ XVIII. в. совершалось въ двухъ направленіяхъ: съ одной стороны, пріобрѣтая народно-бытовую окраску и пользуясь народными сюжетами, подчасъ довольно фривольными, она создаетъ кругъ поэтическихъ опытовъ, подготовившихъ возрожденіе малорусской поэзіи въ концѣ XVIII. в.; съ другой стороны, явившись орудіемъ привлеченія въ унію, она подъ руками базиліанъ отлилась въ опредѣленную, типическую форму псальмы, встрѣчаемой нами въ „Богогласникѣ". — 8. Процессъ переработки стараго матеріала, вошедшаго въ „Богогласникъ", сводится къ слѣдующему: вычищается языкъ виршъ и создается особая разновидность церковно-славянскаго языка, съ отпечаткомъ малорусскаго нарѣчія въ фонетикѣ и словарѣ. Старые тексты при передѣлкѣ, большею частью, распространяются, но съ формальной стороны дѣлаются болѣе стройными, съ строго выдержанными и при томъ разнообразными размѣрами и риѳмами. — 9. Малорусская и польская поэзія проникаетъ въ Москву въ XVII. в вмѣстѣ съ усилившимся западнымъ вліяніемъ. — 10. Изъ обширнаго репертуара виршъ религіознаго и аскетическаго содержанія, извѣстныхъ въ русской рукописной литературѣ XVII.—XVIII. вв., значительная часть восходитъ къ польскимъ оригиналамъ. — 11. Стихотворные переводы съ польскаго отличаются вообще близостью къ оригиналамъ; иногда сохраняется размѣръ подлинника; содержаніе получаетъ новую окраску въ случаѣ передачи чуждыхъ бытовыхъ подробностей. — 12. Наряду съ переводами, въ сборникахъ встрѣчаются въ большомъ количествѣ буквальныя копіи польскихъ псальмъ, лишь переписанныя кириллицей, съ незначительными, преимущественно фонетическими измѣненіями въ отдѣльныхъ словахъ. — 13. Важную роль въ распространеніи малорусскихъ и польскихъ пѣсенъ въ XVIII. в. играли бандуристы и придворные пѣвчіе. — 14. Репертуаръ бандуристовъ этого времени, судя по даннымъ рукописей и показаніямъ иностранцевъ, совмѣщалъ въ себѣ два несродныхъ элемента: религіозно-назидательный и юмористически-порнографическій. — 15. Въ массѣ рукописей, содержащихъ псальмы и пѣсни, намѣчаются слѣдующіе типы сборниковъ: 1. сборники псальмъ — прототипы „Богогласника"; 2. сборники псальмъ, съ привнесеніемъ свѣтскихъ пѣсенъ; 3. сборники, съ рѣзко отмѣченной разницей между кантами и псальмами а) безъ систематизаціи и б) съ содержаніемъ, расположеннымъ по алфавиту; 4. сборники народныхъ пѣсенъ; 5. сборники пѣсенъ свѣтскаго содержанія, большею частью искусственныхъ; 6. сборники старообрядческихъ душеполезныхъ стиховъ. — 16. Въ рукописныхъ сборникахъ пѣсенъ XVIII. в. видное мѣсто занимаютъ малорусскія пѣсни; почти тѣ же пѣсни встрѣчаемъ и въ печатныхъ пѣсенникахъ XVIII. и нач. XIX. в. — 17. Хранителями польскихъ и малорусскихъ виршъ и пѣсенъ въ великорусской средѣ XVIII. в. являются главнымъ образомъ лица духовнаго званія, далѣе — мелкіе чиновники, купцы и военные; въ началѣ XIX. в. — старообрядцы. — 18. Малорусскія свѣтскія пѣсни и духовныя псальмы, распространяясь въ народной великорусской средѣ претерпѣвали измѣненія; особенностью заимствованныхъ у малоруссовъ пѣсенъ являются: сжа-

.сніе несущественнаго и осмысленіе непонятыхъ великоруссами словъ « *III.*

Іеретцъ В. Н., Къ исторіи Кіево-Могилянской и. Панегирики, и стихи Б. Хмельницкому, И. Подковѣарю Барановичу († 1693). Чт. Нест. 1900 г., кн. XIV., д. III., матеріалы, стр. 7—25.

рики и стихи извлечены изъ рукописи (изъ собранія кн. П. П. Вяземг., представляющей учебникъ риторики, преподанный въ Кіевоколлегіи. Текстамъ предшествуетъ небольшое введеніе. Въ концѣ татьи между прочимъ, говоритъ: „Для насъ интересны приводимыя стихотворенія какъ потому, что касаются историческихъ личностей. слѣдъ въ жизни и судьбахъ Малой Россіи, такъ и потому, что эти ся наглядныиъ показателемъ того, какъ педагоги Кіевскаго коллеуясь случаемъ, будили въ своихъ питомцахъ любовь къ роднымъ *III.*

Студинський Кирило, Др., Хто був автором 'Αντίρ-ь. 1599? Зап. Шевч. XXXV—XXXVI., стр. 20.

доказываетъ вновь, что авторомъ сего важнаго памятника полемиатуры уніатовъ былъ Ипатій Потѣй. Кто былъ авторомъ латинскаго *ρσις*, авторъ не рѣшаетъ окончательно, пока неизвѣстно еще отноюскому и польскому текстамъ; м. б., что это было другое полемичеіе.

F. Historya literatury polskiej.

Ziegeleisen Henryk, Dr., Illustrowane dzieje literatury Literatura średniowieczna. Okres Jagieloński Tom drugi. m znajduje się około 200 illustracyj i 37 kartonów. Wiedeń. ranciszka Bondego, str. 395. (Illustrierte Geschichte der polratur.)

-ego tomu Przewodnik naukowy i literacki 1899, str. 267—284. osobnem odbiciu p. t. Dzieje illustrowane literatury polskiej. Lwów Recenzent, W. Bruchnalski, odmawia wszelkiej wartości tej pracy.

Chmielowski Piotr, Historya literatury polskiej z przednisława Chlebowskiego. Z illustracyami. Tom I. str. 253; III. str. 234; IV. str. 266; V. str. 278; VI. str. 319. (Wydawoteki Dzieł Wyborowych.) Warszawa 1899—1900. (Geschichte ien Literatur. I.—VI.)

wart. hist. XIV. 72—76 (A. Brückner); 659—661 (A. Brückner: zieło, przeznaczone dla publiczności wykształconej, wyróżnia się ych kompilacyj obfitością materyału, niezawisłością sądu, starannem tła ogólnego, nie gubi się w szczegółach bio- i bibliograficznych; ie tylko literaturę nadobną, uwydatnia związek tej literatury z życiem, wnie od r. 1750.") — Prawda, 1900 nr 33. i nast. (Bem. A. G.); Ty- 1900, nr. 53; Słowo, Warszawa 1900, nr. 15. i 65. (H. Galle).

181. **Chlebowski Bronisław,** Nowa historya literatury polskiej. Aten. XCVII. 168—180. (Eine neue Geschichte der polnischen Literatur.)

Ref. o Piotra Chmielowskiego Historyi lit. pol. I—II. do końca XVIII. w.

182. **Tarnowski St.,** Historya literatury polskiej. W Krakowie. W drukarni „Czasu". Tom I. Wiek XVI., str. XVII. + 396; II. str. 444; III. str. 553; IV. str. 429; V. str. 505. (Geschichte der polnischen Literatur.)

Ref. Prz. Pol. tom 138, Nr. 413, str. 300—339, Nr. 414.

(Dr. Józef Tretiak: podział literatury na wieki, kwestya metody, żywioł krytyczny góruje nad biografią i bibliografią; twórczość pisarzy, jeżeli jest obfitsza i obejmuje dłuższy przeciąg czasu, nie jest cała ujęta w ramy jednego obrazu, ale podzielona na części na podstawię chronologicznej — ujemne następstwa tego układu; autor za mało uwzględnił biografię, t. j. za mało z życia pisarzy wydobył promieni, zdolnych oświetlić ich dzieło i charakter ich samych, przewaga politycznego elementu: autor nie jest spokojnym, chłodnym sprawozdawcą przeszłości, umiejętnie i swobodnie obracającym narzędziami nauki, ale kierującym gorąco myśl obywatelską, chodzi mu o coś więcej, niż o napisanie obszernej a dokładnej historyi literatury. Dzieło Tarnowskiego ... jest przedewszystkiem jakby historyą myśli politycznej polskiej ... daje nam obraz dążeń, zawodów i cierpień politycznych narodu, jak się one odbiły w literaturze. Dalej, mnóstwo trafnych spostrzeżeń recenzenta do szczególnych myśli autora o dziełach pisarzy XVI. wieku i następnych.)

Iris 1900, Nr. 18. (Barwiński E., Dr.); Muzeum 1900, grudzień.

183. **Kurpiel Antoni M.,** Dr., Podręcznik do dziejów literatury polskiej. (Bibl. powsz. nr. 287—292). W Złoczowie. Nakładem i drukiem księgarni Wilhelma Zuckerkandla, str. 324, c. 1 k. 44 h. (Handbuch der Geschichte der poln. Literatur.)

Rec. Muzeum XVI., 602—4. (Praca p. K. jest zwięzłem streszczeniem „Wypisów" St. Tarnowskiego, korzystał też autor z „Zarysu lit pol." P. Chmielowskiego, z „Literatury" Kuliczkowskiego i i.... Rzecz napisana poprawnie zwięźle, przejrzyście stylem potoczystym....), Kraj XIX. 322.

184. **Estreicher,** Bibliografia polska. Tom XVIII. Lit. H. Zeszyt 1, 2, 3. Kraków, druk. Uniw. Jag., str. 331. 15 kor.

185. **Brückner Aleksander,** Dr., O najważniejszych postulatach historyi literatury polskiej, odczyt wygłoszony na 1. zebraniu miesięcznem Towarz. liter. im. A. Mickiewicza. Gubrynowicz i Schmidt, druk. E. Winiarza, str. 15, 60 hal. (Über die wichtigsten Erfordernisse der poln. Literatur-Geschichte.)

186. **Chmielowski Piotr,** Metodyka historji literatury polskiej. Wydanie „Przeglądu Paedagogicznego". Warszawa skł. gł. M. Arct. str. 293 + X. C. rb. 1·20. (Methodik der Geschichte der polnischen Literatur.)

Ref. Kraj XIX. Nr. 38, str. 514.

187. **Chmielowski Piotr,** Dr., Spółczucie psychologiczne w badaniach historyczno-literackich (Das psychologische Mit-

ıtur-historischen Forschungen.) III. Zjazd hist. pol. w Kra-
III. Referat str. 6.

mielowski Piotr, Nasza literatura dramatyczna. one przez —. Petersburg, nakładem K. Grendyszyńskiego. str. 521 + 536. (Unsere dramatische Literatur.)

Pol. tom 135. Nr. 405, str. 524—529 (Adolf Strzelecki).

tiak Józef, Dr., Podział historyi literatury polskiej II. Zjazd histor.-pol. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 7. er Geschichte der poln. Literatur in Perioden.)

tiak Józef, Dr., Żywioł ruski w literaturze pol- zd. histor. pol. w Krakowie. Sekcya II. (Das ruthenische r polnischen Literatur.)

. Głównie o utworach literatury polskiej, które mówią o Rusi.

ckner A., Biblioteki pisarzów polskich, Ateneum II. str. 71—87.

h publikacích starších památek polského písemnictví, jmenovitě arzów polskich", vydávané Krakovskou Akademií, a o „Bibliotece", kým vydávané. Podrobněji oceněny některé důležitější svazky tomu desiderata.

ielowski Piotr, Obraz literatury polskiej w stresz- elniejszych wyjątkach. Warszawa. Nakład Gebeth- 1898. T. I. VI. + 597; II. 498; III. 504. (Ein Bild der eratur in Auszügen.)

z. Pow. t. LXVII. Nr. 201, str 410—414. (Antoni Mazanowski: alicza się do najlepszych prac tego rodzaju, a co gorsza — może tracya nie naszej literatury wogóle, tylko literatury, widzianej przez o jakiegoś podręcznika.)

rzbowski Teodor, Materyały do dziejów piśmien- skiego i bibliografii pisarzów polskich. Tom I. Warszawa, Z zapomogi kasy im. Mianowskiego, druk. L. go i Sp., 4°, str. XXIV., 339 i XXI. 4 ruble 50 kop.

t. hist. XIV., 466—7 (W. Nehring: „Zysk z ogłoszenia materyałów lki, szczególniej do epoki Zygmunta I. i do historyi literatury wogóle"); ib. XIV. 655—658 (A. Brückner); Ateneum rok XXV. n. (A Brückner); Prz. Pow. LXVIII, 259—262 (St. Zdziarski); 40 (Ign. Chrzanowski); Истор. В. т. LXXX., стр. 1042—43.

ciechowski Konstanty, Dr., Potrzeba naukowych h wydań najznakomitszych poetów polskich, ch i nowszych, jaki ma być program wydaw- jakich zasadach oparty. III. Zjazd histor.-pol. :. Sekcya III., Referat str. 5.

chowski Dr., Polskie indeksy książek zakazanych. historyi, literatury i oświaty w Polsce.

evue III. 2, str. 1368—1370 (J. Karásek).

old Robert F., Dr., Geschichte der deutschen Polen- on . . . Erster Band. Geschichte der deutschen Polenliteratur

von den Anfängen bis 1800. Hall a S. Max Niemeyer 1900, 7⁰, str. X. i 298.

Rec. Kwart. histor. XIV., 244—247 (Dr. J. Flach: W rozdziale pierwszym mowa raczej o kulturalnej zależności Polski od Niemiec w wiekach średnich i w czasie reformacyi, oraz o opinii niemieckiej o Polakach, niż o właściwym temacie książki".) Preussische Jahrbücher CI., 162—6; Euphorion VII., 694; Prz., Pol. tom. 137, Nr. 410, str. 341 8 (St. Tarnowski); Prz. Pow. LVXIII., 267—276 (Dr. J. Flach); DLtztg 1900 str. 1133; Museum XI., 821—833

Oswiata, szkoły.

197. **Karbowiak Antoni** Dr., Stan badań na polu dziejów wychowanija, szkół i nauk w Polsce. III. Zjazd histor. pol. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 11.

198. **Brückner A.**, Mateusz z Krakowa, Kartka jubileuszowa w pięćsetną rocznicę Uniwersytetu Krakowskiego. Ateneum 1900, t. II. str. 461—486.

199. **Brückner A.**, Język narodowy w Uniwersytecie Krakowskim (Die Volkssprache an der Krakauer Universität.) Kwart. histor. XIV., 191—198.

„Rzeczy, mowa i pismo polskie, kiedy się najmniej do nich garnięto, w mistrzach krakowskich znalazły opiekę i staranie, których inni mistrzowie dziejom i językem narodowym z reguły nie udziélali."

200. Materyały i opracowania dotyczące historyi wyższych zakładów naukowych w Polsce. Fontes et commentationes historiam scholarum superiorum in Polonia illustrantes. Ad honorem quingentesimi anniversarii Almae Matris Jagellonicae MCCCC—MDCCCC. Varsovia. 1899—1900.

Rec. Kwart 1. histor. XIV., 250 sl., 494 sl. (Antoni Karbowiak.)

201. **Bieliński Józef**. Uniwersytet wileński (1579—1831). Tom I., II., III. Kraków. Druk W. L. Anczyca i Spółki. 1899—1900, 8⁰ w. str. (6) + 485, (4) + 845; (4) + 639, z rycinami. (Die Universität in Wilna.) Tyg. Ill. 1900, nr. 45.

Rec. Kwart. histor. XIV., 262—270 (Ant. Karbowiak).

202. **Janowski Lud.**, Przyczynek do dzieła Józefa Bielińskiego. Kraj XIX. Nr. 45 str 602—4.

203. **Chodyński St. Ks.**, Szkoła katedralna włocławska. Szkic historyczny na podstawie aktów kapitulnych skreślony. W Włocławku. Nakładem kleru dyecezyalnego. Druk H. Neumanna. 1900. 8⁰, str. (1—4) + (1—4 dedykacyi) + (5—6 Przedmowy) + 7—133 + 1 Spisu przedmiotów. (Die Kathedral-Schule in Włocławek.)

Rec. Kwart. histor. XIV., 501—3 (Ant. Karbowiak).

204. **Jabłonowski Aleksandr**, Akademia Kijowsko-Mohilańska. Zarys historyczny na tle rozwoju ogólnego cywilizacyi zachodniej na Rusi. Kraków. Druk W. L. Anczyca i Spółki 1899—1900. W 8⁰ większej str. (6) + 318 + (2). (Fontes et commentationes historiam scholarum superiorum in Polonia illustrantes. V.)

Kwart. hist. XIV., 494—497 (Ant. Karbowiak); Arch. Jag. XXII., 299 ›er); ČČH. VI. 288 sl. (Jar. Bidlo).

Kochanowski J. K., Dzieje Akademii Zamoyskiej (1594— kreślił oraz wykazem druków Zamoyskich opatrzył —. W Kra- ık W. L. Anczyca i Spółki. 1899—1900. 8° w., str. (6) + 354 + 2 rycinami.

Kw. hist. XIV., 671—674 (Dr. A. Karbowiak).

Wadowski Jan Ambroży Ks., Wiadomość o profeso- kademii Zamoyskiej. Rękopisy w. XVII. — wydał, wstę- i rzeczy ważniejszych opatrzył... Warszawa. W drukarni „Ga- iczej". Niecała 12, 1899—1900. 8°, w str. (6) + 341 + (5) +

Kwart. hist. XIV., 259—262 (Ant. Karbowiak); Prz. Pow. LXVIII. 13 (Dr. Korneli Heck).

Kutrzeba Stanisław, Dr., Polacy na studyach w Pa- wiekach średnich (Die Polen auf Studien in Paris im Mittel- ıl. Warsz. 1900, tom II., str. 514—541.

Morawski Kazimierz, Historya Uniwersytetu Jagielloń- średnie wieki i odrodzenie, z wstępem o Uniwersytecie Kazi- ielkiego, napisał... Kraków, G. Gebethner i Sp., Druk Univ. . I., str. XVIII + 467. C. 18 kor.

— Histoire de l'université de Cracovie. Moyen âge issance par... Traduction de P. Rougier, lecteur en langue ı l'université. Paris, Alphons Picard et Fils, Cracovie, G. Gebethner , str. 311.

Wołyniak, O Bazylianach w Humaniu. Nadbitka z Prze- ıaukowego i literackiego, pod red. A Krechowieckiego. Lwów 1899.

Kwart. hist. XIV., 271—274 (Henryk Ułaszyn: „Nietylko, że wypełnia kę w dziejach naszej civilizacyi na kresach, lecz jest pracą w najściślej- słowa znaczeniu źródłową")

Literatura średniowieczna.

Brückner Alexander, Polska literatura średnio- a. Referat na III. zjeździe Historyków polskich v Krakowie. Sekcya . 1900, Wisła XIV., 673—682. (Die polnische mittelalterliche)

ram dalszej pracy: opracowanie wszystkich zabytków co do znaczenia. źródeł i wzorów; uwaga na ślady czy wpływy czeszczyzny.

Dobrzycki St. Dr., Z dziejów średniowiecznego ınictwa polskiego. Prace fil. V., str. 977—995. (Aus der e des mittelalterlichen polnischen Schrifttums.)

Изв. p. яз. V., 1052. Spis. ukazuje, že Cancio de passione Domini á sv. Vládislavu z Gielňova (Nehring Altpol. D. 184) jest předělána y české, dále že také zlomek ze „Života sv. Marie" vytištěný ách" Maciejowského jest udělán dle české předlohy.

213. **Dobrzycki Stanisław** Dr., Polska poezya średniowieczna. Prz. Powsz. T. LXVIII., str. 75—97, 372—390. Osobne odbicie. Kraków, str. 43. (Die polnische Poesie im Mittelalter.)

Ref. Sl. Přehl. III., 296.

214. **Brückner Aleksander,** Apokryfy średniowieczne. Napisał — Część pierwsza. Rozprawy, Ser. II. tom. XIII., str. 262—380. (Die Apokryphen des Mittelalters.)

Po krátkém všeobecném úvodě o apokryfech v staré literatuře rozebrána jest nová památka stpol. písemnictví, kterou nalezl kanovník A. S. Petruševič v rkp. přemyšlském ok. r. 1500 psaném, „Rozmyślanie o żywocie Pana Jezusa". Rkp. jest nyní ztracen a zachovány pouze hojné a obsažné výpisky Petruševičovy. Jiný zbytek téhož díla jest již dávno znám v mladším přepise XVI. v. z vydání Maciejowského „Život sv. Anny a Joachima". Také v Opećově Životě Ježíšově opakují se celé odstavce z tohoto spisu. Jest to dosti samostatná kompilace evangelií a apokryfických pověstí o životě P. Marie a Ježíše Krista. Ve spise tom rozebrána pouze 1. část toho spisu. Ukázáno, že hlavním pramenem pro první část bylo náboženské epos Vita gloriosae Virginis Mariae sepsané asi v XIII. stol. a v středním věku velice populární, zpracované také německými veršovci. Polský kompilator čerpal mimo to i odjinud, z ev. de infantia sv. Matoušovi připisovaného a j. Připojen jest pak ke konci (str. 317 sl.) obšírný rozbor grammatický a lexikalní. I v tomto ohledu přináší památka tato mnoho vzácného materialu. Připomínáme pouze, že se tu nalézá i slovo siebr ve významu přítel, soudruh, do té doby v polštině nedoložené. Naskytují se též některé bohemismy, ale ne tak hojné, že by mohlo býti řeči o nějakém zvláštním vlivu českém na kompilatora tohoto spisu.

215. **Brückner Al.**, Die mittelalterlichen Apokryphen in Polen. Theil I. Bulletin de l'Acad. d. sciences. Cracovie, p. 494—7.

216. **Brückner A.**, Z literatury zapomnianej. Szkic z dziejów dawnej umysłowości. Bibl. War. 1900, tom. III., 1—42. (Aus der vergessenen Literatur.)

O apokryfech v staré literatuře polské vůbec, a zvláště o některých stpol. kompilacích biblické historie s pověstmi apokryfickými. Tyto shledány zvláště v rkp. Petrohradské bibl. „Sprawa Chędoga o męce Pana Chrystusowej", v rkp. někdy v Přemyšli chovaném „Rozmyślanie o żywocie Pana Jezusa", a v Opećově Životě Ježíšově vytištěném r. 1522. České písemnictví ne chudé na překlady jednotlivých apokryfů nevzmohlo se na podobné dílo, skompilující děje novozákonné s pověstmi apokryfickými.

217. **Brückner A.**, Powieści ludowe. (Szkice literackie i obyczajowe.) Bibl. War. 1900, tom. IV., str. 201—244.

„Nie wierzymy ani w samorzutne, niezawisłe powstawanie wątków powieściowych u ludów najrozmaitszych, ani też w wyłączną indyjskość czy nawet specyalny buddyzm naszych bajek . . . Tłomaczenie etnograficzne, raczej akcessorje bajki, niż bajkę samą, objaśnia: kwestyi oryginalności, czy wędrówki bajek właściwie nie dotyka . . ." . . . Celem tego szkicu jest „zwrócić uwagę na zapomniane, zaniedbane powieści ludowe, istniejące dziś tylko między ludem, w postaci nieraz bardzo zeszpeconej lub urywkowej . . ." Sowizdrzał-

Eulenspiegel, polska literatura „sowizdrzalska“ XVII. wieku (żywioł mieszczański v stpol. literaturze). Marchołt i. satyra Jurkowskiego.

218. **Hipler F.** Dr., Bogarodzica. Untersuchungen über das dem hl. Adalbert zugeschriebene älteste polnische Marienlied von — Braunsberg 1897. (Abgedruckt aus der Zeitschrift für die Geschichte Ermlands. Band XI.)

Rec. Arch. Jag. XXII., 289—291 (Recensent Stan. Dobrzycki právem popírá souvislost stčeské písně „Hospodine pomiluj ny“ s 2. slokou písně stpolské, a neuznává vliv německý na první její sloku.) Prz. Pow. t. LXVII., No. 199, str. 121 n. (St. Dobrzycki); D. Litztg. 1900, str. 2660 (M. Murko: navrhuje čísti Krzeziczela t. j. Křešićela m. Krzeziczela).

219. **Galli,** Anonymi Chronicon recensuerunt Ludovicus Finkel et Stanislaus Kętrzyński. Lwów 1899, str. 123+XX. (Fontes rerum polonicarum in usum scholarum I.)

Ref. Зап. Шевч. XXXVII., библ. 13.

220. **Kętrzyński Stanisław,** Gall, Anonim i jego kronika. Kraków 1899, str. 89, 8°. (Rozprawy Akad. Umiej. Ser. II., t. XII.)

Rec. Зап. Шевч. XXXVII., бибдіогр. 12.

221. **Krotoski Kazimierz** Dr., Gall, scholastyk poznański i jego kronika. Kw. hist. 1899, IV., str. 675—682.

Ref. Зап. Шевч. XXXVII., библ. 14.

222. **Gumplowicz M.** Dr., O zaginionych rocznikach polskich. Krytyka, 1900, listopad.

223. **Fijałek Jan X.** Dr., Nasza nauka krakowska o Niepokalanem Poczęciu Najśw. Panny Maryi w wiekach średnich. 1. Kazanie Mateusza z Krakowa z r. 1408 lub 1409. 2. Quaestio disputata“ mistrza Pawła z Pyskonic, profesora teologii w Uniwersytecie Jagiellońskim 1447 r. (w streszczeniu). 3. Krakowskie „Pia dictamina“ ku czci Panny Niepokalanej 1447 r.

Pr. Pol. tom. 136, No. 408, str. 420-485.

Humanizm, poeci łacińscy.

224. **Hahn Wiktor** Dr., Najważniejsze dezyderaty w sprawie badań nad literaturą humanistyczną w Polsce. III. Zjazd histor. pol. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 12. (Die wichtigsten Desideraten in der Erforschung der humanistischen Literatur in Polen.)

225. — Bibliografja filologji klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce za lata 1896—1898. (Eos. Lwów 1900, str. 1—30.) i w osobnem odbiciu. (Bibliographie der classischen Philologie und humanistischen Literatur in Polen für die Jahre 1896—98.)

226. Callimachus Philippus Buonacorsus, Vita et mores Gregorii Sanocei archiepiscopi leopoliensis, recensuit Adam Stephanus Miodoński. Cracoviae, sumpt. Universitatis Jag., kart XXXI., 3 kor.

227. **Sinko Thaddaeus**, De Gregorii Sanocii studiis humanioribus. Eos. VI., 241—270.

Rozdział pierwszy zajmuje się skąpemi danemi o literackiej działalności Grzegorza z Sanoka, drugi — „de facete ac sententiose a Gregorio dictis“ — stara się rozwiązać mit związany z nazwiskiem Grzegorza z Sanoka. Z

228. **Chrzanowski Ignacy**, Przyczynki do krytyki tekstu autorów nowołacińskich. Eos VI., 226—240. (Beiträge zur Textkritik der neulat. Autoren.)

Jest to obszerna recenzja dzieła prof. Wierzbowskiego p. t. „Materjały do dziejów piśmiennictwa polskiego“, która wykazuje błędy w tekstach w tem dziele umieszczonych. Z.

229. **Зенгеръ Г.**, Критическія замѣтки къ нѣкоторымъ мѣстамъ въ латинскихъ стихотвореніяхъ вновъ изданныхъ польскихъ писателей XIV. и XVII. вѣковъ. С.-Пб. 1896. (Zenger T.: Kritische Anmerkungen zu einigen Stellen der lat. Gedichte neuherausgegebener pol. Autoren des XVI.—XVII. Jh.)

Rec Aten. XCVII., 446 sl. — Praca prof. Zengera jest cennym przyczynkiem do historji polskiej poezyi humanistycznej.

230. **Jezienicki M.** Dr., Celniejsze utwory łacińskie Janickiego, Kochanowskiego i Sarbiewskiego ze wstępem i objaśnieniem wydał... We Lwowie, nakładem autora 1899, I.—II, str. 122, 8⁰. (Sprawozdanie dyrekcyi c. k. gimnazjum V. we Lwowie za rok szk. 1899, str. 3—60.)

Rec. Kwart. histor. XIV., 242. (A. Brückner: „Wyborny znawca tej poezyi umiał najpiękniejsze jej okazy złożyć i objaśnić“ ... „Komentarz bardzo trafny“).

231. — Część III. Celniejsze ody Kochanowskiego i Sarbiewskiego. Sprawozdanie dyrekcyi c. k. gimnazjum V. we Lwowie za rok szk. 1900. Lwów, str. 3—63.

232. **Dembitzer Zacharias**, De tribus Cricii locis. Eos. VI., 271—3.

Podano tu krytykę tekstów Krzyckiego. Z.

233. **Dembitzer Z.**, De ratione, quam Andreas Cricius in actione mutua exprimenda secutus sit. (Sprawozdanie dyrekcji c. k. wyższego gimnazjum w Kołomyi za rok szkolny 1900. Kołomyja, nakł. funduszu szkolnego, str. 43—45.)

234. **Ćwikliński Ludwik**, Dwa drobne wiersze Klemensa Janickiego. Eos VI., 302—5. (Zwei kleine Gedichte des Cl. Janicius.)

Wydano tu dwa drobne utwory — do Lgowskiego z r. 1537 i „In funere Andreae Cricii“. Ostatni ten wiersz był już drukowany w „Materjałach“ Wierzbowskiego, ale błędnie. Z.

235. **Pelczar Jan**, Nikołaj Hussowski, jego życie i pisma. Ustęp z dziejów humanizmu w Polsce. 8⁰, str. 52. (Sprawozdanie dyrekcyi gimnazjum św. Jacka w Krakowie za r. 1900.) (Leben und Schriften des Nic. Hussovianus.)

Ref. Kw. hist. XIV., 661—664 (Dr. Michał Jezienicki).

ri Royzii Maurei Alcagnicensis Carmina. Pars I. Carra continens. Pars II. Carmina minora conibris et typis excusis et manu scriptis edidit, iis indiceque rerum memorabilium instruxit avus Kruczkiewicz. (Corpus antiquissimorum poetarum rum usque ad Joannem Cochanevium V.) Cracoviae. Sumiae litterarum. I. pp. CXXXVIII + 311; II. pp. X. + 512.

czkiewicz Bronisław, Royzyus. Jego żywot i pisma. Leben und seine Schriften.) Rozprawy t. XXVII., str. 41 sobnej odbitce Kraków 1898.

Pow t LXV. No. 194, str. 283—293 (Dr. K. J. Heck).

n Wiktor Dr., Wybór poematów łacińskich Szyonowicza, wydał, zaopatrzył wstępem i objaś-Sprawozdanie dyrekcyi c. k. wyższego gimnazjum w Koło-. 1899, str. 1—53.

:um XVI., 131—133 (Józef Staromiejski).

:k K. J., Szymonowiciana. Eos VI., 283—301. Odnakład. Tow. filolog., str. 21.

składa się z dwu części. Pierwsza zajmuje się rozbiorem utworu p. t. „Naenia funebris", druga podeje kilka szczegółów o ojcu Z.

Wiek XVI.

chnalski W., Pojęcie i znaczenie poezji u poetów 'I. wieku. (Eos. Lwów, VI. 1900, str. 211—225) i osobna '. (Begriff und Bedeutung der Poesie bei den polnischen 'I. Jh.)

hring Władysław Prof. Dr., Rozkwit języka polieku XVI. Zapomniany rozdział z historyi literatury polskiej

hist. pol. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 20.

zy nieznane dyalogi z wieku XVI. Z egzemplarzy ickiej wydał Dr. Zygmunt Celichowski. Poznań, nakładem ickiej, 1899, 112 str., małej 8⁰.

t. hist. XIV, 467—8. W. Nehring: „Są to wprawdzie tylko frag tarczają, by dać wyobrażenie o całości; wszystkie polemiką łnione, z Królewca, z pod opieki Seklucyana wyszłe, uzupełogli wnioskować z notat Trzecieskiego i z odpowiednich dyalo-ı."

zepki Bolesław Dr., Nieznane zabytki piśmienskiego. Zeszyt I. Kazania niedzielne i świąteczne nieznaisane około roku 1555. Wydawnictwo Tow. Przyj. Nauk. funduszu N. Bredkrajcza. Poznań 1899, XI. i 114 str. 8⁰.

rt. hist. XIV., 240—242 (A. Brückner).

pera Felix, Spis druków epoki Jagiellońskiej Emeryka hrabiego Hutten-Czapskiego (pośw.

Uniwersytetowi Jagiełłońskiemu, ku uczczeniu 5wiekowej cywilizacyjnej pracy). Kraków nakł. hr. Emerykowej Hutten-Czapskiej, druk. Uniw. Jag. 4°, str. 2 nl., 232 kolumn. i 6 str. nl. z rysunkami w tekście, c. 7 koron. (Verzeichnis der Drucke der Jagellonischen Epoche in der Sammlung des Gr. Em. Hutten-Czapski in Krakau.)

245. Jan Kochanowski. **Mazanowski A.**, Charakterystyki literackie pisarzów polskich. VI. Jan Kochanowski. Biblioteka powszechna. No. 237 i 238. Złoczów. Nakładem i drukiem Wilhelma Zukerkandla. 8. m., str. 106.

Rec. Kw. hist. XIV. 242—3. (Dr. Wiktor Hahn „rzecz cała napisana popularnie, opiera się na najnowszych badaniach".)

246. **Nehring Władysław,** Jan Kochanowski, życie i dzieła. Zarys biograficzny przez. . . . (Życiorysy sławnych Polaków, n. 12.) Petersburg 1900, 8° min., str. 82.

Rec. Kwart. hist. XIV., 468—9 (Dr. W. Hahn). Przegląd tygodn. 1900, No. 37. Bardzo słusznie zawarł autor biografję na 10-ciu stronach (str. 11—20), wskutek tej bowiem zwięzłości opuścił wszystko niepotrzebne, a uwydatnił za to fakta, które przyczyniły się do rozwoju twórczości. Reszta pracy (str. 21 aż 82) poświęcona jest rozbiorowi pism Kochanowskiego. Kolejno w chronologicznym porządku przechodzi autor w swojej pracy utwory, pódając najprzód krótką i zwięzłą treść, a następnie uwagi swoje i spostrzeżenia obce. Rozbiór zaś ten pism Kochanowskiego zaleca się nietylko trafnością uwag prof. Nehringa, ale i objaśnieniami po większej części historycznemi, które nawet przeciętnie wykształconemu czytelnikowi czynią dostępnem dokładne poznanie zarówno utworu jak i warunków, w jakich powstał, a przy pismach politycznych tendencji, a także ówczesnego stanu umysłów i opinij w danej sytuacji. Z tego nadto względu ma praca prof. Nehringa poniekąd też popularyzatorskie znaczenie. *Z.*

247. **Wojciechowski Konstanty,** Wpływ Psałterza Dawidowego na Treny Jana Kochanowskiego. Eos. VI., 274—282.

Część obszerniejszej pracy o wpływie Psałterzów Dawidowych na poezyę Kochanowskiego. Wpływ Psalmów sięga o wiele głębiej aniżeli wpływ literatury starożytnej.

248. **Biegeleisen H.** Dr., Geneza Odprawy posłów greckich.

Rc. Atheneum 1900, październik (W. Hahn).

249. **Stanisława Orzechowskiego** „Fidelis subditus" w redakcji 1-ej z r. 1543 wydał Teodor Wierzbowski. (Bibljoteka zapomnianych poetów i prozaików polskich XVI.—XVIII. w., zeszyt XIV.) Wydanie z zapomogą kasy im. dr. J. Mianowskiego. Warszawa 1900, 8°, str. 4 nl. + 22.

To jest pierwsza redakcya Fidelis subditus, wydana z rękopisu biblioteki ordynacji hr. Krasińskich w Warszawie. Ważna zaś jest ta redakcja, bo późniejsza, wydana w Krakowie w r. 1584, jest zmieniona przez przepisywaczów i samego jej wydawcę Górskiego, jak to w przedmowie wykazał prof. Wierzbowski. Utwór ten Orzechowskiego zawiera zarodki myśli, jakie później zostały obszernie rozwinięte w „Chimaerze" i „Quicunxie", albowiem i w Fidelis subditus widoczne są tendencje demagogiczno-szlacheckie Orzechowskiego,

tie katolicyzmu. Przyczynę nieogłoszenia drukiem pierwszej re-
traktatu upatruje prof. Wierzbowski w zuchwałym tonie wielu
. Do niniejszego wydania dołączony został z metryki koronnej
rski w sprawie parocha ruskiego Czosnowskiego i jego podda-
ej to sprawie Orzechowski w swoim traktacie wspomina. Z.

Bartosza Paprockiego Dwie broszury polityczne
i 1588. Wydał Jan Gubek. Biblioteka pisarzów polskich t. 38.
kładem Akad. Um., str X. + 125. 1. Upominek albo prze-
nu narodowi polskiemu itd. 1587. 2. Pamięć nierządu w Polsce,
akcye uczynionego w r. 1587 itd. Obie były drukowane za
kładał je zecer nieznający języka polskiego, najprędzej Czech.

Iwak Michał, Karnkowskiego Exorbitancje i na-
ła poselskiego z roku 159r przez ... (Sprawozdanie
. wyższego gymnazjum w Kołomyi za r. szk. 1900. Kołomyja,
szkoln., druk. A. J. Miziewicza, 1900, w 8-ce, str. 1—41.)

Skarga Piotr, ks. T. J., Kazania sejmowe, także wzy-
pokuty obywatelów korony polskiej, z dodat-
arcybiskupa Wawrzyńca Gębickiego do króle-
adysława i odpowiedź tegoż królewicza na tęże
także z dodatkiem podobizny własnoręcznego
Skargi do apostolskiego nuncyusza Caligariego.
wydawnictwo Niwy, M. Arct. druk. Lipperta i Sp. — str.
c. 80 kop.

Skarzyński Witold Dr., Mikołaj Machiawel i Andrzej
drzewski. Poznań 1898. (Rocznik Towarz. Przyj. Nauk.
Zeszyt IV.)

wart. histor. XIV. 92—101 (A. Rembowski).

Stanisława ze Szczodrkowic, Rozmowa pielgrzyma
arzem o niektórych ceremoniach kościelnych
dał Dr. Zygmunt Celichowski. Biblioteka pisarzów polskich
ków. Nakł. Akad. Umiej. str. 78.

dziarski St., Klonowicz i pamflet przeciw Jezui-
Warsz. 1900 t. II., str. 337—354.

n broszurki „Equitis Poloni in Jesuitas actio prima. Anno MDXC."
wicz, lecz Wojciech z Kalisza (Calisius).

Wiek XVII.

Brückner Aleksander, Literatura polska XVII. w.
istor. pol. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 7.

i ciekawa a zapomniana lub nie dosyć oceniona. Literatura XVII.
, co się do druku dostawało i tylko mólom na karm się godzi,
te i zapomniane dopiero na jaw wydobywać należy.

Gubek Jan, Wespazyan z Kochowa Kochowski. Stu-
aficzne. Napisał ... (Osobne odbicie z t. XXXII. Rozpraw
g. Akad. Um. w Krakowie str. 19—207.) W Krakowie nakł.
księg. Spółki wydaw. polskiej, druk. Uniw. Jag. str. 189. —
0 h.

258. **Szydłowski Michał,** Stosunek „Liryków“ W. Koc skiego do „Ód“ Horacego, napisał... (Osobna odbitka ze Sp zdania Dyrekcji c. k. Gimnazyum w Bochni. Kraków, druk. W. L Ar i Sp., str. 30.

259. **Czubek Jan,** Jan Chryzostom z Gosławic P w oświetleniu archiwalnem (1667—1 01). Rozprawy S t. XIII., str. 33—110.

260. **Heck Korneli J.,** Najnowsze publikacye o Pa tudzież o czasie powstania i częściach składowych Pamiętników. Prz. Pow. t. LXV. No. 193, str. 96—123 i o odbitka.

261. **Brückner Aleksander,** Spuścizna rękopiśmienn Wacławie Potockim. Część druga. Rozprawy Ser. II. t. XIV., zb. t. XXIX., str. 214—329.

V. Ogród Niewyplewiony — rękopis ces. bibliot. Petersburskiej odpisy fraszek Potockiego, wydanie Jovialitates albo żarty y fraszky r. charakterystyka tego zbioru. VI. Moralia i przypowieści (264 nn.), cha rystyka tego zbioru adagiów i p. przechowanego w jedynym odpisie nalsym, dziś v ces. bibliot. Petersbur. Z licznemi wypisami, poglądy na rzecz pospolitą, na społeczeństwo, na połczesny katolicyzm z biera na stosunki szlachty do chłopa, i i. Potocki najwierniejszym, najwięcej wym przedstawicielem dawnej polskości; kto by chciał zbadać typ da Polaka, typ słowiański w gruncie mimo wszelkich naleciałości, mógłby z wsz spokojem oprzeć o samego Potockiego...

262. **Heck K. J.** Dr., Prof. Brückner o Wacławie P ckim. Prz. Pow. LXVIII., 309—328.

Częścią polemika przeciw myśli i wnioskom prof. Brücknera o W. Potockiego i o innych pisarzach XVII. wieku.

263. Pamiętnik Stanisława Niemojewskiego (16(1608) wydał Aleksander Hirschberg. We Lwowie, nakładem zakł im. Ossolińskich. 1899, XXXII. i 336 str., 8⁰.

Rec. Kwart. histor. XIV., 125—127. A. Brückner: „Dla literatury tury XVII. wieku, polskiej i ruskiej, nabytek to ze wszech miar znako

264. **Wierzbowski Teodor,** Zdanie wolnego szlach na sejmiki w roku 1608 na dwa punkty potrz wydał... (Bibl. zapomnianych poetów i prozaików polskich X XVIII. w., zeszyt XIII.) Wyd. z zapomogi kasy im. dra. J. Mianows Warszawa, druk. K. Kowalewskiego — str. 4 nl., 15, 1 nl. 20 k

265. **Wierzbowski T.,** Матеріалы къ исторіи Мос скаго государства въ XVI. и XVII. столѣтіяхъ. Вып Смутное время въ современной ему польской литературѣ. Час 1605—7. Варшава, стр. XV + 163.

Materjały te zawierają· Żabczyca „Mars Moskiewski“ (1605), tegoż Moskiewski“ (1605), Jurkowskiego „Hymenaeus“ (1605), Grochowskiego „ na fest ucieszny“ (1606), Żabczyca „Żegnanie Ojczyzny“ (1606), Danie „Przyjaciel szczery (1606), tegoż „Żałosne narzekanie korony polskiej“ (Lifftela „Gody moskiewskie“ (1607), anonima „Pobudka sławnej koron skiej“ (s. a.), anonima „Lament serdeczny iedney szlachetney paniey“ (

ielowski Piotr Dr., Literatura polska wieku ». (Die poln. Literatur im Zeitalter der Aufklärung.) III. w Krakowie. Sekcya II. Referat str. 8.

ogami przechodziły do nas idee wieku oświeconego; jak przemiana wewnętrzna, dokonana w duszach ogółu ukształ- ı ona się przejawiała kształtach i o ile wpływ jej był silny Potrzeba dokładnego określenia zmiany, jaka zachodziła etycznych. Kwestya rozwijania się dramatu; zależność sa- ı od pisarzy obcych; stosunek utworów XVIII. w. do dawniej- szej. Potrzeba dokładnego zbadania czasopism XVIII. w.

piowski P. Wł., Hugona Kołłątaja „Porządek 'alny". (Przewodnik naukowy i literacki. Lwów 1900, ñ) i osobno w odbitce.

bowski Bronisław, Stanisław Konarski (1700— usetną rocznicę urodzin.) Ateneum t. 99, str. 558—582.

ielowski P., Stanisław Konarski. (Kurjer Codzienny.), nr. 20.)

:anowski J., Stanisław Konarski. Tyg. Ill. 1900,

ulicki Wiktor, Stanisław Konarski. (Kraj. Peters- ıast.)

— to artykuły okolicznościowe, nie przynoszą niczego no-

Z

)wski F., Stanisław Konarski. Przeg. pedagog.

ıntynian, Stanisław Konarski. Niwa pol. 1900, nr. 41.

ısicki Ig., Monachomachia i Antimonacho- powsz. nr. 285. Złoczów, nakł. i druk. W. Zukerkandla, 24 h.

lyszeis. Bibl. powsz. nr. 285, tamże, str. 60, c. 24 h

G. Dějiny českého písemnictví.

šhans V., Písemnictví české slovem i obrazem jších dob až po naše časy (Böhm. Literatur in Wort len ältesten Zeiten bis auf unsere Zeit).

1900. 263—269 (B. Písecký).

:ow Fr., The Literature of Bohemia, Transactions of Literature vol. XXI., London 1900.

1900. 470—1 (Č. Zíbrt).

ık Jaroslav, Dějiny české literatury. Sešit devátý aze 1900 (Geschichte der böhm. Literatur).

o Vlčkovo dospělo již k počátkům novočeské literatury. V uve- charakterisuje se nejdříve podrobně ráz evropského obrození

a josefinského osvícenství, jež bylo podkladem znovuzrození českého. Další obsažné kapitoly týkají se České Učené Společnosti, literární činnosti předních jejích členův i stoupenců, jako hr. Kinského, Pelcla, Procházky, Dobrovského a jeho přátel Durycha a Monse, a jiných zástupců vědeckých snah na Moravě a Slezsku. Obšírně pojednává se pak o počátcích novočeského básnictví, o prvním čes. almanachu V. Tháma, první novočeské škole básnické a předních představitelích jejích, Puchmajerovi, Hněvkovském, Vojtěchu a Janu Nejedlém, Rautenkranzovi, Galašovi a Kynském. Následuje potom kapitola o počátcích dramatické literatury novočeské.

279. **Černý Frant.**, Fragmenta Bočkova. Č.Č.M. 1899. 504—516 (Fragmente aus Bočeks Nachlass).

Zpráva o českých rukopisných zlomcích v pozůstalosti Bočkově, kterou získal zemský archiv moravský. Jsou to tyto fragmenty: zlomek legendy o sv. Alexiovi, Evangeliář (okolo r. 1400), Slovník latinsko-český (z XV. st.), Slovník Brněnský, Ctibora Tovačovského Hádání pravdy a lži, Zlomek homilií (z XV. st.), Zlomek kázání (ze XVI. st.). Z latinských zlomků, jichž jest mnohem více, zasluhují zmínky dvě básně proti husitům.

280. **Černý Frant.**, Paběrky z moravského zemského archivu. Věstník Č. Akad. 1900 (Nachlese aus dem mähr. Landesarchiv).

V moravském zemském archivu nalézá se mnoho rukopisů, které se tam dostaly z pozůstalosti Bočkovy, Cerroniovy, ze sbírky švédské, z knihoven a archivů zrušených klášterů. Mnohé z nich jsou známy z prací Brandlových, popisů Dudíkových a odjinud, ale o existenci mnohých se ani neví. Černý vytýká ve své práci, co při prohlídce jich zdálo se mu důležitým a také zajímavým hlavně po stránce jazykové a literární. Popisuje zvláště tyto rukopisné památky: Herbář Křišťana z Prachatic (přepis pořízený r. 1416 od Matěje ze Zlína), Kázání kněze Matěje s českými glossami, Hra divadelní Athanasius seu drama de timore mortis (též český text), České příspěvky k latin. slovníku Quarinovu (ze st. XVI.), Akvin (obsahuje pravidla diaetetická, pak popisuje rostliny, uvádí některé nemoci atd. z XV. st.), Ještě o slovníku Quarinovu a Vodňanského (Lactifer Jana bosáka Vodňanského není vlastně nic jiného než slovník Quarinův), Román o Josefovi Egyptském (zvláštní text z konce XV. st.), Povídka o Tobiášovi (nejstarší známý text).

281. **Flajšhans V.**, Z knihovny Strahovské. Č.Č.M. 1900. 325—333 (Aus der Strahover Bibliothek).

Zpráva o některých zlomkovitých čes. textech XIV—XVI. st., nalezených v knihovně Strahovské. Jsou to tyto zlomky: 1. Zbytek officia o sv. Duchu (z I. pol. XIV. st.); 2. Text evangelia Lukášova od XVIII. 31—XIX. 27 (z poč. XV. st.); 3. Text epištoly sv. Jakuba II. 5—III. 16; 4. Zbytek textu 1. epišt. sv. Pavla ke Korintským; 5. Zbytek stč. Kancionálu asi ze XVI. st.; 6. Zlomek stč. textů biblických na způsob perikop (z I. pol. XV. st.); 7. Text kap II.—'. evang. Lukášova; 8. Text evang. sv. Marka XIV. 70—XVI. 3; 9. Zbytky kázání ze st. XV.; 10. Zbytek nějakého nádherného herbáře (z pol. XV. st.); 11. Svazek dvou různých papírových rukopisů, někdy koncem XV. st. v jedno svázaných: první část obsahuje neúplný text velikého výkladu Husova, druhá známý text Barlaama.

Hübel Albertus, Catalogus codicum manuscriptorum, bibliotheca monasterii B. M. V. ad Scotos Vindo- ervantur. Vindobonae et Lipsiae 1899.

á se tu také popis mnohých bohemik v knihovně klášterní chovaných, rých řeči Miličových, Postilly Waldhauserovy, synodalní řeči Petra ze některých spisů Husových, překladu Soliloquií sv Augustina od Jana a p.

Č.Č.M. 1900. 259—262 (A. Truhlář).

Truhlář Josef, Paběrky z rukopisů Klementinských. Akad. roč. IX. (Nachlese aus den Clementinischen Handschriften.)

ačuje se v popisu rukopisných památek v universitní knih. v Praze .lk 1897, 1898, 1899). V roč. IX. nalézá se zpráva o těchto rukopisech: anovníka Platýse z l. 1619—1624 — Urbář kostela Jistebnického z doby ké — Tropus „Jezu Kriste, štědrý kněže" — Lat. báseň o dobytí Koršteina Řeč při promoci Rokycanově r. 1430 — Verše o bouři židovské v Praze List k Hubnerovi na obranu Wiklifa r. 1403 — Řeč Rokycanova na ímery svátosti — Příbramův traktát proti Biskupcovi — Pokračování výkladu žalmů — Některé doplňky p. Flajšhansova spisu „Literární Jana Husi" — Příspěvek k dějinám university Pražské — Šindelovy ké tabulky — Husitský pranýř z r. 1416—17 — Lat. koledy z poč. Noviny ze Skotska do Prahy přinesené r. 1410 — Zlomky účetní knihy lotštýnského z l. 1403 a 1404.

Patera A., Nově nalezené zbytky staročeského istáře, Anselma a umučení sv. Jiří ze XIV. st Č.Č M. 4—12 (Neu entdeckte Fragmente des altböhm. Evangeliums und iden vom h. Anselm u. h Georg).

Brückner A., Apokryfy średniowieczne. Rozprawy ıiej., wydz. filolog. S. II. t. XIII., Kraków 1900 (Mittelalterliche en).

atury české týká se poznámka o legendě o sv. Václavu a „Knihy o rodu života Josefova atd." v bibliothece dominikánské ve Vratislavi.

Havlík Ant., K otázce významu slovných shod rýmo- ro poznání příbuznosti skládání staročeských.)00. 404—421 (Zur Frage von der Bedeutung der Wortüber- ıng im Reime für das Erkennen der Anverwandtschaft der Gedichte).

ík (Č.Č.M. 1896. 441. 558) jda po stopách stejných slov rýmových vědčení, že shody takové jsou bezpečným kriteriem spojitosti básnických :. Na základě těchto shod a jiných ještě kriterií usuzoval, že česká s jest mladší než nejstarší legendy stč. a že složena byla teprve po omu odporoval E. Smetánka (L. fil. 1899. 234. 357) dovozuje, že složení ıdreidy s největší pravděpodobností třeba klásti mezi l. 1278—1297. ží se v uvedené stati své mínění proti výtkám Smetánkovým obhájiti.

Gebauer J., Několik slov o Štítném, jež při slavnostním úřad rektorský na c. k. čes. universitě Karlo-Ferdinandově dne 899 promluvil. L. fil. 1900. 101—9 (Einige Worte über Štítný).

Po přehledných a instruktivních datech životopisných a literárních vytčeny lapidárně rázovité zvláštnosti spisů Štítného po stránce ideové a formální.

288. **Hrubý Hynek**, O české postille mistra Jakoubka ze Stříbra. L. fil. 1900. 233—40 (Über die böhm. Postille des M. Jakoubek ze Stříbra).

Česká postilla mistra Jakoubka vznikla bezpochyby z kázání, která měl Jakoubek v Praze v kapli betlémské na sklonku svého života Obsahuje stručné výklady nedělních epištol, doložené hojnými citáty z písma sv., z církevních otců a ze starých filosofů, a jest rázu spíše učeného než lidového. Cena její zakládá se zvláště v tom, že poznáváme z ní Jakoubkovy názory theologické, které po smrti Husově působily na vývoj husitismu.

289. **Flajšhans V.**, Husova Postilla. Osvěta 1900. 429—446.

Moderní rozbor Husovy čes. Postilly na evangelia nedělní, který vrcholí v těchto slovech: „Ano, má-li býti každé slovo autorovo prací jeho duše, ztělesněním jeho idejí, vyhráněním jeho snů, jest dílo Husovo vskutku dílo klassické. Cenu tu nemůžeme ovšem hledati po stránce vědecké — na Viklefa, Řehoře, Jana Zlatoústého a starší díla Husova lze celou Postillu skoro beze zbytku redukovati, nikoli po stránce umělecké — dílo není vybroušeno, je pracováno nachvat a kradmo takřka, bez pomůcek a bez poklidu — ale po stránce ethické a po jeho významu národním... V těch stranách Postilly je zachycena česká duše probouzejícího se lidstva, v těch hoří první červánek svobódy a lásky."

290. **Flajšhans V.**, O potřebě a způsobu kritického úplného vydání spisů Husových. X. výr. zpráva soukr. střed. školy dívčí spolku Minervy v Praze za šk. r. 1900 (Von der Nothwendigkeit und Form einer kritischen Gesammtausgabe Hus' Schriften).

Návrh plánu kritického vydání všech spisů Husových.

Ref. Osvěta 1900. 933—4 (B. V. Spiess).

291. **Flajšhans V.**, Literární činnost M. Jana Husi. V Praze 1900. Sbírka pramenů ku poznání literárního života v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Skup. III. č. 3. (Die liter Thätigkeit des M. Johannes Hus).

Soupis spisů, rukopisů, tisků a překladů Husových. Celá práce rozdělena takto: 1. podán souvisle dle čísel seznam dosud známých spisů Husových; 2. podán souvisle abecední seznam všech incipit; 3. podán souvisle seznam veškerých známých rukopisů, zároveň s udáním, které spisy Husovy obsahuje; 4. podán seznam spisů českých, vždy napřed spisy, Husovi bezpečně připisované a dochované, pak spisy ztracené, dále nejisté a konečně mylně připisované; 5. podán seznam spisů latinských; 6. konečně vylíčena chronologicky dle předchozích dat lit. činnost Husova.

Ref. Č. Č. M. 1900. 567—573 (Zíbrt); Osvěta 1900. 934-6 (B. V. Spiess) L. fil. 1900. 389-392 (K. Novák); ib. 457—504 (V. Novotný), srv. Flajšhans Odpověď Listům filologickým. Přídavek k 6. seš. VI. roč. Č. M. Fil.; Čes. knihovnictví I. 105—7 (V. Novotný); Věst. Č. Akad. 1900. 470—2 (J. Truhlář); ib. 558-63 (Flajšhans).

292. **Flajšhans V.**, Z literární činnosti M. J. Husi. Věst. Č. Akad. 1900. 544—55, 619—621 (Zur liter. Thätigkeit des M. Joh. Hus).

spisu předešlému: kázání synodalní, při tom otištěno kázání na
sal terre" podle dvou ruk. Petrohradských; Husovo „Jádro"
kázání o „učitelích" z rukopisu kap. knihovny.

šhans V., O rukopisech Husových. Osvěta 1900.
den Handschriften des Hus).
ky, týkající se jednoho rukopisu Ochranovského a řady rukopisů
dyšině v ústavu Gersdorfském.

šhans V., Nový rukopis Husův. Č.Č.M. 1900.
ne neue Handschrift des Hus).
mného rukopis. kodexu v knih. Strahovské, který vznikl někdy
, svázáním několika různorodých původně samostatných rukopisů.
bsáhlejší část celého kodexu, obsahuje 28 svátečních kázání.
druhého jest výklad sv. písma, někdy ve formě kázání. Nej-
část třetí, zlomek obsahující dokončení překladu Viklifova traktatu
a sváteční kázání. Text čtvrtý a pátý obsahují pokračování těchto
Husovo jednotlivých částí bude třeba podrobnějším zkoumáním

šhans V., Zrcadlo hříšníka menší. — Zrcadlo
šného větší. Č. M. Fil. VI. 116—120, 209—14, 341—7.
s krátkým úvodem.

fta Kamil, O některých spisech M. Jana z Pří-
M. 1899. 209—220 (Über einige Schriften des M. Jan

traktátů: „Articuli Picardorum reprobati per fideles Bohemorum"
quinque prioribus ecclesie sacramentis", chovaných v několika
ní knih. Vídeňské a připsaných v katalogu nesprávně Václavovi
fta přičítá je vesměs Janu z Příbramě.
Č. Akad. 1900. 413—4 (J. Truhlář).

fta Kamil, Kněz Jan Protiva z Nové Vsi
ho „mistr Protiva" Č.Č.M. 1900. 190—220 (Der
rotiva z Nové Vsi und „mistr Protiva" bei Chelčický).
probírá činnost a spisy kněze Jana Protivy, prvního kazatele kaple
ěji vynikajícího odpůrce Husova. Na základě rozboru jeho činnosti
ární řeší spornou otázku, zda-li tento kněz Protiva jest totožný
ivou", jehož Chelčický ve svých spisech se dovolává a z něhož
é zásady svého učení přejal. Ježto místa, která Chelčický uvádí
istra Protivy", jsou více méně doslovným překladem jednotlivých
lefových, usuzuje z toho, že farář Protiva není totožným s „mistrem
ckého, a přidává se k mínění Annenkova, že mistr Protiva, cito-
ho, není nikdo jiný než Viklef sám.

z A., Z jakých příčin jmenuje Petr Chelčický
lifa Protivou? Vlast, roč. XVII. 48 a d. (Aus welchen
Petr Chelčický den M. Viklif „Protiva" ?)

z A., Soustava učení Petra Chelčického na zá-
enů. Sbor hist. kroužku 1900. 129 a d.

300. **Teige Jos.**, Několik zpráv o rukopisech z doby husitské. Čes. knihovnictví I. 31, 88 (Einige Nachrichten über Handschriften aus der Hussitenzeit).

301. **Hrubý Hynek**, Rukopis Alchymie Antonína z Florencie z r. 1457. L. fil. 1900. 30—44 (Die Handschrift der Alchemie des Anton von Florenz aus d. J. 1457).

Popis rukopisu chovaného v knihovně Musea král. čes. (tiskem vydal rukopis tento O. Zachar v Praze 1899) se stručnými poznámkami literárně-historickými. Spisovatelem rukopisu byl sluha mistra Ant. z Florencie, italského alchymisty; otázka, slul-li spisovatel Jan Lašnior, dle Jahna Jan z Lázu, není rozhodnuta.

302. **Schulz V.**, Bratr Jan Augusta a Jiřík Sádovský ze Sloupna. Č.Č.M. 1900. 80—3.

O polemické knížce J. Augusty „Vyobcovánie ze sboru dvau osob pro přestaupenie přikázanie božieho šestébo, jenž jest Nesesmilníš, tak to se stalo v Litomyšli l. P. 1544."

303. **Truhlář Ant.**, Příspěvky k dějinám studií humanistických v Čechách. Č. Mus. Fil. roč. V. 81—94, 292—301, VI. 173—186 (Beiträge zur Geschichte der humanistischen Studien in Böhmen).

Zabývá se v roč. V. činností Václava Philomathesa, zvláště rozborem jeho díla „Musicorum libri quattuor: Compendioso carmine elucubrati" (Vídeň 1512) a „Etymologie". V roč. VI. uvádí poprvé v dějiny literatury české Jana Albína († 1551), překladatele „Fabulí Ezopových", dosud neznámého.

304. **Řehořovský M.**, Jakub Srnec z Varvažova. Č. Č. M. 1900. 559—563.

Spisovatel dokazuje, že známý sběratel čes. přísloví z XVI. st. Jakub Srnec či Srnovec Rokycanský, později mistr Jakub Srnovec z Varvažova zvaný (Jireček. Ruk. II. 243) jest totožný s mistrem Jakubem Philetem Rokycanským.

305. **Štědrý Fr.**, Nové objasnění života a osudů Václ. Hájka z Libočan. Sbor. hist. kroužku 1900. 253.

306. **Winter Z.**, Almanach mistra Mikuláše Šuda. Č. Č. M. 1900. 257—8.

Týká se nesnází, jež měl knihař Šeb. Ox s tiskem Almanachu, minucí a pranostiky Mikuláše Šúda z Semanína (Jireček, Ruk. II. 279).

307. **Nováček V. J.**, Václav Melissaeus Krtský. Č.Č.M. 1900. 253—4.

Kšaft Vác. Melissaea Krtského (1540—1578), skladatele písní církevních (srv. Jireček, Rukověť II. 22).

308. **Францевъ В. А.**, Даніилъ Адамъ Велеславинъ, „Архитипографъ Пражскій". Ж.М.Н.Пр. CCCXXVII. 309. (Francev V. A., Daniel Adam Veleslavín.)

Jubilejní článek o významu Veleslavína v literatuře české, napsaný na základě podrobné znalosti literatury české.

309. **Teige Jos.**, Adamové z Veleslavína. Zprávy o nich z archivu král. hl. města Prahy. Č.Č.M. 1899. 436, 494.

Otisk 18 listin z archivu města Prahy, týkajících se rodiny Adamů z Veleslavína. Obsahují hojné příspěvků životopisných a jiných zajímavých dat.
Ref. Čes. knikovnictví I 29 (C. Merhout).

310. **Zíbrt Č.**, Tadeáš Hájek z Hájku a učení Koperníkovo. Č.Č.M. 1900. 563—7 (Th. Hájek von Hájek und Koperniks Lehre).

Příspěvky, vybrané z knihy L. A. Birkenmajera „Mikołaj Kopernik" (Krakov 1900), k ocenění a poznání činnosti T. Hájka.

311. **Zachar O.**, Z dějin alchymie v Čechách. Č.Č.M. 1899. 157. 243; 1900. 316. 422 (Aus der Geschichte der Alchemie in Böhmen).

O alchymických spisech Bavora mlad. Rodovského z Hustiřan a ukázky ze staročes. allegorií alchymických, a to: Allegoria Merlinova velmi tejného kamene mudrckého tajemství zouplna obsáhnutá (z poč. XVI. st.) — Jedno pěkné rozmlouvání o gruntovním kunstu (ze st. XVII.). — Allegorie v překladu knihy Bavora ml. Rodovského „Vo Hermesové filosofii" — Český překlad allegorie Sendživojovy z knihy „De lapide philosophorum".

312. **Nováček V. J.**, Kněz Václav Turnovský. Č.Č.M. 1900. 257.

Otisk listu z r. 1586 v archivu města Bělé pod Bezdězem, kterým Vác. Turnovský (srv. Jireček, Ruk. II. 233) provází věnování své knihy „O trojím příchodu Pána našeho Ježíše Krista" měšťanům Bělským.

313. **Pátek Ferd.**, Jana Štelcara Želetavského kniha „O pokutách božských" r. 1588. Č.Č.M. 1900. 254—5 (Das Buch „O pokutách božských" von J. Štelcar Želetavský).

Zápis o narovnání, které dne 8. srpna 1588 se stalo mezi knězem Janem Štelcarem Želetavským a knihtiskařem Janem Jičínským o náklad na vytištění knížky „O pokutách božských".

314. **Zahradník Is.**, Václava Porcia Vodňanského „Město duchovní". Č.Č.M. 1900. 242—50.

Vác. Porcius Vodňanský byl na konci XVI. a na poč. XVII. st. farářem v Katovicích u Strakonic a napsal theologický spis „Město duchovní", který rázem svým patří v obor oblíbených tehdy „zahrádek duševních", „lékařství - svítedlnic — balzámův duše", výkladů to a rozjímání náboženských. Na okrajích rukopisu z r. 1610, chovaného v knih. Strahovské, nalézají se četné skladby rýmované, připojované obyčejně na doklad tvrzení obsaženého v textu hlavním.

315. **Kovář M.**, Pavel Mikšovic a jeho kronika Lounská. Sbor. hist. kroužku 1900. 118. 182. 240.

Kronika tato, česky psaná, chová se pod lat. názvem „Chronica urbis Launensis auctore Paulo Mikssowice servo consulari" v hrab archivě Waldsteinském v Duchcově. Otiskují se tu vybrané partie s krátkým úvodem o spisovateli jejím Pavlu Mikšovic či Mikšů († 1632).

316. **Zahradník Is.**, Samuele Nymburského „Paměti Litoměřické". Sborník hist. kroužku 1900. 22—7.

Otisk „Pamětí" (z r. 1631—1652) podle rukopisu v knih. Strahovské.

317. **Zahradník Is.**, Cestopis pana Petra z Říčan. Č.Č.M. 1900. 250—1 (Reisebeschreibung des Peter von Říčan).

Pánové čeští Ignác ze Šternberka a Petr z Říčan cestovali r. 1664- Francie. Kterýs průvodčí ve službách pána ze Šternberka činil si cestou pozi a po návratu do Čech pořídil dva popisy cesty pro oba pány. Cestopis pro ze Šternberka nalézá se nyní v univers. knihovně Pražské, cestopis pro z Říčan v knihovně Strahovské.

318. **Jireček H.**, Čechoslované a civilisace. Osvěta 293—302. (Die Čechoslaven und die Civilisation.)

V odstavci 12. jmenované rozpravy oceňuje se stručně význam Ko ského pro civilisaci vůbec. Vyličují se kulturní jeho styky s Německem, Po Anglií, Švédskem, Uhry a Holandskem, a vytýkají se hlavní spisy Komenského mají cenu světovou.

319. **Kvačala Jan**, Poľská práca o Komenskom. Slov. Po XX. (Eine polnische Arbeit über Komenský.)

Rozbor spisu A. Danysze, Jan Amos Komeński etc. v Roczniku Przyjaciol Nauk Poznań. T. XXV. 107.

320. **Monroe W. S.**, Comenius and the beginnin educational reform. London 1900.

Ref. Č. Č. M. 1900. 576 (Č. Zíbrt).

321. **Novák J.**, Literatura o filosofii Komenského. Mysl 1900.

322. **Truhlář Ant.**, Příspěvek k životopisu J. A. Ko ského. Č. Mus. Fil. V. 301—6 (Beitrag zur Biographie Komensk

O pobytu Komenského v Herborně (r. 1612) a o jeho básni „Elegid doctissimum virum dn. Matthaeum Titum".

323. **Zelner E. K.**, Po stopách Komenského a bratří. hledy IX.

324. **Spiess B. V.**, Václav Jindřich Patočka a jeho v Č.Č.M. 1900. 370—4.

Zpráva o zápisech V. J. Patočky, rychtáře v Král. Dvoře (srv. N Č. Č. M. 1897. 268), přivázaných k Melantrichově Biblí české, kdež mim nalézají se některé veršované skladby z pol. XVII. st., jako: O ukrutném milostivém od lidu vojenského jak Švejdského tak i od J. M. císařského n který ubozí lidé na skonání r. 1646 musili vystáti — Život sv. Alexia — Sp verše složené v mor v letu 1634 — Písnička o sedmi hříších smrtedln Paměť obtížného a téměř nesnesitedlného nátisku od lidu vojenského atd.

325. **Nováček V.**, Jana Viktorina hr. z Valdštejna dosud neznámý. Č.Č.M. 1900. 73. (Ein bisher unbekanntes Wer Grafen J. W. Waldstein).

Zpráva o rukopisném spise v archivu města Bělé pod Bezdězem s t „Ráj český nebo Rozkoše a kratochvíle zahradnické i též užitkové odtud po jící. Z mnohých vznešených a víry hodných auktorův sebrány od vysoce uro p. p. Jana Viktorina sv. římské říše hraběte z Waltštejna" († 1676).

326. **Snopek Frant.**, Mistr Tomáš Jelínek. Č.Č.M. 464—8.

Příspěvek k životopisu a lit. činnosti T. B. Jelínka (Jireček, Ruk. I Č. Č. M. 1892. 336).

'. **Rypáček Fr.**, Kancional Lomnický. S hlediska literár-
s. Mat. Mor. 1900. 398—403. (Liter. Bedeutung des Gesang-
'on Lomnitz).

is morav. kancionálu Lomnického, napsaného za 2. polovice 17 st.

3. **Němec Josef**, Jan Liberda. Č. Č. M. 1900. 77—80.

ıpěvek k literární činnosti J. Liberdy 1701—1742 (srv. Jireček, Rukověť I. ek, Dějiny prostonár. hnutí nábož. v Čechách 79), zvláště o jeho ıu „Pravidlo nejsvětější víry apoštolské i prorocké z písem sv. sebrané" aubně 1731).

). **Böhm-Romanovský L.**, Phoenix moravicus Jana a. Č. Č. M. 1900. 74—7.

áva o knize „Phoenix moravicus neb život J. Sarcandra", vydané r. 1725 tících od J. J. Dukáta z Prostějova, později měšťana na Mělnice, a rozbor

). **Zamastil Karel**, Jakub Jan (Sarkander) Dukát podle ých knih mělnických. Č. Č. M. 1900. 255—6.

sné stanovení biografických dat J. J. Dukáta, spisovatele knihy „Phoenix ı neb Život J. Sarkandra". Opravují se a doplňují o něm zprávy (Ruk. I. 176), A. Podlahy (Č. Č. M. 1899. 179), L. Böhma-Romanovského 1900. 74—7).

.. **Nuši Fr.**, Prokop Diviš. Vylíčení jeho života a zásluh vě-
V Praze 1899.

Sborník hist. kroužku 1900. 62 (P.).

!. **Zíbrt Č.**, Básník samouk Vojtěch Koťara. Č. Lid IX.
(Der Dichter-Autodidakt Ad. Koťara).

.k několika náboženských písní Koťarových.

!. **Kraus Arnošt**, K poznání Jos. Bláhy, přirozeného
ce. Nár. sbor. českoslov. VI. 143—4 (Zur Charakteristik des
ıters Jos. Bláha).

zuje se na pramen koledy (č. IV.) ve sborníku Bláhově. Jest převzata kého překladu „Trutznachtigall" od B. Spee.

!. **Vlček Jaroslav**, Z doby josefinské. Č. Č. Hist. 1900.
313 (Aus der Josefinischen Zeit).

stručné charakteristice josefinismu vůbec vykládají se paedagogické zá- ıt. Josefa hr. Kinského, historické názory O. Steinbacha z Kranichštejna, é snahy Ungara a Procházky, smýšlení josefinské u Dobrovského a ná- o řeči a literatuře české, konečně osvícenské obrany jazyka a národ- ké.

). **Vlček Jaroslav**, Dvě původní dramata česká z doby
ıské. Obzor lit. a uměl. 1900. 17—22 (Zwei böhm. Original-
aus dem Ende des XVIII. Jh.).

bor A. J. Zimovy vlastenské původní činohry „Oldřich a Božena" 1789) a „Pamětné celému světu tragoedie, anebožto veršované vypsání) prvních rodičů pádu" atd. od Aug. Doležala (V Uher. Skalici 1791).

336. **Máchal J.**, Prokop Šedivý. Obzor lit. a uměl. II. 113—120.

Stanoví se literární význam novellistických a dramatických prací P. Šedivého a ukazuje se na prameny, z nichž a podle nichž své práce upravoval.

337. **Arbes J.**, Z literárních drobných studií. Lumír roč. XXIX. 146—8 (Aus kleineren lit. Studien).

Odpor šlechty proti českým divadelním představením v Praze na konci XVIII. st. vykládá se obyčejně z důvodů národnostních. Arbes dovozuje, že vedle protičeských tendencí rozhodovaly tu také příčiny sociální. Dramata, jež česky se předváděla, mají vesměs silnou tendenci sociální, doráží se v nich jmenovitě na vrchnost, pány a vrchnostenské správce. Proto prý bylo se strany šlechticů a mocných jejich služebníků všech kategorií, hlavně pak různých správců a karabáčníků, brojeno proti pořádání českých představení v novém divadle Nosticově a usilováno o jich zamezení.

338. **Šťastný Jaroslav**, Krameriovi „Noví čeští zpěvové pro krásné pohlaví ženské". L. fil. 1900. 23—30.

Stanoví se originály dvou básní ve sbírce Krameriusově; „Obraz děvčete" jest volný překlad z Bürgera, „Na smrt Marie Anny" z Hallera.

339. **Spiess B. V.**, Povídka česká z dob našeho vzkříšení. Věstník čes. prof. v Praze VIII. 81—7 (Eine böhm. Erzählung aus der Zeit unserer Wiedergeburt).

Pojednává o českém překladě Campovy povídky „Mladší Robinson", vydaném r. 1797 v Kutné Hoře, a o poměru jeho k překladu Krameriusovu z r. 1808.

340. **Vondrák W.**, Zur Renaissance der böhmischen Literatur am Ende des vorigen Jahrhunderts. Arch. Jag. XXII. 46—52.

Polemika proti výkladům Jaroslava Vlčka, možno-li mluviti o „obrození", spíše o „znovuzrození", „vzkříšení".

IV. NÁRODOPIS.

A. Všeobecné úvahy.

елисъ Г., Современное народовѣдѣніе. Переводъ ıго Θ. Капелюша. Изданіе Ф. Павленкова. С.-Пб. 1900. G.: Die gegenwärtige Volkskunde. Übersetzung aus dem Deut-Гh. Kapeljuš.)

ɪт. В. XXI., апр. стр. 324.

берландтъ М., Др., Народовѣдѣніе. Переводъ съ М. Э. Гюнсбурга. Изд. В. И. Губинскаго. С.-Пб. 1900, — Ц. 90 коп. (Haberlandt M., Dr.: Volkskunde. Übersetzt ıutschen von M. E. Günsburg.)

ı. Обозр. XLVI., годъ XII., Nr. 3., стр. 141 („безобразный переводъ").

ırtz K., Was ist Volkskunde und wie studiert man Altenburg. Tittel. 2·50 Mk.

ıphorion. VII. 685 (naprosto odmítavé).

ıternitz M., Dr., Völkerkunde, Volkskunde und Philo-ıus LXXVIII. 345—350, 370—377.

·chert Alois, Der Animismus oder Ursprung und lung der Religion aus dem Seelen-, Ahnen- und t. Ein kritischer Beitrag zur vergleichenden Religionsgeschichte. . 1900. Charitasverband f. d. Kathol. Deutschland. XVI. + 239 s. tudien aus dem Collegium Sapientiae zu Freiburg i. B.)

t. CBl. LII. 354 (vollständig ablehnend).

ıbner Ludovicus. De incubatione capita quattuor ı38 p., qu. in 8°. Leipzig, Teubner. MCM. 5 Mk.

ɫ. X. 118.

·tland E. S., Mythology and Folktales: Their Rela-Interpretation. (Popular Studies in Mythol., Romance and 7). London, D. Nutt. 6 d.

:k Stefan, Dr., Die Vampyrsagen und ihre Verwer-er deutschen Literatur. Berlin, Duncker (Forschungen

zur neueren Literaturgeschichte, hg. von Dr. Franz Muncker. XVII.) 8°, XII. + 133 p. 3 m. 40.

Rec. Revue crit. XXXIV. 429 sq. (V. Henry).

Dans la première partie il traite des légendes relatives aux vampires, de l'origine de leur nom venu du Slav, sur laquelle au surplus il n'apporte aucune lumière nouvelle, et des principaux ouvrages, que le XVII. et XVIII. siècles sourtout consacrèrent au vampirisme.

9. **Karłowicz J. — Gaydoz H.**, L'Obole du mort. Mélusine X. 56—66.

10. **Král J.**, O nynějším stavu bádání mythologického. Listy fil. XXVII. (Der gegenwärtige Stand der mythologischen Forschung.)

Rec. Česká Mysl II. 152—4 (Kí) hájí názor svůj. Jediný jest jen pramen (původní) náboženství, a sice ctění předků, ale konečně myslí, že tato myšlenka, že původ náboženství jest hledati ve ctění předků, dobře se dá spojiti s Tylorovou a p. Královou, jestliže učiníme rozdíl mezi pramenem původním — ctění předků, a přítoky pozdějšími — pozorování přírodních úkazů.

11. **Lang Andrew**, The Making of Religion II. Edition. London, Longsmans and Co. XXV. + 355 pp. 5 s. net.

Ref. Folk-Lore XII. 112—114.

12. **Леманнъ** Др., Иллюстрированная исторія суевѣрій и волшебства отъ древности до нашихъ дней. Переводъ съ нѣмецкаго изданія Др-а Петерсена, просмотрѣннаго авторомъ книги, подъ редакціей В. Н. Линдъ. Изд. Магазина „Книжное Дѣло". Москва 1899—1900 года, стр. 613 + VII. (Lemann Dr.: Illustrierte Geschichte des Aberglaubens und des Zauberwesens vom Alterthum bis in unsere Tage. Übersetzt aus der deutschen Ausgabe des Dr. Petersen.)

Ref. Этн. Обозр. XLVI. годъ., XII. Nr. 3. стр. 142 сл.

13. **Regnaud Paul**, Le Rig-Veda et la religion indoeuropéenne. Rev. de l'Éc. d'Anthropól. X. 181—189.

R. zastává již déle theorii, že védské hymny je vykládati metaforicky, ne dle významu slovného na př. Les premières formes de la relig. et de la tradit. dans l'Inde et la Grèce). Rozeznává v osvětovém vývoji idvr. tyto 3 stupně: 1. Religion naturelle. Institution du sacrifice ou du culte utilitaire d'abord, puis de par usage traditionel, du feu domestique. L'existence de ce culte dans toutes les civilisations primitives de l'antiquité milite en faveur de l'hypothèse d'une origine commune. 2. Religion sacerdotale et mythologique succédant chez les Indo-Européens, sous l'influence des chants sacrés mal interprétés, aux formes religieuses de l'époque antérieure. 3. Lutte de l'expérience et de l'observation contre l'erreur mythologique et substitution graduelle des données de la science à celles de la tradition d'origine mythique. *Z.*

14. **Roscher Wilhelm Heinrich**, Ephialtes. Eine pathologisch-mythologische Abhandlung über die Alpträume und Alpdämonen des klassischen Alterthums. Des XX. Bandes der Abhandlungen der philologisch-historischen Classe der königl. Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften Nr. II. Leipzig. Bei B. G. Teubner. 4 Mark, 4°, p. 133.

Ref. ZsVVK. X. 453, Mél. X. 118.

H., Allgemeine Einleitung in die Mythologie.
'iss. III. 249—273, 297—323.

Steinthalovy zlomek z větší práce nedokončené, jakožto „po-
: filosoficko-srovnávací školy v mythologii vědecké".

an, Filozofia pierwotna (Animizm). Lud. VI.
126, 225—245, 321—340.

Adolf, Der deutsche Volksaberglaube der
te Bearbeitung von Elard Hugo Meyer. Berlin. Wiegand
'. XVI. + 536, 8⁰.

., 452, Globus LXXVIII. 343, Journal des savants, février
.rren).

ki Michał, Dr., O znaczeniu suastyki w historyi
l histor. polskich w Krakowie. Sekcya IV. Ref. str. 4.
озная вѣрованія съ древнѣйшихъ вре-
хъ дней. Сборникъ лекцій и статей иностран-
ублицистовъ. Перев. съ англійскаго В. А. Тимиря-
кія и нехристіанскія вѣрованія. С.-Пб. Изд. Суво-
' religiöse Glauben von der ältesten Zeit bis in unsere
ıng von Vorlesungen und Aufsätzen fremder Gelehrter
bersetzt aus dem Englischen von V. A. Timirjazev. Die
unchristlichen Religionen.)

. F., Dr., Krevní bratrství. Ethnologická parallela.
652—659.

ъ В. А., Труба въ народныхъ вѣрованіяхъ.
352.

Reinhold, Kleinere Schriften. Zweiter Band.
zur erzählenden Dichtung des Mittelalters. Heraus-
nes Bolte. Berlin, Emil Filber. Str. XII + 700. 16 Mk.
nere Schriften zur neueren Literaturgeschichte, Volkskunde
Herausgegeben von Joh Bolte. p. XV + 659. 16 Mk.

wski Ignacy, Dyabeł w poezyi. Historya i psycho-
iających zło w literaturze pięknej wszystkich narodów
literacko-porównawcze przez . . . Wydanie 2gie znacznie
obiene. Warszawa. Br. Natanson, 8⁰ mn. str. 4 nl. +
eufel in der Poesie.)
311—3 (St. Zdziarski), Prz. Pol. t. 138 No. 412 str. 144—151
I. 143.

Robert, Formelhafte Schlüsse im Volks-
1900. XI + 85 p. 8⁰. M 2·40.
XII. 45.

Richard, Die Heimat der Puppenspiele. Hallesche
.lle a. S. Max Niemeyer. 28 s. 1 Mk.
XVIII. 326.

n Ignacy, Katalog dzieł treści przysłowiowej
iblioteką Ignacego Bernsteina — Catalogue,

des livres parémiologiques composant la Bibliothèque d'Ignace Bernstein. Warszawa I. A—M II. N—Z i dodatek, 4°. Str. XX + 560 + 650.

Ref. Wisła XV. 101-4 (Jan Karłowicz), Mél. X. 140.

27. **Максимовъ А.,** Къ вопросу о методахъ изученія исторіи семьи. (Maximov A.: Zur Frage über die Methoden in der Erforschung der Geschichte der Familie.) Этн. Обозр., годъ 11-й, кн. XLIII. 1—35.

28. **Jühling Johannes,** Die Tiere in der deutschen Volksmedizin alter und neuer Zeit. Mit einem Anhange von Segen etc. von — Nach den in der kgl. öffentl. Bibliothek zu Dresden vorhandenen gedruckten und ungedruckten Quellen. Mit einem Geleitworte von Hofrath Dr. Med. Höfler, Bad Tölz. Preis broschirt 6 Mark. Mitweida. Polytechnische Buchhandlung (R. Schulze) o. J. 8°, str. 355.

Ref. ZöVVK. X. 458, Globus LXXVIII. 212.

29. **Максимовъ А. Н.,** Нѣсколько словъ о кувадѣ. (Maximov A. N.: Einige Worte über die Couvade.) Этн. Об. годъ 12-й, кн. XLIV. 90—105.

30. **Temesváry Rudolf,** Dr., Volksbräuche und Aberglauben in der Geburtshülfe und der Pflege der Neugeborenen in Ungarn. Leip ig. Th. Grieben 1900. s. VIII + 148, 8°.

Ref. Wisła XIV. 792.

31. **Caiin Stewart,** The origin of ornament. Free Museum of Science and Art. Bulletin Vol II. No. 4. May 1900 p. 235—242.

32. Das Bauernhaus in Deutschland, Österreich-Ungarn und in der Schweiz. Herausgegeben vom Verbande Deutscher Architekten- und Ingenieurvereine, vom Österreichischen Ingenieur- und Architektenverein und vom Schweizerischen Ingenieur- und Architektenverein. Band II. Das Bauernhaus in Österreich-Ungarn. Probeheft, enthaltend 6 Tafeln.

Ref. Zs. Öst. VK. VI. 86-88 (M. Haberlandt).

33. **Lippert Julius,** Das alte Mittelgebirgshaus in Böhmen und sein Bautypus. Prag. 1898. S. A. aus „Beiträge zur deutschböhmischen Volkskunde". Geleitet von Dr. Ad. Hauffen. I. Bd., 3 Heft. 24 n. 6 Tafeln.

Ref. Zs. Öst. VK. VI. 127-130 (Rudolf Meringer).

34. Dorfkirche und Bauernhaus im Königreich Sachsen. Dresden. G. Schönfeld lex. str. 155.

Ref. Sl. Přehl. III. 104.

Srovnávací studie o látkách pověstí lidových i o poesii lidové.

35. **Ciszewski Stanisław,** Dr., Bajka o Midasowych uszach, studyum z literatury ludowej. Napisał... W Krakowie. Nakładem Akademii Umiej. 1899, 8°, str. 2 nl. + 26. Osobne odbicie. (Rozprawy Wydziału

kad. Umiej. ser. II., t. XIII.; ogól. zb. XXVIII., str. 221—246.) ihlung von Midas' Ohren, eine Studie aus der Volksliteratur.)

Arch. Jag. XXII. 312 (G. P.), Lud. VI. 397 sl. (St. Zdziarski).

Розвідки Михайла Драгоманова про українську у словесьність і письменство. Т. I. У Львові 1899. филольогічної секциї наук. тов. ім. Шевч. III. s. 4 + 260. omanovs Untersuchungen über die ukrainische Volksliteratur.)

Arch. Jag. XXII., 311 (G. P-a), Nár. Sb. Čsl. VI., 204 sl., Кіев. Стар. 2., стр. 169—172. — Т. II. (Збірн. фил. секц. наук. тов. ім. Шевч. III.) 1900, стр. 238. — Ref. Літ. наук. В. XI. 138.

Gaster M., Two Thousand Years of a Charm againot ld-stealing Witch. Folk-Lore XI. 129—162.

srovnává některá zaříkadla rumunská a sleduje jich původ, ukazuje na zaříkadla slovanská, srovnává pod. verse řecké, hebrejské a syrské. ɔ má také význam pro methodu studií folkloristických, a sice bere se v slovanském světě učeném drahnou dobu již obvyklou. Právem spis. literární vznik zaříkadel v dnešní době z úst lidu jihoslov., ruského ého zapsaných, a vytýká, že touže methodou bude třeba bráti se v studiu lidové.

Янчукъ Н. А., Къ исторіи и характеристикѣ жен- типовъ въ героическомъ эпосѣ. Юбил. Сборн. въ :. Ѳ. Миллера, 348—367. (Jančuk N. A.: Zur Geschichte und ristik der Frauentypen im Heldenepos.)

ръ касается темы о дѣвушкѣ-воинѣ или женщинѣ-богатырѣ; о женщинѣ ей друга изъ неволи; общаго вопроса о тѣхъ условіяхъ, какія способство- созданію такого типа женщины-богатырши, то въ всякомъ случаѣ удер- народной памяти такого образа и постоянному его обновленію въ осо- ъ средніе вѣка. Далѣе объ искусственныхъ обработкахъ, о поэмѣ V. Hálka ɜjla, о Гражинѣ Mickiewicza, на конецъ обращаетъ вниманіе на житіе ныя Марія несотворенныя Марнномъ переведенное съ польскаго, изъ Скарги „Żywoty świętych".

Кирпичниковъ А., Богородица въ народной поэзіи ı и замѣтки). Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера. Стр. 93—96. nikov A.: Die Mutter Gottes in der Volkspoesie.)

Крымскій А. Е., По поводу сюжета сказки Куноша послужившаго темою перваго ученаго труда ıлера. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера 219—224. (Krymskij A. E.: Märchen bei Kunos Nr. 94, welches das Thema der ersten Arbeit V. Th. Miller's war.)

). Миллеръ изслѣдовалъ въ статьѣ „Восточные и западные родичи одной сказки", напечатаной г. 1877, русскую сказку о ворожеѣ, въ Сборникѣ овъ, „Dr. Allwissend". Авторъ отмѣчаетъ въ дополненіе изслѣдователей зки новѣйшіе варіанты восточные, мусульманскіе, и признаетъ съ рефе- ı что надо предположить два пути распространенія этой сказки, одинъ

статьи, авторъ говоритъ лишь о моей статьѣ въ ZsÖstVK. I., незная тьи въ Wisł-ѣ 1897.

путь на сѣверъ отъ Индіи, другой на западъ черезъ Сирію съ Палестиной (временъ Крестовыхъ походовъ).

41. **Polívka J.**, O znaczeniu badań powiastek ludowych. (Über die Bedeutung der Forschung der Volksmärchen.) III. Zjazd histor.-pol. w Krakowie. Sekcya IV. Referat str. 11.

42. — O zlatém ptáčku a dvou chudých chlapcích. (Vom Goldvogel und zwei armen Knaben.) Nár. Sb. čsl. VI. 94—143.

Grimm KHM. Nr. — a příbuzné.

43. **Поливка Ю.**, Одинъ русскій анекдотъ и его западный источникъ. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера 163—168. (Eine russische Anekdote und deren westeuropäische Quelle.)

Аѳанасаевъ Нар. рус. ск. 3., II. Nr. 149 www. и другіе варіанты бѣлорусскіе и малорусскіе. Анекдотъ, записанный въ Франціи и Италіи въ полов. XVI. в., проникнулъ въ Польшу и Россію посредничествомъ помѣщичьихъ дворовъ или скорѣе западно-русскихъ бурсъ.

44. — Le chat botté. Сравнителна фолклорна студия. Сб. мин. XVI—XVII., 782—841.

45. — Tom Tit Tot. Ein Beitrag zur vergleichenden Märchenkunde. ZsVVk. 1900, 254—272, 382—396.

46. **Polívka J.**, Nachträge zur Polyphemsage. (Archiv für Religionswissenschaft I. 305—336.)

47. — Магьосникътъ и неговиятъ ученикъ. Сравнителна фолклорна студия. Сб. мин. XV.), в. 8°, 56 стр. (Der Zauberer und sein Schüler.)

Rec. Зап. Шевч. XXXIII., библ. 33 сл.

48. **Потанинъ Г. Н.**, Восточные мотивы въ средневѣковомъ европейскомъ эпосѣ. М. 1899. Изданіе географ. отдѣленія Имп. Общества любителей естествознанія, антропологіи и этнографіи, стр. X + 893. (Les motifs orientaux dans l'épopée du moyen âge.)

Ref. Romania XXIX. 150. — XXX. 149.

49. — Отголоски сказки объ Еруслaнѣ. Этн. Обозр. XLVI. 14—65. (Nachklänge des Märchens von Jeruslan.)

Авторъ сличаетъ русскія и сродственныя сказки европейскихъ народовъ о Бурзѣ Валовичѣ, Jean de l'Ours, о женщинѣ (матери, сестрѣ) предательницѣ и др. съ восточными, особенно монгольскими.

50. **Рогановичъ И. П.**, Къ вопросу о сходствѣ восточно-тюркскихъ сказокъ со славянскими. 2 сербскія сказки о женщинѣ. Изв. Каз., томъ XVI. вып. 1., стр. 15—21. (Roganovič J. P.: Zur Frage nach der Übereinstimmung der ost-türkischen Märchen mit den slavischen. Zwei serbische Märchen über das Weib.)

Въ статьѣ напечатаны въ русскомъ переводѣ двѣ сказки, сообщенныя автору Иваномъ Геруномъ, Герцеговинскимъ эмигрантомъ, живущимъ въ Цетиньѣ: 1. Сказка о слишкомъ любопытной женщинѣ, мучившой своего мужа; 2. Сказка о слишкомъ хитрой женщинѣ, обманувшей черта. Въ примѣчаніяхъ къ сказкамъ указаны нѣсколько параллелей изъ тюркскихъ сказокъ. *Ш.*

щовъ Н. Ѳ., Повѣсть о томъ, какъ чортъ раз-
пруговъ. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера, 169 –171.
Th.: Die Erzählung, wie der Teufel die Eheleute entzweite.)
některé verse této velice rozšířené pověsti. Pro její věk jest důle-
zl prof. A. Brückner již v lat.-pol. sborníku z I. pol. XV. věku. Srv.
Archiv f. slav. Phil. XIX. str. 254 č. 61, 62, Zs. öst. Vk. II. str.
odop. Sb. čslov. VII. č. 46.

'азысканія въ области анекдотической лите-
.арковъ. (Untersuchungen über Anekdoten.)
. М. XXI., III. библ. 94 сл.

оновичъ И., Къ вопросу о западномъ вліяніи
іскую и русскую поэзію. Варшава, Типографія
об. Округа, стр. XIX + 567. (Sozonović J.: Zur Frage
st-europ Einfluss auf die slav. Volkspoesie.)
Pows. t. LXVII., Nr. 201, str 430 – 3 (St. Zdziarski).

ютинъ И. И., Преданіе о Вадимѣ Новгородскомъ
й литературѣ Фил. Зап. Вор. г. 39—40, стр. 1 — 113.
J. J.: Die Überlieferung vom Vadim von Novgorod in der
.teratur.)

еловскій А. Н., Гдѣ сложилась легенда о святомъ
сколько соображеній. Изв. р. яз. V. 393 – 450. (Veselov-
Wo entstand die Legende vom hl. Gral.)
la XV. 98 сл. (Leon Szepielewicz).

раневичъ А. И., Народная пѣсня какъ сред-
внаго сближенія Славянъ. Одесса 1900, стр. 46, 8°.

Mythologie.

etić Nikola, Dr., O vjeri starih Slovjena prema
rijaca i Prasemita (Mythologia Comparativa
na temelju starih hronista narodnih običaja,
ama, mjestnoga, ličnoga i obiteljskoga nazivlja.
ileja našega velikoga mecene Dr. Jurja Strossmayera, 8. rujna
o: Nikola Vitez Dr. Gržetić Gašpićev, član više inozemskih
užtava, vlastnik reda Franje Josipa I., kolajne zasluzbe i rata,
da itd. — Dio I. U Mostaru. Tiskano piščevom nakladom
lion. tiskari 1900., 8°, XXIII + 216.
oduševljen „Slaven“, pa okrivljuje Miklošiča, da se je dao zavesti
isaca. Gržetić prima tudje hipoteze (ako su sklone slavenstvu) kao
ı, sam stavlja nove bez pravih dokaza. A.

łowicz Jan, Germanische Elemente im slavischen
d Brauch. Arch. f. Religionswissenschaft III. 184—193.
rchta, Berggeist, Dyngus-Śmigus, Krośnięta, Rübezahl, Skřítek
ž co do bájeslovi nenáleží: jako Marcholt-Markolf, Ilja Muromec,
nspiegel.

59. **Léger Louis**, Études de Mythologie slave. R. hist. rélig. XLI. 147—162 (Suite Voir Revue t. XXVIII. p. 1 XXIX. p. 1—17).

Zcerneboch („Černy Bog") podle Helmolda; o dvou bezejmenný u Thietmara VIII. 64; božstva připomenutá v Knytlinga-saga: Rinnvit (= Preruvit (— Proven?), Turupid, Pisamar (= běsomar), Tiernoglav; kul Siva = Živa? penates — dietky u Dalemila, rus. дѣдушка домовой, mr pol. krasnoludek, krzat, hospodaříček a j., szkrat, skřítek původu né germanique schrat nepeutil pas être repproché du slave čert, c démon? Ce mot a pénétré chez le Tchèques, les Polonais, les Ru Slavènes... Il est inconnu chez les Slaves méridienaux..." Le cult

60. — Etudes sur la mythologie slave. L'idée et de la vie d'outretombe. R. hist. rélig. XLII. 1—8.

61. — Introduction a l'étude de la mytholog ib. 335—377.

62. **L'. A. R.**, Opis Karasa, pohanského bôžka. Č III., 92—95.

Spis. připomíná dětskou hru slovenskou „Hľadanie zlatého prasat kdo má zlatý prsten, a odpovídají „u Marasa u Karasa, daj ty panno z Karas je rozhodné ... Morena „bohyně smrti a zimy", Karas pak „živo Krs, Chrs, Chors!!

63. **Parczewski A. J.**, Swanty Wid. Żywa nazwa w m Kaszubskiego. (Swanty Wid. Ein im Munde der Kaschuben leben Odbitka z Rocznika Tow. Przyj. Nauk Poznańskiego XXVII. Pozn str. 21.

Ref. Rocznik Tow. Nauk w Toruniu VII. (Nadmorski).

Spis. probírá zprávy Hermolda a Saxona Grammatika, probírá klady až do nejnovější doby. Srovnává kašub. název bludičky „swa spojuje jej se jménem boha arkonského a dovozuje, že v druhé části třeba spatřovati vid lumen. Dotýká se dále jmen jiných bohů I Porewit, Gerowit, v druhé části spatřuje totéž slovo vid, boha vůbec škrtá; dotyčné místo u Saxona „quod Rugiewithum vocabant", „quod Rugiä(ni) Vithum vocabant". „Vid" bylo obecné jméno boha Rujaně, Pomořanech i u Luticů, místy připojena epitheta „svatý", „ja (první).

64. **Radyserb Jan**, Der Name Gottes im Munde Wenden. Eine ethnographische Sammlung von ... Mit. d. Ve VK. II. 77—87.

65. **Titelbach Vl.**, Das „heilige Feuer" bei den slaven. Internat. Archiv f. Ethnographie. XIII. 1, 2. 1900, str.

66. **Š. J.**, O národnej poesii. Z Pypina. Slov. Pohľ. 97—105.

Výtah z История русской литер. III. str. 55—96 s některými vl námkami, zvláště o předpisech, vydaných r. 1591 uherskou synodou církve proti starým obyčejům, proti „pohanstvu".

67. **Radić Štěpán**, O harmonii slovanské národ Osvěta XXX., I., 242—248.

ıius Irritant or Eight Primitive Folklore Stories. ickland, London. Robert Forder 1896.

h-West Slav Legends and Fairy Stories. By the to „Segnius Irritant". Forder 1897.

h-Slavonic Folklore Stories. With an Introductory : same. Forder 1899.

.ore XI., Nr. 3., p. 313 (Mr. Strickland is endeavouring to make K. J. Erben knawn to English Folkloriste, by as exact a trans- could fournish who, though not to well acquainted with all the ı Slavonic Dialects, hasyet mastered the general tenor of those ;uages. The flavour of the orignal frequently vanishes, though orrectly reproduced. The translation of the whole hundred tales, by a fourth still outstendig volume, seems to be the result of an

---

B. Obecně-slovanský.

rückner, Slavische Volkskunde. Übersicht periodi- ›nen. ZsVVK. X. 341—348.

opisů a publikaci: Wisła XIII., Mater. antropol., archaeol. i etnograf. :ографичний Збірник VI—VII., Матер. етнольог. II., Národopisný Český Lid IX. Zbornik za nar život i običaje južnih Slavena IV.

ll R. F., Bericht über neue anthropologische ındliche Arbeiten in Galizien. Globus LXXVIII.

opol., archaeol. i etbnograf. III—IV., Зап. Наук. тов. ім. Шевч. ф.Збірник V., VI., VII. Матер. до українсько-руської етнольогії. V. o pracích Balzerových a Piekosińského.

ll R. F., Bericht über die Arbeiten zur Landes- Bukovina während des Jahres 1899. Czernovitz

a Ant., Dr., Ludoznawstwo na III. zjeździe histo- ich w Krakowie. Lud VI. 372—385

gląd rzeczy etnograficznych w XXV. rocznikach Piotrkowskiego (1873—78). Wisła XIV. 480—485.

lecki Adolf, Materyały do bibliografii etnogra- kiej 1878—1894. (Pośw. Janovi Karłowiczowi.) Lwów, Wisły w Warszawie, druk. Zakładu im. Ossolińskich, 4°, r

rski Stan., Dotychczasowy stan badań nad etno- ką i dalsze ich kierunki. III. Zjazd histor. pol. ekcya IV. str. 5.

Č., Literatura kulturně-historická i etno- 7—98. I. Český Lid VII.

Шевч. XXXIII. 34 сл.

79. — Literatura kulturně-historická a etnografická 1898—99. Č. Lid IX.

80. — Literatura kulturně-historická a etnografická 1899—1900. Č. Lid t. IX. 380—384, X. 91—96.

81. Zbornik za narodni život i običaje u južnih Slavena. Na svijet izdaje Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Svezak V. 1. polovina str. 160. Uredio Dr. Ant. Radić. U Zagrebu 1900. Knjig. Jugoslav. akademije. (Sammelband für das Volksleben und Gebräuche der Südslaven.)

Ref. V. Ì. pol. kap. II. 237 Бос. Вила XV. 150, 165, 197.

82. **Караџић,** Лист за српски народни живот, обичаје и предање за годину 1900. Година II. Издаје и уређује Тих. Р. Ђорђевић, професор Алексиначке учитељске школе. Алексинац, стр. 8 + 238. (Karadžić: Zeitschrift für das Volksleben, Gebräuche und Überlieferungen der Serben.)

83. Этнографическое Обозрѣніе, кн. XLIV. XLV. XLV. стр. 171, годъ XII. Nr. 1—3. (Ethnographische Rundschau.)

1898. Rec. Зап. Шевч. XXXVIII. библ. 46—49. — 1899. Ref. R. Hist. Rélig. XLII. 453—464.

84. **Живая Старина.** Періодическое изданіе Отдѣленія Этнографіи Имп. Русскаго Географическаго Общества подъ редакціею Предсѣдательствующаго въ Отдѣленіи Этнографіи В. И. Ламанскаго. Годъ десятый, вып. 1—3. С.-Пб., стр. 449. (Das lebende Alterthum. Periodische Publication der Etnograph. Section der kais. russ. Gesellschaft unter der Redaction von V. J. Lamanskij.)

1898. Ref. Зап. Шевч. XXXIII. библ. 49.

85. Записки Западно-Сибирскаго Отдѣла Имп. Рус. Географическаго Общества. Nr. XXV. Омскъ 1898. (Mittheilungen der westsibirischen Section der kais. russ. Geograph. Gesellschaft.)

Ref. Этн. Обозр. годъ 11-й, кн. XLIII., 140—143.

86. Извѣстія общества любителей изученія Кубанской области. I. Подъ редакціей В. Сысоева и А. Дьячкова-Тарасова. Екатринодаръ 1899, стр. IX + 166. (Berichte der Gesellschaft für die Erforschung des Kubaner Districtes.)

Ref. Зап. Шевч. XXXIV. библ. 54.

87. **Кубанскій Сборникъ.** Труды Кубанскаго Областнаго Статистическаго комитета, издаваемые подъ редакціей С. В. Руденко. Томъ VI. Екатеринодаръ.

Ref. Ж. Ст. X. 442. (А. Лященко.)

88. **Етнографічний Збірник.** Видае наукове товариство імени Шевченка. У Львові I—VI. 1895—1899. (Ethnographischer Sammelband. Herausgegeben von der gelehrten Ševčenko-Gesellschaft.)

Rec. Arch. Jag. XXII. 300—310 (G. Polívka: pokrač. ze sv. XXI. 302. Parallely k pohádkám ve sv. IV., V., VI. t. VI.) — Ref. Кiев. Стар. т. 69, отд. 2., стр. 100—102; V—VI. Wisła XIV., 670—3 (St. Zdziarski.)

ıтериялн до україньско-руської етнольогії. ıограф. коммісиї за редакцією Хв. Волка. III., стр. 182 (Matériaux pour l'ethnologie ukraïno-ruthène.)

Arch. Jag. (G. P.); Nár. Sb. čsl. VI., 194 сл. (P-a); Lud. VI., 402—4.

l. Organ towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, ą Dr. Antoniego Kaliny. (Das Volks-Organ der Gesellschaft de in Lemberg.)

Muzeum 1900, 835—7 (St. Zdziarski); Lj. Zvon XX. 328.

lina Ant., Pierwsze pięciolecie. Lud. VI. str. 1—6. uinquennium des „Lud".)

dosavadní publikační činnosti lvovského „Ludu".

.teryały antropologiczno-archeologiczne i etno- wydawane staraniem Komisyi Antropologicznej Akademii w Krakowie. W Krakowie 1900.

bus 1900. N. 15 (Dr. K. Kaindl); Wisła XIV. 793 (St. Zdziarski); ус. яз. V. 358—.63 (А. Погодинъ) [t. III.]; ЖМНПр. CCCXXXIII. Карскій — о матеріалахъ по бѣлорус. фольклору).

ský Lid. Red. Č. Zíbrt. Praha.

dagog. Rozhledy XIII. 273 sl.

rodopisný Sborník Československý. Vydává Národopisná eskoslovanská a Národopisné Museum Českoslovanské. Red. Redakční komitét: Adolf Černý, A. Kraus, J. Máchal, J. Maederle, Fr. Pastrnek, J. Zubatý. V Praze 1900. Str. 233.

I—V. Уч. Зап. Каз. XLVII., янв., крит. стр. 13—23; sv. IV—V. яз. V., 724—6 (o studii Peiskerově „Slovo o zádruze"), sv. VI. bledy XIII. 421 sl; Lj. Zvon XX. 328.

sejní Sborník. 1900. Musejní spolek v Soběslavi. Čís. 8. el Lustig, str. 120.

ıgicko-statistické popisy zemí slovanských.

ıschin Otto, Bibliotheca geographica. Herausgeg. . für Erdkunde zu Berlin. Bd. VI. Jahrg. 1897. Berlin. ılı 1900

obsahuje bibliografii z r. 1897, mezi níž i spisy věnované etnoıé.

ътровић Никола С., Оглед француске библио- Србима и Хрватима 1544—1900. Essai de biblioçaise sur les Serbes et les Croates 1544—1900. Београд ка Краљ. Академија. Цена 2 дин. Стр. 314.

ıo zde velmi pečlivě 1819 prací, francouzsky uveřejněných, spolu referáty v literaturách jihoslovanských a jiných, zač autoru

každý bude vděčen. Bylo by nejvýše potřeba, aby tuto práci Petrović doplnil i podobnými přehledy z ostatních literatur.

98. **Липовскій А. Л.,** Хорваты. Съ приложеніемъ карты Хорватій, Славоній а Далматій. Изданіе С.-Пб. благотвор. Общ. С.-Пб. 1900. стр. 159. (Lipovskij A. L.: Die Kroaten.)

99. **F. M.,** Dr., Dukljanska kraljevina (svršetak). Glasnik XII. 1. (Kraljevina von Duklja).

Nutarnje stanje Duklje. Crkva i kler. Plemstvo. Narod. IV. Propadanje Duklje. Duklja postaje vazalnom bizant. državom, za tim srpskom. Nemanjina sekundogenitura u Dukljі. (Vidi sv. 2., 3. i 4. godišta 1899 Glasnika.)

100. **Knell Ét.,** Dr., La Bosnie et l'Herzégovine. Étude d'histoire politique et économique. Paris (A. Rousseau).

I. La Bosnie-Herzégovine, province romaine jusqu' à l'invasion des Barbares et des Slaves. (p. 1—26).

101. **Харузинъ Ал.,** Боснія и Херсеговина. Очерки оккупаціонныхъ провинцій Австро-Венгріи. Съ картою. С.-Пб.

Ref. Вѣстн. Евр. 1901. III. 394, velmi pochvalný.

102. **Šurmin Gjuro,** Dr., Kakvi je naraštaj u Bosni i Hercegovini? — Vienac 1900, str 499. — (Welcher ist der Zuwachs in Bosnien und in der Hercegovina.)

103. **Leroy-Beaulieu A.,** Les races, les religions et la nationalité en Bosnie-Herzégovine. Revue générale des sciences, pures et appliquées, Paris, 1900 No 6 du 30 mars, p. 344—368.

104. **Bosnie-Herzégovine.** Revue générale des sciences, pures et appliquées. Paris. No's 6 et 7, du 30 mars et du 15 avril 1900, p. 269—402, 419—555.

Целе ове две свеске посвећене су једној опширној монографији о Босни и Херцеговини, којој поједине оделке написаше Louis Olivier, Léon Bertrand, Charles Diehl, Paul Boyer, A. Leroy-Beaulieu, Joseph Godefroy и др.

105. **Годишњак Статистички** Краљевине Србије. Annuaire statistique du royaume de Serbie. Изд. статистичког одељења министерства народне привреде. III. кн. Београд 1900. Цена 10 динара.

Obsahuje statistiku z let 1896—1897 spracovanou ředitelem statistické kanceláře Boguljubem Jovanovićem.

106. **Буњевци и Шокци у Бачкој Барањи и Лици.** Написао Иван Иванић. Београд, стр. 235. (Ivan Ivanić: Die Buńevci und Šokci in Bacs-Baranya und in der Lika.)

Ово је историјско-етнографско дјело наградила Матица српска са 250 фор., а први пут је штампано у биоградском „Тріовинском Гласнику". — Прије ове расправе било је о католичким Буњевцима и Шокцима врло мало писано. Највише су писали Ант. Хаџић а пок. Лаза Кнежевић. Али и послије Иванићеве расправе (од које је један дио био штампан још год. 1894. латиницом у Суботици), још остаје — по готово у историјском погледу много необјашњено.

Л.

Гопчевичъ Сп., Старая Сербія и Македонія. этнографическое изслѣдованіе. Перев. съ нѣм. С.-Пб. 1899. ć Sp.: Alt.-Serbien und Macedonien. Historisch-ethnographische ng.)
:. Ст. X., 439 сл.

Ростковскій А., Распредѣленіе жителей Солун- ляета по народностямъ и вѣроисповѣданіямъ году. (Rostkovskij A.: Vertheilung der Bewohner des iki nach der Nationalität und dem Glaubensbekenntnis.)
. Ст. X., 393—425.

Милюковъ П. Н., 5 Этнографическихъ картъ іи. Съ текстомъ. С.-Пб. (Miljukov P. N.: 5 ethnographische Macedonien mit Text.)
. Ст. X., 439 сл.

Кѫнчовъ Василъ, Македония. Этнография и стати- 11 карти. Изд. бълг. книж. друж. София 1900. Цѣна Стр. 341. (Kъnčov V.: Makedonien. Ethnographie und

klidně a věcně psaná kniha, jest ovšem více než prostou ethnografií Makedonie. Má i účel politický, odůvodniti politické nároky Bul- lakedonii. Úvodem vyložen přehled historické ethnologie celého balkánského (str. 1—16), v následující části obšírně a podrobně la a nynější stav jednotlivých kmenů v Makedonii žijících, Turků, Bulharů a Řeků. (str. 16—123) Pak následuje stručný id vydaných národopisných map Makedonie (124—131), a konečně stika obyvatelstva dle národnosti a víry na základě dat pracně zcela originálních (135—298). V celku došel Kъnčov k číslům t tisíc vyšším, než poslední officialní statistika turecká z r. 1894. et obyvatelstva vypočten na 2,258 224, mezi nimiž napočteno lharů (pravosl. i mohamed.), 499.204 Turků, 228.702 Řeků, 128.711 0.767 Vlachů. Ku knize připojeny kopie starších národopisných a, A. Bouéa, Lejeana, Makenzia, Kieperta, velká podrobná mapa l Kъnčova samého, a řada mapek, ukazujících rozdělení národ- centech. Srv. referat L. Niederla v Slov. Přehledu 1901 str. 119 iiče v Balk. Pregledu IV. 48. Proti závěrům knihy Kъnčovovy raganov stať otištěnou v žurnale Спб. Вѣдомости 1900 N. 200, dokazoval staré svoje mínění, že obyvatelstvo Makedonie není ni bulharské, ale že tvoří zvláštní kmen. Kъnčov odpovídá mu XI. 97.

Ильинскій Г. А., Македонія и македонскій съ точки зрѣнія русскаго путешественника макова. Слав. Вѣкъ III. n 10—13. Вѣна. (Iljinskij G.: und die makedon. Frage nach den Berichten des A. Bašmakov.) kladě referátu o cestě Bašmakova r. 1899 líčeny ethnograf. po- onie ve smyslu příznivém Bulharům. Srv. referát T. Radivojeviće л. IV. 46.

112. **Gelzer H.**, Geistliches und Weltlichesaus dem türkisch-griechischen Orient. Leipzig (B. Teubner) M. 5·—.

Jedná v kap. VII. (Der bulgar. Exarch) také o národnostních poměrech a sporech v Macedonii, ve smyslu Bulharům příznivém.

113. **Милорадовичъ В.**, Лѣсная любенщина. Кіев. Старина. Т. LXX., стр. 247—296.

Глава 1. Тишковская волость. (С. Крутой Берегъ, Хитцы. Преданія о войнахъ, кладахъ, разбойникахъ, о старинномъ привольи. Рыбацкая деревня Лучники, С. Тишки, Тишковский богатырь. Бывшія монастырскія владѣнія: Заудай, Лука, Мгарь, лубенской волости; историческія о нихъ воспоминанія). — Глава 2. Лубенскій мгарской преображенскій монастырь и часть его бывшихъ владѣній (Дорога богомольцовъ. С. Пѣски, засульской волости — предверіе монастыря. Монастырь, мѣстоположеніе, мѣстныя святыни; легенды о св. Аѳанасіѣ, констатино-польскомъ патріархѣ. Историческій очеркъ монастыря, поземельныя владѣнія. Разсказы объ освяждении монастырскихъ крестьянъ, С. Вильшанка, лубенской волости.)

114. **Парфененко Х. Я.**, Издательство типовъ и видовъ Малороссіи. Кіевъ 1899.

Rec. Кіев. Стар. т. 68, отд. 2., стр. 29—36 (О. Сластіонъ). Альбомъ состоитъ изъ 135 снимковъ формата цѣлой фотографической пластинки... Въ этой коллекціи имѣются положительно хорошіе снимки, и хотя такихъ снимковъ и не такъ много какъ бы хотѣлось видѣть, но они такъ интересны и художественны, что возбужданный ими интересъ переносится отчасти и на всю коллекцію...

115. **Джаши Иларіонъ Свящ.**, Общество славянское Елисаветпольской губерніи и уѣзда. Сборн. матер. для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа XXVII., отд. 2., стр. 1—41.

Обстоятельное описаніе 4 селеній, населенныхъ духоборами. Характеристика населенія, секты духоборовъ; обрядовъ и суевѣрій.

116. **Жабинъ Илья**, Селеніе Привольное, Болкинской губ., Ленкоранскаго уѣзда. Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа XXVII., отд. 2., стр. 42—94.

Описаніе населенія состоящаго изъ субботниковъ и ихъ туднѣйшей отрасли „геровъ"; подробно описаны ихъ обычаи и обряды.

117. **Добронравовъ В.**, Скопчество въ предѣлахъ Владимірской эпархіи. Владиміръ 1900.

Ref. Ист. В. XXI., май стр. 702.

118. **Эварницкій Д. И.**, По слѣдамъ Запорожцевъ. С.-Пб. 1898, стр. 324.

Ref. Зап. Шевч. XXXIV., библ. 31—37.

119. **Смаль-Стоцкий Ст.**, Буковинська Русь. Культурно-історичкий образокъ Чернівцї. 1897, стр. 293, 16⁰.

Книжка издана была въ самомъ дѣлѣ только въ 1900 г. а г. 1897 началась печатать.

120. **Korzeniowski Józef**, O Hucułach. Z języka rosyjskiego przełożył i wstępem opatrzył Dr. Bronisław Czarnik. Lwów. Seyfarth i Czajkowski 1899. Odbitka z „Gazety lwowskiej", str. 28 in 8⁰ min.

Rec. Kw. hist. XIV., 248—9 (Stan. Zdziarski); Lud. VI., 398.

niński Ernest, Na Huculszczyźnie (Garść urażeń). str. 487—515.

ederle Lub., Dvě nové knihy o Makedonii. I. Přehled III. č. 3. str. 119—124. (Zwei Bücher über

dnešním politickém i vědeckém stavu makedonské otázky na „Macedonien" Cl. Nicolaidesa (1899) a Македония V Кънčova rozhodně odsuzuje knihu prvou a chválí druhou. Na Makedonské se jako na přechodnou oblast kulturně i jazykově mezi Srby mnohem bližší posledním.

гановичъ I. П., Македонскій вопросъ на почвѣ оріи, этнографіи и политики. Казань. (Roga-akedonische Frage.)

Korableva Жив. Стар. 1900. III. 489 nazývá spis chauvinistickým r. Gopčeviće.

сянный Н., Болгарія и Болгары. Съ картою гуостровa. С. Петербургъ. 1900. (Ovsjannyj N.: l Bulgaren.)

обзоръ. — Историческій очеркъ. — Статистика и этнографія. — ука и искусство. — Вооруженныя силы. — Заключеніе. Прило-кедонія. 2) Сан-Стефанскій договоръ. 3) Берлинскій мирный до-

узыченко А., Бытъ болгаръ-поселенцевъ скаго уѣзда (Таврич губ.). Этн. Об. годъ 11-й. 36—72. (Muzyčenko A.: Das Leben der Bulgaren-Bezirke Theodosia.)

А. Характеристика отношеній между представителями различныхъ ь. Хорупупредките, дружини, межâ. Б. Обряды до свадьбы: Глâвет,

eigand G. Dr., Bulgarische Siedelungen in Rumä-Abbild. Globus LXXVIII. 117.

ských vesnicích nalézajících se vesměs v jižní části Valašska, i ilfovském. Spis. vyčítá 50 osad, vyjímaje Dobrudžu, která byla připojena k Rumunsku. Bulhaři tito přistěhovali se hlavně XIX. století následkem útisků tureckých, a je jich asi 50.000. Poli-Bulhaři s Rumunskem, jsou pracovití rolníci a lépe si stojí než št'. Řeč si dosud zachovali. Na konci popis zajímavých pod-tků.

меновъ В. П., Россія. Полное географ. описаніе на-ва. III. Озерная область. С.-Пб. (Изд. А. Девріена). Стр. . р. 90 к. Semenov V.: Russland III.)

озерной области обнимающ 4 губ.: Петербургскую, Псковскую, и Олонецкую, области, которая всегда была для русской равнины вропу" Въ отд. II. главѣ IV. Я. Ф. Ставровскій пишетъ „О исто-бахъ озерной области и культурныхъ ея успѣхахъ", въ главѣ V. кій и Я. Ф. Ставровскій »О распредѣленію населенія по территоріи,

о его этнограф. составѣ и культурѣ, въ главѣ VI. В. В. Морачевскій „О занятіяхъ населенія“.

128. **Ковалевскій В. И.,** Россія въ концѣ XIX. вѣка. С.-Пб. 1900. Стр. 968. Печатано по распораженію Министерства Финанцовъ. (Kovalevskij V.: Russland am Ende des XIX. Jahrh.)

Obsahuje také stať „Населеніе«. (str. 57—73) od V. J. Pokrovského. Jinak dílo věnováno vylíčení národohospodářských poměrů říše ruské.

129. **Россія.** Ея настоящее и прошедшее. Отдѣльное изданіе статей о Россіи изъ „Энциклопедическога Словара Брокгауза и Ефрона. С.-Пб. 1900. (Russland. Separatabdr. aus dem Universal-Lexikon von Brockhaus-Efron.)

„Предметомъ настоящей книги, воспроизводящей, съ нѣкоторыми дополненіями, статью: »Россія« въ Болшомъ Энциклопедическомъ Словарѣ Брокгауза и Ефрона, служитъ прошедшее и настоящее Россіи: физическія условія страны, ея населеніе, ея церковное и государственное устройство, ея матеріальныя средства и экономическая жизнь, ея исторія, право, искусство и наука. Стремленія редакціи были направлены къ тому чтобы обнять, по возможности, всю русскую дѣйствительность и показать ее такою, какою она была и есть, въ ея главнѣйшихъ наиболѣе характерныхъ чертахъ и въ безпристрастномъ освѣщеніи.“ Въ всякомъ случаѣ книга совершенно бочата и полезна, всякому, кто занимается знакомствомъ съ Россіей. Авторами превосходныхъ статей „Статистика (стр. 75—128) — В. Покровскій и Д. Рихтеръ, »Россія въ антропологическомъ отношеніи“ — Д. М. Анучинъ, „Россія въ этнограф. отношеній“ — Д. М. Анучинъ.

130. **Синицкій Л. Д.,** Географическая будущность европейскихъ расъ. Р. Антр. Ж. I. 112.

Výtah ze stati W. Z. Ripleye „The geographical future of the European races“ v The Races of Europe. London 1900. Srv. ref. ve Věstníku SS. IV. 3.

131. **Списокъ** населенныхъ мѣстъ кіевской губерніи. (Die Beschreibung der Gemeinden in der Gubernie von Kijev.) Кіевъ 1900. Стр. 1896. Цѣна 3 рубля. Изданіе кіев. губернскаго статистическаго комитета.

Přes některé nedostatky velmi cenný topografický lexikon.

132. **Bayger Jan Aleksander,** Powiat trembowelski. Szkic geograficzno-historyczny i etnograficzny zebrał — Rzecz oznaczona na konkursie Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie nagradą wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty. Lwów. Nakładem autora 1899, in 8⁰, str. VIII. + 319.

Rec. Lud.VI., 200—201. (St. Zdziarski), Зап. Шевч. XXXIV. бибд. 38 sl. (В. Гнатюк: — „Этнографічна частина праці зроблена досыть побіжно, але богато в нїй інтересного“ — „особливож цїннї ті місця, де автор цитує місцеві архівни і документи і подає описи місцевих памяток“).

133. **Sokalski Bronisłav,** Powiat Sokalski pod względem geograficznym, etnograficznym i ekonomicznym. Lwów 1899, str. XVI. + 496.

Ref. Зап. Шевч. XXXIV. библ. 38 sl. (В. Гнатюк). Nejlepší práce z místopisných prací, srv. Beyger a Strzetelska.

zetelska-Grynbergowa Zofja, Staromiejskie, ziemia
›pracewała — Praca nagrodzona na konkursie ogłoszenym
Muzeum imienia Dzieduszyckich. Lwów. Nakładem Muzeum
:kich. 1899, 8°. 4 nl. + VIII. + 676 + 2 nl. Z Drukarni

VI., 199 n. (Stan. Zdziarski); Зап. Шев. XXXIV., библ. 38 sl.
naprosto odsuzuje.)

ıwnik geograficzny Królewstwa polskiego
·ajów słowiańskich. Tom XV. Warszawa zesz. 169.
ıky A—B.

oger Zygmunt, Geografie historyczna dawnej
daniem mapy Rzeczy pospolitej J. Babireckiego;
i4 autentycznych rycin. Kraków. Spółka Wydawn.

eum rok XXV., tom. IV., str 178—181.

rczewski Alfons J., O zbadaniu granic i liczby
ıolskiej na kresach obszaru etnograficznego
eferat przedstawiony na III. zjeździe historyków polskich w Kra-
c., str. 32. Odbitka z Dziennika Poznańskiego. Poznań 1900,
Forschung über die ethnograph. Grenzen des polnischen
'. Slov. Přehl. III., 295

'ednesený na III. sjezdu polských historiků v Krakově. Jedná
adného vědeckého vyšetření hranic oblasti polské národnosti,
ech nedostatečně známé, což autor prokazuje rozborem všech
ıí slovanských i neslovanských, počínaje Šafaříkovým Národo-
ıci nemají nic celkového důkladnějšího. Knížka Parczewského
ı každému, kdo se o otázky sem spadající zajímá. právě pro
bliografii. V otázce hranice polské národnosti proti české
jde ve prospěch Poláků dále za říčku Stonawku, uznávanou za
y české (str. 16 nsl.)

vliński Roman, O potrzebie mapy etnograficznej
Zjazd histor. polskich w Krakowie. Sekcya IV., str. 3.
07—810.

rcha Stanisław, Przebieczany, wieś w powiecie
Opisał pod względem etnograficznym —. Mat. antrop.-etnogr.
graf. 81—210.

, wsi, dochody gminy, mieszkania i sprzęty domowe, mieszkańcy
, wiska rodowe, imiena, rodzina, gospodarstwo, nawoływanie
wierząt i ptaków, porządek dzienny, zwyczaje gospodarskie,
tkup, wierzenia, przyroda, gatunki owoców i jarzyn, zwierzęta,
powiednie pogody, deszczu; wróżby burzy, mrozów; rok w przy-
ta doroczne; sennik, medycyna ludowa; choroby zwierząt;
cie piękna; człowiek od kolebki do grobu; język dziecinny; za-
letnich; modlitwy; zabawy i gry dzieci; obrządek weselny;
(str. 167—190); legendy, anegdoty, zagadki, przysłowia.

140. **Gustawicz Bronisław**, Prof., O l u d z i e P o d d u k l a ń s k i m w o g ó l n o ś c i, a I w o n i c z a c h w s z c z e g ó l n o ś c i. Lud VI. 36—80, 126—157, 245—257, 340—350.

Język (38—42), słowniczek wyrazów ludovych (42—48), ubiór (48—50), przemysł i rzemiosła (50—53), handel (53—54), gospodarstwo domowe, dożynki, pszczelnictwo (54—56), dom (56), jadło (57), chów bydła (57—58), lecznictwo ludowe (58—61), zabobony (61—65), wyobrażenia religijne (65—66), wyobrażenia kosmologiczne i meteorologiczne (66), zwyczaje przy obchodzeniu świat (67—79), usposobienie moralne i religijne. Szkoła (79—80), chrzciny (126), wesele (128), muzyka i tańce (136), śpiewki do przodowania (137), spiewki do tańca i inne okolicznościowe (140) (nr. 258 i 259 małoruskie), prządki (245), zagadki (247), gadki (249—257, 340—350).

141. **Janowski Al.**, W y c i e c z k i p o k r a j u. I. Warszawa, 1900. Str. 115. 50 kop. (Spaziergänge am Lande.)

Wisła XIV. 204. „Bardzo pożyteczne i sympatyczne wydawnictwo. Pan J. opisał w tym tomiku wycieczkę do Kielc, Chęcin, na Karczówkę, w góry Świętokrzyskie, do Bodzentyna, Wąchocka, Iłży i Radomia. Przy każdej miejscowości podaje wskazówki o odbywaniu drogi, kreśli dzieje miasta, opisuje pamiątki, zwraca uwagę na lud okoliczny...“

142. **Kołodziej**, N a p o g r a n i c z u p r u s k i e m. (Kraj. Petersburg. 1900. no. 20. i nasł.)

143. — Z „W y s o k i e h o B r z e g u.“ (Kraj. 1900. no. 28.)

144. — O d g ł ę s y z W a r m j i (Kraj. 1900. no. 31—34.)

Są to feljetonowe wspomnienia z podróży. Trochę materjałów znajdzie w nich także etnograf.

145. **Gumplowicz Maks.**, P o l a c y n a W ę g r z e c h. Studyum etnograficzno-statystyczno-historyczne. Lud VI. str. 277, 361. (Die Polen in Ungarn.)

„Praca to pochodzi z teki pozgonnej Maksymiliana Gumplowicza; przepisał ją z zapisków stenograficznych ojciec autora Dr. Ludw. Gumplowicz, wydaniem zajął sie Dr. Stan. Eljasz-Radzikowski.

T r e ś ć: Wstęp. Osady polskie na Węgrzech dzielą się na dwie grupy: A. Osady w górno-węgierskich stolicach: Trenczyn, Orawa, Liptów, Spisz, Szarysz, Zemplin, Giemer i Abanj, v których Polacy stanowią ludność zbitą i poczęcie tubylcą B. Polacy w rozsypce po różnych stolicach. Šembera twierdził, że w stolicy trenczyńskiej, na Orawie i na Spiszu znajduje się 83.000 Polaków. (Ciąg dalszy nastąpi.)

146. **Marmula János**, A r v a m e g y e l e n g y e l a j k ú l a k o s a i n a k n é p r a j z i l e í r á s a. Ethnographia XI. 403—411; 451—461.

Národopisné líčení polského obyvatelstva stolice Oravské.

147. **Rawicz-Witanowski**, M o n o g r a f i a L ę c z y c y. Kraków 1900. (Eine Monographie der Łęczyca.)

Ref. G. A. Vorobьjeva Ист. В. 1900. Октб. 336.

148. **Udziela Mar.**, T r w a n i e ż y c i a w J a n o w i e, n a z a s a d z i e w y k a z u z m a r l y c h v c i ą g u 110 l a t (1785—1894). (La durée de la vie à Janów.) Mat. antr. IV. 36.

compte 2013 habitants. L'auteur arrive à la conclusion que la vie est en moyenne plus considérable chez les Polonais que chez ; ce qu'il attribue au degré supérieur de culture et de bien-ceux-là sur les autres.

lagierowski L., Wzrost ludności w pow. Sanockim. la population dans le district de Sanok.) Mat. antr. IV. 56. lonais sont en géneral de taille moyenne (164·5), tandisque les Ruthènes sont plutôt petits.

Tetzner E., Pobrzeże Liwca. Liw i Węgrów. Wisla XIV., Gieograficzny i etnograficzny szkic.

Smólski G., Zwycieczki na Mazowsze Pruskie. 113—131, 284—298, 385—3J8.

poznámky ethnografické.

Weck Alb. Dr., Masuren. Eine Landes- und Volkskunde. bild. und 3 stat. Karten. Stuttgart. Hobbig. 1900 — 8 M 50. užitečná proto, že starši věci jsou dnes zastaralé a ceny přerůzné. některých bodech nevyhovuje. Spis. nedovede vymeziti oblast is lidu je povrchní. Vůbec zjevno, že dílu schází hlubší základ . referat H. Singera v Globu LXXVIII. 398.

Ramułt Stefan., Statystyka ludności kaszubskiej, opracował.... Z mapą etnograficzną Kaszub. kładem Akadem Umiejętności. 1899, str. 290 + 6 nl. — 8° w. ıd. VI. 310—311. (St. Zdziarski.)

Ramułt Stef., Kilka słów o Słowiencach pomorskich. 1—95. (Einige Worte über die pomeranischen Slowinzen.) e některá bludná tvrzení o nich v článku Dra. Nadmorského szczątki ich języka". (Lud 1899. 320.), a podává stručnou rakteristiku. Spor se týká hlavně statistických dat o rozšíření

ęgowski J. Dr., Die Slowinzen im Kreise Stolpe.

ocznik Tow. Nauk. w Toruniu VII; Kraj XIX. N. 7. str. 111

Tetzner F. Dr., Die Slowinzen und die Lebaen. Mit einer Sprach-Karte und 3 Tafeln Abbildungen. , VII. + 242.

Ст. X. 436—437. (Г. Ильинскій).

luka Ernst Dr., Dodawki k statisticy a etnografiji Serbow. II. Čas. Mać. Serb. 1900. 80—103. (Nachträge und Ethnographie der Lausitzer Serben).

s. Mać. Serb. 1896 str. 368.

Tetzner F., Die Polaben im hannoverschen d I. Globus 1900. Bd. LXXVII. 201, 320.

Černý Ad., Potomci Polabských Slovanů v Hano-. Přehled II. 184—186.

pojednání Parczewského Potomkowie Sławian v Hanowerskim. 408 sl.

160. **Tetzner F.** Dr., Die Tschechen und Mähr Schlesien. Globus. Bd. LXXVIII. 1900. Nr. 19, 20, 21.

V Slezsku, náležejícím do říše německé, bydlí jen zlomky Čech nimiž spis. rozlišuje Čechy vlastní od Moravanů. České osady jsou rozti až na jednu větší oblast, moravské tvoří ostrov na jihozápadě Slezsk souvisí s Moravou. Vlastní „Čechové", žijící roztroušeně, jsou přistě pozdní, obchodníci, řemeslníci a dělníci, kteří stále ještě přicházejí. Fircks odhaduje jich počet na 17 670. Druhou skupinu tvoří český kladský v počtu 5000, třetí řada „husitských" kolonií, potomkové vystěh českých Bratří usazení zde za Bedřicha Velkého. Sedí v 7 osadách a asi 7000. — Následuje popis podrobných poměrů osadních, zejména n ských, pak popis obyčejů při svatbě, křtu, pohřbu, při různých s ročních, způsob stavby příbytků atd., a na konec řada přísloví a do literatura. — V druhé části obírá se spisovatel „Moravany". „Mor v Prusku udává Fircks na 58.408; skoro všichni jsou katolíci. Z nich skoro 57 tisíc na Slezsko a to téměř jen na okres Opolský. Po řad rických dat týkajících se osídlení, podává spis. i zde přehled bytů do zvyků a obyčejů.

161. **Zemmrich J.** Dr, Die Zustände an der Sp grenze in Westböhmen. Mit 1 Karte Globus Bd. LXXVI.

162. **Zemmrich J.** Dr., Die Zustände an der Sp grenze in Nordwestböhmen. Globus. LXXVIII. Nr. 7.

Statistika národnostních poměrů, s mapou dle sčítání z r. 1890.

163. **Adámek K. V.**, Lid na Hlinecku. V Praze 190 str. X + 385. (Soupis lidových památek v království Českém. Archaeologická kommisse při České Akademii řízením svého p Josefa Hlávky. I.)

Ref. Č. Př. St. č. VIII. 165 sl.

164. **Strnad J.**, O národnosti v kraji Plzeňském rejstříku z r. 1600. Věstník král. spol. nauk. 1900. č. XIV (Ü Nationalitat im Pilsner Kreise nach dem Register aus d. J. 1600.)

165. **Vyhlídal Jan**, Naše Slezsko. Vlast XVI. 535—541, 622, 752—759, 839—848, 924—932, 1015—1033, 1123—1

Úvod historický, popis zeměpisný a statistický, národnostní vytčeny velmi zevrubně jak na Opavsku tak na Těšínsku, z dějin pise a národnosti české na Opavsku a Těšínsku, ku konci přehled „národo prací o Slezsku".

166. **Zawiliński Roman**, Słowacy, ich życie i literatura. Bi dzieł wyborowych N. 101. Warszawa 1899 str. 158, cena 40 ko

Ref. Sl. Přehl. II. 251.

Anthropologie.

ł Антропологическій Журналъ. Изданіе антр. об. ест. антр. и этн. Москва. Годъ I. 1900. (Russ. ft.)

въ музея по антропологіи и этнографіи кад. Наукъ. Вып. I. Спб. 1900 (Jahrbuch des ns in der Akademie der Wiss. in Petersburg.)

ckій въ Р. Антр. Журн. 1900. 4. 108: Первая, этнографи-а содержитъ въ себѣ историческій обзоръ различныхъ этно-ій, вошедшихъ въ составъ нынѣшняго музея академіи по рафіи, и обширную инструкцію, данную въ 1740 г. академи-ридомъ Миллеромъ адъюнкту Іоганну Эбергарду Фишеру, путешествіе въ Сибирь. Содержаніемъ второй, антропологи-тся „Записка" акад. К. фонъ-Бэра о современномъ состояніи анатомическаго кабинета академіи. Знаменитый академикъ ѣдѣнія объ имѣвшихся въ его время въ академіи коллекціяхъ рпологіи, состоявшихъ преимущественно изъ череповъ.

ъ Д. Н., Бѣглый взглядъ на прошлое и на ея задачи въ Россіи. Р. Антр. Ж. I. Anučin D.: Blick auf die Vergangenheit der russi-e und ihre Aufgaben.)

.., Dr., Referate aus der russischen Literatur. rabd. aus dem Arch. f. Anthr. XXVI. 3 Heft.) Braun-

im Archiv XXVI. Heft I. enthaltenen ausführlichen Berichtes ten aus dem Gebiete der Archaeologie, Anthropologie und

скій А., Замѣтка о собираніи и сохраненіи ескаго матеріала при раскопкахъ. Арх. (Pokrovskij A.: Bemerkung über das Sammeln und opol. Materials bei den Grabungen.)

о-Грынцевичъ Ю., Польская антропологи-тура. Р. Антр. Журналъ 1900. Nr. 4. 76—95. wicz J.: Polnische anthropol. Literatur.)

dný přehled a rozbor dosavadních polských prací anthropo-b ovšem po většině anthropologii Slovanů, s portréty J. Mayera

L. W., The races of Europe. A sociological Study. ul et Co. 1900. Sh. 18.

ící anthropologický a ethnografický stav slovanských ná-ik SS. IV. 1. Srv. i referát K. Penky v Mitth. Anthr. Wien. cá dosti omylů.

vicz Juljan, Słowianie i Germanie. (Tygodnik zawa 1900. m. 1 i nasł.)

175. **Антоновичъ В. Б.,** О книгѣ г. Талько-Грынцевича: Антропологія украинскихъ кургановъ. Чт. Нест. Зас. 6. мая. (Antonović V.: Über das Buch des H. Talko-Hryncewicz: Anthropologie der Kurganen in Ukraina.)

Srv. ref. práce Hryncewiczovy ve Věstníku SS. IV. 83. a ref. v Арх. Лѣт. 1900. 115.

176. **Zaborowski,** Crânes des kourganes préhistoriques, scythiques, drewlanes et polanes. Bull. d'anthr. Paris. 456.

Une analyse du travail de Talko-Hryncewicz paru dans les „Materyaly antr. IV. 3."

177. **Asmus Rud.,** Die Schädelform der altwendischen Bevölkerung Mecklenburgs. (Archiv Anthr. XXVII. S. 1—32, 1900.)

Srv. ref. D. Anučina v P. Антр. Ж. Nr. 4. 101, a článek „Die Schädelform der altwendischen Bevölkerung Mecklenburgs". Globus LXXVIII. 295.

178. **Asmus Rud.,** Die Schädelform der altwendisch. Bevölkerung Mecklenburg's. Inaug. Diss. Rostock. — Braunschweig. 1900. Totéž co článek předešlý.

Příspěvek ku staroslov. anthropologii z Meklenburska, a tudíž vítaný doplněk našich znalostí anthropologie severních Staroslovanů, pro západní Prusko již Lissauerem, pro Pomořansko Schumannem atd. zpracované. — Z 58 lebek jest většina orthodolichocefalní (29%) až orthosubmesocefalní (52·1%) se silnějším přimísením plochohlavých brachycefalů (18·7%). Autor vyslovuje se pro názor Dr. Niederlem vyslovený, odvolávaje se též na práce českých autorů, že prvotní slovanský typ byl dolichocefalní (s přechody ku mesocefalii) a že se týž jeví souhlasně u jednotlivých větví staroslovanských. (Průměrný index lebek pomořanských = 73·3, západopruských = 74·79, poznaňských 75·3, meklenburských 76·75, staročeských 76·97.) Na S. a V. jest čistší, k J. a Z. více smíšený s brachycefalií (nearijskou?). — Obličej je mesoprosopní (dle Kollmanna) a leptoprosopní (dle Virchowa), mesorrhinní (s přechody ku leptorrhinii), hypsikonchní a brachystafylinní. — Vzhledem ku rozdílu lebek u porovnání s nynějším obyvatelstvem tamním (brachycefalním) uznává postupnou přeměnu typu, jak ji ref. pro české lebky dokázal. *Dr. J. Matiegka.*

179. **Воробьевъ В. В.,** Великоруссы. Р. Антр. Ж. 1900. 43. (Vorobjev V.: Die Grossrussen.)

Srv. referát Věstn. SS. IV. 84. Autor v čl. svém přidává se k theorii, dle níž Slované povstali ze starého typu vysokorostlých brachycefalů.

180. **Ястремскій В. Д.,** Физическое развитіе и состояніе здоровья учениковъ курскихъ городскихъ училищъ. Курскъ 1900.

Ср. реф. Д. Никольскаго въ Антр. Ж. 1901. 118.

181. **Зейлигеръ М. Л.,** Матеріалы для изслѣдованія физич. развитія, учащихся въ школахъ г. Петрозаводска. Дисс. 1900.

Ср. реф. Антр. Ж. 1901. 117 отъ Д. Никольскаго.

182. **Watjoff S.**, Dr., Beitrag zur Anthropologie der Bulgaren. Archiv Anthr. XXVI. 1079.

O vázo 100 mozků bulharských.

183. **Wateff S.**, Dr., Observations anthropologiques sur la couleur des yeux, des cheveux et de la peau chez les élèves et les soldats en Bulgarie. (Comptes rendus du XIII. congr. intern. de médecine Paris 1900. Sect. d'anat. comp.)

184. **Wateff S.**, Dr., Contribution à l'étude anthropologique sur les poids du cerveau chez les Bulgares. (Comptes rend. du XIII. congrès intern. de médec. Sect d'anat. descr. Paris 1900.)

185. **Šk.**, Detvania-Hercegovinci. Slov. Pohl. XX, 346—349.

Spis. opírá se mínění Otto Hermana, že by Detvané byli za časů krále Matyáše se přistěhovali z Hercegoviny, a ukazuje na to, že v dialektě tomto není žádných živlů srbských.

Ethnografie jednotlivých národů.

A. Bulhaři.

Obyčeje a zvyky.

186. Обичаи периодически. Отъ село Бариево (Софийско). Записалъ отчасть на мѣстното нарѣчие Ст. Д. Спасовъ, Сбм. XVI.—XVII., II. Матер. стр. 3—9. (Spasov St. D.: Periodische Gebräuche aus dem Dorfe Barievo (Sofijsko).

На Варвара (4. декември), на Игнатъ, на Манечкото коледо (24. дек.), пригатвяне за бъдни вечеръ, зараньта на Коледа; Коледо (Рождество Христово), Пригатвяне на „сурова година", Сурова година, Бабинъ-день.

187. — Отъ С. Арапово (Карловско). Обичай „старци", съобщава Хр. П. Ковачевъ, ib. стр. 9 сл. (Kovačev Chr. P.: Periodische Gebräuche aus dem Dorfe Arapovo.)

Въ понедѣлникъ на сирната недѣля.

188. — Отъ с. Курия (Лозенградско). Сирни понедѣлникъ. — Кукеровъ-день, записалъ С. Златевъ, ib. стр. 10 сл. (Zlatev S.: Periodische Gebräuche aus dem Dorfe Kurija, Lozengradsko.)

189. — Коледни пѣсни. Отъ с. Широкъ (Лозенградско). Записалъ Я. Козаровъ, ib стр. 11—13.

190. — Отъ с. Св. Никола (Бургаска околия), записалъ сѫщиятъ, ib. стр. 13—15. (Weihnachtslieder aus dem Dorfe Pirok, Lozengradsko und aus dem Dorfe H. Nikola, Bezirk Burgas, mitgetheilt von J. Kozarov.)

191. **Байрактаровъ Г.**, Коледарски благослови. Отъ Войнеговци (Софийско), ib. стр. 17 сл.

192. **Златѣвъ С.**, Коледарски благослови. Отъ с. Шереметь (Новоселска околия). Записалъ —, ib. стр. 16 сл. (Weihnachtssagen aus den Dörfern Vojnegovci, Šeremet, mitgetheilt von G. Bajraktorov nnd S. Zlatev.)

193. — Народни календари. Отъ Търново. Записалъ Петко К. Гжбювъ, ib. стр. 19—24.

Първи януария, Богоявление, Бабинденъ, Св. Трифонъ, Сирни Заговезни, Тодоровденъ, Първи марта, Св. 40 мжченици, Благовѣщение, Лазарова сжбота, Велика срѣда, Великденъ, Гергьовденъ, Първи май, Русалска недѣля, Еньовденъ, Кирикъ и Улита, Отсичане главата на св. Иванъ Кръститель, 27. октомври, Апостолъ Андрей, Св. Никола, Св. Игнатъ, Срещу колада.

194. — Отъ Охридъ. Записалъ Е. Спространовъ, ib. стр. 24—40. (Volkskalender aus Trnovo und Ochrid, mitgetheilt von P. K. Gъbjuv und E. Sprostranov)

Свети Василия, Водинци, Свети Јоан, Свети Танасіа, Три стопци, Св. Трифун, Св. Арˆламбос, Св. Власіа, Поклади, Чиста недельа, Први мартъ, 40 мжчеінци, Благоец, Лазаре, Страстна неделя, Св. Мжртиніа, Гъургьовден, Први май, Русжлна среда, Еремия, Цжрн день, Први юни, Дуовден, Всѣхъ святихъ, Елисе, Св. Ноум, Ивжндон, Петровден, Свети врачи, Св. Прокопиіа, Чуредзи, 17. юли, Св. Илиіа, Св. Петка, Св. Климот, Макавеи, Св. Стефан, Прѣображение, Вжртолом, Св. Іоан посен, Петковден, Божикни поклади, 25. новембри, 1. декември, Св. Варвара, Св. Никола, Св. Спирудніа, Игнет, 23. декември, Сива голобица, Бждник, Божик.

195. **Лазаровъ Н. Н.,** Обичай Дай-Лада въ с. Горно Павликени. Записалъ —, ib. стр. 40—42. (Lazarov N. N.: Ein Gebrauch in der Neujahrsnacht.)

На 31. дек. срещу 1. ян.

196. **Деведжиевъ Пенго Т.,** Обичай „сивуйнца" въ с. Леденикъ (Търновско). Записалъ —, ib. стр. 42 сл. (Devedžiev P. T.: Ein Gebrauch am hl. Dreikönigsfest.)

На водокръщи.

197. **Ненчевъ Аврамъ,** Какъ се празднува „св. Трифонъ Зарѣзанъ" въ с. Божиченъ (Русенска околия), ib. стр. 43.

198. **Теневъ П.,** Празднуването на Цвѣтоносна недѣля (Връбница), Младенци и Георьговдень въ Чипоровци, Съобщава —, ib. стр. 43—49. (Tenev T.: Fest von Palmsonntag, am Tage der 40 Märtyrer, den 9. März und zu Georgi.)

199. **Fait Em.,** Dr., Srovnávací studie o svatebních obyčejích, zvláště o svatbě v Makedonii. (Vergleichende Studien über Hochzeitsgebräuche, besonders über die Hochzeit in Macedonien.) ČLid X., 4—10.

200. Помашки обичаи отъ с. Чепеларе, Рупчоско. Записалъ Ст. Н. Шишковъ. XVI—XVII., II. матер. 379—388. (Šiškov St. N.: Gebräuche der Pomaken.)

1. Правни обичаи. 2. Обществени забави. 3 Домашки обичаи; Годежъ и свадба.

201. Селска задруга, чифликъ и какъ се обработва той. Отъ Прилѣпско. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. стр. 388—392. (Cêpenkov M. K.: Die bäuerliche Zadruga, das Landgut und wie es bearbeitet wird. Aus dem Prilêper Lande.)

Pověry.

‌:ълкувание на природни явления, разни на-
ървания и прокобявания. Отъ Софійско. Записалъ
. Спасовъ, ib. стр. 215—220.

— Отъ Казанлжкъ. Записалъ К. Филиповъ, ib. 220 сл.

:обявания, 2. неѳели.

- Отъ В.-Търновско. Записалъ П. К. Гжбювъ, ib. 221—225.

— Отъ Драмско, с. Плѣвне. Записалъ А. Т. Гяуровъ,

— Отъ Велесъ. Записалъ Т. Г. Ецовъ, ib. 226—238.

— Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. 238—259.
n von Naturerscheinungen, Volksglauben, Prophezeiungen, Pro-
äume.)

:обявания и вѣрвания, 2. Разни вѣрвания, 3. Сънища

Баяния, врачувания и лѣкувания. Отъ Чипо-
исалъ Теневъ Т., ib. стр. 259—263.

ха, за нежитъ, за почудица; баяне отъ сжрму, за кливье, за уроци,
а „изтрову", отъ поддюга, за баята, за „русуту".

— Отъ Драгоманъ (Царибродско). Записалъ Байракта-
. стр. 263—265.

ш, за кливье; баяне за изтрвванье нощя.

— Отъ Стара Загора. Записалъ Русевски Георги П., ib.
л.

.и, за сѣпнято въ кръста, Опалване за ноала, челюсть, и разни за-
овѣшкото тѣло; за заушки.

— Отъ Прилѣпъ. Записалъ Цѣпенковъ М. К., ib. стр.
(Krankheitsbeschwörungen, Zauberformeln.)

оіте кушанье од надвора (припадванье) и лекуанье, плач наджрдов
иеразните жени.

Материали по народната медицина. Отъ Охридъ
Е. Спространовъ, ib. стр. 271—7. (Materialien zur Volks-
n Ochrid.)

Спространовъ Е., Единъ печатенъ лѣкарственикъ.
, окт, 585—589. (Sprostranov E.: Ein gedrucktes
)

Послѣдованіе Молэбныхъ Пѣнїи; tištěn v Bukarešti r. 1845 na útraty
o a péči Nik. Nenčoviče. Obsahuje modlitby proti nemocem a 92
různé neduhy. Jazyk severobulharský. Spis. podává záhlaví všech

Literatura lidová.

Iордановъ Вел., Четири основни естетични
българската народна поезия. ПСп. LXI., 667—683.

(Jordanov Vel.: Die vier aesthetischen Formen in der bulgar. Volkspoesie,)

1. Одухотворение въ бездушната природа. — 2. Метафоренъ изразъ. — 3. Антитеза. — 4. Символъ.

---

215. Лазарски пѣсни. Отъ Т. Пазарджикъ. Записалъ П. Кузевъ, ib. стр. 50.

216. — Отъ Копривщица. Записалъ Ст. К. Стрѣзовъ, ib. стр. 49 сл. (Lazarlieder vor Palmsonntag.)

217. Пѣсни митологически и религиозни. Отъ Копривщица. Записалъ Ст. К. Стрѣзовъ, ib. стр. 50—53.

1. Стоянъ разкжсанъ отъ Гинка Змеица, ср. т. X., отд. 3., стр. 22, Nr. 7.; т. XIV. отд. 3., стр. 9. Nr. 2. — 2. Слънчовата майка мами слънцето да зайде, та да валне дъждъ. — 3. Света Петка се разхожда изъ рая. — 4. Света Мария си изгубва детето.

218. — Отъ Т.-Пазарджикъ. Записалъ П. Кузовъ, ib. стр. 53—55.

1. Змеица за мобва Денчо сагмалджи ср. т. X., отд. 3., стр. 22. Nr. 7. — 2. Таласъмъ Тодора. — 3. Свети Георги убива лямята, ср. т. I., отд. 3., стр. 30 сл.

219. — Отъ Воденско. Записалъ П. Поповъ, ib. стр. 55—57. (Mythologische und religiöse Lieder.)

Стар свит Никола и свити Петжр, Збор си збуруват и си гуворжт.

220. Пѣсни изъ личния животъ. Отъ Дебърско. Записалъ Филипъ Томовъ, ib. 57—62.

221. Отъ т. Емборе (Кайлярско. Македония). Записалъ Хр. Д. Секуловъ, ib. 63—70.

222. — Отъ С. Ракита (Кайлярско). Записалъ сжщиятъ, ib. 70.

223. — Отъ С. Палеоръ. Записалъ сжщиятъ, ib. 71.

224. — Отъ Велесъ. Записалъ Т. Ецовъ, ib. 71 сл.

225. — Отъ Крушево (Македония). Записалъ Е. Спространовъ, ib. 72—75.

226. — Отъ Копривщина. Записалъ Стрѣзовъ Ст. К., ib. стр. 75—85.

227. — Отъ Ломъ. Записалъ Я. П. Дживелековъ, ib. 85—89. (Lieder aus dem persönlichen Leben.)

228. Пѣсни изъ челедния животъ. Отъ Копривщица. Записалъ Стрѣзовъ Ст. К., ib. стр. 89—90.

1. Стоянъ се обзалoжва съ турчинъ. 2. Марийка, трудна отъ брата си Ивана. 3. Назлъмъ Доца, на сила оженена отъ родителитѣ си. 4. Най-много майка жали сина си. 5. Иринка се удавя въ Тунджа. 6. Крайо изпитва жена си Донка. 7. Жена праща мжжа си въ гората да го убиятъ. 8. Тъпка Янка Свищовка. 9. Бобе продава жена си, за да си изплати дълговетѣ ср. т. XIII. отд. 3., стр. 48, Nr. 3. 10. Тодорка и мжжъ и орачъ. 11. Умрѣла майка прибира живи дѣцата си въ гроба. 12. Димитъръ се обзалага съ турчинъ и прѣдава сестра си. 13. Вдовица съ дребни дѣчица, убита отъ дѣвера си за пари. 14. Рада, открадната отъ дервиши.

229. — Отъ Панагюрище. Записалъ Г. Байрактаровъ, ib. стр. 96—8, 103.

Войникъ Стоянъ и либето му.

230. — Отъ с. Радне Махле (Старо-Загорско). Записалъ Драгиевъ Д., ib. 98—100.

1. Стоянъ продава жена си, за да изплати дълговетѣ си. — 2. Свекърва наковладява снъха си. — 3. Зла свекърва.

231. — Отъ Котелъ. Записалъ Гочевъ В. П.. ib. 100 сл.

1. Майка учи Стояна, какъ да излъже Иринка. — 2. Койка брала конопъ прѣзъ праздникъ, разболѣла се и умрѣла.

232. — Отъ с. Драгоманъ. Записалъ Г. Байрактеровъ, ib. 102 сл. (Lieder aus dem Familienleben.)

233. Пѣсни тѫжачки. Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. стр. 103—117. (Cêpenkov M. K.: Klagelieder aus Prilep.)

234. Пѣсни изъ общественныя животъ. Жетварски пѣсни. Отъ Софийско (с. Локорско). Записалъ В. А. Вълчиновъ, ib. 117—127.

235. — Отъ Чипоровци. Записалъ Т. Теневъ, ib. 128—135. (Lieder aus dem socialen Leben. Erntelieder.)

236. Разни. Отъ с. Жеравна (Котленско). Записалъ Ив. С. Хрусановъ, ib. 136 сл.

237. — Отъ с. Радне Махале. Записалъ Д. Драгневъ, ib. 137 сл.

238. — Отъ с. Хотница (Търновско). Записалъ Пенчо Т. Доведжiевъ, ib. 138 сл.

Стоянъ и волътъ му Караманъ.

239. — Отъ Копривщица. Записалъ Ст. К. Стрѣзовъ, ib. стр. 139—144. (b. Verschiedene.)

1. Стоянъ Кервенджия и неговиятъ волъ Крѫпча (ср. Nr. 238, т. III., отд. 3, стр. 82 сл., IX. сщ. 3, стр. 75). — 2. Руса мома а деветѣ и братя. — 3. Стоян се удава въ рѣка Ергене. — 4. Царь Махмудъ и Николчо. — 5. Мануилъ Майсторъ вградява жена си жива. — 6. Съграждането на Павля Кюприя, ср. Сбм. II., отд. 3, стр .69, 72, 75 сл., 203; IX. отд. 3 стр., 76. — 7. Турчинъ открадва Минка. — 8. Стоянъ скѫсва колана на пашовата дъщеря. — 9. Насила потурченъ Владика.

240. — Смѣшни. Отъ Т.-Пазарджикъ. Записалъ П. Кузовъ, ib. стр. 144 сл.

241. — Отъ Чипоровци. Записалъ Т. Тенев, ib. стр. 145—147. (c. Komische.)

---

242. **Цѣпенковъ Д.,** Бѣлежки за българския юнашки епосъ. Пер. Сп. LXI. 713—725. (Cêpenkov D.: Bemerkungen über das bulgarische heroische Epos.)

Отношенiе эпоса сербскаго и болгарскаго, мнѣнiя ученыхъ. О пѣвцахъ, творцахъ эпическихъ пѣсенъ, западоевропейское влiянiе на южнослав. эпосъ; „бугарщици“, „бугарити“.

рдановъ Вел., Чий князъ е билъ Крали-Марко?
—9. (Jordanov Vel.: Wessen Fürst war Krali-Marko?)
různých spisů XV.—XVIII. v.

ѣсни изъ политическия животъ. а) Постари
ѣсни. Отъ Софийско. Записалъ Стефанъ Д. Спасовъ.
VII. II. Матер. стр. 147—168.

Димитрiа). — 2. Смърть на Момчила юнака, сждбата на жена му
нихъ. Ср. Сбм. X., 3, стр 87 сл.; XII., 3 стр. 60 сл. — 3. Марко
— 4 Султанъ Мурадъ, бановики Петъръ, и турче потурначе
3 стр. 86 сл.; V., 3, стр. 83 сл. — 5. Марковица закала сина
) праща коня си, да му доведе невѣста. — 7. Марко убива дете
. Качановскiй Nr. 155, Миладиновци Nr. 121. Сбм. I., 3, стр. 66;
л. — 8. Марко убива Релъо Кралатица и обѣсва Гуне будалина. —
) погубва отъ завистъ дѣте Дукадинче Срв. Качановскiй Nr. 152,
гр. 102; XIII., 3, стр. 85. — 10. Марко, прѣзрешенъ като калу-
Сминяна на гости. — 11. Царь Асенъ и царица Елена.

Отъ Радомирско. Записалъ сждиятъ, ib. стр. 168 сл.
тя и църнъ Арапинъ.

Отъ С. Орѣхово (Родопско). Записалъ Ст. Н. Шишковъ,
сл.

Марку и Муса Кеасевжиѝ, срв. Сбм. VIII., 3, стр. 100. — 2. Крали
га турцеа.

Отъ Т.-Пазарджикъ. Записалъ Петъръ Кузевъ, ib. стр.

Георги. Срв. Сбм. XIV., 3 стр. 75 сл. — 2. Рила Шарколия и
ла.

Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. 175 сл.
em politischen Leben. a) Ältere Heldenlieder.)

ото дѣте граби булката на Огновъ гърдомасенъ. Срв. Миладин-
Марко, споредъ наржчбата на наржчницитѣ, прѣчупва коститѣ на
Марко намира брата си Огнева. Срв. Сбм. XIV., 3, стр. 87 сл.

Политически пѣсни отъ поново врѣме. Отъ
къ. Записалъ П. Кузевъ, ib. 180 сл.
кото въстание

Отъ Чепинско. Записалъ † Хр. П. Константиновъ,
(Politische, epische Lieder aus der neueren Zeit.)
нето на помацитѣ с. Лжжанье (Чепинско).
XV., 3, стр 36 сл.

ароднн пѣсни съ мелодии. Отъ Кочанско, Тетов-
ско, Дебърско и Самоковско. Записалъ А. Коневъ, ib.
92.

Отъ Севлиевско, Т.-Пазарджишко, Зайчарско (Сърбия),
Казанлъкъ. Записалъ Иванъ Маноловъ, ib. 192—198.

Отъ Прилѣпско. Записалъ † Г. Смичковъ, ib. 198—208.

Отъ Панагюрище. Записалъ Н. Т. Дончовъ, ib. 208—
der mit Melodien.)

зки за зли духове. Отъ Прилѣпъ. Записалъ .b. стр. 278—285. (Erzählungen von bösen Geistern.

ıга отъ чоека. — 2. Друга пакъ за излъганъ дяволъ — stavbé mlýna. — 3. Гiаолот, што ia позна кожато от бóл-cba ve velké tele; kdo uhodne, z jakého zvířete jest vycpaná královým. Srv Сб. мин. X., odd. 3, str. 138. Ждановъ Бы-.ler Kleinere Schriften, I, 50, 92. — 4. Гьаолот препраек á v člověku, který stále ho proklinal. — 5 Селцкьiо чоек, т — čert svádí sedláka i pobožného jeho přítele v městě; .o svého kláštera; když se pokřižovali, přeludy se rozply-:ymенцнiата: čert podvádí zlatníka, jako tovaryš jeho omla-mladiky, vlastně ale posílá místo spálených starců čertiky. .з. XIII., odd. 2, str. 27 sl.

ıзка за вампира. Отъ Велесъ. Записалъ р. 278. (Erzählung vom Vampir. Von Veles.)

зки за черковни лица и явления. Отъ Мо-(. Хр. Карабачевъ, ib. 286—290.

о истерал Госпот, а што го зел Ангьело: člověk přijímá za smrt, jakož jedině spravedlivou vůči všem, v balkanských Michael m. smrti. Сб. мин. II., 3, str. 200; III., 3, str. 175, ›ри. VIII., č. 112; IX., č. 276. Босанска Вила II., 350. române, 893. Archanděl učiní pak kmotra lékařem jako ersich smrt. — 2. Ангьело, кьефил што се сторил за чоеко то не можел душата на овчаро да му ia зема: psi nepustili .om až se ovčák roznemohl, mohl k němu přistoupiti a odníti ,авит имал 99 жени. Srv. Сб. мин. I., 3, str. 108. Етнограф. Царъ Соломонъ — Ze soudů Šalamounových, žena spíše ženu; srv. Франко Апок. ст. зав. I., 285 sl.

Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. стр. ungen von kirchlichen Persönlichkeiten und Erschei-

ıа премудри Соломона. — 2. Премудри Соломон му казал эоф со играiне на три камчиньа, го опитал за три работи, брал на часо. — 3. Премудри Соломон дал една ортома на и со астата ортома се избавил отъ вечната мака — vlastně čerty, že v pekle vystaví chrám, jak zhusta v pohádkách ın z pekla; jiná než u Франко Апокрiф. I., 293. — 4. Ангьело, ıден праведен чоек. — 5 Свети Трипун на пърби февруарыiа ıла Богороiца. — 6. Простио чоек и свети Никола: Obrazy láše neuchrání majetek před zloději, mají býti zbity, nepři-rána zpět ukradený majetek.

ıки изъ челедния и обществения животъ Записалъ Н. Филиповъ, ib. 298—300.

и царьтъ. Srv. Köhler Klein. Schr. I., 565 č. 12. Nár. Sb. — 2. Човѣкътъ съ голѣмата глава = Шапкаревъ. Сборникъ janović Pučke pripov. 220 sl. č. 43.

260. — Отъ Крушово (Македония). Доставилъ Е. Спространовъ, ib. 300—303.

Прѣдварителни бѣлѣжки о Mijácich, Uljufech, Torbešech. — Наказанниятъ нечестенъ попъ — seslabená verse známé pověsti o věrné ženě, jak spolu se svým mužem potrestala dotěrného ctitele (popa).

261. — Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. 303—306. (Erzählungen aus dem Familien- und socialen Leben.)

1. Кога и колеле старите лугье отъ 75 години. Srv. Zs. V. Vk. 1898, str. 25 sl. Verse tato odchyluje se od Šapkareva Българ нар. прип. č. 64 a příbuzných versí; žádné úkoly neukládají se synovi, který otce svého nezabil; vykládá se, jak velkou moudrostí vynikal nade všecky ve všem svém počínání. — 2. Кога сакаа и жените да бидат въ царцкьи маслаат, како што се и мажите: car udělá jim po vůli, neotevrou-li do tří dnů bedničku, do které byl zavřel slavíka. V poznámce sdělena krátce jiná pověst, jak manželé zaklínali Adama i Evu, že pro ně musí tak strádati, stejná jako Sebillot, Litter. or. de l'Auvergne 43. Jurkschat, Lit. M. č. 37.

262. Прѣданія за лица и мѣста. Отъ Чирпанско и Орханийско. Записалъ П. К. Гжбювъ, ib. 307—9.

Какъ сж се пръкнали турцитѣ. Pod. Revue des trad. popul. XIII., 531: Spojena jest dále pověst, jak volskou koží vyměřena Turkům země (Dido). Srv. Köhler Klein. Schr. II., 319 str., 322 sl. A také již odjinud známá pověst o pádu Cařihradu a o oživších rybách. А. Н. Веселовскій: Южнорусскія былины, III. – XI., str. 260 sl. Liebrecht: Zur Volkskunde 179.

263. — Отъ Софийско. Записалъ сжщиятъ, ib. 309.

1. Продання за черкезитѣ. 2. Кумичина дупка.

264. — Отъ Велесъ. Записалъ † Т. Г. Ецовъ, ib. 310 сл.

Произходътъ на турцитѣ. Tytéž pověsti spojeny jako pod č. 262.

265. — Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. 311—313. (Traditionen von historischen Persönlichkeiten und Orten.)

1. Ичински манастир свети Прохория. 2. Змеова дупка. 3. Света Пречиста Кически манастир.

266. Басни (аполози). Отъ Софийско. Записалъ Т. Байрактаровъ, ib. стр. 314 сл.

Liška ožení mlynáře s dcerou cárskou. Srv. J. Polívka: Le chat botté, отд. отпеч. отъ Сб. мин. XVI.—XVII., стр. 62.

267. — Отъ Прилѣпъ. Записалъ М. К. Цѣпенковъ, ib. 315—8. (Fabeln.)

1. Ластоіцата, орелот, штъркот, страчката и гугутката: ptáci vyptávají se vlaštovky, jak umí tak pěkně stavěti své hnízdo. Srv. Jacobs English Fairy Tales str. 195 č. 36. — 2. Ластоіцата и врабецо: vrabec chce stejně věděti, jak vlaštovka si staví hnízda a vyvede mláďata.

268. Приказки фантастически. Отъ Локорско (Софийско). Записалъ Г. Байрактаровъ, ib. стр. 319 сл.

Благодарниятъ мъртвецъ. Срв. Шапкаревъ Сборн. отъ бълг. умотвор. VIII. Nr. 93, Nr. 142. Сб. мин. X., отд. 3., стр. 149. Nár. Sb. VI., 217.

269. — Отъ Крушово. Доставилъ Е. Спространовъ, ib. 320—326. (Phantastische Märchen.)

1. Царевъ синъ, сабята и двамата му побратими. Срв. Steel Temple Wide-awake stories Nr. 5, Cosquin I., 25. — 2. Тритѣ сестри и царевъ синъ pod. nahoře Nr. 259 str. 298 sl. (Приказки изъ чел и общ. жив. Nr. 1.)

270. Приказки смѣшни. Отъ с. Биримирци и Обрадовци (Соф. окол.) Записалъ Д. П. Свѣщаровъ, ib. стр. 326—331.

1. За дванайсеттѣ планинци. Abderidstvi. Vyseděli velbloudí vejce; pod. jako když měřili studni; mlha nad údolím považována za vlnu, jako Сб. мин. XIV., odd. 3., str. 116, a jinde lněné pole za vodu (moře). — 2. Потурчената мома. — 3. Циганинъ и воденичарь-кьосе: lživá pohádka, pod. jako u Šapkareva, Сборн. IX. č. 255. — 4. Двама братя-лудъ и свѣстенъ: dělí se, vystaví nový chlév: dobytek, který jde do nového chléva, připadne hloupému, který do starého chléva přijde, připadne moudrému, pod. Сб. мин. III., str. 240 Zs. vgl. Lit.-Gesch. Nr. X' 65. Hloupý prodal vola stromu, pod stromem poklad. Сб. мин. I., 3, str. 140; III., 3, str. 240; VIII., 3 str. 184; vybleptal to popovi, že veze peníze, zabil ho pak; v lese shodil hloupý vrata se stromů, pod kterým židé, tymian vezoucí, ulehli; zapálil tymian a zaplašil tím Bohorodici bolení zubů, pod. Шапкаревъ, VIII., č. 12; na konec „pop v trní“.

271. — Отъ Локорско. Записалъ Ц. Вълчиновъ, ib. 331—334.

Който много пробира, лошо намира.

272. — Отъ Родопско Записалъ С. Шишковъ, ib. 335—342.

a) Български. — Pták „vyzrazuje“ spády nevěrné ženy, draze prodán, pod. Шапкаревъ, Сборн. IX., č. 253. Grimm KHM. č. 61. — b) Помашки. Různé anekdoty, spojené s Nasr-eddinem: hloupý osekává větev, na které sedí, myslí, že umřel; dav obelstěn chvástavým rekem (topuz vyhodí do nebe, studánka celá se má přenésti a j., prodána mu píšťalka, oživující mrtvé); žena posílá po něm nebožtíkům do nebe peníze, muž od ného obelstěn o koně, Вук Караџић Срп. нар. припов., 301 сл. č. 28, Archiv Jag. XXII., 310.

273. — Отъ Охридъ. Записалъ Е. Спространовъ, ib. 342—345. (Schwänke. Anekdoten.)

Hloupí honí mouchy, jedna si sedla na babiččinu hlavu, hloupý zabil babičku, pod. ku př. Swynnerton Indian Nights Entertainment 306. — Hloupý zeť hostem u tchýně své. — Lenivé ženě oholil muž hlavu, nevěděla pak, když se probudila, je-li to ona či jiná; srv. Nár. Sb. III., 114 č. 3

---

274. Пословици и пословични изрази. Отъ В. Търново. Собралъ и нарѣдилъ П. К. Гжбювъ. Сб. мин. XVI—XVII., II. матер. 346—351. (Продължение отъ Сб. мин. XV., стр. 138.)

275. — Отъ Дебърско и Кичевско. Записалъ Арсо Алексиевъ, ib. 351—6. (Sprichwörter und sprichwörtliche Ausdrücke)

276. Точак. Српске народне загонетке. Из Прилипа-Турска. Кар. II., 67.

277. — Из Гројешнице (Битољско), ib. 93—94.

278. Гатанки. Отъ Западна и Югозападна България. Записалъ П. К. Гжбювъ, Сбм. XVI—XVII. II. Матер. 356—361. (Räthsel.)

279. Скоропоговорки. Отъ Дебърско. Записалъ Арсо Алексиевъ, ib. 361. (Formeln zum Schnellsprechen.)

280. Дѣтски залъгалки, игри и др. Отъ с. Бариово (Хаджи-Караманъ) Софийско. Записалъ Стефанъ Д. Спасовъ, ib. 361—6.

281. — Отъ Охридъ. Записалъ Е. Спространовъ, ib. 366—379. (Kinderspiele.)

B. Srbi i Hrvati.

282. **Ђорђевић Тих. Р.,** Српски фолклор. (Gjorgjević Tich. R.: Serbische Volkskunde.) Кар. II., 25—42. Такође у посебном отиску 8°, стр. 18, цена 0·50 дин.

Spis. vytýká zisk, který by mělo vědecké studium srbského folkloru pro srbskou literaturu a vědu, i nutnost srbského spolku národopisného. Plným právem. Nerozumíme větě „Па и Бугари нису равнодушни према (sc. српском) народном животу, обичајима и предању; и они већ годинама прикупљају наше (српско) народно благо, износе га и проучавају".

Ref. Просв. Гласник 1900, јуни, 740—743 (Дачић).

283. **Smiljanić Manojlo V.,** Beiträge zur Siedelungskunde Südserbiens. Mit 1 Karte und 3 Textabb. Abhandl. d. geogr. Ges. Wien 1900 2. Bd. N. 2. Auch Separat. Wien (R. Lechner) 1900. S. 71.

Autor, gymnasialní professor v Bělehradě, vykládá, jak osídleno bylo jižní Srbsko, t. j. kraj mezi záp. a jižní Moravou, vzhledem k poměrům orografickým a astronomickým (osvětlování sluncem). V druhé části konstatuje se, že v západním Srbsku převládají ojedinělé dvory, ve východním sdružené formy dědin, a rozdíl ten vykládá spis. z dějin země. Západ byl dříve svoboden od tureckého panství než východ, dříve podlehl vlivům západoevropské kultury, jež ničila stará sdružení a kommunismy rodové. Ty zůstaly v platnosti více na východě.

Srv. referát O. Schlütera v Globu LXXVIII. 65.

284. **В. Ђ.,** О српском имену по западнијем крајевима нашега народа. (Über den serbischen Namen in den westlichen Gegenden unseres Volkes.) Наставник XI., 241—258, 389 сл., 408 сл.

I. Црна Гора и Бока. II. Приморје између ријеке Цетине и Црне горе и Боке. III. Дубровник.

285. **Ardalić Vladimir iz Deversaka-Bukovica.** Narodni život i običaji. Život u zadruzi. (Nastavak.) (Das Volksleben und die Gebräuche. Das Leben in der Zadruga.) Zbornik za nar. život. V., 1—50.

286. **Carić Antun Ilija,** Crtice iz narodnog života u Dalmaciji Glasnik zem. muzeja u Bosni i Hercegovini XII., 349—359. (Skizzen aus den Volksleben in Dalmatien.)

1. Još neke predrasude o ženi prije i poslije porogjaja na ostrovu Hvaru. 2. Sitnice iz narodnog vjerovanja na ostrovu Hvaru. 3. Kako vode curu? Običaj u šibenskim varošima. (Otmica.) 4. „Vukovi", običaj u večer vjenčana dana u šibenskim varošima. 5. „Kako će žena najlakše dobiti mlijeko". (Narodno vjerovanje u Šibeniku.) 6. Narodno pričanje o postanku grada Šibenika. 7. Jedan crkveni običaj u Poljicima u pošljednji dan godine.

Hangji Antun, Život i običaji muslimana u Bosnı
zovini. Napisao —. Mostar. Tisak i naklada Hrvatske dioničke
jena 2 K. (Leben und Gebräuche der Mohammedaner in Bosnien
r Hercegovina.)
Nada VII., 95.

Krmpotić Ivan, Iz osičke općine ili Kaljske kumpa-
ici). Narodni život i običaji. Zbornik za nar. život. V.,
. Priroda, tjelesni ustroj, gojeńe stoke. (Volksleben und Gebräuche
a.)

Lilek Emanuel, Familien- und Volksleben in Bosnien
er Herzegowina. Zs. öst. VK. VI., 23—30, 53—72, 164—
—285.

Theil. Familienleben: I. Familie und Geschlecht. 1. Gliederung.
s der Wohngebäude einer Hausgenossenschaft. 3. Formen der Ehe-
und Vermählungsgebräuche. a) Hochzeitsbräuche der Griechisch-
en. In den Dörfern Medna und Gerzovo (Bezirk Jajce). b) Vermählungs-
den Mohammedanern. 4. Geburt. 5. „Sunet". 6. Slava oder Krsno ime.
bräuche und Seelencult a) bei den Orientalisch-Orthodoxen, b) bei
ken, c) bei den Mohammedanern. II. Schwägerschaft, Milchverwandt-
atterschaft, Wahlbruderschaft und Wahlschwesterschaft. III. Gast-
t. — Zweiter Theil: Volksleben. A Volksglaube und Volkscultus.
g der Elemente. 1. Wassercult. 2. Feuercult. 3. Verehrung der Erde.
hrung. III. Pflanzenverehrung. IV. Verehrung von Himmelskörpern.
gen und religiöse Reinigungen. VI. Orakelwesen. VII. Zauberei und
valja" (man soll nicht). VIII. Geister und Gespenster. 1 Die Seele
n. 2. Vampyr. 3. Drak, drekavac. 4. Die Vila. B. Jahresfeste und Volks-
n. 1. Weihnachtsfest 2. Frühjahrsfeste. 3. Sommernaturfeste. 4. Herbst-
Čaroice" und „Vučari". 6. „Djetinjci", „materice", „oci", „vješalice".
i. 8. „Zbor". „prelo", „bestil". C. Rechtsgebräuche a) Gottesurtheile,
, c) Friedensrichter, d) Verträge, e) Dorfgemeinschaft und Flurzwang.
rakter.

Petrović Vladimir K., Zaplańe ili Leskovačko (u Srbiji).
život i običaji. (Volksleben und Gebräuche in der Gegend
vac in Serbien.) Zbornik za nar. život V. 84—119.
e potrepštine. Odijelo i obuća. Nakit, češljańe. Ogrjev i posvjet. Lipkov
ivotiña. Rad. Život u zadruzi, u obitelji.

Varnica Šime, Iz Gradišta Narodni život i običaji. (Aus
Volksleben und Gebräuche.) Zbornik za nar. živ. V., 120—131.
mjesta, zemlje, tlo, životińe, tjelesni ustroj, bolesti.

Zic Ivan, Vrbnik na otoku Krku. Narodni život i običaji.
astavak). (Vrbnik auf der Insel Veglia. Volksleben und Ge-
Zbornik za nar. život V., str. 51—83.
životińe, tjelesni ustroj.

Meringer Rudolf, Dr., Das volksthümliche Haus in
und Hercegovina. (Mit Tafel IX. X. und 90 Abbildungen
Wiss. Mit. B. Herc. VII., 247—290.

294. **Purić Josip**, Referat o pučkoj kući u Bosni i Hercegovini po dr. R. Meringeru. Vienac 1900, str. 205—236. Kratka bilješka i na str. 351. u istom listu. (Referat über das volksthümliche Haus in Bosnien und in der Hercegovina nach Dr. R. Meringer.)

295. Пучка кућа у Босни и Херцеговини од Др. Мерингера, проф. бечке универзе, превео Антон Ловрић. Гласник зем. муз. у Босни и Херцегов. Св. II. и III., стр. 187—235, год. 1899. (Übersetzung des Nr. 310.)

Ref. Звезда Б., год. IV., кн. II., стр. 356—9.

296. **Радојевић Влад. J.**, Једна стара српска кућа. Кар. II., 42—47. (Radojević Vlad. J.: Ein altes serbisches Haus.)

Писац описује стару српску кућу, свога деде из Поскурица у окр. крагујевачком, грађену пре стотину година.

297. **Trojanović Sima**, prof. Dr., Alterthümliche Speisen- und Getränkebereitung bei den Serben. Archiv für Anthropologie XXVII. Bd., 1 H., 4⁰. Sonderabdruck p. 32.

Referat L. Niederla v Nár. Sb. VII. 230.

298. Старинска српска јела и пића, рад Симе Трojановића, што је изашао као друга књига Српског етнографског зборника биоградске кр. академије, критизован је у Бранкову колу 1900, а оцијенио га је др. Милоје М. Васић — врло оштро и страствено, поричући дјелу сваку знанствену основу. (Trojanović S.: Alte serbische Speisen und Getränke. Rec. Dr. Miloje M. Vasić.) *A.*

299. **Даничић Ник. П.**, Закончићи. Кар. II., 98—99. (Daničić Nik. P.: Eine Art von Kuchen.)

У Ресави постоји обичај мешења закончића, колача од чистог брашна.

300. **Malec Alois**, Moravští Hrváti. (Die Kroaten in Mähren.) ČLid 413—418.

Týká se kroje lidového.

301. **Katzer Fr**, Dr, Bosnischer Bäuerinnen Kopfschmuck aus Srebrenica. Globus LXXVIII., 387.

302. **Тителбах Вл.**, Српски вез. Друга свеска. Скупио и издао —. Београд 1900. 14 листа а 1 стр. садржај. (Titelbach Vl.: Serbische Stickerei.)

Разни везови са кошуља, рукава, јелека и др. плетива са чарапа и др. из разних крајева Србије и Маћедоније.

303. **Вулетић-Вукасовић Вид.**, Албум конавоских народних везова. (Конавле у Далмацији.) Кар. II. 119—128. (Vuletić-Vukasović Vid.: Album der Volksstickereien in Konavle.)

Госпођице Павице Бијелић и Нике Баларин справиле су голему збирку народнијех Конавоскијех мотива за изложбу у Паризу и госп. Баларин направила је занимљив албум особито конавоских мотива. Писац наводи по реду све градиво.

304. **Каракашевић Владимир**, „Гусле и гуслари". Прилог уз културно-историјску расправу „Музичка уметност у Срба". Лет. Мат. Срп. 1900. (Karakašević Vladimir: „Gusle und die Gusle-

Ein Beitrag zur cultur-histor. Studie „Die Musik-Kunst bei den

Богдановић Лазар, Српски народни обичаји :у у Славонији. Кар. II., 67—69. (Bogdanović L.: Volksgebräuche zu Ostern in Slavonien.)

Брујић Јован Ј., Летник Кар. II., 21. (Grujić Jovan J.: rz.)

рт почетак новог лета и зове се Летник у Дримколу, дебарске нах. овај дан.

Катић Дан. Љ., Палилије. Звезда. Б. год IV., књ. II, -3. (Katić Dan. Lj.: Ein Fest am letzten Faschingssonntag.)

лађу и свуда по околним селима врши се тај обичај на беле покладе, што друго до наслеђе римских свечаности у почаст богињи пастирској алилијама су сличне каравештине, више раширене по варошима и где нема таквих палилија.

Николић Влад. М., Нешто из народног празно-ар. II., 88—91. (Nikolić Wlad. M.: Etwas über Festtage .)

износи само мале празнике и празничиће

Радичевић Василије, Неколико пригодних обичаја. —100. (Radičević Vasilije: Einige gelegentliche Gebräuche.)

Божић. 2. На Ђурђев дан. 3. У очи Спасовадне. 4. На покладе (ма које).

Вулетић Саво П., Бадњи дан и Божић у Зети. 53. (Vuletić Savo P.: Christabend und Weihnachten in der

Lilek Emilian. Vermählungsbräuche in Bosnien Hercegovina. Wiss. Mitt. B. Herc. VII., 291—338.

hliessformen II. Hochzeitsgebräuche a) bei den Orientalisch-Orthodoxen. Katholiken. c) bei den Mohamedanern, den steierischen Slovenen im ld 315 III. Betrachtungen über die einzelnen Vermählungsacte und bräuche. IV. Kurze Vergleichung der Vermählungsgebräuche in Bosnien ercegovina mit den bei den alten Illyern, Griechen, Römern und

Вучковић Јоко Тодоров, Саучешће са тужбом, оводу мртваца. Из црногорског живота. Луча VI., (Vučković Joko Todorov: Teilnahme bei Begräbnissen. nontenegriner Leben.)

Влад. Ј. Р., Промена крсног имена. Кар. II., 224 л. ке промене.

Кошанин Нед. С., ib. 225 сл помиње неке друге (Vlad. J. R., Košanin Ned. S.: Über den Wechsel des s.)

Иванишевић Јован Фил., Оро. Црногорска народна anišević J. F.: Das Choro, ein montenegrischer Volkstanz.) I., 533—541. У катунској нахији.

ћ-Вукасовић Вид., Морешка и тусти судац Корчули (у Далмацији). Кар. II., 59—64. ović Vid.: Ein Spiel auf der Insel Curzola.)

J. Ђ., Игре у Сарајеву, ib. 49—51. (Zorić arajevo)

ић Тих. Р., Грађа за зборник музичких ı, ib. 19—21. (Gjorgjević Tih. R.: Material zu usikalischer Gebräuche bei den Serben.)

тва за прикупљање правних обичаја а. Издање Правничког Друштва на Великој Школи. , штампарија краљевине Србије. 12°, стр. 41. mlung der Rechtsgewohnheiten des serbischen Volkes.)

96 сл.

. Ђ., Правни олнчаји у Срба. Кар. II., wohnheiten bei den Serben.)

езу вишавском округа пиротског гомила од камена, коју проклества над неким. Некоје народне приповетке.

Jan, Boží soudy a krevní msta v Bosně Vlast XVI., 461—467. (Gottesgerichte und Blutrache der Hercegovina.)

вић Мих. П., О убијању стараца. Народно Крепољину, ib. 128—132. (Vasiljević Mich. P.: Greise.)

ι Т. Р. Ђ. Причање непознато. Ср. моју расправу у Z.VVK. 153 бр 261.

Петар М., Питања за прикупљање техно- а у српскога народа. Саставио —. Алек- Petar M.: Frage zur Sammlung technologischer Ge- Serben)

љу" II. и у посебном отиску, 8°, стр. 27.

ћ Р. Тих., „Белешке о школским обича- омъ округу за време Турака". Просветни а половина, стр. 100, 222 i 497. (Gjorgjević R. über Schulgebräuche im Bez Pirot zur Zeit der Türken.)

скій Н., Миеологическій элементъ въ дной поэзіи. I. Вилы. II. Усудъ. Фил. Зап. —5, стр. 1—20. (прод. будетъ). (Galkovskij N.: Element in der serbischen Volkspoesie. I. Die Vilen.

M., prof., Kopańe blaga (Schatzgraben). Zbornik 56—160.

ne stare rukopisne kńige poljičkom bukvicom napisane.

J., Folkloristische Beiträge aus Dalmatien. . VII., 367—372.

atulieren (Kolendrange) im Stadtviertel „Veli Varoš" in on der Pest (Kuga). 3. Das Alpdrücken. 4 Das Wahrsagen

ксимовићка Милева В., Не треба месити хлеб у недељу. Кар. II., 54. (Joksimović Mileva B.: Brot ·eitag noch Sonntag geknetet werden.)

хлеб, који се у петак и у недељу меси, сав крвав.

llinović Mehmed Fejzibeg, Volksaberglauben und ittel bei den Mohammedanern Bosniens und ovina. Wiss. Mitt. B. Herc. VII., 339—366.

ародне празновјерице (Из Никшића). Прие. Комесаровић. Луча VI, 675 сл. (Komesarović N.: ben aus Nikšić.)

rgalits Ede, Dr., Boszorkánypörök Horvátországaphia XI., 321—326.

i Iv. Tkalčića u 103. kń Rada.

доровић Антоније, Српске народне празноореч-Маћедонија). Кар. II., 69—70. (Todorović Volksaberglauben.)

оповић Душан, Како сељаци у Врањском округу какво ће време бити у појединим месецима. —4. (Popović Dušan: Wie bestimmen die Bauern im welche Zeit in den einzelnen Monaten sein wird.)

vorka pl. Zderas, Oskar, Dr., Narodna medicina na Pelješcu u Dalmaciji. (Volksmedicin auf der Halbinsel almatien.) Glasnik zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini. 54.

„febra“ str. 123), glavobolja (124), vratobolja, prsobolja, sušica (126), 126), „šijatika“ (ischias, 128), moroidi, škrletina, diphteritis (129), kirurgija (130 sl.), kožne bolesti i syphilis (140), očne i ušne bi (145), sujevjerna narodno-medicinska sredstva, zaklinjanja (145).

vorka, Edler von Zderas, Oskar, Dr., Die Poganica arianten. Eine Studie aus der dalmatinischen Volksmedicin. VI., 4—23.

vorka pl. Zderas, Oskar, Dr., Plinius i narodna Dalmaciji. (Plinius und die Volksmedicin in Dalmatien.) ., 211 214.

na Plinijeva su nekoja ljekovita sredstva na isti način rabila kao noj medicini na Pelješcu

рајнделсбергер Јосип, Dr, Прилози народној ме- Босне. Glasnik zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini. .. (Praindelsberger J., Dr.: Beiträge zur Volksmedicin

им операцијама народних видара (65—74). II. О операцијама бе- народних видара (74—81).

ванчевић П. С., Запис од грознице (из Босан. Кар. II., 97. (Ivančević P. S.: Beschwörungsformel gegen

аља се.... Из народног вјеровања у Загарачу. 1 сл., 109 сл., 166. (Prognostica.)

Literatura lidová.

340. **Добросављевић Б. М.,** Српске народне пјесме с гледишта религиозног, моралног и патриотског. Босанска Вила год. 1900, стр. 103, 124, 192, 211, 236, 253. (Dobrosavljević B. M.: Die serbischen Volkslieder vom religiösen, moralischen und patriotischen Gesichtspunkt.)

Низ чланака лијепо и разумљиво сложених без особитих аспирација на исцрпност и академицизам. *A.*

341. **Гавриловић Анд.,** Историска сећања у неким народним песмама о Краљевићу Марку. Глас LVII., Други разред 37, стр. 115—141. (Gavrilović And.: Historische Erinnerungen in einigen Volksliedern über Kraljević Marko.)

Ref. Наставник XI., св. 1., стр. 99—106; св. 3. 341—351 (Јов. Н. Томић), срв. ib. 239 сл. место одговора писца О песмама Вукова Зборника срп. нар. 11, II. књ. бр. 68 „Марко Краљевић и Ђемо Брђанин", бр. 87 „Женидба Стојана", бр. 62 „Марко Краљевић и Мина од Костура", бр. 42 „Марко краљевић и Вуча Џенерал", бр. 59 „Марко Краљевић и Филип Маџарин", бр. 40 „Сестре Леке капетана" о песмама Богишећеве збирке „Нар. п. из стар. записа" бр. 7, 86, 87. Све ове песме имају свој извор у историским приликама живота и рада Маркова; „маџарски" по мисли писца значи у нар. песмама старијега размера и у већини осталих пе‧ама исто што и латински, католички.

342. — Приложак проучавању српске народне поезије. Годишњик Николе Чупића, књ. XIX. (— Ein Beitrag zum Studium der serbischen Volkspoesie.)

Писац расвјетљава: војводу Гојка, којега народна пјесма спомиње као једнога од Мрњачевићâ; тумачи народну пјесму о пропасти српскога царства и тко је војвода Пријезда. *A.*

343. — Први почеци скупљања српских народних песама. Бранково Коло 1900. (— Die ersten Anfänge im Sammeln der serbischen Volkslieder.)

Димитрије Руварац изнесао је у Јавору 1887. мишљење Саве Текелије, који је као Вуков савременик држао, да су скупљању српских народних пјесама дале повода руске пјесме, јер је он (Текелија) год. 1811. донио из Русије једну књигу народних пјесама, које је најприје показао Стефану Живковићу, а послије (1814) Мушицкому, позивајући их, да и они такве пјесме скупљају у своме народу, што су му они и обећали. Вук је онда од Мушицкога упозорен на народно благо. Међутим интересовање за народну поезију било је спорадички (—) буђено међ српским а po gotovo med hrvatskim писцима и прије Вука. *A.*

344. **Šurmin Gjuro** Dr., Mitologične narodne pjesme". Rasprava u „Viencu" 1900, str. 122—281. (Die mythologischen Volkslieder.)

Iz oduže ove nepregledne studije vrlo je teško razabrati, što pisac zapravo hoće da kaže. U glavnom se opaža, uporno nastojanje da se teorija i rezultati ruske nauke, koja se zabavlja mitološkim refleksima u tradicionalnoj književnosti, primijene hrvatskoj i srpskoj narodnoj pjesmi. Ipak se čini, da pisac dolazi do zaključka: da Hrvati i Srbi nemaju u svojim narodnim pjesmama direktnih ostataka mitološke starine nego da je najveći dio onoga, što nas u njima sjeća ne-

znabožačtva, doneseno tek u kršćansko doba od onih naroda, od kojih su Srbi i Hrvati u srednjem vijeku primali svoja pričanja.

345. **Живановић Јер.**, Уз песму „Јован и дивски старешина“. Просв. Гласник 1900, окт. 477—480. (Živanović Jer.: Zum Liede vom Jovan und dem Obersten des Riesen.)

У уводу говори о позајмици мотива са стране у усменој народној књижевности. Узевши на ум споменуту нар. песму, налази њој за сличан мотив у грчкој причи: Samu und die Draken у Хановој Збирци Griech. u. alban. Märchen.“

J. P.

346. **Гете (Goethe) о српским пјесмама.** Бранково Коло 1900, доноси (у 3 броја) пријевод Гетеова чланка, о којем се у српској књижевности често говорило, али се сам чланак није нигдје преводио. (Goethe von den serbischen Liedern.) *A.*

347. **Талфи** (1797.—1870). Бијографска скица у спомен стогодишњице њезина рођења. Dr. Ludwig Wagner написао у Пожуну год. 1897. књигу о њој, а Бранково Коло преводи ову расправу 1900 (у 3 броја). (Talvj: Biographische Skizze.) *A.*

348. **Kasumović Ivan**, Dr., O latinskom prijevodu nekijeh našijeh narodnijeh pjesama. „Školski Vjesnik“ VII., 81—92, 205—211, 297—306. 373—378, 469. Odštampano i u osobitoj knjizi. Sarajevo, Zemaljska štamparija, str. 36.

Pisac pokazuje, da je dubrovački kanonik Gjuro Ferić pod kraj XVIII. vijeka na ponuku Joh. Müllera preveo na latinski 37 pjesama, izmed kojih je 5 umjetnih, a Kasumović je našao samo dvjema izvore; jednoj u djelima Petra Divnića (Difnicus) Šibenčanina, i to samo odlomak „U pohvalu od grada Šibenika“, i da je taj odlomak uzeo iz Fortisova „Viaggio“; a druga umjetna pjesma da je („Radonja“) uzeta iz djela Vladislava Menčetića. *A.*

349. **Синиша о Леђан-граду,** о којему су до сада у српској књижевности говорили (иза Шафарика): Стојан Новаковић, Љуба Ненадовић (Халански), и А. Васиљевић, написао је у XIX. „Годишњици Николе Чупића“ (год. 1899) писац „Синиша“ географско историчну студију, која управо тако мало задовољава као и сви шовинистичко-национални чланци овог псеудонима.

350. **О(стојић) Тих.,** Нове верзије о Леђану граду Лет. Мат. Срп. књ. 202—203, стр. 372—377.

О покушају Синише у XIX. књ. „Годишњице“ Чупићеве (ср. Nr. 349) и Б. П. Хаждеу. По мисли писца јесте погрешка тумача песме бр. 29 у Вуковој II. књ., што узимају (ћутећки), да је све у тој песми савремено, и да се односи на неки историјски догађај. Сви траже у историји неко време и на истом месту и неку женидбу, и Леђан, и латинскога краља, и Балачка.

351. **Pavletić K.,** Pokušaj komentara o pjesmi Uroš i Mrnjavčevići“. Nastavni Vjesnik zagrebački 1900, knj. IX., str. 6—25. Rasprava nije dogotovljena u 1. svesku, nego će se nastaviti u 2., god. 1901. (Ein Versuch eines Kommentars des Liedes „Uroš i Mrnjavčevići.)

352. **Караџић Вук Стеф.,** Српске народне пјесме. Скупио их Вук Стеф. Караџић. Књига седма, у којој су пјесме јуначке

а. Државно издање. Биоград. Штампарија краљe-
X. + 504. Ц. 3 дин.

ма 58 пјесама. Штампане су из Вукових рукописа, који се
ду које у петроградској царској библиотеки. Уредно их је
ћ. А.

а осма, у којој су пјесме јуначке новијих времена
боду и о војевању Црногораца. Државно издање.
арија краљ. Србије, стр. X. + 579. Ц. 3 динара.
Stefanović: Serbische Volkslieder, VII., VIII.)

кописа наштампано је овдје 70 пјесама; остале су из V. књ.
(Беч 1865). Уредио их је проф. Љ. Стојановић.

efan Karadžicz, Pieśni serbskie. Pieśni junackie
ı XIV., 322—331, 447—455, 645—650.

Święci daremi się dzielą Nr. 1. i 2. — 2. Djakon Stefan
3. Ogniowa Maryja w piekle. — 4. Bóg nikomu dłużnym
m przeniewierca, Grczicz Manojlo. — 6. Narzeczona Łaza

ovitch Karadschitch Vuk, Histoires et légen-
duit par la comtesse Emma de Frey. Revue d'Europe,
vrier, p. 139—143.

vić Luka, Hrvatske narodne pjesme; pjesme
. Knjiga četvrta, str. VIII., 736. (Kroatische Volkslieder.
nedaner.)

na opširnije dr. Tugomir Alaupović u bosanskoj „Nadi", god.

ћ Пет. М., учитељ, Српска историја у на-
ма. Саставио —. Накладом књижара Велимира
д. Стр. 116. (Die serbische Geschichte in den Volks-

ожио најзначајније народне пјесме — почевши од св. Саве,
иша — те их је својим причањем у прози саставио и неку
лустрирано врло примитивно, управо према главној намисли
— за народ. А.

Д(ачић), Одабране српске народне песме
аријега времена, за омладину приредно.
и штампа Државне штампарије, стр. VIII. + 126.
gewählte serbische Heldenlieder aus der ältesten Zeit.)

Mir., Marko Kraljević i Pilip Magjarija
Perić iz sela Muća. Kap. II., 210—212.

е народне јуначке пјесме. Војевање Везира
ачку, прибиљежио Михаило Милићев Вукотић.
, 103—105.

рац Загарчана на овце Спушке. Прибиљ.
ib. 159—161.

радба и смрт бега Љубовића ib. 204—208,

363. — Јанковић Стојан избавио Сењанина Ива. Из збирке Илије Златичанина, ib. 394—6, срв. Вук Ст. Караџић Срп. нар. пј. VI., 498 сл. Nr. 72.

364. — Син Сибињанин Јанка. Из збирке Илије Златичана. Луча VI., 437—9.

365. — Погибија Бега Хусејина Балијагића. Из удружења учитељског Морачке нахије, ib. 477 - 80, 536 - 9.

„Ова пјесма изгледа прије дотјерана, него копирана са нашег гуслара", прим. ур.)

366. — Крвави плијен, ib. стр. 594—8.

367. — Новак Вуксановић и Спужани. Из збирке Ђ. М. Драговића-Ђураковића, ib. 664—9.

368. **Иванчевић Петар Ст.,** Почетак Устанка у Босан. Крајини (1875—1878.) Српска нар. пјесма. Саопштио —. Кар. II., 220—224.

369. Српске народне умотворине. Пјесме. Из збирке Н. Т. К. Бос. Вила XV. (Serbische Volkslieder.)

1. Старина Новак и Ђерђелез Алија, стр. 15. — 2. Старина Новак оставио Романију, стр. 68. - 3. Старина Новак избавља сужње из Сарајва, стр. 69 сл. — 4. Бег Алибег и љуба му, стр. 126 сл. — 5. Собет цара и везира, стр. 149. — Хрњичић Алија и Костреш харамија Прибиљежио од Саде Авдића, тежака из Сућеске, котара сребреничког Драго К. Урошевић, 27—29, 46—7, свака стаза жали по јунака. Прибиљежио Б. Т. Глишић, стр. 283. Два гроба и свадба. Из Херцеговине, стр. 318.

370. Сестра и братья. Сербская народная пѣсня по французском переводѣ Алекс. S. Пушкина. Бос Вила XV., 177 сл. (Die Schwester und ihre Brüder. Nachdichtung Puškin's aus P. Merimées Buch: La Guzla.)

Неки Р. В. Р. наштампао је ову пјесму, коју је превео Пушкин из књиге Мериме-ове, незнајући, да су пјесме ове франц. збирке фалсификат славног франц. пјесника.

371. Ženitba Maxima Crnojeviće. Srbská národní píseň. Přeložil Josef Holeček. Květy XLIV., 78—83, 210—215, 346—353, 493—501.

372. **Kurt Mehmed,** Sickalice. Školski vjesnik B. Herc. VII., 250—251, 436, 728.

Vrsta djetinjih pjesama.

373. **Гл. К. П.,** Славске песме у Вучитрну на Косову. Кар. II., 22.

374. Српске народне женске пјесме. Луча VI., 106, 162, 208, 257, 396 сл., 439 сл., 480 сл., 539 сл., 598—600, 669—771.

Из Загарача, из Дробњака.

375. **Поко П.,** Српске народне ђевојачке пјесме. По Далмацији скупио. Бос. Вила XV., 106, 128, 149, 164, 195, 217, 238, 284.

376. **Гаговић В.**, Српске нар. пјесме. Црквице (Опутне Рудине). Прибиљежно —, ib. 334 сл.

377. **Тута Јово,** Српске нар. пјесме. Мостар, ib. 350 сл.

378. Женске мухамеданске пјесме. Прибиљежно Саво Миладиновић. Луча VI., 47 сл.

379. **Остојић Тих.,** Обредне песме у Потисју. Кар. II., 112—119.

380. **Станојевић Мил. Ђ.,** Српске народне песме из пиротског округа. Звезда Б. IV. год, II. књ., 304—311.

Српске песме, које се певају само за време играња.

381 **Margalits Ede,** Dr., Koledák a délszlávoknál (Kolede kod južnih Slavena). Ethnographia XI., 163—167.

Ref. o materialima u Zborniku za nar. život južnih Slavena I.—II.

382. **Новаковић Ст.,** Старинско црквено певање. Кар. II., 57—58.

Предлаже, да се прибиљеже црквене старинске мелодије, што се још традиционално пјевају по селима у народу.

383. **Деспотовић П.,** Старинско црквено певање, ib. 83—84.

Неке примедбе броју. 382.

384. **Кордунаш М. В.,** Српске народне приповијетке. Свеска I. (Збирка српских народних умотворина из Горње Крајине, књ. IV.) Вјерно побиљежио и за штампу приредио М. Б. К. Дарак доброј Српчади. Наклада писца. У Новом Саду. Штампарија Ђорђа Ивковића 1900. 8°, стр. 35. — Ц. 50 филира. (Kordunaš M. B.: Serbische Volksmärchen.) *A.*

Ref. Бос. Вила XV., 351 сл.

385. **Николић Атанасије,** Српске народне приповетке. На свет издали његови унуци. Београд. Издање Савића и Компаније. 1899, s 240. (Nikolić At.: Serbische Volksmärchen.)

Rec. Arch. Jag. XXII., 313 (G. P.), Просв. Гласник 1900, јануар 87—91 [Јер. Ж(ивановић)].

386. Српске народне умотворине. Приповијетке. Бос. Вила XV., стр. 15, 29, 61, 84, 106, 127, 218, 255, 268, 299. (Serbische Volksmärchen und Sagen.)

1. Како су постале добре, и како зле жене, стр. 29 — слична Сборн. мин. XI., отд. 3, стр. 96. — 2. Човек који је бежао од смрти стр. 61. — 3. Како је слијепи миш добио крила, стр. 61: бог је продао свет Ђаволу; миш је направио једну рупу на меховима, у којима се је сакрио Ђаво, и за то је добио крила и постао је слепи миш. — 4. Лаж за опкладу стр. 84 сл. „ко кога надлаже, нека носи обадва лова". — 5. Чобанин и Ђаво Топалбаша стр. 106. — Ђаво не може да превари чобанина. — 6. Цар и три сина стр. 127 — најмлађи уснио је, да га отац и мајка послужују, те је био ишћеран. — 7. Исус Христос и св. Петар стр. 255. Како је постао цвет у руже и бодљике стр. 255.

387. Српске народне шаљиве приповијетке. Бос. Вила VI., 129 сл., 351. (Serbische scherzhafte Volkserzählungen.)

388. Народне приче. Луча VI., 49 сл., 106 сл., 163 сл., 209—211, 258 сл., 397 сл., 440 сл., 481—4; 540 сл., 600—602, 671—5. (Volkserzählungen.)

Нијесам ја но стрико str. 163 sl., známý motiv z mistrného zloděje, jak hozenými střevíci odlouděny pastýřovi ovce · str. 258 sl., o Nastradiniovi (Nasreddin): maso prodáno psům a j., str. 397 sl. Мустафа и Мерима. Турска прича = Mijat Stojanović Pučke pripov. str. 173 sl. Nicolaïdes et Carnoy, Traditions de l'Asie Mineure 68 sl. R. Basset, Nouv. cont. berb. č. 111 a j. str. 440 sl. — Kdo z manželů dříve promluví, má vykonati jistou práci, v. R. Köhler, Klein. Schr. II., 576, Clouston Pop. Tales II., 15 — str. 441 „šareni štap" platí jako jinde obyčejné klobouk R. Köhler op. č. I., 251 — str. 481 Muž jde do světa hledat ženu tak hloupou, jako jest jeho — představí se jiné ženě, že přišel s nebe — str. 671 sl. Otec musel vyvésti děti své do hor; první den nasypaly popel, druhý mouku, slabé sledy pověsti o Polyfemovi.

389. **Гаговић В.,** Српске народне приповетке. Кар. II. 17—18. (Gagović V.: Serbische Volksmärchen.)

1. Фанариота (грчки владика) запопио кењца (магарца). Srv. Розвідки Мих. Драгоманова II., 68. Етнограф. Збірник VI., 118 sl. č. 293. Kolberg Lud XXI., str. 207 č. 21. Mater. antrop. archeol. i etnogr. II., odd. 2, str. 117 č. 88. — 2. Цар, царица и мур санбија. Každý z nich řekne, co si myslí, a ryby upečené oživnou. Srv. Clouston, Popular Tales and Fictions II., 407 sl.

390. **Иванчевић Петар Ст.,** Српске народне приповетке. Кар. II., 95—96. (Ivančević Petar St.: Serbische Volksmärchen.)

1. Два очева савјета. 2. Христос је благословио рсуза. Totéž Carnoy de Nicolaides Trad. pop. de l'Asie, Mineure 241. Podobně jinde o cikánovi Fr. H. Groome Gypsy, Folk Tales str. XXVII. Гринченко Этнограф. матер. I. č. 96.

391. **Костић Станко,** Српске народне приповетке. Кар. II., 96—97.

1. Тујбе Алија у џамаји. 2. Загонетка. 3. Осветио се оџи.

392. **Марић Свет. М.,** Српске народне приповетке. Кар. II., 18—19.

393. **Терзић Дим. В.,** Српске народне приповетке. Кар. II., 94—95.

1. Постанак вила (виле постадоше од дјеце, коју је Ева сакрила и не довела Богу, те која одоше у гору; а водени коњи постадоше од оне дјеце, која одоше у воду). — 6. Кадија и чобанин.

394. **Зорић Јов Ђ.,** Ситне белешке. Кар. II. 227—231.

Из Сарајева: Традиције о неком народу древног доба „Нёмрима" из босан. крајине, о злим духовима, о Блаженој-Огњеној Марији, сестри св. Илије, Гријех је плакати за дјецом кад умру. Ср. Arch. Jag. XXI., 277 бр. 76; XXII., 302 сл.; народно вјеровање о оном свијету.

---

395. Кралевић Марко у народном предању. Кар. II., 206—214. (Kraljević Marko in der Tradition des Volkes.)

Прештампана „Молба за сабирање грађе због систематике народних пјесама о Краљевићу Марко" израђена од Ст. Цишевског већ год 1892 и упутак" истог

пћена даље јуначка песма М. Кр. и Пилип Маћарија, предања Кр., Задужбина М. Кр-а, Кр. М. у служби.

зз Милош у причама. Нова збирка. Сабрао М. Ђ. . У Београду, у српској кр. Штампарији 1900. Стр. (M. Gj. Milićević, Fürst Miloš in den Erzählungen.)

издање Чупићеве Задужбине. Прва свеска о Милошу из пера га Србијанца изашла је год. 1891. Причама је издавач додао још их је Милош казивао у перо у разним приликама. А.

родно предање о местима. Кар II., 6—9, 64—66. n von Örtlichkeiten.)

ковић Драгослав Д., Исаковић Марко М., Народно местима. Кар. II., 85—88.

илошу Обилићу и о цару Тројану „у цара Тројана козје уши".

С. Ив . . . . ћ, Ст. М. М., Марковић Милан П., родно предање о местима. Кар. II., 144—7.

а су етимологичке приповетке.

анац Мил. А., Народно предање о местима, ib. 185.

тава (од св. Саве, када му газда није хтио дати сена). Одбијен ју је девојка опоганила).

, Р. П., Народно предање о местима, ib. 203—5.

легенда о св. Ђурђу. 2. Бара и бик.

ко је постало Трстено (код Дубровника). Из Вулетић-Вукасовића, ib. 205.

ној слици Бл. Дј. Марије.

ковић Марко М., Народно предање о местима,

љача и планина Видојевица. Манастир Ивања. Пустопоље — манастира Чокешине.

јановић Сима, Букумире, ib. 85.

огорска о племену Букумире. Abderité.

етић Саво П., Жабљачки евлијај, ib. 153—5.

ог Србина Мухамеданца.

рија Јовићевић, Народно вјеровање у Бркову. а, год. 1900, стр. 121—147. (Два одломка.)

риповједачким начином испричано је у овом чланку вјеровање ана, како је неки бајословни српски краљ Бучан разорио латин- о и како је његова жена из захвалности према св Госпођи са- мјесту, на којему ос је некад учувала од Латина, цркву која се спођинска". А.

min G., Dr., Priča o Solomunu. (Prilog poznavanju a.) Glasnik XII., 592—3.

ćiriliskog Zbornika Jugoslav. Akad. XVI.—XVII., koji je Kuku- Drabovca u Boci Kotorskoj.

orka pl. Zderas Oskar, Dr., Narodne priče o životi- luotoku Pelješcu u Dalmaciji. Vjes arh. IV., 209 sl. gen von Thieren auf der Halbinsel Pelješac in Dalmatien.)

Т. Р. Ђ., Животиње и биље у народном предању. 147—9.

Грђић-Бјелокосић Лука, Животиње и биље у народ- ању, ib. 214 сл.

Мостара: 1. јеж знаде траву расковник, којом се може отворити свака Змија — блазна = змија покућарка. — 3. О постању кртице — из сина гма, који је био сакривен у кумовској земљи. — 4. О постанку свраке: ке Ђавола, уједно о постанку удолитих табана у људи — позната ле- је већ Вук Ст Караџић у Срп. нар. припов. стр. 91, Nr. 18 наштампао.

Дав. Љ. М., Животиње и биље у народном пре- 187—9.

останак корњаче — скоро то исто наштампано већ у рјечнику Вука ића. — 2. Змија-чуваркућа. — 3. Има ли змија ноге? — 4. Паликућа mmea).

Ст. М. М., Животиње и биље у народном пре- абележио — у Темнићу и Левчу, ib. 215 сл

ишке и буве створиле су се од пепела, који је св. Богородица бацила а, кога није могла да пробуди; сл. у Босанској Вили VIII., 1893 2. Како је постала корњача? То исто Nr. 411, 1. — 3. Како је постао а. као Nr. 410, 3. — 4. Зашто жабе не могу никад да се усмрде, ср. рник Вс. Миллера стр. 95. — 5. Зашто се змије вуку по земљи? — ањ никад не може да се наједе? Исто тако код Fr. S Krausa, Sag. Mär ., Nr. 68

Исаковић Марко М., Животиње и биље у народ- едању, ib. 216 сл. (Thiere und Pflanzen in den Volks- n.)

телина с четири листа — слична „јеж“ Nr. 410, само да је на место а корњача. 2. Курјачки зев — кад је зев сух, онда се крозањ провлаче да буду здрава као курјак.

Братић Тома А., Птице у народном вјеровању. . Н. XII., 345—349. (Bratić Toma A.: Die Vögel in der tion.)

кавица, 2. ласта, 3. ждрал, 4. гавран, 5. сова, 6. ћук, 7. орао креташ, 9. домаћи пијетао. 10. врабац.

Ст. М. М., Народно веровање о ласици. Кар. II., 100.

— Зашто мала деца не полазе пре године. Кар. II. 55.

сто: Гринченко Этногр. Матер. I. Nr. 107. Mater. antrop.-archeol. IV., 2, стр. 192. Revue d. trad popul. II., 485.

— За колико се разликује турска вера од хриш- , ib. 55.

Б. М. И., Зашто се сврака од 15. Августа до ембра, ib. 54, сл. Кар. I. 123.

дневице непрестано вере по трњацима и из њих не излази, а орао не пије воде, него само пишти.

— Зашто се попови не могу заситити новцем. 5.

420. — Жежен кашу хлади, ib. 55.

421. **Филиповић Милутин,** Зашто риба има црвену крв и зашто рак иде натрашке. Кар. II., 100—101.

422. **Ст. М. М.,** — Како кука кукавица? ib. 132.

Бог претвара сестру слуге Стевана, кога је цар Лазар посекао, у кукавицу и прокуне је да навек кука за братом

423. **Стефановић Часлав О.,** Постанак кукавице, ib. 190.

Слично предању у Гласнику Б. X. XII, 345.

424. **Ст. М. М.,** Од кад почиње ноћ да краћа, ib. 132.

425. — Када дува вихор — онда народ верује, да се то але бију. ib. 132.

426. **Т. Р. Ђ.,** Боље је сите комарце трпљети, него гладне напуштати. — Боља је бобова слама него празне јасле, ib. 53—54.

Наштампана прича, која је дала повода постанку прве пословице.

---

427. **Гавриловић Анд.,** Поглед у живот српских народних пословица XIX. века. Кар. II., 135—141. (Gavrilović And.: Über das Leben der serbischen Volks-Sprichwörter im XIX. Jh.)

428. **Караџић Вук Стеф.,** Српске народне пословице. С допунама из Вукових рукописа и из „Српскога Рјечника“. Биоград 1900. 8°, стр. XVI., 496. (Karadžić Vuk Stef.: Die serbischen Volks-Sprichwörter.)

Ref. Просв. Гласник, 1900, јуни 738—740. [Да(чић).]

429. **Радивојевић Сп.,** Пословице и узречице. Из разних крајева Ст. Србије и Маћедоније забележио. Кар. II., 217.

1. У Малешу. 2. У Битољу. 3. Из других места, Призрена, Приштине.

430. **Радојевић Влад. J.,** Српске народне пословице, ib. 9—13.

431. **Ст. М. М.,** Српске народне пословице (из Левча), ib. 47—49.

432. **Зорић Јов Ђ.,** Српске народне пословице (из Сарајева), ib. 91—92.

433. **Марковић, Милисав Д.,** Боже здравља до вјешала, ib. 21.

Постанак ове пословице у ужичкоме округу.

434. Српске народне изреке и разне ријечи. 1. Примјене. 2. Клетве. Луча VI., 108 сл., 165, 212 сл., 260, 401, 442; 484.

435. Народне мудре ријечи у везаном слогу. Прибилежио М. Ђукић, ib. 442, 486.

436. Зрнца из српске народне фразеологије Биљежи и тумачи Богдан Крајншник, ib. 542, 602 сл.

437. **Ст. М. М.,** Народне изреке у Левчу из животињског и биљног света, ib. 190 -191.

438. **Иванчевић Петар Ст.,** Српске народне загонетке. Из Босан. Крајине. Кар. II., 155—6.

439. **Радивојевић Сп.,** Српске народне загонетке, ib. 92—93.

440. **Ст. М. М.,** Српске народне загонетке. Из Левча, ib. 13—15.

441. Народне загонетке. Луча VI., 108, 164, 211, 260. Nr. 325—328. (Räthsel.)

442. **Богдановић Л.,** Српско народно благо из Славоније и Барање. Кар. II., 169—170.

1. Клетве. 2. Заклетве. 3. Савети. 4. Претње. 5. Жеље.

443. Молитва при дизању у славу Божју из Голије Прибиљежио В. Б. Милановић. Луча VI., 261.

444. Српске народне молитве. Скупио у Бијелом Пољу код Мостара Стеван Шпиниковић, ib. 401 сл., 485, 542 сл., 603 сл., 677.

445. Здравица, ib. 543 сл.

446. Народне здравице. Из Пиве, ib. 677—9.

447. **Иванчевић Петар Ст.,** Пољске, љетне и зимске молитве. Бос. Вила XV., 13 сл.

448. **Тодоровић Антоније,** Српске народне клетве из Пореча. (Маћедоније.) Кар II., 66.

449. — Дечија бројења при играма. (Пореч, Манастирац). Кар. II., 133.

450. **Новаковић Стојан,** Крсна имена. Напомене за нова испитавања. Кар. II., 103—112. (Novaković Stojan: Erforschung der Taufnamen.)

451. **Бабић Живомир М.,** Како је постало моје презиме „Бабић". Кар. II., 23.

452. **Ст. М. М.,** Српска народна имена домаће стоке у Левчу. Кар. II., 15—17. (Namen der Hausthiere.)

453. **Ђорђевић Тих. Р.,** Белешке о тајним језицима (у Алексинцу). Кар. II., 156—164.

454. **Грђић-Бјелокосић Лука,** Баналачки (раднички, дунђерски) језик. Glasnik XII,, 587—591. (Geheimsprachen.)

Готово најглавније ријечи на баналачком језику имаду коријен у арбанашком језику. Из турског језика готово су само пренесене без икакве измјене. Некоје ријечи сковане су по својству ствари, као на пр. гричар „млин", од грмити, хучити. Баналачки језик нема ни своих бројева, те се у опће из дана на дан више губи.

C. Slovenci.

455. **Baudouin de Courtenay J.,** Sull' appartenza linguistica ed etnografica degli Slavi del Friuli. Cividale (Ref. Věst. S. S. IV. 43).

Kašper, Iz Motnika (v Kranskoj). Zbornik za nar.
).

› potrepštine.

k József, Szláv karácsonyi szokások Alsó-lamegyében. Ethnographia XI. 82—83. (Slovanské olním Domboru v stol. Zala.)

| K., Dr., Slovenske narodne pesmi. Uredil . . .
ilovenska Matica v Ljubljani. 5. snopič. (II. zvezka pola

wski Jan, Dr., Pierwiastki starożytne w pieś-h słowieńskich. Program IV. gimn. we Lwowie

w. XVI. str. 762. (Dr. Fr. Krček.) Autor omawia na pod-
ii słowieńskich, podjętego przez Dr. K. Štrekelja, pierwiastki
pieśniach przechowane i obrobione.

F. F., Narodni izrazi. Sb. Ljublj. II. 26—53.
27—50. 2. Recila i reki 50—52. 3. Uganke 53.

r J. R., Typen von Dorffluren an der drei-von Niederösterreich, Ungarn und Steier-ır. Wien. XXX. 109.

D. Племя русское.

кое вообще, великорусское и бѣлорусское.

шаго С., Древне-русское жилище по бы-матеріаламъ для изслѣдованія бытовой стороны Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера стр. 129—149. (Šambi-russische Wohnhaus nach den epischen Liedern.)

ісанія совпадаютъ даже въ малѣйшихъ деталяхъ съ истори-
эстью. Въ былинахъ изображаются царскія или вообще боляр-
XVII. вѣка. Это описаніе принадлежитъ скоморохамъ этого
е времени русскій эпосъ вылился въ окончательную художе-

ова Н. В., Русская женщина въ народномъ тѣ. Зап. Вор. 1900 д., вып. IV.—V., стр. 1—28,)—44 [продолженіе будетъ]. (Šemetova N.: Das der epischen und lyrischen Volkspoesie.)

: Введеніе: 1. Значеніе былевого эпоса, какъ источника для
юда; 2. Возможность пользоваться произведеніями народной
икомъ для бытовой исторіи народа. — Бытъ русской жен-
народной поэзіи: 1. Женскіе типы нашихъ былинъ. Пале-
льницы архаическаго уклада жизни. 2. Образъ хитрой и ко-
гадывается еще въ языческое время. 3. Недовѣрчивое отно-
мъ способностямъ женщины и къ ея нравственности.

III.

ı. Б., Жите на віру у сибирських селян. Матер. II., 61—69. (B., Unions libres chez les paysans de la Sibérie.)

›. Киселевъ А., Нѣкоторыя данныя по обычному крестьянъ нашего сѣвера въ XVII. в. Этн. Об. годъ ı. XLIII., 73—80. (Kiselev A.: Einige Daten über das Gewohn-t der Bauern des russischen Nordens im XVII. Jh.)

ı. Куклинъ Мих., Свадьба у великоруссовъ (Воло-ıй губ.). Этнограф. Обозр. кн. 45, годъ XII. Nr. 1, стр. ?. Продолж. изъ Этногр. Об. кн. 42, стр. 160 сл. (Kuklin M.: hzeit bei den Grossrussen im Gouv. Vologda.)

'. Штеницынъ Михаилъ, Отрывки изъ свадебныхъ говъ Ляменскаго прихода, Никольскаго уѣзда. ской губерніи. Ж. Ст. X., 444—6.

ı. Кофыринъ Н., Свадебные обряды и обычаи въ 'есчаномъ, Пудожскаго у. (съ пѣснями). Олонецкія д. 1900, 3—5.

ı. Аничковъ Е. В., Весенніе очистительные обряды. :т. XIV., 58—61.

ı. А. И., Русскій Семикъ. Этн. Об. кн. 45, годъ XII., тр. 163—166.

ременное семицкое празднество въ русальную недѣлю съ его обрядами яетъ остатокъ древне-языческихъ вѣрованій и богослуженія нашихъ ·язычниковъ, въ немъ до послѣдняго времени почти безъ всякой переранились тѣ формы, въ какихъ празднество это совершалось у насъ въ ю старину.

ı. Добровольскій В. Н., О нѣкоторыхъ архаическихъ яхъ, переживаемыхъ народомъ въ Смоленской ніи. Юбил. Сб. Вс. Θ Миллера 280—283.

ıявленіе обычая couvade. Обрядъ узнанія отца новорожденнаго на кре-Бабы („цыганки“) парятъ вѣникомъ встрѣчныхъ мужчинъ.

?. Смирновъ С. И., Водокрещи. (Матеріалы для исторіи :кихъ обрядовъ въ древней Руси.) Богословскій Вѣстникъ ıда, январь, стр. 1—17.

гѣчая, что, „праздникъ Крещенія Господня“ и теперь еще въ народѣ со-ется множествомъ суевѣрныхъ обычаевъ и обрядовъ, идущихъ изъ глу-:вности,“ и останавливаясь на тѣхъ изъ нихъ, которые имѣютъ христіан-ісхожденіе, авторъ печатаетъ въ статьѣ „памятникъ почтенной древности, ıщій начальный или по крайней мѣрѣ близкій къ начальному моменту и развитія этихъ церковныхъ обрядовъ, когда они еще не успѣли далеко церкви. Этотъ памятникъ — „Слово святыхъ отецъ о крестѣ“. Авторъ даетъ „Слово“ по списку, заключающемуся въ сборникѣ XVI. в. (И. Пуб. 'одинск. сбор. Nr 1590), полагая, что въ этомъ спискѣ мы имѣемъ дѣло ачальной редакціей памятника, и что тексты „слова“, извѣстные по спи-›рмчихъ (начиная съ Софійской Кормчей 1280-хъ годовъ) — не болѣе гію механическое сокращеніе, а частію краткое изложеніе слова о крестѣ“. го, въ статьѣ напечатанъ текстъ памятника въ измѣненной редакціи по оловецкой Кормчей 1493 года съ варіантами. *III.*

473. **Успенскій М. И.,** Обычай славить дѣтей наканунѣ Новаго года. Этн. Об. годъ 11-й, кн XLIII., 108—110.

Въ Веневскомъ уѣздѣ Тульской губ.

474. **Кулжинскій С. К.,** Изъ народныхъ игръ. I. Игра въ лодыжки въ г. Курскѣ, ib. кн. 44, годъ XII., Nr. 1, стр. 134—154.

475. **Сорокина Е.,** „Ангелъ и Врагъ". Дѣтская игра въ Покровск. у. Владим. губ., ib. кн. 44, годъ XII., Nr. 1, стр. 155.

Ред. примѣчаетъ срв. игру „въ ангеловъ и чертей" въ Величкѣ. Wisła XIII., 656.

476. **Шингаревъ А.,** Дѣтская игра „Кострома", ib. кн. 44, годъ XII., Nr. 1, стр. 154 сл.

Въ селѣ Ново-Животинномъ, Подгоренской волости, Воронежскаго уѣзда.

477. **Starkoff Véra,** Nouveau jeu et vieux jeux russes. Rév. de Rév. XXXV. 648—655.

478. **Герасимовъ М. Н.,** Обычаи, обряды и повѣрья въ Череповецкомъ уѣздѣ. Этн. Обозр. XLVI., годъ XII., Nr. 3, стр. 133—7.

Егорьевъ день, завиваніе пожинальной бородки, ворожба по крестамъ, представленія о загробной жизни; примѣты свадебныя, похоронныя и др.

479. **Чибриковъ Ив.,** Народные способы „леченія" и заговоры противъ болѣзней въ Казанской губ. Изв. Арх. Каз. XVI., 305—308.

480. **Краинскій Н. В.,** Д-ръ мед., директоръ Колмовской психіатрической больницы. Порча, кликуши и бѣсноватые, какъ явленіе русской народной жизни. Съ предисловіемъ академика В. М. Бехтерева, директора клиники душевныхъ и нервныхъ болѣзней Императорской Военно-Медицинской Академіи. Новгородъ. 1900, стр. II. + VI. + 243. 8°.

Указанныя въ заглавіи явленія описываются и объясняются на основаніи данныхъ литературы вопроса и на основаніи собственныхъ наблюденій автора, которому, между прочимъ, было поручено изслѣдованіе разыгравшейся въ 97—98 годахъ въ Смоленской губ. эпидеміи кликушества. Для историка литературы и фольклориста книга представляетъ интересъ потому, что многое въ окраскѣ проявленій порчи, кликушества и т. п. объясняется вліяніемъ соевѣрій и легендарной литературы, а съ другой стороны многое въ разсказахъ о кликушахъ, порченыхъ и т. п. находитъ объясненіе въ данныхъ медицинскихъ наблюденій надъ кликушами. *Ш.*

481. **Неклепаевъ И.,** Народная медицина въ Сургутскомъ краѣ. С.-Пб. 1900, стр. 31.

482. **Агринскій К. Ѳ.,** Русскія народныя примѣты о погодѣ и ихъ значеніе для практической метеорологіи и сельскаго хозяйства. Саратовъ 1899.

Ref В. Евр. XXXV., Т. II., стр. 381—384.

483. **В. А.,** Замѣтка о двухъ случаяхъ вѣдовства и порчи въ XVII. в. Этн. Об. г. 11-й, кн. XLIII., 110—2.

Народная поэзія.

нинъ А., Великорусская народная поэзія Истор. В. т. LXXXI., стр. 206—218.

ористика изданія проф. А. И. Соболевскаго „Великорусскія сборника П. В. Шейна „Великоруссъ въ своихъ пѣсняхъ, " и т. п.

ъ Н. В., Суворовъ въ родной поэзіи. Сбор-гендъ, преданій, одъ, посланій и другихъ стихо-XIX. столѣтій. Съ портретомъ Суворова, снимками съ визитной карточки. С.-Пб. 1900, стр. XXXII. + *Ш.*

:кія былины, записанныя Александромъ нъ Гильфердингомъ лѣтомъ 1871 года. 'омъ III. Вып. I. стр. VIII. + 562 + XVIII. (Сборникъ слов. Имп. Ак. Н. т. LXI.) С.-Петербургъ 1900

напечатаны 1. четыре былины, записанныя Гильфердингомъ юладожскаго у. Гусева и напечатанныя г. 1871-аго въ Рус. тешествія А. Ѳ. Гильфердинга. 3. Списокъ сказителей и ска-А. Ѳ. Гильфердингу. 4. Списокъ былинъ по содержанію. всѣхъ трехъ томовъ. — Словарь и указатели выйдутъ

вскій А. И., Великорусскія Народныя I. С.-Пб. 1900, стр. 1 ненумеров. + XVI. + 544. 8°.

. томъ „Великорусскихъ Народныхъ Пѣсенъ", издаваемыхъ зныя Е. И. В. Великимъ Княземъ Георгіемъ Михаилова-ъ предисловіи, — содержитъ въ себѣ рекрутскія, солдатскія, ныя (о плѣнныхъ), разбойничья и темничныя (арестантскія) емъ къ нимъ: 1 очень немногихъ матросскихъ, фабричныхъ жихъ, и 2. также очень немногихъ общаго характера, съ й роли." Въ книгѣ напечатаны 601 пѣсня. *Ш.*

, П. В., Великоруссъ въ своихъ пѣсняхъ, чаяхъ, вѣрованіяхъ, сказкахъ, легендахъ ., собранные и приведенные въ порядокъ П. В. I., выпускъ второй. Изданіе Императорской Ака-.-Пб. 1900, стр. XXVII.—LVIII. + 834 + 1 нену-

выпуска громаднаго труда, изданіе, котораго, къ глубокому смертью П. В. Шейна, — обряды свадебные и обряды по-льные. Въ книгѣ напечатано 1279 пѣсенъ (Nr. 1284—2562). *Ш.*

ю Н. Н., Замѣтка о говорѣ Шацкаго ской губерніи. Изв. р. яз. V., 921—955.

напечатано 17 пѣсенъ, прибаски и одна сказка (стр. 950 сл.), икѣ Аѳанасьева Nr. 158 сл. Národop. Sborník čsl. III.. стр 117, (стр 953).

іаковъ Н., Народныя былины о русскихъ огатыряхъ. М. 1900. Ц. 90.

лашъ В., Одна изъ раннихъ записей былинъ. 14, годъ XII., Nr. 1, стр. 156—159.

скомъ Телеграфѣ" (1827 декабрь) была напечатана Н. П(олевымъ) у него списка пѣсня объ Ильѣ Муромцѣ; еще изъ Московскаго 1828 г.

рпинскій М. П., Гребенскіе казаки и ихъ ıикъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ XXVII., стр. 69—112.

екстовъ напечатанныхъ М. П. Карпинскимъ, — нѣсколько варіан- Даниле Безсчастномъ, Добрынѣ Никитичѣ, Иванѣ Годиновичѣ, *Ш.*

інинъ Н., Пѣсня про кончину императора а II. Этн Обозр. XLVI., годъ XII., Nr. 3, стр. 137—9.

ода А. М., Пѣсня о Соловьѣ-разбойникѣ, › Васильковскомъ у. Кіевской губерніи. Чт. Ност., XIV. вып. III., отдѣлъ V., стр. 25—38.

ваемая пѣсня о Соловьѣ-разбойникѣ, говоритъ А. М. Лобода, пріоое значеніе, такъ какъ она даетъ ясное и вполнѣ опредѣленное какъ она попала въ Малороссію и откуда въ ней упоминаемое икѣ" . . . Заканчивается статья слѣдующими словами: „Если при ь къ выводу, что такое сліяніе пѣсни и былевого преданія совер- чвѣ малорусскихъ переживаній стараго южно-русскаго эпоса, то я далекъ отъ мысли обобщать свое частное наблюденіе и отри- т. н. остатки былинъ на югѣ Руси. Но провѣрять происхожденіе - дѣло далеко не лишнее." *Ш.*

ковъ А., Былины записанныя въ Пермской тн. Обозр. годъ 11-й, кн. XLIII., 89—94.

огатырь. 2. Чурило Пленковичъ. 3. Дюкъ Степановичъ.

Былинная традиція на Бѣломъ морѣ. (Изъ ѣздкахъ А. В. Маркова и А. Д. Григорьева.) Изв. з., V., 641—653.

овъ записалъ въ короткое время въ Золотицкой волости на Зим- старинъ, среди которыхъ оказалось около 75 собственно былинъ, орическихъ и такъ называемыхъ нижшихъ эпическихъ пѣсенъ. записалъ въ Поморьѣ 35 старинъ, 25 духовныхъ стиховъ и ный матеріалъ.

ковъ А., Забытая старая запись одной бы- Обозр. XLVI., год. XII., Nr. 3., стр. 130—133.

водитъ отрывокъ былины, который припомнилъ уже А. Н. Пыпинъ р. исторіи старинныхъ повѣстей и сказокъ русскихъ" стр. 298 сл., что это начало былины о Дюкѣ Степановичѣ.

Къ вопросу о прозвищѣ Ильи Муромца. Этн. годъ XII., Nr. 1, стр. 159—161.

: былины о боѣ Алеши Поповича съ Тугариномъ необходимо вы- ювійскъ между Черниговомъ и Кіевомъ. Подъ Муромомъ въ бы-

рыни съ Ильей Муромцемъ нужно видѣть близкій къ Рязани го-
жой губ.

Къ былинѣ о боѣ Ильи Муромца съ сыномъ,
—95.

эшелъ самостоятельно къ тѣмже выводамъ, которые высказалъ
ій уже 1896 г., въ ЖМНП. Nr. 8 въ статьѣ „Уголокъ русскаго
о Тидрекѣ Бернскомъ", именно что въ первой половинѣ XIV. в.
ца съ сыномъ объѣжавшій Германію, Нидерланды, Данію и Сканди-
гровъ, проникъ въ Полоцкую область и здѣсь былъ обработанъ
ылину, рисующую отношенія русскихъ къ сосѣднимъ литовскимъ

Бѣломорская былина о походѣ новгородцевъ
въ XIV. вѣкѣ („Камское побоище"). Юбил. Сб. Вс.
str. 150—162.

записана авторомъ въ двухъ пересказахъ на Зимнемъ берегу Бѣ-

ндельсонъ Н., Къ былинѣ о сорока каликахъ
ю. Этн. Обозр. XLVI., 124—129.

ін имени Касьяна въ этой былинѣ; авторъ предполагаетъ вліяніе
предаңій и указываетъ именно на препод. Касьяна, игумена
го монастыря на Кубанскомъ озерѣ.

ллеръ В. Ѳ., Новыя записи былинъ въ Якут-
сти. Изв. Ак. Н. р. яз., V., 36—78.

ю новыхъ 8 былинъ изъ Колымскаго округа Якутской области
ымъ комментаремъ издателя.

ілюковъ П. Н., Что такое „Море Вирянское"
Леденецъ?" (Справка по поводу о времени и мѣстѣ
ія былины о Соловьѣ Будимировичѣ.) Юбил. Сб. Вс. Ѳ.
—315.

рянское" это Финскій заливъ названный такъ по древнемъ на-
тляндіи Wironia, въ IV. лѣтописи Новгор. называются жители
уане. Городъ Леденецъ это древняя эстонская Lyndanisa —
нъ Ревель. Этимъ потверждается предположеніе Вс. Ѳ. Миллера
Соловьѣ Будимировичѣ новгородскаго происхожденія. Изъ этого
ie, что былина эта слагалась, когда память объ имени эстонскаго
ь забыться, т. е. время близкое ко времени его замѣны датской
первой половинѣ XIII. вѣка.

ефедовъ Ф., Былина о Стенькѣ Разинѣ, раз-
огатырѣ и чародѣѣ. Этн. Об. годъ 11-й, кн. XLIII.,

писи полов. XVIII-аго вѣка исправленной г. 1854.

тровъ Н., Историко-географическая основа
побѣдѣ Ильи Муромца надъ Соловьемъ Раз-
ь. Изв. Ак. Н. рус. яз. V., 621—630.

льи Муромца надъ Соловьемъ Разбойникомъ совершилась, по мнѣнію
дѣлахъ нынѣшней Орловской губ., въ области древнихъ Вятичей

во время упорной борьбы Вятичей съ русскими князьями за свою самостоятельность не позже начала XII. вѣка.

---

506. **Долговъ С.,** Стихъ о Чудной Царицѣ. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера стр. 126—128.

Напечатанъ по одной рукописи XVIII-го вѣка съ разночтеніями списка, напечатанаго въ книгѣ Безсонова Калѣки перехожіе подъ Nr. 481.

507. **Чернышевъ В.,** Нѣсколько духовныхъ стиховъ. Ж. Ст. X., 426—435.

Алвксѣй Божій человѣкъ, О пьяницѣ, О голубиной книгѣ, „Падаконная стишки".

508. **Н. П.,** О рѣдкомъ сборникѣ русскихъ пѣсенъ Изв. Арх. Каз. т. XVI., стр. 249—251.

Библіографическое обозрѣніе „Собранія русскихъ пѣсенъ" (С.-Пб. 1792) по экземпляру Чешскаго Народнаго Музея въ Прагѣ. *Ш.*

509. **Извощиковъ М. И.,** Пѣсни, записанныя въ селѣ Большой Бормъ Сенгилеевскаго уѣзда въ 1875 году. — Пѣсни, записанныя со словъ поволжскихъ бурлаковъ въ 1876 году. Изв. Арх. Каз. т. XVI., стр. 93—106.

510. **Магницкій В. К.,** Прикамская народная этнографическо-сатирическая пѣсня. Изв. Арх. Каз. т. XVI., стр. 236—239.

Въ статьѣ напечатанъ текстъ пѣсни съ примѣчаніями, въ которыхъ сообщаются свѣдѣнія о названіяхъ селеній и о фамиліяхъ, упоминаемыхъ въ пѣснѣ. *Ш.*

511. **Пыпинъ А. Н.,** Дѣла о пѣсняхъ, въ XVIII. вѣкѣ (1704—1764). Изв. Ак. Н. рус. яз., стр. 554 - 590.

Архивныя выписки интересныя для исторіи народной пѣсни, и для культурной исторіи.

512. **Масловъ А. Л.,** Лирники Орловской губерніи, въ связи съ историческимъ очеркомъ инструмента „малороссійской лиры". Этн. Обозр. XLVI., 1—13.

Описанье лиры, нѣсколько замѣтокъ объ исторіи этого инструмента, о лирникахъ въ Ливенскомъ у. Орлов. губ. и о ихъ репертуарѣ.

513. **Мендельсонъ Н.,** Сказка о Касьянѣ. Этн. Об. кн. 45, годъ XII., Nr. 2, стр. 166—169.

Сказка записанная въ Валдайскомъ у. Новгородской губ. помѣщена въ видѣ дополненія замѣтки автора „Къ повѣрьямъ о св. Касьянѣ". Этн. Об. кн. 32.

514. **Добровольскій В. Н.,** Матеріалы для исторіи Народнаго театра. VII. Машенька. Этн. Обозр. XLVI., 117—124.

Записано въ Спасъ-Деменскѣ Мосальскаго у. Калужкой губ.

515. **Симони П.,** Старинные сборники русскихъ пословицъ, поговорокъ, загадокъ и пр. XVII.—XIX. столѣтій. Выпускъ I. съ приложеніемъ XIII-ти таблицъ снимковъ съ рукописей. I.—II. Изд. Отдѣл. русск. яз. и словесн. Импер. Ак. Наукъ. 1899. 8°. XIX + 216 + 8 стр.

русс. яз., V., 290—314 (П. А. Ровинскій). Эти. Обозр.
'р. 148—152 (А. Марковъ). Mélus. X., nov. déc. (V. Bogišić.)

/., Publication et enquête de proverbes
, 129—141.

ки о книгѣ Симони и его же Программѣ для собиранія
г. д. С.-Пб. 1898.

yan, Przysłowia ludowe z okolic Witebska.
ińska i Orła, dotyczące niektórych miejscowości
m. Mater. antrop.-etnograf. IV. Dział etnograf. str.

А., Древнія русскія простонародныя
X., 447—8.

народныя картинки. Собралъ и описалъ Д. Ро-
й трудъ печатанъ подъ наблюденіемъ Н. Собко.
'00 столбцы 1—520. 4°.

тома г. Собко пишетъ: „Заканчивая печатаніемъ I-ый
руда покойнаго Д. А. Ровинскаго, переработанный имъ въ
зъ V. и отчасти IV. тома его перваго изданія „Русскихъ
1881 г. считаю необходимымъ оговорить здѣсь, что, по
наго друга, въ его письменномъ столѣ нашлась записка,
выдать это изданіе въ свѣтъ, окончивъ въ немъ то, чего

рисунковъ, которые представляютъ воспроизведеніе лубоч-
еньшенномъ видѣ (иногда настолько уменьшенномъ, что
зможно разобрать текста, который читается на оригиналь-
III.

ki Michał, Lud białoruski na Rusi Litewskiej.
fii słowiańskiej, zgromadzone w latach 1877—1891.
nia i przesądy ludu z okolic Wołkowyska, Słonima,
rakowie I., str. XX. + 509.

ь 11-й кн. XLIII., 137—140 (А. Д. Григорьевъ).

Запольскій М. В., Ритуальное значеніе
бряда у Бѣлоруссовъ. Юбил. Сб. Вс. Ѳ.

ka Z., Obchód weselny w pow. Wilejskim
eczna i Radoszkowic. Wisła XIV., 412—426.

2. *Малороссы.*

М., Програма до збірання відомостей
бірки сільської молоді (вулицю, вечер-
и і складки). Матер. Шевч. III. додатки
rev M.: Questionnaire pour les recherches ethno-
sociétés et les réunions de la jeunesse rustique de

ное явленіе.

отд. 2., стр. 93 сл. сообщаетъ изъ „Кубанскихъ Областныхъ
какъ отчасти вліяніемъ школы, отчасти пришлаго народа изъ
рній смѣшивается говоръ въ Черноморіи, начиная отъ Ейска
ромъ и Таманомъ образуется новый „междурусско-малорусскій
тѣмъ замѣняются родныя пѣсни пошлымъ, безсодержатель-
теріаломъ.

ler Józef, Z kraju Huculów (ciąg dalszy), V.
1, 257—267, 351—361.

wa (157—161), Wierzenia, gusła, przesądy (257—267), za-
n., legienda o stworzeniu świata (265). Legiendy, podania,
i sl.).

льник А., Рубанне і виготовлюванне
. Шевч. III., 27—32. (Veretélnyk A.: Abatage
des bois.)

: В., Ткацтво у східній Галичинї, ib. III.,
uk V.: Tissage en Galicie orientale.)

цький Михайло, Народнїй календар, народнї
ки, привязані до днїв в тиждни і до ро-
(Записані у Мшанцї, Старо-Міського повіту і по
b. III., 33—60. [Zoubrytzkyj M.: Calendrier po-
croyances populaires concernant les jours de la semaine
née.)]

Начало года въ Малороссіи (Изъ народно-
Кіевскія Епархіальныя Вѣдомости 1900. Nr. 2.

ь, щедривки, гаданья подъ новый годъ, посыпанье, голодная

раздникъ Срѣтенія Господня въ Мало-
). Nr. 3.

зъ литомъ стрѣчается), Громныци, освященіе воды на Срѣ-
каго средства (отъ „прыстрита").

рная седмица („Масныця"). Подольскія
омости 1900. Nr. 37.

кованія масляницы, а также обычаевъ, обрядовъ и игръ со-
празднованіе; объясняется происхожденіе „колодія": въ древ-
пѣвшимъ до масляной вступить въ бракъ, надѣвали на ноги
кускu дерева, украшеннаго лентами (К. Стар. т. 69, отд. 2.

Праздникъ преполовенія и рахман-
день. Подольскія Епархіалныя Вѣдомости. 1900.

къ празднованію преполовенія — рахманскаго Великодня. Ле-

Raimund Fr., Dr., Beiträge zur Volkskunde
engebietes. Zs. Öst. Vk. VI., 226—248.
cht in der Gegend von Woloka am Czeremosz und Stanestie.
n am Dnjestr. 3. Die Weihnachten der Ruthenen in Neu-

Mamajestie. 4. Andreasabend in der Gegend von Lužan. 5. Ein Leichenbegängniss in Ispas. 6. „Klaka“ in Alt-Mamajestie; „Klaka“ — gemeinschaftliche, unentgeltliche Aushilfe der Landsleute. 7. Ostern in Czorny Potok. 8. Der Vertrag mit dem Teufel und der bekehrte Räuber „es scheint polnischen Ursprungs zu sein“. Madaj. 9. Donbusch-Sagen. 10. Huzulische Sagen über den Bergsturz in Storonetz. 11. Gebräuche und Volksüberlieferungen aus Chliwestie. Andreastag, Weihnachten, Neujahr, Dreikönigstag, Ostern. 13. Liebesorakel.

534. **Радонскій,** Рождественскіе обычаи въ Угорской Руси (въ Мармарошѣ). Кіев. Стар. т. 68, стр. 148 сл.

Изъ статьи, напечатаной въ угорской русской газетѣ „Недиля“ 1900, Nr. 1.

535. **Řehoř František,** Masopust na haličské Rusi. Sl. Přehl. II., 322—327.

536. **Mazur Józef,** Kołowrot czyli Krutyło, zabawa ludowa we wsi Pyszkowcach 2 km. od Buczacza oddalonej. Lud. VI., 96.

537. **Фотинскій О. А.,** Семейныя отношенія въ юго-западной Руси въ XVI.—XVII. вв. Волынь Nr. 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72 и 73.

Ref. Кіев. Стар. т. 69 отд. 2, стр. 178 (Авторъ останавливается на особенностяхъ заключенія браковъ въ южной Руси въ разсматриваемую имъ эпоху (змовины, зарчины, веселье, свободный выборъ и равноправность супруговъ, разводъ).

538. **Левицкий Ор.,** Обычныя формы заключенія браковъ въ Южной Руси въ XVI.—XVII. ст. Кіев. Стар. т. LXVIII., 1900, Nr. январь стр. 1—15.

539. **Литвинова-Бартош П.,** Весїльні обряди і звичаї у селї Землянцї Глухівського пов. у Чернигівщинї. Матер. Шевч. III., 70—173.

Rites et usages nuptiaux dans le village de Zemlianka, gouv. de Tchernyhiv.

540. **О. Л.,** Воспрещеніе повѣнчанымъ молодымъ жить врозь до свадьбы. Кіев. Стар. т. 68, отд. 2, стр. 65—68.

Церковь боролась съ древнымъ народнымъ правомъ брачнымъ, которое и въ настоящее время бытуетъ въ народной жизни въ Малороссіи. Народъ до сихъ поръ соблюдаетъ дохристіанскую форму заключенія брака „весилье“; оно полагаетъ начало дѣйствительному супружеству, а не церковный бракъ „шлюбъ“.

541. **H. Ł.,** Obrządy weselne na Nižu Dnieprowym (gub. Ekaterynosławska). Wisła XIV., 743—752.

542. **Червинскій А.,** Къ вопросу о суевѣрномъ почитаніи народомъ пятницы. Земскій Сборникъ Черниговской губерніи Nr. 4, стр. 95—104.

Ref. Кіев. Стар. Т. 70, отд. 2, стр. 52 (Авторъ приходитъ къ выводу, что почитаніе пятницы имѣетъ свое основаніе въ міросозерцаніи Славянъ — язычниковъ, а именно — оно объясняется культомъ языческой богини Фреи или Сивы!!)

543. **Ивановъ П. В.,** Вовкулаки. (Матеріалы для характеристики міровоззрѣнія крестьянъ-Малоруссовъ.) Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера 292—297.

544. **Н. Д.,** Черты изъ религіозной жизни народа. Подольскія Епархальныя вѣдомости. 1900. Nr. 8.

О существующихъ среди подолянъ суевѣріяхъ, заговорахъ, тептаніяхъ и т. п.

545. **Милорадовичъ В.,** Народная медицина въ Лубенскомъ уѣздѣ, Полтавской губ. Кіев. Стар. Т. LXVIII. 1900. январь, стр. 46—61, 192—206, 373—395; т. XLIX., стр. 160—173; 310—334; т. LXX. стр. 51—65.

Собранныя авторомъ свѣдѣнія сопоставлены съ данными русскихъ и иностранныхъ фольклорныхъ сборниковъ. Въ изложеніе введены народныя опредѣленія болѣзней, 38 разсказовъ о выдающихся случаяхъ заболѣваній и о пріемахъ излеченія, 120 заговоровъ. — Глава I-я. Языческое и христіанское вліяніе на народное врачеваніе. II. Уходъ за больными и пострадавшими. III. Нервныя страданія и болѣзни органовъ чувствъ. IV. Заразныя болѣзни. V. Болѣзни растительныхъ органовъ. VI. Болѣзни отъ разстройства питанія и кожныя.

546. Заговоръ отъ скарлатины. Кіев. Стар. LII.—LXVIII., отд. II., стр. 16—17.

547. **Rokossowska Zofja,** Zamawiania (zmowlania) ze wsi Jurkowszczyźnie w pow. Zwiahelskim. Wisła XIV., 458—461.

548. **Rokossowska Zofja,** Pojęcia o przyrodzie, ib. XIV., 774—8.

Jurkowszczyzna w pow. Zwiahelskim. — Kometa, tęcza, piorun, księżyc, wiatr, ziemia, człowiek (kobiety dawniej niosły jaja i wysiadywały dzieci), pochodzenie bociana; jaskółka, skowronek, kukułka; paw i. i., nietoperz, bydło rogate; wąż, żaba, pszczoła, pająk i i.

549. **Хатемкинъ А. Гр.,** Приворотныя средства. Кіев. Стар. т. 69, отд. II., стр. 8 сл.

Народная литература.

550. **Гринченко Б. Д.,** Этнографическіе Матеріалы, собраные въ Черниговской и сосѣднихъ съ ней губерніяхъ. Томъ III. Пѣсни. Приложеніе къ Nr. XI.—XII. Земскаго Сборника 1898 г. Черниvъ 1899, стр, XXII. + 767 в. 8⁰.

Rec. Зап. Шевч. XXXIII. бибд. 28—31 (В. Гнатюкъ).

551. **Сунцовъ Н. Ѳ.,** О кобзаряхъ и лирникахъ. Къ XII. археологическому съѣзду въ Харьковѣ, Днѣпровская Молва 1900. Nr. 13.

Ref. Кіев. Стар. т. 69 отд. 2, стр. 112 (авторъ предлагаетъ цѣлую программу для собиранія свѣдѣній о кобзаряхъ, ихъ личности, мѣстожительствѣ, соціальномъ положеніи, духовномъ ихъ богатствѣ, отношеніи къ лирникамъ).

552. **Folklore de l'Ukraine.** Український фолькльор. Сороміцькі звичаї, казки, ніcьнї, приказни, загадки і лайка. Extr. des *Κρυπτάδια* t. V., 1898. (Cet extrait ne peut être vendu.) Paris 1898, str. 218, 16⁰.

Rec. Зап. Шевч. XXXIII. бибд. 32 сл.

553. **Маркевичъ Ол.,** Про збірник пісень Бодянського. Зап. Шевч. XXXIV. Miscel. стр. 5—7.

ахъ автора былъ II.—V. вып. пѣсенъ малорусскихъ собранныхъ Федо-кимъ, свояномъ О. М. Бодянскаго. I. вып. былъ вѣроятно Драго-данъ отъ вдовы Максимовича.

[K]olessa Aleksandr, Ukraińska rytmika ludowa w poe-hdana Zaleskiego napisał . . (Osobne odbicie z „Księgi j uniwersytetu lwowskiego".) Lwów. 1900. 8⁰. mai, str. 78.

[...]tów nad melodyjnością i rytmicznością utworów Zaleskiego nie bra-t atoli nie zadał sobie trudu, ażeby powód melodyjności wyświetlić. [w]szechstronnie. Tego żmudnego zadania podjął się autor, jak zaś [...]dne, ile pracy i czasu kosztowało, zrozumie każdy, kto przeglądnie wzorów rytmicznych, znajdujących się w poezjach Zaleskiego, uło-[p]rzez dra Kolessę na str. 21–48. Zestawienie takie 103 rytmicznych [...]dczy, że żaden z poetów polskich nie jest w stanie dorównać Zale-względem rozmaitości form rytmicznych. Melodyjność i dźwięczność [...]skiego „polega przedewszystkiem w idealnej prawie zgodzie między [...]amatycznym a akcentem rytmicznym, w ścisłem przestrzeganiu wierszy [...]chaicznych lub amfibrąchicznych, w nagłych przejściach od jednego [...]nego do drugiego w tymże samym wierszu, w bogactwie typów form [...]norodności ich kombinacji w misterne, po większej części symetrycznie [z]wrotki." Zaleski zawdzięcza wpływowi ukraińskich ludowych pieśni [...] ważny warunek melodyjności wiersza — zgodę między logicznemi [...]w a grupami słów rytmicznemi, u niego bowiem rzadko kiedy prze-[...]ny koniec pewnej części zdania do następnego wiersza. Ostrożnie zaś [a]utor oceniając wpływ ukraińskich form rytmicznych na Zaleskiego, [...]m wzory tych tylko utworów, których treść została zapożyczona [...] pieśni ludowych, za pochodzące ze źródła ukraińskiego. Jeśli zaś [...]rym rytmie ukraińskie jego pochodzenie, to z pewnością tylko wtedy, rytmiczna jeho stanowi dominującą typową właściwość ukraińskiej [...]ji. Na podstawie drobiazgowych badań udowodnił nam autor, w któ-[...]h Zaleskiego forma rytmiczna została zapożyczona z pieśni ludowych Na 38 typów rytmicznych form u Zaleskiego 15 pochodzi ze źródła a ze 103 rytmicznych wzorów 51 ma w swojej budowie jako część [...]den lub więcej wierszy ukraińskiego pochodzenia. Rzadko zachowywał [...]łości budowę zwrotki taką, jak ją widział w ukraińskich pieśniach, z poszczególnych ukrainskich wierszy przez połączenie z wierszami [po]dzenia nowe oryginalne całości. Z.

[П]еретцъ В. Н., Малорусскія вирши и пѣсни [...]сяхъ XVI.—XVIII. в. (Изв. рус. яз. Ак. IV., кн. 3 [с]л., кн. 4 стр. 1218 сл.

[...]п. Шевч XXXVIII. библ. 41—46 (Ів Франко).

[К]орниловичъ Вл., Пѣсни записанныя въ Волын-ерніи. Кіев. Стар. т. LXVIII. отдѣлъ 2 стр. 11–16.

[К]орниловичъ. М И., О пѣсняхъ про волю. Кіев. XIX. отд. 2, стр. 11.

[...]ы въ Грубешовѣ Люблинской губ., весьма близки записямъ изъ Во-

ński Bolesław, Śpiewy hailkowe z Podhorzec. i.) Lud VI., 161—172.

i niektóre polskie.

Mihály, A talabervölgyi ruthének karácsonyi ografia XI., 226—229.

народныя колядки изъ Мармароша.

elska-Grynbergowa Zofia, Jeszcze jedna zwrotka ciej „Zażuryw sia czołowik". Lud. VI., 397.

ко Н., Зразок новозложеної нар. пісні. Літ.- V., 54 сл.

ерть цїсаревої Єлисавети, розширена по селахъ Бугацького

В., Сучасна народня творчість, ib.

значне явище, що входить у житє народнє яко новий чинник, родні реакцию в поетичній формі, так висловилась народня скі спілки в віршованій формі.

ладовичъ В., Варіанты и пѣсни о дѣвицѣ- Стар. т. 69, отд. 2, стр. 82—86.

рьянтъ пѣсни про голоту, ib. LXX., отд. 2,

ипповичъ В. К., Варьянтъ пѣсни про дурня, стр. 89—92.

сни про дурня напечатанной въ Кіев. Стар. 1889, кн. XII., Этнограф. Збірн. V.

евъ Митроф., Апокрифы, собранные въ Ку- сти. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера стр. 73—90.

родицы. 2. Іерусалимскій листъ. 3. Іерусалимскій свитокъ. н. 5. О 12-и пятницахъ. 6. Бракская небесная эпистолія.

нка А. Н., Апокрифы, записанные въ губерніи. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера стр. 91—92.

одицы. 2. Свитокъ Іерусалимскій. 3. О 12-ти пятницахъ.

енко Б. Д., Изъ устъ народа. Малорусскіе и др. Приложеніе къ Nr. XII. „Земскаго Сборника" овъ стр. VIII. + 488. (Hrinčenko B. D.: Aus dem s. Kleinrussische Erzählungen, Märchen u. a.)

нія и разсказы о явленіяхъ природы и изобрѣтеніяхъ. — 2. При- 3. Знахарство, заговоры и проч. — 4. О сверхестественныхъ домовыкъ, русалкы, смерть, моровыця). — 5. О мертвецахъ. — чудесною силою (вѣдьмы, ворожки, волшебники и пр.). — Легенды. — 9. О явленіяхъ жизни семейной и общественной. — ахъ и явленіяхъ политическихъ (историческихъ). — 11 Пре- ъ. — 12. Сказки фантастическія; игра словъ и остроумія (пры- Примѣчанія и параллели (421—454), очень содержательныя. — ія помѣщенныхъ въ этой книгѣ записей (455—488).

кевичъ Ал. И., Очеркъ сказокъ обращаю-
ди одесскаго простонародія. Юбил. Сб.
а, стр. 172—184.

характеристика 50-и сказокъ, записанныхъ со словъ дѣтей, обу-
къ одесскихъ народныхъ училищахъ. Авторъ ограничился ука-
ца дѣйствуютъ въ этихъ сказкахъ. Для сравнительнаго изученія
ратуры это слишкомъ мало. Сказки цѣликомъ печатать иногда
злишне Всего лучше бы было отмѣчать, что сказка схожа съ
сборникахъ Аѳанасьева, Чубинскаго или др., чѣмъ онѣ отли-
) бы, по моему, полезнѣе, чѣмъ группировка избранная авторомъ.

cińskі H., Dwa podaniia ukrainskie o syrenach.
7—600.

ольськиꙗ Осип, Галицькі народні новелї.
тнографічний Збірник Видає етнографічна комісия
ства імени Шевченка т. VIII. У Львові стр. IX. + 166.
Osyp: Galizische Volkserzählungen.)

ревъ Митрофанъ, Толки народа въ 1899 году.
4, годъ XII., Nr. 1., стр. 162—169.

рскаго уѣзда и изъ Курской губ.

жкинъ А. Гр., Своеобразныя молитвы. Кiев.
гд. 2, стр. 10 сл.

ристіанскія мотивы страшно исковерканы.

arski Stan., Pismo obrazowe. Wisła XIV., 773 n.
ch Huculów i u ludu białoruskiego

E Polacy.

ek Ludwik, O dzisiejszej nazwie „Lach" i jej
la badań etnograficznych. III. Zjazd histor. pol.
kcya IV., str. 4.

lowski P. W., Pierwsze ślady zajęcia się twór-
dową w literaturze polskiej XIX. wieku.
Sprawozdanie dyrektora c. k. gimn. w Rzeszowie, str. 15—44.

tek Jan, O dotychczasowych badaniach nad
ludu polskiego i postulaty na przyszłość.
. pol. w Krakowie. Sekcya IV., str. 8.

nbach Józef. Tło obrzędowe „Dziadów". Stu-
nawcze Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana
ı Mickiewiczowskiego we Lwowie, str. 35—56. Lwów
sięgarni Altenberga.
VI., 201—286 (L. Młynek).

r Zygmunt. Rok polski w życiu, tradycyi i pieśni
Z czterdziestu rycinami Warszawa. Jan Fiszer. 1900. 4°.
War. 1900. tom. IV., 564—567.

er Zygmunt, Zabawy, gry, zagadki, żarty i przy-
st ludu i ze starych książek zebrał . . . Wydanie
a, druk. J. Jeżyńskiego . . . . str. 77, 10 kop.

581. **Karłowicz J.**, Wielkanocne zabawy ludowe w Galicji wschodniej. (Tygodnik illustrowany. Warszawa. 1900. nr. 15.)

582. **Kucz Marjan**, Gregorjanki. Wisła XIV., 73—76. W Brzózie w pow. Kozienickim gub. Radomskiej.

583. **Młynek Ludwig**, Das „Rękawka“ — Fest zu Zakluczyn. Zs. Öst. Vk VI., 36.

Lidová slavnost na velikonoční pondělek.

584. **Z. A. K.**, Sobótka. Wisła XIV., 785.

585. **Semkowicz Wład.**, Niektóre zwyczaje na Boże Narodzenie we wsi Łoniowy (pow. Brzeski), ib. 814.

586. **Kocent Bronisław**, Mowa drużbów, zapraszających gości na wesele, na Kujawach, ib. 627—631.

587. **Janowski A.**, Straż przy grobie Chrystusa. (Tygodnik illustrowany. Warszawa 1900. nr. 14.)

Autor podał podobiznę i opis straży wiejskiej, stojącej w kościele przy grobie Chrystusa, który to zwyczaj przechowuje się dotąd w niektórych okolicach.

588. **Łopaciński H.**, Rycerze przy grobie Chrystusa. Wisła XIV., 311—312.

Opis zwyczaju i kostiumów straży w Łasku, mieście powiatowym gub. Piotrkowskiej, w Opolu gub. Lubelskiej.

589. **Zieliński H. G.**, Zwyczaje myśliwskie, ib. 753—757.

590. **Z. A. K.**, Chleb, ib. 785. n.

591. **Gustawicz Br.**, Prima Aprilis. Lud. VI., 297—299.

592. **Kucz Marjan**, Zwyczaj zawiadamiania o zgonie. Wisła XIV., 188—1899.

593. **Makowski W.**, Dożywocie, ib. 241—252.

Opisanie zwyczaju dożywocia i tych postaci, jakie on w rozmaitych okolicach przybiera; w jaki sposób rozwinął się ten zwyczaj z pierwotnego zabijania starców.

594. **Udziela Seweryn**, „W anioły i djobły“. Zabawa dzieci wielickich. Wisła XIV., 492— 498.

595. **Majewski Erazm**, Rodzina kruków (corvinae) w mowie, pojęciach i praktykach ludu polskiego. Wisła XIV., 1900, str. 28—41, 152—172.

1. Kruk, 2. wrona, 3. gawron, 4. kawka, 5. sroka. Nazwiska, nazwy gieograficzne, pochodne od kruka; nazwy roślin i zwierząt, rola w utworach ludowych, wyobraźni i wierzeniach; rola w praktykach wszelkich i lecznictwo, czary, zamawiania. gry, zabawy dziecięce.

596. **Majewski E.**, Bez i hebd. Ich folklor oraz historja nazwisk, ib. 527—597.

Błędna tu paginacja.

597. **Zdziarski St.**, **Wawrzeniecki W.**, Pojęcia ludu o przyrodzie, ib. 78—79.

598. **Magiera Jan Fr.**, Wierzenia ludowe w okolicy Sułkowic (powiat myslenicki), ib. 55—61.

Uroki, przekleństwa, zmora, inkluz, kołtun i t. d.

owska Ignacja, Przyczynki do astronomji, meteorologji ludowej, ib. 464—468.

rdzewa pod Sieradzem.

la Seweryn, Świat nadzmysłowy ludu krakowzkającego po prawym brzegu Wisły. Część II., 132—144, 253—272, 399—411, 713—724, (częśc . XII. i XIII.), i odbitka Warszawa. druk. E. Lubowskiego

(str. 24), czarownice i czarownicy (str. 4), czary mleczne r różne (254), baby „mądre" (257), czarownice zbierają się na wnicy (264), książki czarodziejskie (263), czarnoksiężnicy (270), '. Polívka Марьосникъть и неговиятъ ученикъ Сб. мин. XV. — zmora (399), gościec (713), kołtun (716), powietrze (723), 724).

rski Stan., List niebieski. Lud VI., 307—309.

ianego w nauce listu z „Latopisca albo kroniczki" Joachima

Zygm., Interdykt od czartów. Wisła XIV.,

druku z końca XVII. w.

ro Zbigniew, Process o „perepiczkę". Lud VI.,

m do historji wierzeń drukuje się wypis z aktów miejskich proces o „bałwochwalską perepiczkę" z r. 1763.

'byszewski St., Przyczynek do psychologii . („Młodość" zeszyt 2, 1900.)

I., 399. (Jan Łukasiewicz).

owicz Władysław, Dwa przyczynki do historyi wych. Lud. VI., 385—391.

ęgi sądowej grodzkiej halickiej z lat 1656 zawiera oblatę go czarownika i dwu czarownic ze wsi Zabłotowa, 2. akt sądów ławniczych Tarnopolu z lat 1730—1745 rzuca pewne nia ludu tarnopolskiego, mianowicie na wiarę w djabły...

wski M., Sopleńce, ib. 196.

zywa lud polski w Galicji zachodniej strzałami pioruna.

wski, O latawcu, ib. 196—197.

u z okolicy Biecza.

r Stefania, Środki przeciw suchotom. Wisła.

r Stefanja Lecznictwo ludowe, ib. 770.

zebrane we wsi Książnice Małe (gub. Kielecka, powiat

rowski Leon, Kalendarz puszczania krwi. gr. IV. Dział. etnogr., str. 283—285.

vski M., Gościec. Robaki w zębach. Lud VI., 30—43.

z J., Pojęcia ludowe o niektórych zio-
—338.
enie róży w Starej Wsi (pow. Kobryński,
'71.
r., Materyały do polskiej weterynaryi
gorlicki i grybowski. Odb. z Przegl. weterynar.
tr. 7.
Romuald, Opis ubrań włościanek z księ-
powiecie Łowickim. Wisła XIV, 618—627.
erin, Die Krakauer Gürtel. Zs. öst. Vk. VI.,

cibój, Chata. Wisła XIV., 771—3.
zie w pow. Janowskim gub. Lubelskiej.
kowski Stanisław, Dr., Styl zakopiański.
zakopiański, odczyt w Towarzystwie ludoznawczem
.ego 1900 r. Lwów, nakł. Tow. ludoznaw — Str.
r.
III., 38.
ki M., Dzwonnice stare. Wisła XIV., 767—9.
riejski i nazwy jego części z pow. tar-
395.
ki St., Biłgorajanie i sitarstwo. Wisła

n., Ości i chrapki rybackie. Wisła XIV.,

ziego w gub. Grodzieńskiej i ze wsi Złotorji nad
cińskim.
Fr., Początek kowalstwa w Sułkowi-
a kowalska. Lud VI., 290—292.
sułkowiccy. Wisła XIV., 703—712.
powiecie Myślenickim na południe od Krakowa.
eryn, Ornamentyka ludowa i jej zna-
i przemysłu krajowego III. Zjazd histor.
a IV. Referat str. 5.
ciszek, Dr., Pisanki w Galicji. III. Zestawie-
w r. 1897 staraniem Towarzystwa Ludoznawczego.
Odbitka z Ludu str. 48.
91 n. (H. Łopaciński).
zeworyty z Płazowa (w pow. Cieszanowskim
Wisła XIV, 437—8.
L., Rysunki z piasku przed chatą. ib.

chatą wieczorem w sobotę lub w wigilję świąt wy-
i Smardzewice pow. Opoczyńskiego miałkim piaskiem
wy tych rysunków są mniej więcej te same, co na pi-
ynkach.

ziarski Stanisław, Pierwiastek ludowy w poezyi ckiewicza. We Lwowie. Nakładem Towarzystwa Ludoznaw- str. 119. (Odbitka z czasopisma „Lud" z r. 1898.)

art. hist. XIV., 76—79. (Józef Kallenbach: „Autor spełnił swą wę zadania bardzo sumiennie, zgromadził ogromny zapas folklo- każdą balladę wymierzył cały arsenał not bibliograficznych...")

dziarski Stanisław, Pierwiastek ludowy w poezyach morskiego. (Dodatek miesięczny do „Przeglądu Tygodnio- , zeszyt 5., str. 14—40.)

awie tej, która jest również ustępem z „Pierwiastka ludowego kiej XIX. w.," udowodnił autor, że jeden z ostatnich epigonów polskiego — Zmorski — urodzony i wychowany na Mazowszu lami wyobraźni chłopskiej. A skutkiem tego już w poemacie , stworzonym w r. 1848, nagromadził całe mnóstwo hyperroman- essorjów, czego następstwem było obniżenie wartości artystycznej ownice, zbierające zioła potrzebne do czarów na nowiu księżyca ch o tem, jak jedna utruła męża odwarem żmii ugotowanej, — najduje analogon w wierzeniach i pieśni ludu polskiego. Dzie- znowu to rusałka, którą lud umieszczał w chmurach, zanim ją ń wodną, taniec topielców przy blasku księżyca, całe legiony ństwo drobnych akcessorjów zostało do poematu wprowadzonych wierzeń ludowych. Osnowa zaś poematu p. t. Wieża siedmiu tała zapożyczona z zaginionego już dziś mazowieckiego podania. ludowej dała poecie również pomysł do utworu p. t. Dziwy, utwór różni się najzupełniej od analogicznego śpiewu. Pieśnią tą ana powszechnie ballada o pani, co męża zabiła, z której Mickie- iął pomysł do Lilij. Tak samo też utwór p. t. Niewierna tał na podstawie pieśni ludowej o dzieciobójczyni. Czy powieść Noc świętego Jana została stworzona „z powieści gminnej", należy powątpiewać. O wiele prawdopodobniejszem — zdaniem przypuszczenie, iż utwór ten jest oryginalnym pomysłem Zmor- em na wierzeniach ludowych o zakwitaniu paproci w noc św. Jana. morskiego na Łużyce wydała ostatni na tle legend ludowych wór p. t. Chrystus i Piotr. Lat parę, spędzonych w Serbii rskiego do tłomaczenia Narodowych pieśni serbskich, lewiczu Marku i Lazaricy. *Z.*

dziarski Stanisław, Chłopski świat w poezji Lenar- Kraj. Petersburg. 1900, nr. 29—31.)

iawszy na wstępie o latach młodych tego poety, spędzonych vykazuje autor elementa ludowe w twórczości poetyckiej. Przy- stron rodzinnych poety, które odbiły się w jego utworach, wy- półczucie, jakie okazuje człowiekowi przyroda w utworach Lenar- woją podstawę w ludowych wyobrażeniach, streszcza dalej utwór h gminnych i wykazuje w nim reminiscencje z pieśni ludo- szym ciągu przechodzi autor do chłopskich postaci u Lenartowicza, nicę, jaka zachodzi pomiędzy niemi a pomiędzy takiemiż posta-

ciami poprzednich romantyków, wykazuje dalej trafną charakterystykę oryla w utworze Nad Wisłą, Mazura za wołami, postaci w utworach Stary Józef skrzypkę stroi i Do grajka, postaci kobiecych — Jagody, Wiochny, Dziewczyny, Niewiasty i świętych pielgrzymów. Udowadnia jednakowoż autor równocześnie, że Lenartowicz patrzył na lud optymistycznie, stąd pogoda twarzy chłopskich w jego poezji i szablon w ich odtwarzaniu, skutkiem czego postacie te rychło poczęły tracić właściwą sobie barwę. Język wreszcie, jakim postacie te mówią, nie dostraja się dobrze do tonu ludowego, najwidoczniej prostota jego jest wymuszona. Ton za to prawdziwie szczery dźwięczy w Tęsknocie; Dwu duszach, które jedyne mają nastrój smutny. Z pieśni ludowej o pani, co pana zabiła, stworzył Lenartowicz swoją Balladę, wyobrażenia zaś ludu polskiego o pozagrobowym świecie oddał doskonale w poemaciku p. t. Zachwycona. Echem przysłów ludowych jest utwór p. t. Święta praca, opowieści zaś ludowe dały mu osnowę do napisania Grajków wędrownych, Króla — kowala i Morowego, pieśni zaś ludu ruskiego posłużyły mu za osnowę utworów p. n. Bywało, Kochanka, siostra i matka, Hej tam na górze, Sen i drzemka, Trzy kukułki, Dwie zorze i Rusałka. Tłomaczył nakoniec Lenartowicz kilka rapsodów serbskich o królewiczu Marku. *Z.*

632. **Zdziarski Stanisław**, Seweryn Goszczyński. Element ludowy w jego poezyi. (Tygodnik Polski. Warszawa, 1900, nr. 33—36.)

Praca wymieniona jest ustępem z obszernego studyum p. t. „Pierwiastek ludowy w poezyi polskiej XIX. wieku", które wyjdzie z druku w przyszłym miesiącu. Autor udowodnił, że pierwiastek ludowy w poezyi Goszczyńskiego wziął się z reminiscencyj wierzeń ludowych i podań ukraińskich, których wiele nasłuchał się poeta w latach młodych podczas bezpośredniego zetknięcia się z ludem. Już w pierwszym poemacie w „Zamku Kaniowskim" mamy typ dziewczęcia ukraińskiego Orliki, typ atamana hajdamackiego Szwaczki, lirnika, obłąkanej Kseni i poniekąd bohatera poematu kozaka Nebaby, skreślony wiernie z postaci rzeczywistych ludowych. Ponadto wiele drobnych akcessorjów zostało zapożyczonych z wierzeń ludowych. Wspomniawszy o pobycie Goszczyńskiego na Podkarpaciu galicyjskiem i w Tatrach, udowodnił autor, że na podstawie wrażeń tam odniesionych zrodził się pomysł poematu p. t. Sobótka. W utworze tym postać górala Janosza nosi na sobie wyraźne cechy oddziaływania podań ludowych o zbojniku Janosiku. Obrzęd sobótkowy został skreślony na podstawie obrzędu ludowego, pieśni zaś o dziwożonach, o duchu pilnującym zaklętych skarbów i o mnichu zostały stworzone na podstawie wierzeń góralskich. Ponadto dostał się do utworu cały szereg drobnych ornamentów, zapożyczonych z ust ludu. Wspomniawszy o Dzienniku podróży do Tatrów i o drobnej zapożyczce z podania ludowego w Odzie zastanawia się autor króciutko nad Strasznym Strzelcem, poczem przechodzi do poematu Anna z Nabrzeża, którego główna osnowa zrodziła się na podstawie ludowych podań i wierzeń, iż zmarłego kochanka można za pomocą czarów sprowadzić żywego lub umarłego, przyczem szczegółowo wykazuje zawisłość tego poematu od swoich źródeł. *Z.*

633. **Wasilewski Zygmunt**, „Kościelisko", niedokończony poemat S. Goszczyńskiego. (Kurjer Warszawski. 1900, nr. 296—298.)

o wydanych fragmentach „Kościeliska" wiedzieliśmy bardzo mało. wskiego wiadomo, że jesienią 1832 r. zabrał się Goszczyński do poematu. Tymczasem zanim zdążył plan wykonać, Bielowski tę do wzięcia udziału w publikacji p. n. „Ziarno". Goszczyński i postanowił dać do tego wydawnictwa urywek „Kościeliska" ze i, postanowił jednakże dać zaokrągloną całość. Stąd też poszło, ępów z innych części poematu przeniósł do „Sobótki". A przeniósł ękniejsze. Toż później nie miał już ochoty do wykończenia dalw „Kościeliska" i pracy zaniechał. Pozostał z niej tylko luźny dziesiąt wierszy Zanim przejdziemy do owych fragmentów, mutjonować jedno twierdzenie, wypowiedziane przez p. Wasilewstępie, tyczące się „Sobótki". Wydawca „Kościeliska" zaprzecza, bótka" była utworem „ścisłym pod względem etnograficznym." pod względem etnograficznym cennym dokumentem, że w jej ęły udział wierzenia i zabobony góralskie, to udowodniłem nie ygodniku polskim (1900, nr. 34—35). Jeśli tedy weźmiemy te modyfikacje, jakie w wprowadzonym elemencie ludowym musiał uczynić ze względów artystycznych, to nic nie stanie szkodzie, ażeby „Sobótkę" nazwać utworem „ścisłym pod względficznym". Zarzut bowiem jedyny, jaki p. Wasilewski przeciwko przytoczył, nie jest wystarczający i nie da się utrzymać. P. Wasiada, że Goszczyński nie mógł spotkać się z sobótką ludową bo ludność tatrzańska nie zna jej obecnie Że jej nie zna dziś, ły ludowe nikną z dniem każdym, to nie jest jeszcze żadnym żeby uroczystość ta nie istniała w r. 1832. A zresztą, czyż tutaj musiał ją widzieć poeta, czy nie mógł jej widzieć w innej okoprowadzić translokowaną do swojego poematu? Pierwotny poeliska" był rozwlekły i kto wie, czy nie stało się lepiej że Goszcepękniejsze z niego ustępy wprowadził do „Sobótki . W ten sób stworzył utwór bardzo wysoko stojący pod względem artytakiego zaś planu, jaki do nas się dochował, trudno wnioskować, cielisko", gdyby było napisane, dorównało pod względem artyobótce". Wydawca jest w tej mierze przeciwnego od nas przedanie tego planu „Kościeliska" ma znaczenie dla historji literawala rozpatrzeć się bliżej w pomyśle „Sobótki". Z.

arłowicz J., „To lubię". (Kurjer Warszawski. 1900,

zestawia motywy ludowe ballady Mickiewicza „To lubię". Nie ako żadnych nowych spostrzeżeń. Z.

eraszewski Br., O języku i poezyi Górnoszlązaowiec 1900. Warszawa, nr. 21 i nast.

iechanowski Stanisław, Pieśni śląskie z okolic Wisła XIV., 524—527, 740—743.

emkowicz Wład., Pieśń o królu Sobieskim (wieś Ło-Brzeski). ib. 187—8; porów. str. 504.

litner Stefanja, Pieśń o ojcu z trzema córkami. dowa pieśni „O królu Learze". ib. 186—7.

nalska B., Pieśni ludowe z gminy Sanka pod ni. ib. 273—283.

yka i krytyka pieśni mazurskich, opis wesela na Mazurach.

ski Stan., Notatki z Komornik (pow. Wieluń.), ib.

a i śpiewki weselne, piosenki

wska H., Piosnki, śpiewane w pow. Gostyńżnym. ib. 72—73.

wska H., Śpiewka kujawska (pow. Włocławski).

ławski K., Piosnki ludowe z Orońska (parafja domski). ib. 312—4.

wowa Jadwiga z Rymszewiczów, Nieskończone

wie piosenki.

K., Nowa pieśń ludowa. ib. 757 n.

ierstwie, o którem doniosły przed kilku laty dzienniki war-

Szymon, Opowiadania ludowe z okolic Anał —. Mater. antropol.-etnograf. IV. Dział etnogr. str. ka. Kraków, druk. Uniw. Jag. str. 57.

owski L., Powieści ludu polskiego na Śląsku. gr. IV. Dział etnograf str. 3—80 Osobne odbicie. 9, str. 78.

. čsl. VI., 210 sl. (P. M. Haškovec). Zs. Öst. Vk. V., 139—142 lecenia komisyi antropol. Akad. Um. wydał Dr. J. Bystroń ateriałów zebranych przez ś. p. Luc. Malinowskiego, i to kiego w księstwie Cieszyńskiem.

ady czyli baśnie ludu polskiego na Szlązku. A. G. Dubowskiego, str. 82, c. 20 kop.

IX, 322. (Zbiór niniejszy został zaczerpnięty ze zbiorów ego w Gostyniu. Szkoda, że został wydany nie w miejscoej, ale przerobiono go według wymagań stylu i języka lite-

K., O królewicu, co sie chciał z siostrą IV, 184—185.

rg Lud. VIII., 23 n. Аѳанасьевъ Рус. нар. ск. 3., I. str. 99, berglauben aus Masuren 145.

., O chłopakach zaklętych w ptaki, ib. 600—602. ů*. Srv. Národop. Sb. čsl. IV.—V., str. 134, č. 21; str. tr. 215, č. 46.

wska Ignacja, Baśń z nad Dźwigonówki, ib.

w. Krysztofie.

Dla czego w sianokosy deszcze pada? Leowskiego. ib. 99.

, **K.**, Tabaka i tytuń u ludu wiejskiego. ib. 67

ział tytuń na świecie? oraz bajka o człowieku odmłodzonym
w piecu kowalskim.

Marjan, Jej łza". Dwa podania ludowe z okolic Iłży
kiej. Wisła XIV., 299—303, 455—457.

mologiczne.

.upicha — Kupicha. ib. 298.

nazwy topograficznej.

[azwy topograficzne. ib. 778—784.

iadania i tradycje miejscowe z okolic Sandomierza.

rzeniecki M., Nazwy topograficzne. ib. 79. Po-
Przestańsko.

owowa Jadwiga z Rymszewiczów, Mysz, żmija,
kołka. ib 485—6.

dziergnąwszy się w mysz wygryzł w arce Noego dziurę; żmija
ę i wsunęła do niej ogon. Żmija prosiła komara, aby zbadał,
w najsmaczniejsza. Komar nabrał tego przekonania, że nad
iemasz smaczniejszej. Jaskołka dowiedziawszy się o celu po-
sucila się na niego i wyrwała mu z gardzieli język. Porów.
34, 435, Krauss SM. Südslav. II., nr. 81, Carnoy Nicolaides,
sie Mineure 231, Revue des trad. popul. I., 80.

owowa Jadwiga z Rymszewiczów, Komar i bąk,

k zaczęli prowadzić spór zacięty o to, komu z dwojga przy-
rzystania ze zwierzęcia.

owowa Jadwiga z Rymszewiczów, Kukułka i wrona.

kukułka kuka tylko do Św. Jana, a wrona kracze rok cały.

k Franciszek, Dr., Kpiny z Mazurów. Lud VI.

z poł. XVIII. w. 4 przyczynki folklorystyczne dotyczące Ma-

k Franciszek Dr., Jasełka krośnieńskie z roku
z Przeglądu powszechnego. Kraków, nakł. autora, druk.
str. 32.

ковъ В. А., Матеріалы для исторіи народ-
. Этн. Об. годъ 11-й., кн. XLIII., 117—123.

ртепная драма въ с. Радче, Радинскаго уѣзда, Сѣдлецкой губ

k Franciszek Dr., Przyczynki do drugiego wy-
i przysłów" S. Adalberga. Lud VI. 27—37.

ciński H., Dwa przysłowia starożytne z ręko-
o. Wisła XIV., 69—71.

kowska J., Przysłowia, ib. 461—462.

ki W., Przysłowia ze wsi Turowa (pow. Radzyński),
1—196.

zysłowia z Lisiowólki w pow. Radzyńskim,

W., Zagadki ludowe ze wsi Turowa pow.
b. siedlęckiej, zebrał... Mater. antrop. etnogr.
., str. 211—216.
wicz Wład., Zagadki ludowe z okolic
,oniowy). Wisła XIV., 684—685.
r. Dr., Mowa zwierząt. Nawoływanie zwierząt.

osy zwierząt. Co żaby mówią. Wisła XIV.,

F. **Čechoslované.**

a) *Češi.*

něk, Dr., Dopisy V. Krolmusa V. Hankovi.
103—114.
F. J., Jak žili naši otcové. Celoroční život
ku vypisuje —. Věstník. Rozhledy po Poděbradsku

Ed., prof., Obrázky ze života rolnického
XVI. do XIX. století. Popisuje —. Meziříčí n. Deč.

m. XVII. 126 (V. Houdek).
K. V., Dotěrek. Obrázek lnářský z okresu Polič-
390—393.
dřich, Jaro u tkalců krkonošských. ib. 373 sl.
á Augusta, Lidské dokumenty a jiné národo-
. Z několika jihomoravských dědin sebrala —. V Olo-
89.
9; Č. M. Mor. XXIV. 299—303 (Jos. Klvaňa); Č. Mus.

Jan, Čechové v Pruském Slezsku. 3. valně
V Kroměříži 1900, 8⁰, str. 91.
92.
Jan, Děti slezské. Potrava dětská, nemoci a smrt.
6.
ký J. M., U Křúpalů. Valašská povídka. ib. X.,

ytu dialektem se líčí. Důležité pro jazykozpytce, dialekto-
nografa.
Em., Výstavnost statků blatských. Mus.
900, 54—60.
a Karel, Typické stavby na Novostrašecku.
201, 222, 246.
J., Studie o dřevěných stavbách českých.
., 71 sl.

5. **Mančal Jaroslav**, Haltýře. Píše a kreslí —. Č. Lid IX., 184

lé chaloupky na uschovávání mléka, opatřené dřevěnými zámky.

6. **Brož Josef**, Zvoničky na českomoravském Horácku
IX., 225—238.

7. **Domečka L.**, Boží muka v krajině Jindřichohra-
Č. Př. St. č. VIII., 7—12.

8. **Mančal Jaroslav**, Boží muka na Humpolecku. ib. 72

9. **Petrák Jos.**, Štědrovečerní lidová jídla. Č. Lid X.,

0. **Bareš Fr.**, Nádobí v staré domácnosti v Ml. Bole-
Č. Lid X., 21—26.

1. **Lego Fr.**, Jindřichohradecké pečivo Mikulášské.
X., 128—131.

2. **Petrák Josef**, Pečení chleba. Z jizerských hor. Č. Lid
2 sl.

3. **Mančal Jaroslav**, S přeslice na stav. Studie ze Zálesí.
IX., 161—166.

4. **Zíbrt Čeněk**, Dr., Stavba lodí na Žďákově u Vor-
. Lid X., 167.

5. **Kretz Frant.**, Z dějin národopisu českosloven-
Úvahy a návrhy. Č. Lid X., 1—4.

idovém umění. Spis. poukazuje, že v nejnovější době se dostalo
předmětů do rukou soukromých, a vyzývá k soupisům soukromých

6. **Fryšová Emilie**, Ornament jihočeský. Mezi lidem se-
nakreslila —. V Kolíně 1901. Nákladem vlastním.

f. Nár. Listy 16./III 1901.

7. **Havelková Vlasta**, Některé šperky naše lidové. Nár.
VI., 38—49.

8. **Kopáč J.**, O vyšívkách a vyšívačkách v Českém
ku. Č. Lid X., 119—126.

9. **Racek Frant.**, O malovaných modlitebních knihách
ských. Č. Lid X., 26—30.

0. **Hobiová Barbora**, Zdobené milostné dopisy lidové.
IX., 334—338.

1. **Kretz Frant.**, Zaniklé továrny keramické na Mo-
Č. Lid IX., 180—184.

2. Památky východočeské. Sbírka umělecko-průmyslových
opisných památek českého východu. Vydáno péčí Okresní památ-
mmisse chrudimské při Průmyslovém Museu pro východní Čechy.
XX. V Chrudimi 1901.

ntní plachta z Jeníkova, čepce z Hlinecka (doprovod dra. K. V.
), skříň a truhla z Bílan u Chrudimě (výklad Jos. Poslta).

703. **Fryšová Emilie,** O rozhraní kroje blatského a kozáckého. Č. Lid IX., 292.

704. **Petrů Václav,** Kroj kozácký. Č. Lid IX., 211—214.

Popisuje se i kroj a sice mužský i území jeho, udávají se hranice jeho od území kroje blatáckého.

705. **Mančal Jaroslav,** Mužský kroj Zálesáků. Č. Lid IX., 316—320.

706. **Zíbrt Čeněk,** Dr., Kroje z Jičínska z r. 1826. Se 2 původními barvotisky. Č. Lid IX., 301.

707. **Zíbrt Čeněk,** Dr., Kroje z Chrudimska z r. 1825. Č. Lid IX., 369 sl.

708. **Vluka Josef,** Kroje východoslezské. Č. Lid IX., 199 až 202.

Z Orlové, Těšínska a Jablunkovska. Otištěn nářek stařenky jakési na úpadek starého kroje nářečím lašským.

709. **Čečetka J. F.,** Vánoce. Z lidového života na Poděbradsku. Obrázková Revue I., 127—129.

Různé obyčeje, pověry, prognose, koledování.

710. — Svatý či pašijový týden. Z lidového života na Poděbradsku. Tamže I., 289—291.

Obyčeje, pověry, prognose.

711. — Význam rostlin o sv. Janu Křtiteli. Tamže 372 sl., 383 sl.

712. — Památka sv. Blažeje. Popeleční středa. Č. Lid IX., 223 sl.

Z Poděbradska.

713. **Hajný August,** Obchůzka se sv. Barborou. Č. Lid X., 126 sl.

Z Jikve na Nymbursku.

714. **Hraše J. K.,** Se sv. Barborou. Od Milévska zachytil —. Č. Lid IX., 366.

715. **Petrák Jos.,** Nadílka na sv. Barboru, Mikuláše, Lucii a o vánocích. Č. Lid X., 131 sl.

V Pojizeří a v Podkrkonoší.

716. **Průcha Emil,** Chození Barborek. Č. Lid IX., 458 sl.

Z Bernardic v Táborsku.

717. **Hraše J. K.,** „Se svatou Dorotou". Č. Lid IX., 217.

Spis. sděluje, co zachytil ještě na Milévsku a na Náchodsku.

718. **Valchář Jan,** Žákovská slavnost na sv. Řehoře na Ledečsku. Č. Lid IX., 354—356.

719. **Vorel Jan M.,** Začátek postu a pytlový čtvrtek. Úvaha z českého zvykosloví. Vlast XVI., 559—563, 623—627.

720. **Pisch Ondřej,** Sýpka svatomartinská na Hané. Č. Lid IX., 238—247.

Slavnosti a hody popisují se nářečím hanáckým.

iclavek Mat., Obrázky folkloristické z mor. Va-
. Něco z paměti starého Vsacana. Č. Mus. Olom. XVII., 18
-120.

ích a zábavách lidu, o přástkách, o zvycích na smrtnou neděli,
o sv. Mikuláši a j., o kuchyni, o zaměstnání lidu, o řeme-

rhlídal J., Církevní rok a děti slezské. Č. Lid IX.,

vyky o sv Mikuláši, o vánocích, při tom otištěno několik koled.

ajný Aug., Hry a zábavy dětí. Věstník. Rozhledy po
III., 7 sl.

yšová Emilie, Obyčeje blatské. Mus. Sborník Sobě-
12—52.

svatební.

etz Frant., Na svatbě v Derfli (vesnici poblíž
ıtě). Č. Lid IX., 305—316.

chodil Jan, Lípa velehradská. Č. Mus. Olom. XVII., 29 sl.

ýpisky ze zápisků mistra Velehradského, P. Christiana Hirsch-
703), nejenom o životě klášterním, jak se odehrával pod lípou
Dále sdělena pověst vypravovaná 90letým starcem z okolí
o jakési lípě, pod kterou „se lid scházíval a prováděl za staro-
.é tance podle způsobu pohanského na oslavu bůžka".

ož Josef, Železná kráva. Č. Lid IX., 224.

ělující správu o nejstarší nadaci, známé pode jménem „železná
amova z r. 1585.

ıřha Bedřich, Selské děti. Z právních poměrů a názorů
Z Benešovska podává —. Č. Lid IX, 166—170.

jný August, O chase. Příspěvek ku právnímu zvykosloví
u. Č. Lid IX., 320—324.

bestová-Ledecká Anna, Podruzi. Příspěvek k právním
lu jihočeského. Č. Lid IX., 393—395.

alský Břetislav, Přijímání „nováčků" do bechyň-
esí v Krči. Č. Lid IX., 449 sl.

ámek Karel V., Dr., Než se rok s rokem shledá.
pisná z východních Čech. Květy XLIV., 566—578.

:a, zažehnávání proti bouřce (569), hromový kámen (569), ne-
71); vyňatky z veršované „Sedlské pranostyky" v Jindřichově
ytištěné, ze „Stoletého kalendáře".

šťál Jos., Živočišstvo v podání prostonárodním.
avské Bibliotéky dílo 78.) Velké Meziříčí. 1900. 8º m, 177.
.id IX., 382.

četka F. J., Lidové názory o zjevech přírodních,
53—255.

řinka Frant. Václ., Některé pověry moravské z 18.
l IX., 351—354.

z knihy P. Marian Ulmanna „Alt-Mähren" vytištěné r. 1762.

losef, Některé pověry na Soběslavsku. Mus.
0, 61—64.

Jos., Dívati se děrou sukovou. Z Lomnice
Č. Lid IX., 189 sl.

. nejenom čerti a čarodějnice, než též zlodějové.

Josef, Moravské knihy zvané „Krištofky",
línání duchův. Č. Lid IX., 395—403.

Jos., Pomáhači, zaklínači a zažehnávači
onárodním. Č. Př. St. č. VIII., 2—4.

'rant., Železná obětní zvířátka z Dolní
X., 143—146.

í německé jižně od Horní Plané na levém břehu Vltavy.
obětována železná figurka zvířete domácího, které právě
í v jižních Čechách býval ten zvyk.

a F. J., Kořenářky. Tajnosti starých lidových dokto-
u. Nár. Sb. čsl. VI., 185—191.

heodor, Čarodějní pastýři na Třeboňsku
a třeboňského sděluje —. Č. Lid IX., 293—299.

í zvěř škodná, vlci se posílají na stádo cizí, ak se vy-
činí škodu skrže poslané vlky a p.

J., Proti „učarování" a zažehnávací kámen.
I.

ník Isidor, Dr., Rady J. Košetického r. 1690
c. Z rukopisu knihovny kláštera strahovského „Quod-
rs II., vypisuje —. Č. Lid IX., 214 sl., 271 sl., 373,

Ludvík, Dr., Maďarská knížka z r. 1764 o trestu
nečníků v Čechách. Č. Lid IX. 385—390.

ra. Č. Zíbrta o pověsti slovenské a některých pověstech

lt Cyril, Paběrky z archivů domácích
jnictví pražského lidu v XVI. stol. Podává z archivu
ahy —. Č. Lid IX., 367—369.

I. V., Dr., Hospodářské prostředky a r ece
ydlandském. Č. Lid IX., 261—263.

XVII. stol.

os., Slezská „aptyka" (lékárna) čili snůška
ch léků rostlinných ze Slezska. Č. Lid IX.,

Literatura lidová.

Tobiáš, Písmák Jos. Procházka. Doplněk ke
Zalouska. Č. Lid X., 101 sl.

eněk, Dr., Básník samouk Vojtěch Kotara,
Proseči. Č. Lid IX., 341—351.

ré ukázky básnické činnosti Kotarovy.

Havlnka Alois, Příroda kmotrou národní písně. . Lid IX., 370—372, 459—462.

„malnje se' mírný vánek, běhutá voda, chůze lidská a j.

luis Ladislav, Dr., Karla Havlíčka studie o formě ›vé písně. Č. Lid IX., 357—360.

Sabina Karel, Důležitost lidového podání českého. 845. Č. Lid IX., 426—428.

Krolmusových „Staročeských pověstech' vytištěný ve Květech 1 sl.

.eminger Otakar, Horník v lidovém podání českém. 303 sl.

k.

Bartoš Frant., Národní písně moravské nově na- Sebral —. Sešit I. V Praze 1899. Nákladem České Akademie tiška Josefa pro vědy, slovesnost a umění. Tiskem Aloisa ›tr. 480.

M. Mor. XXIV., 303 sl.

Čermák Klim., Tři špalíčky staročeských písní ı. Č. Lid IX., 441—449.

lolas Č., České národní písně. Č. Lid IX., 195—198, 361—365, 409—412; X., 115—119.

› v severní části okresu milevského před dvaceti lety a j. Jsou vátné, „písně mládí".

anoušek V., O vzniku písně „Horo, horo, vysoká I IX., 190 sl.

i jakýsi voják r. 1834 v kasárnách jičínských.

lozum K., Ze zpěvů blatských. Mus. Sb. Soběslav. 1900,

Kvaňa Jos., Ukázka „písniček" slováckých slože- 396. Č. Lid IX., 215 sl.

ečetka F. J., Koledy. Z lidového života na Poděbradsku, ıst XVI., 248—255.

Křídlo Josef, „Jesličky" čili koleda vánoční z Ji- Lid IX., 219—223, 272—275.

celý text vánoční hry, kterou slyšel spis. v Kopidlně zpívati roku 1861.

'yhlídal J., Koledy vánoční dětí slezských. Č. Lid 55.

ahradník Isidor, Dr., Koleda J. Košetického z roku kopisu knihovny kláštera strahovského „Quodlibet" tom. IV., lává —. Č. Lid IX., 203 sl.

lypáček Fr. J., Kolední abeceda. Č. Lid IX., 209—211. ;y psané r. 1829.

Veiss Karel, Úplný soubor dosud neznámých písní ze všech krajů českých. V Praze 1900, seš. 2—3. ›ty IV.

z Cho›ska a některé z Třeboňska.

767. **Kretz Frant.**, Slovácší hudci. Č. Lid X., 52—57

768. **Vluka Jos.**, Východoslezské tance lidové. Č. 158—160.

769. **Speranský M.**, Přehled knížek lidového čten Sb. čsl. VI., 144—166.

Přehled tisků Skalických.

770. **Blažek Ant.**, Strašidelné pověsti o lidech z lých. Na Chrudimsku sebral —. Č. Lid IX., 255— .

Pověsti mimo jiné hojně vypravované: nebožtík žádá zpět čep jinou část oděvu mu odňatou, srv. Národ. Sb. českov. IV—V., str 142, nebožtíci trpí za svou lakotu; novorozeňátka zabitá naříkají a pláčou, sr хавдъ Латыш. ск. č. 4, R. trad. pop. III., 118, Sebillot Littérar. de l'A 107 sl., Kolberg Lud XXI., 145, Kolberg Chełmskie II., 155, Жпвэ 1895, кн. 6, str. 361 a j. Dále též o t. ř. „fekstech", lidech nesmírně a nezranitelných.

771. **Čermák Kl, Zíbrt Čeněk**, Dr., Pověsti o křížícl štěných ve dřevě. Č. Lid IX., 423—425.

772. **Hedrlín-Satalický B.**, Pověsti o skrčkovi (pídi kovi). Č. Lid X., 172 sl.

Ze Satalic u Prahy.

773. **Hošek Ignác**, Povídky z okolí bysterského. X., 60 sl.

774. **Hraše J. K.**, Pověst o padlých andělech. Z jihu vypravuje —. Č. Lid IX., 440 sl.

775. **Janoušek V.**, Pověsti z Jičínska. Č. Lid IX., 301

Zvonění proti mračnům a j.

776. **Pícha J. J.**, Dvě pověsti o Žižkovi z vých Čech. Pověsti z okolí města Luže. Č. Lid IX, 429—431.

777. **Remeš M**, Dr., Čertův kámen u Kopřivnice. (Olom. XVII., 64—67.

Sděleny dvě pověsti a jedna píseň o tomto kameni, píseň vel šířená.

778. **Tykač Jan**, Česká Třebová: Jména místní s dem a pověstmi k nim se vztahujícími. Č. Lid IX., 191 282—286.

Mezi nimi pověsti o pokladech, pověst připomínající pověst o Bla rytířích, též etymologické.

779. **Tykač Jan**, Pověsti o potopených zvonech chách. Č. Lid IX., 299 sl.

780. **Wintera Vavřinec**, Pověst o pohanské panně. IX. 207—209.

Vypsána z knihy z r. 1663.

781. **Blažek Ant.**, Posvícenský humor našeho lidu dešlého věku. Č. Lid IX., 428 sl.

Opis starého proslovení posvícenského v pamětní knize fary mik u Pardubic.

782. **Kopáč J.**, Přezdívky a posměchy z českého Horácka. Příspěvek ku charakteristice lidového vtipu, humoru a satyry. Č. Lid IX, 419—423.

783. **Paulus Vinc.**, Aprilové žerty na Chrudimsku. Č. Lid IX., 439 sl.

784. **Kroboth B.**, Das Dreikönigslied. Zs. Öst. Vk. VI., 72 až 76.

Ze tří míst dolnorakouských (Nová Ves, Poštorňa, Hlohovec) sdělený text v českém originale spolu s nápěvy a též v něm. překladě.

785. **Mach Bedřich**, Betlemy a Kristydle u tkalců Krkonošských. Č. Lid X., 167—170.

786. **Pisch Ondřej**, Náboženská představení dětská v Kojetíně. Č. Lid X., 47—52, 146—152.

Tři králi, Pastýři, Dorota.

787. **Zahradník Isidor**, Dr., Staročeské „pohádky" (hádanky). Z Kozmánkova rukopisu v strahovské bibliothece podává —. Č. Lid IX., 432.

788. **Pažout Julius**, Paběrky z archivů domácích a cizích. Šest milostných listů z r. 1679. Č. Lid IX., 204—207.

789. **Bořický F. P.**, Starodávné modlitbičky při bití hodin. Z poznámek P. F. B-ého, faráře na Proseku. Č. Lid IX., str. 216 sl.

790. **Schuster Ad.**, Lidové modlitbičky ze Smrčí. Č. Lid X., 155 sl.

781. **Mančal Jaroslav**, Titulatury lidové. Rozhledy (Pelclovy) IX. 1900, str. 375 sl.

792. **Koudelka Aug.**, Valašské názvosloví z lesního hospodářství a salašnictví na Rožnovsku. Č. Lid X., 64—66.

793. **Hackenschmied V. Zd.**, Karetní hry české: Šerha a Zpívaná. Č. Lid X., 175 sl.

b) *Slováci.*

794. **Eljasz-Radzikowski Stanisław**, Dr., Z folklorystyki słowackiej. Lwów 1899, str. 46. Odbitka z Ludu.

Ref. Sl. Přehl. II., 251.

795. **Fiala Alois**, Zkušenosti o keramice slovenskouherské. Č. Lid IX., 325—333.

796. **Socháň Pavel**, Návod na opísanie hrnčiarského priemyslu slovenského. Č. Mus. Slov. III., 57.

797. — Vývin keramiky a slovenská majolika. Sb. Mus. slov. V., 26—46.

798. **Klimo A**, Ľudové zvyky a povery v Jamníku. Č. Mus. slov. III., 29.

799. **Klimo A.**, Chválenie a pálenie Jána v Liptovskom Jamníku. Č. Mus. slov. III., 73 sl.

Dvě neděle před 24. červnem i v noc svatojanskou.

800. **Pospech Jozef K.**, Zvyky a obyčaje (zo Šariša). Ib. 29.
V rusadelný vtorek (svatodušní úterek). Svatojanské ohně nazývají „sobutkami".

801. **Párička Janko**, Zvyky a obyčaje v Košťanoch. Sb. Mus. slov. V., 67—74.
Na Tri krále, na Blažeja a na Gregora, Fašiangy, Veľká noc, Máje, na Jána Krstiteľa, v žatve, hostina (posvícení), na Mikuláša, na Lučiu, Vianoce, krštenie, svadba.

802. **Bazovský Ľudevít**, Dr., Nárečie viaceré zo Zemplína a zo Šariša. II. Slov. Pohľ. XX., 254 sl.
Popis svatebních obyčejů z obce Brusnice v severním Zemplíně nářečím místním (maloruským).

803. **Tajovský J. Gr.**, Chlieb u Slovákov. Č. Mus. slov. III., 22—23.

804. **A. B-y.**, Vianoce. Slov. Pohľ. XX., 38—40.
Hlavně o čárách na štědrý večer.

805. **A. B-y.**, Povery ľudu. Zvolensko-tekovské. Č. Mus. spol. III., 8 sl.

806. **Hlaváč S.**, Povery ľudu (z Trenčianska). Č. Mus. slov. III., 38 sl.

807. **Konček Ladislav**, Povery na Rédovej (Gemerská stolica). Slov. Pohľ. XX., 93 sl., 299 sl.
Č. 1. Proč je bída na světě. Srv Kulda III., 158 Revue des trad. pop. IV., 571; V., 299. Č. 2. „O vel'kej kapuste". Pohádka lživá. Č. 3. (str. 299) „Griselda".

808. **Tajovský J. Gr.**, Aký je ten druhý svet? Črta z tajovských povier. Č. Mus. Slov. III., 7 sl.
O životě posmrtném, že bude celkem stejný jak na tomto světě. Mrtvému dávají i peníze do hrobu a j.

809. **Vojtek M.**, Povery v Terchovej. Č. Mus. slov. III., 96 až 98.

810. **Petrikovich J.**, Dr., Ľudová liečba v Turci. Sb. Mus. sl. V., 83—88.
Pokračování z II. roč. sv. 2.

811. **Štefánik Igor B.** Zariekanie (Vrbica, Liptov). Slov. Pohľ. XX., 441.

812. **Novák Vítězslav**, Několik slov o slovenské písni. Č. Lid X., 15—21.
O nápěvech.

813. **An.**, Jánošík v národnej poesii. Slovenské Pohľady XX., 1900, str. 46—48.
Ref. o rozpravě V. Hnatjuka, vytištěné v Зап. Науков. товар. iм. Шевченка 1899, sv. V—VI. Projevuje odchylné názory o poměru maloruských a polských písní o Jánošíkovi k slovenským.

814. Slovenské písně. I. Písně sebrané od Boženy Němcové. Z netištěného rukopisu podává Dr. J. V. Novák. II. Písně z Bošáckej

L. Holuby. III. Piesne z Horných Bziniec (Stolica ni-
Ludmily Podjavorinskej. Č. Lid X., 161—165.

Jul., O rodinných menách Bukovca a Ude-
XX., 247—252.

Nitranské stol., druhá v Novobradské stol. Mimo to sdělují
vané školáky na pochůzkách o sv. Blažeji a o sv. Řehoři.

tá Elena, Z národných piesní. (Necpaly, Turec).
14—346.

nský Gregor Uram, Národné piesne. Z okolia
,ulášа sbiera. Slov. Pohľ. XX., 433 sl., 495 sl.

Julius, Rozprávočky na Uderinej v Novo-
i. Č. Lid X., 66.

i hmyz". Legendu připomíná polská Wisła XIV., 485 sl.,
tu asi pokažena. Hmyz povstal z popela hada upále-
m Urquell IV., 1893 str. 129, verse zapsaná u Kurdů malo-
ožu mal z prvu človek?" Z té kůže zbyly nyní jen nehty.
к III., 1 sl.; V., 190. Nowosielski Lud ukraiński II., 152.
ho lidu str. 112. Federowski Lud białorus. I., 201, č. 782,
Зб. I, 236 sl. Сборн. мин. II., 3, str. 162. R. trad. pop.

Joz. L., Rozprávočky z Bošáckej doliny.

.ková. Slov. Pohľ. XX., 40—43, 90—93, 206—208.
viny. Č. 1. Sůl vyseta. Srv. Сумцовъ Разыск. въ обл. анекдот.
35. Za měsíc se pole zazelenala, vyšla čiročistá „pržliva".
říve okusiti, ale má nohy jako slon, aby všecku nepo-
ło pole. Srv. Frey Gartengesellschaft vyd. J. Bolte str.
ıa se měří. Srv. Сумцовъ op. c. 12, 171. Етногра Збірник
; VIII., 104. — Č. 6. Na šindelové střeše kostela vyrostla
nahoru vola, aby se napásl. Srv. Köhler Klein. Schr. I.,
, 36; Етногр. Зб. VIII. str. 44 č. 16. — Č. 7. Rak pova-
ıměřuje látku, jak se má stříhati na šaty; za trest utopen
l. pob. a pov. Slavie 1878, str. 81. Bartsch Sag. Märch.
- Č. 9. Kostol posnnut. Srv. Сумцовъ op. c. 9, 10. Етногр.

Ján, Tri prádky. Slovenská poviestka, jak ju na
Slov. Pohľ. XX., 393—397.

y o lenivé přadleně, jíž tři stařeny všecko spředly, když
na svou svadbu. Viz mé pojednání Tom Tit Tot v Zs.
sl. Jest zvláště podobný Grimm K. H. M. č. 14. Waldau

Joz. L., „Rozmlúvání mládence se smrtí".
pohrobných „vinšov a rečí" v Trenčínsku. Podává —.
39—92.

ané cechmistrem po pohřbu mládence; verše složeny dle
jakýmsi lidovým písmákem jazykem českým, silně
n

823. **Parička Ján**, Prostonárodní hry z Koštian (Turčianská stolica). Č. Mus. slov. III., 9—12, 27—29, 37 sl.

824. **Georgii Ribay**, Sexcenta et octo Adagia slavica. Sb. Mus. sl. V., 1—25.

Vydána tu A. P. Zátureckým sbírka 608 přísloví podle rkp. chovaného v Národním museu Budapeštském, jíž užil Jiří Ribay pro svou velkou sbírku. Vydavatel poukazuje u každého přísloví na podobné ve své knize.

825. **Halaša A.**, Príslovia a porekadlá. Č. Mus. Spol. III., 74 sl.

826. **Holuby Joz. L.**, Príslovia a porekadlá. Č. Mus. slov. III., 12.

827. **Záturecký A. P.**, Príslovia. Č. Mus. slov. III., 25—27, 35—37.

828. **Hlaváč Milan**, Príslovia a porekadlá (Z Modry a okolia). Č. Mus. slov. III., 98—101.

829. **Podjavorinská Ľudmila**, Zvláštnejšie príslovia a porekadlá z Hor. Bziniec (Nitrianská stol.). Slov. Pohľ. XX., 540 až 542.

V. STAROŽITNOSTI.

1. Časopisy a spisy rázu obecného, sjezdy, biografie.

1. **Археологическая Лѣтопись Южной Россіи.** Т. II. 1900 г. Составлена подъ редакціей Н. Ф. Бѣляшевскаго. Кіевъ 1900. Оттискъ изъ журнала „Кіевская Старина". (Archaeologische Chronik Südrusslands.)

2. **Древности.** Труды Имп. Московскаго Арх. Общества изд. подъ редакціей В. К. Трутовскаго. Т. XVI. Съ 25-ю фототип. и 5-ю цинкограф. таблицами. Москва 1900. VI. + 40 + 253 + 14.

3. **Отчетъ** о состояніи Волынскаго Церковно-Археол. Общества въ 1899 г. Вол. Епарх. Вѣдом. 1900. Nr. 6. (Bericht über das wolhyn. archaeol. Museum.)

4. **Отчетъ** Импер. Одесскаго Общества Исторіи и Древностей за 1899 г. Одесса 1900. (Bericht der histor.-arch. Gesellschaft in Odessa.)

См. рефератъ въ Арх. Лѣт. II. 214.

5. **Борисовъ В. А.** Отчетъ Общества Археологіи, Исторіи и Этнографіи при имп. казанскомъ университетѣ за 1899 годъ. Изв. Казань. XVI. 2. Прилож. 1—16. (Borisov V. A.: Bericht über die Thätigkeit des Vereines für Archaeologie, Historie und Ethnographie in Kazan für das Jahr 1899.)

6. **Sitzungsberichte** der Alterthumsgesellschaft Prussia für die Vereinsjahre 1896—900. Heft 21. Königsberg 1900.

Centralbl. Anthr. VI. 59: „Ein stattlicher Band von 390 Seiten in Grossoktav mit 24 Tafeln und zahlreichen Textabbildungen, der in seiner Gesammtheit ein glänzendes Zeugniss von der Thätigkeit der Gesellschaft während der letzten vier Jahre ablegt. Den ersten Theil (S. 1—257) bilden grössere Abhandlungen und Fundberichte, den zweiten Berichte über die Sitzungen, die Vermehrung der Sammlungen, Register etc. Den vorgesch. Funden ist der grösste Teil des Bandes gewidmet."

7. **Światowit.** Rocznik poświęcony archeologii przeddziejowej. T. II. Warszawa 1900.

Srv. ref. W. Bugiela v Mitth. anthr. Wien. XXX. 218.

nik hrvat. arh. društva. Nove serije sv. IV. Zagreb
»uch der croat. arch. Gesellschaft.)

ляшевскій Н. 1899 г. въ археологическомъ отно-
х. Лѣт. II. 2. (Bêljaševskij N.: Das Jahr 1899 in archaeo-
nsicht.)

ляшевскій Н. Къ вопросу о программѣ Кіев-
Древностей и Искуствъ. Арх. Лѣт. II. 21. (Bêljašev-
ur Frage über das Programm des archaeol. und kunsthist.
Kiev.)

тръ отдѣловъ новаго Музея, на которые по мнѣнію Н. Б. слѣдуетъ
ь.

ляшевскій Н. Къ археологическому съѣзду въ
Арх. Лѣт. II. 51, 79, 107, 141, 195, 209. Протоколы
редварительнаго комитета по устройству съѣзда.

уды Харьковскаго предварительнаго коми-
устройству XII-го археологическаго съѣзда.
Харьковъ 1900. Стр. 1—37. (Die vorläufigen Arbeiten des
Congresses in Charkov.)

ротоколовъ 3 засѣданій комитета напечатаны здѣсь: 1 письмо Ив.
. статья г. Леваковскаго о подземныхъ ходахъ въ г. Харьковѣ; —
Г. Ходской о мѣстныхъ древностяхъ; — 4. программы для соби-
.

коловъ И. Дѣятельность русскаго Археол.
та въ Константинополѣ въ 1898 году. (Sokolov J.
it des russ arch. Institutes in Constantinopel.) Виз. Врем.

инченко Б. Д. Каталогъ Музея украинскихъ
ей В. В. Тарновскаго. Т. II. Приложеніе къ Nr. 7.
борника Черниг. губ. 1900 г. Черниговъ 1900. 8⁰.
стр. (Hrynčenko B.: Catalog des ukrain. arch. Museums
»wski.)

въ Арх. Лѣт. II. 226.

oy L., Dr., Du rôle des musées en ethnographie
ogie préhistoriques. Anthropologie. Paris XI, 57—59.

écrit à l'occasion de l'article de M. Robert de la Sizeranne publié
ro du 1. nov. 1899 de la Revue deux Mondes, intitulé „Les Prisons

gyar Minerva, A magyarországi múzeumok és
k czimkönyve, közrebocsátja a múzeumok és
k országos főfelügyelősége. I. évfolyam 1900.
00. (Magyarische Minerva: Magyarische Bibliotheken und

. ročník popisu uherských muzeí a knihoven, vydávaný krajinským
museji a knihoven. Kniha podává zprávu o 696 knihovnách a 61
jejich výčet ve Věstn. SS. IV. 78

17. (**Anonym** podepsaný *Towarzysz broni*). Metod starożytnickich. Kilka aforyzmów ofiarowanych zjazdo polskich w Krakowie zamiast programu. Ateneum. XXV. T. Methodik der Alterthumskunde.)

Obsahem článku je řada vtipně sestavených pravidel a naučení a slavisty-historiky, v nichž leží mnoho pravdy. Srv. obšírnější re hist. 1900. 303.

18. **Demetrykiewicz Włod.**, Dr., Warunki pracy na polu archeologii przedhistorycznej w Polsc ich zasadniczej poprawy. (Spraw. III. zjazdu histor w Krakowie Sekcya III.) Str. 12, Kraków. (Grundlage de in Polen und die Frage ihrer systematischen Ausgestaltung.

Velmi dobrý nástin programmový, v němž autor hledí ukázati, bráti se musí studium archaeologie v Polsku, má-li se povznést úpadku, v němž se nyní nalézá. Za nutný základ této nápravy 1. stolici archaeologie na universitě, 2. náležitou organisaci muse dotaci, 3. organisaci bádání a výkopů spolu s provedením zákonit bezpečení nálezů.

19. **Chamiec Ksawer**, Starożytności przedh na XI. zjeździe archeologicznym w Kijówie. (Vo thümer auf dem XI. arch. Congresse in Kiev.) Ateneum. 105—135.

20. **Jankó J.**, Dr., A XI. orosz archaeologiai k Kievben. Arch. Értes. 1900. 1.—16., 125—146. (Le co logique à Kiev. I.—II.)

21. **Jankó J.**, Der XI. russische archaeologisch zu Kiew (13—21. August 1899). Centr. Anthr. 1900. 249, 371.

Stručný, věcný referát.

22. **Máchal Jan**, XI. sjezd archaeologický v Ki Hist. VI. 30. (XI. arch. Congress in Kijev.)

Referát s obsahem hlavních přednášek.

23. **Volkov Th.**, Congrès archéologique de Ki pologie Paris. XI. 59.

24. **Абрамовичъ Д. И.** Древности южных ныхъ Славянъ на XI. арх. съѣздѣ въ Кіевѣ. Изв. 1900. V. кн. 1. стр. 334. (Abramović D.: Alterthüm und Südslaven am XI. arch. Congresse in Kiev.)

Обзоръ рефератовъ, читанныхъ въ VIII. отд. Съѣзда.

25. **Gubrynowicz Bron.**, Trzeci zjazd historykó w Krakowie (Der III Congress der poln. Geschichtsforsche Ateneum. Rok XXV. T. IV. zesz. 1. str. 97.

26. **Bidlo Jaroslav**, Třetí sjezd historiků v Krakově. Č. Čas. Hist. VI. 268. Referát. (III. Congress Geschichtsforscher in Krakau.)

тоновичъ В. Людовикъ Житинскій. Арх. Лѣт. II.
novič V.: Ludw. Žitinskij.)
archaeologa a historika Ludv. Žitinského.

łapowski Fr., Włodzimierz Dzieduszycki. Wspomnienie
.oczniki Pozn. XXVI. 537—546 (Wl. Dzieduszycki. Nekrolog).

рузинъ Н. Э. Ю. Петри. Некрологъ. Этн. Обозр.
:LIII. Стр. 124—126. (Charuzin N.: Nekrolog über E. J.

.ллеръ Всев. Николай Николаевичъ Харузинъ.
1900. Кн. XLV. Стр. 1—14. Съ приложеніемъ портрета
ь. перечня напечатанныхъ трудовъ его. (Miller V.: N. N.

Ethnologický vývoj a počátky historie.

A. Všeobecné.

ıwarz von, Franz. Turkestan, die Wiege der indo-
hen Völker. Nach 15jährigem Aufenthalt in Turkestan dar-
Titelbild, 178 Abbild. und 1 Karte. Freiburg im Breisgau.
'. 13 M.

Preuss. Kr.-Zeit. Nr. 528. „Verdienstvoll als ethnographische Quelle
llage des früheren Werkes: Sintflut und Völkerwanderungen."

lser L. Die „Kruger-Penkasche Hypothese". Ein
Geschichte der arischen Frage. Globus Bd. LXXVIII. S. 144.

ıl obírá se starým spisem J. Krugera (Urgeschichte der indogerm.
s in ihren Grundzügen wieder hergestellt. Bonn, 1855), jejž někteří
předchůdce Penkovy hypothesy o skandinavském původu Indo-
olu o jejich původním světlém typu. Ukazuje, že je zde omyl. Kruger
ermany z Asie, z Hindukuše, a pouze věřil v jednotný jejich světlý
latně před ním r. 1839 J. Omalius d'Halloy hlásal. (Les races
oto nelze dnes mluviti o hypothesi „Krugerovsko-Penkovské". Ale
šno nepatří k hypothesi o skandinavském původu a světlém typu
kdo ji dokazoval, nebyl Penka, ale spisovatel s'ati L. Wilser, a sice
29. prosince 1881. Penkovy „Origines ariacae" vyšly později r. 1883.

ıka K. Die ethnologisch-ethnographische Bedeutung
ithischen Grabbauten. Sonderabdr. aus den Mitth. anthr.

.á interess pro Slovany potud, že známé předhistorické pomníky
asahají také do území už v staré době obydlených Slovany, na př.
ěmecku. Dle Penky jsou dolmeny imitacemi primitivních obydlí
tak že z oblasti megalithů souditi možno na původní oblast Arijů
enkovi megalithy pobřežních krajů moře severního a baltického jsou
lem, že odtamtud šířili se prvotní Arijové po Evropě a z Evropy
ou, slovem, novým dokladem, pro hypothesu severní skandinavské

rat R. Andree-a v Globu. Sv. LXXVIII. 65.

34. **Ratzel Friedrich.** Der Ursprung und die Wanderungen der Völker geographisch betrachtet. II. Geographische Prüfung der Thatsachen über den Ursprung der Völker Europas. (Ber. üb. die Verh. der k. sächs. Ges. d. Wiss. Bd. 52. Leipzig 1900.) S. 147.

Srv. I. část, vydanou tamže r. 1898 pod titulem „Zur Einleitung und Methodisches". Závěr této zajímavé studie jest následující: Zprvu byla Evropa oddělena od střední Asie jednak severním ledovcem, jednak mořem aralokaspickým, naproti tomu souvisela s Afrikou a M. Asií. V střední a sev. Evropě vyvinulo se z původního řídkého obyvatelstva vysokorostlé plémě světlé komplexe, zároveň co ze sev. Afriky vnikla sem jedna světlejší varieta tamějších praobyvatelů. Později, když nastalo spojení se střední Asií, vnikly sem elementy středoasijské (mongolské), a smíšením všech těchto elementů povstaly v neolithu evropští národové. Slované jsou ze všech národů nejvíce pronikli krví mongolskou následkem své polohy geografické; jinak patří k severní světlé rase.

Srv. referát O. Schlütera v Geogr. Zs. 1901. S. 169.

35. **Brückner A.** Ursitze der Slaven und Deutschen. Archiv Jag. XXII. 236. (1900).

Přehled nejnovějších badaní na poli slovanské praehistorie, specialně referát o knihách: W. Kętrzyńského O Słowianach mieszkających niegdyś między Renem, Labą i czeska granicą. Kraków 1899. Akad., Ed. Bogusławského Historya Słowian. T. II. Kraków-Warszawa 1899, a F. Brauna Разысканія въ области гото-славн. отношеній I. С.-Пб. 1899. Proti prvým dvěma knihám staví se B. rozhodně, i pokud se výsledků i pokud se methody týče. U knihy Braunovy uznává píli, sečtělost a znamenitou bystrost, s níž pracována, ale zavrhuje i východisko, totiž Budilovičem dokazovanou totožnost Rusů s Gothy, i řadu dalších resultatů, zejména Braunovy etymologie (Vjatiči—Venden, Galac—Hałycz—Galaten, Bukovina—*Boki), a také spojení Slovanů s Litevci pod pojmem starých Venedů. V úvodu odmítnuty i Muchovy pokusy všechna stará německá jména ethnologická za „Thiernamen" vykládati, a souhlas vysloven s výkladem Krzywického jména Lęch-Ljach.

36. **Brückner A.** Słowianie i Niemcy. Biblioteka Warszawska. 1900. Str. 197—231. (Slaven und Deutschen.)

Srv. ref. Věstn. SS. IV. 76.

37. **Much R.** Dr. Deutsche Stammeskunde. Sammlung Göschen. Leipzig 1900. 80 pf.

Podle Mucha dostihli Germani od severozápadu Visly teprve mezi r. 600—500 př. Kr. (str. 29). Slované zde seděli dříve, šíříce se ze své kolébky mezi Karpaty a Dněprem. Jméno Vened (od idg. koř. ven), náleželo asi neslovanskému kmeni, od něhož přešlo na poddané Slovany (35).

38. **Bremer Otto.** Ethnographie der germanischen Stämme. Sonderabdruck aus der zweiten Auflage von Pauls Grundriss der german. Philologie. Mit 6 Karten. Strassburg (K. Trübner) 1900. M. 6·—.

Kniha dobrá a dnes nezbytná každému vedle staré práce Zeussovy. Jen ve zmínkách o poměru šíření germanského proti Slovanům projevuje autor mínění, jež jsou těžko přijatelná. Sem spadá především jeho představa o tom, že se původní oblast keltská ze západní a jižní Germanie prostírala kdysi daleko na východ (sledy toho vidí Bremer (str. 42 sl.) v domněle gallských názvech Sály, Labe,

ly, Danapru, Danastru, Eridanu, ba i v jménu Herodotových Neurů!),
ia gallští Volkové zaujímali kdysi území dnešní Lužice, Slezska a Ha-
ou Germanů je autorovi kraj mezi dolním a středním Labem a Odrou
dgermani odešli do Skandinavie), Slovany klade kamsi dále na východ,
s toto vykládá (str. 48), je velmi nejasná. Germané i Slované byli tu
ládou gallskou (53). Srv. ref L. Niederla v ČČas. Hist. 1901. seš. 3.

Schlüter O. Die Formen der ländlichen Siedelungen.
Hettner. VI. H. 5. S. 248.

jen obšírný výtah z Meitzenových prací spec. z díla „Siedelungen und
der Westgermanen und Ostgermanen, der Kelten, Römer, Finnen
" (Berlin 1895), jenž probírá formy osídlení a poměry agrární
h národů v jejich původu a vývoji asi do XII—XIII. stol. O osídlení
zemí slovanských srv. kap. na str. 257.

Latyschew B. Scythica et Caucasica e veteribus
ibus graecis et latinis collegit et cum versione
edidit B. L. Vol. I. Scriptores Graeci. (Извѣстія древнихъ
греч. и латин. о Скиѳіи и Кавказѣ. T. I.) St. Petersburg
00 Str. 946. 5 rublů.

důležitá a velmi dokonalá. Potřeba podobného svodu cítila se dávno,
dosavadní pokusy se nezdařily (Stritter, Minclov, Ganu). Cílem díla
všech starověkých zpráv o východní Evropě a Kavkazu. Zprávy
dílech: I. díl se zprávami řeckými až po 5. stol. a II. se zprávami
První právě vyšlý díl obsahuje řecké zprávy s parallelným textem
řipojena k němu výborně kreslená mapa Ptolemaiovy Sarmatie.
ochvalný referát L. Niederla v Listech filol. 1901. 52.

Kadlec Karel. O potřebě vydati zprávy byzanckých
elů o Slovanech. Č. Čas. Hist. VI. 39. (Über das Bedürfniss
gabe der byzant. Nachrichten über die Slaven.)

nška na XI. archaeol. sjezdu Kijevském. K. podává návrh, aby uspo-
akademií petrohradskou nové vydání zpráv, týkajících se všech Slo-
východních, jako se děje v nově vydávaném sborníku prof. Laty-
taném sborníku Loparova), a sice nejen z literatury řecké, nýbrž

Zaborowski. Les Slaves de race et leurs origines.
l'anthr. Paris 1900. 69—99

ky své dlouholeté práce shrnuje autor sám takto: 1. Les Slaves du
enus de la region qu'occupent encore les Slaves du sud, entre le
'Adriatique. Leurs ancêtres étaint en relations de voisinage et de
mment avec les habitants des terramares de l'Emilie. Les Ombriens
mêmes caractères brachycéphaliques qu'eux. — 2. Ils ont pénétré au
rpathes par les vallées de l'Oder et de la Vistule. — 3. Ils ont
ns cette région le rite de l'incinération qui y était jusque-là inconnu,
onisant seulement le pays. Ils y ont apporté aussi les métaux et le
alors qu'eux-mêmes n'employaient le fer que pour les objets d'orne-
gard à cette circonstance et à d'autres, leur arrivée ne peut pas être
à l'époque étrusque (VIII et IV. siècle avant notre ère), dont les
cinération, avec leurs canopes, rappellent de si près les leurs. —

4. Ils formaient une branche ou comprenaient des tribus des Vénèdes de l'Adriatique. — 5. Par leurs caractères dominants, ils se rapprochaient au moins de très près de notre type celtique et des Slaves du sud, brachycéphales à téguments le plus souvent foncés. Mais au nord des Carpathes, ils ont recontré une population blonde, nos néolithiques, qu'ils ont absorbés au moins en partie en se propageant sur le Dniestre, en Podolie, en Wolhynie, sur le Dniepre moyen ou la région de Kiew. — 6. Sur l'Oder, sur la Basse-Vistule, sur le littoral baltique, ils avaient repoussé les Finnois, Fenni, Aestyi vers l'est. Ces données admises, rien ne reste dans l'ombre relativement aux origines des Slaves."

Srv. ref. Laloy-e Centralblatt Anthr. 1901. 174.

Referent má všechny tyto výsledky za chybné. *L. N.*

43. **Vondrák V.** Dr. Z oboru slavistiky. ČČM. 1900. 18—37. (Aus dem Gebiete der Slavistik.)

Vedle výkladů čistě filologických (srv. str. 33.) dotýká se autor zejména styků gotoslovanských na Visle, při čemž pro historii Slovanů nejvíce zajímá passus o tom, že Slované přijali vskutku i jméno Dunaj od Gothů, že není jméno to původu slovanského, a že Slované neměli své kolébky na Dunaji. — Druhá část pojednání týká se otázky, existoval-li v záp. Uhrách (v Pannonii) před příchodem Maďarů zvláštní kmen slovanský, mluvící starou církevní slovanštinou, jak soudil Miklosich a nově Volf, čili ne. Vondrák stojí proti, a schvaluje zúplna výsledky, k nimž došel nově B. Munkácsi ve své polemice proti Volfovi.

44. **Ásbóth Oskar.** Die Anfänge der ungarisch-slavischen ethnischen Berührung. Archiv Jag. XX. 403. Srv. č. 100 na str. 33.

Dr. Munkácsi uveřejnil v časopisu Donauländer I. (1899), seš. 4.—7. studii „Die Anfänge der ungarisch-slavischen ethnischen Berührung", v níž se jednak obrátil proti thesi kdysi Miklosichem, nověji Volfem hájené, dle níž Maďaři měli v Panonii styky se Slovany, hovořícími církevní slovanštinou, a jednak positivně dovozoval, že se nejvíce slov přijalo z řeči blízké sice staroslovanštině, ale už dříve nežli Maďaři přišli do své nynější vlasti. (Srov. o tom obšírné referáty V. Vondráka v ČČM. 1900, 83. a ve Věstníku SS. III.) O řadě jazykových úkazů dí Munkácsi (str. 251): „Aus allen diesen Erscheinungen geht unzweifelhaft hervor, dass der slavische Einfluss in der ungarischen Sprache älter ist als ihre Auflösung in Dialekte; letztere indessen hängt mit der territorialen Dislocirung des Ungarnthums eng zusammen, ja sie wurzelt sogar gewiss schon im alten Stamm- und Nationalsystem des Ungarnthums." Ásbóth snaží se nyní dokázati, že Maďaři neměli mnoho styků v Atelkuze, že není tam důkazu pro existenci staroslovanštiny, ale že naopak natrefili velmi mnoho Slovanů v Uhrách, a že vskutku většinu slov, o néž se jedná, položiti musíme do styků pozdějších. Kritika práce Munkácsiovy dopadla při tom velice ostře.

45. **Westberg Fr.**, Beiträge zur Klärung orientalischer Quellen über Osteuropa. Bulletin de l'Acad. Pétersb. T. XI. Nr. 4. 211—245, 275—314.

1. Die älteste orientalische Nachricht über die Rûs. (Petschenegen, Magyaren, Russen). — 2. Ibn Fadlans Wisu (Wisu sind Samojeden). — 3. Ibn Fadlans Bltwâr. (König von Bulgar Bltwâr). — 4. Masudi's Russenzug vom J. 913—914. — 5. Ibn-Haukals Russenzug vom J. 969. — 6. Jakûbi's und Masudi's Russen. — 7. Die Ostsee bei Masudi. — 8 Der Pontus und

laeotis bei Masudi. — 9. Masudi's Slavenstämme. (Wird nochmals egt, dass die Serbin Masudi's Polen an der oberen Weichsel sind; lav. König Awandža ist Wenzel von Böhmen, König Aldir ist der :he Igor.) — 10. Die slawischen Tempel bei Masudi. — 11. Die Rûs)n-Chordadbeh. — 12. Stadt und Volk Saksin. — 13. Buzkend und :end. — 14. Die Lage von Tarku, Belendžer, Semender. — 15. Ibn-ir's und Ibn-el-Wardi's Russen. — 16. Bemerkungen zu Chasdaj's oseph's Schreiben. — 17. Bemerkungen zur Geographie des Moses von ne. Thracien. Sarmatien. Eine neue Erklärung (S. 314) von Ἀτελκούζου .onst. Porphyr. als „Fluss Kuzu" — Kočo bei Moses von Chorene — Dněpr.

16. **Šebesta Ed.**, Zprávy Arabů o středověku slovanském. 1900. 37—56. (Nachrichten der Araber über die mittelalterlichen ı).

Jest to důkladný obsah Westbergova spisu o Ibrahimu ibn Jakûbovi Věstník III. p. 69.). Při té příležitosti upozorňujeme na kritiku Westva spisu od Jos. Pekaře v Čes. Čas. hist. 1900 p. 184—185.

47. **Bogusławski Ed.**, Historya Słowian II. 1899.

Referat zcela odmítavý a správný uveřejňuje A. Brückner v Kwart. or. 1900. 298. Srv. napřed č. 37.

48. **Gržetić Gašpićev Nik., vitez.**, O vjeri starich Slovjena ıa pravjeri Arijaca i Prasemita. (Mythologia comparativa rum.) Mostar I. 1900, str. 216.

Vedle statí mythologických, obsahuje kniha na str. 134—179. také statě starších kmenech slovanských „Neurech, Budinech, Porosjanech (Boruscí), ıch, Ventech a Stavanech", plné chybných etymologií a výkladů o všem m. Je to zkrátka kniha směru Sasinkova a Pıuskalova, spisovatelovi celý starověký svět je slovanským. Kniha věnována jubileu Stross-ovu.

49. **Браунъ Ѳ.**, Разысканія въ области гото-славянскихъ ошеній. I. С.-Пб. 1899. (Braun F.: Forschungen im Gebiete der gotoslav. ührungen.)

Srv. referat L. Niederla ve Věstníku SS. IV. 22, 23. R. 1900 vyšlo několik ·žitých referatů. Sr. hlavně ref. A. Veselovského pod č. 50., pak ref. v Истор. тн. Іюль 280, ref. J. Kulakovského o ЖМНП. 1901, č. 333, str. 500, od-ěď Braunovu tamže č. 334, str. 218, a další odpověď Kulakovského č. 335. ı článek Juliana Kulakovského pod č. 51 V referatu svém J. Kulakovskij ıcí se rozhodně proti výsledkům Braunovým, a sice hlavně 1. proti jeho othesi o kolébce Gotů na horní Visle, 2. proti jeho hypothesi o pohybech anských Neurů, a 3. proti jeho analysi Ptolemaia a lokalisaci Ptolemaiových t v Sarmatii.

50. **Веселовскій А. Н.** Изъ исторіи древнихъ германскихъ и славянскихъ передвиженій. Изв. рус. яз. V. 1900, стр. 1—35. (Veselovskij A.: Aus der Geschichte der ehemaligen gungen der Germanen und Slaven.)

Jest to obšírný a podrobný referát o knize Braunově „Разысканія въ области лавянскихъ отношеній". С.-Пб. 1899 (Srv. č. 49), k němuž místy Veselovskij

připojuje svoje námitky a mínění. Tak na př. pochybnosti má, pokud se týče etymologického spojení jména Beskyd s germ. *bi — skaithan (str. 15), Braunova výkladu jména Askiburgia (str. 7), o jeho výkladu Lugů Didunů (str. 10), o jeho výkladu o Galatech před Olbií (str. 18—20), o velikém vlivu Gotů na celý slavobaltský svět (str. 21), o Braunově výkladu tažení gotského od střední Visly k Černému moři a tradici langobardské (str. 28); Veselovskij s Bremerem Vislu odvozuje z keltštiny (str. 15., srv. irl. uisce, usce—voda, od *uskio) na základě formy Visculus, Viscla, a z toho patrně důvodu staví se i proti domněnce, že Slované před příchodem Germanů žili kdysi na levém břehu Visly (str. 19). Zajímavé je spojení, v něž se uvádějí Ugliči a Tiverci ruských letopisů s Angiskiry a s Taurisky karpatskými (str. 20). Nejvíce místa věnoval Veselovskij z části samostatnému rozboru a parallele legendy gotské a langobardské o tažení obou národů ze severu k jihu (str. 26—34).

51. **Кулаковскій Ю. А.** Новые домыслы о древнѣйшемъ періодѣ исторіи готовъ (по поводу книги г. Брауна). Чтенія въ истор. общ. Нестора Лѣтоп. XIV. г. 47—51. (Kulakovskij Jul.: Neue Ansichten über die ältere Periode der Gotengeschichte.)

Srv. obsah polemiky Kulakovskeho s Braunem pod č. 49.

52. **Иловайскій Д.** Историко-критическія замѣтки. Еще о поборникахъ отжившихъ теорій. Русскій Архивъ 1900 г. Nr. I., стр. 141—147. (Ilovajskij D.: Historisch-kritische Bemerkungen.)

Авторъ имѣетъ въ виду главнымъ образомъ работы Ю. А. Кулаковскаго: „Аланы по свѣдѣніямъ классическихъ и византійскихъ писателей" и „Карта Европейской Сарматіи по Птоломею". Кромѣ того, въ статьѣ вкратцѣ излагается, что говорилось по вопросу о Сармато-Славянахъ на XI. Археологическомъ съѣздѣ.

Ш.

53. **Погодинъ А.** Къ вопросу о Ѳракійцахъ. Изъ лекцій по славянскимъ древностямъ. С.-Пб. 1900. Стр. 29. Извлеченно изъ Вѣстн. Арх. и Ист. XIII. (Pogodin A.: Zur Frage über die Thraken.)

Vedle prací Tomaschkových nejdůležitější práce o Thracích z posledních let. Autor silně pointuje blízkou příbuznost Thráků (ovšem i Frygů a Armenců) se starými Slovany, k čemuž přistupuje i starodávné obou sousedění, a ukazuje na řadě linguistických a kulturních dokladů na důležitost, jakou studium Thráků má i pro starožitnosti slovanské. (Zde však nelze souhlasiti s větou, že jméno Karpat široko je rozprostraněno v geografické nomenklatuře thrácké, neboť se doklady scvrkají na doklad vlastně jediný.) Dále přechází autor hlavně k podrobnému vylíčení sídel Getů, za jejichž hlavní kmen má Krobyzy, a Daků, jejich historie, bytu, vzezření, zaměstnání atd., při čemž opravuje leckde mínění Tomaschkovo i Müllenhoffovo. Nesnadnou otázku poměru starých Getů k Dakům luští autor ve smyslu sourodnosti a příslušnosti thrácké (str. 17) proti Müllenhoffovi, jenž totožnosti se vzpíral, ba i o thráckosti Daků měl pochybnosti. Velmi zajímavý je odstavec o víře v nesmrtelnost duše a o kultu Zamolxisově, s nímž setkáváme se u Getů (str. 19 nsl.), a o analogických zjevech v náboženství řeckém. Práce končí se analysou jazyka thráckého a zejména styků jeho se slovanštinou (str. 27). Thrácký původ je autor nakloněn viděti na př. ve slov. vino, kmetь, zubr

jiných od jiných za slovanské považovaných názvech starověké acie a Balkánu. O tom, myslím, však dlouho bude ještě spor. .k autoru za nové direktivy.

kowski Piotr Dr., Sarmaci i Roxolanie w sztuce (Zpraw. III. zjazdu hist. pol. w Krakowie. Sekcya III.) . Stran 7. (Sarmaten und Roxolanen in der römischen

starodawności Słowian w Europie była dotąd prawie wy- ›wiska historicznego, geograficznego lub językowego roztrą- votnością ich strojów, pomieszkań i tym podobnych cech etno- ntropologicznych dotąd albo wcale się nie zastanawiano, albo dnostronnie. Nie gotowe rezultaty, ale parę uwag nad tym tóryby nazwać można paleoetnografią, pragnie podać niniejszy ący się pytaniem, czy istotnie owe dwa szczepy sarmackie, ›ztuka rzymska uwieczniła w marmurze a szczęśliwy przypadek , Jacygowie, κατ' ἐξοχὴν Sarmatami zwani, zamieszkali w pier- h naszej ery między Dunajem a Cisą tudzież Roxolanie, ko- czasie między Dunajem a Dnieprem na wybrzeżach morza naczały się takiemi znamionami fizycznemi i kultularnemi, któ- niestety nie dość rozwinięta etnografia i antropologia mogła :znie lub przeważnie słowiańskie, — czy też może Słowian ionach nienazwanych a jednak w marmurze wyobrażonych ży." Na to autor odpowiada: Ani Sarmatowie z kolumny › w Rzymie, ani też Roxolanowie z kolumny Trajana nie są ıtomiast na metopach olbrzymiej trofei we wsi Adam Klissi ›żemy prócz 2 typów niesłowiańskich (Bastarnów? Sarmatów?) rawdopodobno słowiański. Zdanie swoje B. opiera na podo- › figury tego typu okazują pod względem fizycznym i etno- niektórych szczepów wschodniosłowiańskich. „Jeżeli bowiem ›zeżenia się sprawdzą, będzie można pierwszy występ Słowian ejowej, który dotąd oznaczono rokiem 527 po Ch. przesunąć ' wieki wstecz, bo na ostatnie lata pierwszego, lub pierwsze po Chr."

.owski Petrus. De simulacris barbararum gentium ıos. Corporis barbarorum prodromus. Adiuvante Academia)viensi. Cracoviae. 1900. Str. 101.

velké a výborné práce, jež má předvésti typy různých bar- i v římském umění. Pro slovanské starožitnosti budou velmi ıdnající o barbarech východní Germanie a Sarmatie. Srv. stať část I obsahuje ponze úvod v němž vykládá autor nejdříve tup, v jakém chce postupovat, a pak podává přehled historie 'ímského umění výtvarného. „Simulacra barbarorum" počínají 'i triumfech a , obřbech vítězů od konce doby republiky.

:owski P. „O uosobieniach narodów podbitych :iej". (Sprawozdania z czyn. i pos. Akad. Um. v Krakowie. 6.

ila „De simulacris barbararum gentium apud Romanos I.".

57. **Miller Konr.** Dr., Mappae mundi. Die ältesten Weltkarten I.—VI. Stuttgart 1895—98.

L. Niederle v obšírném referatu v ЖМНП 1900. Nr. 6. 354—362. ukazuje na význam těchto starověkých map redakce středověké pro starožitnosti slovanské.

B. Jednotlivé země slovanské.

58. **Chamiec Ksawery.** Przeddziejowe stosunki zewnętrzne ziemi kijowskiej. Ref. III. zjazdu histor. pol. w Krakowie. Sekcya III. Kraków 1900. (Vorgeschichtliche Verbindungen des Kijever Landes.)

Autor probírá zprvu staré zprávy o Neurech a Skytech oráčích, kteří v době před nar. Kr. seděli v zemi Kijevské (S. oráči po obou stranách Rosi), vykládá o stycích jejich s národy okolními a doplňuje daty vzatými z archaeologie. Poukazuje hlavně na styk s jihozápadem (kultura hrobů skřínkových a malované keramiky) a s kulturou skythskou.

59. **Мищенко Ѳ. Т.** Къ вопросу о бытѣ Геродотовскихъ будиновъ. Юбилейный Сборникъ въ честь В. Ѳ. Миллера. Ред. Н. А. Янчукъ. Стр. 10—13. (Miščenko F.: Zur Frage über die Budinen Herodot's.)

Autor vrací se k své stati o Budinech (Филолог. Обозрѣніе XV. кн. 2.), v níž dokazoval, že Herodotovu zprávu *Βουδῖνοι φθειροτραγέοντες* dlužno překládati ve smyslu jísti vši a ne šišky. Rozbírá význam slova *τρώγω* u Herodota, hrýzti něco syrového, a nalézá i v něm potvrzení svého výše uvedeného překladu. Podobnou zprávu o Baškirech zachoval i Achmed ben Fadlân z X. stol.

60. **Милюковъ П. Н.** Что такое „море Вирянское" и „городъ Леденецъ"? Юбил. Сборникъ въ честь В. Ѳ. Миллера, ред. Н. А. Янчукъ. Стр. 314—315. (Miljukov P.: Was bedeuten „море вирянское" und die Stadt „Леденецъ".)

Справка къ вопросу о времени и мѣстѣ происхожденія былины о Соловьѣ Будимировичѣ. Вирянское море не Варяжское (В. Миллеръ), но Вирянское отъ названія Wironia, Wirland въ Эстландіи. Городъ Леденецъ — старый эстонскій замокъ, стоявшій на мѣстѣ Ревеля. Былина слагалась въ первой половинѣ XIII. в.

61. **Стороженко А. В.** Очерки переяславской старины. Изслѣдованія, документы и замѣтки. Кіевъ 1900. (Storoženko A.: Skizzen über die Alterthümer in Perejaslav.)

Очень интересный и цѣнный сборникъ, сод. слѣд. статьи: 1. Какой юбилей предстоитъ праздновать городу Переяславу?" (Отвѣтъ 15. авг. 1907 г.) 2. Мѣсто пролитія крови святого князя Бориса (мѣсто Борисоглѣбской церкви въ Борисполѣ). 3. Гдѣ жили переяславскіе торки? (въ окрестности нынѣшнихъ селеній: Малая Каратуль и Великая Каратуль, въ гор. Баручѣ, въ Бронъ-Княжѣ и нѣкоторыхъ другихъ между Переяславомъ и с. Барышевкой. Остальные статьи принадлежатъ поздн. исторіи.

62. **Setälä E. N.**, I. N. Smirnow's Untersuchungen über die Ostfinnen. Ein Gutachten an die Kais. Akad d. Wiss. zu Petersburg. Journ. de la Soc. Finno-ougr. XVII. 4. Helsingfors 1900, 52 S.

Referat über die sprachwissenschaftliche Seite von Smirnov's Восточные Финны, Историко-этнограф. очерки (I. 1.: Черемисы, .: Мордва 1895, — II. 1.: Вотяки 1890, 2.: Пермяки 1891) ent-wesentliche Berichtigungen und Ergänzungen, dass es vielmehr ıdige Arbeit darstellt, deren Wert durch den Namen Setälä's ı verbürgt ist." (J. Zubatý ve Věstníku SS. IV. 52).

ıer Z., Geografia historyczna ziem dawnej Polski. . 8⁰, str. 387. (Histor. Geographie des alten Polens.)
'ehled výsledků práce dvacetileté. Obsahuje následující kapitoly: yzna przedchrześcijańska. (Lechia. Sąsiedzi Lechitów. Plemiona h ziemie). II. Granice państwa Polskiego w wieku X—XIX. . Wielkopolska. IV. Mazowsze. V. Prusy polskie czyli królewskie. two Pomorskie. VII. Prowincya Małopolska. VIII. Prowincya ęstwa Litewskiego. IV. Księstwo Żmudskie. X. Inflanty XI. Kur-galia. XII. Dyecezye i biskupstwa za Piastów, XIII. Główniejsze tory w okresie Piastów. XIV. Dyecezye i biskupstva za Jagiel-w elekcyjnych. XV. Główniejsze zakony i klasztory za Jagiel-v obieralnych.

ielski I., Pierwotne słowiańskie nazwiska miejsco-zląsku pruskim. Poznań, Księg. św. Wojciecha. 975. sprüngliche slav. Nomenclatur in Preussisch-Schlesien.)

kański Kar., Badania historyczne i etnologiczne dleniem plemion polskich. Sprawozd. Akad. Umiej. V. (Forschungen über die Ausbreitung der polnischen Stämme). ›daje wiadomość o poszukiwaniach, które prowadzi nad roz-żnych plemion polskich. Z tych poszukiwań wynika między jawy, sięgały dalej na południe i na zachód niż to pokazują icy kujawskiej i granice archid. gnieźnieńskiej. Następnie stara aczyć siedziby Łęczyców, którzy zajmowali i część średniego po obu jej brzegach, a wreszcie stara się oznaczyc dawne gra-kowskiej, wiślickiej i sandomierskiej tak na zasadzie podziałów ościelnych jak i etnologicznych. To zestawienie doprowadza go że ziemia wiślicka bliższą jest etnograficznie krakowskiej niż dzielnicy, mimo to że do tej ostatniej należała.

›lski G., Z wycieczki na Mazowsze Pruskie. Wisła 31. (Von der Reise in das preuss. Masovien).
stať o historickém vývoji kmene Mazurů.

sz-Radzikowski Stan. Dr., Lachy w Polsce i na Sło-Lud. VI. 301. (Die Lachen in Polen und in der Slowakei).
'ierdzi, że lud polski mieszkający na dołach nazywają górale atrzańskie w przeciwieństwie do siebie Lachami. „Istotnie góral pojęciem i narodowość, bo nazywa lachem tylko wieśniaka pol-nia." Przeciw K. Potkańskiemu twierdzi, że i Słowacy używają r (głębiej w Słowaczyźnie nie w okolicy Tatr.

(Chądzyński) T., O dostojnym rodzie Piasta. , str. 42.

69. **Piekosiński Fr.**, Al Bekri o Polakach. Odbitka z Rozpraw Ak. Umiejęt. Kraków. 1900, str. 13. Cena 50 h. (Die Nachricht Al' Bekri's über die Polen).

70. **Montelius O.** Dr., Die Einwanderung der Slaven in Norddeutschland. Mitth. anthr. Wien XXX. Sitzber. [61].

Přednáška na sjezdu německých anthropologů v Lindavě v září 1899· Pojednává o době přistěhování Slovanů do východního Německa. Zavrhuje mínění o pravlasti Arijů v Skandinavii a krajích baltických, ale soudí, že Pragermani sídlili zde už od doby kamenné, a zůstali i v době bronzové a starší železné. Ještě z doby Kristovy a prvních století po ní nalézáme v severním Německu množství pohřebišť úplně shodných s nordickými, jež zřejmě ukazují na jeden a týž germanský lid. To trvá do r. 300 po Kr. Pak nastává změna a koncem IV. stol. je obrat dokonán. To značí, že v době 300—400 Germani se vystěhovali a přišli jiní — Slované. Jelikož však z V.—VI. stol. není zde skoro žádných hrobů, zdá se Monteliovi pravděpodobno, že přišli Slované r. 300—400 s kulturou tak nízkou, že archaeolog téměř nic nenalézá. — Po přednášce té R. Much vyslovil se spíše pro pro hiat v osídlení vých. Germanie v stol. V.—VI., dovolávaje se zprávy Prokopiovy o tažení Langobardů, s čímž souhlasil i R. Virchow.

71. **Kętrzyński W.**, O Słowianach mieszkających niegdyś między Renem a Łaba, Salą i czeską granicą. (Über die ehemaligen Slawen zwischen dem Rhein und der Elbe etc.)

Ref. Niederle. Věstník SS. III. 12., W. M. ve Wisłe XIV. p. 469., A. Brückner, v. Jag. Arch. XXII 236. Srv. č. 37.

72. **Pilk J.** Dr., Podtłočenje Serbowstwa při Módle, Solawje a srjedźnym Łobju. Čas. Mać. Serb. 1900. 73—79. (Unterwerfung der Serben an der Mulde, Saale und mittleren Elbe).

73. **Vrabec Jan**, Slovanské Polabí. I. Za posledních Merovaeovců, II. za Karla Velikého jako krále franckého, III. za Karla V. jako císaře římského. Výr. zpráva gymn. v Slaném za r. 1899—1900. Slané 1900. Stran 26. (Die slavischen Elbeländer).

74. **Boguslawski Wilh.**, Dzieje Słowiańszczyzny północno-zachodnéj aż do wynarodowienia Słowian zaodrzańskich. Tom. IV. Z mapą. Poznań 1900. (Geschichte der nordwestlichen Slaven. IV.).

Treść: Ks. IV. Słowiańszczyzna zaodrzańska pod panowaniem cudzoziemców. I Dzieje polityczne 1172—1250. § 67. Walka Niemców z Danami o Słow. Nadbaltycką. § 68. Lużyce i Milsko. § 69. Margrafstwo Brandenburgskie. II. Dzieje politiczne 1250—1320. § 70. Zdobycze brandenburskie na wschód od Odry. — Ks. V. Wynarodowienie Słowian I. Słowianie na zachód od Laby i Solawy. § 71. Byt i upadek Słowian. II. Słowianie na wschód od Laby i Solawy. § 72. Obodryty. § 73. Lutycy północno-wschodni. § 74. Lutycy pólnocni. § 75. Lutycy południowi. — Wskaźnik abecadłowy.

75. **Leo Heinrich**, Untersuchungen zur Besiedelung und Wirtschafts-Geschichte des Thüringischen Oster-

der Zeit des früheren Mittelalters. (Leipziger dem Gebiet der Geschichte. Heft III.) Leipzig. 1900. S. 93. Pekaře v Č. Čas. Hist. 1901. 76. „Thüringischer Osterland" jest na východ od střední a dolní Sály až k linii Lipsko-Cvikava. odává obraz rozsídlení slovanského a slov. kultury v době nej- m autor nepopírá, že Slovani seděli i na levém břehu Sály až l řeky, ale tvrdí, že tu sídla slovanská od počátku byla prostou- :ými, a že Slované usazeni byli zde jako zajatci nebo koupení tatkářů německých, a sice teprve v pozdním středověku, neboť vědí teprve od konce 12. století. Kapitola 2. jedná o podma- du a zavedení německé správy, což počlo teprve v druhé polo- tí po pokoření Boleslava českého a sice budováním německých Srby. Kapitola 3. jedná o vzniku a organisaci německo-slovan- tatků na dobyté půdě, při čemž se ukazuje, jak zavedení sou- podporovalo germanisaci slovanského kraje. Poslední 4. kapitola ji tohoto osídlení v době následující. Ref J. Pekař chválí práci za vzor k podobným studiím v oblasti Slovanů českých.

jewski Er., Ślady Wendów we Frankonii. Światowit II. der Wenden in Franken).

erat ve Věstn. SS. IV. 90.

llner A., Franken und Slaven in der Alpenländern. Argo. sche Landeskunde. Laibach 1900. Nr. 1—2.

derle L., O počátcích dějin zemí českých. Kritický rozbor sledků a theorií. Č. Čas. hist. VII, 1, 103, 201. Také o sobě ursíka a Kohouta Praha 1900, str. 51. (Über die Anfänge te der böhm. Länder).

e statě: 1. Gallové v Čechách a na Moravě. 2. Germané v Če- loravě. 3. Příchod Slovanů 4. Dějepis a archaeologie. Srv. re- níku SS. IV. 89.

č J. L., Starožitnosti země české. Díl I. Čechy předhisto- t 2. Pokolení kamenných mohyl. S 37 tabulkami a 3 ma- aze 1900. Str. 162. (Alterthümer Böhmens I. 2. Das Ge- Hügelgräber).

význam spisu spočívá, jako u části I. Starožitnosti země české a úplném vylíčení skupiny mohylové v západních a jižních Če- l se konstrukce hrobů a hrobového inventáře týká. Méně posi- dě hypothetické, jsou závěry spisovatelovy na původ kultury a zejména na příslušnost obyvatelstva. Spis totiž na základě these o asijském původu bronzů a na základě staré these vodu Arijů spojuje příchod kovů do Evropy s příchodem Arijů kraje v jihozáp. části Asie (str. 112 sl.), a soudí z toho, že i oby- zakládalo české mohyly, byl jakýsi blíže neznámý kmen arijský, ermany a j., ale od nich už v Asii oddělený. Lid tento žil v Če- doby kolem r. 200 př. Kristem, kdy vidíme, že mizí, nejspíše země neposkytovala dosti výživy, což spojeno bylo se změnou tento konec jest příliš fantastický, datum pak r. 200 nesprávné, notlivé části pohřebišť datovati až do I. století př. Kr. Srv. po-

lemiku L. Niederla v ČČ. as. Hist. 1891. 204, kde tento autor hájí dříve už vyslovené mínění o možném příslušenství těchto mohyl Bojům.

80. **Mehlis C.** Dr., Die Ligurerfrage I. 1899. II. 1900. Neustadt a. Haardt.

Kniha významem svým spadá sem potud, že se pokouší na základě srovnání neolith. nálezů rozšířiti oblasť starých italských Ligurů i do Podunají a do Čech. Srv. ref. v Centrbl. Anthr. 1900. 156. Praehist. Blätter 1900. 76, ČČHist. 1901, seš. 3. a autoreferat v Globu LXXVIII. 293. Srv. i článek K. Pauliho „Sind die Ligurer Indogermanen?" v Beil. zur Allg. Zeit. 1900. Nr. 157.

81. **Dvořák Rud.**. Kdy asi Keltové zabrali sídla v Čechách a na Moravě? ČMMor. 1900. 117—124. (Wann haben ungefähr die Kelten in Böhmen ihre Sitze eingenommen).

Bojové seděli v Čechách už odedávna, Tektosagy na Moravě nelze prokázati. Srv. ref. Věstn. SS. IV. 41.

82. **Berlet Erich**, Die sächsisch-böhmische Grenze im Erzgebirge. Ein Beitrag zur polit. Geographie. Realschule-Programm. Oschatz 1900. M. 1, 80.

Einleitung. I. Geschichtlicher Überblick: 1. Von den ältesten Zeiten bis zum Beginn. der Colonisation des Erzgebirges. Der Grenzwald. Die Pässe. 2. Vom Beginn der Colonisation des Erzgebirges bis zur Egerer Richtung. 3. Von der Egerer Richtung bis zum Haupt-Grenz- und Territorialrezess vom 5. März 1848. — Obírá se zejména v 1. kapitole kolonisací slovanskou, nepřináší však nic nového.

83. **Wisnar Jul.**, Zur Geschichte der Besiedelung des Znaimer Bezirkes. Mitth. anthr. Wien. XXX. [142].

Přednáška podávající přehled historie kraje znojemského od dob nejstarších.

84. **Hošek Ign.**, K etymologii jména „Morava". Č. Mus. Fil. VI. 186—193, 257—290. (Zur Etymologie des Namens Morava).

Polemika s články dra. Fr. Kovaře o původu jména Morava uveřejněnými v Č. Mus. Fil. 1895. 247, 1897, 329 a 459. O stránce filologické viz referát napřed str. 64. Zde dlužno ještě uvésti, že autor jméno Morava má za název původu slovanského (původně adj značící řeka „travná, lukami tekoucí"), jejž dali Slované od severu přišlí rozsáhlé nížině moravské; jméno Balkanské Moravy není přeneseno odsud na jih, jak soudil Kovář (ibid III. 461) a také O. Koller (Über den Namen Morava. Progr. d. Realschule im Kremsier 1898 p. 8 sl.), nýbrž opět samostatně utvořeno beze spojení s naší Moravou, od Slovanů ze Zakarpatí přišlých, neboť jest to název všeslovanský (str. 283.)

85. **Prasek Vinc.**, Jméno Velehrad. Topograficko-filologická studie. Čas. Mat. Mor. 1900. 313. (Der Name Velehrad).

Kde dlužno hledati starý Velehrad doby slovanských věrozvestů, o tom bylo mnoho psáno a polemisováno. Prasek zde přesvědčivě vykládá na základě všeho listinného materialu, že dlužno rozeznávati trojí Velehrad: vlastní V. na místě nynějšího Starého Města u Uher. Hradiště, nový V. na místě Uh. Hradiště a klášter Velehrad pod Buchlovem. Nejstarší zprávy listinné vesměs ukazují, že původní Velehrad (Weligrad, Welegrad, Velgrad)

ného Města, a sice se tam připomíná až do 14. stol. Ale od že sousední osada na pozemcích starého Velehradu pošní Uh. Hradiště připomíná se jako nový „Velgrad", odkud eseno i na klášter pod Buchiovem.

Frant. Dr., Počátky Brna a jeho jméno. ČM. Mor. 1900. Brünns und sein Name).

staré Ptolemaiovo Eburodunum, jež v ústech Germanských bylo od nich zkomolené přejato Slovany, kteří z něho utvořili

r E. K., O původu jména Prahy. Rozhledy X. 614 nn. prung des Namens „Praha).

' para-gam „opevněná země", zbylého prý po Keltech. Srv. 15 n.

römische Limes in Österreich. Heft I. Mit 14 Tafeln en im Text. Wien 1900. Herausgeg. von d. kais. Akad.

svazku pojednávají M. Groller a E Bormann o římském tá- (u Deutsch-Altenburgu).

ek Fr., Starobylý nápis rimanský. Sbor. mus. slov. thümliche römische Inschrift.) ·

Vox Urbis r. 1899 str. 167 uveřejněný porušený nápis čte Sa- u)cius Verus sacris faciundis, praefectus Augusti Caesaris nubium Mysorum et Basternarum exercitus, (fu)gavit Cotinos s (coan)gust(atos) — a vykládá za náhrobní kámen Lucia ska záležejícího z Mysů a Bastarnů, jenž porazil kdesi na y, Osy a Anartie. Výklad je patrně chybný.

ý H., Praehistor. Funde und Verbindungen em südlichen Böhmen und der Donau. Mitth. XVI. 1900. 53. Cf. ref. Věst. SS. 55. 64.

ger A., Handelstrassen über die Alpen in vorchichtlicher Zeit. Globus. LXXVIII. 153.

t: „Gallien und Illyricum sind früher in den Gesichtskreis der len Roma getreten, als der Nordrand Italiens selber, als die Süddeutschland."

Fr. Dr., O bojih med krščanskimi in pogan- ici v osmem stoletju. Izv. Kran. X. 1—20. (Über die n den christlichen und heidnischen Slovenen im VIII. Jahrh.).

mid Josip Dr., Colonia Aelia Mursa. Vjesnik arch.

h Karlo, Rimska mjesta po Imotskom polju. 5. (Römische Siedelungen auf dem Imotsko polje).

erstein A. und **Vulić Nikola**, Antike Denkmäler in hresh. d. öst. arch. Inst. Wien. III. 2. Beibl. 106—178. nských nápisů nalezených v Srbsku, spolu se zprávami o ji-

96. **Gorge S.**, Die Wandlungen des geograph. Begriffes „Illyrien". Zs. f. Schul-Geogr. Wien. XII., str. 359.

Ref. Em. Cvetiće. Балк. Прегл. IV. 70.

97. **Truhelka Ćiro** Dr., Les restes illyriens en Bosnie. Paris 1900. 15 pages.

Ref. S. Trojanoviće Балк. Преглед. IV. 78. O výkladu jmen Vlach, Šokac z arnautštiny (vla — bratr, šok — druh); také řadu jmén řek vykládá za illyrské (Bosna, Neretva, Drina, Vrbas, Rama, Pliva, Usora) a jména planin (Maltoket, Majevica, Preň atd.). I některé zvyky má za illyrské původem.

98. **Костић К. Н.** Трговински центри и друмови српској земљи и средњем и новом веку. Београд 1900. 456 str. (Kostić K.: Marktcentren und Heerstrassen in Serbien im Mittelalter und in der Neuzeit.)

Ref. K. Jireček v Osvětě 1901, 370 dí, že se spis největší částí zabývá Dubrovníkem na základě známých tištěných pramenů, jichž však užito beze vší kritiky. Pro topografii Srbska podává však zprávy dosti cenné. — Ref. Cvijiće pochvalný. Преглед Балк. IV. 25.

99. **Васильевъ А. А.** Византія и арабы. Полит. отношенія Византіи и арабовъ за время аморійской династіи. С.-Пб. 1900. (Vasiljev A.: Byzanz und die Araber.)

Výborná kniha, plná nového materialu historického, sloužila zároveň za dissertaci na stupeň magistra všeobecné historie petrohradské university dne 21. I. 1901. Důležito i pro kulturní vlivy na Slovany za doby r. 820—867. — Srv. ref. П. v Ист. Вѣстн. 1901. Іюль. 287, ref. J. Sokolova v Виз. Врем VII. 500.

100. **Шишмановъ И. Д.** Критиченъ прѣгледъ на въпроса за произхода на прабългаритѣ отъ езиково гледище. Сб. Мин. XVI.—XVII., стр. 505—753. (Šišmanov J. D.: Kritische Übersicht der Frage über den Ursprung der Urbulgaren vom sprachlichen Standpunkt.)

1. Posavadní theorie o původě „Prabulharů" (t. j. onoho cizího kmene, který asi v 7. st. po Kr. si podrobil řadu slovanských kmenů na Balkánském poloostrově a splynul s nimi v dnešní Bulhary). 2. Etymologické výklady jména „Bulhar". 3. Kritika posavadních theorií na základě jazykového materiálu (jména osob, tituly, topika a jiné zbytky jazyka prabulharského). Jazyk prabulharský nebyl ani jazyk slovanský ani finský, nýbrž patřil k dialektům turecko-tatarským; a sice spíše k větvi jižně-turecké než k větvi altajské a k jazykům k ní slušejícím. Tvary jména „Bulhar" v rozl. jazycích a památkách. Dle původu je složeninou z Bulga (Volha) a jména, odpovídajícího tur. -är (muž, junák) a znamenalo pův. „muž povolžský, Volžanín". — Potřeba dalších studií s hlediště národopisného, anthropologického a archeologického.

Srv. ref. Sl. Přehl. III., 102 sl. (J. Zubatý).

J. Z.

3. Nálezy archaeologické.

A. Nížina německo-polskoruská.

. **Bezzenberger A.,** Fundberichte (über seine Ausgrabungen der Jahre 1896—1899). Sitzber. d. A. G. Prussia. Heft. 21.

leferat in Buschans Centralblatt 1900. 298: „Die Fundberichte enthalten · als Titel sagt, da sowohl die bereits vorhandenen gleichartigen Funde, nschlägige Litteratur in umfassender Weise herangezogen worden sind."

. **Brinkmann A.,** Funde von Terra sigillata in Ost-en. Sitzungsber. d. G. Prussia. Heft 21. S. 73—77.

ty svědčí pro obchodní styk s římskými výrobky v době 2.—3. stol. po ef. Buschans Centralblatt 1900. 306.

. **Brunner K.,** Funde von der Eulenmühle bei Brick-. Jerichow. (Nachr. 1900. 57).

ty z různých dob

. **Busse H.,** Die Hügelgräber in der Wilmersdorfer heide, Kr. Beeskow-Storkow. Nachr. d. Alterth. 1900. 93.

es Referat.

. **Busse H.,** Das Urnenfeld bei Wilmersdorf, Kr. w-Storkow. Nachr. 1900 Heft 1, 2, 4.

. **Deichmüller J.,** Spätslavisches Skelettgräberfeld edersedlitz. Abb. d. naturwiss. Ges. Isis. Dresden. 1900. 22—25.

erfeld mit 20—22 Gräbern in Reihen verschiedenartig orientirt. Eine dem XI. Jahrh.

. **Deichmüller J. V.,** Dr., Sachsens vorgeschichtliche onderabdr. aus Wuttke, Sächsische Volkskunde. S. 26—50). 1900 8°.

eologický přehled saské země. Chválí M. Hoernes v Mitth. anthr. Wien.

. **Feyerabend L.,** Tafel vorgeschichtlicher Alter- der Oberlausitz, herausgeg. von den Kommunalständen des larkgraftums Oberlausitz. Gezeichnet von J. Schurig, Görlitz.

Centralbl. Anthr. 1901. 185.

. **Gander Karl.,** Neue Funde von dem Urnenfelde n. W. Mith. Ndlaus. VI. 88: „Ein der ältesten Lausitzer Gräber-

. **Heydeck J.,** Ein Gräberfeld aus der la Tène-Periode ubendorf, Kr. Neudenburg. Sitzungsber. d. G. Prussia. S. 52.

á se o 7 hrobů s inventářem rázu laténského, jež ve vých. Prusku jsou eny.

111. **Heydeck J.**, Eine Kultur- und Gräberstelle in Försterei Kl.-Fliess, Kr. Labiau. Sitzungsber. der A. G. Prussia 1900. 21. Heft. S. 57. Cf. Buschan's Centralblatt 1900. 304.

112. **Heydeck J.**, Die Moorbrücke bei Duneyken. Sitzber. d. G. Prussia. Heft. 21. S. 261. Kurzer Bericht über die vorgesch. bei Olecko aufgefundene Moorbrücke.

113. **Jentsch H.**, Steinzeitliche Funde aus der Niederlausitz. Mit 20 Abbildungen. Guben 1900.

114. **Jentsch H.**, Das neolithische Grab bei Strega, Kr. Guben, und die übrigen steinzeitlichen Funde der Niederlausitz. (Nlaus Mitth. 1900. VI. S. 51—87).

Knížka předcházející není než separátní otisk posledního článku, opatřený novým titulem. Jest jinak výborný přehled lužického neolithu, v němž spisovatel dochází k závěru, že Dolní Lužice nemůže se vykázati samostatným časově i lokálně rozvinutým neolithem, ale odvisla je jen od zemí sousedních, z nichž výrobky kamenné sem byly dováženy. Pravděpodobným se mu zdá dále, že nejstarší obyvatelé Dolní Lužice vnikli sem ze saské Lužice Horní.

115. **Jentsch H.**, Vorgeschichtliche Gefässreste aus den Gubener Neissebergen. Mitth. Ndlaus. VI. 87.

116. **Jentsch H.**, Vorgeschichtliche Wohnreste bei Wellmitz, Kr. Guben. Mitth. Ndlaus. VI. 203. Unwichtig.

117. **Kemke H.**, Das Gräberfeld von Bartlickshof. Schriften der phys. ökon. Ges. zu Königsberg. XLI. 108.

Starck zerstörtes aber wichtiges Gräberfeld mit Brandgräbern aus dem IV.—V. Jahrh. n. Chr. höchswahrscheinlich slavischen Ursprungs. Wichtig sind die eigenthümlichen Gefässe, sämtlich aus freier Hand geformt mit einer vom Halsansatz bis zur Bauchkante reichender vertikal aufgelegter Wellenleiste, die eine Weiterbildung des mehrfach durchbohrten Henkels vorstellt. Das Gräberfeld ist gleichzeitig mit dem aus Klichersdorf, Kr. Guben. *N.*

118. **Kemke Heinrich**, Die Bedeutung der ostbaltischen Alterthümer für die Vorgeschichte der Provinz Ostpreussen. Buschan's Centralblatt. V. 257—262.

Podává stručnou charakteristiku nálezů, hlavně od VI.—XII. stol. po Kr. na základě novější literatury, jednající o archaeologii zemí baltických, zejména katalogu X. arch. sjezdu v Rize od Hausmanna a Buchholtze a atlasu Hackmanna a Heikela. Zajímavý je závěr, dle něhož lze na základě stop v archeol. nálezech souditi, že Finové zasáhli kdysi až do Pruska.

119. **Köhler K.**, Dr., Album zabytków przedhistorycznych wielkiego księstwa poznańskiego zebranych w Muzeum Towarz. Przyjaciół Nauk w Poznaniu. Zeszyt II. Z 21 tablicami. Folio. Poznań 1900. Album der in Museum der Posener Ges. der Freunde der Wiss. aufbewahrten praehist. Denkmäler des Grossherzogthums Posen.

Pro slovanskou archaeologii publikace velmi důležitá. Stručný text provází krásné světlotiskem provedené tabule. Předvádí nálezy dob kovových (I. sešit věnován byl hlavně neolithu) a sice hlavně slovanská pole popelnicová. Mezi nimi důležitostí a bohatostí vyniká zejména pohřebiště u Nadziejewa (pow. środzký) na tabuli XXVII.—XXXIV., mladšího typu z doby železné, za jehož řádnou publikaci

ai slovanští archaeologové. Dále jsou zde ještě předvedeny
ě z Manieczek (pow. śremský) na tab. XXXV. a XXXVI.,
szubiňský), na tab. XXXVII. - XXXIX., LXI., a z Palczyna
b. XL.

a G., Eine archaeologische Reise durch
eutschlands. Gotha 1900. 8°.

Geschichtsblätter.

e O., Dr., Untersuchungen vorgesch. Bronzen
lsteins. II. verbess. Auflage. Hamburg 1900. (Erste
n J. 1897. Cf. Věstník SS. I. 63.).

., Topographische Forschungen über die
lungen der Rochlitzer Pflege. Mitth. des Ver.
ch. 1900. 3. Heft. 2 M.

r lokalen Vorgeschichte der Umgebung der Stadt Rochlitz

r Paul, Dr., Urnenfriedhof bei Beutnitz, Kr.
Verh. berl. 1900. 367—375.

te P., Bemerkungen zu einigen älteren und
en vorgesch. Alterthümer aus nordthürin-
t. Verh. anthr. Berl. 1900, 486.

ech doby hallstattské a latènské.

icher K., Hünengräber. Aus dem „Globus". Bd.

nn Hugo, Mäander-Urnen aus Geiglitz,
n. Nachr. 1900. 47. Z doby římské.

., Wendische Wallstelle auf dem Wald-
el-Gebirge. Verh. anthr Berl. 1900, 492. Krátká

udwig, Die wendische Wallstelle auf dem
Fichtelgebirge in ihrer wissenschaftlichen
iner Vorrede von Professor Jentsch. Hof. L. Lion. 1900.

ykiewicz Włod., Dr., Poszukiwania archeo-
w. Trembowelskim w Galicyi wschodniej.
) 1900. Srv. ref. Věstn. SS. IV. 59.

ykiewicz Włod., Dr., Korony bronzowe przed-
alezione na obszarze ziem dawnej Polski.
) Srv. ref. Věstn. SS. IV. 60.

Nad Prądnikiem. Przewodnik po Ojcowie i jego
1900. Str. 170. Cena 1 r.

is po stránce archaeologické.

Feliks, Monety rzymskie znalezione na
ach. Wiadom. numiz. arch. IV. 194. (Römische Münzen,
oln. Ländern).

T. III. 306—310, 351—354). K tomu článek M. Greima
a naszych ziemiach" ibid. str 266.

133. **Majewski Er.**, Garncarstwo we wsiach Grabowa i Gora (w pow. Stopnickim). Światowit II. 29 (Keramik in den Dörfern Grabowa und Gora). Srv. ref. Věstn. SS IV. 90.

134. **Majewski Er.**, Zabytki przeddziejowe w Dziesławicach. Światowit II. 44. (Vorgeschichtliche Funde in Dziesławice).

135. **Majewski Er.**, Kurhany w Pakalniszkach. Światowit II. 94. (Kurgane in Pakalniszki). Srv. ref. Věstník IV. 90.

136. **Majewski Er.**, Sprawozdanie z wycieczek arch. dokonanych w latach 1898—99. Światowit. II. 85. (Nachricht über arch. Spaziergänge in Jahren 1898—99).

137. **Majewski Er.**, Materiały do mapy archaeologicznej. Światowit II. 129. (Materialien zur arch. Karte.)

138. **Szukiewicz Wand.**, Kurhany ciałopalne w Pomusiu. Światowit II. 3. Srv. ref. Věstn. SS. IV. 89. (Brand-Hügelgräber in Pomusie).

139. **Szukiewicz W.**, Kamienie s wyrytemi znakami. Światowit II. 109. Srv. ref. Věstn. IV. 90. (Steine mit eingravierten Zeichen).

140. **Tarczyński Fr**, Groby rzędowe kamienne w pow. płockim. Światowit II. 19. Srv. ref. Věstn. SS. IV. 89. (Reihengräber im Bezirke von Płock.)

141. **Zakrzewski Z.**, Dr., Groby przedhistoryczne w Kleszczewie. Odbitka z Wiad. numizmat. arch. Kraków. 1900. 8⁰ str. 15. (Vorgesch. Gräber in Kleszczewo).

„Cment pochodzi z okresu hallstadts-iego Przemawiają za tem znalezione przedmioty jako to: naszyjnik z pereł bursztynowych i spirali z bronzu, szpilka z główką spiralną i pierścionki spiralne.“

142. **Бѣляшевскій Н.** Смѣна доисторическихъ эпохъ въ Галичинѣ. Арх. Лѣт. II. 73. (Běljaševskij N.: Entwickelung der vorhistor. Perioden in Galizien.)

Въ ежегодникѣ „Światowit“, т. II. помѣщено извлеченіе изъ отчетовъ о засѣданіяхъ естественно-математическаго отдѣленія Краковской Академіи Наукъ, подъ заглавіемъ „Badania nad dobą przedhistoryczną Galicyi“. Въ виду интереса, какой представляетъ эта сжатая характеристика доисторическихъ древностей Галичины, Н. Б. перевелъ ее на русскій языкъ.

143. **Бѣляшевскій Н.** Раскопки на мѣстѣ неолитическаго поселенія съ керамикой домикенскаго типа у с. Колодистаго, Звенигор. уѣзда. Арх. Лѣт. II., 148. (Běljaševskij N.: Ausgrabungen in der neolith. vormyken. Station beim Dorfe Kolodistoje, Kijever Gub.)

Nové příspěvky k bližšímu poznání záhadných „ploščadek“ t. zv. tripoljské kultury kyjevské

144. **Волковъ Ѳ.** По поводу нашихъ неолитическихъ находокъ съ керамикой домикенскаго типа. Арх. Лѣт. II. 131. (Volkov F.: Zu unseren neolithischen Funden mit der vormyken. Keramik.)

По поводу находокъ г. Хвойки въ окрестностяхъ Триполья и др. авторъ желаетъ болѣе тщательное изслѣдованіе находокъ этого рода, большую методичность

тъ нѣсколько пожеланій, исполненіе которыхъ, по его мнѣнію, можетъ ь всесторонность и полноту изслѣдованія.

. **Zaborowski**. Industrie égéenne sur le Dniestre et :pre. Bull. d'anthr. Paris. 451.

'agit d'une industrie des poteries peintes du style prémycénien. Zaborowski cette industrie prouve „indiscutablement l'existence de commerciales maritimes et fluviales entre le région de Dniestre et de ɔt l'orient de la Méditerranée à une époque ou ses populations indi· yant encore que l'os et la pierre pour la fabrication de leurs outils, ərges de tout contact avec les peuples plus avancés de l'Asie ou de

. **Голубевъ С. Т.** О кладѣ изъ золотыхъ вещей найденныхъ въ Кіевѣ на усадьбѣ Л. И. Бродскаго, по Ека- ой улицѣ. (Golubjev S.: Über einen Depotfund von goldenen ıus dem XI. Jahrhundert.) Отчетъ Церк. Арх. Общ. при Кіев· х. Ак. за 1899 г. (Кіевъ 1900.)

. **Грушевськiй М.** Огляд прац Н. Кондакова з істориї уськоï штуки. Зап. Шевч. Т. XL. Наук. Хрон. 1—13. rśkij M.: Die Arbeiten N. Kondakov's auf dem Gebiete der Ge- altruss Kunst.)

robný referat o posledních dílech Kondakova· Русскія древности I.; Визант. емали; Русскіе клады; О научныхъ задачахъ исторіи скаго искусства.

. **Гульдманъ.** Памятники старины въ Подоліи. 'уберн. Вѣдомости. 1900. Nr. 40—48. (Guldman: Prähist. ıer aus Podolien.)

дища (Nr. 40—42), сторожевыя башни (Nr. 43), курганы (Nr. 43—48)

. **Ханенко В. Н.** Древности Приднѣпровья. III. редшествующая великому переселенію народовъ. (Ч. II.) 900. 4⁰. (Chanĕnko V.: Alterthümer an den Ufern des

ɔдолженіе первой части, посвященной главнымъ образомъ скиѳосармат- вностямъ. Въ данномъ выпускѣ, прежде всего, въ небольшомъ введеніи ктеристика предметовъ, при чемъ главное вниманіе обращено на ихъ ·енную сторону. Затѣмъ помѣщены выдержки изъ дневниковъ раскопокъ (по р Сулѣ—С. А. Мазараки и въ сс. Райгородѣ и Прусахъ, Чер- —В. В. Хвойка.) Остальная часть текста состоитъ изъ описанія пред- ɔсположенныхъ по матеріалу, изъ какого они сдѣланы. За текстомъ 17 фототипическихъ таблицъ съ изображеніями предметовъ" (Реф. въ II. 227.) Изданіе превосходно. Ср. реф. Зап. Шевч. 42. Библ. 2.

. **Ханенко В. Н.** Собраніе Б. И. и В. Н. Ханенко. ги русскія. Кресты и образки. Вып. 2. Кіевъ 1900. 4⁰. nko V.: Sammlung des V. Chanĕnko.)

іки съ крестиковъ и образковъ начиная съ первыхъ временъ христіан- Россіи. Большинство таблицъ наполнено снимками съ предметовъ в.

151. **Volkov Th.** A propos de la publication de M. B. Khanenko sur les antiquités de la région du Dnièpre. Bull. d'anthr. Paris. 1900.

152. **Витте Е. И.** де—. Археологическая находка въ с. Ласковѣ, Владимиръ-Волынскаго уѣзда въ 1610 году. Кіев. Стар. 1900. т. LXIX., стр. 195. (Vitte E.: Arch. Fund im Dorfe Laskovo.)

Древности относятъся по всей видимости къ великокняжескому періоду. Ср. рефератъ въ Арх. Лѣт. II. 113.

153. **Вовк Хв.** З нахідки у могилахъ між Веремем і Стретівкою і біля Трипіля. Матер. Шевч. III. 1—11. (Volkov Th.: Trouvailles dans les kourgans entre Vérémie et Strétivka et près de Tripillé.)

Sommaire: I. Kourgans entre Verémié et Strétivka (gouv. de Kiev). 1. kourg.: cendres, os calcinés, sept vases disposés en cercle parmi lesquels cinq haches et les haches-marteaux; 2. kourg.: squelette en position étendue, dis pointes de flêche en os et en fer, trois vases dont un avec l'anse très allongée en haut; traces de la chambre funéraire en bois; 3. kourg.: un squelette couché sur le côté droit avec les jambes repliées, pointe de lance en silex taillé; 4. kourg.: trois sépultures consécutives: *a*) squelette en position étendue, *b*) urne funéraire avec les restes de l'incinération et *c*) squelette couché sur le côté avec les jambes repliées; 5. kourg. chambre funéraire en bois, pas de trouvailles. — II. Kourgans près de Tripillé. 1. kourg.: chambre funéraire en troncs d'arbres, dont le sol était formé d'une couche d'argile jaune récouverte d'écorce de bouleau, un squelette feminin en position étundue avec une pierre plate auprès des pieds et un petit vase auprès de la tête, petite statuette phallique, miroir en bronze et beaucoup d'objets d'ornement, une pointe de flèche en bronze, morceau de soufre; 2. kourg.: de la même construction que le précédent, squelette d'homme, armes et outils en fer; 3. kourg.: chambre funéraire comme les précédentes, squelette, vase et figurines en os.

B. Čechy a Morava.

154. **Adámek K. V.**, Hradiště, „zkamenělý zámek" u Hlinska. Památky XIX. 27. (Burgwall „versteinertes Schloss" bei Hlinsko.)

155. **Čermák Kl.**, Pohřebiště kosterní pod Hrádkem v Čáslavi. Věstník českosl. musejí IV. 39. (Skeletgräber unter dem Hrádek in Čáslau.)

Nalezeno pohřebiště s kostrami, pocházející ze stol. XII.-XIV.

156. **Čermák Kl.**, Popelnicové hroby proti Hrádku v Čáslavi. Věstník českosl. musejí IV. 47, 49. (Urnengräber gegenüber dem Hrádek in Čáslau).

Rozsáhlé popelnicové pole, náležející dle autora k rázu polabskému neboli lužickému, jež klade autor předběžně do poloviny I. tisíciletí př. Kr.

157. **Domečka L.**, Nálezy předhistorické v kraji Královéhradeckém. Památky XIX. 117. (Praehistorische Funde im Königgrätzer Kreise.) Snůška archaeol. materialů z Hradecka.

58. **Faktor Fr.**, Kamenné hradiště na Stražisku. Č. Mus. č. 68. 162. (Steinwälle auf dem Berge Stražisko.)

59. **Faktor Fr.**, Valy na Kozáku u Mysliovic. Č. Mus. č. 68. 163. (Wälle auf dem Berge Kozák bei Mysliovice.)

60. **Felcman J.**, Archaeologický výzkum údolí Svatoého a okolí. Pam. arch. XIX. 161. (Arch. Forschungen im St. sthale.)

:ulturní vrstvy a jámy z Přemyšlení (Jáma s kostrou, na jejíž lebce stopy ého barviva.) — Hroby se skrčenými kostrami v Klecanech. — Kostrové z první doby křesťanské v Klecanech. (Kostry v rakvích.) — Pohřebiště ticích okresu Karlinského. (Kostry z doby křesťanské s jedním hrobem n). — Kostrový hrob z doby římské v Poštovicích, okr. Slaný). — Sídliště císařství římského v Svrkyni. — Archaeologický nález v Želkovicích. s kostrami z doby křesťanské a jiné s kostrami většinou skrčenými, a bronález faler a udidel bronzových.) Spadá do doby bylanské.

61. **Felcman J.**, Nález obrnický. Památky XIX. 21. (Der Fund ›brnice.)

Irob kostrový v pouhé zemi. Obsah: 2 jehlice a úlomek jehlice, úlomek náramku, vše čistého typu mohylového z mladší doby bronzové. Jehlice šak nemá a nemůže míti nic společného s inventářem hrobů únětických; zde nerozhoduje jistá nahodilá podobnost. Dále se našly prosté žárové jsou-li tyto vůbec z doby římské, nesmějí býti datovány do 1. polovice po Kr. *B.*

62. **Fišara K.**, 1. Předhistorické sídliště „na Ohradě" kla. 2. Nález římské mince v Nákle Č. Mus. Olom. č. 66. a 70. (Vorhistorischer Siedelungsplatz „na Ohradě" bei Náklo und einer römischen Münze bei Náklo.)

63. **Gerlich K.**, Bericht über einen Skeletfund in au. Mitth. anthr. Wien XXX. (181).

:rátká zpráva o odkrytém pohřebišti s kostrovými hroby z doby křesťanské.

64. **Gottwald Ant.**, Pohřebiště u Těšetic u Olomouce. s. Olom. č. 69. str. 13. (Grabfeld bei Těšetice.)

roby typu lužického.

65. **Götze A.**, Das La Tène-Grabfeld von Langugest. LXXVII. 14.

eferat o stejně nazvaném díle Weinzierlově. Götze nesouhlasí s datováním erlovým tohoto důležitého českého pohřebiště

66. **Hellich Jan**, Kostrové hroby laténské na Poděsku Pam. arch. XIX. 183. (Skelettgräber aus der Latène-Zeit in ngebung von Poděbrady.)

Hrob u Chotěšic u Král. Městce. 2. Hrob u Pněva blíže Poděbrad. z laténský u Opolan Horních (kus náramku).

67. **Hellich J.**, Pohřebiště laténské v Dobšicích blíže vsi. Památky XIX. 89. (Das Latène-Grabfeld von Dobšic bei es.)

er (Reihengräber), darunter 2 Kriegergräber mit Schwert tet. In 7 Gräbern wurden neben den Köpfen Gefässe gentirung von Norden nach Süden. Die gewissenhafte Durchreibung der Gräber verdient volles Lob. Mit der Datirung r jedoch nicht übereinstimmen. Dass die Dobšicer Gräber ste Übergangsglied der böhm. Tènegräber bilden — wie H. 1 beweisen die einschlägigen jüngeren Gräber so namentlich řemyšlení (Grabung Pič), das Doppelgrab aus Juliska-Podbaba ner die Skeletgräber mit römischen Schmucksachen, wie jenes (Sammlung Jira), aus Vrutic, u. 3 Gräber aus Noutonic sowie das Grab des Kuttenberger Museums etc.

von Dobšic, welche einen geraumen Zeitabschnitt repräsentirt, uf den Gesammtcharakter ihres Inventars mit dem Gros der ens betreffs des Alters auf gleiche Stufe gestellt werden. Ich ereits wiederholt Gelegenheit, darauf hinzuweisen, dass für ne-Cultur höchstens eine Zweitheilung (ältere u. jüngere t römischen Einflüssen) am Platze ist, weshalb die ältere zation des Tène in 3 Perioden bei uns nicht zutreffend ist. er Beziehung das Grab No 10, wo 2 bronzene sogen. Frühbronzenen u. 2 eisernen Mittel-Latènefibeln beisammen gedi derartige Erscheinungen sind in unseren böhm. Gräbern eich! Jedem unbefangenen Beobachter muss sich infolge dessen rängen, dass bei uns die sogen. älteren Fibeltypen entschieden jüngeren Typen auftreten; u. ich will bei dieser Gelegenheit dass unser vermeintlich ältester Fibelrepräsentant, die Duxer einem Bruchstücke eines blauen Glasarmringes im Duxer rde und dass die Ornamentirung sowie auch die technische r Fibeln des Duxer Schatzes (sowie auch der Duxer Bronze- vorgeschrittenen Charakter aufweisen.

bestätigt aber das jüngere Alter unserer Tènegräber die nahmslos auf sämmtlichen Fundstätten bereits den römischen rdentlich nahe verwandt erscheint, was ja auch H. Hellich abgefässen spontan und ausdrücklich konstatirt hat. Eine eres Latènes mit Koralleninkrustation konnte bisher nicht 1; auch die bezüglichen Münzfunde weisen auf jüngeres

K. B.

s M., Vorgeschichte Böhmens. I. Feuilleton im 1900. 7. Februar. Nr. 36.

 řší doby české praehistorie na základě práce K. Buchtely, au SS. III. Příloha. (Srv. i Mitth. anthr. W. 1900. 61), kterou valou.

K., Dr., Mohyly na Husíně. Památky XIX. 115. Iusín).

z doby bronzové, hallstattské a laténeské.

V., Pohřebiště u Žešova. Č. Mus. Olom. č. 69. bei Žešov).

z doby blíže neurčitelné.

ıcanda Jindř. La Tèneské nálezy v Novém Bydžově. IX. 157. (Latène-Funde in Neu-Bydžov).
ostrami rázu laténského.

ıdelka Flor., Paběrky z Vyškova. Č. Mus. Olom. č. 69. chiedenes aus Vyškov).
v Hošticích. 2. Odpadkové jámy v cihelně u Vicomělic. 3. Římská ia, nalezená na poli obce Lhoty u Vyškova.

ška Karel, Praehistorie moravská. Ottův Slovník VII str. 705—712. (Vorgeschichte Mährens).
ná přehledná stať, jejíž hlavní chronologické výsledky jsou ná-.h moravský trval asi do r. 1500 př. K., doba bronzová do r. 500, I stol. př. Kr., laténská do konce I. stol. po Kr. Doba od V—XII. risována je slovanskou kulturou hradištní. Slované se projevují žárovými poli doby bronzové, laténské hroby kostrové přičítá autor ślým od Rýna.

ıowsky Al., Bericht über neue Funde des Jahres ·r Bronzezeit Mährens. Mitth. Cent. Com. XXVI. 123.
grab von Eisgrub aus der Latène-Periode. 2. Brandgrab von ›rselben Zeit. 3. Bronzeschwert aus Weisstätten im südl. Mähren.

ıman E, 1. „Kostrové hroby u Stodůlek“. Z doby Žárové hroby u Řeporyj“. Památky XIX. 65 a 66. bei Stodůlky u. Brandgräber bei Řeporyje.)

· **J. L.** Dr., Žárové hroby lužického typu u Lháně. des Lausitzer Typus bei Lháň.) Památky XIX. 261.
datoval dosud vystoupení hrobů lužickoslezských v Čechách Kr. Zde se určitě o době lháňských hrobů nevyslovuje, ale zdá ›ysli dobu starší.

ıocházka A., Římské mince z Blažovic (u Slav-)lom. mus. Č. 66. p. 70. (Römische Münzen aus Blažovic).

ıhlý H., Bericht über seine Thätigkeit während rs 1899. Mitth. anthr. Wien XXX. [144].
výkopech v jižních Čechách, ponejvíce mohyl z pozdní doby

ınzl K., Předvěký hrob v Hrabové. Č. Olom. Mus.). (Vorgesch. Grab in Hrabová).

ılička. Hromadný nález bronzů na Přerovsku. nus. Č. 66. p. 67. (Depôtfund von Bronzen bei Prerau.)
bronzů z mladší doby bronzové.

ı středního Dunaje. Země alpské a karpatské.

ıměmid J. Dr., Prehistorijski predmeti željeznoga rengrada u Srijemskoj županiji. Zagreb. 1900. ›jecte der Eisenzeit aus Šarengrad.)

182. **Hoernes M.** Dr., Bronzen aus Wien und Umgebung im k. k. naturhist. Hofmuseum und die Bronzezeit Niederösterreichs im Allgemeinen. Mitth. anthr. Wien XXX. 65—151.

Přehled nálezů.

183. **Hoernes M.** Dr., Funde verschiedener Altersstufen aus dem westlichen Syrmien. Mitth. d. prähist. Commision d. Akad. Wien 1900. (Separat).

„Die fünf neuen Fundorte, aus welchem die hier veröffentlichen Altertümer stammen, d. i. Vučedol, Bogdanovci, Markušica, Adaševci und Svinjarevci, liegen sämmtlich in der Nähe des grossen Donauknies bei Vukovar. Der Zufall hat gewollt, dass durch diese Serien namentlich vier verschiedene Culturperioden des Landes vertreten seien: Vučedol ist reine jüngere Steinzeit, Markušica Bronzezeit, Adaševci Hallstattperiode, Svinjarevce slavisch-magyarische Urzeit.“ Srv. referat ve Vjesniku hrv. IV. 233.

184. **Kenner Friedr.** Dr., Bericht über römische Funde in Wien in den Jahren 1896 bis 1900. Herausg. von der k. k. Centralcommission für Kunst- und hist. Denkmale. Mit 1 Tafel und 93 Abb. Wien 1900. 6 Kr.

Prostý ale podrobný popis nálezů.

185. **Müllner A.**, Photographische Aufnahmen aus den Sammlungen des krainischen Landesmuseums „Rudolfinum“ in Laibach. 57 Tafeln mit Text. Preis 95 M. Laibach 1900.

Cf. ref. Praeh. Blätter 1901. 26.

186. **Müllner A.**, Neue Funde in Laibach. Zs. Argo. Laibach. 1900. Nr. 7.

187. **Reinecke P.** Dr., Brandgräber vom Beginne der Hallstattzeit aus den östlichen Alpenländern und die Chronologie des Grabfeldes von Hallstatt. Mitth. anthr. Wien XXX. 44—49.

Žárová pohřebiště periody hallstattské ve východních zemích alpských patří do starší její doby. Perioda hallstattská počíná se pak asi r. 1000 neli dříve a táhne se nejmladšími hroby až po 4. stol. př. Kr. (Do fase ranních latènských fibul.)

188. **Stockhammer Gust.**, Einzelfunde römischer und griech. Münzen in Oberösterreich. Mitth. Cent. Com. XXVI. 122.

189. **Čermák Klim.**, Z cest archaeologa po Slovensku. Věstník českosl. musejí. IV., 7, 23, 71. (Aus den Reisen eines Archaeologen in der Slovakei.)

Zprvu podána zpráva o Turč. Sv. Martině a tamějším museu archaeologickém, pak se popisuje Hrádek pod Bystřičkou, hradiště Rakša u Štubňanských Teplic a j. méně důležitá naleziště.

190. **Zaymus Romuald.** Upozornenie na dejepisne, náboženské i prírodné pamätihodné veci v stolici trenčianskej. Sbor. mus. slov. V. sv. 1. 55.

Na str. 57. zmínka o památkách archaeologických v Rájecké dolině, ale s výkladem nesprávným.

n István, Római leletekröl Livádián. (Hunyad m.) Trouvailles romaines à Livadia (c. de Hunyad).

y Gábor, Avar sírleletekröl szentes határában XX. 393. Cimetière de l'époque des Avares à Donát.

Gyula, Árpádkori sírleletek Zemplén vár. s. 1900. 39—61. (Tombeaux de l'époque des Arpades Zemplén.)

Gyula, A. Vaskuti, Parabutyi és Karavukova-földmüverköl. Értes. XX. 1900. 385. Les tertres ty et à Karavukova-Ráczmilitcs (comté de Bács).

zky Tivadar. Honfoglaláskori sírról Bereg-XX. 398. Tombeau à Beregszász à l'époque de l'occu-r les Magyars.

d Gyula, A Nagy-Berkii (Somogy m.) leletröl. a trouvaille de Nagy Berk (comté de Somogy).

r Fel., Öskori szobrocskák az Alduna vidé-tes. XX. 62—71. (Praehistorische Figürchen aus der end.)

eferát J. Thirringa v Mitth. anthr. Wien XXX. 215.

ke P., Egy pannoniai fibuláról. Értes 1900. e pannonienne.)

Péter, A Pecze-Szentmártoni regi sírokról —171. (Anciens tombeaux de Pecze-Szent-Márton c.

Victor, Öskori emlékek ásatásáról Bakony-1900. 84—87. (Fouilles dans un cimetière préhist. . de Veszprém.)

ch Bert. Dr., A Simonfai bronzleletröl a Ka-fögymnasium gyüjteményében. Értes. 1900. lle de l'âge du bronze de Simonfa, com. de Somogy.)

l J., Ujabb, hazai leletek az avar uralom 1900. 97—125 (Nouvelles trouvailles de l'époque

Kálmán, Magyarország öskora. Pozsony, Buda-préhistorique en Hongrie). Srv. ref. v Értés. 1900. 91. V. 68.

Kálmán Freiherr von, Hochhenklinge Gefässe t. Mitth. anthr. Wien XXX. 152—154. Bronzezeit an."

István, Római és más sírokról Alsó-Szent-Értés. XX. 391. Tombeaux romains et autres tombeaux yfalva (c. de Torda-Aranyos).

h Julius, Praehistorische Funde aus dem . anthr. Wien. XXX. 189.

Funde aus dem südöstlichen Theil Siebenbürgens, besonders sterbügel bei Brenndorf. Die Betrachtung dieser Funde

'dortige Cultur am Ende der jüngeren Steinzeit and in der allzeit stark von der aegaeischen Kunst beeinflusst wurde. Ein er zeigt auf die Verbindung mit Ungarn.

ampl Jos. A honfoglalási kor hazai emlékei. (Die en Denkmäler der Zeit der Landnahme. Die Quellen der dnahme. S. 507—830 Budapest. Akademie 1900.

lilieker in Buschan's Centralblatt. 1901. 190: „Epochemachende die Funde des IX.–X. Jahrh. aus dem Gebiete Ungarns, unter jedenfalls auch Resten des früheren Bevölkerung befinden, wordas Eigenthum des eingezogenen Magyaren leicht zu erkennen bisherigen Erfahrungen haben die Magyaren ihre Toten in der zt. Die Leiche wurde bekleidet in die blosse Erde gebettet, mit ı Gliedern mit dem Kopfe nach Westen. Wenige Gräber hatten len reichsten ist der Tote mit seinem Rosse bestattet. Unter den lie zum Angriffe in der Mehrzahl vertreten, Schwert (einscheidiger seltener vor. Die meisten anderen Waffen weichen nicht von n ab. Aus dem Inwentare sieht man, dass die einwandernden ıt etwa ein auf niederer Kulturstufe stehendes barbarisches Volk ıeisten Analogien ihrer alten Cultur finden wir in Russland bea Gubernien Tambov und Vladimir, im Südrussland und im Kaund befasst sich der Verfasser mit der Ornamentik."

D. Země balkánské.

ковичъ Борисъ, Бѣлѣжки по археологията на вска България. Сборн. мин. кн. XVI.—XVII. I. Дѣлъ. rchaeologisches aus Donau-Bulgarien.)

ch pevnostech na Dunaji (Cebrus, Dorticum, Pomodiana, Almus, nia, Florentiana.)

обруски В. Материали по археологията на я. Сборн. Мин. кн. XVI.—XVII. 1. дѣлъ. Стр. 3—146. V.: Materialien zur Archaeologie Bulgariens.)

ки конници (Допълнения къ статията въ Сб. XI. 68, XII. 318, XIII. ıда ѣздачка и ловчийка. III. Епона. IV. Паметници и надписи по култа Релисфи съ образа на Зевса и Хера. VI. Паметници по култа на анусъ и Вертумнисъ. VII. Аполонъ. VIII. Дионисъ. IX. Кибела. I. Разни паметници и надписи. XII. Петъ древнохристиански надѣ римски военни дипломи.

ıcher Joh. Eine praehist. Culturschicht in Jajce, litth Cent. Com. XXVI. 160.)

ře neurčené sídliště.

ernes M. Trésor d'objets d'argent trouvé à Strbci L'époque de la Tène en Bosnie. Paris 1900.

ıen Teodor. Stari spomenici u Albaniji. Glasnik XII. ınkmäler aus Albanien.)

1. Prehistorička i rimska nalazišta u okolici Skadra. 2. Stara ı 3. Stari grad Drivastum.

necke P., Dr. Grabhügelfund von Joschewa in lth. anthr. Wien. XXX. 50.

nobyle s mečem bronzovým a keramikou, ukazující na oblast atří do doby bronzové, a sice oblasti uherské keramiky.

Раскопки Русскаго Археол. Института въ осенью 1899 года. Виз. Врем. 1900. 590—592. s russ. arch. Instituts in Bulgarien.)

:ахъ на мѣстѣ Великаго Преслава, гдѣ уже ранѣе работалъ проф. при турецкомъ селѣ Абобѣ.

сильевъ А. Экскурсія въ Македонію Русскаго ческаго Института въ Константинополѣ 99 года. Виз. Врем. 1900. 588—590. (Vasiljev A.: n des russ. arch. Instituts nach Makedonien.)

---

4. Starožitnosti kulturní.

година А. Л. Распространеніе культуры въ ескія времена. ЖМНП. 1900. Іюнъ. 259—280. .: Über die Verbreitung der Cultur in der Vorgeschichte.)

chow R. Über den Ursprung der Bronzekultur armenische Expedition. Mitth. anthr. Wien. XXX.

a na sjezdu něm. anthropologů v Lindavě v září 1899, v níž své mínění o zakavkazském původu bronzů, na základě nových ů odtamtud. K přednášce té podal O. Montelius (84) přehled o původu a cestách bronzové kultury do Evropy. Podle něho ožny: západní přes sev. Afriku do Španěl a dále, a důleži-ní přes Řecko, Balkán k severu. Zde Dunaj tvořil nejdůležitější a, tudy přišla měď a bronz do Německa a zemí slovanských.

ирновъ И. Н. Очеркъ культурной исторіи юж-янъ. Зап. Каз. LXVI. 7./8. 113—144, 12. 49—78, LXVII., 4. 25—53. Také odděleně. (Smirnov J.: Abriss einer ite der Südslaven.)

еніе: Введеніе. Обзоръ географическихъ условій. Культурная среда. ы: данныя историческія, данныя археологіи, языка. Вліяніе гре-ское. Романизація ѳрако-иллировъ. „Варвары". Славяне. Вопросъ ой родинѣ славянъ. Ходъ и характеръ славянской колонизаціи. о населенія. — Отд. I. Развитіе матеріальной культуры. Источ-языка, археологіи и этнографіи. Огонь. Способы добыванія пищи. одство. Земледѣліе, его орудія и техника. Способы изготовленія деревянная, глиняная, металлическая. Типы кушаній. Жилище. енки. Формы, связанныя съ орудіями передвиженія. Орудія пере-а, сани, кола. Постоянныя жилища: шалаши, мазанки, бревенчатыя я постройки. Внутреннее устройство дома въ связи съ вопросомъ формъ юго-славянскаго жилища къ средне-германскому: въ Босніи,

Герцеговинѣ, Рѣзьѣ, Славоніи, Сербіи, Болгаріи. Внутреняя .ще, мебелъ. Дворъ и надворныя постройки. Одежда.
pojeviće v Balk Pregledu IV. 73, L. Miletiće v Bъlg. Pre-

К. К. Собраніе сочиненій, изд. Имп. Акад. 5. С.-Пб. 1900. VI. + 79 стр.; VII. + 338. Цѣна r z: Gesammelte Schriften.)
оліи живописи въ сѣверной Европѣ отъ Карла Великаго эпохи.
і по археологіи восточной, класической и древнехристіанской.

наго С. К. Древне-русское жилище по ·билейный Сборникъ въ честь В. Ѳ. Миллера, ред. Стр 129—149. (Altrussische Wohnung nach den

1. Былинное изображеніе жилища вѣрно исторической дѣй- › жилище — богатый домъ XVI.—XVII. вѣка. 3. Оконча- Єанія принадлежитъ скоморохамъ XVI—XVII. в. 4. Форма какъ мы имѣемъ ихъ въ настоящее время выработались .—XVII. вѣкѣ. 5. Въ настоящее время эпосъ неимѣя, если иться, питательнаго источника, старѣетъ и замираѣтъ.

ю A. Le trésor de Pétrossa. Etude sur l'orfèv- s J. Rothschild. 1900. 695 p. fol. avec 372 illustr

n W. A. Dr., Der Krainburger Goldfund. Ein .um der Verroterie cloisonnée. Mitth. Cent. Com.

urgu na Savě podal podnět k této rozpravě. Odkryto tam ·i (asi 200 hrobů), ležícími na boku, s milodary, jež řadí VII. století. Zajímavy jsou věci emailované technikou sv. . — Autor končí závěrem, že sídlel zde lid rolnický pů- bo německého.

ı Alfred, Über die im Ostpreuss. Provinzial- 'ahrten Gewichte der jüngsten heidnischen . Sitzungsber. d. A. G. Prussia 1900. Heft 21. 5. 278.
sind aus Bronze und Eisen gefertigt, ihre Form ist bgestumpften Doppelkegels."

ıerger A., Vorgeschichtliche Gewichte des ms. Sitzber. der A. G. Prussia. 1900. Heft 21. Buschan's Centralblatt 1900. 300.
Beschreibung in Ostpreussen gefundener Gewichte und theidnischer Zeit mit Heranziehung des in den russischen handenen Materials. Es ist hier der Versuch gemacht, das r behandelten Zeit festzustellen und das Normal-Gewicht positives Ergebnis ist nicht erzielt worden.

L., Popis naušnicâ (ukosnicâ, mingjušâ) ı hrvatskich spomenika u Kninu. Inventaire

es du Premier musée des monuments croates à Knin. V., 40, 67, 131.

é sbírky náušnic povejvíce z prvních století doby slo- provázený příslušnými obrazy. Mnoho typů ruských.

F., Nekoliko kovinskih uresa s pojasnih og remenja i drugih podveza u nošuji Starohr. Prosvjeta V. 37—39. (Über einige Detaile n Kroaten.)

ki Ant., Romowe, rozprawa archaeologiczna. nauk. Poznań 1900.

vátném místě Romove zvaném v Prusku.

us Oscar, Die Chronologie der ältesten Norddeutschland und Skandinavien. Mit weig (Fr. Vieweg) 1900. 20 M.

ůležitost i pro archaeologii západních zemí slovanských, všem o nálezy zemí nordických a rozebírá obsah a exi- é a první doby bronzové na severu Evropy. Z otázek, zajímá nejvíce otázka, odkud přišly první kovy na sever, povídá: z Orientu a sice dvěma cestami 1. západní, přes padní Evropu a 2. jižní, přes Balkán a od Adriatického í cesty jsou dolmeny a zvoncovité nádoby. Kovy nepři- hypothesu tuto, již S Müller nechává nerozřešenou, za- odně, — ale obchodem, importem kovových předmětů, yvinula produkce domácí. Kdy se tak stalo, určuje Mon- ologii i absolutně na základě nálezů orientálních, a hlavně nské. V severním Německu a Skandinavii známa byla ž v druhé polovině III. tisíciletí př. Kr., bronz pak už I. tisíciletí.

Über die Chronologie der ältesten Bronze- III. 265.

ného díla Monteliova.

, Über die Bedeutung der chemischen Ana- schichtlichen Untersuchungen. Mitth. anthr. sber. S. [30].

jezdu německých anthropologů v Lindavě v září 1899. elmovi i bronzy z hrobů zemí slovanských. Výsledky ování místa, odkud rudy k hotovení bronzu nutné byly pruské s antimonem ukazují na příkl. původem do

---

5. Starožitnosti právní.

Ѳ. Ѳ. Славянское право и его исторія. Словарь Брокгаузъ—Ефрона. 1890. (Das slavische schichte.)

istorya porównawcza
oryą prawa polskiego, seš. 5

adní otázky slovanskýc
a státních, za účastenstv
uš Rieger, I., str. 93—106
chichte.)

právě jmenovaných prací

law, Drużyna i Śrenia
zny, r. 1900, str. 200—22

polského právního historika.
ch zápisek, jichž obsahem je
), na základě Długoszova Lib
ůvodní sídla, t. zv. „hnízda" p
pojena mapka.

o zádruhu staroslova
—267. (Zum Streite über di

ého rázu. V prvé své části s
, ve druhé se obrací proti
vu slovanském. Obšírné vyv
st od Kadlce ve článku Ro
. Prvá část článku právě vy
o sluší vytknouti stati Pekařov
mezi Kadlcem a Peiskrem, n
uhé práci. Spis Peiskerův za
ámkám.

ývoj society a práva sl
. (březen 1899 — únor 190
esellschaft und des slavisch
Böhmen.)

Pokračování většího díla, započatého již v prvém ročníku
ovatel namnoze jest úplně samostatný. Zvláštností práce Va
tor necituje nikde literaturu a přibližuje výhradně jen ku pram
se dílo nevydává též separátně.

237. Сергѣевичъ В. И. Древности русска
ладѣнія. ЖМНП. 1900. CCCXXXI. (сентябрь, 58—
25—273); 1901 CCCXXXIII. (февраль. 293—353), CCCX
7—71; апрѣль 328—358.) (Sergějevič V. J.): Die
hältnisse im alten Russland.)

Slavný autor Právních starožitností ruských zabývá se v
tými, dosud velmi spornými otázkami, týkajícími se majetk
pozemkům ve staré Rusi, a zejména poměru sedláků k půd
zení; píše o velikosti a tvářnosti starých ruských vesnic, o
ení atd. Čerpá hlavně z piscových novgorodských knih z k

svých pracích, stojí i zde na stanovisku individualistickém, kou i existenci principu kollektivného. Nová práce jest zna- Právních starožitností autorových. Dělí se na tři části, nade- ы и крестьянскія общины; 2. Деревня, дворъ, село; 3. Хозяй- е землями.

ski Wacław. Dożywocie. Wisla XIV., r. 1900, zeszyt 3., r. 241—252. (Über das Ausgedinge.)

statí snaží se dokázati, že z prvotního barbarského oby- é, práce neschopné lidi, vyvinul se znenáhla vlivem civili- vzrůstu blahobytu právní ústav výměnku, zv. u Němců edinge, Leibzucht, Altentheil, Ausnahme, Auszug, u Poláků r, wymiary, wyderek (z něm. Wiederkauf), liftyng, littyng, Leibgedinge), wydbanek, deputat, wysąd, wycug (z něm. , wymowa. Mnoho nového se tu nedovídáme. O věci psal ném díle „Lud, jego zwyczaje . . .“ Oskar Kolberg a po ve článku Dożywocie (Wisla, II.). Obou pramenů užívá

никъ народныхъ юридическихъ обычаевъ. Томъ ь подъ редакціей дѣйствительнаго члена общества . (Записки Импер. Русс. Геогр. Общ. по Отдѣл. С.-Пб. 1900. (Sammlung der nationalen Rechts-

ukázalo ethnografické oddělení Cís. rus. geogr. společnosti, ích obyčejů, započaté r. 1878, se bude pokračovati. Tenkráte atvějeva (jako VIII. sv. Zápisek Cís. rus. geogr. spol.) prvý iár. právních obyčejů. Nynější druhý svazek vydán jest pod civilisty ruského S. N. Pachmana, autora velkého díla раво въ Россіи. Jednotlivé části knihy nadepsány jsou takto: чан Остяковъ Западной Сибири и Самоѣдовъ Томской губерніи. Очеркъ народныхъ юридическихъ обычаевъ Смоленской гу- на. III. Юридическіе обычаи у крестьянъ Могилевской губерніи. . Очерки народно-обычнаго права Вологодской губерніи. В. П. ваніе зятьевъ-пріемышей по обычаямъ Архангельской губерніи. VI. Свадебные обычаи крестьянъ Костромской губерніи. Н. Р. эстьянской семьѣ въ Новгородской губерніи. Д. И. VIII. Пре- занія по понятіямъ крестьянъ Поволжья. Е. Т. Соловьева. дическіе обычаи по указаніямъ судебной практики. N — X. Про- нія народныхъ юридическихъ обычаевъ.

к Емилијан, Биљешке о задружним и госпо- приликама у Босни и Херцеговини. Глас- музеја у Босни и Херцеговини, XII., 1900, str. ierkungen über die familiengemeinschaftlichen und wirth- ältnisse in Bosnien und der Herzegovina.)

oddíly článku nadepsány jsou: I. Задруге: 1. О управи за- дужности, права и части; млађине дужности. 2. О диоби за- ie. — III. Сеоска заједница; редовничка и ујмени млин.

241. **Testaud G.**, Des rapports des puissants et des petits propriétaires ruraux dans l'empire byzantin au X siècle. Bordeaux 1898.

O knize této vyšlé sice už před 2 lety, vyšel důležitý referát P. Bezobrazova v Виз. Врем. 1900. 156.

242. **Winawer Max.**, Najdawniejsze prawo zwyczajowe polskie. Warszawa, E. Werda i Sp., str. 281 i III. 1 rubl.

FILOLOGIE BALTS

1. Baltské kmeny vůbec.

J., Lett. *dzirnavas, pelavas, ragavas*
mme in den baltischen sprach

(*dzirnus* atd. nejsou kmeny na *-ū*; balt. *gi*
p.) měly gen. pl. *-avu* (: sl. *-ovъ*, ř. *-εων*
Z lot. *dzirnavu* přenesením i *dzirnavas* (v.

rger A., Ursprung, Bedeutung un
ens „Gudden". Sitzb. Pruss. XXI.,
)

E., Kahdu lomu spehlejuschas
tweeschu tautas pasaules wet
(Die Rolle der balt. Stämme in der W
ké a sarmatské, i Amazonky, byly prý kme
ěji zatlačili Slované a kmeny baltské Finy
giové, Vandalové, Varjagové a m. j. byly k
ých národů.

s lietuviškai-latviško krašto. Ka
Petersburg, A. Ilin, Картограф. завед.

2. Litvané.

ngen der Litauischen litterarischen
Heidelberg, C. Winter (in Komm.). 116

., Lithauische Sprachlehre mit
htes verfasst. I. Memel 1899. 1900.

M. J. A., Litauisches Elementarbuc
2. (Tittel-) Ausg. Heidelberg, Winte

l'accent et de la quan

ci a kvantit na základě e

pos de l'article de M
iennes. Parole II.
es. 2. L' intonation des n
klo z *πολλοῖ dle πολλαί (
ούς z *ὀδοῦς (: lit. lẽka,
taženou; gerē- má intonaci
oi a ē muselo býti přecho
aci raženou.

ie Wolfenbütteler lit
re 1573. I. Mitth. lit. Til
láskových zvláštností, z n
k'), doik (dûki), buik (búki),
ki-gi. Vyšlo i o sobě v Tylž
zuki. Wisła XIV., 42
před palat. vokály (na př.
ch jméno —, všelijak zk
lẽva,) a j. Jejich území (n
některé obce lit.-polského
okr. suwalském obce Pun
szków a severní kraj okr. a
některých dzuckých obcí.

leine russisch-poln
, 561—575.
ambizas „kalvinista" z p. ba
posavadním studiím o z
pol. zatego.

flāgitium, lit. blogas. Ei
ateinischen. Idg. Beitr. X
bl-. Csl. blagъ z *bolgъ.

rniaus nusidavimai
Tils. 25 (V. 1), 87—9

lszevského.

tewskie, zebrane przez ś.
przez ś. p. O. Kollberga
ne, zredagowane i wydan
de Courtenay. I. (z
XLIV., 247 s. 4⁰. 20 ko
Juszkewicz, hsg. von J.

zu den Giesmiu Bal

, Konstantin Szyrwids Diktionarium. Biblio-
itth. lit. Tils. 25 (V. 1), 68—70.

sb., Ein Beitrag zur Volkskunde Litauens.
1), 70—75.

h a p.

sb, Der Wachholder. Mitth. lit. Tils. 25 (V. 1).

r o národopisném významě jalovce. Lit. *kadagys*, pr. *kade-*
slov. (*kaditi* a p.).

, Feuerkultus der Litauer. Arch. Relig. 1900.

Ślady ustroju matryarchalnego na Litwie
la XIII., 9—10 (Spuren des Matriarchats).

Kunigowanie na Litwie. Lud V., 78—79 (Das
Litauen).

Przyczynki kulturalne. Przeżytki kultu wody
Poniewieskim). Lud V., 201—207 (Reste des Wasser-

ь Э., Гдѣ искать землю Нальщанскую
лѣтописи. ЖМНП. CCCXXIX Май 159—201.
lag „Nalьšćane“ der Chron. Hypat.)

iron. k l. 1260—1264) leželo v újezdě Wilkomirském (osada
Ke jmenu srv. prus. *liskis* „brloh“

-Bericht. Mitth. lit. Tils 25 (V. 1), 100—106.

iopisech i knihách a o pracích z baltské, zvl. z lit. filologie.

s lietuwiszku knygu su gotiszkomis litaro
ehnen ve Vých. Prusích), M. Jankus. 32 s. 16°.
auischer, mit gotischen Lettern gedruckter Bücher.

3. Lotyši.

der 71. Jahresversammlung der lettisch-
esellschaft, Mitau, den 6. Dec. 1899. Mittau. 66 S.
bliografické (J. W. Sakranowicz, G. Hillner, A. Bernewitz).
rové stati „Die Birke im Volksliede der Letten“. Arch.
um altlit. und auch lett. Baumkultus“; o navrhovaném
62 n: lot. *katrs* pův. „který z obou“, pak vůbec „který“,
stit, pestel'i; lot. *sudmalas* „mlýn“ snad z **sukmalas* (cf. lit.
vadmala. 63 n. zpráva o Lotyších (Kurech) v Prusku (na
ě sev. od Memelu na 120 duší).

I., Über den lettischen silbenaccent. Idg.
274.

sky a dvojhlásky (též tautosyllabická spojení samohlásek
mi) mají v lotyštině, aspoň v některých dialektech, troji
aenou a padající Intonace téhož kořene v rozličných jeho
em (ale ne vždy) je stejná. — Podobný popis různých
omér k intonacím lit.

29. **Endzelin J.**, Ursprung und gebrauch des lettischen *debitivs*. Idg. Beit XXVI. 66—74.

Původně stával místo debitivu (na př. *man jáêd* „mně jest jísti") infin. nutnosti (i možnosti). Tak ještě *man jâbût* „mně je býti". Záměna indikativem vznikla, když byla v obyčeji ještě slovesa bezpříznaká, jichž 3. os. hláskami se rovnala infinitivu, na př. **man jâēt* „mně jest jíti": infin. *ēt* byl pokládán za 3. os. ind., a když staré tvary sloves bezpříznakých zanikaly, dle toho byl nahrazen. Praefix *jà* = střhněm. sęsilující *jā jō*. V lidové písni je debitiv ještě vzácný.

30. **Mühlenbach Karl**, Über die Angermündischen Genitive der männl. *a*-Stämme mit der Endung -*s* oder über die Spuren des Genitiv-Lokativs im Lett.

„Verf. hält die bereits von Bielenstein II. 21 angeführten in Angermünde vorkommenden merkwürdigen Genitiv-Formen (auf -*s*) der m. *a*- Stämme nicht für den Gen. Sg., sondern für einen Gen. Pl., der die Funktionen des Dual schliesslich übernommen (die Endung *nus [?]* des lit.-lett Gen.-Lok. Du. wird -*os*, daraus -*us* und endlich mit Schwand des Vokals '*s*)". (Č. 27, s. 65.). — Tamtéž zpráva o užívání tvarů gen.-lok. du. *abejs* (*abejš*), *divejs* (*divejš*; na př. *divejš gadu vecs* „dvě leta [dvou let] stár"; *divejšu kāzas svinêt* není v lidu známo). Srv. Zubatý, Věstn. ČSpol. 1897 17; Idg. For. VIII. 214 n.

31. **Mühlenbach K.**, Par daudfskaitl'a g'enitivu. Austr. XVI. 61—63. (Der appositionelle Gen.plur.)

Apposicionální gen. tvoří v lot. s řídicím jmenem vlastně složené jméno s jediným přízvukem (*gana-mêita* „pastýřské děvče", vl. pastýře-děvče"). Často stává gen. pl., zvláště, kde by němčina měla složené jméno (*apšu kûks* = *apses kûks* „Espenbaum"); někdy ve volbě čísla se zrcadlí bývalé poměry lot.: *láuku balûdis* „Feldtaube" (pole byla malá, ale hojná), *meža balûdis* „Waldtaube" (les veliký byl souvislý). Tvar na -*u* není abl. sg. nýbrž gen. pl. (srv. Idg. For. VI. 297).

32. **Walodas druskas.** Austr. XVI. 283—284, 376—378, 668, 934. (Kleinere lexikalische Beiträge.)

Pokračování z dřívějších ročníků. Obsahem jsou příspěvky k lot. slovníku (*kaipt—kanta-vāle*).

33. **Бергсъ П. Р.**, Нѣчто о литературѣ латышей. Кн. Магазина М. О. Волфъ Изв. по литер. III. 141—146. (Bergs P. R.: Die lettische Litteratur.)

34. **Behrfiń L.**, Neredfigais Indrik'is un wińa dfeesmas. Riga, Latv. Beedriba. 10 kop. (Der „blinde Heinrich" und seine Lieder.)

Biografie lidového pěvce (1783 - 1828) s 17 jeho písněmi.

35. **Behrfiń L.**, „Deews" latweeschu mitologijâ. Austr. XVI. 33—35, 148—149, 248—251, 534—536, 605—611 (Der Deews in der lett. Mythologie).

1. Nejstarší stupeň významu Dēva souvisí s oblohou (ést. *taevas*, vzaté z lot. = obloha; příbuzná slova idvr.; stopy v lot. hádankách a p.). Východiště mythologických názorů ovšem nemuselo býti jednotné; theorie přírodní s animistickou i při Dēvovi se dají smířiti. — 2. Kult Dēvův, jeho povaha a skutky. Dle lidových tradic Dēv je pán a soudce, ale jen v styku s člověkem. Proto je

náboženským ve světě. — 3. Děv byl jediný (výklad tradic, které
ı odporují); děviňi, vedle něho se objevující, totožní asi s bytostmi
ňi, též veli, jsou asi duše zemřelých. — 4. Děvovi synové (Děva
tradici jsou jen bezvýznamná výzdoba Děvova, vzniklá analogií
ěrů. Určitěji vystupuje Laima (jejíž poměr k Děvovi zase přizpůso-
m poměrům), pomocnice žen a dívek (i personifikace osudu): ale
ení vlastně samostatným božstvem, nýbrž pomáhá k zobrazení oněch
eré odpovídají povaze ženské. Vlastního polytheismu lotyšská mytho-
mimo Děva zná lidová tradice jen zlé duchy (Jûds, Jupis, Kāvi,
Jak Děv dle lidových tradic žije.

rufits M., Über die ehemalige lettische Färbekunst.
XXI. 199—216.

4. Prusové.

hmeyer Karl, Das Wort „Baude" im Marienburger
uch, seine Herkunft und seine Bedeutung. Mitth.
(V. 1) 57—67.

ův. pruské, znam. „robota" (způsoby roboty; příbuznost s lit.

erzyński A., Die samländische Gottheit Auszautis.
XXI. 41—51.

ıá kritika zpráv o pruské mythologii (16. stol.). Z pr. *auschautis*
omylem vznikl domnělý bůh viny, dalším omylem z „Gott der
ıd Sunden" pak „Gott der Gebrechen, Kranken und Gesunden".

ierzyński A., Romowe. Rozprawa archeologiczna. Odb.
ızn. XVII. 124 s. R. 1,20. (Romowe. Eine archaeologische
g.)

y o Romowe. Místa podobného jména v krajích litevských. Gru-
pruského Romowe zakládá se na Dusbergovi, ale je znešvařeno vý-
ıi vzatými z popisů jiných svatyň (i Mojžíšovy). O kultu ohně v staré
xkursech výpisy z pramenů, výklady o některých božstvech lit. a
ıch užívaných později u významě „modla", o lit. podnebí a o lit.

ıyer W., Altpreussische Bibliographie. I. d. Jahr
· Nachträgen z. d. Jahren 1896 u. 1897. Altpreuss. Monatschr.
5—6. — Id. f. d. Jahr, 1899, nebst Nachträgen z. d. Jahren
Ibd. XXXVII. H. 5—6.

ıenný ukazatel.

Rejstřík věcný.

(Čísla značí stránky.)

Omyl tiskový:

tr. 16. Radonič má býti uveden na str. 15.

Oznámení.

Počínaje rokem 1901 přestal vycházeti *»Věstník slovanských starožitností«* ve formě dosavadní. Rozšířiv obsah o bibliografii celé slovanské filologie a slovanského národopisu vycházeti **bude** nyní pod titulem

„Věstník filologie a starožitností slovanských",

a bude přinášeti v jednom svazku o 15—20 arších úplnou **biblio**grafii za rok minulý,

právě vydaný svazek I. za r. 1900.

Cena I. svazku 7 K.

Avis.

A partir de l'année 1901, la revue *»Věstník slovanských starožitností«* (Indicateur des travaux relatifs à l'antiquité **slave**) paraît sous une forme differente et plus étendue quant à la **biblio**graphie concernant la philologie et ethnographie slaves sous **le titre**

„Věstník filologie a starožitností slovanských".

L'indicateur nouveau se charge de publier en un **volume de** 15—20 feuilles la bibliographie des travaux parus l'année précé**dente.**

Le I volume vient de paraître.

Prix du I volume 7 cour.

(3 roubles — 8 francs) avec le mandat postale.

ВѢСТЬНИКЪ
ѩзꙑковѣдѣниꙗ, словесьности, людознаньства и древностьи словѣньскꙑихъ.

VĚSTNÍK SLOVANSKÉ FILOLOGIE A STAROŽITNOSTÍ.

S PODPOROU
CARSKÉ AKADEMIE VĚD V PETROHRADĚ,
ČESKÉ AKADEMIE CÍS. FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ,
C. K. MINISTERSTVA KULTU A VYUČOVÁNÍ VE VÍDNI

VYDÁVAJÍ

L. NIEDERLE, F. PASTRNEK, J. POLÍVKA, J. ZUBATÝ.

ROČNÍK II.

BIBLIOGRAFIE ZA ROK 1901.

PRAHA 1902.
TISKEM ALOISA WIESNERA. – NÁKLADEM VLASTNÍM.
V komissi Fr. Řivnáče, knihkupce v Praze.

ȝ

alo se v kruz
e jsme se s pl
ıy kritiky vzal
rámce bibliog
. stol. Dále n
stol., t. j. až
lika důvodů,
, i tak náklad

ajmě obstaral
ného a srovné
aný přehled fil
ıského jazykoz

teratur slovan.

slovanských st
řadu spolupr
lu toho, co l
ogie vykonánc
ivé oddíly filo
Solunu (A. II
ındrić v Záhř
an Radonić (J
lebinger, stud.
Jan Máchal v
starého písem
ı (U.) v Lipsku
tury a p. prof.

ehled dějin českého písemnictví. Při oddílu slov. platné služby p. O. Hujer, stud. phil., při oddílu rada K. Buchtela, oba v Praze. Přehled prací nostech nemohl býti redakci v čas dodán.

látky dovolila si redakce některé nepatrné změny, studií látkovědných přesunut do úvodu dějin h. V uspořádání prací literarně-historických měla princip chronologický, jehož se přidržovala v I. roč., kritiků nebyly tušíme proneseny vážnější námitky. yn v samostatně jím řízeném přehledě literární lil si způsob jinaký. Jisté změny dovolila si re- i starého círk.-slov. písemnictví. Budiž ponecháno posouditi vhodnost těchto změn jakož i různých kých.

's. c. k. ministerstva kultu a vyučování ve Vídni, trohradě a v Praze umožněno bylo vydání tohoto pokládá za svou povinnost vysloviti jim své

sinci 1902.

Redakce.

IV. Národopis.

grafie jednotlivých národů.

V. Starožitnosti.

VI. Filologie baltská.

IE ZA ROK

I.

A. Časopisy odborné a souborné publikace u
společností.

1. **Archiv für slavische Philologie.** Unter Mitwirku
Brückner, J. Gebauer, C. Jireček, A. Leskien, W. Nehring St.
A. Wesselofsky. Herausgegeben von V. Jagić. Berlin.

Ref.· Bd. XX. (1898): Изв. рус. яз. (Е. Е. Лямбекъ) V. (1900
1413; Bd XXII. Č. Revue IV., 1379–1384 (Karásek) cf. Věstn. SF. I
XXI.: Лет. М. срп. Кн. 205, 1. 116. Зап. Шевч. XXXIX., Наук. Хрон. 7(

2. **Bulletin international** de l'Académie des Sci
Cracovie. Classe de philologie. Classe d'histoire et de philoso
Nr. 1—10, pp. 199.

3 **Časopis Moravského Musea Zemského.** Redak
Frant. J. Rypáček a dr. Frant. Šujan. Vydává Moravská musejní
Ročník I. V Brně 1901. (Zeitschrift des mährischen Landesm

4. **České Museum filologické.** Založeno spolkem
v Praze. Odpovědný redaktor Dr Jan Kvíčala (Böhmische philolo

Ref.: Roč. IV. (1898) a roč. V. (1899) Muzeum XVII., 173—17

5. **Чтенія** въ импер. обществѣ Нестора Лѣ
(Abhandlungen der histor. Gesellschaft des Chronisten Nestor.)

Ref кн. XIII., 1899, Зап. Шевч. XL. бібл. 29—32. (Ю. Кмит.

6. **Древности.** Труды Импер. Московскаго А
гическаго Общества, изданные редакціей В. К. Тр
секретаря общества. (Alterthümer-Arbeiten der archaeolog.
der kais. archaeolog. Ges. in Moskau.)

Ref. т. XVII., 1900. Кiев. Стар. LXXII. отд. II., 177 сл ; т. XIX
M. 1901. Ref. ib. LXXV. отд. II. стр. 179—183.

7. **Eos.** Czasopismo filologiczne. Organ Towarzystwa fil
pod redakcją Ludwika Ćwiklinskiego. Rocznik VII. We Lw
Tow. filol., druk. E. Winiarza. (Eos, commentarii societatis

Zawiera rozprawy z zakresu filologji klasycznej i humanizmu

8. **Ежегодникъ** Коллегіи Павла Галагана. Съ 1. октября
) г. по 1. Октября 1901 г. подъ редакціей директора коллегіи
. Степовича. Г. VI-й. (Jahrbuch des Galagan-Collegium.)
Ref. Кіев. Стар LXXV., отд. 2, стр. 109—111.

9. **Глас** Српске краљевске академије. Београд.
. (Други разред 37.) 1900. (Glas der kgl. serb. Akademie.)
Ref. Унив. Извѣст. XLI. Nr. 9., Крит. и Библіогр. 80—82.

10. **Гласник** земальског музеја у Босни и Херцего-
и. Уредник К. Херман. XIII. Сарајево 1901. (Der Bote des Landes-
'um in Bosnien und in der Herzegowina)
Ref. roč. XI—XII. (1899—1900). Č. Mus. olom. XVIII., 96 sl. (J. V. Že-
.— 1898, 2—4, 1899, 1900 Зап. Каз. LXVIII. кн. 4, крит. отд. стр. 1—20.
'мирновъ.)

11. **Glasnik Matice Dalmatinske.** Izdaje Matica Dalmatinska u Zadru.
r. Brzotiskom Narodnoga Lista. I. 1901. Str. 452. (Der Bote der
ıatinischen Matica.)

12. **Градина.** Забава, поука, књижевна критика. Уређује проф.
ан Бaнић. II. Ниш.

13. **Chronik** der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft
Wissenschaften in Lemberg. Nr. 5—8. Jhrgg. 1902. H. 1—4.

14. **Izvestja** muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje
n Koblar. Ročn. IX.—X. 1899—1900. (Nachrichten des Museal-
ınes für Krain.)
Ref Č. Mus. Olom. XVIII. 97 (J. V. Želizko).

15. **Извѣстія** историко-филологическаго института
зя Безбородко въ Нѣжинѣ. Т. XXVIII., Нѣжинъ 1900.
Ref. Истор. В. LXXXIII., 335—337.

16. **Извѣстія** отдѣленія русскаго языка и словес-
ти Императорской Академіи Наукъ. Т. V., кн. 4, стр.
:—1431, т. VI., кн. 1—4., стр. 358, 251, 361, 372. (Nachrichten
Abtheilung für Russische Sprache und Literatur der kais. Akademie
Wissenschaften.)
Ref. т. V. кн. 2. Р. Мысль XXII., кн. 3. библ. 53 сл.; Томъ V., кн. 1.:
М. срп. 205, 1, 118 (J. P.), т. IV Зап. Шевч. XXXIX. Наук. Хрон. 65—68.

17. **Извѣстія** Русскаго археологическаго института
Константинополѣ. Томъ VI. Софія 1901. (Nachrichten des
ischen archaeolog. Institutes in Constantinopel.)
Ref. томъ IV. 3, VI., 1. Byz. Zs. X, 369 sl., 739 sl.; VI., 1, Виз. Врем.
195—205. VI. вып. I.: Ист. Вѣстн. LXXXIV., 347—349. Вып. 2—3. Ист.
ı. LXXXVI. 1211 сл.

18. **Извѣстія** Таврической Ученой Архивной Коммиссіи,
редакціей правителя дѣлъ Арсенія Маркевича. Симферополь.
hrichten der Gel. Archiv. Commission für Taurien.)
Ref. Ч. 27 (XI., 1897) a 28 (XII., 1898), Зап. Шевч. XL., бібл. 31—36;
(XII., 1899) Зап. Шевч. XLI. бібл. 45 сл. (Ф. Мт.)

18. **Коло.** Књижевни и научни лист. Власник и уредник Дан А. Живаљевић. I.—II. Београд. Штампарија Петра Ћурчића, стр. 650, 756. („Kolo", Zeitschrift für Literatur und Wissenschaft.)

19. **Кубанскій Сборникъ.** Труды Кубанскаго областнаго статистическаго комитета, издаваемые подъ редакціею С. В. Руденка. Т. VI.—VII. Екатеринодаръ 1900, 1901. („Kubaner Jahrbuch", Arbeiten des statistischen Comité für das Kuban-Gebiet.)

Ref. Ист. Вѣстн. LXXXV., 713.

20. **Курскій Сборникъ** съ путеводителемъ по городу Курску и планомъ города. Изданіе Курскаго губернскаго статистическаго комитета, подъ редакціей К. И. Златоверсовникова. Вып. I. Курскъ 1901. (Kursker Jahrbuch.)

Ref. Истор. Вѣстн. LXXXIV., 370 сл.

Болѣе всего интересенъ отдѣлъ историко-археологическій и этнографическій.

21. **Kwartalnik historyczny,** organ Towarzystwa historycznego, założony przez A. Liskego, pod redakcją Al. Semkowicza. Roczn. XV. Lwów 1901. nakł. Towarz. hist., druk E. Winiarza, str. XXII. + 618. (Historische Vierteljahrsschrift der historischen Gesellschaft,)

Ref. Kraj Nr. 32. (H. Ułaszyn); Tydzień Nr. 40. (tegož); Gazeta lwowska Nr. 16. (tegož); Tygodn. Narodowy Nr. 35. (tegož). Зап. Шевч. XXXIX., Наук 71—75.

22. **Лѣтопись** Историко-филологическаго Общества при Императорскомъ Новороссійскомъ Университетѣ. IX. Византійско-славянское отдѣленіе. VI. Одесса, стр. 20 + 440 + 50 + IV. (Jahrbuch der histor.-philolog. Ges. bei der Kais. Neurussischen Universität.)

Ref. Byz. Zs. X., 1901, 234—246, т. IV. (Eduard Kurtz.)

23. **Listy filologické.** Vydávají se nákladem Jednoty čes. filologů v Praze. Odpovědní redaktoři J. Gebauer, Fr. Groh, J. Král, Fr. Pastrnek, Jar. Vlček. (Philologische Blätter.)

Ref. Фил. Зап. 1901, вып. III., cf. Věstn. SF., II.—12, č. 86.

24. **Литературный Вѣстникъ.** Изданіе Русскаго Библіологическаго Общества. Томъ I., VIII. + 544, томъ II., IX. + 381; С.-Пб., 1901. Типо-литографія А. Э. Винеке, Екатериногофскій просп. Nr. 15. (Literaturzeitung.)

Ref. o sv. I. Ист. Вѣстн. LXXXIII., 1181 sl.; Čes. Revue V., 2, 174—176. (J. Karásek.)

25. **Materyały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne,** wydawane staraniem komisji antropologicznej Akad. Umiej. w Krakowie. (Anthropologisch-archeologische und ethnographische Materialien, herausgegeben von anthrop. Kommission in Krakau.) Tom IV., (z 4 tablicami i 28 figurami w tekście). Kraków 1900. Nakł. Ak. Um., druk. Uniw. Jag., str. 125+285.

Ref. Kw. hist. XV. 214—216. (Henryk Ułaszyn).; Wisła XV., 387 (J. Fr. Magiera). Кiев. Стар. LXXII. Отд. II., 22—27.

tom V., z 15 tabl. i 18. rys. w tekście. Kraków 1901, in. 8°, 93 + 272.

I.—IV. (1896—1900). Ref. Lud. VII., 221—4 (H. Ułaszyn. tylko prace etnograficzne i dijalektologiczne.)

lateryały i prace komisji językowej Akad. Umiejętn. :. (Materialien und Arbeiten der linguistischen Kommission der Wissenschaft. in Krakau.) Tom I., zeszyt 1. Kraków, nakł. Ak. łów. w księg. Spółki wyd. polskiej., str. 164.

siążka I., s. 359—361 (A. A. Kryński).

[аучно-литературный Сборникъ. Періодическое изданіе усской матицы. Подъ редакціей Б. А. Дѣдицкаго. Львовъ + 248. (Jahrbuch für Wissenschaft und Literatur. Zeitschrift für die Russen Galiziens.)

ит. В. II., 164 сл Изв. Ун. К. XLI., 9, Крит. и библіог. 47—52 (Cf. I. 12, Nr. 81.)

Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego. (Gedenkbuch der lschaft.) Rok 1901. Tom XXII, str. 169 Kraków. Nakł. i własn , druk. W. L. Anczyca.

giej części zawiera: dr Stanisława Eljasz-Radzikowskiego „Zakopane ty" (str. 109—160). Jest tu szkic etnograficzny Podhalan. *U.*

Poradnik językowy. Miesięcznik poświęcony poprawności języka pod redakcją prof. Romana Zawilińskiego. (Sprachlicher Rat- :zn. I. Kraków 1901, str. 160.

luzeum XVII., s. 166 (Fr. Krček); Książka I., s. 27 (A. A. K.).

Rocznik Akademji Umiejętności w Krakowie. (Jahrbuch der ler Wissenschaften in Krakau.) Rok 1900—1901. Kraków 1901, I. Ak. Um., skład w księgar. Spółki wydawn. pol., druk. Uniw. .59 + 8 tablic.

Rozprawy Akademji Umiejętności w Krakowie. Wydział filo- Abhandlungen der Akad. der Wissenschaft in Krakau. Philolog. erja II., t. XVII. Kraków 1901, nakł. Akad. Um., Księgarnia lawn. polskiej. druk. Uniw. Jag., in 8°, str. 1 nl. + 443

innemi zawiera: T. Estreichera Globus Biblioteki Jagiell. z początku Czubka Wespazjan z Kochowa Kochowski; St. Dobrzyckiego O t zw u w języku polskim.

Tomów XIII., XIV. i XVI: Książka I., 255/6 (A. A. Kryński). Tomów (1897—1901; ogólnego zbioru XXV.—XXXII.) Зап. Шевч. XLII'. *U.*

Русскій Филологическій Вѣстникъ. Издаваемый подъ проф. А. И. Смирнова. Варшава. (Russischer Philolog. Bote.)

.899. Т. XLI. a XLII. Зап. Шевч. XXXIX. Наук Хрон. 68 сл

Сборникъ харьковскаго истор. филолог. общ. XII der histor.-philolog. Ges. in Charkov.)

Зап. Шевч. XL. бібл. 33 сл Кіев. Стар. LXXII. Отд. 2., стр. 27—30.

34. **Sborník** Museálnej slovenskej spoločnosti. (Jahrbuch der slovakischen Museums-Ges.) Rediguje A. Sokolík, tajomník. Ročník VI. Turčiansky Sv. Martin. 1901. Str. 193.

Ref. Sl. Pohľ. XXI. 407.

35. **Сборникъ** на българското книжовно дружество. I. София. Стр. CIII + 227 + 41 + 54 + 28 + 4. (Jahrbuch der bulg. Ges. für Literatur.)

36. **Сборникъ** за народни умотворения, наука и книжнина. Наученъ отдѣлъ. T. XVIII. София. (Sammelband für Folklore, Wissenschaft und Literatur.)

Ref. XVII. C. Revue. IV. 1. 349 sl.; XVI. a XVII. Изв. Ун. кн. XLI. 9. Крит. и библіог. 59—72. Věstn. SF. II., 12 Nr. 81, 86.

37. **Сборникъ** отдѣленія русскаго языка и словесности Импер. Академіи Наукъ. T. 67 и 68. (Sammelband der Abteilung für russische Sprache und Literatur bei der Kais. Akademie der Wissenschaften.)

Ref. Лит. В. II., 164.

38. **Сборникъ** учено-литературнаго общества при Имп. Юрьевскомъ университетѣ. Томъ IV. Юрьевъ 1901. (Jahrbuch der gelehrten und litterarischen Gesellschaft bei der Universität in Jurjew [Derpt].)

Ref. Ист. Вѣстн. LXXXVI., 1215 сл.

39. **Slovanský Přehled.** (Slavische Rundschau.) Sborník statí, dopisů a zpráv ze života slovanského. Red. Adolf Černý. Praha. Ročník III.

Ref. Лит. В. I., 368.

40. **Споменик.** Издаје Српска краљевска академија. (Denkschriften der kgl. serb. Akademie.)

Ref. XXXVI., XXXVII., XXXVIII. (Други разред 31, 33, 34.) 1900. Унив. Изв. XLI., Nr. 9, крит. и библіогр. 76—80.

41. **Sprawozdania** z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie, wydawana pod redakcyą sekretarza generalnego Stanisława Smolki ze współudziałem sekretarzy wydziałów 1901. (Berichte von der Thätigkeit und den Sitzungen der Akademie der Wissenschaften in Krakau) Tom VI.

42. **Српски књижевни Гласник.** Уредник Богдан Поповић. Уређивачки одбор: Др. Војислав С. Вељковић, Јаша М. Продановић, Љуб. Јовановић, Љуб. Стојановић, Светислав С. Симић, Слободан Јовановић. Власник Светислав С. Симић. Књига I.—IV. Београд, стр. 320. 480, 480, 480. (Serbischer Literatur-Bote.)

43. **Światowit.** Rocznik poświęcony archeologii przedziejowej i badaniem pierwotnej kultury polskiej i słowiańskiej. (Światowit, Jahrbuch für poln. und slav. Archaeologie und Prähistorie.) Wydawany staraniem Erazima Majewskiego. Tom III. Warszawa 1901.

Ref. Кіев. Стар. LXXIII., отд. II., стр. 179 сл.

44. **Towaryšstvo.** Sborník literárnych prác. V storočnú pamäť prvého „Učeného slovenského tovaryšstva“ založil a z pomoci priateľov

slovenskej spisby vydal Fr. Richard Osvald. (Ein Sammelband literarischer Arbeiten. Zum 100jährigen Andenken an die erste Gelehrte slovakische.) III. V Ružomberku. Tlačou kníhtlačiarne Karla Salvu. 1900. 4⁰, str. 348. Cena 6 korún.

Ref. Sl. Pohľ. XXI.. 1901, 470—472, 534—535, 735—740. (Šk.)

45. **Труды** Оренбургской ученой архивной комиссіи. Вып. VI. Подъ редакціей И. С. Шукцинуева. Оренбургъ 1900. (Arbeiten der Gel. Archiv Commission in Orenburg.)

Ref. Ист. Вѣстн. LXXXIII., 791 сл.

46. **Труды** Пермской ученой архивной коммиссіи. Изд. подъ ред. А. А. Димитріева Выпускъ IV. Пермъ. (Arbeiten der Gel. Archiv-Commission in Perm.)

Ref. Лит. В., I., 471 сл Истор. В. LXXXV. 706 сл.

47. **Труды** подольскаго епархіальнаго историко-статистическаго комитета. Вып. IX. — Церкви и приходъ Подольской епархіи. Каменецъ, стр. XX. + 1064 + 175. (Jahrb. Arbeiten des histor.-statistischen Comité für die Eparchie Podolien.)

Ref. Зап. Шевч. XLII., бібл. 48 сл. (М. Г. „В сїм томі під кождим селом дають ся історичні, церковно-статистичні, подскуди и етноґрафічні та економічні відомости.")

48. **Труды** Владимірской Ученой Архивной Коммиссіи. Книга III. Съ автографомъ въ текстѣ и приложеніемъ 4 рисунковъ (въ краскахъ). Губ. гор. Владиміръ. Типо-литографія Губернскаго Правленія 1901. Большое 8⁰, стр. 368 + 58 + 8 + 40. (Arbeiten der Gel. Archiv-Commission für Vladimir.)

Ref. Лит. В. I., 336 сл.; Ист. Вѣстн. LXXXIV., 363—365; кн. вторая (1900): ib. LXXIII., 337—339.

49. **Византійскій Временникъ,** издаваемый при импер. Академіи. Наукъ подъ редакціей В. Э. Регеля, члена-корреспондента Академіи. Т. VIII. Вып. 1—4. С.-Пб. 1900. (Byzantinische Zeitschrift.)

Ref. Истор. Вѣстн. LXXXIII., 1185—7.

50. **Записки** наукового товариства імени Шевченка, під редакцією Михайла Грушевського. Т. XXXIX.—XLIV. (Mitteilungen der Ševčenko-Gesellschaft für Wissenschaften in Lemberg.)

Ref. т. XXXVII.—XXXVIII. Кіев. Стар. LXXII., отд. 2 стр. 92—96; XXXIX.—XLI. ib. LXXIV. отд. 2, стр. 54—57; XXXI.—XXXII. В. Восмірной Ист. 1901, Nr. 5. стр. 250 сл.; XXXIII.—XXXVIII. Р. Мысль: XXII. кн. 1, библ. стр. 17. сл. (особенно о статьѣ Ив. Франка о „Словѣ о Лазаревѣ воскресеніи".)

51. **Almae Matri Jagellonicae** qui ab ipsa multa olim in litteris perceperant quinque saecula feliciter peracta hoc munusculo oblato gratulantur. Leopoli. Propriis sumptibus. Impressum in Typographia sociorum. MCM str. 4 nl. + 128 + 2 nl.

Zawiera między innemi prace: Z Dembitzera Criciana, s. 51—54; K. Nitscha Próba wyjaśnienia genezy przechodzenia w narzeczu białoruskim nieakcentowanego *e* w *a*, s. 55—62; J. Steina Dwie elegje Kochanowskiego, s. 87—89; K. Bronikowskiego Ślady wpływów francuskich humanistów w epigramach Jana Kocha-

nowskiego, s. 91—100; J. Rozwadowskiego Ze studjów nad nazwami rzek słowiańskich, s. 107—114; J. Kallenbacha O gienezie Dziadów, s. 115—128.

Ref. Muzeum XVII., 896—897. (Z. Dembitzer.) *U.*

52. **Юбилейный сборникъ** въ честь Всеволода Θедоровича Миллера, изданный его учениками и почитателями. Подъ редакціей Н. Я. Янчука. 1900. Viz Věstn. SF. I., 9, 46. (Festschrift zu Ehren des Vs. Th. Miller.)

Ref. Зап. Шевч. XLIII., бібл. 32.—38. (Ів. Франко). Ж. Стар. XI., 102—106, (В Перетцъ).

53. **Księga pamiątkowa** uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego, wydana staraniem i nakładem młodzieży akademickiej ku uczczeniu 500-letniego jubileuszu przekształcenia dawnej Szkoły kaźmierzowskiej na Uniwersytet Jagielloński. Kraków MCM., str. 8. nl. + 393, z rycinami, druk. Uniw. Jag. (Gedenkbuch der Schüler der Jagellonischen Universität.)

Ref. Prz. Pol., wrzesień, s. 514—525 (St. Tarnowski).

54. **Pamiętnik III. zjazdu historyków polskich** w Krakowie, urządzonego przez Towarzystwo historyczne lwowskie w d. 4, 5 i 6 czerwca 1900. (Denkschrift des III. Congresses der polnischen Historiker in Krakau.) Nakł. uczestników zjazdu, druk. Uniw. Jag., in 8⁰. I. Referata (1900). II. Protokoły obrad (1901), str. 154.

55. **Baudouin de Courtenay R-a.** Третій съѣздъ польскихъ историковъ. С.-Пб. 1901, стр. 20. (Оттискъ изъ Извѣст. Отдѣл. русск. яз. и словесн. Имп. Ак. Н., т. VI. кн. 1). (Dritter Congress der polnischen Historiker.)

56. **Rok Mickiewiczowski**, księga pamiątkowa, wydana staraniem kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie. (Das Mickiewicz-Jahr.) Lwów 1899, nakł. Altenberga. in 4⁰, str. II. + 370 + 292.

Ref. Muzeum XVII., str. 36 (M. Reiter).

57. **Slovensko.** Sborník statí věnovaných kraji a lidu slovenskému. Umělecká beseda svým členům na rok 1901. 4⁰, str. 214.

B. Bibliografie.

58. **Цоневъ Б.**, Ръкописната сбирка въ Рилския манастиръ. Бълг. Пр. кн. X., 89—96. Юни. София 1900. (Conev B., Die Handschriften-Sammlung in dem Kloster Rila.)

Ref. ЖМНПр., 1901, авг., 470—478. (P. A. Lavrov.)

59. **Спростравовъ Е.**, Описъ на ржкописитѣ въ библиотеката при св. Синодъ на българската църква въ София. Viz VSF I., 10, 57. (Sprostranov E., Beschreibung der Hss. in der Bibliothek der hl. Synode der bulgar. Kirche in Sofia.)

Ref. ЖМНПр. 1901, май 229—232 (M. Popruženko), ib. авг. 470—478 (P. A. Lavrov). Срп. Књ. Гл. II.. 69—71 (Љ. Стојановић). Изв. Кіев. XLI., кн. 4., срв. Věstn. SF. II., Nr. 68.

уловић Св., Опис словенских рукописа софијске библио- Věstn. SF. I., 11, 68. (Vulović Sv., Beschreibung der Hss. in der n Sofia.)
·. A. Lavrov, ЖМНПр. 1901, авг. 470—478.
тојановић Љуб., Каталог рукописа и старих их књига. Збирка Српске краљ. акад. Београд 1901. ι. (Stojanović Ljub., Katalog der Hss. und alten Drucke in ›. Akademie.)
. Унив. К. XLI., 9 крит. и библіогр. 74—76; cf. Věstn. SF. II. Nr. 68. 40.
кићевић Мил. М., Из старих Србуља. Glasnik XIII. 31—69, 289—350. (Vukićević M. M., Aus alten serbischen ı und Druckwerken)
popis starých srbských rukopisů v Bosně a Hercegovině, které spi- šel r. 1899, a to v Sarajevě (16 rukopisů v knihovně starého kostela), m klášteře Žitomišlići (40 rkp. a 6 starotisků), v Travniku (2 rkp.), v klášteře sv. Trojice (63 rkp., mezi nimi 1 blh. XVII. v., a 8 tisků), kp., 1 pergam., a 2 tisky), v Goraždi (2 tisky), ve Fojnici (7 knih. enskou kyrillicí a 1 rkp. letopis). Nejstarší rkpis je ze stol. XIV. Sarajevský.
бліотека Московской Сунодальной Типографіи. Часть кописи. Выпускъ третій. Псалтыри. Описалъ Валерій . Съ приложеніемъ статьи „О редакціяхъ славянскаго Псалтыри. М. 1901. LXIV. + 175 str. Цѣна 1 р. 25 к. er Moskauer Synodal Typographie. I. Handschriften. Heft 3. chrieben von V. Pogorělov. Beilage „Über die Redactionen n Übersetzung des Psalters".)
r. B. II., 54.
талогъ собранія рукописей П. И. Саввантова, нынѣ щихъ Импер. Публичной Библіотекѣ. Составилъ И. А. ыпускъ I. С.-Пб. 1900, стр. VI. + 236. (Katalog der Hss. es P. J. Savaitov, jetzt in der kais. öff. Bibliothek.)
·. В. I. 470. (Г. Кузнецовъ).
доескій А., Рукописи и книги церковной пе- упившія въ академическую библіотеку въ 1900 году. по библіотекѣ С.-Пб. Духовн. Акад.) Христіанское Чтеніе тябрь, 600—613, декабрь, 964—987.
еранскій М., Описаніе рукописей библіотеки ·филологическаго Института князя Безбо- г. Нѣжинѣ. Окончаніе. Стр. VIII. + 39. Изв. Безбор. stn SF. 1, 10, 56. (Speranskij M.: Beschreibung der Hand- · Bibliothek des fürstlichen Bezborodkischen histor.-philolog. Něžin. Schluss.)
товъ А. А., Описаніе славяно-русскихъ руко- ходящихся въ собраніи члена-корреспондента ›рскаго Общества Любителей Древней Пись . А. Титова. Томъ I., часть II. Книги богослужебныя.

С.-Пб. 1901. XXXIII. + 469 стр. in 8°. (Titov A. A., Beschreibung der slavisch-russischen Handschriften, welche sich in der Sammlung A. A. Titov's befinden. Bd. I., Theil II. Die liturgischen Bücher.)

Описанію предпослано предисловіе, въ началѣ котораго авторъ описанія говоритъ: „Вторая часть перваго тома Описанія нашего рукописнаго собранія, заключаетъ въ себѣ описаніе тѣхъ рукописей, которыя отнесены нами къ отдѣлу „Обряды". Всѣхъ рукописей этого отдѣла здѣсь описано 597 (Nr. 142—738). Нѣкоторыя изъ этихъ рукописей отличаются значительною древностью, древнѣйшая ркп. „Уставы церковные" XV-аго стол. а большинство изъ нихъ имѣютъ записи и скрѣпы, въ которыхъ упоминаются мѣста, гдѣ были писаны рукописи и указываются мѣста, имена и фамиліи писцовъ, владѣльцевъ, вкладчиковъ и жертвователей рукописей. Эти записи весьма важны въ томъ отношеніи, что иногда даютъ драгоцѣнныя историческія свѣдѣнія и сообщаютъ любопытныя данныя касательно судьбы и распространенія памятниковъ древней русской письменности." Въ концѣ указатель. *III.*

68. **Титовъ А.**, Собраніе старопечатныхъ книгъ библіотеки А. И. Кастерина. Изв. по литер. и библіогр. кн. магаз. Вольфа. IV., стр. 21 сл. (Titov A., Sammlung alter Drucke der Bibliothek des A. J. Kasterin.)

69. **Перетцъ В.**, Очеркъ библіотеки Кіево-Софійскаго собора. Лит. В. II. 121—127. (Peretc V., Skizze der Bibliothek an der Kathedrale der hl. Sofia in Kijev.)

70. **Бурцевъ А. Е.**, Обстоятельное библіографическое описаніе рѣдкихъ и замѣчательныхъ книгъ, брошюръ, художественныхъ изданій, старыхъ и новыхъ рукописей, гравюръ, грамотъ, портретовъ, лубочныхъ картинокъ, указовъ и разныхъ летучихъ листовъ, съ пояснительными замѣчаніями и полными перепечатками болѣе рѣдкихъ книгъ и др. библіографическихъ матеріаловъ. Томъ II. С.-Пб. 1901, стр. 307—614, — 150 экз. (Burcev A. E., Bibliographische Beschreibung seltener und bemerkenswerther Bücher, Brochuren, Kunstwerke, alter und neuer Handschriften etc.)

71. **Систематическій каталогъ** книгъ библіотеки Кіевской духовной академіи, составленный библіотекаремъ академіи А. С. Крыловскимъ. Томъ второй. Словесность. Вып. пятый. Иностранная литература, восточная, классическая, новыхъ европейскихъ народовъ и славянъ. Отечественная литература. Эстетика а теорія словесности. Исторія искусствъ и литературы иностранной и библіографіи. Исторія русской литературы и библіографія. Кіевъ 1901. (Systematischer Katalog der Bibliothek der Geistlicher Akademie in Kiew.)

Ref. Истор. В. LXXXVI, 1210 сл. (А. М-нъ.).

72. **Столпянскій П.**, Описаніе старинныхъ книгъ Публичной Самарской Александровской Библіотеки (1745—1825). Самара 1901. 12°. IV. + 160 стр. (Stolpjanskij P., Beschreibung alter Bücher in der öff. Bibliothek in Samara.)

73. **Bibliografia** romănescă veche de Joan Bianu şi Nerva Hodoş. Fasciola II. Bucureşcĭ, 1899 an., in folio, pp. 97—207 m. e.

Старо-славянское печатное искусство до сихъ поръ не было предметомъ особаго изслѣдованія, какъ — напримѣръ — украшенія и миніатюры рукописей въ трудахъ и изданіяхъ Стасова, Буслаева, преосв. Саввы и многихъ другихъ. Существуетъ нѣсколько русскихъ изданій образцовъ старопечатныхъ книгъ, но исключительно съ библіографической и палеографической стороны; украшенія же т. е. заставки, гербы, иллюстраціи къ тексту и проч. ни въ одномъ изданіи не были воспроизведены. Поэтому, настоящій проломъ блестяще восполняетъ роскошное изданіе румынской Академіи, заглавіе котораго мы выписали выше. Какъ извѣстно, въ первой половинѣ XVII. вѣка изъ румынскихъ типографій вышелъ цѣлый рядъ книгъ на славянскомъ языкѣ, которыя скоро расходились не только въ Молдавіи и Валахіи, но и въ сосѣднихъ странахъ съ чисто-славянскимъ населеніемъ. Въ изданіи румынскихъ библіографовъ гг. Біану и Ходоша воспроизведены фотоцинкографіей, среди множества заставокъ, гербовъ Молдавіи и Валахіи, а также и боярскихъ фамилій, цѣлыхъ страницъ для образца шрифта —, и миніатюры (притчи о Блудномъ сынѣ) изъ Учительнаго Евангелія, напечатаннаго въ монастырѣ Говора въ 1642-мъ году (стр. 121—122), изображеніе Усѣкновенія главы Іоанна Предтечи изъ книги поученій 1643-го года, изъ той же книги - нѣсколько двунадесятыхъ праздниковъ, житіе преп. Параскевы „въ дѣяніяхъ" (стр. 142) и изображеніе св. Іоанна Новаго Бѣлградскаго (стр. 143), портреты господаря Матвѣя Басарски и жены его Елены въ славяно-византійскихъ парадныхъ одеждахъ изъ Славянскаго Служебника 1646-го года (стр. 153), изображенія вселенскихъ соборовъ изъ сповѣданія вѣры 1652-го года (стр. 197), множество выходныхъ листовъ, сильно напоминающихъ западно-русскія изданія XVII. вѣка, и проч. Интересно, что въ типографіяхъ трудились надъ изданіями выходцы изъ славянскихъ земель, изъ Охриды, Сербіи и др.; нѣкоторые мѣстные румынскіе монахи, а также южнорусскіе друкари, которые, несомнѣнно, пришли въ румынскія земли вмѣстѣ съ тѣмъ шрифтомъ, который молдавскій господарь Василій Лупулъ просилъ у кіевскаго митрополита, или же пришли въ молдавскіе монастыри, ища убѣжища отъ преслѣдованій православія съ стороны католическихъ проповѣдниковъ и дѣятелей. Этотъ періодъ дѣятельности румынскихъ типографій занимаетъ время отъ 1635-го до 1656-го года; за этотъ періодъ издано ровно тридцать книгъ, изъ которыхъ многія сохранились въ одномъ лишь экземплярѣ и появляются въ изданіи румынской Академіи впервые. Книга издана чрезвычайно роскошно и очень тщательно, записи и выходныя предисловія изданы вполнѣ славянскимъ шрифтомъ, каждая книга описана подробно и въ концѣ описанія указана обширная литература каждой книги въ отдѣльности. Небольшія упущенія и неточности, которыя мы укажемъ въ свое время и которыя неизбѣжны при такихъ большихъ изданіяхъ, нисколько не могутъ ослабить научнаго значенія книги для славянской археологіи. *А. П. Яцимирскій.*

74. **Бѣловъ А.,** Частныя книгохранилища и музеи въ Москвѣ. Лит. В. I., 143—148. (Bêlov A., Privat-Bibliotheken und Museum in Moskau.)

75. **Лисовскій Н. И.,** Русская періодическая печать 1703—1894 гг. (Библіографія и графическія таблицы). Вып. II. С.-Пб. Съ предисловіемъ. Отдѣлъ I. Библіографія русской період-

ческой печати. Съ 1857 по 1880 г., стр. 33—96. Отдѣлъ II. Графическія таблицы русской періодической печати. Листы 10—24. Цѣна 5 р. (Lisovskij N. J., Die russische Presse 1703—1894.)

76. **Списокъ** русскихъ повременныхъ изданій съ 1703 по 1899 г. съ свѣдѣніями объ экземплярахъ, принадлежащихъ Библіотекѣ Имп. Академіи Наукъ. Корректурное изданіе. С.-Пб. 4°. 114 стр. (Übersicht der russischen Zeitschriften vom 1703—1899.

Ref. Лит. В. II., 253.

77. **Truhlář Jos.**, Přehled rukopisných cimelií bibliotheky Klementinské nově spořádaných. Věstn. ČAkad. X., č. 5, str. 345—356. (Übersicht der neu geordneten handschriftlichen Cimelien der Clementinischen [Universitäts-] Bibliothek.)

Kustos této knihovny podává přehled všech rukopisů. Mezi nimi jsou některé latinské, též německé a cizojazyčné, největši však část jest česká.

78. **Wisłocki Wladislaus**, Dr., Incunabula typographica Bibliothecae Universitatis Jagellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad. a. 1500 secundum Hainii „Repertorium bibliographicum" una cum conspectu virorum, qui libros olim habuerant, benefactorum Bibliothecae, ligatorum Cracoviensium per ordinem alphabeti digessit... ejusdem c. r. Bibliothecae custos. Cracoviae, typis et sumptibus Universit. Jag. 1900, in 8°, str. XXXIV.+634.

Ref. Kwart. histor. XV., 372—394 (A. Chmiel); Centralblatt f. Bibliothekswesen Nr. 5, 225—7 (Adolf Schmidt).

Zbiór inkunabulów obejmuje 2300 egzempl. i 336 dubletów. *U.*

---

79. **Славяновѣдѣніе** въ повременныхъ изданіяхъ. Систематическій указатель статей, рецензій и замѣтокъ за 1900 г. С.-Пб. XVI.+115. Ц. 1 р. 20 к. (Verzeichniss der im Jahre 1900 in Zeitschriften erschienenen Aufsätze über slavische Philologie.)

Ref. Лит. В. II., 253 сл.; Č. Revue V., 3, 258—259 (B. Prusík).

80. **Věstnik slovanské filologie a starožitností.** S podporou Carské akademie věd v Petrohradě, Akademie české pro vědy a umění, c. k. ministerstva kultu a vyučování ve Vídni vydávají L. Niederle, F. Pastrnek, J. Polívka, J. Zubatý. Ročník I. Praha 1901, str. 262. (Anzeiger der slavischen Philologie und Archaeologie.)

Ref. Наставник. XII. 4, 333 (С. Н. Томић).

81. **Флоринскій Т. Д.**, Критико-библіографическій обзоръ новѣйшихъ трудовъ и изданій по славяновѣдѣнію. Изв. Кіев. 1901, годъ XLI., Nr. 4, 1—45; 9, 47—89. (Florinskij T. D., Kritisch-bibliograph. Übersicht neuerer Werke und Publicationen aus der Slavistik.)

1. Kritické referáty Nr. 4. V. Jagić, Zur Entstehungsgeschichte der kirchenslav. Sprache. — 2. Р. Брандтъ, Краткая фонетика и морфологія чешскаго языка. — 3. Р. Брандтъ, Выписки изъ старопольской словесности со словарикомъ. — 4. П. К.

Гжбювъ, Пъленъ руско-български рѣчникъ. — 5. А. И. Соболевскій, Церк.-слав. тексты моравскаго происхожденія. – 6. Fr. Pastrnek, Chrvatsko-hlaholský rukopis Sienský. — 7. Lj. Stojanović, Über einen cyrillischen Apostolus serbischer Redaktion mit glagolitischen Marginalglossen. — 8. С. М. Кульбакинъ, Матеріалы для характеристики средне-болг. яз. — 9. II. Barbescu, Fonetika ćirilske azbuke u pisanju rumunjskoga jezika XV. i XVI. v. — 10. Е. Спространовъ, Описъ на ржкописитѣ и библиотеката при св. Синодъ на българската църква въ София. — 11. А. Милетичъ, Членътъ въ българския и въ руския езикъ. — 12. Archiv für slav. Phil. XXII.

Krit. ref. Nr. 9.: 1. Н.-лит. Сбор. Гал. 1901, I. 1. — 2. Grot, Объ изученіи славянства. — 3. Vergun, Слав. Вѣкъ. — 4. Сбор. Мин. Соф. XVI.—XVII. — 5. Miljukov, Пять этногр. картъ Макед. — 6. Stojanović, Katalog ruk. i starih štamp. knjiga. — 7. Споменик XXXVI.—XXXVIII. — 8. Глас LXVIII. — 9. Ruvarac, rozpr. histor — 10. Milićević, Кнез Милош у причама. — 11. Petrović, Оглед франц. библіогр. о Србима и Хрв. — 12. Vuletić-Vukasović, Bilj. o kult. juž. Slav. — 13. Murko, Oblak. — 14. Zbor. Ljubl. — 15. Valjavec, Poezije. — 16. Sládkovič, Spisy. — 17. Bodický, Eug. Onegin.

82. **Петровъ А.,** Перечень относящихся къ славяновѣдѣнію университетскихъ диссертацій, гимназическихъ программъ и т. п., вышедшихъ въ Австро-Венгріи и Германіи съ 1889 по 1899 г. Изв. рус. яз. 1900, V., 4, 1347—1357. (Petrov A., Übersicht der auf die slav. Philologie bezüglichen Universitäts-Dissertation, Gymnasial-Programme u. dergl., welche vom J. 1889 bis 1899 in Österreich Ungarn und Deutschland erschienen sind.)

Přehled sestaven na základě pramenů: G. Fock, Bibliogr. Monatsbericht über neu erschienene Schul- und Universitätsschriften. Leipzig. I. 1890. — Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung: Die hist. Progr. der österr. Mittelschulen. — Archiv für slav. Phil. Herausg. von V. Jagić.

83. **Jireček Konst.,** Ze slovanských literatur. (Aus der slavischen Literaturen.) Osvěta XXXI., I., 79—82, 167—172, 368—370. — II. 650—654, 750—753, 1134.

84. **Prusík B.,** Dr., Z cizích a slovanských revuí a listů. (Aus fremden u. slavischen Revuen u. Zeitschriften.) Č. Revue IV., 894, 1019, 1147, 1272, 1405, 1515, V., 91 sl., 186 sl.

85. **Slovanské časopisy.** Referuje Dr. Čeněk Zíbrt. ČMČ., LXXV., 286—293; 392—393.

86. **Степовичъ А. I.,** Славянскія извѣстія. Фил. Зап. 1901 г., вып. III., стр. 1—14. (Stepovič A. J., Slavische Berichte.)

Рядъ небольшихъ критико-библіографическихъ замѣтокъ о слѣдующихъ изданіяхъ (называемъ ихъ сокращенно): XXXVII. „Česká Revue“. Прага 1899. — XXXVIII. „Сборникъ за народни умотворения, наука и книжина“. Софія 1899. — XXXIX. Д-ръ I. Томанъ, „Válečnictví husitské z doby Žižkovy a Prokopovy“. Прага 1898. — XL. „Словарь древняго славянскаго языка, составленный по Остромирову Евангелію, Миклошичу и т. д. . .“ С.-Пб 1899. — XLI. „Справочный и объяснительный словарь къ Псалтири, сост. II. Гильтебрандтомъ (Рязанскимъ)“. С.-Пб. 1898. — XLII. Н. Горяевъ, „Сравнит. этимологическій словарь русск. языка“. Тифлисъ 1896. — XLIII. „Slovenské Pohľady“. 1899. — XLIV. „Listy

Filologické" 1899. — XLV. „Мирослављево Јеванђеље, Издање Његова Величанства Александра I., краља Србије". — XLVI. „Květy." 1899. — XLVII. „Krok", obzor literarně-umělecký. 1899. Прага. — XLVIII „Школски вјесник". 1899. Сарајево. *Ш.*

87. **Bibliografija slovenska.** Slovensko knjištvo od 1. januarja 1899 do 31. decembra 1900. Sestavil Dr. K. Glaser. (Slovenische Bibliographie.) Zbor. Ljubl. III., 1901. 198—233.

88. **Karásek J.,** Dr., Prešerniana. Č. Revue V., 1, 66 - 69. Přehled slovinských publikací, vyšlých za příčinou jubilea Prešernova.

89. **Margalits Ede,** Dr., Horvát történelmi repertorium. Cf. Věstn. S. F. I., 12.

Ref. Nast. V. Zagr. X., 111 sl. (Pojedini su izvaci tako tačni i instruktivni, da mogu dobro doći i samome hrvat. i srpskome historiku, koji hoće da se na brzo, pa ipak pouzdano snađe u kojem pitanju povijesti jugoslavenske, o kojem je već bilo govora u „Arkivu" ili „Radu").

90. **Лященко А.,** Перечень историко-литературныхъ статей помѣщенныхъ въ январ., февраль, март., апрѣль., май., іюнь., іюль., август. — номерахъ русскихъ журналовъ. Лит. В. I., 216—222, 370—380, 500—517, II. 67—93. (Ljaščenko A., Verzeichniss der liter.-hist. Aufsätze in den russischen Zeitschriften.)

91. **Отчетъ** о дѣятельности отдѣленія русскаго языка и словесности Императорской Академіи Наукъ за 1898 годъ, составленный предсѣдательствующимъ въ Отдѣленіи Ордан. академикомъ А. Ѳ. Бычковымъ. Сбор. Отд. рус. яз., LXVII., Nr. 1., 1—26. (Berichte über die Thätigkeit der Abtheilung für russische Sprache u. Literatur der kais. Akademie der Wissenschaften für das J. 1898.

92. **Отчетъ** о дѣятельности Отдѣленія русскаго языка и словесности Императорской Академіи Наукъ за 1899 годъ, читанныя въ торжественномъ засѣданіи Академіи 29-го декабря 1899 года академикомъ А. А. Шахматовымъ. Сбор. отд. р. яз. LXVIII., 1—66. (Bericht über die Thätigkeit der Abtheilung für russische Sprache und Literatur der kais. Akademie der Wissenschaft für das J. 1899.

93. **Отчетъ** Императорской Публичной Библіотеки за 1896 годъ. С. Пб. 1900. Сvнодальная типографія, стр. 223 + 29 + 15. (Bericht der kais. öff. Bibliothek für das J. 1896.)

Ref. Лит. В. I., 337 сл., Зап. Шевч. XLIV., бібл. 49.

94. **Отчетъ** Московскаго Публичнаго и Румянцовскаго музеевъ за 1900 г. М. стр. 88 + 4. (Bericht des Moskauer öffentl. und Rumjancov. Museum.)

Ref. Лит. В. I., 469 сл.; Ист. Вѣстн. LXXXIV. 1179 сл.

95. **Отчетъ** о сорокъ второмъ присужденіи наградъ графа Уварова, читанный въ публ. засѣд. Имп. акад. наукъ 25 сент. 1900 г. Изв. Имп. акад. наукъ 1900, сент. Т. XIII., Nr. 2. str. 165—188. (Bericht über die XLII. Vertheilung der Preise des Grafen Uvarov.)

ou posudky: D. A. Korsakova o knize A. P. Barsukova Родъ . sv.; P. J. Žukoviče o knize K. Charlampoviče, Западно-русскіо KVI. и начала XVII. в. atd. Kazaň, 1898; St T. Golubjeva .horna Сношенія.

ъ о состояніи и дѣятельности Имп. С.-Петер- іверситета за 1900 годъ, сост. Н. Я. Марромъ. (Bericht über die Thätigkeit der kais. Universität in St.

rie I. (str. 101 sl. uvádí se liter. činnost professorů a docentů i nimi P. A. Lavrova, A. J. Sobolevského, J. A. Baudouina de Voltera, J. L. Łoša, A. L. Pogodina, P. A. Syrku a j.

уждeніе Ломоносовской преміи въ 1899 году. Сб. .XXVII., Nr. 7, стр. 1—63. (Vertheilung der Lomoneser- 99.)

присужденіи Ломоносовской преміи, составленный академикомъ імъ. Приложенія. I Рецензія члена корресп. М. С. Дринова на : „Къ исторіи исправленія книгъ въ Болгаріи въ XIV. вѣкѣ". С.-Пб. 1899—1900 (стр. 9—48.). — II. Разборъ проф. Е. Ѳ. I. М. Тупикова: „Словарь древне-русскихъ личныхъ собствен- укопись.) Стр. 79—63.

ковъ В. Е., Археологія и исторія въ трудахъ ъ архивныхъ коммиссій. Истор. В. LXXXVI., Rudakov, Archäologie und Geschichte in den Arbeiten der -Commissionen.)

матическая роспись книгамъ, вышедшимъ въ 899 годъ. Составилъ В. В. Сабанинъ. Т. I. Январь— Выпускъ I. Книги на русском языкѣ. Изданіе Рус- дѣятелей печатнаго дѣла. С.-Пб. 1901. Ц. 6 р. (Syste- cht der im J. 1899 in Russland erschienenen Bücher.)

. LXXXVI., 322—5 (Б. Городецкій).

er E., Russische Bücherkataloge und Bücher- . Centralblatt für Bibliothekswessen. Leipzig. XVIII. März 902.

. И., Обзоръ русской печати. Русскіе журналы Лит. В. I. 94—103. (Übersicht der russ. Presse. Die n 1900.)

Aug., Ruské měsíčníky roku 1900. Hlídka XVIII., 3—7, 476—9, 551—5.

нцевъ В. А., Обзоръ важнѣйшихъ изученій уси. Варшава, 1901. 8°. 53 стр. Zvl. otisk. z Рус. Francev A. A., Übersicht der wichtigsten Studien über Ungarn.)

avený přehled literatury o uherských Malorusích.

л.-рус. Мат. 1901, I., 3, 273—274. (J. A. Javorskij). Лит. В., I.,

104. **Огляд** часописей за р. 1899. Часописи видавані поза Україною. Зап. Шевч. XXXIX. Наук. хрон. стр. 57—78. (Übersicht der kleinrussischen Zeitschriften in Russland.)

105. **Томашівський С.,** Огляд часописей за 1900 р. Часописи українсько-руські. (Übersicht der Zeitschriften im Jahre 1900.)
Зап. Шевченка. XLI. Наукова хроніка. 1—9.

106. **Г. Ш.,** Огляд часописей за 1900 р. Часописи видавані на російській Україні. (Kleinrussische Zeitschriften in Galizien und in der Bukovina.)

Зап. Шевч. XLIII. Наук. хрон. стр. 1—24.

107. **Украинскія изданія** 1900 года. Кіев. Стар. LXXII., отд. II., стр. 33—39. (Ukrainische Publicationen im J. 1900.)

108. **Brückner Aleksander,** Wydawnictwa Towarzystwa imienia Szewczenka. Kwartalnik historyczny XV., 350 i n. (Die neuesten Publicationen der Krakauer Akad. d. Wiss.)

Zawiera: J. Franko: Apokryfy nowozawitni, t. II.; W. Hnatiuk: Halicko-ruskie anegdoty; J. Werchratski: Znadoby dla piznanja uhorsko ruskich howoriw i inne. *U.*

109. **Brückner A.,** Najnowsze wydawnictwa Akademji krakowskiej. Ateneum XXVI., 1901., II., 1, 184—199.

110. **Finkel Ludwik,** Dr., Bibliografja historji polskiej, wspólnie z drem H. Sawczyńskim i członkami Kółka historyczn. uczniów Uniwersyt. lwowsk. zebrał i ułożył . . . (Bibliographie der polnischen Geschichte.) Część II. Opracowania. Zeszyty 1—4. Kraków, 1895—1901, nakł. Akademji Umiejętn., skł. główn. w Księg. Spółki wydawn. pol., in 8^{0}, str. 531—1142.

Zawiera nr. 9947—22734: Gieografja i etnografja; Wiara i kościół; Prawo i ekonomja; Oświata (cywilizacja i kultura).

Ref. Kwart. histor. XV., 315—316 (notatka w sprawie „Bibliografji"). *U.*

111. **Godlewski Michaelo,** presbyter. Catalogus librorum, qui in Bibliotheca Caesareae Romano-catholicae ecclesiasticae Petropolitanae Academiae asservantur. Sectio I. Polonica XV. et XVI. saeculi. Petropoli 1901, in 4^{0}, str. 30.

112. **Hahn Wiktor,** Dr., Bibliografja filologji klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce za lata 1896—1898 zestawił. . . (Bibliographie der klassischen Philologie und humanistischen Literatur in Polen für das J. 1896—1898.) Lwów, nakł. autora, druk. E. Winiarza, in 8^{0}, str. 30 (odbit. z „Eosu", VI.).

Ref. Książka I., 341 (A. A. Kryński), Muzeum XVII, 817 (Z. Dembitzer).

113. **Hahn Wiktor,** Dr., Bibliografja jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego. (Bibliographie des Jubileums der Jagellonischen Universität.) Lwów, druk. związkowa, in 8^{0}, str. 52 (odbitka z „Muzeum", XVII.).

114. **Nadmorski,** Dr., Bibliografja Zachodnio-Pruska i sąsiednich okolic Polski za rok 1899. (Bibliographie für Westpreussen und die benachbarten Länder Polens für das J. 1899.) Rocz. Towarz. Nauk w Toruniu VII.

:siążka, Miesięcznik, poświęcony krytyce i biblio-skiej. („Das Buch". Monatsschrift für polnische Kritik und e.) Rocznik I. Warszawa, nakł. Wendego i Sp., in 8°, str.

ızeum XVII., 475 (W. Hahn).

, w części pierwszej bardzo dobre fachowe oceny swieżo ukazujących W roczniku I. omówiono 500 książek, w tej liczbie treści historycznej historji literatury 34, z językoznawstwa i filologji 12, z gieografji 7, i, etnografji i archeologji 6. W części drugiej — „bibliografji" — 22 tytułów. *U.*

'oradnik dla czytających książki. Dwutygodnik sprawo-'acki, ilustrowany. (Rathgeber für Leser. Halbmonatsschrift.) Roczn. I. Księgarnia T Paprockiego i Sp.

ızeum XVII, 475 (dr. W. Hahn).

'rzewodnik bibliograficzny. Miesięcznik dla wydawców, ıntykwarzów jako też dla czytających i kupujących książki, Akademji Umiejętności w Krakowie. (Bibliographischer Führer. t.) Kraków. Roczn. XXIV., nakł. G. Gebethnera i Sp., druk. str. 30 + 312

wiera. Dr Władysław Wisłocki. Notatka biograficzno-bibliograficzna. yk Ułaszyn (str. 98/8).

:iwak Michał, O zbiorach archeologicznych, numiz-ch i archiwalnych w b. Muzeum Pokuckim i (Die archaeologischen, numismatischen und archiwalischen ı im ehemaligen „Muzeum Pokuckie" in Kolomea in Galicien.))01, druk. St. J. Miziewicza, nakł. funduszu naukow., in 8°, ıitka ze Sprawozdania c. k. I. wyższego gymnazjum w Kołomyi l. 1901).

łaszyn Henryk, Bibliograficzny spis prac ś. p. Dra. wa Wisłockiego (Bibliographisches Verzeichnis der Arbeiten Wisłocki) w „Przewodn. bibliograficzn." XXIV., Nr 6, str. w odbitce, Kraków 1901).

Zíbrt Čeněk, Bibliografie české historie. (Bibliographie der :hichte.) Cf. Věstn. SF, I., 15.

st. XIV., 57—58 (Al. Brückner); tamże, 315—316 (L. Finkel). Vý-ıých recensí otištěny Č. Lid. X., 491—496.

:eský katalog bibliografický za rok 1896 a 1897. Nové řady a IX. (Böhmischer bibliographischer Katalog für das J. 1896 Prací Bibliografického odboru spolku československých knih-ıčetních v Praze. V Praze 1901; XLVIII. + 320.

lepetitorium XXV. ročníků Časopisů Matice Moravské 12. 1891—1901). (Repetitorium des XXV. Jh. der Zs. der e.) Spořádal Frant. J. Rypáček, II jednatel Matice Moravské. loha k IV. sešitu ČMM. 1901, XXV.)

článků, referátů, zpráv a pod., uveřejněných v dosavádních ch ČMM.

123. **Řivnáčův Český Věstník Bibliografický.** Soupis nových knih českých. Vychází redakcí Dra Čeňka Zíbrta nákladem knihk. Fr. Řivnáče v Praze čtyřikráte ročně.

124. **Úplná bibliografie česká** dle odborů. Číslo I. Cena 50 h. Dr. Frant. Bačkovský.

125. **Nentwig H.**, Silesiaca in d. reichsgräfl. Schaffgotsch'schen Majoratsbibliothek zu Warmbrunn. Heft 1. Leipzig, Otto Harrassowitz, 1901. 8⁰. 232 SS.

Der vorliegende Katalog der ausserordentlich reichhaltigen Silesiaca-Sammlung der berühmten Schaffgotsch'schen Bibliothek bringt in 2448 Nos. systematisch angeordnet die Literatur über die Provinz Schlesien, einschliesslich Volks- u. Sagenkunde (Rübezahlsage) u. dergl. Im nächsten Jahre soll das 2. (Schluss-)Heft erscheinen mit alphabet. Register und einer Geschichte der Majoratsbibliothek, so dass dann eine schlesische Bibliographie von seltener Vollständigkeit vorliegen wird. — Die Publication ist von grosser Wichtigkeit für alle Bibliotheken und Sammler von Silesiacis.

126. **Hirsemann K. W.** (Leipzig), Antiqu. Katalog N. 257. Literaturen und Sprachen Russlands (a. d. Bibl. des † D. P. Severin, russ. Ges. am bayer. Hofe) 512 č.

127. **Jolowicz J.** (Poznaň), Kał. 137. Bibliotheca Polonico-Slavica. 4836 č.

128. **Simmel & Co.**, Leipzig, Rossstr. 18: Katalog 193. Slavica-Illyrica-Epirotica. Leipzig, 1901.

C. Příspěvky k dějinám slovanské filologie, biografie, nekrology, korrespondence.

129. **Гротъ К. Я.**, Объ изученіи славянства. Судьба славяновѣдѣнія и желательная постановка его преподаванія въ университетѣ и средней школѣ. С.-Пб. 1901. 64 str. Cena 60 kop. (Grot K. J., Über das Studium des Slaventums.)

1. Vývoj slovanské filologie. 2. Ruská společnost a Slované. 3. Vědomosti o Slovanech jest nezbytně potřeba pěstovati ve středních školách. 4. Slovanská filologie na ruských universitách.

Ref. Sl. Pohl. XXI., 45—47; В. Евр. XXXVI., I., 401—407. Ж. М. Н. Пр. ч. 334 стр. 156.

130. **В. А. Ф.(ранцевъ)**, Объ изученіи славянства. (По поводу статей проф. К. Я. Грота.) I. Славянское книжное дѣло. II. Общеславянскій журналъ. Варшава 1901. Str. 26. (Otisk z Varš. Dnevn.) (Francev V. A., Über das Studium des Slaventums.)

Ref. Sl. Pohl. XXI., 228—230; Sl. Přehl. III., 346—347 (P. Papáček).

131. **L. Niederle**, Návrhy na reformu studia slavistiky v Rusku. (Entwürfe auf eine Reform des Studiums der slav. Philologie in Russland.) Sl. Přehl. III, 160—164.

Referat vyvolaný brožurkou Grotovou.

132. —ará—, Reforma slavistických studií na Rusi. Č. Revue IV., 1119—1125.

O brožurách K. J. Grota a V. Franceva.

133. **Францевъ В. А.**, Главнѣйшіе моменты въ развитіи чешскаго славяновѣдѣнія. Вступительная лекція. чит. 8-го ноября 1900 г. въ Импер. Варшавскомъ Унив. Варшава. 8°. 43 str. (Francev V. A., Die Hauptmomente in der Entwickelung der slavischen Philologie in Böhmen.)

Krátký nástin počátků slovanské filologie v Čechách a působnosti prvních představitelů této vědy: Durycha, Dobrovského, Hanky, Šafaříka, Čelakovského. Ku konci otištěn pamětní spis Šafaříkův o potřebě stolice slovanského jazykozpytu v Praze, úplně a v německém originále, dosud nikde netištěný (29—43).

134. **Jakubec J.**, K počátkům studií slavistických v XVIII. století. (Über die Anfänge der slavischen Studien im XVIII. Jhrh.) L. fil. XXVIII., 1901, 459—475.

Vznik slovanských studií v XVIII. st. nedá se vyvozovati z jediné příčiny. jeho základ nutno hledati v rozličných směrech učeného bádání v XVIII. století vůbec.

135. **Франпевъ Вл. А.**, Стихотворные опыты первыхъ русскихъ славяновѣдовъ. Научно-литерат. Сборникъ Галицкорусской Матицы. Т. I., в. 1, 33—38.

Dvě politické básně O. M. Bodjanského. První maloruská napsána do památníku V. Hankovi r. 1842, druhá též pro Hanku ok. 1839. Tím se doplňují básně Bodjanského, které v Истор. Вѣст., 1887, дек., 505—537 uveřejnil A. A Kočubinskij. Dále jest zde krátká báseň V. J. Grigoroviče, kterou 1847 napsal Hankovi do památníku.

136. **Пѣтуховъ Е. В.**, Каѳедра русскаго языка и словесности въ Юрьевскомъ (Дерптскомъ) университетѣ. Къ столѣтію существованія университета 1802—1902. (Pêtuchov E. V., Die Katheder der russischen Sprache und Literatur an der Universität Jurjev [Derpt].)

Уч. Зап. Юрьев. 1900, VIII., 4, 1—92. Výklady o tom, jak se na jurjevské (derptské) universitě přednášelo o ruském jazyce, dále pak životopisná a knihopisná data o všech, kteří na tomto ústavě jako professoři, docenti a lektoři ruského jazyka působili. Ref. Лит. Вѣстн. I., 92. Истор. В. LXXXIII., 786.

---

137. **Къ столѣтней годовщинѣ Казанскаго Университета.** Дѣятели Импер. Казанскаго университета 1805—1900 гг. Опытъ краткаго біографическаго словаря профессоровъ и преподавателей Казанскаго университета за первые 95 лѣтъ его существованія. Составилъ проф. Н. П. Загоскинъ. Казань 1900. Folio. 179 стр.

Ref. Лит. В., I., 91 сл. (Ак—чъ).

138. **Воспоминанія** К. Н. Бестужева-Рюмина (до 1860 года) съ предисловіемъ и примѣчаніями ак. Л. Н. Майкова. С.-Пб.

1900, 59 str. Сбор. Акад. С.-Пб., т. LXVII., Nr. 4, 1901. (Memoiren des K. P. Bestužev Rumin.)

139. **Похошинъ Ив.,** В. А. Бильбасовъ. Изв. Вольф IV., 52—54.

140. **Łoś Jan,** Wilhelm Bogusławski. Kraj XX., Nr. 50.

141. **Brandl Vincenc.** Nekrolog. Napsal J. Kalousek, Osvěta 32, 187—188.

142. **Бриллiантовъ А.,** Къ характеристикѣ ученой дѣятельности профессора В. В. Болотова, какъ церковнаго историка. († 5-го апрѣля 1900 г.) Христiанское Чтенiе, 1901 г., апрѣль, 467—497.

143. **Библiографическiй списокъ** сочиненiй, переводовъ и изданiй орд. акад. Имп. акад. наукъ А. Ѳ. Бычкова (1838—1899). Изв. Имп. Ак. Наукъ. (Bulletin.) 1900. Mars T. XII., Nr. 3, str. 237—265. Отчетъ о дѣятельности отдѣленiя русскаго языка и словесности Имп. Акад. Наукъ за 1899 годъ. С.-Пб., стр. 29—66. Сбор. акад. С.-Пб. LXVIII. (Bibliographisches Verzeichniss der Werke A. Th. Byčkov's.)

144. **Отзывъ** объ ученыхъ трудахъ проф. Казанской Духовной Академiи А. Царевскаго. Православный Собесѣдникъ 1901 г., май, приложенiе 5-е, стр. I.—29.

Отзывъ (сочувственный) написанъ по поводу представленiя проф. А. Царевскаго къ ученой степени доктора богословiя. А. А. Царевскiй началъ печатать свои научные труды съ 1883 г. Какъ профессоръ по каѳедрѣ русскаго и церковнославянскаго языка и русской литературы, онъ напечаталъ сочиненiе: Пергаменный списокъ Евангелiя XIII.—XIV. в. и нѣсколько изслѣдованiй о литературной дѣятельности Ивана Тихоновича Посошкова. Кромѣ того за 16 лѣтъ научной писательской дѣятельности г. Царевскимъ былъ напечатанъ многочисленный рядъ очерковъ, выясняющихя съ разныхъ сторонъ вопросъ о православiи на Руси. *Пл.*

145. **Karłowicz Jan,** Czepieliński Florjan (1822—1900). Tygodn. ilustrow. nr. 2.

Autor prac gramatycznych i słownikarskich. Brał udział w pracy nad Słownikiem Wileńskim (Orgelbranda) i ostatnío Warszawskim (wielkim). *U.*

146. **Šimák J. V.,** Pozůstalost Dobnerova. (Dir Nachlassenschaft Dobner's.) ČČM. LXXV., sv. 1., 1—20.

Popis a obsah historických sbírek Dobnerových.

147. **Свечани помен** просветном добротвору пок. Никифору Дучићу, архимандриту и академику 22. апр. 1901 год. у Београду. Српска краљ. акад. 52 str. (Gedächtnissfeier für Archimandrit Nikifor Dučić.)

Obsah: Slavnostní řeči akademické, krátký životopis a přehled spisů archim. Dučiće, jenž jmění a spisy své odkázal srbské král. akademii.

148. **Fortunatov F. Th.,** Записка объ ученыхъ трудахъ члена корресп. Имп. Ак. Н. по Отдѣл. русск. яз. и слов., орд. проф. Имп. Моск. универс. Ф. Ѳ. Фортунатова. Читано въ засѣд.

Отд. р. яз. и слов. 17-го янв. 1898 Сборн. Ак. С.-Пб. 1901, т. 67, XXII.—XXVIII. (Verzeichniss der Werke F. Th. Fortunatov's.)

149. **Галаховъ А. Д.,** 1807—1892. Біографія. Педагог. Сборникъ I. (прилож.) 177.

150. **Корниловъ,** Къ біографіи Я. Ѳ. Головацкаго. Рус. Стар. 1901. Nr. 8, 437. Ref. Кіев. Стар. LXXIV., отд. 2., стр. 128.

151. **О чествованіи** А. В. Горскаго. Богословскій В. II., 352 сл.

152. **Смирновъ С. И.,** Александръ Васильевичъ Горскій († 11. октября 1875 года). Съ портретомъ А. В. Горскаго. Рѣчь, произнесенная на торжественномъ собраніи въ память А. В. Горскаго въ Московской духовной академіи 22. окт. 1900 г. Свято-Троицкая Сергіева Лавра.

Ref. Лит. В. I., 464 сл.

153. **Ułaszyn Henryk,** Bronisław Grabowski 1841—1900 (odbitka z „Przegl. polsk.", marzec, 407—425). (Dr. Wł. Wislocki, Eine biogr.-bibliogr. Notiz.) Kraków, Spółka wydawn. polska, druk. „Czasu", in 8°, str. 21.

Ref. Przegl. powsz. LXXI, 258 (G. F.); Gazeta lwow. nr. 97; Głos Narodu nr. 14 (K. W. Kumaniecki); Slov. Přehl., III., 343 (A. Č.); Tydzień nr. 13; Książka nr. 10; Č. Revue V., 2, 168—172 (dr. J. Karásek).

154. **Černý Adolf,** Bronisław Grabowski. Slov. Přehl. III., 209 sl.

155. **Hora F. A.,** Bronisłav T. Grabowski. Obrázek jeho života a literární činnosti (z portretem). V Plzni 1901, nakl. vlastním, str. 51.

Ref. Tydzień (lwow) Nr. 19 (M.).

156. **L. S. K.,** Bronisław Grabowski. Wisła XV., 233—240.

157. **Александровъ А.,** Викторъ Ивановичъ Григоровичъ, профессоръ славянскихъ нарѣчій. Уч. Зап. Каз. LXVIII., 12, 1—28.

Velmi vřelé ocenění naučné činnosti Grigorovičovy, jmenovitě jeho učených podnětů a úspěchů, které si získal cestou po balkánském poluostrově r. 1844—1846,

158. **Ляпуновъ Б. М.,** Краткій очеркъ ученой дѣятельности акад. И. В. Ягича. Лѣтопись истор.-филол. общ. новоросс. унив. IX. 333—440. Отд. отт. Одесса, 1901. 8°. 42 str. (Ljapunov V. M., Kurzgefasste Darstellung der wissenschaftlichen Thätigkeit des Akad. Vatr. Jagić.)

Spis. počítá, že v červenci r. 1901 uplynulo 40 let, co V. Jagić vydal první rozpravu, která náleží do slovanské filologie, a proto podává tento biografický nástin, ozdobený též zdařilým obrazem Jagićovým.

Ref. P. Stan. Škrabec, Cvetje XIX, št. 5—6 (platnice).

159. **Сперанскій М. Н.,** Памяти В. В. Качановскаго. Str. 13. Изв. Безбор. т. XIX. (Speranskij, Dem Andenken V. V. Kačanovskij's.)

Некрологъ В. В. К., занимавшаго въ теченіи двѣнадцати слишкомъ лѣтъ въ Институтѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ каѳедру церковно-славянскаго языка, исторіи русскаго языка и славянскихъ нарѣчій.

160. **Качановскій В. В.,** Некрологъ. Новости Nr. 108 Кіевлянинъ Nr. 106, Нов. Время Nr. 9033, Истор. Вѣстн. VI. Ж. Мин. Пр., VI., 71—75.

161. **Pł.,** Józef Kallenbach. Kraj XX., Nr. 19.

162. **П-ій М.,** М. И. Касторскій (1809—1866). Библіографическая замѣтка. РФВ. XLIV. 279—290.

Касторскій читалъ съ 19. дек. 1838 г. по 1842 лекціи по славянскому языкознанію въ Петербургскомъ универ., перевелъ сербскія нар. пѣсни, издалъ въ Прагѣ 1838 г. „Краледворскую рукопись и Слово о пълку Игоревѣ.“

163. **Setälä E. N.,** Dem Andenken Matthias Alexander Castrén's. Finn. Ugr. Forsch. I. 1. S. 1—5.

164. **St. Z**(dziarski), Dr. Klemens Koehler. Lud. VIII., str. 340.

Krátký životopis polského archaeologa s výčtem praci.

165. **Грушевскій М.,** Памяти Олександра Кониського Зап. Шевч. XXXIX., 1—14.

166. **Александръ Яковлевичъ Конисскій.** (Некрологъ.) К. Стар. LXXII., 125—130.

167. **Библіографическій указатель** сочиненій А. Я. Конисскаго, написанныхъ по малорусски, ib. 131—151.

168. **Kochanowski J. K.,** Stosław Łaguna jako historyk (Ateneum, stycz., str. 151—159).

169. **Чечулинъ К.,** Памяти Л. Н. Майкова. С.-Пб. 8 стр. (Памятники древней письм. и искусства Nr. CXLII.)

170. **Лященко А.,** Нѣсколько словъ памяти Л. Н. Майкова. Лит. В. I., 60—65.

171. **В. Р.,** Памяти Леонида Николаевича Майкова. Филолог. Записки 1901 т., вып. I.—II., стр. I.—26.

Обозрѣвая работы Л. Н. Майкова, авторъ статьи вкратцѣ знакомитъ съ содержаніемъ ихъ.

172. **Споменица** о М. Ђ. Милићевићу. Београд. Штампано у Државној Штампарији Краљевине Србије. 1901, стр. 123.

Ref. Кар III., 230.

173. **Hahn Wiktor,** Dr., Władysław Nehring. Gazeta lwowska Nr. XX., 6; též Kraj XX. Nr. 20.

174. **Стукаличъ В. К.,** Н. Я. Никифоровскій. Очерки изъ недавней старины г. Витебска. (Біографическая замѣтка.) Отд. отт. изъ Nr. 231. и 232 „Витебскихъ Губерн. Вѣдомостей“. Витебскъ. 16⁰. 23 стр. Ref. Лит. В. I., 465.

Нетолько о послѣдней работѣ бѣлорусскаго этнограф. Н. Я. Никифоровскаго, но тоже характеристика П. В. Шейна.

175. **Коваленко Гр.,** Очеркъ жизни и дѣятельности украинскаго этнографа и народнаго врача С. Д. Носа. (1829—1900). Кіев. Стар. LXXIV., 363—400.

. **Ianko Pajk.** Dr. Spisal Milan Pajk. Zbor. Ljubl. II., 1—26.
. **Некрологъ** члена-корреспондента Императ. Ака-
Наукъ А. С. Павлова. Сборн. отд. р. яз. LXVII., Nr. 1.,
–19.
. **Франко И.,** О. Ант. Петрушевичъ. ЛНВіст. III.,
›2.
. — Юбилей Петрушевича, ib. III., 209 сл.
), 80-лѣтіе рожденіе А. С. Петрушевича. Научно-
I., прилож. стр. V.—XXII.
. **Линниченко И. А.,** М. П. Погодинъ. (11. ноября
900.) Общая характеристика. Лѣт. истор.-филолог. Одесса
3—220.
. Къ портрету А. П. Погодина. Вѣстн. всем. исторіи.
сл.
›. **Чаевъ Н. А.,** Воспоминанія о М. П. Погодинѣ.
В., LXXXIII., 162—173.
. Жизнъ и труды М. П. Погодина. Николая Барсу-
Книга пятнадцатая. С.-Пб. 1901. Стр. XIV. + 522. Цѣна
50 коп. (Leben und Werke M. P. Pogodins von N. K. Barsukov.)
ЖМНП 1901, май, 232—235 (S. Platonov); Лит. В. I., 328—331.
skij). В. Евр. XXXVI, г., Т. III., стр. 391—385.
. **Никольскій Н. К.,** проф., Записка объ ученыхъ
къ заслуженнаго экстраординарнаго проф. А. И.
арева. Христіанское Чтеніе 1901 г., сентябрь, Журналы
Совѣта С.-Пб. Дух. Акад. 1900—1901, стр. 187—208;
208—225.
іографическій обзоръ и критическая оцѣнка трудовъ А. И. Пономарева,
ыхъ многіе посвящены исторіи древне-русской литературы
›. **Makaruszka Eust.,** О. Потебня і єго наукова дїяль-
Kolomea, Prog. stát. rus. gymn. 1901. 37 str. (O. Potebnja und
ssenschaftliche Thätigkeit.)
'. **Łopaciński H.,** Zasłużony badacz polszczyzny
Semenowicz. Wspomnienie pośmiertne. Kraj XIX., 268 n
-173.
3. **В. Н.,** М. Т. Симоновъ (Номисъ). Некрологъ. К. Стар.
308—311. Отд. II., стр. 91.
). **Грушевскій М.,** Матвій Симонів (Номис). Некро-
замітка. Зап. Шевч. XL., Misc 8 сл.
). **Вид-Вулетић-Вусаковић,** Дум Иван Каноник Сто-
ћ. (Роћ. 17. децембра 1829, † 19. септембра 1900.) Књиж
131—134.
. **Николай Ильичъ Стороженко.** (По поводу 30-тилѣтія
рофессорской дѣятельности) Кіев. Стар. LXXV.,
34.
2. Живот Др. Јована Суботића (Автобиографија). Први
,ила. У Новом Саду. Издање Матице српске. Штампарија

. Поповића, стр. IX., 158. Ц. 1·50 кор. (Das Leben des Dr. Jov. Autobiographie.)

. **Сухомлиновъ М. И.,** Некрологическій очеркъ. 901. Лит. В., II., 211—218.

. **Рудаковъ В. Е.,** Памяти академиковъ М. И. Сухоіа и И. Н. Жданова. Истор. В LXXXVI., 195—208.

. — Некрологи: отъ А. Пыпина. В. Евр. VIII. Ист. ЛII. Россія 799 (А. Бороздинъ). Нива 29. Н. Время 9103. 137, 188.

. **Хронологическій списокъ** ученыхъ и литератур-удовъ и изданій М. И. Сухомлинова (р. 1818, ум. 1901 г.). гъ Павелъ Симони. С.-Пб. 31 стр. 4⁰.

. **Освященіе** памятника на могилѣ П. В. Шейна. Обозр. 4, 164—6.

. **Шугуровъ Н. В.** (Некрологъ.) Кіев. Стар. LXXV., 0.

. **Матеріалы** для біографіи К. Н. Тихонравова. къ нему разныхъ лицъ. (Изданіе въ количествѣ 50 экз. подъ й А. В. Смирнова.) Съ портретомъ К. Н. Тихонравова. въ 1900. Стр. 408 16⁰.

К. М Н. Пр. 333. 535.

. **Singer R.,** W. Tomaschek. Mitth. Anthr. Ges. 345. Nekrolog.

. **K.,** Dr., Józef Tretiak Kraj XX. Nr. 13.

. **Круглый Александръ,** Н. М. Тупиковъ. Лит. В., II.,

. **Модестовъ В. И.,** В. Гр. Васильевскій. ЖМНПр. IX. Янв. 134.

. **Ułaszyn Henryk**, Dr Władysław Wisłocki. Notatka no-bibliograficzna. Napisał . . . Przew. bibliogr. XXIV., Nr. 6, 98.

ký životopis zakladatele Przew. bibliogr., s úplným seznamem jeho spisů. Gazeta lwowska nr. 139; Tydzień (lwow.) nr. 27; Głos narodu nr. 156, r. 9.

. **Korbut Gabrjel,** Michał Wiszniewski i puścizna po ich. Wiszniewski und sein Nachlass.) Warszawa, E. Wende i Sp., Kowalewskiego, in 8⁰, str. 39 (odbitka z „Prawdy", 1901).

Przegl. filozoficz. zesz. 2. (W. M. Kozłowski); Książka 1., 332/3.

i działność naukowa i profesorska jednego z najtęższych i najoryginalnych umysłów polskich wogóle, autora pierwszej krytycznej „Historji literatury polskiej" (10 tomów) *U.*

В. М., Иванъ Николаевичъ Ждановъ. (Некрологъ.) Об. Кн. L., 180—182.

. **Ждановъ И.,** Некрологъ отъ А. Архангельскаго . IX., отъ А. Бороздина Россія 799. Отъ А. Пыпина Вѣстр. VIII. Вѣст. всеміp. ист. IX., Истор. В. VIII., 748. Нива ое Время Nr. 9106, 9119. Č. Revue V., 1, 62. (Prusík B.)

ıдкинъ С., Н. М. Желтовъ. Фил. Зап. г. 40, вып. 6,

eho lit.-učená činnost (grammatická, jmenovitě jeho rozpravy ve

:скій біографическій словарь, Фаберъ-Цавлов-
ь подъ наблюденіемъ предсѣдателя Импер. Русскаго
тва А. А. Половцева. С.-Пб. Ц. 6 р. 40 к. 521 стр.
i, 109. (Russisches bibliographisches Wörterbuch.)
3. II., 159 сл. Истор. В. LXXXIV. 784 7

гоманов М., Переписка Зібрав і зладив М. Павлик.
ıa Бібліотека 27.) У Львові. Накладом Укр.-Русько-
іільки. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка, стр. 184.

dita zum Briefwechsel Kopitar's von Scriptor
aibach). Arch. Jag. XXIII., 315—320, 635—7.
ıro V. Vodnik, 2—4. B. Kopitaro M. Bobrowski 5. list. Alex.

Brief Kopitar's an A. S. Šiškov, mitgetheilt von
Warschau, ib. 639.

ıнцевъ В. А., Изъ переписки В. А. Мацѣев.
'ескими учеными. Чт. Моск. I. стр. 1—56. Отд. отт.
, 8°, 56 str. (Francev V. A., Aus der Correspondenz V. A.
nit russischen Gelehrten.)
ıi 46 dosud neznámých listů, které různí učenci ruští v letech
ıali Maciejowskému. Dopisy jsou nyní v knihovně musea král.
ıtalosti Edv. Jelinka († 1897). Zastoupeni jsou: G. E. Groddeck
2 listy, 1·32 a 1838), A. Th. Chiždeu (1834), M. P. Pogodin
871), A. Berednikov (1842), M. Pavliščev (1843), D. N. Valujev
ıškin (1844), S. S. Uvarov (1844), K. D. Kavelin (1847), M. Kor-
. M. Bodjanskij (10 listů, 1847—1873), A Ch. Vostokov (1849),
(3 listy, 1851—1853), I. I. Sreznevskij (5 listů, 1851—1854),
g (185·), A. J. Košelev (1856). A. Norov (1858), R. Hube (1858),
listy, 1859), P. A. Muchanov (1865), A. M. Jevreinova (1876),
78). Listy otištěny bez úvodu a bez poznámek.

Къ перепискѣ П. І. Шафарика съ П. И. Кеппе-
неизданныхъ письма П. І. Шафарика. Изв. рус. яз.
210—221. (Francev V. A., Zur Korrespondenz zwischen
nd P. J. Köppen. Drei ungedruckte Briefe P. J. Šafařík's.)
nalezl tyto tři listy Šafaříkovy (německy psané, 1837—1838)
Köppenových, které se chovají v knihovně Akademie Petrohradské.
ly do zápisek o mohylách, jichž se též nejvíce týkají.

rátil Boh., Listy Palackého Bočkovi (Palacký's
k.) ČMM. XXV., 97—132.
lence tato z let 1832—1838 představuje velmi cenný pramen pro
ho života českého, slovanského i cizího.

216. Письма М. П. Погодина, С. П. Шев
Максимовича къ кн. П. А. Вяземскому 18
Остафьевскаго Архива. Изд. съ предисловіемъ и
Барсукова. С.-Пб. 1901. (Briefe von M. P. Pogodi
M. A. Maksimović an den Fürsten P. A. Vjazemskij.)

217. Ein Brief Primitz's an Vodnik, mitget
Arch. Jag. XXIII., 637—8.

218. Изъ переписки И. И. Срезневскаго
Кiев. Стар. LXXIII. 317—343; LXXIV., 210—248.

Письма къ матери.

219. Срезневскій Вс., Изъ писемъ И. И
къ А. Х. Востокову. Р. Старина I., 245—256.

220. Студинский Кир., З кореспонденц
брицького. (Рр. 1840—1853.) Зап. Шевч XLIII.
8°. 66 str. (Studyńskij Kir., Aus der Correspondenz
in den J. 1840—1853.)

V knih. hrab. Baworowského ve Lvově zachovala se část
Zubryćkého, a sice 5 listů Maksimoviće (1840—1848), 4 listy
2 (rusky psané) listy V. Hanky (1846 a 1852) s nástinem odp
Rakovského a odpovědi (1852), nástin listu Zubryckého Mo
dějin a starožitností (1853). Všechny tyto listy se otiskují v pův
připojeny dva dokumenty, které ukazují, že Zubryćkij r. 1
táboře. Otisky doprovázejí se důkladnými poznámkami a delš

221. Szabłowski T., Listy Wincentego Pol
Maciejowskiego w Muzeum królestwa Czesk
(Briefe von Vincenty Pol und dem Historiker Maciejows
Königreich Böhmen in Prag.) Tygodnik ilustrow. nr. 2

222. Šrepel Milivoj, Vukovo pismo Daničić
bavni i poučni list za odrasliju mladež), godište XI., Zagr

Pismo je ovo od 13. maja 1853, a čuva se sa još ostalih
Jugoslavenske akademije. Znamenito je poradi toga, što u njem
mladog Daničića da ne klone nadom u budućnost narodne k

---

223. Towarzystwo Warszawskie przyjaciół na
(Die Gessellschaft der Freunde der Wissenschaften in W
grafia historyczna osnuta na źródłach archiwalnych prze
hara. Księga I. Czasy pruskie 1800—1807. Z illust
Warszawa 1900.

Ref. Истор. В. LXXXI., 1207 сл.

224. Pełka, Towarzystwo ludoznawcze
(Gesellschaft für Volkskunde in Lemberg.) Kraj XX., N

225. Zdziarski Stanisław, Lwowskie towar
znawcze. (Gesellschaft für Volkskunde in Lemberg
Nr. 82.

II. JAZYKOZPYT.

1. Jazykozpyt obecný.

1. **Mémoires** de la Société de Linguistique de Paris. XII. fasc. 1—2, p. 1—140.

2. **La Parole.** 11 Anné. T. III. Nouv. s. 1—12.

3. **Finnisch-ugrische forschungen.** Zeitschrift für finnisch-ugrische sprach- und volkskunde nebst Anzeiger. Unter mitwirkung von fachgenossen herausgegeben von E. N. Setälä, ord. professor der finn. sprache und litteratur in Helsingfors und Kaarle Krohn, a. o. professor der finn. und vergl. volkskunde in Helsingfors. Helsingfors, Red. der zeitschrift. Leipzig, O. Harrassowitz. Band I., H. 1—3; s přílohou **Anzeiger** der Finnisch-ugrischen forschungen. 193 a 260 s. Svazek 10. fin. (8 něm.) mark.

4. **Müller F. M.**, Last essays. Series 1. Essays on language, folklore, and other subjects. London. 5 mk.

5. **Wasserzieher Ernst**, Leben und Weben der Sprache. Arnsberg, Becker. 165 s. 1·50 mk.

24 statí; m. j. Die Heimath der Indogermanen, Das Verb. der Sprache zur Logik, Typen des Sprachbaues, Sprachliche Bilder, Ursachen der Sprachveränderung. — D. Litt.-Zt. 1901. 2448.

6. **Cust. Rob. Needham**, Language (Communicated to the Eleventh Int. Or. Congr. at Rome). Contemp. Rev. CX. 23—40.

I. Its birth, II. development and life, III. decay and death.

7. **Delbrück B.**, Grundfragen der Sprachforschung. Mit Rücksicht auf W. Wundts Sprachpsychologie erörtert. Strassburg, K. J. Trübner. VI., 180 s. 4 mk.

8. **von der Gabelentz Georg**, Die Sprachwissenschaft, ihre Aufgaben, Methoden und bisherige Ergebnisse. 2. verm. und verb. Auflage. Herausg. von Albr. Graf von der Schulenburg. Leipzig, Tauchnitz. XXI. a 520 s. 15 m.

A. Tobler, D. Litt.-Zt. 1902, 918—921.

9. **Erdmann Benno**, Die psychologischen Grundlagen der Beziehungen zwischen Sprechen und Denken. Arch. f. Philos. II. Abt. VII. 147—177.

XI. 2. Die lautsprachlichen Reproductionen beim Lesen. XII. Psychologisches über die Bedingungen des Schreibens.

10. **Mauthner Fritz**, Beiträge zu einer Kritik der Sprache. I. Sprache und Psychologie. II. Zur Sprachwissenschaft. Stuttgart, J. G. Cotta. XII. a 657, X. a 735 s. 12 a 14 mk.

I. Wesen der Sprache. Psychologie der Sprache und Sprache der Psychologie. II. Was ist Sprachwissenschaft? Aus der Geschichte der Sprachwissenschaft. Sprachrichtigkeit. Zufall in der Sprache. Etymologie. Wurzeln. Bedeutungswandel. Klassifikation der Sprachen. Tier- und Menschensprache. Entstehung der Sprache. Die Metapher. Schrift und Schriftsprache. Sprachwissenschaft und Ethnologie. Ursprung und Geschichte der Vernunft.

E. Holzner, Beil. Allg. Zt. 1901, 119, 1—4.

11. **Ołtuszewski W.**, Psychologie und Philosophie der Sprache. Berlin, Fischer's Med. Buchh. (H. Kornfeld). 70 s 1·50 m.

D. Litt.-Zt. 1901, 1815.

12. **Wundt Wilh.**, Völkerpsychologie. Eine Untersuchung der Entwickelungsgesetze von Sprache, Mythus und Sitte. I. Die Sprache. Zwei Theile. Leipzig, W. Engelmann. 1900/1901. XV. a 627, X. a 644 s. 14 a 15 m.

O. Külpe, D. Litt.-Zt. 1902, 330—337. A. Pachnik, Przegl. powsz. LXX. 411. K. Appel, Przegl. filozof. IV., 2, 232—233. (Cf. Věstn. SF. I. 21, č. 12).

13. **Huber D.**, Ueber Ursprung und Entwickelung der Sprache. Prog. Freies Gymn. Bern. 60 s.

14. **Lenz Rud.**, Über Ursprung und Entwickelung der Sprache. Mit besonderer Berücksichtigung von Jespersens Progress in language. Die Neueren Sprachen. VIII. 513—533. IX. 1—13.

15. **Jespersen O.**, Fonetik (Věst. SFil. I. 21, č. 22).

H. Pipping, Ark. f. Nord. Fil. XIII. 374—382.

16. **Овсянико-Куликовскій Д.**, Језик и уметност. Прев с руск. А. Ст. Јотић. Наставник XII. 156—170, 214—230. (Osvjaniko-Kulikovskij D., Die Sprache und die Kunst, übs. v. A. S Jotić.)

17. **Рогозинъ С. С.**, Звуки и рѣчи, какъ результаты работъ органовъ. Зап. Вор. годъ XLI., 1901, вып. III. (Rogozin S. S., Die Laute und die Worte als Resultate der Organen-Tätigkeit.)

Krátký úvod. Účast svalů při výslovnosti hlásek. Délka a přízvuk. Činnost rtů a jazyka. Zvláštnosti slovanských jazyků.

18. **Scripture E. W.**, Speech curves. Mod. Langu. Notes XVI. 141—154.

19. **Klinghardt H.**, Stimmhaftes *H*. Die neu. Sprachen. IX. 85—97.

20. **Meillet A.** et Abbé **Rousselot**, Synthèse phonétique. Reconstitution des groupes *z* et *ž* + nasale en zend et en vieux perse. Extr. de La Parole, No. 11, Novembre 1901, 27 s.

Podrobný fysiologický výklad (s obrazci) o hláskách *z*-*ž*.

L., Giebt es Lautgesetze? (Věstn. SF. I. 22, č. 28).
l. Rundsch. 1900, 539–542. H. Hirt. Idg. Anz. XII. 6–8.

lanj. Ide, The causes of uniformity in
Transact. of the Amer. Philol. Assoc.

t H., Über Laut- und Bedeutungswandel.
XXV. 253—256.

und **Marbe K.**, Experimentelle Untersu-
psychologischen Grundlagen der sprach-
bildung. Leipzig, Engelmann, 87 s. Mk. 2·—.

ı 8 osob, jaké slovní associace u nich budí 60 slov
ch kategorií. Seznal toto: 1. Jména příbuzenství, adjek-
a místní a časová, číslovky vybavují pravidlem slova
lovesech jsou v popředí hlavně zase slovesa a substan-
ých slovných kategoriích jest pozorovati hojně vzájem-
vybavuje-li se při vyslovení jména příbuzenství A (na
na př. „matka"), vybavuje se i při vyslovení jména B
při číslovky, kde se nižším číslem z pravidla vybavuje
ch 1–9 číslo nejblíže vyšší). 3. Čím běžnější je která
se uskutečňuje. — Thumb zkouší tyto věty na někte-
jazykové.

Anz. XII. 17—20. C. Schmidt, Beil. Allg. Zt. 1901, 13.

Fed., La filosofia delle parole. Seconda ed.
ta da un indice analitico. Bibl. della rivista „Mi-
Laziale. XVI. a 368 s. L. 3·50.

l., Semantics. Studies in the science of meaning.
Cust. With a preface by J. P. Postgate. London,
l., 341 s.

Tropus und Bedeutungswandel. Wien,

serie R., Etudes de grammaire comparée.
pronominale, notamment du précatif et du possessif.
175 s.

sserie R., Du verbe prépositionel. Muséon

Rotwelsch. Quellen und Wortschatz der Gauner-
dlen Geheimsprachen. I. Rotwelsches Quellenbuch.
XVI. a 495 s. v. 8°. M. 14.

he Litt.-Zt. XXII. 1326—1328.

l., Künstliche Sprachen. Idg. For. XII. 33—92,

θέσις und φύσις. Wie weit ist überhaupt Spracherfindung
e oder absichtliche) Störung der natürlichen Sprachen-
prache, Dichtersprache etc.). II. Veränderung, III. Über-
en Sprachstoffes IV. Kombination und Kontamination
. Sprachbildung aus dem lautsymbolischen Gefühl (Laut-
nachahmungen. Sprache der Verzückten. Dichterrufe.

Märchen- und Rätselworte. Zaubersprache. Individuelle Sprachs[...] Sprachbildung aus der Abstraktion (Reine Begriffsprachen. B[...] sprachen. Empirisch-philosophische Sprachen). VII. Sprachbildu[...] Willkür. VIII. Zeichensprachen. Schluss: Die Tier- und die Mens[...] künstliche und natürliche Sprachen überhaupt.

32. **Yve-Plessis R.**, Bibliographie raisonnée [...] et de la Langue Verte en France, du XVe au XX[...] d' une étude linguistique, par G. Esnault (Le Bibliophile [...] Paris, H. Daragon. Fr. 7·50.

33. **Baudouin de Courtenay J.**, Językoznaws[...] lingwistyka. (Prawda 1901, Nr. 1.) [Die Sprachwiss[...] Linguistik.]

---

2. Jazyky indoevropské.

34. **Miscellanea linguistica** in onore di Grazia[...] Torino, E. Loescher. VIII a 626 s. roy. 8°. 40 lir.

35. **Beiträge** zur kunde der indogermanisc[...] chen. XXVI. b. 2—3, s. 81—232.

36. **Indogermanische Forschungen.** XII. Bd. H. 1—

37. **Zeitschrift** für vergleichende sprachf[...] auf dem gebiete der indogermanischen sprachen. N. F. Bd. XVII. h. 2—4, str. 276—604.

38. **Anzeiger** für indogermanische Sprach- tumskunde. Beiblatt zu den Indogermanischen Forschung[...] H. 1—3, 350 s.

S. 155—346 bibliografie (též baltsko-slovanská) za r. 1898 [...]

39. **Giles P.**, Manual of comparative philolog[...] sical students. 2. ed. rev. London. M. 14.

40. **Hirt Hermann**, Kleine grammatische Bei[...] For. XII. 195—241.

M. j.: 1 Die idg. Basis *athewā* (199: Schwund eines *w* nac[...] 2. Die idg. Komparative auf *-ijos-*. 3. Idg. Konsonantenschwun[...] dung des Injunktivs und Konjunktivs.

41. **Zupitza E.**, Miscellen. Zs. vgl. Spr. XXVII. 38[...]

1. Zur Ursprache (k střídání znělých a neznělých, aspir[...] aspirovaných explosiv, jež, jako snad i jiné úkazy, svědčí o ne[...] ního vyslovování). 2. Zur Herkunft des slavischen *z* (v *nozdri, mę*[...] i j. z *s*: „idg. *s* (wo es) erhalten blieb, wurde weiterhin zu *z*, [...] folgte und *n*, *m* oder stimmhafter verschlusslaut + *r*, *l* vorang[...] gutturalfrage (úkazy, z nichž se soudilo o prajazykových „čist[...] hrdelnicích, je snad vyložiti mišením jazyků). 4. Altir. *anmim*. 5. [...] (m. j. lot. *ātrs*, lit. *kalžti*).

42. **Blatt Gust.**, Quaestiones phonologicae sanscritae. De consonantibus sanscritis tenuibus aspiratis. Leopoli. Sumpt. Soc. Philologicae (= Eos VII. 1—71).

O neznělých aspiratách *kh th* (*ṭh*) *ph* v sanskrtě a jejich střídnicích v jazycích příbuzných. Sl. *sk* může býti pův. *sq* i *sk'*, *sk'h*; v lit. není věc vyjasněna (zde jsou střídnice *sk*, *szk*, *sz*).

43. **Smith J. A**, Indo-european *-ss-* between vowels. Idg. For. XII. 4—6.

V prajazyce bývalo *-ss-* mezi samohláskami (na př. v ř. dpl. na *-σι* z *-σσι*, aor. na *-σα* z *-σσα*).

44. **Grammont M.**, La dissimilation consonantique dans les langues indo-européennes et les langues romanes. Dijon, Darantière. 1895. 216 s.

R. Meringer, Idg. Anz. XII. 8-14.

45. **Meillet A.**, De la différenciation des phonèmes. Mém. Soc. Lingu. XII. 14—34.

I. Différentiation de deux consonnes continues, donc 1. l'une est une sifflante et l'autre une spirante, 2. l'une est une nasale et l'autre une spirante, 3. l'une est *r* ou *l* et l'autre est une spirante, 4. l'une est une sifflante et l'autre est *r*, 5. l'une est une nasale et l'autre est *r*. 6. Cas de deux continues différents, mais de même espèce. 7. Cas d'une continue double. II. Différentiation vocalique. 1. Différentiation d'une voyelle par une sonante. 2. Diphthongaison des voyelles. (Doklady hojné m. j. ze slovanských jazyků.)

46. **Siebs Th.**, Anlautstudien. Zs. vgl. Spr. XXXVII. 277—324.

O střídání tvarů s počátečním *s* a bez něho, zejm. též v kořenech a slovích, jež bez *s* se počínají znělou explosivou. Toto „hybné *s*" jest zbytkem praefixu.

47. **Thomas F. W.**, The *d*- suffix. Transact. of the Cambridge Phil. Soc. V. 2, 79—149. London, Clay. 1900. 3 sh.

V. H(enry), Rev. crit. XXXV. 205.

48. **Bezzenberger Adalb.**, Got. *bairau*, konjunktiv von indogerm. *bhérō(u)*. Idg. beitr. XXVI. 152—154.

Pův. koncovka 1. os. themat. flexe byla *-ōu*: *ō* s raženou intonací (: got. *bairau*: *baira*).

49. **Fumi F. G.**, Sul nominativo sing. del nome ariano. Miscell. lingu. in onore di G. Ascoli 145—166.

Prajazyk míval nom. sg. se suffigovaným, artikulovitým *-se* (*-so*), a *-e* (*-o*): synkopou a dloužením z prvních vznikly sigmatické, z druhých nesigmatické nominativy kmenů kons. (na př. *pəter-se pətērs*, *pəter-e pətēr*). Byly i nominativy tvořené pouhým kmenem (na př. ženské na *-ā*), které se snad lišily od oněch jako deklinace neurčitá od určité.

50. **Uhlenbeck C. C.**, Agens und Patiens im Kasussystem der indogermanischen Sprachen. Idg. For. XII. 170—172.

Místo nom. a akk. míval prajazyk původně pádové tvary „activus" (se suffigovaným artikulem *-so -s*) a „passivus" (neutrum, akkusativ). Idvr. jazyková soustava se vyvinula z typu polysynthetického, suffigujícího a infigujícího.

51. **Osthoff H.**, Vom Suppletivwesen der indogermanischen Sprachen. (Věst. SFil. I. 27, č. 58.)

Meyer-Lübke, Berl. Phil. Wochs. XXI. 567—568.

52. **Delbrück Berth.**, Vergleichende Syntax der indogermanischen Sprachen, I—III. (Věstn. SF. I. 27, č. 59.)

Jos. Zubatý, Věstn. Č. Ak. X. 507—532.

53. **Pedersen Holger**, Zur lehre von den aktionsarten. Zs. vgl. Spr. XXXVII. 219—250.

Vykládá hlavně o složených slovesech irských. Prajazyk idv. neměl sloves punktualních.

54. **Pedersen Holger**, Vorschlag. Idg. Anz. XII. 152—153.

K terminologii slovesných vidů.

55. **Bezzenberger Ad.**, Etymologien. Idg. beitr. XXVI. 166—168.

M. j.: 2. lit. *ikì*, lot. *ik*, pr. *ikai*: lat. *aequus*, skl. *ēkas*. 4. Lit. *dimstis*. 5. Lot. *gáišs* „jasný": ř. φαιός φιερός. 6. Lit. *burgėti*, lot. *bárga*: ang. *bark*. 7. Sl. *lomiti*: lit. *lémti* a j. 8. Csl. *ob-rěsti*: lit. *su-rėsti*. 9. Lot. *vai*: ř. οἰζύς.

56. **Bezzenberger Ad.**, Etymologien. Idg. beitr. XXVI., 187—188.

M. j. k lit. *láima*: *vélnas*, sl. *burja*: lot. *baurât*.

57. **Flensburg N.**, Studien auf dem Gebiete der indogermanischen Wurzelbildung. Semasiologisch-etymologische Beiträge. I. Die einfache Basis *ter-* im Idg. Lund Möller 1897.

Per Persson Idg. Anz. XII. 14-17.

58. **Lidén E.**, Studien zur altindischen und vergleichenden Sprachgeschichte. (Věstn. SFil. I. 28, č. 64.)

J. Wackernagel, Idg. Anz. XII. 20—22.

59. **Meyer Leo**, Handbuch der griechischen Etymologie. I. Wörter mit dem Anlaut α, ε, ο, η, ω. Leipzig, Hirzel. M. 14.

60. **Niedermann Max.**, Zum namen des zeigfingers in den indogermanischen sprachen. Idg. Beitr. XXVI. 231—232.

Ř. λιχανός, lit. *smìlius*, *ližius* a j. „olizovaný prst".

61. **Osthoff Herm.**, Mundschaft und Vormundschaft in sprach- und rechtsgeschichtlicher Beleuchtung. Heidelberger Tageblatt 1901, 24 (28. ledna). Rés.

Got. stdlněm. *mundōn*, ř. μάντις: lit. *matýti*, sl. *motriti*, ř. ματέω, ματεύω.

62. **Osthoff Herm.**, Etymologische Parerga. Erster teil. Leipzig, S. Hirzel. VII. a 378 s. 9 mk.

Podrobné etymologické výklady: I. Aus dem pflanzenreich. 1. Ceres a creando. 2. Vom kernholz. 3. Eiche und treue. 4. Ahorn. II. Aus dem tierreich. 1. Hund und vieh. 2. Vom horn und horntier. 4. Wal, φάλλαινα. 4. Frosch, froh und springen.

63. **Reichelt Hans**, Gr. πείρω und πρό. Idg. Beitr. XXVI. 223—228.

Z flexe kořenného jména **per-* (: odvozeniny téhož kořene) odvozuje R. předložky **per*, **peri*, **peros* a j.

beck C. C., Zur deutschen etymologie. Beitr. r. XXVI. 290—312.

a, r. ѣлка, sl. *briti*, r. травить (: něm. *drohen*), тускнуть, sl. , *olrs*, *pasmo*, *petlja*, p. *sez-*, sl. *žrdь*, *grěti*, csl. *žezlъ*, r. краts, csl. *ląšta*, *mozgъ*, luž. *mikać*, csl. *strupъ*, *sedlo*, r. ухмыляться, , *stopъ*, *studъ*, *plъkъ*, *golъ*, *kolěbati*.

beck C. C., Etymologien. Beitr. z. Gesch. D. Spr. 1.

ojati sę, *biti*, *gъb-*, *ręgnąti*, *smijati sę*, *tъlšti*.

Fr. A., Some derived meanings. Mod.' Langu. –28.

logii somasiologicky významových. M. j. k lit. *dovyju*, *ritù*, *iù*, sl. *toją*, lit. *kreivas*, *ovla*, sl. *vьją*, lit. *vainėju*, sl. *povinąti*, , *sverių*, *trèpti*, *trenkti*, *trendžti*, sl. *truditi*, lit. *triùsskinti*, sl. a j.

ý Jos., *ΚΥΝΕΩ*. L. fil. XXVIII. 81—91.

údas, *paszunē*, sl. *svętъ* a j.

der O., Reallexikon der indogermanischen unde. Grundzüge einer Kultur- und Völkergeschichte ssburg, K. J. Trübner. XL. a 1048 s. v. 8°. 27 m.

Rev. crit. 1901, 61—65. O. Weise, Wochensch. f. klass. Phil. E. Zupitza, Zs. V. Vk. XI. 89—94. F. Stolz, Neue Phil. Rund- -188. A. Brückner, Arch. Jag. XXIII., 622—629.

k M. H., Beiträge zur Geschichte der Sprach-. Idg. For. XII. 158—170.

lärung der Personalendungen (Boppovi předchůdcové). II. ner.

нскій Т. Д., Лекціи по славянскому языкознанію. 1895. Часть II. С.-Петерб. и Кіевъ, 1897. (Florinskij T. D., er slavische Sprachwissenschaft.)

ndt, Сборн. Акад. С.-Пб., томъ 66, С.-Пб., 1900. Отчетъ и прискoй преміи въ 1897 году, стр. 8–24; Отчетъ и прис. преміи скаго въ 1898 году, стр. 201–257.

---

3. Jazyky slovanské.

A. Práce všeobecné.

uin de Courtenay J., Slaves. III. Linguistique. Grande X. 93—102.

rch. Jag. XXIII. 573.

tz F., Slavische miscellen. Zs. vgl. spr. XXXVII. —351.

„omnis" z **vьchъ *visos*. 2. Psl. *chrъbъtъ* přešlo v č. a pol. nad v kabatk. *pårz* (csl. прагъ), ale ne v slovinc. gsg. *-vå* zá- (: rus. -vo?). 3. Slovinc. *lqbjic* (ломити). 4. *lziet* (лъжница).

5. *mouš* (*šmoženi*). 6. *vuöstoum* (*vŭstanǫ*) 7. Zu Mithofs polabi
8. Polabisches (*vąd'ăl*; *ljåtja*; *pjessi*, *tejammi*; das suff
9. Die *ova*-verba im Slovinzischen. 10 Die endung des in
neutr. im Slovniz. und Kasch. 11. Ursl. *ii* im Slovinz. und
bǫüm (bǫdą). 13. Kasch Heist. *rēga*. 14. Ausl. *u* im Kas

73. **Шахматовъ А. А.**, Къ исторіи звук
языка. Общеславянское *ā*. I.—III., Изв. рус. яз.
(Šachmatov A. A., Beiträge zur Lautgeschichte in der r
Urslavisches *ā* I.–III.)

I. Общеславянское *ā* долгое на мѣстѣ *ē*[1]; II. Общеслав
диөтонга *ai*; III. Общеславянское *iā* изъ диөтонга *oi*.

74. **Torbiörnsson Tore**, Die gemeinslavi
metathese. I. (Upsala Universitets Aorsskrift 1902,
demiska Bokhandeln. 107 s. 3 kr. 50 öre.

I. Einleitung. II. Die verbindungen *or ol* im anlaut. U
Anlautendes idg. *r̥ l̥* im slav. III. Südslav. und čech.-slov
IV. Kaschubisch und polabisch, V. Der vollaut im Klei
dehnung der vocale *o e* zu *i*. VI. Gemeinsl. *svl̥- spl̥-* und
schub von *ь* in der gemeinsl. verbindung *sr*. Chronologis
nantischen lautgesetzen des gemeinslavischen. VIII. Ursla
des urslav. *el* im west- und südslav. B. im russ. 1. Russ
2. Ursprung des russ. *ele*. IX. Accent und quantität. Wort

75. **Шахматовъ А. А.**, Къ исторіи зву
языка. Смягченныя согласныя. С.-Пб. 1901. стр
С.-Пб. т. LXVII. 1901, Nr. 7. (Šachmatov A. A.,
schen Lautgeschichte. Erweichte Konsonanten.)

Это изслѣдованіе разсматриваетъ вопросы о возникнове
гласныхъ, о вліяніи ихъ на измѣненіе сосѣднихъ гласныхъ,
ными несмягчеными (отвердѣніи) и т. д. въ русскомъ языкѣ

76. **Jagić V.**; Einige Streitfragen. 6. Zun
schen Palatalismus. Arch. Jag. XXIII., 121—129.

Nejstarší, prajazykový palatalismus jeví se ve slova
z a *s*: знати lit. *žinoti*, сто lit. *szimtas*. Na půdě slovansk
podnebnice, starší *č*, *ž*, *š* a mladší *c*, *z*, *s*. Doklady z nářec
zují změny *č*-hlásek v *c*-hlásky. Tak předpokládají sna
za praslov. *tj*, *dj*, starší střídnice *č*, *dž*. Vznik podnebnic *c*
a znenáhla. Poslední změny jsou v příponách -ьць, -ица, -
případech předcházela vždy podnebná samohláska. Z oné
přejatá slova, jako цѣсарь, цьркы, кънязь a pod., dále itera
постизати a j.

77. **Ильинскій Г. А.**, Страничка изъ
славянскаго языка. Сб. Гал. I., кн. 4-ая. (Zvl.
(Iljinskij Gr., Ein Kapitel aus der Geschichte der ursla

Suff. *-stvo*, *-stь* = jmenné odvozeniny koř. *stu-*, *sti-*,
z lag. *nevě* (k adj. **nevos*) a suff. *-sta* = fem. k masc. *-stь* (

78. **Тошић С. Н.**, Значење (функције)
наставака за основе уопче. Наставник XII.

›. (Tomić S. N., Bedeutung (Funktionen) der Nominal-
e im Allgemeinen.)

y jsou vlastně druhou částí slov složených. Slovanské do-
›an, -mir ku př. *Radosav, Dragoman, Ljubomir*; dále -*ōka*, ku
-*šdi*: *dvaždi, dvaš*, podobně -*put*: *dvaput*; ipf. -*ěchъ*: *vedě-
nioslem* a t. d. Takto vykládá se i dále původ a význam
ůbec, se zvláštním zřetelem na přípony slovanské.

lx., Zur Entwickelungsgeschichte der slavi-
tiv- und Amplificativsuffixe. Arch. Jag. XXIII.

amplificativa jmenná. I. A. Tvar, B. význam suffixů. C.
syntaktické zvláštnosti (měkkost, resp. tvrdost slabik před
ednotlivé suffixy.

Jos., Slov. pьjanъ a jiné tvary podobné. Lfil.
115—121, 278—286, 359—365. (Zubatý J., Slav.
e ähnliche Bildungen.)

: stind. *pījānas*. 2. Obdobné arijské střídné tvary k sl.
›ъ a j. 3. Reduplikované arijské střídné tvary k sl. *smьjanъ*
jьmanъ a j.; sl. *čьkanъ* = stind. *ča-kānás*. 4. K slv. *glagolanьje*
ticipia reduplikovaných intensiv na *ānas*, 5. k sl. *jachanьje*
ānas („aoristová"). 6. Etymologie sl. *čьbanъ, čьvanъ, ščьvati,
vьdati*. 7. Lit. *lavónas*. 8. Participia na -*āna*- ve vědech a
›v. a ar. tvary (srv. i ř. *κτανός κτηνός*) dávají předpoklá-
vrstvu celého tvoření participiální tvary na -*ānós* s koře-
ĺ v souvislosti se slovesnými kmeny na -*ā*-.

скій Г. А., Родительный-ли падежъ мѣсто-
Изв. рус. яз. VI., 2, 222—234. (Iljinskij G. A., Ob
so ein Genitiv ist?)

мѣстоименія чьсо представляетъ не архаическое окончаніе
ьо или -*ьja*, а совершенно правильную форму именит.-винит.
забытаго указательнаго мѣстоименія сь.

скій Г. А., О нѣкоторыхъ именныхъ фор-
скаго мѣстоименія. Сборн. въ пам. Л. Н. Май-
1. (Iljinskij G. A., Über einige Formen des slavischen

adjektiva *takъ, kakъ, sjakъ, akъ, jakъ* z instrumentálů **ta*
› stopy téhož pádu. Adverbia *tamъ, kamъ* a *samъ* z ablativů
Adverbia *tu, cě, se, sě* pův. lokály; týž pád v *sě-mo*. Po-
ktiv *prě-mъ *pra-mъ prę-mъ*.

скій Г., Къ вопросу объ образованіи старо-
ъ нарѣчій. Сб. Гал. I., 1, 26—32. (Iljinskij G. A.,
ie Bildung einiger altslavischen Adverbien.)

-*ma (tolьma)* -*mi* a pod. jsou složena s instrumentály pro-
. *mo- mi-*. Podobný výklad adverbií na -*li (toli)* -*lě* a j.

er Erich, Der genetiv-accusativ bei belebten
ischen. Zs. vgl. Spr. XXVII. 364—386.

tebe, sebe, togo, kogo, jego jsou skutečné genitivy, *mę, t*
ısativy (nepřízvučné v stpol. *mie, cie, sie:* stišd. *mā, tvā*)
z gen. obj. v záporných větách, a vyvinul se neatej
mu G. Šurmin, Ein zusatz, t. 364 n.: v lidové ch
sto ąkk. již v 15.—17. st. jsou druhdy spletitější než v

seker E., Die Wortfolge in den slavischen Sp
(Věstn. SF. I. 31, č. 87).
ć, Arch. Jag. XXIII. 260—265. W. Vondrák, DLztg. 1
01, 795. R. Rauthiot, R. Crit. LII., 472—474.

son Elof, Wackernagels gesetz im Slavi
XXXVII. 261—264.
l. doklady, kde enklitické *mi, ti, sę* přerušuje souvi
or. I. 333 nn.).

nsen F., Slavische Etymologien. Zs. ve
—601.
ısl. *bsrzs*, 2. *driskati dristati*. 3. Poln. *grot* č. *Grot*. 4. I
ι. лóхма лóхонъ. 5. Grruss. хлгáть. 6. Gemeinsl. *minątı*
ıэпь. 8. Russ. мл̌ѣть und gemeinsl. *mlins blins*. 9. Gemei
ıбъ poln. *pasierb*. und der name der *Serben* und *Sorben*.
2 *strups*. 13. Poln. *warch*.

mbeck C. C., Germanisches und Slavi
ıch. d. deutsch. Spr. u. Lit. XXVI. 287—289.
ıs z germ. **glōpa-* (stn. *glópr* „idiot" atd.). 2. Csl. *kotora*
„cár", střhň. *hader* „hádka", arm *kotor* „strage, n
lit. *skrebčti*, csl. *skrobotz*. 4. Csl. *kliks*: a *hliyan* a j. 5.

sek Vinc., Eburodunum. Brno. ČMMor. XXV
tomanii a vykládání jmen bez přesné methody vůbec,
no zvláště. *Brno* je jméno české, topicum významem s
od *blato, jíl* a p.

wadowski Jan, Ze studyów nad nazwam
ch. Almae Matri Jagellonicae 107—114. (Rozwad
über slavische Flussnamen.)
wisłocz, Swišlina z **sz- visloč*, **sz- vislina* „skupina ř
um „řeka"). 2. Pol. *Brda* z **Dbra, dsbra*: lit *dúburas*
dubrā, **dubron* „tekoucí voda". 3. Pol. *Warta* (koř. *vert-*
Mień, Mienia, Miana, r. Мѣнa, Мѣньскъ (Минскъ): gal
). 5. Pol. *Mroga*: *Margus* (asi z kelt., = dnešní srbská
a (Morava, něm. March); *Margus* (Murghab) v Afghanis
", anebo k mr. морíг (z **morgs*) „trávník, zeleň".

tiál Ivan, Slovanski življi v nemškem
du. Pos. natisk iz „Izvestja" c. kr. druge drž. gim
900/01. 30 str. (Koštiál I., Slavische Elemente im d

ıdí tato slova: 1. *Baranken* „Lammfelle"; 2. *Bilch, l*
te, -el, Wuchtel; 4. *Brimsen, Primsen*; 5. *Dernlein, Die*

sch; 8. *Dornitz, Durnitz* (dvorьnica); 9. *Droschke*; 10. *Elen*,
l. *Gespan* (županъ); 12. *Glauch* (gluchъ); 13. *Gränze, Grenze*
aupe (krupa); 15. *Grippe* (chripa); 16. *Gurke* (okurka); 17.
); 18. *Haubitze* (houfnice); 19. *Hetschepetsch* (šipečje); 20.
ı); 21. *Jauche* (jucha); 22. *Jaug, Jauk* (jug); 23. *Jause* (ju-
, *Juften*; 25. *Kalesche* (kolesa); 26. *Kaluppe, Chaluppe* (cha-
tz, -uh, -uk (kańczug); 28. *Karausche* (karas); 29. *Karbatsche*
tsch (kaša); 31. *Keusche* (koča); 32. *Knute*; 33. *Kolatsche*;
etscham (krčma), *Kretschmar* (krčmar); 36. *Kuks* (*kuś-kus);
mût); 38. *Kürschner* (krznar); 39. *Kutsche* (koč); 40. *Krans*
utten (kutiti); 42. *Leb-*: Lebhonig, -zelt, -kuchen (koř. lьp-):
ıncı); 44. *Mammut*; 45. *Maschanzger* (míšenské jablko); 46.
ti); 47. *Merling* (mernik); 48. *Nagawitz*-birne (Nagovec, Noha-
itz (nikavec); 50. *Nörz, Norz* a pod. (norьcь); 51. *Pallasch*
latschen, Pablatschen (pavlač); 53. *Paprika*; 54. *Pätschen, Pöt-*
55. *Peisker, Beisker* (piskoř); 56. *Peitsche* (bič); 57. *Petschaft*
ıe (peč); 59. *Pflug* (plug); 60. *Pogatsche* (pogača); 61. *pomale*,
62. *Potizze* (potica); 63. *powidalen* (povidal); 64. *Powidel* (po-
lbeere (bruslina); 66. *pritsch* (pryč); 67 *Quark, Quargel* (tva-
Robisch (rovaš); 69. *Robot(e), Robot(e)* (robota); 70. *Reb*-huhn
1. *Säbel* (sablja); 72. *Schligowitz, Schliwowitz* (slivovec); 73.
t (smetana); 74. *Schöps* (skopec); 75. *Startin* (štrtin = četrti
); 76. *Steppe*; 77. *Sterlet*; 78. *Stieglitz* (stehlec, stehlík); 79.
), *Tornistr* (tanistra); 81. *Tscherper* (škrbec, czerpak, ořž);
ıak); 83. *Wäben* (baba); 84. *Vampyr*; 85. *Wildschur* (wilczura);
); 87. *Zeissig* (čížek); 88. *Zobel* (sobol).

a **Joos. J.**, Das verhältnis des slavischen
z „buch" zum ungarischen *könyv* „buch und
ischen *koňov* „papier". Finn.-Ugr. Forsch. I. 112—115.

byl **kŭjęga* (pol. *księga*) a **kъnjiga* (*i* z raženého *in*). Slovan-
erština vydlužily se slovo ze společného, posud neznámého

a **Joos. J.**, Ein altes slavisches lehnwort im
inn.-Ugr. Forsch. I. 115—117.

lům tchánův" a p. z praslov. **odīvā* = srb. *odiva* (příb. s *děva*?):
lané děvče členové jejího bývalého domova.

B. Nářečí jihoslovanská.

С. Н., О језицима и народима балканским
Словена. Лингвистичко-историске црте. Настав.
—300. (Tomić S. N., Über die Sprachen und Völker der
binsel vor dem Eingange der Slaven.)

іжанска група племенâ и језикâ. II. Илирска група племенâ
нска племенска и језиковна група. IV. Келтска племенска
V. Италска племена и језици.

95. **Белић Ал.**, Д-ръ, Прилошци историји словенских језика. Глас LXII., др. разр., 39., 199—242. (Belić Al., Kleine Beiträge zur Geschichte der slavischen Sprachen.)

1. *e* v pronom. tvarech *time*, *mnóme* a pod. Výklady, které podali A. Majkov, A. Sobolevskij, V. Oblak, M. Rešetar, nevyhovují, což se obšírně dolíčuje. Vzorem byly pronom. tvary s příklonnou částicí *-re* = *-že*, jako: *ere*, *nikomure*, *tere* (XII. stol.), *nikoere*, *ničesare*, *ponevare*, *nikimre* atd. (XIII. a násl. stol.) — doklady jsou čerpány z Miklošićova vydání jaz. památek srbských (Monum. Serb.) a odjinud — vedle nichž se objevují též tvary *-rъ*, *-r*. Tato částice *-re* se připojovala k pron. demon., indefin., jmenovitě k tvarům krátkým: dat. sg. *kom* vedle *komu*, dat. lok. sg. *mòjemū*, *mòjem*, *mōme*, *mōm*. Doklady pocházejí nejdříve z XIV. a XV. stol. V XVI. a XVII. stol. jsou doklady velmi hojné, ve všech pádech množného čísla, i v nominativu, mohlo připojeno býti *-e*. Přízvuk byl na konci slova: *mnōmè*, *ńimè* — 2. Tvary *togaj*, *timi* a pod. v srbštině. Doklady z XIV. a XV. stol. ukazují, že všechny pády pronom. *ovъ*, *onъ*, *tъ*, *sь* mohly přibírati *-i*: *onei*, *togai*, *tomui*, *semui* atd., které nyní mají *-j*: *t͡aj*, *òv͡aj*, *òn͡aj*, pl. *òvî*, *ònî*, adv. *ònd͡aj*, *tàd͡aj*. Původ je v tom, že vedle kratších tvarů *tъ*, *ovъ*, *onъ* byly i delší tvary *ti*, *ovi*, *oni*, podle nichž utvořeny pak *òv͡aj*, *òn͡aj*, *t͡aj*, *saj*. Koncové *-j* na mnoze odpadlo, ale zanechalo stopu v délce: sg. gen. *tògā*, *tōmē*. — 3. *ы* v typiku chilandarském (vyd. V. Jagić). Podrobný rozbor památky, která náleží do XIII. stol., ukazuje, že *y* zachovalo se velmi pravidelně, což vysvětliti náleží předlohou. Odchylky týkají se slabik *ky*, *gy*, *chy*, dále slovesa *-sylati* a j. a shodují se s evang. Miroslavovým (ed. Stojanović) a potvrzují se též zl. Grškovićovým (ed. Jagić), tak že je na snadě domněnka, že přechod slov. *y* v *i* v srbštině vzal počátek po hrdelných souhláskách, jako v ruštině a polštině (theorie Stojanovićova). — 4. *u* v nom. du. masc. ve slovinštině. Výklad Oblakův nevyhovuje. Věc vznikla takto. Jako jest od *rób* nom. acc. du. *róba* = sg. gen., tak utvořen podle gen. sg. *sinu* též nom. acc. du. *sinu* a podle toho tvary, jako *gradú* vedle *grada*, *klasú*, *drugú* (Arch. f. sl. Phil. XII., 418).

96. **Ильинскій Г.**, Происхожденіе частицы *зи* въ болгарскомъ и сербскомъ языкахъ. Р. Фил. В. XLV. 71—81. (Iljinskij G., Über den Ursprung der Partikel *zi* im Bulgarischen und Serbischen.)

Spisovatel vrací se k výkladu Šafaříkovu, že *zi* vzniklo ze zájmene *si* = *si* a že spolupůsobením zájmene osobního *azъ* nabylo nynějšího tvaru. Rec. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 544—545.

97. **Lamouche L.**, Les déterminatifs dans les langues slaves du sud. Mém. Soc. Ling. 12, 43—59.

1. Rozšíření a odvozeniny. 2. Užívání demonstrativních zájmen *ovъ*, *tъ*, *onъ*, *sь* v srbštině a bulharštině.

a) Církevní slovanština.

98. **Jagić V.**, Zur Entstehungsgeschichte der kirchenslavischen Sprache. Wien, 1900. Viz Věstn. SF. I., 33.

Rec. S. Kulbakin, ЖМНП. 334, апрѣль, 468—478; P. A. Lavrov, Изв. рус. яз. VI, 1, 212—324; Fr. Pastrnek, Arch. Jag. XXIII., 242—258; DLztg. 1901, Nr. 5, 262—263; Lfil. XXVIII., 58—62; ČČH. VII., 30 sl.; E. Karskij

I., 282—298; St. Stanojević, Byz. Zs., X., 642—644. Изв. Ун. іт. и библіог. 1—14. (Флоринскій.) Viz Věstn. SF. II., str. 11 č. 81.

скій В. И., Появленіе и развитіе литераковъ у народовъ Славянскихъ. Изв. рус. яз., 9. (Lamanskij V., Über die Entwickelung der Literatur-slavischen Völkern.)

эвно-славянскій церковный языкъ. Славянскіе апостолы. Двѣ ная ихъ древность, Паннонская теорія старая и новая.

ицкій Іос., Граматика церковно-словеньского ана съ увзглядненьемъ жерелъ старословеньскихъ. Изъ типогр. ставропиг. инстит. XII. + 164 str. 8°. Grammatik der kirchenslavischen Sprache mit Rücksicht schen Quellen.)

e, která podle litografického vydání z r. 1895 v tomto Věstníku, a, se změnami nepatrnými.

nek, Arch. Jag. XXIV. 250.

ik, Altkirchenslavische Grammatik. Berlin. 1900. Viz

trnek, Arch. Jag XXIII., 259—260; DLztg. 1901, 1311—1312; л. В. XLVI. 293; A. Belić, Лет. Мат. срп., кн. 208, св. IV. за 6; Іован Жупановић, Бранково коло VII., 119—121.

нскій Г., Къ вопросу объ образованіи скихъ нарѣчій. Сб. Гал. I. 26—32. (Iljinskij G., altslavischen Adverbia.)

a: вьсьма, тольма, кольма, též бъхъма, jest původní instr. sg., -mi: тольми, кольми, a jako i koncovka -i: толи, коли.

скій Н., Къ исторіи удареній въ памятницерковнославянскаго языка. Р.Фил.В. XLV., kij N., Zur Geschichte der Accentuation in altkirchen-älern.)

některé shody mezi přízvukem v csl. verších IX—X stol. Sobolevského, Мин. Сб. 1900) a v zl. Kijevských, ku př. вьсн mol. Konst.) a вьса вьсѣхъ (Kij. zl.).

нскій Н., Объ удареніяхъ въ Кіевскихъ глаготрывкахъ. Изв. рус. яз. VI., 3, 281—289. ber die Betonungszeichen in den Kijever glagolitischen

byl již v redakci „Извѣстій“, když se objevila rozprava ил. В. Spisovatel uvádí všechny doklady a srovnává přízvuk kami.

бакинъ С. М., Лексика Хиландарскихъ отрывь. Изв. рус. яз. VI., 4, 131—139. (Kulbakin S. M., xicon der Blätter von Chilandar.)

ополненій къ характеристикѣ лексикальной стороны этого паря его изданія.

106. **Щепкинъ В. Н.,** Разсужденіе о я книгп. С.-Пб. 1901. Сборн. Акад. С.-Пб., т. XLVI SF., I., 35. (Šćepkin V. N., Studien über die Sprache

107. **Meillet A.,** Slave pęstъ gradъ *'Ερμ* Soc. Ling. XII., 34.

Sup. 110, 20; 11', 19 zaměnil překladatel řecké *'Ερμ*

108. **Францевъ Вл.,** Къ исторіи издан Евангелія (Дополнительная замѣтка.) ЖМІ 511—517. (Francev Vl., Zur Geschichte der Ausgabe d Ergänzende Bemerkung.)

Doklady o udělení ruské podpory 18.000 franků pala Silvestrovi, kterou umožněno vydání ev. Remešského r. 184 se doplňuje článek v témže časopise 1900, červenec.

Ref. Papáček Sl. Přehl. III., 198.

109. **Léger L.,** Nouveaux documents con géliaire slave. Académie des sciences et belle-lettre rendus des séances de l'année 1901.

O zprávách, které jsou obsaženy v článku Franceva Ж

110. **Nomokanon** der slavischen mor Kirche oder die Kormtschaja Kniga von Li Tschedomil Mitrovits. Wien u. Leipzig. W. Hof- u. Univ.-Buchh. 1898. 8°, str. 64.

Kritický referát podal prof. theol. dr. Georg. Letić (срп., кн. 206, св. II. за год 1901, str. 88—97.

111. **Vajs J.,** Panonský životopis sv. katol. duchov., XLII. (LXVII.) 1901, 384—390, 475- Legende vom heiligen Method.)

Legenda otištěna literami latinskými na základě vydán sićova; text normalisován s účelem podati staroslovanský padal v původní podobě; vedle textu podán český překlad; jednotlivých kapitol.

112. **Vondrák W.,** Palaeographisches und anlässlich der neuen Publication der Blätte 1900. Viz Věstn. SF. I., 37.

Rec G. A. Iljinskij, Изв. рус. яз., VI., 2, 241—243.

113. **Kalousek Jos.,** Obrana knížete Vá proti smyšlenkám a křivým úsudkům o V Praze, 1901. 8°. 144 str. (Apologie des hl. Für Erdichtungen und falsche Urtheile über seinen Charakt

Nejspolehlivějším pramenem ukazují se slovansk Václavu a sv. Lidmile. Rozbor a objasnění těchto pra dokladů o styku s jižními a východními Slovany v X a XI. st část této obrany.

Ref. Dr. J. V. Prášek ČMČ. LXXV., 530—535.

114. **Grunden Josip,** Dr., V znamenju sve Metoda. Kat. Obzornik V. 115—126.

runden Josip, Dr, Še nekaj o Ciril-Metodovem .m, 342—347.

za grško-slovanski obred po Slovenskem je dala pisatelju povod, osvetliti ʻstarodavno zgodovinsko razmerje Slovanov in posebej še letoda do Rima in rimskega obreda." Pri delovanju slov. apostolov vanju Bolgarov se sklicuje preveč na nekritičnega Ginzla; spis 'egledno in kritično sestavljen.

ırásek Josef, Dr., Život slovanských věrozvěstů ćova nového díla. Čes Revue V, 1, 51—59. (Leben n Glaubenapostel nach Jagić's neuer Schrift.)

kající se životopisu sv. Cyrilla i Methoda dle Jagićova spisu „Zur ıchichte der kirchenslavischen Sprache."

ırásek J, Dr., Osudy slovanské liturgie v Čechách. V., 2, 156—163. (Geschichte der slavischen Liturgie in

článku předcházející dle téhož Jagićova spisu pořízený.

ıvěřil Joh., Die Gründung und Auflösung der e des hl. Methodius, des Glaubensapostels der ı 'Beitrag zur Geschichte der Christianisierung Mährens. S. A. len J. 1896/7, 1898/9 und 1899/1900 veröff. Gymn.-Pro- ıg.-Hradisch, 1900. 8°. 68 str. Beendet 1. Juni 1900.

pramenů k dějinám cyrillometodějským a souvislé vylíčení života ou slovanských apoštolů.

Pastrnek, Arch. Jag. XXIV. 283—285.

оболенскій А. Н., Церковно-славянскіе тексты моравнсхожденія. 1900. Cf. Věstn. SF. I., 86.

A. Iljinskij Изв. рус. яз. V. 4, 1383—1386; Fr. Pastrnek Lfil. -66; В. Перетцъ Лит. В. I. 205—207; Изв. Ун. К. XLI. Nr. 4. ›гр. 18—21. (Cf Věstn. SF. II. 12 č. 81.)

– **Молитва на дьявола** 1899.

. А. Ильинскій, Изв. рус. яз. V., 4, 1383—1386.

b) Bulharština.

ъичовъ Василій, Населеніе Македоніи. Отвѣтъ г. Драганова, напечатанную въ „С. Пб. Вѣдомостяхъ". гъ 24. іюля 1900 г. (Kъnčov V., Über die Bevölkerung

r opět vyslovil se v tom smysle, že v Makedonii nežijí ani Bulhaři brž zvláštní Makedo-Slované. Spisovatel tomu odpírá, odvolávaje výroky učených cestovatelů, jmenovitě ruských, a dále na stav kolství v Makedonii.

Іилестиъ Л., „Арнаутитѣ" въ Силистренско и слѣди отъ ъ тѣхния езикъ. София. Viz Věstn. SF. I., 87.

Łarskij, P. Фил. B. XLVI., 293—4; Fr. Pastrnek, Lfil., XXVIII.,

123. **Брандтъ Р.,** Краткая фонетика и морфологія болгарскаго языка. М. 1901. 36 str. (Brandt R., Kurze Laut- und Formenlehre der bulgarischen Sprache.)

Jako krátké mluvnice srbského, polského a českého jazyka, které týž spisovatel vydal, je i tato přepracování mluvnice Miklosichovy.

124. **Цоневъ Б.,** Д-ръ, Уводъ въ историята на българский езикъ. А. Прѣгледъ върху българскитѣ говори. Сб. Мин. XVIII. 354—425 стр. София, 1901 г. (Conev B., Einleitung in die Geschichte der bulg. Sprache. A. Übersicht der bulgarischen Dialekte.)

Професоръ д-ръ Цоневъ въ този си студия опредѣля територията на българската рѣчь споредъ Г. Вайганда и В. Кънчова, говори и за мѣстото, що заема тя спрѣмо сръбския и руския езикъ. Обстоенъ екскурзъ за *ъ* и *щ* и *жд* въ всички български говори.

Рец. отъ М. А.(Фнаудовъ) въ сп. „Българска Сбирка" (София), год. VIII. X. кн., 692—695 стр. — V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 553—559.

А. П. Ст.

125. **Белић А.,** Из новије бугарске лингвистике. Просветни Гласник. XXII., 1492 - 1505. (Belić A., Aus neuerer bulgarischen Linguistik.)

Реф. 1. о расправи Д-ра Б. Цонева „Уводъ въ историята на български езикъ". Белић је уверен да само у оном дијалекту, који лежи у основи источно-бугарским дијалектима, било ѣ = звуку ea; али западно-бугарски дијалекти донели су е = ѣ собом из прасловен. јез. и тако сачували до данашњег дана. Критик противи се разлозима Цоновљевима о северо-западном „тимочко-лужничким" дијалекту, те држи, да га са српским језиком спајају „црте заједничког вокализма и консонантизма". О граници тога дијалекта. — 2. О расправи Д-ра Л. Милетића „Членътъ въ българския и въ руския езикъ". Критик држи само део хипотезе Милетићеве за тачан, т. ј. да је бугарски члан у првим почецима својим словенског порекла. Члан се је развио самостално као у рускоме језику тако у бугарскоеме, у маћедонским дијалектима и у лужничко-тимочком дијалекту, дакле језицима, коту су се находили у додиру са романским дијалектима, којима је, судећи по румунскоме, познат члан. По мисли г. Белића не може члан бити „карактеристична црта за одређивање бугарске народности и буг. језика".

126. **Милетичъ Л.,** Д-ръ, Членътъ въ българския и руския езикъ. София, 1901 г., 65 стр., in 8°. (Отдѣленъ отпечатъкъ отъ „Сб. Мин.". XVIII. кн. (Miletić, Der Artikel im Bulgarischen und Russischen.)

Професоръ Милетичъ, слѣдъ като разглежда членътъ въ българския и руския език доста обстойно, резюмира прѣгледа на студията си въ тия точки: „1. Българскиятъ езикъ нее изолиранъ всрѣдъ другитѣ славянски езици, защото сѫщо такъвъ членъ, ако и не достигналъ до сѫщото развитие, има и рускиятъ езикъ. — 2. Членътъ на руския езикъ не позволява да тълкуваме българския членъ като ново явление, развито на Балканския П-въ; типичнитѣ форми на склонявания задпоставенъ членъ сѫ донесени въ езика на българскитѣ славяни отъ славянското имъ праотечество. — 3. Еднаквостьта на българския съ руския членъ ни кара да погледнемъ иначе върху средството на българския езикъ съ другитѣ югославянски езици: речената еднаквость говори въ полза на нѣкогашно непо-

ство и помѣсено средство на българскитѣ славяни съ велико-рускитѣ

я сѫ прибавени като приложение: „Образци отъ Блѣстовишки, Елен-овски дамаскини.“ — Rec. Fr. Pastrnek, Lfil. XXVIII., 394—396. ', Фил. В. XLVI. 294—296. Изв. Ун. К. XLI. Nr. 4, Крит. и библ. Věstn. SF. II., 11 č. 81.) *А. П. Ст.*

Начовъ Н., Предложенитѣ глаголи въ ново-кия езикъ. (Отд. отпечатъкъ изъ „Отчетъ на Софий-квна мѫжска гимназия за уч. 1900—901 г. София, 1901 г. 8°. (Načov N., Über die zusammengesetzten Zeitwörter im chen.)

тъ различава въ новобългарския езикъ слѣднитѣ три вида сложни злоупотрѣбявамъ, противорѣча, благовѣя и пр.; 2. нехая, негоду-иждамъ, и пр.; и 3. вдавамъ, годавамъ, забавамъ, и пр. или вписамъ, записвамъ, написвамъ, написамъ, и пр. Тия послѣднитѣ именно прѣдложени, и тѣ сѫ прѣдметъ на бѣлѣжкитѣ му.

ъ Д-ра И. Бобчевъ въ „Бълг. Сбирка“, VIII. годъ., IX кн. 633—634 стр. *А. П. Ст.*

Ильинскій Г. А., Грамота царя Іоанна Асѣня II. г. VII., 1. Отд. отт. 1—15. (Iljinskij G A., Die Urkunde des an Asên II. von Bulgarien ungefähr aus dem J. 1230.)

istiny bulh. císaře Jana Asêna (1218—1241), dané Dubrovčanům, říši bulh. volně obchodovati mohli (asi r. 1230). Listina byla již jněna, poprvé od Šafaříka (1851), ale vždy nedosti správně. Tu po-ý otisk podle rkpisu, jenž jest nyní v knih. petrohradské akademie. ojen palaeograf., linguistický a historický rozbor, dále seznam všech ně snímek rukopisu.

Бенешевичъ В. Н., Два списка славянскаго пере-нтагмы Матвѣя Бластаря, хранящіеся въ С.-Пб. ой Библіотекѣ. Описаніе ихъ и тексты неизданныхъ ста-рус. яз. VI., 4, 150—227.

z pol. XIV. stol. redakce středobulharské. II. Rkp. z druhé polovice obsahuje starosrbský překlad v ruské redakci.

Брандтъ Р., Григоровичевъ паримейникъ. Съ до-и разночтеньями изъ Лобковскаго и др. паримейниковъ. Str. 291—308. Чт. Моск. 1901, кн. 2. (197.) (Brandt R., jnik des Grigorovič. Mit Ergänzungen und Lesarten aus dem Lobkov's u. a.)

istů, které již v 193. knize Čtenij Mosk. (1900, 2) uveřejněny byly, vláště z parim. Lobkovského, který většinou bude v tomto vydání Parim. Grigor. jest, jak známo, středobulh. rkps. z XII. stol.

Kałužniacki Emil, Werke des Patriarchen von Bul-uthymius (1375—1393). Nach den besten Handschriften en von —. Wien, in Commission bei Carl Gerold's Sohn, in 8°. + 450 стр.

ицкиятъ проф. г. Е. Калужняцки въ този трудъ събира найдобритѣ а българския патриархъ Евтимий, който се прѣдшествуватъ отъ единъ

'уренъ уводъ, раздѣленъ на слѣднитѣ петь глави: 1. Найглавнитѣ вота на патр. Евтимия; 2. Цѣль, обемъ и видове на Евтимиевата ность; 3. Състояние, въ което се намиратъ сега съчиненията на съкъ на ръкописитѣ (възлизатъ на 87), настаритѣ печатни изданія ı 5. Цѣль, обемъ и наредба на прѣдлежащето издание.

:акула: Зора, VI., 1901, 428—431. — Jireček: Osvěta, XXXII.,

А. П. Ст.

льбакинъ С. М., Матеріалы для характеристики 'арскаго языка. III. Охридскій апостолъ XII. вѣка. 'I., 1, 166—234. (Kulbakin S. M., Materialien zur Charak-.telbulgarischen Sprache. III. Der Apostol von Ochrida aus a.)

apoštol obsahuje celkem 111 perg. listů in 4⁰ a nachází se v Moskvě (z pozůstalosti Grigorovičovy). Na listech 13b – 14a jest tě 98b 13 řádků psáno blaholsky (různými rukami); mimo to lova a písmena blaholská. Není pochybnosti, že bezprostřední laholská. Cyrillský rukopis pochází zajisté z XII. stol. Spis. podává slovný, částečně též tvaroslovný a lexikalní rozbor celé památky.

льбакинъ С. М., Матеріалы для характеристики арскаго языка. II. Отрывокъ четверо евангелія Григоровича ѣка. Viz Věstn. SF. I., 39.

ı. Гласник XXII., 772—3. (В. Бобићева); Изв. Ун. К. XLI. Nr. 4. 23—24 (Cf. Věstn. SF. II., 12, č. 81.)

ркy П., Карансебешскій Октоихъ XIII. вѣка. :.-Пб. 1901, т. 67, стр. LXIV.—LXVI. (Syrku P., Der)ktoich aus dem XIII. Jahrh.)

zpráva o bulh. oktoichu XIII. stol., který se nachází v Karansebesi, ıějšího pravoslavného kathedrálního chrámu. Spis. připravuje o tomto rukopise.

Къ вопросу о подлинникѣ поученій валаш-одаря Іоанна Нягое къ своему сыну Өеодо-с. яз. V., 4, 1284—1307. (Syrku P. A., Zur Frage nach der Belehrungen des walachischen Fürsten Johann Njagoje n Theodosius.)

ılaského knížete Jana Njagoje (1512—1521) byla původně sepsána církevní řeči, totiž slovanskou. Záhy potom následoval překlad ıě i rumunský. Ukázky textu slovanského (podle zpráv prof. 1896) jsou skrovné; mnohem obšírnější jsou ukázky rumunské

сирковъ К., Значението на моравското или › наречие за съвременната и историческата я на Балканския полуостровъ. Българ. Пре-.—127. 1898.

лед. балк. IV 43 сл. (Т. Радивојевић).

.біовъ Петко К., Пословици и пословични говора въ градъ В.-Търново). Сб. Соф. I. 1—28.

P. K., Sprichwörter und sprichwörtliche Redensarten, nach dem der Stadt Gr.-Trnovo.)

lovi a přislovečná rčeni, psána v nářeči, s připojenými výklady.

. **Мирчевъ Д.,** Бѣлѣжки по кукушководенския го- Сб. мин. XVIII., I., 426—470.

skoslovný i tvaroslovný rozbor nářečí kukuško-vodenského, jež za- střední místo mezi západními a východními dialekty bulharskými.

. **Младеновъ Ст.,** Къмъ въпроса за езика и націо- та принадлежность на Ново-Село. (Видинско.) Сб. III., I., 471—506.

skoslovný, tvaroslovný i lexikalní rozbor nářečí, jež se charakterisuje ъ тоя езикъ прѣди всичко ясно личи като основа сѣверозападно българ- не еднакво съ онова, що се говори въ Берковско-Бѣлоградишко, па се гъ и доста македонски особености. Въ рѣчника намираме многобройни влашки думи. Възъ основа на езика може да се заключи, че ново- прѣдставятъ смѣсь отъ македонци, сѣверозападни българи, източни а може би и сърби и власи." Podány i dvě ukázky tohoto nářečí.

. **Панайотовъ П.,** Сливенскиятъ говоръ. Приносъ ългарската диалектология. Сб мин. XVIII., I., 507—523.

bor a několik ukázek nářečí slivenského, jež náleží k východo- skupině dialektické.

. **Спространов Е.,** По говора на градъ Охридъ. . XVIII. I., 524—544.

skoslovný a tvaroslovný rozbor nářečí ochridského.

. **Стоиловъ А. П.,** На гости въ Зарово и Висока. ка Сбирка, VI. г., 1900. 632—649 стр.

ски бѣлѣжки отъ Солунъ до Зарово и Висока. Навеждатъ се двѣ пѣсни на двѣтѣ села. Авторътъ мисли, че Заровско-височкиятъ говоръ тоя отъ с. Сухо, тоже Солунски, пази найстаринскн нѣща, понеже и до ж и ѫ сѫ занатеки въ много думи, 2. изговорътъ на ъі като ъ, 3. из- на ѣ като 'а, 'ā и пр.

. **Vukčević Mih.,** Jezik u Kerečkom s udilnim obzirom e macedonisme. (Über die Sprache im Dorfe Kerečki.) Rad, 105—157.

. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 559 560.

. **Аргировъ С.,** Къмъ българскитѣ тайни езици. овски мещровски (дюлгерски) и галгаджийски таенъ езикъ]. I. 1—41. (Argirov S., Zu den Geheimsprachen von Bulgarien. eimsprache der Maurer und Musikanten von Bracigovo.)

slovníčky t. zv tajných jazyků bulharských, první zedníků, druhý Bracigovských. Slova sebral p. Argirov sám na místě r 1900. K slovům výklady, které ukazují, že v zednickém jazyce (390 slov) jest více než slov (147) původu albanského, kdežto v řeči muzikantské (163 slov) větší kanská (79), ostatní jsou turecká (34) atd.

. **Геровъ Найденъ,** Рѣчникъ на блъгарскый языкъ ькувание рѣчиты на блъгарскы и на русскы.

Събралъ и изтлъкувалъ —. Чясть четвръта, издадена подъ редакцијѫтѫ на Теодоръ Панчовъ. Пловдивъ, 1901, 416 стр. in 4°. Цѣна 4 лева. (Gerov N., Wörterbuch der bulgarischen Sprache.)

Тази часть об'ема само буквата *П* на рѣчника отъ покойния авторъ, Н. Геровъ, и е излѣзла подъ редакцията на г. Т. Панчевъ. Тя изобилетвува съ много пословици, пѣсни и други изрази, приведени като примѣри.

А. П. Ст.

146. **Гѫбювъ Петко К.,** Материялъ за български рѣчникъ, въ „Сборникъ на Българското Книжовно Дружество въ София I.", 1—4 стр. (IV. г.). (Gъbjuv P. K., Materialien zum bulg. Wörterbuch.)

Авторътъ съобщава 109 провинциални думи отъ с. Абланица (Тетевенско) г. Велико-Търново, г. Орхание, г. Станимака, г. Стара-Загора, с. Чеперале, наредени но азбученъ редъ. Думитѣ до буквата *л* се срѣщатъ въ рѣчника на Н. Геровъ, но измѣнени по значение. *А. П. Ст.*

147. — Пъленъ русско-български рѣчникъ. Търново. 16°, II.+795. (Gъbjuv P. K., Vollständiges russisch-bulgarisches Wörterbuch.)

Ref. Изв. Унив. К. XLI., Nr. 4, Крит. и библіогр. 17—18.

c) *Srbo-chrvatština.*

148. **Ђ(ерић) В(асилиј),** О српском имену по западнијем крајевима нашега народа. (Свршетак.) Наставник, XII., 1—11. (Ćerić Vasilij: Über den serbischen Namen in den westlichen Gegenden unseres Volkes. Schluss.)

Cf. Věstn. SF. I., 43.

149. **Белић А.,** О српском језику. Срп. Књ. Гл. III., 109—124. Посебни отисак. Београд. Штампарија Д. Димитријевића, стр. 18. (Belić A., Über die serbische Sprache.)

„Често мењање политичких граница земаља Балканскога полуострва, не престано нове колонизације, уопште променљива судбина њихова учинила је, да су се на многим местима пореметиле старе језичке границе, да оно што према историји народној припада једном народу, према језику чини део друге целине". — „Прелазни" дијалекти: „нетачно"; „заједничко — српски језик пре или после доласка Срба и Хрвата на Балкан се је развио у своја два основна дијалекта чакавски и штокавски". — Историја и границе појединих дијалеката, особито штокавских. „Дијалекти источне Србије почивају на заједничкој основи — своје црте различно су изменили, одликују се још неким цртама, које су се развиле под утицајем бугарскога језика."

150. **Живановић Јов.,** Пабирци по Маретићевој Граматици „хрватскога или српскога књижевнога језика". Коло I., 415—418; II. 10—13.

151. **Белешке о језику.** Бранково Коло VII., 63, 127, 351, 415, 541, 809, 840, 903. (Bemerkungen über die Sprache.)

63. „Дијете“ у области екавског дијалекта; 127. дѝча̑к, дичачина, дѐчко дѐчки̑ћ, дѐла̑ч, дела̀чица, те̑ло, де̑ло, зрно у Врховинама у Лици. 351. увис, биза; 415. биза; 541 О постању и значењу речи Влах. 809. биза, педљогорошчић; 840. увис; 403. кравосас или кравосис.

152. **Миленовић Коста,** Акценти у глагола. Наставник XII., 94—128 Прештампано из „Наставника“ Београд. Државна Штампарија Краљевине Србије, стр. 37. (Milenović K., Betonung der Zeitwörter.)

153. **Rešetar M.,** Die serbokroatische Betonung südwestlicher Mundarten. Wien, 1900. Cf. Věstn. SF. I., 41.

Rec. A. A. Šachmatov Изв. рус. яз. VI., 1, 339—353; A. Leskien, Arch. Jag. XXIII. 561—571; F. Pastrnek Lfil. XXVIII., 66—67; Срп. Књ. Гл. I., 69—74; („Љ. Стојановић — на почетку неколико речи о „балканској комисији; књига г. М. Решетара заузима прво место, стоји одмах иза Вукова Рјечника; није било само три ступња у повлачењу акцента; „свакојако је несумњиво да се прво померио акценат са крајњих кратких слогова; може бити прво код отворених, па код затворених, а ја мачно прво код оних који су имали претходни слог дуг, па код оних који су имали прет. кратак, дакле прво свѝла, па вѐда, прво ве́нац, па jѐзик.“)

154. **Šajković Ivan,** Die Betonug in der Umgangssprache der Gebildeten im Königreich Serbien. Inaugural-Dissertation. Breslau. Druck von W. Drugulin in Leipzig 1901 p. 34.

Přízvuk ve mluvě vzdělanců v Srbsku liší se značně od akcentuace Vukovy a Daničićovy. Spis. rozeznává taktéž čtverý přízvuk, ale jinak jej popisuje: 1. der jäh sinkende Accent (= ̏), 2. der sanft sinkende Accent (= ̀), 3. der sanft steigende Accent (= ́), 4. der zweitönige Accent (= ̑). Délka, označovaná ˉ, mizí — říká se trésemo, vérnost, písama, bȍlnik, drži se poněkud po ̏ kȁmēn, ale zpravidla kȁmen, zèlen, gȍlub, a zachovala se pouze po ̀ : vràtār, ìdēm, kòvāč, dèvōjka atd.

Rec. Коло II., 55—58 (Dr. M. Rešetar namítá, že akcentuace intelligence v Srbsku není jednostejná, ale v celku velká většina vyslovuje, jak to slyšel své doby Vuk; přiznával, že intelligentní v Srbsku jak též mimo Srbska stále míň vyslovují dlouhé hlásky po slabice přízvukované).

155. Одговор на оцену г. Dr. Решетара од Dr. Ивана Шајковића. Београд, Штампарска радионица војного министарства, стр. 12.

„Вук и Даничић . . . имађаху врло нејасан појам о природи појединих српских акцената“. — Místo Vukova a Daničićova vedrina, visina, bolèsnīk vyslovuje se vèdrīna, vìsīna, bòlèsnīk, t. j. na druhé slabice jest „ein plötzlicher, sehr energischer Exspirationston, der jedoch nicht die mindeste Veränderung des musikalischen Elementes bewirkt.“ Gen. pl. není více nárȏdā grâđâ (gen. sg. národa, nom. sg grâđa), ale přece se ještě rozeznává gen. plur. od gen. sg., po případě nom. sg. tím, že jest akcent na první slabice v těchto tvarech ještě intensivnější. Akcentuace, popsaná spisovatelem, jest bělehradská.

156. **Musić August,** Kako su postali oblici „doći, nađem“? (Über den Ursprung der Formen „doći, nađem“.) Nastavni Vjesnik 1901, kńiga X., str. 116—118.

157. Будманова синтакса српског језика. За наше средње школе удесио Спира Калик, професор. Одлуком министра просвете одобрена за уџбеник средњих школа. Четврто допуњено издање. Издање дворске књижаре Мите Стајића у Београду. Милош Велики. Штампарија Бојовића и Мићића. Стр. 94. (Budmani's Syntax der serbischen Sprache.)

158. **Димић Бура В.**, Прилози компаративном проучавању српског и немачког језика. I. Како се немачки казује наш шести надеж без предлога (instrumentalis). Београд, 1901. 8°, 16 str. Прешт. из извешт. Гимн. Краља Алекс. 1900/1. (Dimić Gj. B., Beiträge zum vergl. Studium der serb. und deutschen Sprache. I. Wie drückt man im Deutschen den Instrumentalis aus.)

159. **Лалевић Илија**, Партиципи resp. глаголски прилози као предикативни додаци уза свој засебни независни субјекат у грчком, старословенском, латинском и српском језику. Просветни Гласник XXII., 1456—1470.

Писац држи, да је апсолутни датив постао угледањем на грчки језик.

160. — Упоређење српских глаголских прилога с активним resp. медијалним партиципима из грчкога, латинског и старословенског језика. ib. 1137—1153.

1. Партицип као именска одредба (ближа: атрибут, даља или дометнута: апозиција), 2. Партиципи стоје предикативно.

161. **Musić A**, Dr., Relativne rečenice u hrvatskom jeziku. Rad. CXXXVIII., 70—117. (Relativsätze in der kroatischen Sprache.)

Ref. J. Лукић: Бранково коло VII., 665 - 667.

162. **Škarić Gjuro**, Tvorba i poraba participa prezenta aktiva i preterita aktiva I. u čakavskoj kńiževnosti XV. i XVI. vijeka. (Über die Bildung und Gebrauch des Part. Praes. Act. und Praet. Act. I. in der čakavischen Litteratur XV. u. XVI. Jh.) — Nastavni Vjesnik 1901, kńiga X., str. 33.

163. **Драгашевић**, Жртавник. Нова Искра. III., 126—127.

Писац је нашао ову реч у једној књизи од год. 1745. Даље о речи жрвањ = камен воденични а не „Handmühle"; ова је била позната код Срба у Угарској и зове се жрно. Писац доказује даље, да је „жртва" у Словена била вегетабилна.

164. **Jireček Const.**, Die Romanen in den Städten Dalmatiens während des Mittelalters. Erster Theil. Wien, 1901. 4°. 104 str. (Denkschr. der kais. Akad. d. Wiss., philos.-hist. Cl. Bd. XLVIII.)

V této znamenité kulturně historické studii o románském živlu v městech dalmatských a celém poloostrově balkanském v středověku, jmenovitě o zvláštním románském nářečí staredalmatském, nyní vymřelém, nachází se též bohatý materiál osobních a místních jmen, jakož i jiných kulturních názvů slovanských, s výklady etymologickými. Z obecných jmen uvádím ku př. jako slova čistě prý románského původu: csl. *ocьtъ* acetum, *olъtarь* altare, *raka* arca. *klevrětъ* collibertus, *komъkati* communicare, *zamatorěti* maturus, *olěj* oleum, *vino* vinum; dále počítá sem spis. též *mъša* z dial. rom. * *miša* (missa), *križь* z dial.

Jiná rom. slova jsou též v střední řečtině doložena, ku př. *kolęda* *ἀνδαι* a j.

Іикона Симић, О језику Петра II. Петровића Зора стр. 1901 358—362. (Nikon Simić: Über die Sprache trović's.)

Живановић Јован, Језик Јована Рајића у књи-писаним за дјецу. Коло 1901. I. Стр. 492—494.

износи да је Рајић ствари које се тичу науке писао руско-словенским го је писао за народ, за децу српску, то је писао српским језиком.

J. P.

(ušar Marcel, O Marulićevu jeziku. (Über die Sprache '.) Glasnik Matice Dalmatinske. Godište I. 1901, str. 36—56.

je pisac upotrijebio neke odlomke ove svoje rasprave „Matičinom" te".

Льинский Г. А., Дибрскій отрывокъ сербской к. Сб. Гал. I., 2, 130—139. (Iljinskij G. A., Das serbische ment von Dibra.)

t. zv. „Verkovičův letopis", který podle opisu vydal L. Stojanović Záhřebských Starin, 1881. Nyní objevil se v knih. petrohradského originál těchto letopisných záznamů, které psány byly asi v XVIII. „slavjano-rusko-srbským". Tu se podává věrný otisk celého letopisu, il: „Rodoslovije serbskych pravoslavnych carej" a mimo to zlomek a Lazarja".

Лавровъ П. А., Охридскій списокъ первоевангелія Изв. рус. яз. VI., 1, 9—36. (Lavrov P. A., Die Ochrider des Protoevangelium Jacobi.)

v knihovně ochridské metropolie, na perg., red. srbské. Proto-Jacobi, které se odtud otiskuje, s poznámkami a vysvětlivkami, je po stránce jazykové (je to opis z předlohy starobulh., s četnými ak i po stránce obsahové, což se dokazuje srovnáním s texty dosud

Pastrnek Fr., Chrvatsko-hlaholský rukopis Sienský. 900, 39. Cf. Věstn. SF, I. 44.

Изв. Уч. К. XLI., Nr. 4, Крит. и библіогр. 21—22.

Stojanović Ljub., Ueber einen cyr. Apost. serb. Redaction g. Marginalglossen 1900. — **Jagić V.,** Bruchstück eines ssbuches. 1900. Cf. Věstn. SF. I., 37 a 44.

G. A. Iljinskij, Изв. рус. яз. VI., 2, 243—244. Изв Унив. К. XLI. и библіогр. 22. (Cf. Věstn. SF. II., 12, č. 81.)

Сырку П. А., Монаха Григорія житіе преп. Ромила Евоимія патріарха Терновскаго служба преп. царвиѣ 0. Cf. Věstn. SF. I., 45, 74, 75.

G. A. Iljinskij, Изв. рус. яз. VI., 2, 245—246.

Vajs Josef, Hlaholský zlomek nalezený v Augusti-klášteře v Praze. (Ein glagolitisches Fragment im Augu-oster zu Prag neu entdeckt.) ČMČ. LXXV., 21—35.

Dva perg. listy, části officii breviáře římského, asi ze XIV. stol., psané v klášteře Emauzském. Stopy jazyka českého v těchto zlomcích nenacházím.

174. **Вулетић-Вукасовић Вид,** Запис из месечника од год. 1651. Лет. М. Срп. 206, II., 77—79. (Vuletić-Vukasović Vid, Die Subscriptio des Monologiums vom J. 1651.)

Menologium jest rukopis o 219 listech pap., red. srbské, nyní majetkem Gavr. Tošoviće, knihkupce v Dubrovníku. Zápis otištěný je důležitý pro dějiny Hercegoviny.

175. **Rešetar M.,** Vorläufiger Bericht über eine zur Erforschung der Dialektgrenzen in Kroatien und Slavonien unternommene Reise. Vorläufige Berichte der Balkan-Commission, IX., 51—69. Anzeiger der philos.-histor. Classe vom 18. Dec., Jahrg. 1901, No. XXVII.

Předběžná zpráva o cestě, vykonané o prázdninách r. 1901, jejíž výsledek jest podrobné určení hranic kajkavštiny vůči čakavštině a štokavštině v Chrvatsku a v Slavonii. Při této studijní cestě použito bylo též od akademie propůjčeného fonografu s příslušenstvím, ve dvou velkých bednách uloženého, které dohromady vážily okolo 120 *kg*. Přístroj se sice úplně neosvědčil, avšak poskytuje přece velké naděje pro budoucí záznamy dialektické.

176. **Милановић Мих.,** Кршњаци и крсна имена у Сарајеву, Високом, Травнику, Зеници, Лијевну, Бањалуци, Прпједору, Новом, Кључу и Петровцу. Прво издање. Книга прва. (Sarajevo.) 12⁰. 31 str. Ц. 0·40 кр.

Бранково коло VII., 1484: „. . . . Овакe књижице могу имати вредност за филологе и лексикографе због богате збирке разних презимена."

177. **Naković Mih.** i **Borenić Martin,** Kerštjansko-katoličanski crikveni jačkar. V Rábu (v Uhrách), 1901, lex. 8⁰, 302 str. (Christ-katholisches Kirchenliederhuch.)

Křesťansko-katolický církevní zpěvník (kancionál), který sestavili učitelé Mich. Naković († 1900) a Mart. Borenić (v Kertešu, něm. Baumgarten, u Šoproně, něm. Oedenburg, v Uhrách) pro chrvatské kolonisty západních stolic uherských, s příslušnými nápěvy. Text církevních písní jest v nářečí těchto Chrvátů.

Ref. M. Rešetar, Arch. Jag. XXIII., 272—273.

178. **Strohal R.,** Jezične osobine u Kotaru Karlovačkom. (Sprachliche Eigenthümlichkeiten im Bezirke von Karlstadt in Kroatien.) Rad 146, 78—153.

Část hláskoslovná a tvaroslovná. Pokračování bude následovati.

179. **Iveković Fr.** i **Broz Iv.,** Rječnik hrvatskoga jezika. (Wörterbuch der kroatischen Sprache.) Zagreb. Štamparija Karla Albrechta (Jos. Wittaschka) god 1901. Svezak I., A—O, str. VII., 951, svezak II. P—Ž, str. 884.

Rec. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 521—529; přeloženo v čas. Коло II., 548—557.

180. **Живановић Јов.,** Пабирчење по Ивековићеву „Рјечнику хрватскога језика". Коло II., 391—394, 634—7. Бранково коло VII., 1195—6.

Karadschitsch V. St., Lexicon Serbico-germanico-latinum, Editio tertia emendata et aucta. Belgrad 1898, XLII.+880, 8°. Idg. Anz. XII., 141. (H. Hirt.)

d) Slovinština.

Хостникъ М., Грамматика словинскаго языка.)00. Стр. II. + 279 + VII. (Chostnik M., Grammatik der slove-rache.)

, Lavrov, ЖМНПр. ч. 339, 1902 янв., 186.

Baudouin de Courtenay J., Sull' appartenenza linguistica ;rafica degli Slavi del Friuli. Cividale 1900, 8°. Viz Věstn.

V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 571—573.

Bežek Viktor, Zaščitnikom Levčevega pravopisa a rek. Lj. Zvon XXI. št. 5 = Popotnik XXII. 182—186, in ponatis 11 str.

ıter St. Škrabec, Cvetje XIX. zv. 2. (platnice) — dr K. Štrekelj vetu XIV. 572—576.

lešič Fran, Dr., „*l*". Popotnik XXII. 300—305. Polemika ¿rabcu (glej Cvetje XVIII.—XIX. platnice), Štreklju, ki zago-čev pravopis glede izreke *l*.

Štrekelj K., Dr., Ad vocem pesniti.

. Zvon XXI., 362.

Dčenášek, Malý slovinsko-český slovníček. (Kleines öhmisches Wörterbuch.) Praha, Otto. 1901, str. 63.

j. Zvon XXI., 571.

Хостникъ М., Словинско-русскій словарь. Горица. аніе С.-Пб. Слав. Благ. Общ. Стр. XVI. + 391. (Chostnik M., russisches Wörterbuch.)

. Lavrov, ЖМНПр. ч. 339, янв. 1902, 182—186.

C. Nářečí východoslovanská (ruská).

Богородицкій В. А., Очерки по языковѣдѣнію)му языку. Пособіе при изученіи науки о языкѣ. Ка-, 8°, 313 str. Cena 2 r. (Bogorodickij V. A., Abhandlungen hforschung und russische Sprache. Hilfsmittel beim Studium ıtik.)

volně spojených kapitolách vykládají se jevy jazyka ruského lků srovnávacího jazykozpytu. Rec. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII., :. Smetánka, Sl. Přehl. IV., 155; P. St. Škrabec, Cvetje XIX. št.

Шляковъ Н., Стати по славянскимъ нарѣчіямъ и рус-зыку. Выпускъ II. (Варшава 1900, 8°, 69.) Cf. Věstn. SF., I., 49. ᐟ. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 540—543.

191. **Пактовскій Ѳ. Е.,** Къ вопросу объ учебникахъ по русскому языку для среднихъ учебныхъ заведеній. Казань. 36 str. (Paktovskij Th. Je., Über die Lehrbücher der russischen Sprache für Mittelschulen.)

Je to rozbor mluvnice, kterou vydal r. 1900 prof. Budde. Srv. Věstn. SF. I., str. 47.

192. **Будде Е. Ѳ.,** Опытъ грамматики языка А. С. Пушкина. I. Этимологія. Отд. 1. Словоизмѣненіе. Вып. 1.: Склоненіе именъ существительныхъ. С.-Пб. XXXI. + 118 стр. Отд. отт. изъ LXXI. т. Сбор. акад. С.-Пб. (Budde E., Versuch der Grammatik der Sprache Puškin's.)

„Цѣль предлагаемой вниманію читателей книги заключается въ томъ, чтобы, во первыхъ, собрать матеріалъ для исторіи русскаго литературнаго языка, заключающійся въ сочиненіяхъ нашего первокласснаго поэта Пушкина, и опредѣлить степень участія Пушкина въ установленіи нашего литературнаго языка съ точки зрѣнія его состава, т. е. морфологіи, синтаксиса и лексикологіи . . . .“ — „Во-вторыхъ, настоящимъ трудомъ преслѣдовалась и цѣль практически-педагогическая: дать грамматику такого языка, который въ общемъ до сихъ поръ еще не потерялъ своего права на литературное употребленіе и до сихъ поръ еще можетъ считаться языкомъ художественной русской литературы.“

Напечатанный выпускъ заключаетъ въ себѣ: 1. Предисловіе ко всему изданію грамматики. 2. Предисловіе къ I-му выпуску. 3. Введеніе. Нѣкоторыя данныя о произношеніи Пушкина. 4. Склоненіе именъ существительныхъ. Глава первая. Склоненіе. Глава вторая. Объ удареніи въ именахъ существительныхъ у Пушкина. *Ш.*

Ref. Лит. В. II., 161.

193. **Мандельштамъ J.,** О характерѣ Гоголевскаго стиля. Глава изъ исторіи русскаго литературнаго языка. Гельсингфорсъ. IX. + 405 стр. Цѣна 2 руб. 75 коп. (Mandelstamm J., Über den Charakter des Stiles Gogol's. Ein Kapitel aus der Geschichte der russischen Literatursprache. Helsingsfors.)

194. **Поспишиль А. О.,** Греческія слова въ русскомъ языкѣ. Кіевъ 1901. 64 стр. Цѣна 50 коп. (Pospíšil A. O., Griechische Worte in der russischen Sprache.)

195. **Соболевскій А.,** Изъ исторіи русскаго языка. ЖМНП., ч. 337, окт., 396—409. (Sobolevskij A., Zur Geschichte der russischen Sprache.)

I. V některých památkách staro- a středobulharských objevuje se — obyčejně po předcházející samohlásce — před *a* a *u* předsuté *j*: *jašte* Žalt. sin., Mar.; *jabie* Mar.; *jazъ* Mar.; *judi* (udi pl.) Slěpč. ap.; *jučědě*, *jusьše*, *južasnąti sę* Parem. Grig. a j. Podobně v nejstarších, předlohám jihoslovanským blízkých památkách ruských *jašte* Archang. ev., Pand. Ant.; *jutěšitelь* Grig. Bogosl. Později (v XIII.—XIV. stol.) se tento jev v pam. ruských nevyskytuje. Ale jsou doklady z nářečí bulharských. K těm připojují se hojné doklady z nář. velikoruských (*a*-kajících), ale ovšem jen z lidových písní, což by se doložiti mohlo i z písní moravských i slovenských. — II. V sev.-velikoruských nářečích se jeví výslovnost *bajna*, *bajńa* místo *banja*. To se vysvětluje z dvo-

ňň. Podobně vzniklo bělorus. *molojca* z *molocća*, pol. *ojca* z *occa*, čes. *vrajte* z *vratte*. Dále je doloženo v jedné starorus. památce *bějstvo* m. *o*. I to se vysvětluje z dvojitého *ss*. Při tom odkazuje se na takové zjevy tické, jako luž.-srb. *koja* (kůň), slovenské *maje* (máti), slovinské *kra'j pomojzi* (pomozi), srbské (dubrovnické) *lojnski* (lonský). Dále uvádějí se ly pro ruské *tč* za pouhé *č*: *prot'ij* (pročij), *pritčina* (příčina), *o prochs* (o proročicích), nářeční *tc* za pouhé *c*: *ptitca* (ptica), *ulitca* (ulice); dále *o lassu* (do lesu), čes.-mor. *masso, kašša*. Zdvojení často prý má příčinu vuku. — III. Několik dokladů z nář. velikoruských pro měkkou souza skupinu s následujícím *j*: *smjalis, vjanuli větry, zavjalo vsě puti, , ljanuli doždi* a j. Tvary číslovky „tři", jako *trjuch, trjum, trjumi*, s vznikly vzájemným působením z *trju* podle *dvu*. — IV. Přechod skut *ct* v *cht* jest v ruštině hojně doložen: *chto, ch tomu, nochti, lochti* a j. ně sluší vysvětliti slovo *kurochtau*. Zde skupina původní jest *pt*, tato a se v *ft* a pak v *cht*. — V. Část velikoruských nářečí (totiž silně ší) ztrácí střední rod (genus neutrum). Říká se tu ku př. *mojá dĕrevo mojà dĕreva*). Tvary přídavného jména v plurále vůbec se v ruštině již í. Také množné číslo podstatných jmen má většinou tytéž tvary. Jediné lur. zachovává dva tvary, jeden pro rod mužský, druhý pro rody ženský dní. Avšak i zde se objevují již často tvary, jako *očkov, městov, dělov*, Pluralia tantum, která zachovala starobylý plur. gen. na *ъ*: *chorom* ıů), *čar, okov, svjatok* (svátků), *bubjon* (bubnů), *kur*. jsou vlastně masc. s, užívá se jich však, právě pro tento tvar, jako subst. gen. femininі. — ěkolik dokladů pro složené tvary číslovek *dva, oba* ze starších památek ıh, jako: *dvčima, oběima, uběichъ, obějи*. — VII. Reflexivum *sja* mělo někdy štině volnější místo: *mně sja vidit*. Když později sloučeno bylo se slo-, vyskytuje se někdy dvakrát: *čirvonoetca bo sja něbo*. Toto *sja* položeno bez příčiny a tak vysvětluje se v některých velikorus. nářečích přitohoto *sja* při slovcích *eko, evo, ka, nuka* a pod., tak že zní pak: *ekosja*, ıš-*ka-sja* atd. — VIII. Velikoruská nářečí mají slovce *ko ka* a dále též mé *tko*, a sice při imperativu sg.. *ty beri-tko*. Původ je prý z *ty-ko*, *skaži ty ko mně*, jelikož *ty* bylo bez přízvuku, změnilo se ponenáhlu ı-*tko mně*.

.96. **Будде Евг.**, Изъ исторіи русскаго литературязыка конца XVIII. и начала XIX. вѣка. ЖМНП., ч. фев., 388—417. (Budde Jevg., Zur Geschichte der russischen Litteprache zu Ende des XVIII. u. zu Anfang des XIX. Jahrh.)

e to pokračování ve studiích o pramenech a vývoji nynějšího liter. jaz. o. Z kterých živlů skládala se řeč Lomonosova, vyložil spisov. v témže se 1898, č. 3 a 1899, č. 5. Výsledek těchto studií byl, že u Lomonosova ladě rodného nářečí archangelsko-cholmogorského 50 let stol. XVIII. ředí vystoupla lidová řeč moskevská a odstranila živly salonního jazyka vské intelligence a řeči duchovních osob, držících se církevního jazyka ıná studie je věnována Puškinu. Podrobný rozbor jeho jazyka e, že se v něm jeví tyto živly: 1. silně pronikající vliv nářečí moskev-; 2. nářečí severo-velikoruské. 3. cizí, francouzský vliv, dosti nepatrně; é zbytky staré výslovnosti.

197. **Халанскій М. Г.**, Изъ замѣтокъ по исторіи русскаго литературнаго языка. II. О члену въ русскомъ языкѣ. Изв. рус. яз. VI., 3, 127—169. (Chalanskij M. G., Bemerkungen zur Geschichte der russischen Literatursprache. II. Über den Artikel im Russischen.)

1. Z dokladů ze staré a nové ruštiny, jakož i z nářečí vychází na jevo, že postpositivní člen byl vždy zjevem dialektickým, jenž se ukazuje nejvíce v nářečích východních a severo-východních. Území se posunulo k severovýchodu. V maloruských nářečích toho zjevu není. 2. Srovnání se severní germanštinou. Rumuni snad obdrželi postpos. člen od Bulharů. 3. Zájmeno *tot, toj* v ruštině má jiný význam nežli člen, klade se vždy před podst. a příd. jmény, není tak úzce s nimi spojeno a skloňuje se vždy řádně. Doklady tohoto upotřebení.

198. **Pérot Gaston,** L'accent tonique dans la langue russe. Traveaux et Mémoires de l'Université de Lille. Tome IX. Mémoire Nr. 26. Lille 1900. Cf. Věstn. SF. I, 48.

Rec. N. Karpinskij, ЖМНПр. 1901, авг., 218—222; B. Ljapunov, Arch. Jag. XXIII. 545—551.

199. **Garbell Adolph,** Das russische Zeitwort. (Konjugation, Betonung und Rektion.) XI. + 205 str. Při spolupůsobení W. Körnera a V. Pervova. Vydání Langenscheidtovo v Berlíně a M. O. Wolfa v Petrohradě a Moskvě.

200. **Kozlovskij Ign.,** Zwei syntaktische Eigenthümlichkeiten der russischen Sprache. Arch. Jag. XXIII. 95—106.

První část těchto příspěvků vyšla v XXII. sv. Arch. Jag., str. 103 sl. Z pozůstalosti spisovatelovy pochází přítomné pokračování (psané r. 1888), které obsahuje: II. Die Stellung des Adjektivs: Staroruské doklady z přísloví, stálých epith. ornantia atd. ukazují, že přídavné původně bývalo před podstatným. III. Die Stellung des Genitivs gegenüber seinem Substantiv. Také přívlastkový genitiv býval před podstatným. Doklady staroruské

201. **Виноградовъ П. А.**, Русская грамматика. Синтаксисъ. Изд. 2. Курскъ. 1901 г. Ц. 65. (Vinogradov P. A., Russische Grammatik. Syntax.)

202. **Халанскій М.**, Къ вопросу о происхожденіи и синтактическомъ значеніи частицы *-ста*. Р. Фил. В. 1901, Nr. 1. и 2., 339. (Chalanskij M., Über den Ursprung und syntaktische Bedeutung der Partikel *-sta*.)

Doklad z bylin (vyd. Hilferdingova), kde *sta* se klade úplně ve smyslu „*bylo*", na důkaz původu z aoristu slovesa *stati*.

203. **Погодинъ А.**, О происхожденіи русскаго слова *-глазъ*. С.-Пб. (Pogodin A., Über den Ursprung des russischen Wortes *-glazъ*.)

204. **Н. М.**, О происхожденіи слова „кацапъ". Кіев. Стар. LXXV., 472—477. (N. M., Über den Ursprung des Wortes „kacap".)

ытика объясненія слова „кацапъ“ изъ татар. (у Сартовъ значитъ „мясникъ“, ръ“, и другаго изъ еврейскаго (талмуд. кацеб = „рѣзать“, „опредѣлять“, оящее время у евреевъ „Кацабъ“ = „рѣзникъ, мясопромышленникъ“.)

)5. **Брандтъ Р.,** О лженаучности нашего правонія. (Публичная лекція.) Зап. Вор. XLI., 1—58. (Brandt R., ie Pseudogelehrtheit unserer Orthographie.)

řednáška veřejná je zde rozšířena. Spis. přeje si pronikavé pravopisné a jmenovitě odstranění písmen: e, v, i ъ a ѣ. Rec. V. Jagić, Arch. XIII. 576—579.

)6. **Ѳоминъ Д. Н.,** Затруднительные случаи рус› правописанія. Зап. Вор. XLI, 1—50. (Thomin D. N., rigkeiten der russischen Orthographie.)

Pravopis příslovcí (adverbia). II. Přípony slovesné. III. Pravopis v při- IV. Předložky *pri* a *pre*. V. Předložky *raz*, *roz*, *pa*. VI. Přípona *sk*. ubláskové skupiny v kořenech.

)7. **З. О-въ,** По поводу нѣкоторыхъ неустановивя случаевъ русскаго правописанія. Зап. Вор. XLI., I., 20 стр.

)8. Вопросъ объ упрощеніи русской орѳографіи. ., I., 530 сл. (Zur Frage von der Vereinfachung der russischen aphie.)

)9. **Ручъ С. Г.,** Орѳографическій словарь. Съ показаудареній и корней словъ русскаго происхожденія. П. р. Д. ина и И. Мирислапова. С.-Пб. 1901. Ц. 1 р. (Ruč S. G., Orthoches Wörterbuch.)

10. **Лавровъ П. А.,** проф., Отзывъ о сочиненіи на тему: ей Nr. 6(32) и Nr. 7(33) изъ собранія проф. Григоа“. Разборъ письма и языка ихъ; палеографическія, фонетиформальныя и лексическія особенности обѣихъ рукописей. п Имп. Новоросс. Унив., томъ 83-й, часть оффиціальная, —3. Отзывъ о награжденномъ серебряной медалью сочиненіи та Григорія Вандрачекъ.

1. **Лихачевъ Н. П.,** Вновь найденная Двинская та. Изв. рус. яз. VI., 3, 297—300. (Lichačev N. P., Eine neune Privatkunde von Dvinsk = Dünaburg.)

stina týká se zástavy polnosti, jest psána na pergameně a obsahuje 19 řádků. Podrobné výklady budou podány ve vydání „dvinských“ teré připravuje A. Šachmatov (ve spisech petrohradské akademie). jest snímek.

2. **Лось М. Л.,** Люблинскіе отрывки. С.-Пб. 1900. . Сбор. Акад. С.-Пб., т. LXVII., Nr. 5, 1901. Viz Věstn. SF., 84.

3. **Перетцъ В. Н.,** Матеріалы къ исторіи апокрифа енды. Къ исторіи Лунника. Изв. рус. яз. VI., 3, 1—126. V. N., Materialien zur Geschichte der Apokryphen und der Legende. schichte des Mondbuches.) Cf. Věstn. SF., II., 86 č. 49.

ii podává se mnoho staroruských textů, částečně i s rozborem starší texty jsou z XV. stol.

инъ Е. К., Толковая лицевая палея XVI-го я гр. А. С. Уварова. Пам. др. письм. и иск. CXLI. тчету za roky 1899—1900. Str. 9., s 3 snímky. (Rědin trierte commentirte Palaea des XVI. Jahrh. aus der Samm. A. Uvarov.)

ie miniatur. Rkpis jest staroruský.

левскій А. И., Чудо св. Климента папы Римe-русское „слово" до-монгольскаго періода. Изв. рус. 8. (Sobolevskij A. I., Das Wunder des hl. Clemens von ıssische Homilie aus der vormongolischen Periode.)

a" podle strus. rukopisu z druhé polovice XV. stol. Obsahem pravování o zázraku nad dítětem, který se patrně stal při menta v Chersoně. Původ „slova" byl mnich kijevský

ювскій Н. М., О старинномъ латинско-русърѣ. Изв. Каз. XVII., вып. 1., 42—50. (Petrovskij N. M., lateinisch-russisches Wörterbuch.)

tin-ruském slovníku, chovaném v knihovně františkánského vníku; psán XVII. a XVIII. stol., ukázkou otištěna z něho

іевъ Н. В, Къ сравнительному этимологиварю русскаго языка (изд. 1896 г.). Дополненія флисъ. (Gorjaev N. V., Ergänzungen und Berichtigungen örterbuch (1896) der russischen Sprache.)

манъ И. Х., Планъ новаго академическаго точки зрѣнія иноязычнаго. Записка И. Х. Пахмана, ъ замѣтокъ акад. А. А. Шахматова и письма акад. натова. „О залогахъ русскаго глагола". (Der Plan idem. Wörterbuchs, vom Gesichtspunkte eines Anders-ıerkungen von J. Ch. Pachmann, mit Zusätzen von A. A. F. Th. Fortunatov.)

Fortunatova týkají se zvratných sloves a významu jejich; s tím, co spis. v Изв. vyložil.

авочный словарь ороографическій, этноій и толковый русскаго литературнаго авленъ подъ редакціей А. Н. Чудинова. Вып. 1—6.

Вѣстн. LXXXIII., 339—341 („досадны въ ней нѣкоторые проы, какъ долженствующей быть и точною справочною книгой.")

рскій В. А., Матеріалы для словаря Пушкинического языка. Зап. Вор. XLI., вып. IV.—V., VI., rskij V. A., Materialien zum Wörterbuch der prosaischen s.)

vníka, který má obsahovati celou zásobu slov, jichž Puškin prosaických. Zde podána hesla A, Abáz až po Asiatec.

a) Velikoruština.

Будде Е., Къ исторіи великорусскихъ говоровъ. :тор.-сравнит. изслѣд. народнаго говора въ Касимовскомъ ıазанской губ. Казань, 1896. (Budde E., Zur Geschichte der ehen Mundarten.)

A. Šachmatov, Сбор. Акад. С.-Пб., т. 66, 1900: Отчетъ о присужд. ıеміи въ 1897 году, стр. 25—73.

Чернышевъ В. Й., Программа для собиранія осо·ей великорусскихъ говоровъ; 151 стр.; С.-Пб. ıр. акад. С.-Пб. LXVIII., 1901, Nr. 1. (Černyšev V. J., Pro- ìr die Sammlung der Eigenthümlichkeiten der grossrussischen .)

V. Jagić, Arch Jag. XXIII 579—581.

— Дополненія къ свѣдѣніямъ о говорѣ г. Ме- С.-Пб. 1900, 35; ib. Nr. 6. (Černyšev V. J., Ergänzungen :hten über die Mundart der Stadt Meščovsko.)

ky hláskoslovné, tvaroslovné, syntaktické i lexikalní k studii v Изв рус. яз. III., 2. прилож. 61—109.

— Свѣдѣнія о народныхъ говорахъ нѣкото-эленій Московскаго уѣзда. С.-Пб. 1900, II. + 174., (Černyšev V. J., Nachrichten über die Volksmundarten einiger des Moskauer Kreises.)

оры акающіе: Гончары. Ра̀домля (Поддубное). — II. Говоры акающіе Литвѝново, Хару̀гино. — III. Говоры окающіе: Ста̀рово, Озерѐцкое. —

.

— Свѣдѣнія о говорахъ Юрьевскаго, Суздаль- Владимирскаго уѣздовъ. С.-Пб. 1901, 39 стр.

Дурново Н., Описаніе говора деревни Парфё-зскаго у. Московской губ. (Продолженіе.) Р. Фил. В. XLV. , XLVI., 129—151. (Durnovo N., Beschreibung der Mundart Parfjonok, Bez. Ruza, Gouv. Moskau.)

čování a ukončení popisu hláskoslovného, s četnými dodatky. Cf. I., 51.

Никольскій А., Народные говоры Жиздринскаго алужской губерніи. Р. Фил. В. XLV., 235—249.

ek hláskosloví: část samohlásková.

Сахаровъ А. Й., Языкъ крестьянъ Ильинской , Болховскаго уѣзда, Орловской губерніи. С.Пб. 1900, 'бор. акад. С.-Пб. т. LXVIII., Nr. 5., 1901.

ručných poznámkách o charakteristických zjevech tohoto nářečí podán slovník (7—48).

Соловьевъ В. Ѳ., Особенности говора донскихъ ъ. С.-Пб., 1900, стр. 52. Сб. акад, С.-Пб. Томъ LXVIII.,

Nr. 2. 1901. (Solovjev V., Die Eigenthümlichkeiten der Mund
donischen Kozaken.)

А. Фонетическія особенности. Б. Особенности, касающіяся грамматич
формъ. Синтактическія особенности. Лексическія особенности.

230. **Зеленинъ Д.**, Особенности въ говорѣ рус
крестьянъ юговосточной части Вятской губерні
Стар. XI. 1, 81—96. (Zelenin D., Die Eigenthümlichkeiten in dem
der russischen Bauern des südöstl. Theiles des Gouv. Vjatka.)

Grammatický a hlavně lexikální popis nářečí, jehož středem jest
Nářečí patří ke skupině *o*- kajících a *co*-kaj'cích velikoruských nářečí.

231. **Богоразъ В. Г.**, Областной словарь Колым
русскаго нарѣчія. С.-Пб. 1901, стр. 346; Сбор. акад.
т. LXVIII. Nr. 4. 1901.

Po úvodě, jednajícím o zvláštnostech tohoto nářečí, podán jeho
(19—163), pak otištěny Пѣсни русскихъ порѣчанъ на Колымѣ (celkem 15
str. 165—325), Загадки (325—331, celkem 103 čísla), Скороговорки, по
(332—333) сказки (333—346, celkem 5 čísel).

Ref. Лит. В. I., 342.

b) Běloruština.

232. **Карскій Е.**, Замѣтки по бѣлорусскимъ гово
Р. Фил. В. XLVI. 275—281. (Karskij E., Bemerkungen über die
russischen Dialecte.)

Spis. pozoroval r. 1899 a 1901 některá běloruská nář. grod
suvalské, též minské gub. a podává některé drobné zprávy o výsl
lidové a bratku rčení.

233. **Nitsch Kazimierz**, Próba wyjaśnienia gienezy
chodzenia w narzeczu białoruskim nieakcentowanego
(Versuch einer Erklärung des Überganges von weissrussischem unbe
e in *a*.) Almae Matri, str. 55—62. (Cf. Věstn. SF. II., 6, č. 51.

c) Maloruština.

234. **Вагенскій Ч.**, Указатель къ матеріаламъ собран
Чубинскимъ въ Трудахъ этногр.-стат. кап. эксп. Srv. Vě
I., 53.

Rec. Кiев. Стар. LXXII, отд. II., 98—101.

235. Monumenta linguae necnon litterarum Ucrain
sicarum (Ruthenicarum) a collegio archaeographico
tatis Scientiarum Ševčenkianae edita. Vol. II. 1899.

Ref. M. Rešetar, Byz. Zs. X., 639—641.

236. **Петрушевичъ А. С.**, Архіератиконъ кіевско
трополія съ половины XIV. стол. по списку съ
XVI. стол. (Оттискъ изъ „Богословскаго Вѣстника".) Львовъ,
стр. 17 + 11. 8°. (Petruševič A. S., Das Archieratikon der Kijev
tropolie aus der Mitte des XIV. Jahrh. nach einer Handschr. aus den
des XVI. Jahrh.)

byl psán v l. 1585—1595 a jest malorusky. Z něho vydány tu . Ustanovení, jak náleží vybírati, kteří by hodni byli vysvěcení nebo jáhenského; 2. ustanovení, jak náleží vybírati biskupa víry nově ustanoveného biskupa. Texty vydány věrně podle

A. Javorskij, Сб. Гал. I., 3, 267—269.

рохъ Олафъ, Угрорусское нарѣчіе села Убля го комитата). С.-Пб. 1900. 117 str. Изслѣдов. по русск. Ізданіе русск. яз. и слов. Импер. Ак. наукъ. (Dokončeno 6 г.) (Broch O., Ungarisch-russische Mundart des Dorfes Ubli.)

. Hnatjuk Зап. Шевч. 1901. Рік. X., 24 sl.

Broch Olaf, Weitere Studien von der slovakisch kleinen Sprachgrenze im östl. Ungarn. Christiania 1899.

Vl. Hnatjuk Зап. Шевч. 1901. Рик X., 24—29.

огородицкій В. А., Діалектологическія замѣтки. крестьянъ села „Сушки", Золотоношскаго уѣзда, Полтавской губерніи. Зап. Каз. LXVIII., 5./6., 167—178. (Bogorodickij ektologische Bemerkungen. III. Dialekt der Bauern aus dem y" im Kreise Zlatonoša, Gouv. Poltava.)

est malorusské. Krátké zprávy o výslovnosti samohlásek a dále ologické. Doklady psány foneticky.

ив. Стар. LXXIV., отд. II., стр. 48—54 (К. Михальчукъ).

Гнатюк Володимир, Словаки чи Русини? Причинки до спору про національність західних Русинів. Зап. Шевч. X., кн. IV., 1—81. (Hnatjuk Volod., Slovaken oder Ruthege zur Aufklärung des Streites um die Nationalität gewisser uthenen.)

ká se kolonistů Kereszturských (ve stolici Báč-Bodrožské v Uhrách), polovici XVIII. stol. přišli ze stol. Zemplinské. Z jazykových ěhož Vol. Hnatjuka uveřejněných vychází na jevo, že jsou to l poslovenštění Rusínové, poslovenštění ovšem dávno před odol. Zemplinské), jak to vyslovil Fr. Pastrnek (Lfil. 1898 a j.) a ij (Етногр. Обозр 1898). Volod. Hnatjuk v této studii podniká lonisté Kerestuřští jsou podle řeči Rusíni (řecko-katolíci), za něž považují.

Кміт Ю., Питомець агитатор. Зап. Шевч. т. XLI., I., Misc. 8.—11. (Kmit Ju., Ein Zögling des geistl. Seminars)

rotokolu z r. 1849, psaného řečí ukrainskoruskou, ovšem ne čistou.

Перетцъ В. Н., Историко-литературныя изслѣдоатеріалы. Томъ I. Изъ исторіи русской пѣсни. Часть I. устненной поэзіи въ Россіи. Изслѣдованія о вліяніи малоэшевой и народной поэзіи XVI.—XVII. в. на великорусисторіи Богогласника. Часть 2. Приложенія. Описанія псальмъ, кантовъ и пѣсень. Вирши изъ старопечатныхъ Малорусскія пѣсни изъ рукописей XVIII. в. Указатели. ргъ, I.—II., 1900, str. 425 + 210, vel. 8°.

Rozšířené vydání práce, která r. 1899 byla uveřejněna Изв. русск. яз. V 2. části jest popis a obsah 12ti rukopisných zpěvníků a mimo to otištěny verše a věnování z 15ti ukrajinsko-ruských knížek starého tisku (1593—1619), vydaných před mluvnicí Smotrického, a ku konci sbírka ukrajinských písní z různých rukopisů XVIII. stol., snad nejcennější z celého svazku. Ref. Iv. Franko, Зап. Шевч. III. XLI., p. X., кн. III., библіогр. 24—28.

243. **Schneider Józef**, Z kraju Huculów. Lud VII., 65—73, 169—176 a 259—272.

Zde jsou uveřejněny žertovné rozhovory, písně, slovníček a konečně popis výjevů při lově. Všechny ukázky lidové řeči huculské podávají se v nářečí, v přepise latinském a pravopise polském.

244. Угроруccкiя народныя пѣсни. I. Пѣсни записанныя въ селѣ Чертежѣ, землинскаго комитата. Сб. Гал. I., 85.—87. (Ungarisch-russische Volkslieder.)

Několik krátkých popěvků lidových, nářečím maloruským, v němž sousedství slovenské je dosti patrné.

245. **Верхратський Иван**, Знадоби для пізнаня угро-руськиx говорів. Говори з наголосом недвижимим. Зап. Шевч. 1901. Рік X., кн. II., p.—113.

Rozprava podává mluvnický rozbor (hláskoslovný, kmenoslovný, tvaroslovný a syntaktický) nářečí uhersko-ruských, která mají stálý přízvuk (na předposlední slabice slova). Material sebral spis. r 1897 a 1899.

246. — Знадоби для пізнаня угро-руськихъ говорів. (Далї.) Б. Взорцї бесїди угорских Руснаків. Говори з наголосом сталим. ib. p. X., кн. VI., 113—224.

Jsou to vesměs ukázky nářeční z krajin uhersko-ruských, a to s přízvukem stálým, totiž na předposlední slabice slova.

D. Nářečí západoslovanská.

a) Polština (s kašubštinou).

247. **Brückner Aleksander**, Zur Stellung des Polnischen. Archiv Jag. XXIII., 230—241.

Wechsel seiner Lauterscheinungen: *u* und *ą*, *ar* und *ro*, *h* und *g*, *ł* und *ć*.

248. **Brückner Aleksander**, Cywilizacja i język. (Kultur und Sprache.). Szkice z dziejów obyczajowości polskiej. Wyd. poprawione i powiększone. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. W. Kowalewskiego, in 8⁰, str. 154.

Ref. Przegl. Powsz. LXXI., 388 (Dr. St. Dobrzycki); Tygodnik ilustr. Nr. 35. (K. R. Ż.); Ateneum, czerwiec (L. Krzywicki); Arch. Jag. XXIII., 535—540 (V. J.); Książka I., 359 (J. Chrzanowski); Beilage zu Nr 265 der „Wiener Abendpost" 1901 (J. Goll).

Na podstawie słów obcych w języku polskim daje autor szkic historji kultury polskiej od czasów przedhistorycznych, od wędrówki narodów — do końca epoki szlacheckiej, przesiąkniętej łaciną. Znajdują się tu liczne i trafne etymologje wielu słów mniej jasnego pochodzenia. *U.*

. **Kryński Ad. Ant.**, Językoznawstwo polskie XIX. stu-
Die polnische Sprachwissenschaft im XXI. Jh.) Prawda, Nr. 3.
kuł daje ogólny pogląd na dzieje badań językowych (przeważnie nad
polskim) w Polsce. *U.*

. **Nehring Wł.**, Pierwsze sprawozdanie z prac nade-
ı na konkurs im. Lindego. Mater. Krak. I., 1., 155—164.

. **O „duchu" języka i poprawności językowej.** (Über Sprach-
Sprachrichtigkeit.) Porad. jęz. I., 49. i 65.
:z napisana popularnie. *U.*

. **Drzewiecki Konrad**, Początki gramatyki języka pol-
z ćwiczeniami i przykładami. (Anfänge der polnischen
k mit Übungen und Beispielen.) Warszawa, nakł. Gebethnera
in 8°, str. 8 + 853.
:a oparta na Gramatyce jęz. polskiego A. A. Kryńskiego. Stanowi
ożądany w literaturze pedagogicznej (dla początkowej nauki) nabytek.
Prawda, str. 451. *U.*

. **Hora F. A.**, Praktická mluvnice polská s čítankou.
ıe polnische Grammatik mit Leseübungen.) Praha, nákl. J. Housera
in 8, str. 125. (Por. Věstn. SF. I., 55., Nr. 241.)
Slov. Přehl. III., 248. (A. Č.)

. **Łopaciński Hieronim**, Gramatyka języka polskiego
rynskiego. (Die polnische Grammatik von A. A. Kryński.)
czerwiec, str. 738—755. (też odbitka).
o gramat. A. A. Kryńskiego; por. też Książka I., 134 - 6. (H. Łopaciński.)

5. **Soerensen Asmus**, Dr., Polnische Grammatik. (Por Věstn.
55, Nr. 240.)
ıf. Nord tidsskr. f. filol. 3-die raeke VIII. (Holger Pedersen); Indog.
XII. Anzeiger 1. u. 2. H. S. 132—140. (Erich Berneker: „. . . das
ıoerensens gerade in den Kreisen der deutschen Sprachwissenschaft
ɜsonders freudig begrüsst werden, umsomehr, als es sofort durch
grosse Vorzüge für sich einnimmt . . . . Sodann verleiht der Gram-
oerensens schon an sich der Umstand einen bleibenden Wert, dass
chwegs auf eigenen Sammlungen beruht, die mit erstaunlichem Fleiss
sterhafter Sorgfalt zum Aufbau der Sprachlehre verwandt sind; die
ung ist klar und fliessend und sucht auch dem Lernenden die Wege
ständnisses zu ebnen; Uebersicht und Klarheit sind auch durch weise
lung typographischer Mittel erstrebt und erreicht. Hoffentlich bringt
h ausstehende zweite Theil einen ausführlichen Index.")

6. **Brückner Alex.**, Kleine russisch-polnisch-litauische Bei-
Cf. Věstn. SF. I., 58, Nr. 264.
ıf. Г. А. Ильинскій: Изв. рус. яз VI., 2, 246—247.

. **Rozwadowski Jan**, Szkic wymowy (fonetyki) polskiej.
er polnischen Aussprache.) Mater. kom. jęz. I., 1. Str. 95—114.
to pierwsza próba dokładnego określenia dźwięków mowy polskiej
iska najnowszych zdobyczy badań fonetycznych na zachodzie. Rzecz
nna. *U.*

258. **Лось И. Л.**, Сложныя слова въ польскомъ языкѣ. С.-Пб. 8⁰. 1901. 141 str. (Łoś J. L., Die zusammengesetzten Worte in der polnischen Sprache.)

Spis. rozeznává: 1. výrazy syntaktické, jako swa wola, wielka noc. kary godny; 2. spojení dvou anebo více slov, obyčejně přízvukem a novým významem, jako swawola (svévole), Wielkanoc (Velikonoce), karygodny (trestuhodný); 3. sloučení úplné, jako swawola, psubrat; 4. složenina, když v první části se jeví kmen, jako białogłowa, bogomyślność. Tyto čtyři skupiny ukazují zároveň historický postup ve vývoji těchto složených výrazů a slov. Starožitnějších dokladů pro výrazy složené nad všeobecně slovanské není, neboť složeniny z dvou kmenů jmenných nejsou doloženy v době indoevropské. Jednaká zásada jich tvoření vysvětluje se jednakým vzorem, kterým byly složeniny kmene jmenného s příponou. Všude jeví se též princip, že v druhé části jest uložený pojem obecný, v první pojem zvláštní: dobrodziej, zło-dziej vedle nauczy-ciel, przyja-ciel. Srv. Spraw. Krak., VI., č. 7 str. 214.

259. **Nitsch Kazimierz**, Dr., Szyk wyrazów w języku polskim. (Die Wortfolge im Polnischen.) Porad. jęz. I., s. 81—83.

260. **Nitsch Kazimierz**, Dr., Jeszcze o nazwach rodzinnych żeńskich. (Noch einmal über die weiblichen Familiennamen.) Porad. jęz. I., s. 22 in.

261. **Szczerbowicz L. W.**, O znaczeniu imion własnych. (Über die Bedeutung der Eigennamen.) Wędrowiec Nr. 30—38.

Rzecz popularno-naukowa. *U.*

262. **Mieczko Stanisław**, Serce a heksametr czyli gieneza metryki poetyckiej w związku z estetycznym kształceniem się języków, szczególnie polskiego. (Herz und Hexameter oder die Enstehung der poetischen Metrik im Zusammenhange mit der Aesthetischen Entwickelung der Sprachen und im Besonderen der Polnischen.) Warszawa, z kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk Rubieszowskiego i Wrotnowskiego, in 8⁰, str. XXII. + 305.

Ref. Ksiażka I., 140—142 (Wł. Zagórski); tamże polemika str. 237. i 272.—273. Tygodnik ilustrow. Nr. 37.—38. (Marjan Massonius.)

Autor usiłuje wykazać zależność rytmiki wiersza i wogóle rytmu mowy od tętna sercowego i od sprawy oddychania. Praca ta zasługuje ze wszech miar na bliższe nią zajęcie się. *U.*

263. **Brückner Aleksander**, Język Wacława Potockiego. (Die Sprache Waclaw Potocki's.) Por. Věstn. SF., I., 56, Nr. 250.

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 402 (Dr. St. Dobrzycki).

264. **Brückner Aleksander**, Drobne zabytki polszczyzny średniowiecznej. Część druga. (Kleinere polnische mittelalterliche Denkmäler. Th. II.) Kraków, nakł. Akad. Um., księg. Spółki wydawn. polskiej, druk. Uniw. Jag. (Odbitka z t. XXXIII. Rozpr. wydź. filolog. Ak. Um. Str. 120—187), in 8⁰, str. 68.

Streszczenie rozprawy w „Sprawozd. Akad. Um.“ VI., Nr. 1., str. 1.—3. Rzecz zawiera: Mamotrekt berliński zakupiony na Śląsku, najobszerniejszy

ny łacińsko-polski z XV. wieku. Ułamek — ewanielji jedyny nego przekładu ewanielji z połowy XV. wieku. Kilka ręko- cich, kazania z glosami polskiemi i z ciekawą Salve Regina; estry", poemat, jak się teraz wyjaśnia nie polskiego pocho- pis Gwaltera de amore (t. j. traktatu Andrzeja Capellana o mi- i nazwami. U.

howski Zygmunt, Polskie glosy botaniczne w Mo- łniku z r. 1484. (Polnische botanische ·glossen von um vom J. 1484.) Mater. kom. jęz. I., 1., str. 147—153.

odzą z początku XVI. w. U.

ндтъ Р. Ѳ., Выписки изъ старопольской словесности омъ. Москва, IV. + 170 + 55. Cf. Věstn. SF. I., 58., Nr. 265.

ск. Универ. Извѣст. кн. 4., апрѣль (Т. Д. Флоринскій).

z dzieł autorów polskich XIV. do XVII. w. włącznie. Opusz- : „Świdzińskiego urywek z 50 psalmu", najstarsze „Roty" okrzyskie" (ważne). W końcu dodał autor słowniczek wyra- h. U.

ltić R., Dr., Wypisy polskie. — Примери књи- ика пољског. (Polnische Chrestomatie.) Belgrad, druk. rb. drukarni państwowej, in 8°, str. XXII. + 219 + XIII.

utworów poetów polskich XIX. stulecia wraz z bio- i biblio- tami. W końcu dodał autor dość obszerny, bardzo dobry + 226). U.

ra Feliks, Spis druków z epoki jagiellońskiej meryka hr. Hutten-Czapskiego w Krakowie. '. I., 110, Nr. 244.)

. Powsz. LXX., 108 (St. Dobrzycki); Przegl. pol., lipiec, 125— ; Kraj, Nr. 34 (tenże).

ka ciekawych ze względów językowych druków. Autor prze- eż niektóre zapisy np. „Zdrowaś Marja" i „Dziesięcioro Bo- z XV. wieku (szpalta 17.—18.). Dokładny spis pat. w naszej l. Polsk. lip., 125 i n. U.

ocki Wladislaus, Dr., Incunabula typographica. II., 11, Nr. 78.

histor. XV., 372 i n. (A. Chmiel.)

era również materjał językowy (staropolszczyzna), gdyż autor zelkie zapisy, spotykane na kartach i oprawach inkunabułów. leopolonica" w indeksie. (Por. Věstn. SF. II., 11. Nr. 78.) U.

ouin de Courtenay J., Wskazówki dla zapisujących 'arowe na obszarze językowym polskim. (An- ıfzeichner von polnischen Dialectischen Material.) Mater. kom. 115—139.

gić, Arch. Jag. XXIII. 573—574.

zo cenna. W „dodatku" autor podaje „Próbę korzystania dla ktologicznych z listów i wogóle utworów piśmiennych ludzi, v piśmie wyćwiczonych" (str. 140.—6.). U.

271. **Dobrzycki Stanisław**, O tak zwanym mazurowaniu w języku polskim. Por. Věstn. SF., I., 55., Nr. 245.

Ref. Lud VII., 328—329 (Jan Leciejewski), Muzeum, kwiecień, s. 271. (tenże); Arch. Jag. XXIII., 552—3. (V. J.); Wisła XV., 88—92. (J. Karłowicz: „Praca pana D. jest pierwsza w tym kierunku (t. j. opisu i rozgraniczenia gwar polskich), i z przyjemnością przyznać należy, że wykonana jest doskonale, o ile zebrany dotąd materjał na to pozwalał. Pan D. posiada uzdolnienie i pilność odpowiednią, a co najważniejsza, uzbrojony jest w wyborną metodę, prawdziwie naukową i postępową, traktuje rzecz krytycznie i wszechstronnie.").

272. **Mazurzenie** (Der „Dzetacism"). Odezwa Jana Karłowicza. Przyczynki: Dra L. Rutkowskiego, St. Sawickiej, Ign. Piątkowskiej, J. Bolesławskiego. Wisła XV., 84, 374, 504, 633.

273. **Dobrzycki Stanisław**, Samogłoski nosowe w gwarach polskich i kaszubskich. (Die Nasalvocale im Polnischen und Kaschubischen.) Spraw. Krak. VI., Nr. 3., str. 2.—3.

V I. a II. části jedná se o nosovkách v nářečích polských, v III. o nosovkách v nářečích kašubských.

274. **Kalina Antoni**, O badaniu narzeczy języka polskiego i o piśmiennym oznaczaniu ich dźwięków. (Über die Dialektforschung der polnischen Sprache und über die Bezeichnung ihrer Laute.) Por. Věstn., SF. I., 55., Nr. 344 i II., 7, Nr. 54. Protokoły III. zjazdu, str. 114—116.

275. **Magiera Jan Fr.**, Uwagi nad przyswojeniami w gwarach naszych. (Erwägungen über die Fremdwörter in unseren Dialekten.) Wisła XV., 2, 145—152.

Rozprava dotýká se nejvíce slov z němčiny, do nářečí polských přejatých. Většinou jsou to slova taková, která i do lidové řeči české vnikla.

276. **Janczy Wojciech**, Gwara Sromowiec Wyżnich. (Die Mundart von Sromowice Wyżnie. Mater. kom. jęz. I. 1, str. 51—87.

Sromowice Wyżnie, wieś w pow. nowotarskim na granicy węgierskiej. Teksty zapisane są ściśle fonetycznie. Dodany słowniczek gwary. *U.*

277. **Macoszek Antoni ks.**, Język ludu polskiego w Cieszyńskim. (Die polnische Volkssprache im Herzogthum Teschen.) W ks. Antoniego Macoszka „Przewodnik po Śląsku Cieszyńskim wraz z opisem topograficzno-etnograficznym i szkicem dziejów księstwa Cieszyńskiego" (Lwów, 1901), str. 99—105: Ogólna charakterystyka. Obszar.

Ref. Wisła XV., 771. (Henryk Ułaszyn); Przegl. Powsz., listop. (tenże); Książka I., s. 366 (tenże). *U.*

278. **Sikorski Narcyz**, O nazwach rodowych ludu Tarnowskiego. (Über die volksthümlichen Familiennamen des Tarnower Bezirkes.) Wisła XV., 2, 243—247. Cf. Věstn. SF., I., 57., Nr. 261; II., 7, Nr. 54: (Protokoły.)

Podle úředního soupisu z r. 1890 podal spis. na třetím sjezdě polských historiků v Krakově krátký rozbor rodových jmen okresu Tarnovského, jichž jest celkem asi 1800.

9. **Ciechanowski Stan.**, Pieśni śląskie z okolic Cieszyna. :V., 473—477. Por. Věstn. SF., I., 190., Nr. 636.

kračování článku, sv. XIV., 740—741. Tu jsou uveřejněny lidové písně 7., zároveň s notami.

0. **Gawin Tomasz**, Teksty w gwarze zaczarnieńskiej. (Mund-Texte aus Zaczarnie in Galizien.) Mater. kom. język. I., 1, str.

:zarnie, wieś na półn.-wsch. od Tarnowa. Teksty (prozą i wierszem) są ściśle fonetycznie. *U.*

1. **Gustawicz Bron.**, O ludzie Podduklańskim w ogólności, iczanach w szczególności. Część wtóra. (Über die Bewohner der unterhalb Dukle im Allg. und die von Ivonič im Besonderen.) Lud —54, 128—146 a 241—256. Por. Věstn. SF., I., 56., Nr. 247.

této druhé části uveřejněny jsou prosaické „Zabawy, pieśni i gadki", ., vesměs podle nářečí zaznamenány.

2. **K. Z. A.**, „Przepowiadki" z Józwowa w powiecie skim. (Anekdoten aus Józwów im Kreise Lublin.) Wisła XV., ·16.

zprávky zapsány nářečím.

3. **Kościałkowski St.**, Pieśni ludowe z powiatu sokól- (gub. grodzieńska). Wisła XV.. 463—473.

sk 11 písní lidových, podle místního nářečí.

4. **Korotyńska Zofja**, Pieśni ludowe zapisane we wsi wie (gm. Chybice, w pow. Iłżeckim, gub. Radomskiej). Wisła, 9—742.

ničky zapsány jsou v nářečí.

5. **Malinowski Lucjan.** Powieści ludu polskiego na Śląsku. Śląsk górny. (Polnische Volkserzählungen aus Schlesien. Th. II. esien.) Mater. Krak. t. V. Dział etnograficzny, str. 3—272.

pisy fonetyczne. *U.*

6. **Milewska Jadwiga**, Kołysanki z Ciechanowskiego. V., 1, 17—26. (Wiegenliedenlieder aus dem Gebiet von Ciechanow.)

olébavky zapsány v nářečí.

7. **Nazwy topograficzne.** Przyczynki M. Skawińskiej, Witanowskiego, L. Rutkowskiego, E. Skulskiego. XV., 80, 216, 327, 618.

8. **Rumel Aleks.**, Obrzędy weselne we wsi Masi. Pieseń wa. (Hochzeitsgebräuche und ein Erntelied aus dem Dorfe Masi, łystok.) Wisła XV. 1, 7—14.

ně a řeči svatební, dále píseň dožinková ze vsi Masi v okr. Biało 10 verst od městečka Goniądza, sebrané v létě r. 1900 a zapsané dle lidové výslovnosti.

9. **Witek Jan**, Teksty i spostrzeżenia gwaroznawcze ocno-wschodniej okolicy Tarnowa. (Mundartliche Texte

und Beobachtungen im Nord-Osten von Tarnów in Galicien.) Mater. kom. jęz. I., str. 1—36.

Smigno, wieś położona na północ od Tarnowa. Teksty zapisane ściśle fonetycznie. Osobne rozdziały poświęcił autor zachowaniu się samogłoski *o* w gwarze śmignieńskiej i „mazurowaniu". Jest też słowniczek gwary śmignieńskiej i spis nazwisk i przezwisk. *U.*

290. **Wysłouchowa M.**, Z ust górala zakopiańskiego. Lud VII., 181—192.

Pověst, odkud vznikl název Zakopané. Pověsti o bohyních a o utopencích. Všechno zapsáno věrně podle výslovnosti lidové.

291. **Prace filologiczne.** (Philologische Arbeiten.) Por. Věstn. SF., I., 7., Nr. 24. Tomy I.—V. (1885—1899.)

Ref. Lud VII., 95—100 (Henr. Ułaszyn). Omówiono tylko prace djalektologiczne, zamieszczone w pięciu tomach „Prac. fil.".

292. **Sprawozdania** komisji językowej Akad. Um. w Krakowie. (Berichten der lingwistischen Kommission an der Akademie der Wissenschaften in Krakau.) Tomy I.—V. (1880—1894.)

Ref. Lud. VII., 224—6 (Henr. Ułaszyn). Omówiono prace li tylko djalektologiczne, zawarte w pięciu tomach „Sprawozd. kom. jęz.", w miejsce których dziś Akademja wydaje „Materyały i prace" (Por. Věstn. SF. II. 4, Nr. 26.)

293. **Bronisch Gotthelf,** Kaschubische Dialectstudien. I. Die Sprache der Bëlôcë nebst Anhang über einige *t*-Dialecte. Arch. Jag. XVIII., 321 (też odbitka).

Ref. Kwart. hist. XV., 525 (Wł. Nehring).

294. **Brückner Aleksander,** Randglossen zur Kaschubischen Frage. Arch. Jag. XXI., 62—78. Cf. Věstn. SS. II. 4, 33 sl.

Ref. Kwart. hist. XV. 525 (Wł. Nehring.)

295. **Karłowicz Jan,** Gwara Kaszubska. Warszawa 1898, str. 25. (Odbitka z „Wisły" XII.)

Ref. Kwart. hist. XV., 525. (Wł. Nehring.)

296. **Lorentz Fr.**, Zum Heisternester Dialekt Arch. Jag. XXIII. 106—112.

Jsou to dodatky a opravy k popisu toho kašubského nářečí, který v Arch. Jag. XVIII. (1896), 321—408, podal Gotth. Bronisch pod názvem: Kaschubische Dialektstudien.

297. **Lorentz F.,** Slavische miscellen. Bemerkungen über die accentqualitäten des Kaschubischen und Slovinzischen. Zs. vgl. Spr. XXXVII., 351—364.

298. **Parczewski A. J.,** Swanty Wid. Viz Věstn. SF., I., 58., č. 263.

Ref. Dr. J. Leciejewski: Muzeum 1901, 170—171, Lud VII., 329—331.

299. **Górka Stanisław,** Skulscy „Ochweśnicy". (Die wandernden Bilderhändler von Skulsk, Gouv. Kališ, und ihre Kunstsprache.) Wisła XV., 1, 1—7.

„Obraźnicy" čili, jak sami se zovou, „ochweśnicy" (obraz = „ochwest" v řeči jejich) tito jsou z osady Skulska, na hranici gub. Kališské a Varšavské

ávají svaté obrazy a jiné drobné věci. Mezi sebou užívají umělé řeči, ıíček se tu podává.

. **Jaworskij Jul.**, Kumać po lembersku. Przyczynek do gwary złodziejskiej. Lud VII., 276—281.

ka slov z tajného jazyka lvovských zlodějů, s vysvětlením každého ho slova. Předeslána literatura předmětu.

. **Brückner Aleksander**, Coś o naszych słownikach. über die polnischen Wörterbücher.) Wisła XV. 655—658; też lla czytających książki. I., Nr. 19.

ki przegląd najnowszych prac słownikarskich polskich. *U.*

. **Grabowski Antoni**, Polskie słownictwo chemiczne. ische chemische Terminologie.) Warszawa 1900, in 8°, str. 99. Książka I. 93—4. (A. A. Kryński.)

. **Лось И. Л.**, Изъ польской лексикографіи. (Варшав- ownik języka polskiego"; Словарные труды Карловича, Лопа- и Ростафинскаго.) Изв. рус. яз. V., 4, 1357—1374. (Łoś, s der polnischen Lexikographie. Das Warschauer Wörterbuch und alischen Arbeiten von Karłowicz, Łopaciński und Rostafiński.)

erát o polských slovnících, které v I. sv. tohoto „Věstníku" uvedeny str. 57.

l. **Čech Emerich**, Polsko-český slovník. (Polnisch-böhmi- örterbuch.)

. **Hora Fr. A.**, Kapesní slovník česko-polský. — Słownik polski kieszonkowy. (Böhmisch-polnisches Taschenwörterbuch.) 900—1902, str. 954 + 2 nl.

ca oryginalna. Rzecz przeznaczona do praktycznego użytku. *U.*

. **Konarski Franz**, Vollständiges Handwörterbuch der hen und polnischen Sprache. Wien. Heft 19—23. (Por. F. I., 57., Nr. 259.)

ca oryginalna, nie kompilacyjna, wydawana pod red. prof. A. Zippera. zeznaczona do praktycznego użytku. *U.*

. **Karłowicz Jan**, Słownik gwar polskich. (Wörterbuch ischen Mundarten.) Kraków, nakł. Akad. Um.. druk. Uniw. Jag. 1900, A do E, str. 2 nl. + 454 + 4 nl. T. II., 1901, F do K, . (Por. Věstn. SF., I., 57., Nr. 255.)

. Mater. kom. jęz. I., 1., s. 161—4. (Wł. Nehring); Słowo (warszaw.) 9. (Al. Brückner); Muzeum XVII., 169 (J. Leciejewski); Ateneum II., Dobrzycki); Przegl. Powszech. LXIX., 296—302. (tenże); Przegl. aździern., s. 94. (Al. Brückner); Książka I., 94. i 410. (A. A. Kryński.)

08. **Łopaciński H.**, Przyczynki do nowego słownika języka ego. Por. Věstn. SF., I., 57., Nr. 244.

Ref. Изв. рус. яз. V., кн. 3. 1063 (Г. А. Ильинскій); tamže V., кн. 4. (И. Л. Лось.)

309. **Rostafiński Józef**, Słownik polskich imion, rod wyższych skupień roślin, poprzedzony historyczn o źródłach. Por. Věstn. SF., I., 56., Nr. 253.

Ref. Dr. J. Leciejewski, Muzeum 1901, str. 170.

310. **Słownik** gieograficzny Królestwa Polskie krajów słowianskich. (Geographisches Lexicon des Kön und anderer slavischen Länder.) Warszawa. Tom XV., zes (Por. Věstn. SF., I., 57., Nr. 262.)

311. **Słownik** języka polskiego, ułożony pod red łowicza, A. Kryńskiego i Wł. Niedźwiedzkiego Wörterbuch.) Warszawa, nakł. przenumeratorów. Tom I. 1 str XIII. + 955; tom II., 1900—1901. H—Łatwowiernoś str. 800. (Por. Věst. SF., I., 57., Nr. 256.)

Ref. Изв. рус. яз V., 4. 1357 sl. (И. Л. Лось); Mater. kon s. 155—161. (Wł. Nehring); Przegl. polski, październ., s. 94. Słowo (warszaw.) Nr. 268—9. (tenże).

b) Polabština.

312. **Францевъ В. А.**, Остатки языка Слав скихъ, собр. и объясн. Ф. Л. Челаковскимъ. (8⁰. 21 str. Zvl. ot. ze Sborníku Odděl. rus jaz. i pís. cís. Al (Francev V. A., Die Überreste der Sprache der polabischen und erklärt von F. L. Čelakovský.)

Je to část polabského slovníku Čelakovského z r. 1828, k v archivu býv. rossijské akademie. Z celého slovníku je to (125 kořenů ze 750), zajímající písmena: ѧ, ѫ, д a т.

Ref. O. Hujer, Sl. Přehl. IV., 154.

c) Lužická srbština.

313. **Pilk Jurij**, Dr. phil., Někotre staroserbsk srjedźowěkowych lisćinow. (Einige altserbische W mittelalterlichen Documenten.) ČM. serb. LIV. (105), 125-

314. **Muka Ernst**, Mjena ev. serbskich cyr wsew w sakskej Łužicy. Łužica XX., 53 sl., 64 sl.,

I. Městnostne mjena wot serbskich wosobinskich mjenow nalia) wukhadźace. II. Městnostne mjena wot wěcnych mjanow lativa) wukhadźace.

315. **Nyčka J. B**, Bludne zele. W Bluńojskej rěc ČM. serb. LIV. (104), 15—17.

316. **Nyčka J. B.**, Dodawk k Blunjowskej podrě LIV. (105), 136.

317. **Radyserb-Wjela J.**, Tři sta metaforiskich h skeje ludoweje rěče. Zezběral a wuložil —. ČM. serb. 5—15.

d) Čeština (se slovenštinou).

8. **Bartoš Fr.**, Nová rukověť správné češtiny. Nákladem lce v Telči za 3 K. 1901.

9. **Flajšhans V.**, Slovník český. Illustrované katechismy na-. 3. Nakl. Hejda a Tuček v Praze. Str. 168.

to první část díla „Český jazyk a písemnictví". Obsahuje vzorce mluv-frazeologicko-pravopisný slovník.

320. **Gebauer J.**, Historická mluvnice jazyka českého. ikosloví. V Praze 1894. Díl III. Tvarosloví. I. Skloňování. V Praze 1896.

Rec. A. A. Šachmatov, Сбор. Акад. С.-Пб т. 66, 1900: Отчетъ о присужд. . проф. Котляревскаго въ 1898 году, стр. 17—105.

321. **Henri Hantich**, Grammaire tchèque. Paris, Ernest Leroux, 1898. II. a 254.

Rec. J. O. Hruška: Lfil. XXVIII. 56—58.

322. **Loriš Jan**, Česká mluvnice pro nižší střední školy .avy příbuzné. V Praze 1900. Viz Věstn. SF. I., 61.

Kritický referát podal E. Smetánka ve Věstn. č. prof. VIII., 222 ; a 304—309, z něhož jde na jevo, že mluvnice Lorišova zpracována kladě mluvnic Gebauerových (dvojdílné a krátké). „Co je v knize do- je z největší části přejato z mluvnic Gebauerových" (str. 309).

3. **Řezáč J.**, Rukověť české mluvnice. (Handbuch der böhmi- irammatik.) I. Za knížku příruční k mluvnici Gebauerově napsal —. iz. 1 K. 1901. Nákl. spisov. Téhož: Diktáty. Cena 20 h.

f. V. Hulík, Věstn. č. prof. VIII., 314—316.

4. **Dolanský Ladislav**, O výslovnosti hlásky *r*. (Über die che des Lautes *r*.) Věstn. č. prof. VIII., 243—251.

klady fonetické. Rozeznává se: *r* jazyčné (lingualné), čípkové (uvu- rtanové (glottalné) a retné (labialné). Z nich je u nás nejobyčejnější ié. Hláskoslovné změny při hlásce *r*, z nichž v češtině jsou doloženy jako: Krbík = Kubík; Kadle = Karle; pondrava = pourava; = brzo. Fonetické určení hlásky *ř*.

5. **Horák Jos.**, Jsou-li tvorby *vývin, vyvinovati, osluiti* ny? (Ob die Bildungen *vývin, vyvinovati, oslniti* richtig sind?) prof. VIII., 163—172.

rávnost jmenovaných tvarů se dokazuje srovnáním s obdobnými tvary ievropskými, zvláště staroindickými, tak i slovanskými: vývin od mene vi-ne — vedle vý-voj od koř. *vi-*; o-slniti od o-slnouti slьp-nǫ-ti).

6. **Horák Jos.**, Ke jmenné tvorbě deverbativní. Věstn. IX., 155—158

klady pro tvorby jmenné od slovesných kmenů praesentních *no/ne, o/de*, ku př. odpočin, odpočinek, úhrn, úhrnek, přesun, a j.; pijan, smějek, podseje pl. a j.; obejda.

7. **Vodička Th.**, Jsou-li subst *van, kyn, zhyn, vývin, výšin* stna v řeč spisovnou? (Sind die Subst. *van, kyn, zhyn, výšin* zulässig in der Schriftsprache?) Věstn. č. prof. IX., 33—38.

Odchylně od Dra Jos. Horáka (Věstn. č. prof. VIII., č 3.), kte jako vývin připouští, dokazuje spisov., že podstatná jména v náp dená jsou novější tvorby nepřípustné a že užívati třeba: vání, k zhynutí, záhuba, vyvinutí, vyšinutí a pod.

328. **Jakubec Jan,** Lidovost v Havlíčkově řeči bás (Die volksthümliche Seite in der dichterischen Sprache Havlíček's Sb. VII., 34—43.

Básnická řeč K. Havlíčka-Borovského vyniká opravdovou, studiem nabytou lidovostí, jak ukazují hojné doklady lexikalní. V a tvarech dokladů lidové mluvy jest jen poskrovnu.

329. **Vodička Th.,** Fr. Palackého řeč spisovná. (Fr. P Schriftsprache.) ČMMor., XXV., 1—14, 151—171, 250—267, 36

Rozbor jazykové stránky v Palackého Dějinách národu českého, částky 2., v Praze u Tempského 1876, a poněkud též v prvním d hostu, 1871.

330. **Černý Frant.,** Paběrky z moravského zem archivu. (Lesekörner aus dem mährischen Landesarchiv.) Věstn X., 48—51.

IX. Passional křižovnický. Zpráva o rkpu psaném 1458, obs 46 legend českých; rozbor jazyka této památky a ukázkou začáte legendy.

331. **Flajšhans V.,** Paběrky z rukopisů. (Lesekörner Handschriften.) Věstn. ČAk. X., 596—598.

I. Rukopisy kapitulní. Zpráva o 7 rkpích knihovny kapitolní, některé po stránce jazykové jsou důležity. — II. Staročeská píseň X Otisk krátké písně stč. z rkpu knihov. křižov.

332. — Klasobraní po rukopisích, ib. 598—603.

II. Postavy a mravy lidské. Diplomatický otisk této básně z rk tulní knihovny pražské s různočteními rkpsu třeboňského.

333. — Glossy české XIII. stol. (Böhmische Glossen a Jahrh.) ČMČ. LXXV., 249.

Otištěno 14 gloss z latin. rkpu pergam. z XIII. stol.

334. — Staročeské skládání o „bázni Boží". ČMČ. 251—253.

Otištěna stčeská báseň, líčící hrůzy smrti, rozdílná od básně i „O smrtedlnosti"; z rkpu kapitulního.

335. — Nově nalezené zbytky t. zv. „zlomků Epic ib. 48—54.

Čtrnáct proužků více méně širokých, téměř nesouvislých, kte u sebe p. bibl. A. Patera. Na dvou z nich není vůbec písma; ostatních buje písmo z počátku, prostředka i konce veršů, z větší části nesouvi podává se věrný otisk všech zbytků, jež úpravou, pravopisem, jazykem hem se hlásí k t. zv. zlomkům epickým (leg. o Jidáši, Pilátu sv. Ducha).

336. — K literarní činnosti M. Jana Husi. (Zur liter Thätigkeit des Mag. Joh. Hus.) Věstn. ČAk. X., č. 5.

evět kneů zlatých. 337—340. Otisk celého dílka v úpravě
pisem Husovým, spolu s překladem latinským. — IX. Nový list
—344. Otisk traktátu o tanci, jenž se shoduje místy s listem Hu-
tanci.

Novák J. V., Jana Amosa Komenského Maudrost
čechů, za zrcadlo vystavena potomkům. Z rukopisu
vydává —. (Joh. Amos Comenius' Weisheit der alten Böhmen,
für die Nachkommen aufgestellt. Nach der Handschrift von
Leszno, in Posen.) V Praze, 1901. 8°. 113. Nákladem Čes.

Komenského sbírky přísloví českých — Adagiorum Bohemicorum
rně podle rukopisu, jenž doplněn byl vlastní rukou Komenského.
XXXI. 1022. (F. V. Vykoukal.)

Patera Ad., Hodiny sv. Maŕie ze XIV. stol. (Altböhm.
ariae aus dem XIV. Jahrh.) ČMus. fil. VII., 86—103 a 351

extu, věrně podle perg. rukopisu, jenž se nyní chová v knihovně
českého.

Prusík Fr. Xav., Staročeské Alexandreidy rýmované.
1890.

V. Jagić, Сбор. Акад. С.-Пб., т. 66., 1900: Отчетъ о присужд. премій
аровскаго въ 1898 году, стр. 258—268.

Truhlář Ant., Jana Albína Ezopovy fabule a Bran-
práv ky. (Des Johannes Albinus böhm. Übersetzung der Fabeln
der kurzen Erzählungen Seb. Brants.) Dle sborníku prostějov-
1557 vydal, úvodem a poznámkami opatřil i přílohami do-
Praze, nákl. Č. Akademie. 1901. LXII + 417 str.

otisk překladu Steinhöwlova - Brantova sborníku bájek, jakož
ké (vyd. Frobenius 1521), který vykonal Jan Albín, podle jediného
ného výtisku prostějovského z r. 1557. V Přílohách: otisk zlomku
(tisku pražského z r. 1488) a překladu bajek meziřádkového
1540).

světa XXXI. 647—648 (V. Flajšhans).

Truhlář J., Paběrky z rukopisů Klementinských.
aus den Klementinischen Handschriften.) LVI. K staročeské
historicko-právnické. Věstn. ČAk. X., 199—200.

ký zápis v rkpe z první čtvrti XV. stol., v němž je několik výrazů
anstvie, náprava, nápravník, ježto z nápravy slúží = vazallus).

— Nejstarší cisiojan český, v novém rukopise
. (Der älteste böhmische Cisiojanus in einer neuen Handschrift
fil. XXVIII. 356—370.

cisiojan z rkpu chovaného v čes. museu; rkp. pochází ze sklonku
počátku XIV. stol.

Vepřek K., České glossy v latinském rukopise Pro-
stského Musea v Telči. (Böhmische Glossen in einer lat.

:hrift des Stadtmuseums in Telč.) Lfil. XXVIII. 35—45, 109—115, 277, 370—377, 440—447.

44. **Šilhavý Fr.**, Místní názvy Brtnice, Dlouhá Brtnice nička. (Ortsnamen Brtnice, Dlouhá Brtnice u. Brtnička.) ČMMor. 45—51, 171—78.

měna tato odvozena jsou od brť = dutina ve vyhnilém stromě a dána ı těm dle toho, že pěstováno tu včelařství.

45. **Kálal Karel**, Jaké postavení v době přítomné zaujímá ovensku čeština? Sl. Přehl. IV., 14—22.

46. **Polívka J.**, Ke sporu českopolskému v Těšínsku. ehl IV., 117—119.

347. **Hošek Ign.**, Nářečí českomoravské. Díl prvý: Podřečí polen- V Praze 1900, 8°, 187. Cf. Věstn. SF., I., 62.
Rec. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 574—576.

48. **Kebrle V.**, Grammatické zvláštnosti mluvy domažlické. m. Eigenthümlichkeiten der Volkssprache von Taus in Böhmen.) m gymn. domažlického 1901.

opis a srovnání s mluvou spisovnou a též nářečím pražským, více za didaktickým. Uvedené příklady a doklady týkají se všech částí ce.

49. **Hruška J. Fr.**, Národopisné drobty z Chodska. (Ethnosche Details aus dem Choder-Gebiete, im südwestl. Böhmen.) ČLid, ı2.

ukázkou nářeční.

50. **Král Jos. F.**, Lidové názvy krajek na Vambersku. thümliche Bezeichnungen der Spitzen in der Gegend von Wamberg ımen.) Material ke studiu dialektů českých. ČLid XI., 21—22.

51. **Nováková Teréza**, Na Librově gruntě. Kresba dle sku- i z nejvýchodnějších Čech. (Auf Libra's Grund. Zeichnung d. i. Er- g nach der Wirklichkeit aus dem östlichsten Böhmen.) Květy 1901. ení na str. 695—714.

ednotlivé osoby mluví zde nářečím.

·52. **Pátek Ferd.**, Některé názvy součástí starých mlýnů ých. (Einige Benneunungen der Bestandtheile alter böhmischer n.) ČLid XI., 60—61.

ázvy zapsány v Ce kovicích u Tábora v Čechách.

·53. **Svoboda Ot.**, Pověsti z Nasavrcka. (Sagen aus dem Bez. asavrky, Bez.-Hauptmannschaft Chrudim in Böhmen.) ČLid XI., 167.

čtyři krátké pověsti: „Vo pokladu", „vo můře", „vo prašiucoj", „vo lech". Podle lidového nářečí.

·54. **Štědrý Boh.**, Lidové názvy ze staročeských mlýnů. thümliche Benennungen aus alten böhmischen Mühlen.) ČLid XI., ·188.

ázvy z mlýnů potočních, „na vrchní vodu" svedených, jichž názvosloví ce liší od mlýnů říčních.

Tykač J., Nářečí horácké na východě českém. Příspěvek k poznání lidu na Českotřebovsku. (Die Mundart der Gebirgs- im Osten von Böhmen. Ein Beitrag zur Kenntniss des Volkes egend von Böhm.-Trübau.) ČLid X., 394—401. (Dokonč.)

dy z kmenové tvorby a z lexikalní zásoby. Cf. Věstn. SF. I., 61

— Z dialektických zvláštností na Českotřebovsku. ie Eigenthümlichkeiten aus der Gegend von Böhm.-Trübau.) 36—38.

ik názvů lidových pro živočichy, rostliny a nemoci.

Bartoš Frant., Slova, jimiž se vyjadřují vněmy různých (Worte, welche verschiedene Sinneseindrücke zugleich aus- ČLid XI., 209—210

ik slov z nářečí moravských, jimiž se označují zjevy světelné

Po našemu. Noviny Těšínské 1901 č. 19. Ukázka nářečí.

Stavičinský J. M., U Křúpalů. Valašská povídka ze starého Hause Křúpala's. Eine mährisch-valachische Erzählung aus alter l X., 296—304, 369—384, 463—474.

ka je psána nářečím valašským (východo-moravským), s výklady pod čarou. Sr. Věstn. SF., I., 65.

— Na schodě. Druhý samostatný oddíl valašské povídky ů". (Bei Mondesabnahme. Zweiter, selbständiger Theil der alachischen Erzählung.) Ib. XI., 44—50, 90—96, 132—135, , 225—229.

pokračování povídky „U Křúpalů", nářečím moravsko-valaským, ni vysvětlivkami, jako dříve.

Šebestová Aug., Nové lidské dokumenty z Moravy. schliche Dokumente aus Mähren.) ČLid XI., 254—255.

ěty těchto krátkých lidových, v nářečí sepsaných projevů jsou: á láska, Ženitba, Pozdní ženitba.

— Dětské a jiné rozmluvy. Nové lidské dokumenty. von Kindern u. and. Neue menschliche Dokumente.) Ib. X., 442—444.

é rozmluvy, opět z okolí Kobylího na jižní Moravě. Zde jsou k rozmlouvají: Pětiletí, Sedmi až desítiletí, Dvanáctiletí, Počtová tonoš), Fabriky, Vdovci a vdovy, Trampoty bohaté vdovy, Na půti.

— V půjčovně knih v moravské dědině. Nové lidské (In der Bücher-Leihanstalt in einem mährischen Dorfe. Neue e Dokumente) Ib. 410—411.

é projevy o knížkách a jejich spisovatelích. Nářečím z okolí Koby- í Moravě.

Šebestová Aug., Lidské dokumenty a jiné národopisné ky. V Olomouci 1900. Viz Věstn. SF. I. 65.

Fr. J. Rypáček Čas. Mor. Mus. I., 72—75; Nár. Sb. VII., 205 (A. Č.)

365. **Tille V.**, Povídky sebrané na Valašsku r. mährischen Valachai im J. 1888 gesammelte Märchen.) 45—133. (Dokončení v VIII. sv.)

Povídky zapsány jsou řečí lidovou (nářečím).

366. **Vyhlídal Jan**, Bavorov a okolí v Prusk (Stadt Bauerwitz und Umgebung in Preussisch-Schlesien.) 195. a 422—424

Článek uvádí mnoho ukázek nářečních.

367. **Grabski St.**, Słowacy. Warszawa, Przegl. ty 30 kop.

368. **Pastrnek Fr.**, Slovenština. (Die slova „Slovensko", Sborník statí věnovaných kraji a lidu slovens Beseda svým členům na rok 1901. (Cf. Věstn. SF., II.,

Ref. J. Škultéty: Sl. Pohľ. XXI., 161—168.

369. **Škultéty Jozef**, Ján Jiskra a český jazyk Poznamenanie na rozpravu Jul. Bottu: „Ján Jiskra na Pohľ. XXI., 336—343.

Rozšíření spisovné češtiny na Slovensku nemůže býti husitů; právě tak jako v Polsku a Lužici i na Slovensku z příčin politických a kulturních.

370. — Smierenie J. M. Hurbana a Danie roku 1856. Episoda z boja o slovenčinu. Sl. Pohľ. XXI

Otištěno 6 listů, J. M. Hurbana a D. Licharda, v nichž p Štúra usmířili se po osmiletém nepřátelství zastance slov a češtiny (Lichard).

371. **Czambel S.**, Dr., O spisovnej reči slov die slovakische Schriftsprache.) Sl. Pohľ. XXI., 300—3 439—450, 503—515; 584—591, 652—658, 716—72

Spisovatel vykládá, jakých zásad se přidržel při spisov „Rukoväť spisovnej reči slovenskej".

372. **Archiv.** Sb. mus. slov. VI., 88—96.

Otištěno 10 listin z archivu v Baňské Bystřici z let 161

373. **Kluch Ján**, Artikule slovenskej cechy v Eberharde na Csallóközi z r. 1675. Sb. mus. slo

Otisk artikulí z rkpu c. k. dvorní knihovny ve Vídni.

374. **Ján Bella**, Békešská stolica. Sl. Pohľ. X

Vypočítávají se „miestne mená slovanského pôvodu".

375. **Búlyovský Miloslav**, Príslovia, porekad z Turca a Liptova. (Sprüchwörter, Sprüche und F und Liptov.) ČMus. slov. IV., 9—12, 27—29, 51—52, 6 100—101.

376. **Radzikowski Eljasz St.**, Gierlachov, mál venská vesnice v Tatrách. Kroje, řeč, podání.

wenig bekanntes slovakisches Dorf im Tatragebirge. Tracht, Sprache, Überlieferungen.) ČLid X., 305—308.

Vesnice Gerlachov je ve spišské stolici. Doklady pro výslovnost a názvy osobní a místní.

377. **Holuby J. L.**, Svatební písně slovenské z Bošácké doliny. (Slovakische Hochzeitslieder aus dem Bossaczthale, Trencsén Com., Ungarn.) ČLid XI., 184—186.

Písně jsou částečně v místním nářečí bošáckém.

378. **Houdek Fedor**, Nárečia slovenského Východu. (Die Mundarten des slovakischen Ostens.) Sl. Pohľ. XXI. I., 596—599, II., 729—731.

Ukázky I. nářečí z města Úbrež stolice Unžské, a II. nářečí markovského (Mark) v stolici Zemplinské.

379. **Houdek Fedor**, Ukážka podrečia z Tašoli v Ungu. Dľa vypravovania Jána Kotoru z Tašoli zaznačil —. Sb. mus. slov., VI., 74—76.

380. **Iremsky**, Horaľské spevky. Sb. mus. slov. VI., 178—193.

I. Horaľské nárečie. Krátké upozornění na zvláštnosti nářečí slovenských „horalů" v horní Oravě, v severním Špiši a v několika osadách liptovských. II. Horaľské piesne z Oravy. (Spevky.) Otištěno 8 písní.

381. **Kovalčík Ján**, Dva kmotrove. Slovenská poviedka z Gánoviec ve Spiši. Spišským nárečím podáva —. Sb. mus. slov. VI., 82—87.

382. **Krasňánsky J.**, Piesne z Dlhéhopoľa. (Trenčianská stolica.) [Lieder aus Dlhepoľe. Com. Trenčin.] Sl. Pohľ. XXI., 526.

383. — Piesne z Dolného Hričova. (Lieder aus Dolný Hričov. Com. Trenčin.) Sl. Pohľ. XXI., 225—227, 467—468.

384. **Kupčok Samo**, Rodinné mená v Pukanci. (Familiennamen in Pukanec.) ČMus. slov. IV., 6—9, 45—48, 64—65, 76—77, 96—97.

385. Ako si ľud rozpráva „Kašel a drobnice". Podáva Matúš Martinovic z Konišova. ČMus. slov. IV., 29 sl.

386. **Mišík Štefan**, Miestne mená z Krížovej Vsi (Spiš). (Ortsnamen aus Kreutz (Keresztfalu). ČMus. slov. IV., 97—98.

387. **Párička Jan**, Názvoslovie koštianske. (Turčianska stolica.) (Terminologie aus Košťany (Com. Turčian.) ČMus. slov. IV., 12—14, 25—27, 49—50.

Jednotlivé odstavce obsahují a) hospodárske náradie, b) hospodárske stavy, c) názvy jedál a nápojov, d) názvy šiat, e) názvy koňských nástrojov, f) názvy nástrojov tesárskych

388. **Slovenské národné piesne.** (Slovakische Volkslieder.) Sl. Pohľ. XXI., 224—225.

Pět písniček, z nichž jedna je z rkpů Fr. Šujanského, ostatní zapsala Elena Polerecká v Necpalech a Turci.

389. **Slavíková-Welsová K.**, Lidové hovory. (Volksthümliche Gespräche.) Květy 1901. Roč. XXIII. Kniha XLVI. 121—128, 248—255,

490—498, 675—680; 776—783. — II. Kniha XLVII.: 263—272; 377—386.

é hovory" jsou psány nářečím uherskoslovenským.

— Z lidových hovorů. (Aus den volksthümlichen Ge- Besedy „Času" 1901, 49.

— Z lidských dokumentů. Besedy „Času", 1901, 113.

uda Karel, Tajná řeč („hantýrka") zlodějův a šibalů. sprache der Diebe und Gauner.) ČLid XI., 139—143.

zápisků Fr. Vaníčka, náměstka c. k. státního zástupce v Hradci

íbrt Č., Puchmajerův slovník řeči zlodějské z r. 1821. s Wörterbuch der Diebssprache vom J. 1821.) ČLid XI.,

: Puchmayer Ant. Jar. Románi Čib, das ist: Grammatik und Wörter- geuner-Sprache, nebst einigen Fabeln in derselben. Dazu als An- ntýrka oder die čechische Diebessprache, Prag, 1821, 8°. Na str. hantýrka".

Černý Frant., Paběrky z moravského zemského archivu. aus dem mährischen Landesarchiv.) Věst. ČAk. X., 101—103.

čkovy doplňky k Jungmannovu slovníku.

lexikalních výpisků Bočkových z různých pramenů 16. až 18. stol. filologické činnosti Ant. Bočka. 274—278. Další doklady a ukázky ých sbírek Bočkových.

lašek Ign. B., Nové příspěvky ku posouzení ruko- řského (v univ. knihovně XI. C. 2.). (Neue Beiträge zur Be- ler medizinischen Handschrift der hiesigen Univers.-Bibliothek ČMus. fil. VII., 201—209.

uvádějí slova cizí, a to německá.

Gebauer J., Staročeský slovník. (Altböhmisches Wörter- ivají Česká akademie cís. Františka Josefa pro vědy, slovesnost Česká grafická společnost „Unie". Seš. 1. 2. 3. (a — diabelník.) 01.

. Jagić, Arch. Jag. XXIII., 580—585; St. Souček ČMMor. XXV., . Flajšhans ČMus. fil., 140—159; Osvěta, XXXI., 440—448; Sl. 227 sl.; Hošek J.: Poznámka ku Gebauerovu Slovníku staro- Mus. fil. VII., 210—211, 300—323; týká se slova, básniti' a ‚básník'.

Kott Fr. Št., Druhý příspěvek k českoněmeckému zvláště grammaticko-fraseologickému. (Zweiter böhm.-deutschen Wörterbuch.) V Praze, 1901. Nákladem čes. ědy, slovesnost a umění. 8°. 467 str.

odatky jsou opět ve dvou částech: A—Ž str. 1—422 a opět 423— y čerpány z nejnovější literatury české, jmenovitě odborné, z pří- zprav jazykozpytných, z vydání památek jazykových, z materialu atd.

E. Palaeografie.

:арскій Е. Ө., Очеркъ славянской кирилловской палео-
ршава, 1901. Viz Věstn. SF. I., 69.

. Kulbakin, ЖМНП., 337, окт., 498—500; M Speranskij, Arch.
, 605—610; Лит. В. II, 334; Отчотъ о присужд. Ломонос. прем.
). 5—13. (П. К. Симони.)

арскій Е. Ө., Образцы славянскаго кирилов-
ьма съ X. по XXVIII. в. Varšava. Rb. I. –. (Karskij E.,
lav. kyr. Schrift. X.—XVIII. Jh.)

етъ о присужд. Ломон. прем. Ак. Н. стр. 5—13. (П. К. Симони.)

оболевскій А. И., Славяно-русская палеографія.
ый. С.-Пб., 1901. Стр. 53. 8°. Съ 6 таблицами. Издано
рукописи. (Sobolevskij A. I., Slavisch-russische Palaeographie.
ift gedruckt.)

o ruských rukopisných sbírkách. Úkoly paleografie. Poučení
ě rukopisů. O písařích rukopisů a jejich zápisech. Dějiny materiálu
ních Slovanů. Vývoj slovansko-ruského písma. Přehled části
O vazbách. Ukázky z XIII.—XIV. stol.

. Javorskij, Сб. Гал. I., 3, 271—273; Лит. В. II., 333 сл.

gić V., Einige Streitfragen. 5. Welcher von den zwei
hriften soll die Priorität zuerkannt werden? Arch. Jag. XXIII.

o na projev T. Florinského, Къ вопросу о древности и взаимныхъ
ириллицы и глаголицы (1900; sr Věstn. SF. I., 69. č. 346), obrací
st na číselnou hodnotu písmen v hlaholské a v cyrilské abecedě.
hodnota je též důkazem vyššího stáří hlaholice. Podobně jeví
ské památky závislost na grafice hlaholské.

етрушевичъ А. С., Историко-филологическія
Кириллица и глаголица. Сб. Гал. I., 1, 3—15; 2, 123—
vič A. S., Historisch-philologische Briefe.)

o spisovatelovo jest, že apošt. slov Kyrill a Methodij upravili
Slovany písmo hlaholské podle písma t. zv. kyrillského, kterého
lem u bulharských Slovanů se užívalo. Rec. V Jagić, Arch. Jag.
585.

kmezi D., Reisebericht über das Studium des
n Dialektes von Elbasan. Anz. Ak. Wien 1901. IX.

ládá se vznik elbasanského písma (jemuž Geitler a j. připisovali
iku písem slovanských) ze stylizace moderní novořecké abecedy,
jvýše ze 17.—18. st.

алинскій С. Г., Сказаніе Черноризца Храбра
нахъ славянскихъ. Лѣт. Одес. IX. (VI.), 1901,
r. Věstn. SF. II., 83. č. 33.)

ризецъ Храбръ, авторъ Сказанія о письменахъ славянскихъ. —
азанія. — III. Содержаніе Сказанія; значеніе показаній Храбра;

возбуждаемые ими вопросы. — Сводный текстъ Сказанія че
о письменахъ славянскихъ. Словарь.

Ref. V. Jagić, Arch. Jag. XXIII. 588–590.

405. **Погорѣловъ Валерій,** Замѣтка по пово
Храбра о письменахъ. Изв. рус. яз. IV., 4, 340

Proti Lavrovu (Изв. рус. яз. VI., 1, 242—324) ukazuje spi
Chrabrův týká se hlaholice a ne cyrilice. Sr. i Věstn. SF. II.,

406. **Грунскій Н. К.,** Кіевскіе глаголичес
I. Палеографическія наблюденія. (Grounsky N., Le ma
slave de Kiew en charactères glagolites.) Зап. Хар. 1901, кн

O znaménkách nadřádkových (titly, spiritusy, accenty).

407. — Къ вопросу о кіевскихъ глаго
листкахъ. (Grounsky N., Observations sur les textes
Kiew.) Зап. Хар. 1901, кн. 4-я, 93.

Krátký doplněk k článku předcházejícímu.

408. **Соболевскій А. И.,** Н. П. Лихачевъ.
ческое значеніе бумажныхъ водяныхъ знаковъ. С.-Пб.
in 8⁰. Рецензія. (Отдѣльный оттискъ изъ XIV. вып. „
и Исторіи, издаваемаго С.-Петерб. Археол. Инст., sr
70, č. 352.

А. И. Соболевскій находитъ, что Н. П. Лихачевъ нѣсколько
значеніе бумажныхъ водяныхъ знаковъ: „мы не надѣемся, гов
цензіи при ихъ помощи, даже при самомъ счастливомъ стечені
опредѣлять десятилѣтія" и „считаемъ обязательнымъ довольствова
полустолѣтіями." Въ частности, авторъ рецензіи не согласенъ
бираемой книги по вопросу о происхожденіи слова бумага, о
валъ ли иноцій матеріалъ изъ хлопка, и о „времени написанія
лѣтописей, которыя имѣютъ близкое отношеніе къ библіотекѣ мос

409. **Покровскій П. И.,** Исторія русско
очеркахъ и образцахъ. Изв. Вольфъ, IV., 190
(Pokrovskij P. J., Geschichte des russischen Buches in
lungen u. Bildern.)

410. **Смоленскій Ст.,** О древне-русскихъ
нотаціяхъ. Историко-палеографическій очеркъ. С
120 стр. 8⁰. (Памятники Древней Письменности
Nr. CXLV.) (Smolenskij St., Über die altrussischen Ges
historisch-palaeographischer Abriss.)

Въ очеркѣ „въ краткихъ словахъ и въ немногихъ примѣ
чены и представлены всѣ бывшія въ Руси пѣвческія нотаціи,
тѣхъ, о которыхъ уцѣлѣло лишь одно упоминаніе и не сохра
рукописнаго памятника." — Въ текстѣ статьи напечатано много
ныхъ рукописей.

411. **Bulić Fr.,** Izvještaj o crkvi sv. Mari
i nadgrobnom spomeniku kraljice Jelene. Zagreb
o petoj i šestoj glavnoj skupštini „Bihaća".

412. **Лихачевъ Н. П.**, Владимирская эпиграфическая запись XIV. вѣка. Изв. рус. яз. VI., 3, 290—296. (Lichačev N. P., Die inschriftliche Aufzeichnung von Vladimir a. d. Kljazma aus dem XIV. Jahrh.)

Při opravě hlavního chrámu v městě Vladimiře nad Kljazmou r. 1890 objevilo se, že větši část pokrývky prostřední kopule pozůstávala z měděných listů, označených číselnými písmeny. Asi sto těchto číslic bylo vyřezáno a zachováno. Podle paleografických známek mohou tyto číslice býti až z XIII. stol. Na jednom z měděných listů, někdy hustě pozlaceném, vyryt jest ostrým nástrojem krátký nápis, že 13. července 1340, v den sv. apoštola Aquily, hřmělo a země se zatřásla. Ukazuje se, že v tomto roku skutečně bylo částečné zemětřesení a dále, že památka sv. Aquily slavila se též 13. července. K článku tomuto připojeny jsou dva snímky.

413. **Златарски В. Н.**, Надписъ отъ г. Шуменъ. ПСп. LXXII., (XIII.), 223—224.

Řecko-slovanský nápis z XVI. stol. Čtou se tato slova: *ἀποδρὰς γῇ* (čili *γῆν*) *Ἑλάσα*. Христосъ Богъ да прости смн(ренаго).

III.

ratur slovanských do polovice XIX. st

A. Spisy všeobecné.

e P., La méthode scientifique de l'his
ropos d'un livre récent. (G. Renard, La m
l'histoire littéraire.) Revue de Synthèse historique
Srv. Věstn. SF. I., 72, 2.

H. M., The science of comparative liter
eview 1901. LXXIX., 854—872.

'ski Bronisław, Teorja literatury (stylu,
iżytku szkolnego i nauki domowej. [Theo
Prosa und Poesie) zum Gebrauch in Schule und
E. Wende i Sp., in 8°, str. VIII. + 104.
m, czerwiec (H. Galle); Książka I., 53 - 54 (Ign. Chrzan
ry Nr. 2.
Definicje fałszywe. Książka nie odpowiada celowi.

Józef, Rodzimość i wpływ obcy w literat
ent und fremder Einfluss in der Litteratur.) „Szki
., Kraków, księg. Spółki wyd. polsk.; str. 326—3
za stosunek rodzimości i wpływów obcych w zastosow
i artystycznej, dziennikarstwa i literatury pięknej.

дицкій В., Психологія поэтическаго
ъ. Ц. 25 к. (Bogorodickij V., Psychologie des poe

Stanisław, Serce a Heksametr, czyli Gi
tyckiej w związku z estetycznym kształc
szczególnie polskiego. 1. Jednorodność
logiczna estetyka rytmu. 3. Rozwój miłodźwięku w
owa prozodja wierszy naszych. Str. 305. Warszaw
Wende i S-ka. (Por. Věstn. SF. II., 61, Nr. 262

te Johannes, Ein dänisches Märchen von Petrus Ursprunge der bösen Weiber. Zs. V. Vk. XI., 252 sq.

te Johannes, Eine geistliche Auslegung des Kartens. V. Vk. 1901, 376—406.

' sl. „Die Deutungen der Zahlreihe 1—12." To jest známá píseň ı učený, ze všech škol vybíraný, ty víš, nám povíš, co je jeden?..." nad mistry učený, a po školách vycvičený, pověz mě, co je jedno?..." j. Srv. dole č. 23.

гоманов Михайло, Оповиданя про заздрих богів. ,не. Заходом і з передніи слівцем М. Павлика. У Львові)укарні Н. Тов. ім. Шевченка, стр. 54, 16°. Ц. 25 сот. v M., Erzählungen über neidische Götter.)

оздовъ Н. М., Сказанія объ Ахикарѣ или Акирѣ)мъ и отношеніе ихъ къ Библіи. Труды Кіевской Академіи 1901 г., май, стр. 65—91. (Drozdov N. M., Die vom weisen Akir.)

юздовъ Н. М., Типъ благодарнаго умершаго въ хъ сказаніяхъ и въ книгѣ Товита, ib. 1901 г., 417—424. (Drozdov N. M., Der Typus des dankbaren Toten serzählungen und im Buche Tobias.)

статьи полагаетъ, что „если бы можно было констатировать непосвязь книги Товита съ этими сказаніями, то скорѣе можно было бы зависимость послѣднихъ отъ этой книги, нежели наоборотъ" (какъ анъ, Лкишманъ, Коскенъ и Плять.) *III.*

ранко Іван, Дръ, Варлаам і Йоасаф, старозеський духовний роман і его літературна Львів 1897. (Franko Iv., Dr., Barlaam und Joasaf.)

z. Zs. X., 279 sl. (B. Michel).

igorovitza Eman., Dr., Libussa in der deutschen Litte-.in, Verlag von Alex. Duncker, 86.

Lid. XI., 158 sl. (M. Jeřábek); Arch. Jag. XXIII., 602—4 (M.

юрскій Ю., Очерки по исторіи русской наловесности. I. Легенда о панщинѣ. Н. Лит. Сб. I., avorskij Jul., Skizzen zur Geschichte der russ. Volkslitteratur. ıde von der Frohne.)

зстной легендѣ о кающемся разбойникѣ примкнулъ въ нѣкоторыхъ алорусскихъ и бѣлорусскихъ яркій протестъ противъ крѣпостнаго)нику отпущены всѣ грѣхи, когда убилъ жестокаго войта, какъ въ антахъ (великорусскомъ), когда убитъ купецъ-кулакъ, или въ друкъ или другой злоумышленникъ.

зак0вскій Л. И., Сказаніе о Вальтари Аквиъ. Изв. Ун. К., Nr. 8., августъ, стр. 1—48; Nr. 11., . 49—86. (Kozakovskij L. I., Die Erzählung von Walthar von

W części pierwszej bada autor zabytki piśmiennictwa star o Waltarze (najdawniejszym jest poemat łaciński z X. wieku: Waltl fortis) i stara się określić pierwotną postać (redakcję) tej sagi. giej - zajmuje się rozbiorem opowieści o „Walgierzu Wdały kronikarzy. (Rozdź. XXIX. Kroniki łacińsko-polskiej Boguchw XIV. w, Kronika świata Bielskiego z XIV. w. i Herby rycer Paprockiego z r. 1567). Przytym stara się wykryć pochodzenie o wiernej żonie, rozpatrując tenże motyw w rosyjskich bylinach słowiańskich pieśniach i zachodnio-europejskich powieściach. Ost tej pracy: określenie stosunku zachodzącego między sagą gierm opowieścią o Walgierze i Hildegundzie.

16. **Kretschmer Paul,** Das Märchen von Blau anthr. W. XXXI., 62—70.

17. L'Origine della Favola Greca e i Suoi ra le favole orientali. Del Dr. Michele Marchianó Trani V.

Rec. Folklore XII., 250 sl.

18. The Wife of Bath's Tale, its Sources and by G. H. Maynadier, Instructor in English at H versity, XII., 222 p. (Grimm's Library. Col. XIII.) pet. i Nutt 1901. Prix 6 fr. (7·50 fr.)

Ref. Mélusine X. 283. Folklore XII, 373 sq.

19. **Поливка J.,** Мальосникътъ и неговиятъ у Véstn. SF. I, 129, 47.

Рец. Ж.Стар. X., 589—591 (Ю. Яворскій).

20. **Polívka J.,** Le chat botté. Etude comparée. Sophia 1 SF. I., 129. 44.

Rec. R. trad. pop. XVI., 344 (V. Bugiel).

21. **Ribezzo F.,** Nuovi studi sulla origine e l zione delle favole indoelleniche communem Esopiche. Napoli 1901.

22. **Sainéan Lazare,** Les géants et les nains traditions roumaines et balkaniques.

R. Trad. pop. XVI. 293—310.

23. **Стоиловъ А. П.,** Духовна пѣсень. Сборка. Редакторъ Стефанъ С. Бобчевъ. VIII. год., V. 1901 г., 295—298 стр. (Stoilov A. P., Über das Zahlenl

Авторътъ, като подбира българскитѣ варианти на „духовната у чеситѣ: „Mistře, mistře vyučený“ etc. говори за такива у велируситѣ, хърватитѣ, чеситѣ, поляцитѣ, нѣмцитѣ и др., и въ заклю школското происхождение на „духовната пѣсень“ си води начало що се въ народната словесность. Срв. Nr. 8.

24. — Легендата за грѣшна майка, 161—166 стр. (Stoilov A. P., Die Legende von der sün

Майката на св. Петъръ не била пустната въ рая, защото при милостиня на нуждаещитѣ се. Слѣдъ като се налагатъ вариантитѣ въ европейскитѣ народи, говори се, че тя е най-разпространена Италия, въ източна Европа — въ Малорусия, въ южни — ме

ıнитеди били богомилитѣ, чийто центъръ е България, отъ ., хърватитѣ, словенцитѣ, моравцитѣ, малоруситѣ и посрѣд- 7 италианцитѣ. Впрочемъ, у послѣднитѣ се допуска да се е ь славянскитѣ варианти. *Ст.*

Н. Ѳ., Разысканія въ области анекдотической кдоты о глупцахъ, 1898. Срв Vêstn. SF. I., 130, 52. р. XLVIII., 179—183 (Вл. Гордлевскій).

av, Dr., O zlodějských povídkách. (Über Č. Lid. XI., 6—8.

ky A. N., Zur Frage über die Heimath der iligen Graal. Arch. Jag. XXIII., 321—385.

иенная переработка русской статьи Изв. рус. яз. т. V. Срв. ..

кій Александръ, Легенда объ Евстратіи-)дныя съ ней. Изв. рус. яз. VI., кн. 2., ovskij M., Die Legende von Eustratia Juliana und

: M., Die Flutsagen des Altertbums und . Mitth. anthr. W. XXXI., 305—334.

шкинъ въ южно-славянскихъ литературахъ. афическихъ и литературно-критическихъ статей, здакціею орд. акад. И. В. Ягича. С.-Пб. 1901. [Отдѣльный оттискъ изъ Сборника Отд Рус. яз. . Н., т. LXX.] (A. S. Puškin in den slavischen Lite- ktion von V. Jagić.)

ечатаны слѣдующія статьи: I. Русское вліяніе и Пушкинъ турѣ. И. Д. Шишманова. — II. А. С. Пушкинъ въ хорват- Препеля. — III.—XI. 9 статей И. В. Ягича: А. С. Пушкинъ тературѣ. — О переводѣ „Руслана и Людмилы". — „Пол- тскихъ переводахъ. — „Русалка" въ сербскомъ переводѣ. — ь" въ трехъ сербо-хорватскихъ переводахъ. — „Евгеній рбо-хорватскихъ полныхъ переводахъ. — „Борисъ Годуновъ" ,. — Нѣсколько словъ о трехъ переводахъ „Капитанской ' въ двухъ переводахъ одного и того же переводчика. — ѣнской литературѣ. Ив. Прiятеля. — Въ концѣ приложены менъ и Указатель переведенныхъ сочиненій.

овића) Коло II., 621—627. В. Евр. XXXVI., кн. VI, стр. 62.

'ant., Životem k idealu. Literární vzpomínky 99.) Praha 1901. Nakl. J. Otty. Str. 251. Cena 3·20 K. III., 343 sl.

lon Nikolajević Majkov, Ivan Mažuranić.

Јован, Прилошци историји слов. пре- Vêstn. SF. I., 15, 97. (Radonić Jovan, Beiträge zur schen Renaissance.)

52—3. (А. Г.)

B. Historie literatury církevně-slovanské i srovnáv jihoslovansko-ruská.

33. **Вилинскій С. Г.,** Сказаніе Черноризо письменахъ славянскихъ. Лѣт. Одес. IX. 91—1 токоллы засѣданій истор.-филол. общ. при импер. ново стр. 18 сл. (Vilinskij S. G., Die Erzählung des Mönches slavischen Schrift.)

Введеніе I. Черноризецъ Храбръ, авторъ Сказанія о пис скихъ. Вѣроятно болгаринъ, м. б. побывалъ въ земляхъ запад м. б. даже небывалъ, но перенялъ названія Растицъ, царь у лві тамъ, у учениковъ св. Меѳодія, жилъ во время разцвѣта болга около X. вѣка, точнѣе въ концѣ IX. и началѣ X. вѣка. — II. Со III. Содержаніе Сказанія; значеніе показаній Храбра; возбуждаем Храбръ и могъ знать и говорилъ только о глаголицѣ. Изобрѣтені даетъ на время отъ 916 до 927 г. — Сводный текстъ Сказанія чо о письменахъ славянскихъ. Срв. Věstn. SF., II., 76, 405.

34. **Погорѣловъ В.,** Замѣтка по поводу Храбра о письменахъ. Изв. рус. яз. VI., кн. 4., с (Pogorělov V., Bemerkung zur Erzählung des Chrabr vo

Храбръ „писалъ свой памфлетъ не противъ грековъ и н скаго письма, а противъ славянъ, приверженцевъ всего грече вводимаго ими грецизирующаго письма (т. е. кириллицы.") Срв. 77, 406.

35. **Лавровъ П. А.,** Похвала Ильѣ про слово Климента Словѣнскаго. Изв. рус. яз. VI., кн. 3, с

Изъ Сборн. библіотеки Охридской митрополіи; издатель авторомъ былъ еп. Климентъ.

36. **Соболевскій А. И.,** Шестодневъ Кир софа. Изв. рус. яз. VI., кн. 2, стр. 177—202.

Дѣйствительный авторъ этой статьи неизвѣстенъ; по слова его поученій можно предполагать, что принадлежалъ кружк Текстъ издалъ по ркп. второй половины XV. вѣка.

37. **Соболевскій А.,** акад., Епископъ Конст мин. XVIII., 68—73.

Константинъ былъ вѣроятно священникомъ въ одной сол читалъ проповѣди для славянскаго населенія; но богослуженіе на греческомъ языкѣ; епископомъ былъ въ Брѣгалници. Работал составленіемъ четвероевангелія.

38. **Kałužniacki E.,** Dr., Zur älteren Paraskev der Griechen, Slaven und Rumänen. Cf. Věstn. S

Ref. Зап. Шевч. XL., бібл. 6—9.

39. **Сперанскій М.,** Октябрьская Минея Макарьевскаго состава. Изв. рус. яз. VI., 1., Отд. от. С.-Пб. стр. 31.

Ref. Лит. В., I., 154.

славянской четьи-минеи за октябрь. Оригиналъ ея можетъ
времени Метафраста, житія вошедшія въ нее не-метафра-
че до-метафрастовской. Слав. переводъ сдѣланъ въ IX.—X. в.,
ко времени слав. первоучителей. Развитіе первоначальной
[VI. вв., источники дополненій 1. греческія житія, 2. славян-
, 3. поученія и вторыя статьи на одинъ день, а) уже на слав.
ле проникаютъ первые въ XVI. в. До XV. в. особаго дви-
ів. минеи не замѣтно; въ XV. до половины XVI. в. особенно
гѣ слав. предѣлы минеи.

I., Очерки къ исторіи литературныхъ
'аръ и сербовъ въ XIV.—XVII. вв. Житіе св.
Софійскаго по единственной рукописи XVI. вѣка.
} р. 50 коп.

кій М. Н., Переводные сборники изреченій
ской письменности. Изслѣдованіе и тексты.
., 1901. Кн. 4, стр. 160 + 48. (Speranskij M. N.,
ngen von Gnomen, Sentenzen in der kslav. und russ.

ченій и ихъ собраній въ старой классической и византійской
Священныя параллели Іоанна Дамаскина. Слав. переводъ въ
) спискѣ XVI. в.; это копія съ довольно стараго болгарскаго
ланъ былъ, какъ авторъ доказываетъ на основаніи тщатель-
о мѣстъ изъ евангелія, когда евангельскій текстъ уже значи-
й первоначальный лексиконъ, т. е. не ранѣе XII. вѣка, всего
-аго или въ началѣ XIII. вѣка. Оригиналомъ же былъ сокра-
екстъ позднихъ византійскихъ Παράλληλα, слившихъ уже
книги труда Дамаскина.

вичъ В. Н., Два списка славянскаго пере-
ы Матвѣя Властаря, хранящіеся въ С.-Пб.
Библіотекѣ. Описаніе ихъ и тексты неиздан-
. рус. яз. VI., кн. 4., стр. 150—227. (Beneševič V. N.,
wischen Übersetzungen des Syntagma des Matthäus
ln. SF. II., 42, 129.

ол. XIV. в. среднеболгарскій, „не свободный отъ сербизмовъ";
окъ подробнѣе пришелъ къ выводу, что „болгарскій изводъ
интагмы появился около половины XIV. в."; сличая сербскіе
зываетъ дальше, что „уже въ XIV. в. существовали списки
и дополненіями, и списки, въ которыхъ кромѣ обычныхъ,
добавочныхъ статей", и спрашиваетъ „какой составъ перво-
Списокъ второй полов. XVI. в. содержитъ синтагму въ серб-
ской редакціи съ ясными слѣдами болгарскаго вліянія въ
й составъ сербскаго перевода, повидимому въ болгарской ре-
Россію гораздо раньше половины XVI. вѣка.

овъ Георги Т., Единъ паметникъ на ста-
ко право. (Законъ соудный людьмъ.) Историко-
ия. Сб. мин. XVIII., II. Дѣлъ за държавни науки,

стр. 1—59. (Danailov Georgi T., Ein Denkmal des alten bu Rechtes.)

„Законъ соудный людьмъ“ е съставенъ между епохата 866—87

Rec. Пер. Сп. LXII., 613—645. (С. С. Бобчевъ: „Трудъ на г. е билъ изладенъ много прибързано, приготвенъ доста небрѣжно.“)

Apokryfy. 44. **Алмазовъ А. И.,** Апокрифичес литвы, заклинанія и заговоры. Къ исторіи виз отреченной письменности. Одесса, 120 стр. (Almazov V. J. phische Gebete, Verwünschungen und Zauberformeln. Zur Gescl byzantinischen apokryph. Literatur.)

Ref. Лит. В. II., 153.

45. **Истринъ В. М.,** Откровеніе Меѳодія Пата и апокрифическія видѣнія Даніила въ визан и славянорусской литературахъ. Изслѣдованіе и Москва 1897, стр. II. + 392 + 208 + II. (Istrin V. M., Die Of des Methodios von Patara und apokryphischen Visionen Daniels.

Rec. Byz. Za. IX., 222—228 (Carl Erich Gleye).

46. **Лавровъ П. А.,** Апокрифическіе тексты 1899. Сбор Акад. С.-Пб. Т. LXVII., Nr. 3, 1901, стр. XXV (Lavrov P. A., Apokryphische Texte.)

Въ введеніи описаны рукописи 1. Сборникъ XIII.—XIV. в. Аѳонск дарскаго монастыря, имѣющій много общихъ статей съ Изборникомъ вовымъ 1073 г.; изъ него приводятся статьи физіологическаго хара IV. сл.), общія съ Изборникомъ 1073 г. статьи съ отмѣтой варіанто Сборника Nr. 68. Софійской народной библ. приводятся статьи физі XXI. сл.); у нѣкоторыхъ ркп. сербской редакціи указываетъ издатель слѣ болгарскіе. Напечатаны слѣдующіе тексты: 1. Видѣніе Даніила по сб. XIII.—XIV в., текстъ который издалъ уже В. М. Истринъ „Откр ѳодія Патарскаго 1897 стр. 156 сл. — П. А. Лавровъ отмѣчаетъ варіа изъ сборника попа Драголя; 2. Слово Меѳодія Патарскаго о языкъ послѣднихъ временъ (стр. 6—22) по томуже сборник текстъ былъ уже изданъ В. М. Истринымъ ор. с. 87 сл.; П. А. Лавровъ варіанты текстовъ изданныхъ Н. С. Тихонравовымъ Nr. IV. и Сре Спомен., V, 17. сл. Дальше другой текстъ тогоже апокрифа по рк Хиланд. библ. (стр. 23—39.) съ варіантами сборн. 1345 г. синод. библ. Н. С. Тихонравовымъ; и этотъ былъ уже изданъ Истринымъ ср. с. 3. Дѣяніе св апостолъ Андрея и Матѳея по ркп. XV. в. З (стр. 40—51). 4. Первоевангеліе Іакова а) по ркп. Зограф. мон. N ред. (стр. 52—63), б) по ркп. Н. С. Тихонравова XVII. в. новоболг. 64—69). 5. Сказанія объ Авраамѣ по ркп. Nr. 109 XV. въ мон. на Аѳонѣ (стр 70—81). 6. О Макаріи Римскомъ а) по тойже р (82—92), б) по ркп. Н. С. Тихонравова новоболг. ред. (стр. 93—106). надцати пятницахъ по ркп. Григоровича XV. в. (стр. 107—110). евангеліе по ркп. Софійской библ. Nr. 69, XVI. в. (стр. 111—118), те изданъ тоже А. С. Архангельскимъ Изв. рус. яз. IV., 103 сл. 9. Вопр скольких частей былъ созданъ Адамъ по тойже ркп. (стр. 10. Мученіе св. апостола Матѳея по ркп. Н. С. Тихонравова XV

.21—128). 11. Мученіе апостола Филиппа по тойже ркп
12. Мученіе апостола Θомы по тойже ркп. (стр. 136—143)
Богородицы по мукамъ по ркп. Н. С. Тихонравова XVIII. в.
44-148). 14. Откровеніе Варуха по тойже ркп. (стр.
пистолія о недѣлѣ по тойже ркп. (стр. 152—162).

аскій В. Н., Апокрифическій элементъ въ Вопросахъ св. Аθанасія къ кн. Антіоху. 1900. Сл. Věstn. SF. I. 74, 9. I., Das apokr phische Element in den „Fragen und Antworten" isius an den Fürsten Antioch.)

3. II. 154.

tigall Rajko, Ein Beitrag zu den Forschungen genannte „Бесѣда трехъ святителей". (Gespräch) Arch. Jag. XXIII. 1—95.

eraturgeschichtliche Rückblick auf die bisherigen Forschungen ch der Analyse des bisher bekannten Textmaterials. (61—95).

тцъ В. Н., Матеріалы къ исторіи апокрифа Къ исторіи Лунника. Изв. рус. яз. VI., кн. 3., стр tz V. N., Materialien zur Geschichte des Apokryphes und Zur Geschichte der „Selenodromia".)

ія воззрѣнія на луну. 2. Что знала старая Русь о небесныхъ ѣйше о лунѣ, древнерусскіе памятники принесенные отъ южныхъ переводныя съ нѣмецкаго и польскаго, Люцидарій, разные плагія и п.; знанія людей XVII. в. о планетахъ, въ частности о лунѣ матеріалу. 3. Лунникъ и другія астрологическія статьи въ выхъ книгъ, обличенія Максима Грека и др. 4. Списки Лунника: XV. в Кіевскаго Златоверхо-Михайловскаго монастыря, описаніе отношенія текстовъ первой редакціи и второй болѣе краткой, сокращенной. 5. Другія гадательныя статьи, о добрыхъ и злыхъ ; астрологическія сочиненія и календари перешедшія въ рус лит II. в.

'ъ исторіи апокрифа и легенды. Къ исторіи и Лунника. Новые тексты. Выводы-Указатели, ib. 3—131. (Peretz V. N., Zur Geschichte der Brontologia und nia.)

иски Лунника; одинъ изъ нихъ XV. в. серб. ред. обнаруживаетъ. в. у южныхъ славянъ этотъ памятникъ подвергся значительмъ. — Характеристика народныхъ и древнерусскихъ воззрѣній е сербскіе списки громника XV. в. – Общіе выводы: Громника а народныя повѣрья, за то изъ Лунниковъ народъ почерпалъ свѣыя въ селскомъ хозяйствѣ общественной и частной жизни. Лунвъ славянской литературѣ задолго до XV. в.; авторъ находитъ аго его списка моравизмы.

ански М., Единъ югославянски прѣводъ итѣ на дванадесетьтѣ патріарси". Сб. мин. 51. (Speranskij M., Eine südslavische Uebersetzung des Testa- Patriarchen.)

ий ркп. Крушедольскаго мон. находится часть „
овъ, но онъ взятъ повидимому изъ полнаго текста
самостоятеленъ изъ другой греческой редакціи. О
ть трудно, однако можно предполагать, что сербс
хжденія.

иеранскій М., Изъ исторіи отреченныхъ
п. II. Трепетника. Ср. Věstn. SF. I. 85. Nr. 86, 8
schichte der apokryphen Bücher. I. Prophezeiungen
gsbücher.)
і. Шевч. XL. бібл. 9. сл.

тринъ В. М., Къ вопросу о гадател
По поводу книги М Сперанскаго „Гадан
ѣт. Одесс. IX., 153—202. Отд. отт. Одесса
Frage nach den Prophezeiungs-Psaltern.)
г. В. II., 153 сл.

цимирскій А. И., Мелкіе тексты и
ой славянской и русской литерат
37—1271. (Продолженіе изъ Извѣстій
A. J., Kleine Texte und Anmerkungen zur alt
ur.)
чаны слѣдующіе тексты: XXI. Три посланія монас
пами изъ I. пол. XVI. в., писанныя испорченны
XII. Апокриф. молитвы св. ап. Павла противъ у
1527 г. вмѣстѣ съ серб. текстомъ 1428 г. и ру
говорами. — XIII. Выписки изъ апостола ркп. X
дномъ болгарскомъ языкѣ. — XXIV. О чудесныхъ
къ камней на народномъ сербскомъ языкѣ изъ сб.
п. XVI. в. формы обращенія къ митрополиту, къ
уменамъ или іеромонахамъ, въ концѣ красивыя
— XXVI. Заклинаніе противъ града изъ ркп. 1629
или начала XVIII. в. XXVII. Кратко описанъ
709 года, средне-болг. ред. — XXVIII. Списокъ
согласной съ копіей Иловичьской ркп. 1262 г. —
грифическаго житія вмч. Ирины. по ркп. 1448 г
преп. Кирилла „Мждраго философа и учителя сл
мъ", совершенно неизвѣстной редакціи, изъ Сбор
ны XVII. в. По мнѣнію издателя, „несомнѣнно т
а древнѣйшими извѣстіями, по всей вѣроятност

селлецкій, Болгарская ересь б
е ея на возникновеніе русски
тъ. Миссіонерское Обозрѣніе 1901, апр
ie bulgar. Häresie der Bogomilen und dessen
der russ. religiösen Sekten.)
э. Врем. VIII., 231 (новыхъ свѣдѣній по вопросу

C. Българска литература.

ровъ А., Българска литература. Кратко за срѣдни и специални училища. Пловдивъ 1896. Die bulgarische Literatur. Ein kurzes Handbuch für Mittel-n.)

рховица у Лет. мат. Срп. 206, стр. 100–105.

у П. А., Къ исторіи исправленія книгъ въ Болгаріи Viz Věstn. SF. I., 75, 14.

составленная профессоромъ Импер. Харьковскаго Университета мъ. Сбор. Акад. С.-Пб. т. LXVII. Nr. 6., 1901, 9—48.

овъ П(етъръ), Дѣ е починалъ послѣдниятъ патриархъ Евтими Търновски? ПСп. 6.

разстояние на изтокъ отъ г. Сѣръ (Македония), въ планината сийница, сжществува старъ манастиръ на св. Иванъ Прѣдтеча, реченъ „Продромъ". Тукъ е имало доскоро два гроба на двамина тъ отъ които на патриархъ Евтимий Търновски съ славянски разказа на О. Методи, бивши Сѣрски прѣдседатель на българ- сега унищожени. *А. П. Ст.*

новъ Д., Димитри Кантакузинъ. Сб. мин.

бѣлѣжки. Литературна дѣйность на Кантакузина.

у П. А., Къ вопросу о подлинникѣ поученій господаря Іоанна Нягое къ своему сыну Изв. рус. яз. V., 1284—1307. Срв. Věstn. SF. II., 43, 135.

былъ вѣроятно славянскій, написанже самымъ господаремъ.

новъ Д., Іеромонахъ Іосифъ Брадати. При-орията на българската литература. Сб. мин. XVIII.,

рски В. Н., Нови данни за биографията на илендарски. ПСп Сп. LXII., 152—154.

рски В. Н., Исторія во кратцѣ о болгар-дѣ славенскомъ, сочинися и списася въ лѣто омъ Іеросхимонахомъ. Стъкми за издание. — Издава Българската Цръква, София, 1900 г., 124 і n. 8°.

ра на „Исторія во кратцѣ о болгарскомъ народѣ Славенскомъ" Иеросхимонахъ, по-младъ съврѣменникъ на о Паисий, родо-гарското възраждане, стъкмительтъ на изданието, В. Н. Златар-воритѣ, отъ които се е ползувалъ о. Спиридонъ при съставянето г. Споредъ него, о. Спиридоновиятъ трудъ „не може да се смѣта която да се черпи цѣненъ материалъ за българската история." *А. П. Ст.*

вичъ В., Едно писмо на Неофита Рилски. 2—585

чно писмо на Неофитъ Рилски отъ 24. юний 1838 ,
св. Рилска обитель да снематъ точенъ прѣписъ н
манъ, за да се вмѣсти въ българската история от
ъ по него врѣме да я пише.

Шишмановъ Иванъ Д., Дръ, Единъ непо
ита Бозвели, неговата цѣна за история
те и неговитѣ отношения към „Мати Болг
Сб. мин. XVIII., 252—353. Отд. отпеч. Со
Шишмановъ въ увода на този си студия разглеж
ели (* 1790 въ Котелъ, — † 28. юлий 1849 г. — в
възраждането на българитѣ, главно по черковния в
Мати Болгария" и „Просвѣщенный Европеецъ — П
ынъ Болгарiи". Първиятъ диалогъ на Неофита е печ
— за пръвъ пжть сега (86—104 стр.), запазенъ
баща. Споредъ изслѣдования на г. Шишманова,
ропеецъ", и пр. е прототипъ на „Мати Болгария".

Шишмановъ Иванъ Д., Русское влi
ъ болгарской литературѣ. А. С. П
авянскихъ литер. 1—49. (Šišmanov Iv.
und Puškin in der bulg. Literatur.) Cf. Věstn. S

árásek Jos., Dr., Bulharský periodický
—33, 170—178, 300—311.

D. Istorija srpske i hrvatske kńiževnos

rađa za povjest kńiževnosti hrvatske.
kademija znanosti i umjetnosti. Kńiga 3. Uredio
str. XVI + 319.

Степовичъ А., Очерки исторiи сербо-хорв.
SF., I., 76, 20 (Stepovič A., Skizzen einer Gesch
ratur.)
Arch. Jag. XXIII., 265—8. (M. Rešetar: „S's Bu
absolut keinen, und auch für das weitere Publ
gen Werth, dass es aus demselben nur ein ma
htiges Bild der Entwickelung der serbo-kroatisch
ist")

tojanović Iv., Kan., Dubrovaćka književno
ratur.) Srv. Věstn. SF. I., 76, 24.
ш. кнь. Гл. I, 137—148. (Љ. Јовановић: Писац је
продрети у дух дубровачке књиге и културе целе
на меви чине доста друкчија од потоњих) .... М
ним странама дубровачкога живота чини једну од
, ср. ib. I., 216 сл — Коло I., 61—64 (Д. А. Ж.).

rmin Gjuro, Pogled na kńiževnost hrv
e godina. (Ein Blick auf die kroatische Lit
) Prosvjeta 1901, str. 690—694.)

vatska knjiga kroz ovo četiri stotine godina
rko Marulić (1450—1524). (Die kroatische Literatur
hunderte und deren Vater Marko Marulić.) Nada VII.,

nach W., Geschichte des neueren Dramas.
ance und Reformation. Halle a. S. Niemeyer. XIV.+532.

06—526), Das serbo-kroatische Drama in Dalmatien

Јован, Учешће Срба Босанаца и Херце-
шој књижевности од почетка XIX. вијека
Бос. Вила XVI., 345—7, 361—3, 378—380, 394—6.

Нешто о књижевним издањима Матице
ково Коло VII., 214 - 8, 250—3.

лана за издавање монографија из историје српске књижевно-
вана Радонића.

Ante, Maretićeva stilistika. Ocjena. Vienac 1901,
u sedam brojeva).

въ П. А., Охридскій списокъ первоевангелія
рус. яз. VI., 1., стр. 9—36. (Lavrov P. A., Eine alte
Protoevangeliums Jacobi.) Срв. Věstn. SF. II., 48, 170.

ревода первоевангелія, въ охридскомъ спискѣ сохранился древній
ій списокъ отличается большей близостью къ греческому тексту
правностію". Охридскій сборникъ, въ которомъ есть еще другіе
ники, сербской редакціи, „блестяще свидѣтельствуетъ о высо-
вяне-сербской письменности и вмѣстѣ съ другими охридскими
ской редакціи, даетъ намъ понять, что сербско-культурное
яхъ Македоніи относится къ раннему времени."

левић Добросав М., Свети Сава као пропо-
ске православне цркве. Гласник Православне
и отисак, Београд. Државна штампарија стр. 56.

ь. Гл. III. 237. (У овој књижици се „лепо и прегледно рас-
шма и беседничкоме дару св. Саве.")

ловић Андр., Свети Сава. Срв. Věstn. SF. I., 77, 28.

. Гавриловића на рец. Ст. Станојевића и Јов. Радонића.
тр. 177. 242

више личне природе. Неке напомене и исправке Радонићеве
вићево одбацује. *J. P.*

ic Л., Stojanović Ljub., Zur altserbischen Biblio-
Jag. XXIII., 304—315.

štampani monachom iz Goražda god. 1529 ili bolje 1521. —
ta Demetria god. 1547 po ex. kralj. srpske akademije i beo-
biblioteke. 3. Štampar Božidar Vuković

ović Ljub., Zur Entstehung der serbischen
Arch. Jag. XXIII., 630—634.

82. **Ильинский Г. А.**, Дибрскій отрывокъ серб лѣтописи. Сб. Гал. I. отд. 1. 130—139. Cf. Věstn. SF. II., 48

Изъ собранія Верковича, „продуктъ письменности славяно-русско-г редакціи средины XVIII. в."

83. **Пачовський М.**, Др., Сербський опис Еруса з XVIII. в. Зап. Шевч. XLI., Miscell. 6—8.

Книжка напечатаная въ Вѣнѣ 1748 г. не отмѣчена въ библіогра Новаковића.

84. **J. В. П.**, Натпис из Пуховца (Зеница). Бос. XVI., 303—304.

О натпису, који је штампан у Гласнику Зем. Музеја 1894, 778 н мачно га је Др. Ћиро Трухелка, да је богумилског порекла. Писац држ православни.

---

85. **Rešetar Milan**, Dr., Doslije nepoznata štampana od god. 1592. Priopćio —. Građa III., 45—65. Pos. otisak str

To je kratak nauk, kako se ima govoriti misa, štampana godi u Rimu.

86 — Pjesme Ivana Lovra Regina, dubrovačkog celara XV. vijeka. Priopćio —. Građa III., 1—43. Pos. otisak

87. **Drechsler Branko**, Prvi hrvatski pjesnici. (Die kroatischen Dichter.) Prag 1901. 16.

U „Zborniku zabave i pouke" pod redakcijom Vladimira Jel Prva je kńiga izašla u doba proslave Marulićeve, te govori o Marulić govim neposrednim nasljednicima.

88. **Andrić Nikola**, Značeńe Marka Marulića. (Die Be des M. Marulić.) Predavańe držano dne 7. stud. 1901 prigodom 400-godišńice hrvatske umjetne kńiževnosti pred omladinom zag realne gimnazije. Tisak Mil. Maravića, 8°, str. 14.

89. **Florschütz Josip**, Život i rad Marka Marulića. und Wirken Marulić's.) S kratkim osvrtom na hrvatsku kńigu od taka ńezinih do današńega doba. Spomen-besjeda o četiristogodiśń slavi hrvatske umjetne pjesme u ženskom liceju zagrebačkom Vie 927—1048 (u sedam nastavaka). Odštampano i u osobitoj kńizi. Dionička tiskara 8°, str. 62.

90. **Music A.**, Dr., Štiristoletnica hrvaškega slo (Das vierhundertjährige Jubiläum der kroatischen Literatur., Lj. Zvo 740—5.

O Maruliću.

91. **Остојић Тих.**, Марулићева прослава. Лет. Књ. 210, стр. 118—126. (Ostojić Tih., Marulić's Feier.)

Писац истиче да су први песници у Приморју били у Дубровнику Сплету. Умјетничка поезија почиње у српско-хрватској књижевности у са православним црквеним песмама, спеваним по узорима византијске грађије. У првој полов. XV. в. налазимо прве стихове на народном језику бровнику. Тек у поч. XVI. в. има песника у Сплету и на Хвару.

92. **Steklasa Ivan,** Marko Marulić. V spomin štiristoletnice umetne hrvaške književnosti. Dom in Svet XIV., 543—549, 603—612.

93. **Šrepel Milivoj,** Dr., O Maruliću. Čitao u sjednici filolog.-histor. razreda jugoslav. akademije znanosti i umjetnosti dne 5. lipnja 1901 u slavu 400 godišnjice Marulićeve „Judite". Pravi član —. Rad 146, 154—270. (Über Marulić. Zur Feier des vierhundertjährigen Jubiläums der „Judita" von Marulić.)

94. — Bilješke o Maruliću. (Bemerkungen über Marulić.) Vienac 1901, str. 847.

Po Natalisovoj biografiji Marka Marulića i po oporuci pjesnikovoj razabire se, da su se mnoga ńegova latinska djela izgubila. Od pjesničkih djela žali se za „Davidijadom" u 14. pjevańa. Pošljedńe godine našlo se je samo prvo pjevańe ovoga spisa u kńižnici spljetske porodice Albertijā, iz koje je potjecala mati Markova. Portret pjesnikov ne postoji. *A.*

95. **Kasandrić Petar,** O „Juditi" Marka Marulića. Glasnik Matice Dalmatinske. Godište I., str. 1—20.

Isti pisac je veći dio ovih svojih rezultata kasnije upotrijebio još jedanput u „Matičinu" (zagrebačke „Matice Hrvatske") izdańu Marulićeve „Judite". *A.*

96. **Rožić Vatroslav,** U slavu četiristagodišńice „Judite" Marka Marulića (1501—1901). Čitao 13. studenoga 1901 u nazočnosti professorskoga zbora i viših razreda kr. realne gimnazije i više trgovačke škole u Zemunu. — Štamparija Jov. Pulja 1901, 8⁰, str. 34.

97. **Breyer Mirko,** Prevodi Marulićevih latinskih djela. (Übersetzungen der lateinischen Werke Marulić's.) Prosvjeta 1901, str. 687—689.

Ovo je kratak ali vrlo pun članak, koji donosi nova data u nizu zapadńačkich prevoda prvog hrvatskog umjetnog pjesnika. Tako se piscu čini, da špańolskog prevoda (kako je to ustvrdio Kukuljević) djela „De institutione" i nema, nego da postoji — što se do danas nije znalo — portugisko jedno izdańe od god. 1579. Marulićeva su se dakle latinska djela prevodila na talijanski, francuski, ńemački i portugiski jezik. *A.*

98. **Francev Vl.,** Eine böhmische Übersetzung aus Marulić. Arch. Jag. XXIII., 639—640.

Marulićův spis „De institutione bene beateque vivendi" přeložen od Šimona Lomnického r. 1621 pod titulem „Cesta do nebe" atd.

99. **Šrepel Milivoj,** Marulićevo djelo „De ultimo Christi iudicio". Priopćio —. Građa III. 71—119.

Naštampan spis Marulićev iz rukopisa XVI. st., koji se čuva u mletačkoj kńižnici sv. Marka.

100. **Milas M.,** Pedeset latinskijeh pričica Marka Marulića. (50 lateinische Erzählungen Marulić's.) Vienac 1901, str. 830.

101. **Radić Ante,** Ima-li u Marulića što moderno. Vienac 1901, str. 833.

102. **Живаљевић Дан. Д.,** Неизрађени Држићеви драмати (Коло I. за год. 1901. стр. 229—332.)

Аркулин (ib. стр. 504—508. 564.—567. 634—637.), Скуп (ib. стр. 32.—38. 88. - 94.), Завршна реч о Држићевом „Скупу“. (Ib. II. за год. 1901, стр. 697.—701.) (Živaljević Dan. A., Die unausgearbeiteten Dramen von M. Držić.)

Одломци из већега рада о дубровачком комедиографу Марину Држићу. У првом чланку се расправља о нацртима за драме: „Ђуго Крпета“, „Птерин“. У свима чланцима Жив. тражи изворе Држићевим драмама у латинској и тал. књижевности. За „Скупа“ доказује, противно М. Шреплу, да је непосредна прерада Плаутове „Аулуларије“. *Т. О.*

103. **Jensen Alfred,** Gundulić und sein Osman. Srv. Věstn. SF. I., 79, 38.

Rec. Срп. књ. Гл. I., 295—300; II., 55—62, 142—148. (Павле Поповић: Биографија Алф. Јенсена и преглед његовог рада; Јенсен „је овом књигом ушао у ред правих радника на словенској науци и испитивалаца дубровачке књижевне прошлости.“ У овој књизи ће читалац наћи „тачне оцене досадашњих дубровачких књижевних студија.“ У биографији Гундулића има нових архивалних прилога. Оцену Гундулићеве лирике и драме требало је раширити, требало је дати потпуну литерарну анализу „Суза сина разметнога.“ Критик погрешно мисли, да је чиста литерарна критика важнија него тражење извора, везе са страном књижевношћу. У испитавање Османа је Јенсен ушао са пуним знањем онога, што се за то захтева, и свом потребном савесношћу. Ово његово испитивање је важно и у многом ново и оригинално, ипак није слободно од замерака. Критик каже, да је требало „укупно одредити каквом је поетиком располагао Гунд. при обради овога спева и како је он ту наслеђену и примљену поетику развио и разгранао ....“) Lj. Zvon XXI, 282. Arch Jag. XXIII., 274—275 (M R. „mit so viel Liebe und Sachkenntnis, sowie feinem ästhetischen Sinn geschrieben.“)

104. **Jensen Alfred,** Mańi prinosi za poznavańe Gundulića. (Kleinere Beiträge zur Kenntniss Gundulić's.) Vienac 1901, str. 989, 1007 i 1028.

Zaslužni ovaj švedski naučeńak, koji je god. 1901 izdao znamenitu svoju raspravu „Gundulić und sein Osman“, oprostio se je s ovim sitnim prinosima od svojih studija o dubrovačkoj literaturi, te je tu rekao, što je još imao da rekne i što je skupio mańich podataka za objašńivańe dubrovačke kulturne historije i „Osmanovih“ rukopisa. *A.*

105. **Томановић Лаза,** Др., О Будимском издању Гундилићева Османа. Поводом Јенсенове књиге о Гундулићу.

Бранково Коло VII., 432—6 (Будимско издање год. 1827. је сасвим независно од дубровачког год. 1826. „дубровачко издање представља нам препис „Османа“ латиницом, а будимско-ћирилицом ...)“

106. **Rešetar M.,** Ein verloren gegangenes Gedicht und der Beiname des Ivan Gundulić. Arch. Jag. XXIII., 634—5.

107. **Šurmin Gjuro,** Gleđevićev „Belizarijo“. Nastavni Vjesnik 1901, kńiga X., str. 263—265.

108. **Петровскій Н.,** О сочиненіяхъ Петра Гекторовича (1487—1572). Зап. Каз. LXVIII. кн. 7—8, стр. 113—214; кн. 9, стр. 127—252; кн. 10, стр. 61—170. Отд. оттискъ. Казань стр. 320. (Petrovskij N., Über die Werke des P. Hektorović.)

ar M., Ein Sendschreiben Vetranić's an ırch. Jag. XXIII., 206—215.

ćev naštampan iz rkp. prof. Jagića. Napisan bi u manastiru Dubrovnika po svoj prilici posle knge g. 1533—34.

avljević Milan, Ocjena Palmotićeva epicedija jla Gradića. Sarajevski „Školski Vjesnik" 1901, str. . 404—415.

аљевић, Цвијета Зузорићева и Доминко Златарић Срв. Věstn. SF. I., 80, 46.

. Гл. I., 154—7 (Павле Поповић — стари дубровачки би граси есме виделн, савременици те песме непомињу изрично или вим песмама има позајмице из Петрарке, али реф. порице слич- песмама Златарићевим и Петраркиним сонетима; и писац не примера за своје тврђење, да је Златарић „прави представ- петраркизма).

вић Павле, Из писма Игњата Ђорђића Милићу. Прилог историји српске књижевности. Наставник XII., 28—33.

утиновић Милутин К., У славу Андрије Ка- вски говор.

имназији Кнеза Милоша Великог. за школску годину 1900—1901.

Julije, O djelima Josipa Betondića Dubrovča- : o prijevodu njegovu Ovidijevih herojida. ski Vjesnik" 1901. (u pet nastavaka).

'k Ferdo, Hrvatska Batrahomiomahija. Priopćio —. —129.

›znatog inače pjesnika Juraja grofa Kačića-Bartalovića. rkp. u ostavini Miklošićevoj.

ır Mirko, Rugjer Bošković kod Žavera vojvode Vienac 1901, str. 371. i 391.

mović Ivan, Dvije poslanice Đure Ferića. Na- :ńiga X., str. 451—458.

Jakov, Za stogodišńicu Stjepana Ivičevića.)almatinske. Godište I., 1901, str. 26—35, 135—156.

---

ić Nikola, Kako je Došen branio Reļkovića. seinem Büchlein „Jeka Planine" vom Jahre 1767 Reljković Prosvjeta 1901, str. 695.

sch Stjepan, Dr., Uzori Reljkovićevu „Kućniku". lazredi filolog.-histor. i filosof.-jur. kń. 55, str. 1—29.

ıe služio koledarom M. Knauera (Des Herrn Abtes Moriz iger Hauskalender) „disposicija glavnoga dijela. — Kućnika na Knaueru", osim toga se u razlaganju o svilcu ugledao na u nekog Carol. Szoleogy, neke upute pripamtio je iz druge

hrvat. kńižice o svilcu nekog Ant. Romani; tumačeći imena mjeseca se na djelo Ant. Kanižlića „Sv. Rožalija". Pisac ističe još utjecaj dj Mat. Ant. Reljkovića na „Kućnik" sina Stjepana. Polovica je cijeloga. očito samostalna . . .

121. **Musić August**, Vitezovićeva Seńčića od god Nastavni Vjesnik, 1901, kńiga X., str. 258—262.

122. **Šurmin Gjuro**, Bilješke za literarnu istoriju i l grafiju (većim dijelom Vitezovićevu). Nastavni Vjesnik, k str. 531—538.

122. **Kolander Aurel.**, Prilog ka kajkavskoj kńiže XVIII. stoljeća. Građa III., 168—9.

Opis jedne pjesmarice rkp 1779.

123. **Matić Tomo**, Ein kroatisches Gedicht zu Napoleon's I. Arch. Jag. XXIII., 302—4. (Pjesma spjevana goc po svoj prilici — na Krku.)

124. **Gudel Vladimir**, Stare kajkavske drame. Zagreb. Srv SF., 80, 52.

Ref. Prosvjeta Zagr. IX., 195 sl.

125. **Šrepel Milivoj**, Nije vsaki cepeliš na vsaku Priopćio —. Građa III., 130—168.

Taj Kajkavski „Igrokaz vu treh pokazeh" naštampan je god 1804.

126. **Dukat Vladoje**, Miltonov „Paradise lost" u k skom prijevodu Krizmanićevu od god. 1827. Nastavni 1901, kńiga X., str. 281—292, i 419—432.

127. **Hirc Dragutin**, Prva hrvatska pjesmarica. P 1901, str. 707—711.

U članku se govori o kńižici, što su je uredili Vukotinović i B i u kojoj su zabilježene 72 najpopularnije davorije ilirskog preporoda.

128. **Šrepel Milivoj**, Sitnice iz ilirskoga doba. Gr 294—319.

Izdavač priopćuje rukovet prigodnih pjesama, koje je našao u Drag. Rakovca, iz god. 1838—1847.

129. **Šrepel Milivoj**, Iz ostavine Dragutina Rakovc općio —. Građa III., 241—293.

Listovi a) Dr. Rakovca i Lj. Gaja od god. 1830—1837, b) 1. list Dr. I i odgovor P. J. Šafařika iz god. 1833 o slavenskoj metrici (str. 255—8), St. Vraza do Dr. Rakovca od god. 1833 do god. 1845.

130. **Šrepel Milivoj**, Listovi iz ostavine Dragojle Jarne Priopćio —. Građa III., 174—240.

Razni listovi od god. 1839 do god. 1874 od Iv. Trnskog, St. Vraza bukića, Ad. Vebera, Gj. Deželića i dr.

131. **Zdziechowski Maryan**, Ivan Mažuranić jako (Úryvek z chystaného do tisku díla o době illyrismu v dějinách chorvatského.) Ke 400-letému jubileu chorvatské literatury. (Iv. M als Lyriker.) Sl. Přehl. IV. 109—112.

132. **Dukat Vladoje,** Neke shakspereske reminiscencije u Demetrovoj „Teuti". Sarajevski „Školski Vjesnik" 1901, str. 562—570.

128. **Mažuranić Vladimir,** Neštampana drama Dr. Dimitrije Demetra. Vienac 1901, str. 175—252. (u pet nastavaka).

---

133. **Zahradník Rud. M.,** Několik slavofilských kapitol z historie stříbrno-bosenských františkánů. Vlast XVII., 912—922, 1060—1069, 1097—1106.

Divković, bosančice a snahy o její udržování; illyrism, jeho ohlasy u františkánů bosenských, Jukić.

134. **Dujmušić Jozo,** „Osvetnici" pjesnika fra Grge Martića. Sarajevski „Školski Vjesnik" 1901 (u pet nastavaka).

Vrlo lijepa i zaokružena rasprava o „hrvatskom Homeru", koji je dne 5. veljače 1902 proslavio 80-godišnicu svoga života. Osim podrobnog razglabańa i ocjeńivańa pjesnikovog najpoznatijeg djela, nalaze se pred ovom studijom izdašno iscrpena biografska i bibliografska vrela, tako da se ova radńa Dujmušićeva može smatrati osnovnom monografijom za dalńe radove o hercegovačkom pjesniku i Nestoru. *Л.*

---

135. **Андрић Никола,** Др., Грађа за историју српских штампарија. Бранково Коло стр. 1379—1385 (Andrić Nikola, Dr., Material zur Geschichte der serbischen Druckereien.)

О штампарији Стефана Новаковића у Бечу на основу материјала у загребачком земаљском архиву.

136. **Јовановић Љ.,** Јован Рајић, историк српски. Срп. књ. Гл. III., 300—306, 378—383. (Jovanovič Lj., Jovan Rajić, ein serbischer Geschichtsschreiber.)

Писац се не може отети мисли, да је митрополит Стратимировић, заслепљући читаоце Рајићевим књигама, хтео сузбити утицај нове доситијевске књижевности. Нарочито мисли, да је „Цвјетник" и писан и штампан као устук Доситијевим „Баснама". Писац истиче верско-патриотску тенденцију Рајићеву, карактерише уопште Рајићев рад над историјом српском, те говори, што је главна историчарска заслуга Рајићева у његовом и ако врло оскудном проналаску домаћих извора, и врло исцрпној њиховој употреби и у новој слици коју је тим путем добио о српској историји.

137. **Руварац Д.,** Архимандрит Јован Рајић (1726—1801). I. део. Бранково Коло VII., 1145—61, 1183—89, 1213—19, 1243—49, 1276—80, 1310—16, 1347—52, 1373—79; 1404—10, 1439—45, 1475—81, 1509—14, 1541—46, 1570—74, 1605—06, 1632—1646. (Ruvarac D., Der Archimandrit Jovan Rajić.)

Писац пружа досада непознату и занимљиву архивалну грађу о животу и делању Ј. Р. Са особитом тачношћу и марљивошћу набројана су у чланку сва Рајићева дела, и она која нису штампана, описана су детаљно. Ово је дакле поуздана грађа за потоњег оцењивача Рајићевих дела. *J. P.*

138. **Радонић Јован,** Јован Рајић (1801—1901). Браник 1901. Бр. 81. (Radonić J., Jovan Rajić.)

У чланку се цртају прилике посред којих је Рајић одрастао, прати се његово школовање у Русији и оцењује вредност његове историје. *J. P.*

139. **Живановић Јован,** Језик Јована Рајића у књижицама писаним за децу. Коло I., 492—4. (Živanović J., Die Sprache des Jovan Rajić in den für die Kinder geschriebenen Büchern.)

„Священная історія ради малолѣтно дѣчице“ г. 1802 била је издана у рускословенском језику. Али у рукопису, па и у 1. издању г. 1797 била је у „простом“ српском језику. (Срв. Věstn. SF. II., 48, 166.)

140. **Гавриловић Анд.,** Доситије Обрадовић. Срв. Věstn. SF., I., 81, 55.

Rec. Arch. Jag. XXIII., 275—7 (M. R., о биографији Обрадовића, првенче Об. изгубљено, грчки оригинал Христоитији.)

141. Свети Петар, Господар Црне Горе и Доситије Обрадовић. Књиж. Лист I., 57—61.

142. **Гавриловић Анд.,** Последње путовање Доситијево (Коло I. за 1901, стр. 6). Доситије у Тополи (Коло I. 342). Међу политичким струјама (Коло I. 551), Доситије је рођен 1739. (Коло II. за год 1901. стр. 645—648). (Gavrilović Andr., Die letzte Reise des Dositij Obradović.)

Прва три чланка су одломци из дела у рукопису „Доситије у Србији“. У четвртом се доказује на основу једнога писма архим. Герасима Зелића да се Доситеј родио год. 1739. *Т. О.*

143. **Гавриловић Андра,** Доситијева Богословија. Наставник XII., 34—40. (Gavrilović Andra, Die von Dositij Obradović in Belgrad gegründete theologische Schule 1810—1813.)

144. — Доситијева пошљедња љубав. Бос. Вила. XVI., 174—5.

145. **Момчилчо Иванић,** Јаков Игњатовић. 60. и 61. књ. Српске Књижевне Задруге. Милан Наранџић, роман. Прва и друга књига, Београд, 1900, стр. III—LI.

Реф. Слободана Јовановића у Зори стр. 185.

146. **Гавриловић Анд.,** Први лиричари и естетичари у новијој књижевности српској. Глас Срп. Академије LX. Други разред 38, стр. 215—297. (Gavrilović And., Die ersten Lyriker und Esthetiker in der neueren serb. Literatur.)

Садржина I. Поглед на књижевну појезију српску XVIII. в. — II. Живот Јована Дошеновића и Луке Милованова Ђорђевића. — III. Књижевни радови им. — IV. Песнички радови. — V. Књижевна естетика. — VI. Јов. Дошеновић и Л. Милованов о правопису и језику. — VII. Значај им.

147. **Томановић Л.,** Dr., Петар II. Петровић Његош и начело народности. Бранково Коло за 1902, стр. 123—131, 179—186. (Tomanović L., Dr., Petar II. Petrović Njegoš und das Prinzip der Nationalität.)

На основу књиге „Петар II. Петровић Његош као владалац“, написао Др. Л. Томановић. Цетиње 1896. Само писмо Ханки в. у „Гласу Црногорца“ 1899. Већи део овога чланка изашао је у Његошеву броју мостарске „Зоре“ (за 1901, стр. 346—353). *Т. О.*

148. **Марко Цар,** У пјесников вијенац (о 50-ој обљетници Његошеве смрти). Зора стр. 341—343.

149. **Милићевић М. Ђ.**, Његуш и Ст. Книћанин. Коло II. стр. 435—437.

150. **Павле Поповић,** О Горском Вијенцу. Мостар 1901. Пахер и Кисић. Стр. 284 + VIII. на 8°. (Pavle Popović, Über den Gorski Vijenac.)

Садржај: Увод, I. Грађа, II. Предмет, III. Радња, IV. Карактери, V. Дикција; Прилози. — Реферати Дан. А. Живаљевића (Коло II. 684—686), Дра М. Решетара (Бранково Коло за 1902. стр. 141—142; уједно одговор на замерке Поповићеве Решетаревој расправи у његову издању „Горског Вијенца"; Поповићев одговор ibid. стр. 563), ' вд. Врховца (Лет. М. Срп. Књ. 211, стр. 114—125). *Т. О.*

151. **Скерлић Јован,** Један прилог ка проучавању Горскога Вијенца. Лет. М. Срп. Књ. 206, стр. 68—76.

Прилог се тиче стихова 1582—1601. Горскога Вијенца; пореoriginalу се са епилогом Гетеова „Фауста" који се догађа у ауербахову подруму.

Срв. Бранково Коло VII., 603 (М. Медић). *Т. О.*

152. **Ђ(орђеви)ћ Тих. Р.,** Маштаније у „Горском Вијенцу". Кар. III., 137—144.

Г. Јован Скерлић мисли (срв. бр. 151), да је објашњење Обрадово, о том што је маштаније, остатак његова читања Фауста и несвесна репродукција исте сцене. Писац наводи многе сличне народне приповетке српске на мисли, да је Његош употребио грађу из причања српског народа.

153. **Медић Мојо,** Анакреонт, Шилер и П. Петровић Његуш. Лет. М. Срп. Књ. 208, стр. 97—109. (Medić Mojo, Anakreont, Schiller und P. Petrović Njeguš.)

Стихови „Горског Вијенца" 2300.—2310. и стих. 2499.—2510., неки Анакреонтови, неки Шилерови у „Вилхелму Телу"; литература о том. *Т. О.*

154. **Светислав Стефановић,** Његошев „Шћепан Мали", кратка скица. Зора стр. 355.

155. **Милан Шевић,** Др., О „Лучи микрокозма". Зора стр. 353—355.

156. **Атанасије Шола,** Једна почетничка пјесма Његошева. Зора стр. 362.

Прештампана из „Српског Народног Листа" за год. 1837. бр. XXIX.

157. **Поповић Павле,** Једно изгубљено дело Његошево. Срп. књ. Гл. IV., 317—320.

Дело о Црној Гори на француском језику.

158. **Ховоркова Зорка,** Његош у Чеха. Коло II., стр. 453—455.

159. **Живаљевић Дан. А.,** Његош у талијанској књижевности. Коло II., стр. 445—448.

160. Il Montenegrino all' Omnipotente, ode di Pietro II. Petrovich Njegus ultimo principe-vladika del Montenegro. Traduzione dal serbocroato. Roma. Tipografia sociale, p. 11.

Превод Његошеве песме „Црногорац к свемогућему Богу."

161. **Марко Драговић,** Један приложак за књижевно-просвјетну историју Црне Горе. Књижевни Лист, стр.

322, 371—379, 415—417. (Marko Dragovi
r- und Kulturgeschichte Montenegros)
ıятак периодичне књижевности у Црној Гори у нови

ıвић Дан. А., Неколике биографско-бı
шке. Босанска Вила за 1901 г.
ıма се говори: о Јевстахији Арсићки (стр. 12. и 13.
гр. 32., 33.), о Вуку Караџићу и његову чланку у „(
тр. 70.), о Бранку Радичевићу у књизи Јована Р
r der Serben", која је изашла 1852 год. (стр. 71.), (
новије књижевности у поменутој књизи му (стр. 93.),
френовића (стр. 48.—51.), о Милошу Стојановићу (с

ћ Богдан, Књижевни листови. Ср
109.—122.
ıић Љуб., Књижевни преглед. Ср
57., 216.—221.
ıиће три књижевничке генерације у прошлогодишњ
ıнице 1900 године. — Завршна о „Dubrovačkoj l
ıас пише у Дубровнику. — Прошлогодишња књиже

И. В., А. С. Пушкинъ въ сербо-хорва
ıеркъ библіографическій. А. С. Пушкинъ въ
136. (Jagić V., A. S. Puškin in der serbokroa
ın. SF. II., 82, 30.
ıь Миливой, А. С. Пушкинъ въ хорва
Ib. 51—67. (Šrepelj Milivoj, A. S. Puškin
r.) Cf. Véstn. SF. II., 82, 30.
И. В., О переводѣ „Руслана и Люди

лтава" въ двухъ хорватскихъ пе
63.
усалка" въ сербскомъ перевод

вказскій плѣнникъ" въ трехъ сер
іереводахъ, ib. 175—200.
ʻеній Онѣгинъ" въ трехъ сербско-хо
ахъ, ib. 202—310.
рисъ Годуновъ" въ двухъ перево,

ıсколько словъ о трехъ перево,
дочки", ib. 327—342.
джело" въ двухъ переводахъ одн
ıдчика, ib. 343—364.
овић) Јов., Српски пријеводи Лено
ıо Коло стр. 440.—443. (Živanović Jov., Se
Lenore Bürgers.)

E. Slovensko Slovstvo.

er K., Dr., Zgodovina slovenskega slovstva. zek. 1901. (Geschichte der slovenischen Literatur.)
von XXI., 432 sl. (Dr. Jos. Tominšek.) Srv. Věstn. SF. I., 81, 58.

č Fran, Dr., Početki naše književnosti za mladino. 357—364. (Anfänge der slovenischen Jugendliteratur.)

a Dalmatina Predgovor k bibliji iz l. 1584. Preizdal Anton Chráska. V Č. Budějovicah. Natisnil A. Po- II. + 84. C. 30 h.
von XXI. 644.

snik Matija, dr., Protireformacija na Kranjskem Tomažem Hrenom (Chroenom). Kat. Obzornik V. Gegenreformation in Krain unter Chroen.)
članku str. 206—215 poveličuje pisatelj Hrena (1560—1630) a slovenskega katoliškega slovstva, kateri je dal na svoje 3000 izvodov „Evangelia in Lystuvi" (1612), hotel izdati tudi rico in katekizem, njegov brezuspešni trud za otvoritev nove ljani. Š.

aynska kroneka" P. Marka Pohlina. Priobčil P. pl. opisu c. k. dvorne knjižnice na Dunaju. Izv. Kran. XI.,

ter J., Dve slovenski knjižici iz 18. stoletja. 647 sl.
, knisicza ispitavanya teh pet glavneh stukov maloga kateanoga patra Petra Kanisiussa" 1758, 1764, m. 8°... „Sklepaje izdaje, sem zaznal, da je pisec volil neko vzhodnoštajersko prav ob ogrski meji, dočim se jezik 1. izdaje naslanja na ovori južno od onega."

Fr., Dr., Vodnik in Kopitar. Odlomek iz naše slove. Lj. Zvon XXI., 678—688.

alentin Vodnik, der erste slovenische Dichter. II., 386—461. I.
Leben (386—440). II. Vodnik's Dichtungen (440—461). Fort-

šernov-Album 1800—1900. Lublaň.
bl. III. 292. Изв. рус. яз. V., 1332—46 (Ѳ. Е. Коршъ). Srv. Lj.

zije drja Franceta Prešerna. Uredil skriptor prof. tila in natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Lju-. 1 kor. 40 h.
zvana ljudska izdaja Prešernovih pesni.
von XXI., 213.

ихотворенія Франца Прешерна. Со словѣнцкаго подлинниковъ перевелъ Ѳ. Коршъ. Москва. нера. XCXIX. + 244. Ц. 1 р. 50 коп.

Ref. Лит. В., I., 188—191. (В. Н. К.) Сб. Гал. I., отд. I., стр. 1780
Zvon XXI., 53—59 (A. Aškerc).

Переводу предпослана біографія поэта и оцѣнка его поэтической дѣятел

187. Moskovskija Vjedomosti o Korševom Preše Lj. Zvon XXI., 287—9.

188. Прешернова стогодишњица. Крштење на Са Спев Фр. Прешерна. Препев Ник. Марјановића. С предго проф. Анд. Гавриловића. Београд. Штампарија Бојовића и Ми 1900, str. 32.

Ref. Lj. Zvon XXI., 188 sl. (A. Aškerc).

V predgovoru je v markantnih potezach očrtan Prešernov življ in njegov pesnički značaj.

189. **Ułaszyn Henryk,** O tłumaczeniach polskich F ciszka Preszerna. Kraj XX. Nr. 3.

190. Prešeren in Slovanstvo. O stoletnici pesnikovega r napisal prof. Fr. Ilešič. Ljubljana. L. Schwentner, 44 str. C. 70 h

Ref. Sl. Přehl. III., 345 sl. (J. Hudec). Arch. Jag. XXIII., 294—2 Prijatelj). Lj. Zvon XXI., 63—67 (Rajko Perušek in „Dostavek uredni Dom in svet XIV., 61.

191. Še enkrat „Prešeren in slovanstvo". Spisal F. Lj. Zvon XXI. 282—5 (R. Perušek).

192. **Vidic Fr.,** Dr., Pesnik Prešeren — pred Ileši sodbo. Slov. narod 1901. 11. in 12. Febr. štev. 34. 35.

193. **Ilešič,** Moj „Prešeren in Slovanstvo" pred kri ib. št. 40. 42.

194. **Hudec J.,** Dr. France Prešern. (1800—1849.) Jeho doba a básnická díla. Sl. Přehl. III. 168—172, 222—228, 312— 418—421, 463—471.

Ref. Lj. Zvon XXI., 359.

195. **Karásek Jos.,** Dr., František Prešeren. K slavno dnům slovinského národa podává —. Č. Revue IV., I., 393— 546—554.

196. **Prusík B.,** Dr., France Prešeren. Jubilejní skiza, ib 1, 341 sl.

197. **Leciejewski Jan,** Franciszek Preszern, poeta sło ski. Odbitka z „Ateneum" 1900, IV., 545—562.

Ref. Lj. Zvon XXI., 213 sl. (Fr. Ilešič).

198. **Murko M.,** Dr., Misli k Prešernovemu življenje Lj. Zvon XXI., 122—137.

199. Prešernov „Krst pri Savici". Čitao u sjednici hist razreda Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti u slavu sto njice rođenja Fr. Prešerna dne 3. prosince 1900 pravi član Dr. Au Musić. Ljetopis jugoslav. Akad. XV., 165—192.

200. **Pintar L.,** O Prešernovi literarni zapuščini. Lj. XXI., 490—494.

Steska Viktor, Paberki o Prešernu. Kat. Obzornik XIV.

na: 1. Prešernovo naziranje, 2. Prešeren in slovenščina, 3. Sonetni starejši Prešernovi kritiki, 5. Pogreb dr. Prešerna. Ill. Bl. 13. II. . 6. Auerspergovo pismo.

Štrekelj K., Dr., Prešeren in narodna pesem. Zbor. 1—22.

Trinko J., Un poeta sloveno - Francesco Prešeren. lr. 4., 22., febr.

.j. Zvon, XIX., 358 sl.

Zawiliński R., Fr. Prešeren. Czas 1901, N. 31, 32, 33. .j. Zvon XXI., 290 sl.

Štrekelj K., Prešeren v poljščini. Lj. Zvon XXI. 507 sl.

Šlebinger J., Književni drobiž iz l. 1839. Zbor. Ljubl. ·125.

ı v danjčici tiskana knjiga, pesnička zbirka A. Šerfa „Cvetenjak cveteči mladosti vsajen".

Ilešič Fr., Dr., K hronologiji slovenskih prevodov ıe. Lj. Zvon XXI., 722 sl.

ıič je za svoje „Slov. berilo za 5. Gimnaz. razred" prevajal „Ribar škina, iz J. Kochanovskega „Lipa".

Пріятель Иванъ, Пушкинъ въ словѣнской лите- (Prijatelj Iv., Puškin in der slovenischen Literatur.) A. C. Пуш- ожнослав. литер. 367—395. Cf. Věstn. SF. II., 82, 30.

Prijatelj Ivan, Puškin v slovenskih prevodih. Ljubl. III., 52—89.

Steska Viktor, Dr., Janez Gregorij Dolničar, kranjski .ar. Dom in Svet XIV. 517—526, 581—586.

Štrekelj Karol, Dr., O Ledinskega pesmi „Razne pota". vet XIV. 438—440.

ıub Ledinski je pseud. slov. pesnika Antona Žaklja 1816—1868.

Glaser Karol, Dr., Ivan Macun. Njegovo življenje in delo- ı in Svet XIV. 645—655, 709—720.

Brinar Josip, Anton Martin Slomšek kot pedagog. , 94 str.

)r. Fr. Ilešič, Popotnik XXII. 274—276, 307—311. Brinarjev odg. 39.

F. Исторія русской словесности.

Пыпинъ А. Н., Исторія русской литературы. rch. Jag. XXIII., 277.—291. (V. Jagić: разборъ 2-аго, 3-аго 4-аго то- мія А. Н. Пыпина: „Die Vorliebe des verehrten Literaturhistorikers ie Zeichnung der allgemeinen Culturbilder, in denen die Stimmung

e, die Physiognomie der Gesellschaft analysirt wird, ɔr sich als ein grosser Meister. Nicht in gleicher We ht, die individuellen Züge einzelner Dichter, Schriftst ritiker klar hervortreten zu lassen. Sie sind ihm alle nu osse russische Volksgeist von Zeit zu Zeit die Errunge ɔ um die Befreiung des Gedankens, um die Veredelung de a niedergelegt hat . . .“ Mängel an Ebenmass in der B ɩdes . . . Offenbar liess sich Pypin stark von der Erwägu in Thema dem voraussichtlichen Lesepublikum bekann r gebildete Leser Russlands . . . wird der Darlegung anderer Ansicht sein sollte, nicht das Verdienst eine den Gegenstand und scharfer kritischer Beleuchtung nen . . .“ — Сб. Гал. I., 2., стр. 55—58. (Ю. Яворскій).

rückner Alexander, Z dziejów literatury i c (Aus der Geschichte der Literatur und der Kultur um 1901, Nr. 6, str. 911—951.

в. Стар. LXXIV. отд. 2, стр. 61. (Статья написана по пово . Пыпина Исторія русской литер. Давши въ началѣ ку всѣхъ трудовъ и личности нашего почтеннаго ученаг ъ послѣдовательный обзоръ всего характернаго въ жизн ого народа, начиная отъ древнѣйшихъ временъ . . .)

[олевой П. Н., Исторія русской слове ѣйшихъ временъ до нашихъ дней. Вып. ами, рисунками и автографами въ текстѣ. С.-Пб. hichte der russischen Literatur.) Срв. Věstn. SF. I., r. B. I, 192—197 (Вл. Боцяновскій: „Человѣкъ, любящій литературу, пробѣгая „трудъ“ г. Полевого, будетъ воз и прямо таки кощунственнымъ отношеніемъ автора къ это ому дѣлу.“) Нов. Время Nr. 9002.

.ященко А. I., О древне-русской лите ріи русской словесности“ П. И. Полево 2., стр. 7 сл.

езеленовъ А. И., Исторія русской слове нихъ учебныхъ заведеній. Изд. 8-е. П оф. А. И. Кирпичникова. М. 1899. X. + 240. (N ichte der russ. Literatur für Mittelschulen.)

МНПр. 334. 1—4. (наша учебная литература).

[ворскій Ю., Новые труды по русской л Гал. I., 1. (Javorskij Ju., Neue Arbeiten über

[рущовъ М. Н., Сборникъ литературныхъ .ъ и этнографическихъ статей и зам I. Стр. 1. + IV. + 507. Ц. 2 р. 25 к.

ніе „Сборника“ разнообразное; здѣсь мы встрѣчаемъ ой литературы древней, новой и новѣйшой: „О памятник

: Куликовскую битву", „О просвѣтительной дѣятельности Екатерины) литературныхъ заслугахъ графа А. К. Толстаго" и др.
:МНПр. Nr. 338, стр. 511—12; В. Евр. XXXVI., кн. 11. (ноябрь).

Абрамовичъ Д., Новый трудъ по русской библіо-
Изв. рус. яз. V., 1272—1283. (Abramovič D., Ein neues r die russische Bibliographie.)

ывки и дополненія книги А. В. Мезіеръ Русская словесность съ XI-аго год. Срв. Věstn. SF. I., 13, 74.

Кораблевъ В., Иностранцы о русской литера-
ит. В. I., 43—55. (Korabljev V., Fremde über die russische

книгѣ Валишевскаго сл. Věstn. SF. I., 82, 62; 2. Изъ книги P. Betza SF. I., 72., 1. перепечатанъ небольшой списокъ иностранныхъ книгъ и оссіи и русской литературѣ.

Смирновъ С., Статьи по исторіи русской церкви
библіографическій обзоръ. Богословскій Вѣстникъ 1901 г., . 374—400. (Aufsätze zur Geschichte der russischen Kirche.)

жание статьи: „О хожденіи Трифона Коробейникова. – Церковно-дѣло въ Московской Руси. — Государственное значеніе русскихъ ца- – Изъ воспоминаній протоіерея Базарова: о духовной цензурѣ въ е императора Николая I., о духовной учености въ Россіи. — Церковно-ые вопросы въ эпоху Александра II. — Перечень другихъ статей."

Ш.

Шишмаревъ В., Этюды по исторіи поэтическаго
формъ. ЖМНПр. т. 338. стр. 250—302.

Покровскій П. И., Исторія русской книги въ
къ и образцахъ. Изв. по литерат. и библіогр. книжн. ва стр. 1—6, 22—27, 40—49; 58—62, 76—78; 85—89, (статья не кончена). (Pokrovskij P. J., Geschichte des russi-hes in Skizzen und Bildern.)

Мезіеръ А. В., Указатель историческихъ рома-
ригинальныхъ и переводныхъ, расположен-
о странамъ и эпохамъ. Русская Школа II.—III., IV., (Mesier A. V., Register historischer, originaler und übersetzter

Барсовъ Т. В., О духовной цензурѣ въ Россіи.
теніе. 1901 г., май, 691—719; іюнь, 966—998; іюль, ; августъ, 238—257; сентябрь, 390—404. (Barsov T. V., geistliche Censur in Russland.)

жаніе: „Вмѣсто предисловія. I. Необходимость цензурнаго наблюденія церковнаго вѣроученія и нравоученія. — II. Руководственныя ука-йствій цензуры въ посланіяхъ и примѣрѣ св. апостоловъ. — III. Опыты дѣйствованія въ древней вселенской церкви. — IV. Пріемы и мѣры дѣйствованія въ древней русской церкви. — V. Способы книжной цен-еденіемъ книгопечатанія въ Россіи. — VI. Духовная цензура въ на-ды существованія св. Синода. — VII Кругъ дѣйствій синодальной цен-'III. Примѣры цензурнаго дѣйствованія Св. Синода. — IX. Участіе

Св. Синода въ цензурѣ свѣтскихъ книгъ. — X. Переходное д
зуры время. — XI. Учрежденіе цензуры для издаваемыхъ въ
мыхъ изъ-за границы книгъ. — XII. Объ учрежденіи духов
Москвѣ."

228. — Источники Словаря русскихъ писател
Венгеровъ. Т. I. Ааронъ — Гоголь. С.-Пб 1900. (Vengero
eines Wörterbuches der russischen Schriftsteller. 1. Aaro
Věstn. SF. I., 82, 66

Rec. В. Евр. 36. I. 846—851. (А. П.) Лит. В. I., 460—46
торые пробѣлы). Ист. Вѣст. LXXXIII., 1181 сл.

229. **Добрынъ А. П.,** Біографія русскихъ писате
и новаго періодовъ. Съ алфавитнымъ указателемъ произв
Срв. Věstn. SF. I., 82, 65.

Ref. Кіев. Стар. LXXII., Отд. II., 35—37. (В. Д., „многи
писателей совсѣмъ игнорируетъ, а о которыхъ пишетъ,
ошибками.")

230. **Галлерея русскихъ писателей.** Текстъ
И. Игнатовъ. Изданіе С. Скирмунта. М. 1901 г., ст
Ц. 3 р. 50 к. (Eine Gallerie der russischen Schriftsteller

Ref. Лит. В. I., 466. Изв. Вольф. IV, 79. Нов. Время Nr.
LXXXIV., 372 сл. Кіев. Стар. LXXIII, отд. II, стр 107 сл.

Цѣль книги представить читателямъ собраніе портретовъ
лей ... начиная съ Кантемира до нашихъ дней.

231. **Покровскій В.,** Сокращенная ист
хрестоматія. Часть I.—IV. Москва 1901.

Ref. Ист. Вѣст. LXXXVI., 1243 сл.

Въ 1. части собраны статьи, относящіяся къ изученію наро
въ 2. къ характеристикѣ литературы до Карамзина; съ 3. ста
Крыловѣ, Жуковскомъ и Грибоѣдовѣ, въ 4. статьи о Пушкинѣ,
духовное развитіе и творчество Гоголя.

232. **Милюковъ П.,** Очерки по исторіи ру
туры. Часть III Національзмъ и общественное м
Изд. журнала „Міръ Божій". С.-Пб. (Miljukov P., Skizze
der russischen Kultur.)

Ref. Лит. В. II., 155 сл. Изв. рус. яз. VI., 3. стр. 3
Прѣсняковъ.)

233. **Свѣнцицкій И.,** Начала философіи
литературѣ XI.—XVI. в. Сб. Гал. I., отд. I., с
246—255.

„Природная философія русскаго народа", опредѣленіе добр
взгляды въ поученіи Мономаха, въ посланіи митрополита Ник
Даніила Заточника, въ переводной литературѣ древне-русской.
схоластическая философія, Нилъ Сорскій, Максимъ Грекъ,
Андрей Курбскій.

234. **Бобровъ Е.,** проф., Философія въ Россі
изслѣдованія и замѣтки. Выпускъ V., 55—65. (Прило
Уч. Зап. Казан Унив.) (Bobrov E., Prof., Die Philosophi

235. **Кедровъ С.**, Древне-русскія братства. Русскій Архивъ 1901. Nr. 7, стр. 305—336. (Kedrov S., Die altrussischen Brüderschaften.)

Литература предмета. Идея братства. Славяно-германская братчина. Вліяніе христіанства. Западно-европейскія гильдіи. Отличіе отъ нихъ русскихъ братствъ. Древне-русскій приходъ. Его вліяніе на воспитаніе личности. Развитіе западно-русскихъ братствъ. Ихъ устройство. Средства религіозно-нравственнаго воспитанія. Юношескія братства. Живые примѣры вліянія братскихъ союзовъ.

Древній періодъ.

236. **Владиміровъ П. В.**, проф., Древняя русская литература Кіевскаго періода XI—XIII. вѣковъ. Кіевъ 1900, стр. IV., 375, 46, 17, 4, 4, 9. II. (Vladimirov P. V., Die altrussische Literatur der Kijever Periode vom XI.—XIII. Jh.)

Rec. Arch. Jag. XXIII., 590—602 (M. Speranskij). Лит. В. II., 50 сл. Р. Мысль 1901, VII. библ. отд. 214 сл. Сб. Гал. I., отд. 1. стр. 259—262. (Ю. Яворскій.

237. **Харлампович К. В.**, Къ вопросу о просвѣщеніи на Руси въ домонгольскій періодъ. (По поводу взглядовъ В. Н. Татищева и Е. Е. Голубинскаго.) Сб. Гал. I., отд. 1., стр. 309—330. (Charlampović K. V., Zur Frage nach der Bildung in Russland in der vormongolischen Periode.)

238. **Азбукинъ М.**, Очеркъ литературной борьбы представителей христіанства съ остатками язычества въ русскомъ народѣ XI.—XV. вѣка. Р. Ф. В. т. 35, 37. 38, 39. (Azbukin M., Eine Skizze des literarischen Kampfes der Vertreter des Christenthums mit den Resten des Heidenthums im russischen Volke im XI.—XV. Jh.)

Ref. Зап. Шевч. XL. бібл. 2. (М. Г., Автор „зібрав цікавий материял для характеристики напрямів староруської проповіди — й побута")

239. **Архангельскій А.**, Изъ лекцій по исторіи русской литературы. Наканунѣ христіанства и письменности. Р. Фил. В. XLV., 82—144. Отд. отт. Варшава 1901. (Archangeljskij A., Aus den Vorlesungen über Geschichte der russischen Literatur. Am Vorabende des Christentums und des Schrifttums.)

Ref. Лит. В. II., 326. Р. Мысль 1901, IX., библ. отд. 286.

Арійское племя, родина, религіозныя вѣрованія, языкъ; выдѣленіе славянскаго племени; заселеніе сѣверо-востока Европы русскими славянами, бытъ русскихъ славянъ, земледѣліе, скотоводство, пчеловодство, промыслы рыбные, лѣсной, звѣриный; ремесла, торговля, нравы, право, религія, обряды, празднества; народная поэзія, музыка; слѣды вліянія христіанскихъ понятій; письмо и письменность до принятія христіанства.

240. — Образованіе и литература въ Московскомъ царствѣ кон. XV.—XVII. в. Зап. Каз. LXVIII., кн. I., стр. 1—34, кн. 2, стр 81—126; кн. 9, 79—126., кн. 10, стр. 171—206. — (Archangelskij A., Bildung und Literatur im Moskauer Reiche vom Ende des XV.—XVIII. Jh.) Срв. Věstn. SF. I., 83, 68.

вч. XLIII., бібл. 5—7.

зія или письма Курбскаго, переводы сдѣланные тійскаго собора; кн. К. К. Острожскій (кн. 2.) Запа XVI.— перв. пол. XVII. вв., изданія книгъ богос творешй отцовъ церкви, сочиненій духовнаго и пр юдыши учебной литературы. (Кн. 9.) Памва Берынд и защита православія. (Кн. 10.) Полемическое сочи Смотрицкій, Лаврентій Зизаній, трудъ люблинскаго чей.

іскій М. Г., проф., Экскурсы въ о укописей и старопечатныхъ п ь 1900, 1901. Срв. Věstn. SF. I., 91, 123. I., 335.

отскій П., Къ вопросу объ инозе ь источникахъ „Начальной лѣт ., 1—31. (Zabolotskij P., Zur Frage nach de len der „Urchronik".)

сенъ съ взглядомъ проф. Истрина на соотношеніе рядъ лѣтописныхъ сказаній, признаваемыхъ обы „Палеи", отнюдь недопускаетъ такого заключенія ченін параллельныхъ свидѣтельствъ „Лѣтописи" разсмотрѣнныхъ лѣтописныхъ сказаній заставляет бщихъ для „Лѣтописи" и „Палеи" источникахъ" е 2-я редакція Слова Меѳодія Патарскаго, „преиму письменные византійскіе документы или славянск ертами; за „исповѣданіе вѣры" не пользовался лѣ рникѣ 1073 г. ни греческимъ подлинникомъ Михаи ъ съ чертами такъ называемаго полуаріанства и особенно въ смыслъ отдѣльныхъ словъ.

матовъ А., Начальный Кіевскій лѣт сточники. Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера 1—9. Ср

Шевч. XL., бібл. 2. (М. Г.)

ювъ И. В., О Поученіи Владиміра Моно ., 101.

Шевч. XLI., бібл. 2. сл. (М. Грушевський: все н ный характеръ.)

инъ И. М., Князь Владиміръ Мо ніе. Часть первая. Поученіе дѣтямъ. I и. М. 1901. VIII. + 324 стр. Ц. 2 р. 50

енко Г. П., Поученіе блаженнаго Ѳ ерскаго, о казняхъ Божіихъ. С

вч. XLI., бибд. 3. (М. Г.: добра работа . . . на з ясняти питання про вступ, який маємо в лїтоп ий именем Теодосия, а не маємо у Фотия.)

Іященко А., Замѣтка о сочиненіяхъ Ѳеодосія. Срв. Věstn
Э.

·. Гал. I., 1. 103 сл. (Ю. Яворскій.)

Іаговецъ В. А., Жизнь и сочиненія преподоб-
ѳеодосія. Сочиненіе удостоенное Историко-филологическимъ
съ золотой медали. К. Изв. годъ XLI., іюнь, августъ,
отд. изданіе. Кіевъ стр. 1—149. Ц. 1 р. 50 к.

брановичъ Д. И., Изслѣдованіе о Кіево-Печер-
терикѣ, какъ историко-литературномъ памят-
рус. яз. VI., кн. 3., стр. 207—235. Кн. 4. стр. 37—102.

ратурные труды преп. Нестора Лѣтописца, св. Симона, епископа
и Суздальскаго, и Поликарпа, Черноризца Печерскаго монастыря.
ахъ и спискахъ Печерскаго патерика.

Кадлубовскій А., Очерки по исторіи древне-
литературы житія святыхъ. Р. Фил. В. XLV.,
XVI., 5 - 128.

ударные разсказы Волоколамскаго Патерика. — 5. Русскія житія
в. и современныя имъ направленія русской религіозной мысли.
я сравнительнаго изученія христіанской легенды, между прочимъ
Милосердой или объ Аллилуйской женѣ и сродныхъ легендахъ,
3 сл. — Т. XLVI. Житіе Сергія Радонежскаго писанное инокомъ
прозваннымъ Премудрымъ въ I. четверти XV. в., труды Пахомія
тература житій отъ Пахомія до Макарія. Житія Макарьевскаго

угославскій Д. К., Иваничскія мѣсячныя минеи
г. Срв. Věstn. SF. I., 87, 96.

з. Шевч. XLII., бібл. 8—10.

Соболевскій А. И., Чудо св. Климента, папы Рим-
древне-русское слово (домонгольскаго періода).
з. VI., кн. I., 1—8. Срв. Věstn. SF. II., 55, 215.

Фил В. XLVI., 302.

Іудиловичъ А., Историческая замѣтка о рус-
рьевѣ стараго времени въ связи съ житіемъ
ора и 72 юрьевскихъ мучениковъ. Юрьевъ.
К. Маттисена. (Изъ Сборника Учено-Литературнаго
при Импер. Юрьевскомъ Университетѣ. IV.) Стр. 72,

·. В. II., 53.

олубовскій П. В., Опытъ пріуроченія древне-
проповѣди „Слово о князьяхъ" къ опредѣленной
сва 1899, стр. 36. (отд. отт. изъ Трудовъ археогр. ком.
еол. общ. т. I)

— Служба святымъ мученикамъ Борису
зъ Иваничской минеѣ 1547—79 г. Срв. Věstn. SF.

Rec. Зап. Шевч. XLIII., бібл. 3—5. (M. Грушевський: авторомъ уст ная дата „Слова о князьяхъ" „2./V. 1175" „в дійсности тільки одна з мож въ 2. „автор зовсім добре довів залежність літописного епізода від ів службы"; съ другими выводами рец. не согласенъ.)

256. **Каллашъ В.,** Нѣсколько догадокъ и соображеній воду *Слова о полку Игоревѣ.* Юбил. Сб. Вс. Ѳ. Миллера 316—347. Срв SF. I., 89, 107.

Ref. Зап. Шевч. XL., бібл. 3—5.

257. **Вербицьки М.,** Із Слова о полку Игоревім. B. IV., 116.

258. **Залозецкій В. Д.,** О Боянѣ въ Словѣ о П Игоревѣ. (Отрывокъ изъ обширнаго изслѣдованія о Р. Фил. В. XLVI., 250—274.

Боянъ — Буй Янъ, Янъ сынъ Вышаты Творимирыча, воеводы Я его руское же имя Святославъ. А Боянъ мѣста XIV., 1. по изданію Ого самъ авторъ этого Слова.

Ref. Kiев. Стар. LXXV, отд. 2., стр. 120 сл.

259. **Франко Ів.,** Слово о Лазаревѣ воскресенія. Срв. Vě I., 89. 109.

Реф. Сб. Гал. I., 1. стр. 98—100. (Ю. Яворскій.)

260. **Гуссовъ В. М.,** Къ вопросу о редакціяхъ Молен ніила Заточника. Срв. Věstn. SF. I., 90, 110.

Rec. Зап. Шевч. XLI. бибд. 3 сл. (М. Г.: по мнѣнію рецензента „входить в одну групу з иньшими українськими памятниками сих ч Слово о п. Игоровім" и др.)

261. **Заболотскій П.,** Легендарный и апокрифич элементъ въ Хожденіи иг. Даніила Р. Фил. В. т. 41.

Rec. Зап. Шевч. XLII., бібл. 10 сл

262. **Рѣдинъ Е. К.,** Толковая лицевая Палея вѣка собранія Гр. А. С. Уварова Памятники Древней менности и Искусства, Nr. CXLI. Отчеты о засѣданіяхъ Об въ 1898—1900 году, приложенія, стр. 1—9.

Задача автора — „лишь подѣлиться замѣчаніями о спискѣ лицевой собранія гр. А. С. Уварова, являющемся сравнительно съ Александро-Невс болѣе полнымъ и лучшимъ представителемъ первой редакціи лицевой Т Палеи." — Къ статьѣ приложены три автотипическихъ снимка съ ми рукописи.

263. **Карнѣевъ А.,** Къ вопросу о взаимныхъ отноше Толковой Палеи и Златой Матицы. Срв. Věstn. SF. I., 84, 78.

Ref. Зап. Шевч. XL., бібл. 5.

264. **Кунцевичъ Г.,** Исторія о Казанскомъ цар (Ея списки.) С.-Пб. Отд. отт. изъ Сбор. Акад. т. LXIX. Nr.

265. **С. П.,** Къ каталогу списковъ „Исторіи о К скомъ царствѣ". Изв. Каз. XVII., 161—3. Дополненіе Nr. 264.

266. **Кунцевичъ Г. З.,** „Взятіе Казанскаго цар Пѣсня и сказаніе. Изв. рус. яз. VI. кн. 4., стр. 30—36.

о Д., Топографическія указанія Бесѣды Царяграда. Памяти Леонида Николаевича Май- VIII., 106—114.

:няетъ, что опредѣленія анонимнымъ авторомъ Бесѣды мѣсто- хъ храмовъ Царяграда, совершенно точны и правильны, и что ь служить важнымъ подспорьемъ при изученіи христіанскихъ ·инополя.

И. А., Люблинскіе отрывки. Срв. Věstn. SF. I, 84, 76. ., I, 341 сл. (В. Перетцъ.)

во Н., Къ исторіи сказаній о животныхъ ı русской литературѣ. I.—IV. М. 1901. Отд. 'рудовъ Славянской Комиссіи Московскаго Археол.

·

одневьца избрано о животѣхъ" въ спискахъ XIV.—XVII. — нія человѣческаго естества" конца XVII. в.

овъ Н. М., Страсти Христовы въ западно- ıскѣ XV. вѣка. Съ однимъ фототипическимъ сним-)01. IV. + 84 стр. 8°. (Памятники Древней Пись- усства, Nr. CXL.)

стъ былъ приготовленъ къ печати покойнымъ Н. М. Тупико- , прокорректированъ А. И. Соболевскимъ, которымъ написано е. „Издаваемый текстъ уже давно обратилъ на себя вниманіе писали не разъ. Проф. Брикнеръ (въ Archiv für slavische гр. 620—621) и Карскій (въ Сборн. отд. русск. яз. и словесн. V., стр. 21.—26.) пытались найти его латинскій или польскій спѣшно. Тѣмъ не менѣе не подлежитъ сомнѣнію, что онъ во- ому тексту, можетъ быть, прямо, скорѣе — чрезъ посредство Его языкъ, насыщенный полонизмами, почти совсѣмъ безъ ловъ, съ именами Христа и другихъ дѣйствующихъ въ еван- цъ въ латинской или польской окраскѣ, — показываетъ, что цимъ изъ западно-русскихъ католиковъ въ XV. вѣкѣ..." II., 53 сл.

нинъ В., Старецъ Елеазарова монастыря о посланія. Историко-литературное изслѣдованіе. I. + 768 + 105 + 114 стр. 8°.

азарова монастыря Филоеей, посланія котораго составляютъ о изслѣдованія (говоритъ авторъ изслѣдованія въ небольшомъ ивваетъ полнаго вниманія, какъ писатель своеобразно и тонко енныя особенности, направленіе мысли и жизни своей эпохи. на особенное пониманіе имъ всемірно-историческаго значенія ва и народа и на его теорію государственной власти и ея и, чтобы понять интересъ, который онъ можетъ вызвать въ

е текста изслѣдованія печатаются въ приложеніи слѣдующіе аніе игумена Елеазарова монастыря Памфила о Купальской ıллельныхъ редакціяхъ (Nr. I.); — 2. посланія старца Филоеея путевыя замѣтки о Цареградѣ и Египтѣ (Nr. XII.—XIII.); —

ма Спрвва о Промыслѣ Божіемъ (Nr. X
унія: а) неизвѣстнаго суздальца (Nr. XV.-
двухъ редакціяхъ (Nr XVII.—XVIII.), в
трактатъ преп. Іосифа Волоцкаго о непри
ескихъ имуществъ."
Ір. ч. 338, стр. 484—490 (А. Соболевскій
ого осуждаетъ).

Старецъ Филоѳей, инокъ Е
ѣчь, произнесенная въ С. Петербур
щитою диссертаціи, посвященной и
ельности старца Филоѳея.) Труды К
г., августъ, 529—543.

онировъ Ив., О составѣ запад
аемыхъ литовскихъ лѣтопис
6, ч. 335, стр. 70—117.

ирскій А. И., „Сказаніе вкра
одаряхъ" въ Воскресенской
стр. 88—119.

объ м. б. составилъ первую часть Сказанія
ъ. Вторая часть сказанія представляетъ
лавяно-румынской хроники, но очень
еси Брженецкаго. Все сказаніе редактирован
его въ оффиціальную московскую лѣтопис

сняковъ А. Е., Замѣтка о ли
рус. яз. VI., кн. 4., стр. 295—304

левскій А. И., Нѣсколько сло
. Е. Прѣснякова. Ib. 305—311.

тневичъ В., Отзывъ о сочин
аго: „Архіепископъ Елассо
его изъ русской исторіи по
о монастыря". Труды Кіевской Д
рь, 140—144; ноябрь 145—176; д
ензіи находитъ слабой оцѣнку научнаго
заключающагося въ мемуарахъ арх. Арсен
„открылъ и въ этомъ смыслѣ какъ бы п
ическій памятникъ" (мемуары захватываютъ
тное время), представилъ обстоятельное кр
памятника, сдѣлалъ въ общемъ хорошій
другими аналогичными памятниками и да
іе объ авторѣ вновь открытаго памятника.

аревъ Хр. М., Повѣсть о сме
сандровича и о началѣ Мос
менности и Искусства, Nr. CXLI.
за въ 1899—1900. году. Приложе
ъ заглавіемъ Хр. М. Лопаревъ напечатал
Москвы въ греческомъ переводѣ (по руко
тантинополѣ конца XVII. в., Nr. 176.), сдѣла

Москвѣ въ Иверскомъ Никольскомъ монастырѣ. „Переводъ повѣсти сдѣланъ по какой-то особой русской редакціи и, стало быть, впредь до отысканія его оригинала долженъ стоять на ряду съ Чертковскою публикаціею.“ Во введеніи Лопаревъ касается вообще вопроса о переводахъ съ русскаго на греческій. *Ш.*

279. **Рубцовъ М.,** Къ вопросу о „хожденіи“ Трифона Коробейникова въ Святую Землю въ 1582 году. ЖМНПр. 1901, апрѣль 359—388.

Ref. Виз. Врем. VIII., 221 сл.

Авторъ отстаиваетъ что это „хожденіе“ подлинное и самостоятельное сочиненіе Коробейникова, противъ гг. Забѣлина и Лопарева доказывающихъ, что хожденіе это простая передѣлка „Хожденія“ купца Василія Позднякова.

280. **Харлампиовичъ К. В.,** Западно-русскія православныя школы XVI. и начала XVII. вѣка, отношеніе ихъ къ инославнымъ, религіозное обученіе въ нихъ и заслуги ихъ въ дѣлѣ защиты православной вѣры и церкви. Казань 1898.

Rec. Зап. Шевч. XLIV., бібл. 16. (І. Ф.)

281. — Къ вопросу о сущности русскаго раскола старообрядчества. Казань 1900.

Rec. Ист. Вѣст. LXXXIII., 345—7.

282. **Браиловскій С. Н.,** Темныя мѣста въ біографіи Сильвестра Медвѣдева. Изв. рус. яз., VI., кн. 2., стр. 203—209.

Дополненія и поправки книги г. Прозоровскаго.

283. — Письма Сильвестра Медвѣдева. С.-Пб. 1901 г. IV. + 65 стр. 8⁰. (Памятники Древней Письменности и Искусства, Nr. CXLIV.)

Здѣсь напечатаны 18 писемъ Сильвестра Медвѣдева 1672—1681 гг. — „Только тѣ черновыя письма С. Медвѣдева, которыя находятся въ рукописи Императорской Публичной Библіотеки изъ древлехранилища Погодина, Nr. 1693.“ Письмамъ предпослано небольшое введеніе; кромѣ того они сопровождаются рядомъ примѣчаній. *Ш.*

284. **Пирлингъ П.,** Новое о Юріи Крижаничѣ. Р. Стар. II., 382.

285. **Radić Štěpán,** Nejdokonalejší představitel slovanské myšlénky (Jiří Križanić). Sl. Přehl. IV., 22—28. 119—124.

286. **Ротаръ Ив.,** Епифаній Славинецкій, литературный дѣятель XVII. в. Кіев. Ст. 1900, X.—XV. Отд. отт. Кіевъ 1901, стр. 119.

Rec. Зап. Шевч. XLI, библ. 20 сл. (Ів. Франко: Авторъ къ сожалѣнію не обратилъ вниманіе на мнѣніе проф. Соболевскаго и др., что Епифаній составилъ „Оглавленіе книгамъ и кто ихъ писалъ“, сочиненіе приписиваемое обыкновенно Сильвестру Медвѣдеву.) Изв. рус. яз. VI., кн. 2., стр. 247—251. (С. Браиловскій.)

287. Вновь найденные документы о святителѣ Димитріи Ростовскомъ. Труды Пермской уч. арх. ком. IV.

288. **Сменцовскій М.,** Братья Лиху
дованія изъ исторіи церковнаго просвѣщенія
конца XVII. и начала XVIII. вѣковъ. С.-Пб. 18

289. — Церковно-историческіе м
нительныя приложенія къ изслѣдованію „Брат
1899 г.

Rec. Ист Вѣст., LXXXII, 752—7. Изв. рус. яз.
(С. Браиловскій.)

290. **Соловьевъ Н. И.,** Судьба Θеодо
городскаго (нач. XVIII. в.). Р. Стар. I., 237

291. Проповѣди Гавріила Бужинс
Историко-литературный матеріалъ изъ эпохи пр
по рукописи Московской Духовной Академіи
Съ 1 автотипическимъ снимкомъ. Юрьевъ. 1901
(Оттискъ изъ „Ученыхъ Записокъ Импер. Ю
1901 гг.) Ц. 5 р.

Изданіе „представляетъ собою собраніе проповѣд
извѣстнаго современника и сотрудника Петра Великаго"
извѣстна въ печати лишь весьма незначительная часть
щемъ изданіи матеріала."

Рес. Лит. В. II., 252.

292. **Перетцъ В.,** Московскій кни
Лит. В. I., 430 сл.

293. **Соболевскій А.,** Московскій м
скаго времени. Лит. В. II., 128 сл.

294. **Харламповичъ К.,** П. Т. Сѣмен
никовъ. Лит. В. II., 221—225. (Дополненіе

295. **Лавровъ П. А,** Сокровище Дам
въ новомъ русскомъ переводѣ. Лѣт. ис
373—398.

Кромѣ перевода въ ркп. Хлудова, напечатаннаго
есть еще самостоятельный переводъ исполненный въ 171
полита Новгородскаго Іова, и третій сдѣланный на Аѳон

296. **Долговъ С.,** Повѣсть о святых
ныхъ мѣстахъ святаго града Іерус
ваемая Гавріилу архіепископу наза
слав. Палетинскій Сб. LII, С-Пб. 1900, стр. V

Rec. Виз. Врем. VIII., 192—194.

297. **Перетцъ В. Н.,** Историко-литерату
и матеріалы II. Изъ исторіи старинной русской по
о патріархѣ Никонѣ въ литературной обработкѣ пис
С.-Пб. 1900. Срв. Věstn SF., I., 94, 136.

Rec. Зап. Шевч. XLI, библ. 28—30. (Ів. Франко
які зібрав д. Перетцъ, одержала б надлежне осьвітле
кинула б цікаве сьвітло на склад думок її авторів, ко
ним методом: прототипи показалисьби для кождої в з
менстві. Д. Перетцъ такого досліду не дав . . . .)

Перетцъ В. Н., Историко-литературные матеріалы.
. Срв. Véstn. SF., I., стр. 100, Nr. 176.

ЖМНПр. 335. 517—524. (А. Соболевскій). Р. Фил. В. XLVI, 296—9
). Зап. Шевч. XLI. библ. 24—28. (Ів. Франко: рецензентъ между
› сомнѣвается „що дальші досліди над ритмікою „Слова о полку
„Похвали Богу" Пізида і иньших таких творів покажуть нам істо-
ій Руси ритмічних віршованих творів, будованих не по правилу
віршa.") Гал. Сб. I., отд. 1., стр. 182—184 (Ю. Яворскій).

Перетцъ В. Н., Замѣтки и матеріалы для исторіи
Россіи. Изв. рус. яз. VI., кн. 2., стр. 53—135. Отд.
стр. 83.

г. В. II., 152.

лбическая поэзія не безъ борьбы пріобрѣла права гражданства въ
ой литературѣ, и затѣмъ въ московской; памятники метрической
мотрицкій. — 2. Интересъ поляковъ къ пѣснямъ и виршамъ мало-
кеты съ нотами — 3. Слѣды народнаго пѣсеннаго размѣра въ лѣто-
кой). — 4. О естественномъ переходѣ силлабическаго стихосложенія
ау. — 5. Два стихотворенія сороковыхъ годовъ XVIII. в., неуклю-
на смертъ Петра В. и ода въ честь императрицы Елисаветы отъ
юсобнаго стихотворца. — 6. Панегирикъ императрицѣ Елисаветѣ
алоруссомъ. — 7. Свѣтская малорусская пѣсня теряя связь съ на-
ой, приспособлялась постепенно, путемъ прилаживанія ея къ музыкѣ
псальмъ, — а одновременно къ музыкѣ западно-европейской. Пере-
Mater. — 8. Сборникъ Виленской публ. библ. пол. XVIII. в. содер-
› вирши, нѣкоторые изъ нихъ просты заимствованы изъ польск.

Ждановъ Ив., Къ исторіи русскаго стихо-
я. (По поводу книги В. Н. Перетца. Изъ исторіи рус-
. Ч. I.—II.) Изв. рус. яз. V., 1308—1325.)

отрицаетъ историко-литературное значеніе теоріи Смотрицкаго;
метрика имѣла не маловажное значеніе въ исторіи и новаго и сре-
каго стихотворенія. Задолго до появленія хореевъ и дактилей Тре-
ı Ломоносова слагались уже въ нашихъ школахъ стихотворенія по
ическія, но прикрывавшіяся терминами греко-римской версификаціи.
ля ритмическая поэзія и ея вліяніе на русскую, роль школьниковъ
›; вліяніе польской литературы.

Перетцъ В., Запретная пѣсня временъ импера-
лизаветы Петровны. Лит. В. II., 17 сл.

— „Dies irae" въ русскихъ переводахъ XVIII. в.
, 301—303.

Новый періодъ. XVIII. вѣкъ.

Труды Я. К. Грота. III. Очерки изъ исторіи рус-
ературы (1848—1893). Біографіи, характеристики и
бліографическія замѣтки. Изданы подъ редакціей проф.
а. С. Пб. 1901. VIII. + 510 + 329 стр. 8°. (Jak. K. Grot's
Skizzen aus der Geschichte der russischen Literatur.)

„Настоящій томъ вмѣщаетъ въ себѣ III-й отдѣлъ Трудовъ Я
а именно извлеченныя изъ журналовъ и академическихъ изданій из
очерки и замѣтки его по исторіи русской литературы, за исключеніе
большихъ и капитальныхъ работъ его въ этой области — по изданію и
Державина, составляющихъ совершенно особое цѣлое и остающихся
нашего изданія, внѣ его рамокъ . . . .“ „Къ статьямъ и изслѣдован
отдѣла я позволилъ себѣ, говоритъ редакторъ, присоединить статьи
академика объ Академіи Наукъ и Второмъ ея Отдѣленіи въ виду
и живой связи, какая существуетъ между Академіей Наукъ, ея жизн
ріей и судьбами русскаго просвѣщенія и русской литературы. Статьи
объединенныя авторомъ еще при жизни подъ заглавіемъ: „Пушкинъ,
скіе товарищи и наставники“ (I-е изд. 1887 г. въ Сборникѣ отд. русск.
И. А. Н., т. 42., и отдѣльно), помѣщены здѣсь особымъ отдѣломъ въ к
Въ настоящемъ обновленномъ видѣ онѣ вышли недавно въ 100-лѣтне
Пушкина и особой книгой.“

Ref. В. Евр. XXXVI., кн. 1. стр. 851. Ист. Вѣст. LXXXIII., 34
Вольф. IV., 30.

304. **Сиповскій В. В.,** Изъ исторіи русской
туры XVIII. в. (Опытъ статистическихъ наблюденій.)
яз. VI., 1., стр. 120—165. (Sipovskij V. V., Aus der Gesc
russischen Literatur des XVIII. Jh.)

Цѣль этой статьи „привести въ извѣстность русскій романъ XV
лѣтія и опредѣлить его отношеніе къ другимъ литературнымъ жанра
столѣтія.“ Ростъ и паденіе печатной литературы вообще, особенно во
ствованія Екатерины II., отношеніе печатнаго романа къ рукописнымъ
значеніе романа какъ культурной силы въ XVIII. в. по мнѣнію крит
мемуарамъ этого времени; восторженные отзывы объ англійскомъ „с
романѣ. — 2. Ростъ русской журналистики, особенно „беллетристическ
наловъ. Статья, одна изъ самихъ важныхъ, заканчивается стати
таблицами.

305. **Сильво Л. Г.,** Опытъ алфавитнаго ука
сценичнимъ произведеніямъ, сочиненіямъ и п
вленіямъ въ Россіи съ 1672 по 1900 годъ (Silvo
such eines Registers der szenischen Werke und Vorstellungen in
von 1672 bis 1900.)

306. Русская періодическая печать 1703—
(Библіографія и графическія таблицы.) Составилъ и изда
Лисовскій. Вып. I, 1703—1856 гг. С.-Пб. 1895. Вып. II.
1880 гг.) С.-Пб. 1901. Cf. Věstn. SF. II., 10, 75.

Ref. Лит. В. II., 253. Истор. Вѣст. LXXXV., 700—702.

307. Сочиненія Императрицы Екатерины
основаніи подлинныхъ рукописей и съ объяс
ными примѣчаніями академика А. Н. Пыпина.
Импер. Ак. Наукъ. Т. I., стр. XI., VII.+419; т. II. стр. 5
стр. III + 456; т. IV. стр. IV. +262. Драматическія сочинені
1901. (Werke der Kaiserin Katharina II.)

. В. Евр. XXXVI. годъ, т. II., стр. 404 сл. Лит. В. I., 80 сл. Р. Мысль
. библ. отд. 285.

8. **Пыпинъ А. Н.**, Кто былъ авторъ „Антидота"? торія литературной дѣятельности имп. Екатерины II. В. Евр. г., т. III., стр. 181—216. (Pypin A. N., Wer war Autor des ? Aus der Geschichte der literarischen Thätigkeit Katharina II.)

ы получаемъ въ „Антидотѣ" одно изъ любопытнѣйшихъ произведеній ницы: это — личная полемика противъ писателя, оскорблявшаго Россію леветами, и вмѣстѣ изложеніе ея взглядовъ на состояніе имперіи и ха- народа .... „Антидотъ" есть прямая параллель той дѣятельности импе- которая только что передъ тѣмъ создала „Наказъ": „просвѣщеніе во- справедливости и человѣчности — были тогда ея идеаломъ."

9. — Историческіе труды имп. Екатерины II. XXXVI. г., кн. V. 170—202; VI. 760—803. (Pypin A. N., Die hen Arbeiten der Kaiserin Katharina II.)

0. **Порошинъ Ив.**, Императрица Екатерина II-ая писательница. Критическій очеркъ. (По поводу изданія неній на основаніи подлинныхъ рукописей.) Изв. Вольфа IV., 19.

1. **Бурдесъ Д.**, Дидро и Екатерина II. Вѣст. всеміp. I., 42—65. (Burdas D., Diderot und Katharina II.)

2. **Потоцкій П.**, Голосъ пастырей русской церкви постной зависимости въ эпоху Императрицы рины II. Вѣра и Разумъ, 1901 г., Nr. 20, стр. 565—576.

3. **Ежегодникъ Императорскихъ театровъ.** Сезонъ 1899— . 4⁰. Приложеніе I., 123 стр., II., 119 стр., III., 108 стр. 1901 г. (Jahrbuch der kais. Theater.)

держитъ между прочимъ: Гнѣдичъ П., „Горе отъ ума" какъ сценическое деніе; Замѣтки имп. Екатерины II. о театрѣ; о послѣднихъ годахъ дѣя- и М. К. Щепкина; Ѳ. Д. Батюшкова — о Фонвизинѣ и Расинѣ и др.

4. **Покровскій И.**, Гавріилъ, митрополитъ Нов- скій и С.-Петербургскій, какъ церковно-обще- ный дѣятель. (По поводу столѣтія съ его кончины — 1901 г.) Христіанское Чтеніе 1901 г., октябрь, 482—510; 687—718.

5. **Извѣковъ Ник.**, протоіерей. Изъ писемъ Гавріила, полита Новгородскаго и С.Петербургскаго. Хри- ое Чтеніе 1901 г., ноябрь, 718—720.

6. **Сосницкій А.**, Михаилъ Васильевичъ Ломоно- и Гавріилъ Романовичъ Державинъ, біографическіе М.

с. Р. Мысль XXII. I. Библіогр. отд. стр. 19.

7. **Столпянскій П.**, Гоненіе на Ломоносова и Фон- а въ XIX в. Вѣст. всеміp. ист. III., 186—190.

8. **Сочиненія** графа П. И. Капниста. Москва I.—II., 1. и 578.

f. Лит. В. I., 319—322. Кіев. Стар. LXXIII., отд. II., стр. 46 сл.

Большой интересъ представляетъ біографія П. И. Капниста, въ которой излагается исторія греческо-венеціанскаго рода Капниссисовъ, ихъ переселеніе въ Россію, жизнь автора „Ябеды" В. В. Капниста, его сына, и наконецъ внука, П. И. Капниста.

319. **Перетцъ В Н.**, Замѣтка къ исторіи басни Крылова „Напраслина". Лит. В. I., 37—40.

Басня совпадаетъ въ деталяхъ съ однимъ анекдотомъ въ сборникѣ „Смѣющійся Демократъ" Москва 1769.

320. **Суровцевъ А. Г.**, Иванъ Владиміровичъ Лопухинъ. Его массонская и государственная дѣятельность. Біографическій очеркъ. С.-Пб., стр. 127. Ц. 80 коп.

Ref. Лит. В. I., 203. (Б. М.)

321. **Чернышевъ В.**, Замѣтки о языкѣ басенъ и сказокъ В. И. Майкова. С.-Пб. 35 стр. Отд. оттискъ изъ Сборника „Памяти Л. Н. Майкова".

322. **Мякотинъ В. А.**, На зарѣ русской общественности. На славномъ посту (1860—1900). Литер. Сборникъ, посвященный Н. К. Михайловскому. С.-Пб. 1901.

О А. Н. Радищеву „группируя уже извѣстные факты, авторъ пользовался и рукописными матеріалами о Радищевѣ, между прочимъ замѣтками, веденными Радищевымъ въ Сибири." (Лит. В. I., 456.)

323. **Новые матеріалы** о ссылкѣ Радищева. Новое Время Nr. 9021, 11 апр.

324. **Пьесы** художественнаго репертуара и постановка ихъ на сценѣ. Пособіе режиссеровъ, театральныхъ дирекцій, драматическихъ школъ, любителей драматическаго искусства. Изданіе Д. М. Мусиной подъ редакціей Ю. Э. Озеровскаго, артиста Импер. С.-Пб. театровъ, преподавателя драматическаго искусства въ Имп. С.-Пб. Театральномъ Училищѣ. Вып. I. „Недоросль", комедія въ 5 д., соч. Фонвизина С.-Пб., типогр. П. О. Яблонецкаго. XII. + 324 стр. 4⁰, ц. 6 руб.

Ref. Лит. В. II., 249 сл. Текстъ „Недоросля" по Тихонравову, біографія Фонвизина и др.

325. **Кунцевичъ Г.**, „Россіада" Хераскова и „Исторія о казанскомъ царствѣ". ЖМНПр. ч. 333. стр. 1.—15.; ч. 338. стр. 175—178.

Можно предполагать, что Херасковъ воспользовался нѣкоторыми страницами „Исторіи о Казанскомъ царствѣ" или, такъ называемымъ, Казанскимъ лѣтописцемъ, и Царственной книгой, и Степенной и, можетъ быть, Курбскимъ.

326. **П-ій М.**, Забытые мемуары П. З. Хомякова. ЖМНПр. ч. 336. стр. 255—284.

327. **Чечулинъ,** Русскій соціальный романъ XVIII. в. 1-е и 2-е изд. Срв. Věstn. SF. I., 95, 145. Ref. Р. Мысль 1901. XI. 353 библ. отд.

328. **Петровскій Н.**, О спискѣ сочиненій кн. М. М. Щербатова. Изв. Каз. XVII., 84—86.

Дополненіе къ статьѣ Н. Д. Чечулина „Хронологія и списокъ сочиненій кн. М. М. Щербатова". ЖМНПр., ч. 330, стр. 337—364.

Каллашъ Вл., Историко-литературные мелочи. въ. VI., 241—254.

писателяхъ, къ исторіи театра въ Югозападномъ краѣ. — Замѣтки В. И. Майковъ и Херасковъ, Фонвизинъ о литературныхъ занятіяхъ

— Матеріалы и замѣтки по исторіи русской уры. Изв. рус. яз. VI., кн. 3., стр. 170—206.

ни Ѳ. Г. Волкова. 2. Стихотворенія кн. Д. П. Горчакова. 3. Къ исторіи аній комедіи „Горе отъ ума". 4. О приписываемомъ Пушкину стихо-реложеніи молитвы „Отче нашъ" (и другія русскія переложенія).

— Историко-литературныя мелочи. Лит. В. II.,

інъ Дельвигъ о журнальной полемикѣ. 2. Н. М. Карамзинъ и А. И. Стихотвореніе Языкова (срв. Лит. В. II., 381). 4. Неизвѣстный сно-викова. 5. Кн. Шаликовъ и Баратынскій. 6. Дидро и Майковъ. 7. Сума-гаганцый гаеръ.

Миллеръ В. Ѳ., Новый интерлюдій XVIII. в. Срв. Věstn. SF.

ит. В. I., 201 сл. (В. Перетцъ.)

Петровскій Н. М., Къ исторіи русскаго театра. Комедія арсонѣ. 1900. Срв. Věstn. SF. I., 96, 150.

Лит. В II., 154 сл. Р. Мысль 1901, XI., библ. отд. 353 сл.

Н. Н., Къ исторіи театра въ Казани. Изв. Каз. 3 сл.

по начальной исторіи театра въ Казани изъ нач. XVIII. в.

Щепкинъ Д., Московскаго университета про-Масоны. Рус. Архивъ. VI., 300—304.

XIX. *вѣкъ.*

Буличъ Н. Н., Очерки исторіи русской литера-просвѣщенія съ начала XIX. вѣка. Истор. Обо. (Bulič N. N., Skizzen einer Geschichte der rus. Literatur und n Anfang des XIX. Jh.)

Морозовъ П., Русская литература въ XIX. ст. е I. 70—86; III. 73—86; V—VI. 218—234. (Morozow P., le Literatur des XIX. Jhrd.)

— Руска литература у XIX. веку. С руског С. М. В. 72—5, 322—5, 399—405, 482—5.

Бороздинъ А. К., Сто лѣтъ литературнаго раз-арактеристика русской литературы XIX. ст. С.-Пб. 1900, Д. 50 коп.

. Мысль 1901, IX., библ. отд. стр. 285 сл. Гал. Сб. I., 2, 58 сл. кій.)

Румынскій К., Единство и основная идея рус-ературы XIX. в. (По поводу „Литературныхъ очер-озанова) Россія Nr. 669.

341. **Karějev N.**, Z historie ruských společensk XIX. stol. (Slavjanofilstvo a západnictví, národnictví a nov Sl. Přehl. IV., 9—14.

342. **Введенскій Ар. Ив.**, Общественное с въ русской литературѣ. Критическіе очерки. (стр. 302. Ц. 1 р. 50 коп.

Ref. Изв. Вольф. IV. 95 сл.

343. **Бобровъ Е.** проф., Литература и просв Россіи XIX. в. Т. II. Казань, 271 стр. (Прилож. къ У Унив. за апрѣль 1902 г.)

Оглавленіе: I. И. Н. Давыдовъ и Ѳ. И. Буслаевъ. — II. I книги („Россія" Булгарина). — III. О научно-литер. дѣятельности скаго. — IV. Критическая дѣятельность Д. В. Веневитинова.

344. **Козьминъ Н. К.**, Изъ исторіи русской ли тридцатыхъ годовъ. (Н. А. Полевой и А. И. Ге рус. яз. VI., кн. 4., стр. 1—29.

Ученіе школы сенъ-симонистовъ, Кузена, сношенія Герцена и

345. **Mikš J.**, Filosofie na Rusi. Česká mysl. II 440—450.

Počátkové nového období. Doba přechodní. Kroužek západní — Granovskij, Petrohradský kroužek. — Ozvuk Kantovy filosofi Lobačevskij. — Reakce r. 1848.

346. **Петровъ К. П.**, Славянофильское уч Вѣст. LXXXV., 897.

„Памяти корифеевъ славянофильства" посвятилъ авторъ „нас опытъ болѣе или менѣе систематическаго, хотя и краткаго изложе ими ученія."

347. **Volynskij, Akil L.**, Ruska poezija. Za „Ljub spisal —. Lj. Zvon XXI., 543—549, 619—626.

348. **Русская поэзія.** Собраніе произведеній русск издается подъ редакціей С. А. Венгерова. Вып. VII. Пол стихотвореній Ю. А. Нелединскаго-Мелецкаго и Н. М С.-Пб. Больш. 8°. 143 стр. Ц. 1 руб.

Ref. Лит. В. II., 30. Истор. В. LXXXVI., 746—8 (Б. Горо

349. **Русскіе поэты** за сто лѣтъ (съ Пушки до нашихъ дней) въ портретахъ, біографіяхъ и образцах лучшихъ, лирическихъ произведеній русской поэзіи (третами). Составилъ А. Н. Сальниковъ. С.-Пб. Изданіе скаго. XIV. + 599 + 11 стр. Ц. 1 р. 65 коп.

Ref. Лит. В. I., 85—87. (Б. Модзалевскій.) Изв. Вольф. I Sl. Přehl. III. 316. Č. Revue IV., 2., 988 sl. (B. Prusik).

350. **Ruska Antologija** v slovenskih prevodih. dila Ivan Vesel in Anton Aškerc „Salonska knjižnica" III „Goriška tiskarna" A. Gabršček, str. 464. Cena 3 K.

Ref. Sl. Přehl IV. 153 sl., Lj. Zvon XXI., 642 sl., Коло II.,

351. **Тальскій М.,** Русская поэзія въ нѣмецкихъ переводахъ. Р. Мысль 1901, XI. 128—143.

352. **Остафьевскій архивъ князей Вяземскихъ.** Т. II. Переписка кн. П. А. Вяземскаго съ А. И. Тургеневымъ. 1820—1823. (Примѣчанія.) Изданіе гр. С. Д. Шереметева. Подъ редакціей и съ примѣчаніями В. И. Саитова. С.-Пб., стр. 373—666. Ц. 2 р.

Ref. Лит. В. II., 155.

353. **Боцяновскій В. Ѳ.,** Докладъ о изданіи гр. С. Д. Шереметева. „Остафьевскій архивъ" князей Вяземскихъ. Переписка П. А. Вяземскаго съ А. И. Тургеневымъ. Подъ редакціею и съ примѣчаніями В. И. Саитова. Лит. В. I., отд. 2., стр. 9—11.

354. **Старина и новизна.** Историческій сборникъ, издаваемый при Обществѣ ревнителей русскаго историческаго пресвѣщенія въ память императора Александра III. Кн. IV. С.-Пб. Больш. 8°. 443 стр. Ц. 2 р.

Ref. Лит. В. II., 163.

Письма къ П. А. Вяземскому М. П. Погодина, С. П. Шевырева и М. А. Максимовича съ примѣчаніями Н. П. Барсукова.

355. **Каллашъ В. В.,** Библіографическія замѣтки. Рус. Архивъ II., 341 сл. IV.

Грибоѣдовъ, Н. И. Дмитріевъ, Кольцовъ, Кюхельбекеръ; П. М. Головинъ, Воейковъ и Дельвичъ, Н. М. Карамзинъ, Княжнинъ, В. С. Раевскій, Кольцовъ и А. Мыльниковъ.

356. **Тумановъ Г. М.,** Характеристики и въспоминанія. Тифлисъ 1901. 16°, 208 стр. Ц. 50 коп.

Ref. Лит. В. I., 336.

Два послѣдніе очерка посвящены М. Ю. Лермонтову, какъ поэту Кавказа, и „Русскимъ писателямъ на Кавказѣ" (А. А. Бестужеву, А. С. Пушкину, А. С. Грибоѣдову, гр Соллогубу, гр. Л. Н. Толстому и другимъ, кончая М. Горькимъ.)

357. **Новые литературные матеріалы.** Лит. В. II., 108—110.

О Жуковскомъ и Языковѣ, И. Козловѣ и др.; о спискѣ „Полтавы" А. С. Пушкина изъ г. 1829.

358. **Кавказовѣдѣніе.** Исторія, Этнографія, Путешествія, Литература. Подъ редакціею Е. Г. Вейденбаума I. Кавказскіе этюды. Изслѣдованія и замѣтки Е. Г. Вейденбаума. Изданіе Центральной книжной торговли въ Тифлисѣ. Ц. 1 р. 25.

Ref. Лит. В. II., 330 сл.

О пребываніи Пушкина на Кавказѣ въ 1829 г., арестъ Грибоѣдова, Александеръ Бестужевъ на Кавказѣ. Кавказъ въ русской поэзіи, В. Т. Нарѣжный и его кавказскій романъ и др.

357. **Энгельгардтъ Н. А.,** Очерки Николаевской цензуры. Ист. Вѣст. LXXXV., 850—873. LXXXVI., 156—179, 582—606, 990—1000.

360. **Сидоровъ Е.,** Литературное общество „Арзамасъ". ЖМНПр. ч. 335. стр. 358—391, ч. 336. стр. 46—92.

361. **С. С-ій,** Изъ исторіи русскаго славянофильства. Константинъ Сергѣевичъ Аксаковъ. (По поводу сорокалѣтія со дня его смерти.) Р. Фил. В. XLV. Педагог. отдѣлъ, стр. 72—80.

362. **Шварцъ А. Л.,** К. С. Аксаковъ. По поводу столѣтія его кончины. Слав. Вѣкъ. Nr. 13.

363. **Острогорскій Викторъ,** Сергѣй Тимоѳеевичъ Аксаковъ, 1791—1891. Критико-библіографическій очеркъ. Съ портретомъ. Ц. 75 коп.

364. Письма С. Т. Аксакова къ Н. И. Надеждину. Сообщилъ А. В. Селивановъ. Лит. В. I., 437 сл.

365. Письма С. Т. Аксакова къ В. П. Безобразову. Новое Время Nr. 9003.

366. **Н. П.,** Стихотвореніе Н. С. Арцыбашева. Изв. Каз. XVII., 141—3.

367. **В. Б.,** Эпиграммы и пародіи на Е. А. Баратынскаго. Рус. Архивъ II., 347—9.

368. **Кубасовъ И. А.,** Неизданная статья К. Н. Батюшкова. Лит. В. I., 18—22.

Сообщена статья „Замѣчанія на баснословіе сѣверныхъ народовъ“, читанная поэтомъ 4-аго апр. 1812 г. въ засѣданіи Вольнаго Общества; это собственно переводъ примѣчанія къ поэмѣ Монброна „Les Scandinaves“.

369. Письмо Н. Н. Батюшкова М. Ѳ. Орлову. Рус. Стар. III., 742.

370. **Боцяновскій В. Л.,** Къ характеристикѣ Ѳ. В. Бульгарина. Лит. В. I., 164—171.

371. **Гастфрейндъ Н. А.,** Матеріалы для біографіи Ѳ. В. Бульгарина. Лит. В. I., 419—421.

372. Письма А. Бестужева Ѳ. В. Булгарину. Рус. Стар. II., 392—404.

373. Письма изъ архива Ѳ. В. Вулгарина. Письма къ нему разныхъ лицъ, ib. II., 368—408.

374. Писма Ѳ. В. Бульгарина — Н. И. Гречу, графу Ѳ. П. Толстому, Р. М. Зотову. Сообщилъ С. Н. Шубинскій. Лит. В. I., 172—180.

375. **Полное собраніе сочиненій Бѣлинскаго.** Подъ редакціей С. А. Бенгерова. III., стр. VII. + 552. IV. стр. IX. + 574. V. стр. VIII. + 580. С.-Пб. 1901.

Ref. Лит. В. II., 27 сл. (Липовскій А.) ЖМНПр. ч. 333, стр. 534—5. В. Евр. XXXVI, кн. VII., стр. 380—6. Ист. Вѣст., LXXXIV., 772 сл. о т. II. и III.

376. **Первое собраніе писемъ В. Г. Бѣлинскаго.** Изд. Н. Зинченка. С.-Пб. 1901.

Ref. Р. Мысль 1901. VII, 214, библіогр. отд. („Это — чистоспекулятивное изданіе, сдѣланное очень неряшливо и невѣжественно.“)

377. **Каллашъ Вл.,** Къ исторіи распространенія сочиненій Бѣлинскаго въ нашей средней школѣ. Р. Мысль 1901. X. 140—145.

Линниченко И. А., Бѣлинскій въ борьбѣ съ за-
ми. (Лекція въ публичномъ собраніи Одесскаго Исто-
логическаго Общества, посвященномъ памяти В. Г. Бѣлин-
го октября 1898 г.) Записки Импер. Новорос. Унив., томъ
48—65.

Покровскій В., В. Г. Бѣлинскій, какъ критикъ
тель исторіи новой русской литературы. М. 1899,
50 к.

. Евр. XXXVI, кн. IV., 386—9; ЖМНПр. ч. 333. 29—31. (Наша учебная
)

Ашевскій С., Бѣлинскій и Грановскій. Образованіе
10—23.

— Тургеневъ и Бѣлинскій. ib. III., 1—20, IV., 1—9.

-ová. Vývoj kritických theorií v XIX. stol. na Rusi.
nskij. Č. Revue IV., 1125—1130, 1254—6.

Изъ писемъ А. Я. Булгакова къ брату (іюнь—
321). Рус. Архивъ II., 260—316. О кн. П. А. Вяземскомъ 268.

Бѣлозерскій Н., Матеріалы для біографіи А. Гер-
уч. Обозрѣніе VII.

— А. И. Герценъ и молодое поколѣніе, В. всемир.
-172.

В. Б., Герценъ и Тургеневъ. ib. II., III., IV.

I. С. Аксаковѣ, К. С. Аксаковѣ, П. В. Анненковѣ, М. А. Бакунинѣ,
, кн П. Долгоруковѣ, Кельсіевѣ, Н. А. Милютинѣ, Ю. Ѳ. Самаринѣ,
Н. А Марковичъ (Марко Вовчокъ), о характеристикѣ Сенковскаго,
ценомъ. (III. 138).

Каллашъ Вл., Юношеское стихотвореніе М. И.
Рус. Архивъ III., 517—519.

— Письмо И. В. Кукольника къ М. И. Глинкѣ.
. III., 703—705.

Сочиненія Н. В. Гоголя. Редакція И. С. Тихонравова
Шенрока. Узд. 17-е. Въ одномъ томѣ. С.-Пб. 1901. Марксъ.
5 к.

ой томъ, компактно напечатанный въ 2 столбца (1686 столбцовъ въ

Письма Н. В. Гоголя. Редакція В. И. Шенрока. Въ че-
омахъ. С.-Пб. Изданіе А. Ф. Маркса. Т. I. XI. + 628 стр.
7. стр., Т. III., 499 стр. Т. IV., 539 стр. Ц. 6 рублей.

3. Евр. XXXVII., январь 1902, 392—6. (А. П.)

Неизданное письмо Н. В. Гоголя. Сообщилъ И. Е. Ще-
ит. В. II., 15.

Минстеръ со дня 23. сент. 1850

Кирпичниковъ А. И., Сомнѣнія и противорѣчія
афіи Гоголя. (Комментарій къ біографической канвѣ его.)
яз. V., 591—623, 1187—1236.

393. **Лернеръ Николай,** Нѣсколько новыхъ словъ о пребываніи Гоголя въ Одессѣ въ 1850—51 гг. Рус. Стар. 1901. Nr. 11., стр. 323—326.

394. **Щегловъ И.,** Гоголь въ Оптиной пустыни. Лит. В. I., 225—231.

395. **Кирпичниковъ А. И.,** М. П. Погодинъ и Н. В. Гоголь 1832—1852. Рус. Стар. I., 79—86.

Ref. Кiев. Стар. LXXII., отд. II., 104.

396. **Алферовъ А.,** Особенности творчества Гоголя и значеніе его поэзіи для русскаго самосознанія. Публичная лекція. М. Изданіе Т-ва И. Д. Сытина 1901, стр. 39. Ц. 30 коп.

397. **Будде Е.,** Общественныя условія литературной дѣятельности Н. В. Гоголя. Р. Мысль 1901. XI. 164—179.

398. **Щегловъ Ив.,** Наканунѣ Гоголевскаго юбилея. II. Своеобразность Гоголевскаго дара. Торг. Пром. Газ. Nr. 76.

399. **Волковъ Н. В.,** Къ исторіи русской комедіи. I. Зависимость „Ревизора" Гоголя отъ комедіи Квитки „Пріѣзжій изъ столицы". С.-Пб. 1899, стр. 64.

Ref. Зап. Шевч. XXXIX., бiбл. 25 сл. („одно мусимо сказати, що д. Волков за мало піднїс ріжниції між обома комедиями, розмірно до того, як зазначів їх схожість.")

400. **Смирновъ Н. А.,** Къ литературной исторіи текста „Ревизора" Гоголя. Изв. рус. яз. VI., 1., стр. 235—241.

Источники двухъ анекдотовъ разсказанныхъ Хлестаковымъ.

401. **Хоцяновъ,** Разборъ комедіи Гоголя „Ревизоръ". Ц. 40 коп.

402. Матеріалы для біографіи И. А. Гончарова. Лит. В. II., 173—179.

403. **Альдъ Ю.,** Нѣсколько словъ памяти И. А. Гончарова. Р. Мысль 1901. IX. 229—40.

404. **Щукинъ П. Н.,** Значеніе Гончарова въ исторіи русской литературы. Зап. Вор. 1901 г., вып. IV.—V., стр. 1—24; вып. VI., стр. 25—53.

405. **Левшинъ Д. М.,** Т. Н. Грановскій. Опытъ историческаго синтеза. Съ портр. С.-Пб., мал. 8°. VII. + 241 стр., ц. 1 р. 50 к.

Ref. Лит. В. I., 203 сл. (. . . . „Книжка — отличается большими претензіями, совершенно не оправдываемыми ея содержаніемъ.) В. Евр. XXXVI., I, стр. 398—401. Ист. Вѣст. LXXXIII., 1205 сл.

406. Письма Греча къ Ѳ. Н. Глинкѣ. Сообщилъ К. С. Лит. В. II., 310—313.

407. **Алавердянцъ М. Я.,** Кончина А. С. Грибоѣдова по армянскимъ источникамъ. С.-Пб. 1901. 26 стр.

408. **Бутвевичъ Т. Д.,** Прот., проф. Харьковскаго Университета: Религіозныя убѣжденія декабристовъ. Харьковъ

Ц. 40 к. (Отд. отт. изъ журн „Вѣра и Разумъ".

87. (А. Л-нко.)

юръ **Николай I.** и семейство декабриста кова. Рус. Стар. III., 673—678.

› декабриста Бѣляева (къ А. А. Зиссерману). 2., 214—216.

ки Григорія Сергѣевича Волконскаго С.-Пб., стр. VII. + 546. Ц. 4 р. 50 к.

вки декабристскаго движенія даютъ сравнительно мало — а представляютъ онѣ по тому бытовому матеріалу, который кій изъ своей жизни предшествующей роковому для него

вскій Н. А., Литературная дѣятельность I. К. В. Кюхельбекеръ. Рус. Богатство III. 101—

йндъ Н., Кюхельбекеръ и Пущинъ. Вѣстн. 1., стр. 42—80.

ь Н. И. Лорера къ А. Ѳ. фонъ Бриггену. ловскій. Лит. В. III., 232—239.

М. М. Нарышкина къ А. Ѳ. фонъ Бриггену. райловскій. Лит. В. II., 135—146.

барона А. К. Розена къ А. Ѳ. фонъ-Бриггену. райловскій. Лит. В I., 422—426

Е. Я., Къ біографіи И. И. Дмитріева. Нема и замѣтки, относящіеся ко времени 3. от. 1837 г.). Изв рус. яз. VI. кн. 4., стр.

И. И. Дмитріева къ А. И. Михайловскому и гр. Н. П. Румянцову. Рус. Стар. III., 719 сл.

› Ивана Ивановича Дмитріева къ Алексвичу Тургеневу. Сообщилъ В. И. Саитовъ. 2.

овъ I. И., писатель казакъ. Очеркъ жизни 24—1863). Съ портретомъ и иллюстраціями въ Н. А. Бородинъ. С.-Пб., 66 стр. Ц. 30 к.

тер.-этнографическихъ трудовъ Желѣзнова.

250.

кій В. А., Сочиненія въ стихахъ и прозѣ. нное и дополненное подъ редакціей П. А. Ефре- Глазунова. 4°, стр. XVI. + 1007.

28—30. (А Лященко и Н. Бахтинъ — въ дополненіе ука- огихъ переводныхъ стихотвореній Ж-аго); срв. ib. II., 342 сл.

гъ Н. К., Рукописи В. А. Жуковскаго › библіотекѣ гр. Александра Алексѣе-

вича и Алексѣя Александровича Бобринских
рус. яз. V., 1075—1145.

Нѣсколько ненапечатанныхъ еще стихотвореній и прозаическ
ковъ, и варіантовъ извѣстныхъ стихотвореній поэта.

423. — О рукописяхъ В. А. Жуковскаго. Изъ к
гр. Бобринскаго. Лит. В. I., 244 сл.

424. Письмо В. А. Жуковского П. В. Хатов
Стар. II., 324.

425. **Гротъ К. Я.,** Нѣсколько дополненій к
письмамъ В. А. Жуковскаго. Изв. рус. яз. VI., кн.
17—52.

426. Дневники В. А. Жуковскаго. Съ примѣчанія
Бычкова. С.-Пб. 1901. Рус. Стар. IV., прилож. 1—32,
VII., VIII.

427. Десять неизданныхъ писемъ В. А. Жуко
къ А. И. Тургенѣву. Рус. Стар. IV., 123—138.

428. Записка А. И. Тургенева о Жуковско
Стар. VIII., 391 сл.

429. **Захарьинъ Ив. (Якунинъ),** Дружба Жуко
съ Перовскимъ 1820—1852 гг. В. Евр. XXXVI. II., 5

430. **Кубасовъ И. А.,** Александръ Ефимовичъ
ловъ. Опытъ біографіи его и характеристики общественно
ратурной дѣятельности. (Съ приложеніями.) Отт. из. „Ру
1900—1901. С.-Пб. 1901, стр. 115. Ц. 75 коп.

431. **О Н. М. Карамзинѣ** въ „Запискахъ" Д. П. Р
Рус. Стар. I., 49—54.

432. **Чтецъ** Пушкинъ и Карамзинъ, Новое Время
Nr. 8951.

433. **Михайловъ Кон. Ник.,** Корректура Н. М.
зина. Ист. Вѣст. LXXXIV., 711—717.

Корректура „Писемъ русскаго путешественника" для втораго изда

434. **Два письма Н. М. Карамзина.** Сообщилъ С. Н.
скій. Лит. В. II., 219 сл.

435. Письмо А. И. Тургенева къ Н. М. Кар
Рус. Стар. IV. 169 сл.

436. Записка Н. М. Карамзина П. В. Хатову. Р
II., 324.

437. **Н. В. Кукольникъ** и его письма. Сообщилъ
совъ. Рус. Стар. III., 685—710.

438. **Ивановъ И. И.,** М. Ю. Лермонтовъ. Избран
изведенія. Съ критико-біографической статьей. М. 1901.

439. **Соловьевъ Вл.,** Лермонтовъ. (Публичная
читанная въ Петербургѣ 1899.) В. Евр. XXXVI. I., 441—4

440. По поводу статьи Вл. Соловьева о Л
товѣ. Новости Nr. 52.

ій С., Къ біографіи М. Ю. Лермонтова. 505—512.

ла о поединкѣ Мартынова съ М. Ю. Лерт. В., II., 61—64.

нтовскій замокъ Тамары. ib. 64. сл.

ъ В., На мѣстѣ послѣднихъ дней ЛерѢст. LXXXV., 630—652.

Лермонтова" стихотвореніе И. В. Алекное въ Пятигорскѣ на этомъ гротѣ. Рус.

я мелкія статьи о Л-ѣ по поводу шести-о смерти, отмѣчены въ Лит. В. II., 80.

собраніе сочиненій А. Н. Майкова. Изд. 7. ь 2 портретами автора, въ 4 томахъ. Изд. А. Ф. . 4 р.

186 сл. (А. Липовскій.)

ія В. Н. Майкова въ двухъ томахъ. Съ и вступительной статьей Г. В. Александровскаго. 8 + II.; т. II., 332 стр. Ц. 1 р. Изданіе В. К.

, 325 сл

скій А. П., Князь В. Ѳ. Одоевскій и Д. В. Историко-литературныя характеристики. (Съ приортретовъ и писемъ къ автору: князя Одоевскаго, яни и княгини М. А. Вяземской.) Изданіе третье ателя". С.-Пб. 1901.

LXXXIII., 1205.

въ С. А., Къ характеристикѣ А. А. Орлова. 290.

въ А. В., А. А. Орловъ. Матеріалы для его —294.

скій В. И., Столѣтіе сатирическаго журдь отъ бездѣлья на досугѣ" (1800—1900 гг.). CIX. (1901, кн. 4.) стр. 16.

дѣятельности издателя журнала Н. П. Осипова.

въ Ѳ., А. Н. Островскій и его дореформ. М. 1901.

1901. VII. 217, библ. отд.

А. Н., Воспоминанія о Михаилѣ Петроѣ. Ист. Вѣст. LXXXIII., 162—173.

графіи И. А. Полевого. Воспоминанія о немъ бщилъ Н. Козьминъ. Рус. Стар. III., 725—732.

нія Пушкина. Изданіе Импер. Академіи Наукъ. оимѣчаніями снабдилъ Леонидъ Майковъ. Томъ I. творенія (1812—1817). Изданіе второе. С.-Пб.

1900. Больш. 8°. XX. + 274 + 459 + 10 снимковъ и портретовъ на отдѣльныхъ листахъ.

Ref. Лит. В., I., 77—80. (А. Лященко), Русское Богатство 1901. Nr. 1. стр. 61 сл. (Нѣкоторыя замѣчанія рецензента перепечатаны въ Лит. В. 350 сл.)

457. Фототипическіе снимки въ натуральную величину полной рукописи и черновыхъ листовъ драмы А. С. Пушкина „Русалка". Изданіе А. де Біонкуръ, подъ редакціей А. Бѣльскаго. М. 1901.

458. **Скупой рыцарь А. С. Пушкина.** Изданіе А. де-Біонкуръ, п. р. А. Бѣльскаго. Фототипія П. Павлова въ Москвѣ. М. 1901. Ц. 2 р. 50 к. 20 стр. in folio.

Факсимиле снято съ единственнаго авторскаго собственноручнаго списка.

459. **Сиповскій В. В.,** Пушкинская юбилейная литература (1899—1900 гг.). Критико-библіографическій обзоръ. С.-Пб. 1901. II. + 272 стр. 8°. (Извлечено изъ Журнала Министерства Народнаго Просвѣщенія за 1901 г.) ЖМНПр. ч. 333 стр. 456—488; ч. 334 стр. 180—203, 439—468; ч. 335 стр. 170—196, 445—487; ч. 336 стр. 146—188, 427—468; ч. 337 стр. 410—444.

„Желая дать понятіе о лучшихъ работахъ юбилейной литературы, — я, говоритъ составитель обзора, больше всего останавливался на нихъ: цитовалъ ихъ, пересказывалъ особенно подробно; останавливался я и на худшихъ работахъ, отмѣчая ихъ недостатки, — и бѣгло отозвался о работахъ средняго достоинства. Въ мой обзоръ не вошли статьи изъ газетъ и еженедѣльныхъ изданій."

Обзоръ распадается на главы: I. Чествованіе столѣтняго юбилея со дня рожденія А. С. Пушкина. — II. Матеріалы. — III. Общіе очерки жизни и дѣятельности А. С. Пушкина. — IV. Біографическіе очерки частнаго характера. — V. Характеристики Пушкина. — VI. Историко-литературная оцѣнка дѣятельности Пушкина. — VII. Пушкинъ и иностранная литература. — VIII. Пушкинъ и русская литература. — IX Пушкинъ — народный, національный поэтъ. — X. Воспитательное значеніе Пушкина. — XI. Къ литературной исторіи пушкинскихъ произведеній. — XIII. Библіографія пушкинской юбилейной литературы.

Реф. Лит. В. II., 240—245. (В. Кораблевъ). В. Евр. XXXVI., кн. VI., стр. 868—870.

460. **Державинъ Н.,** А. С. Пушкинъ и юбилейная литература. (Библіографическая справка.) Р. Фил. В. XLVI., 152—168. (продолженіе изъ кн. XLIV. и не окончено.)

461. **Лебедевъ В.,** Итоги Пушкинскаго юбилея. Педагог. Сборникъ. II., 95—102.

462. **Памяти А. С. Пушкина.** Сборникъ статей преподавателей и слушателей историко-филологическаго факультета Имп. С.-Петербургскаго университета. С.-Пб. 1900. 388 стр.

Ref. Лит. В. I., 197—199. (Евг. Ляцкій.)

463. **Пушкинскіе дни въ Одессѣ.** Сборникъ Импер. Новороссійскаго университета. Одесса 1900, 50 стр.

Ref. Лит. В. II., 51—53. (Евг. Ляцкій.)

ніе: В. М. Истринъ, Пушкинъ и русская литература. А. Е. Назин- твенные идеалы Пушкина". И. А. Линниченко, „Жизненная драма . А. Лавровъ, „Пушкинъ и славяне". А. И. Маркевичъ, „Пушкинъ кій край".

Кузьминскій В., А. С. Пушкинъ, его публицисти- журнальная дѣятельность. Истор.-литер. очеркъ ь. И. Кирпичникова. Москва, стр. 184. Ц. 80 коп.

Богатство VII., 41 сл. Р. Мысль 1901, IX., библ. отд. стр. 289 сл.

Покровскій Н., А. С. Пушкинъ, въ его значеніи твенномъ, историческомъ и общественномъ.

аллашъ Вл., Мелкія замѣтки о Пушкинѣ. Лит. -410.

Никольскій В. В., Послѣдняя дуэль Пушкина. кій очеркъ. С.-Пб. 96 стр. Ц. 85 к.

Мысль. 1901, X., библ. отд. стр. 290.

итбергъ Ф., Пушкинскій Музей Импер. Алексан- о Лицея. (По поводу его описанія.) Лит. В. II., 3—14.

Письмо А. Краевскаго къ опекѣ надъ произве- Пушкина. Рус. Стар. I., 23—25.

ильбасовъ В., Опека надъ произведеніями Пу- I., 21 сл.

уткевичъ Т., протоіерей, проф., Странныя сужденія итковскаго, высказаныя по поводу рѣчи Пре- аго Амвросія: „О практической борьбѣ хри- ь современными заблужденіями и пороками." умъ 1901 г., Nr. 15, стр. 195—240.

статью Сементковскаго (напечатанную въ „Ежемѣсячныхъ при- Нивѣ", Nr. 7, іюль, 1901 г.), протоіерей Т. Буткевичъ даетъ, между ую характеристику религіозно-нравственныхъ и политическихъ воз- ина.

. А. В., Пушкинъ и Баратынскій. Рус. Архивъ I. Пушкинъ на литературномъ вечерѣ у Греча. ъ VI., 251—254.

Итецъ, Пушкинъ и Державинъ. Новое Время

ильбасовъ В., Разсказъ кн. Трубецкаго объ яхъ Пушкина къ Дантесу. Р. Стар. II., 257—262.

Время Nr. 8959, Приднѣпр. край Nr 1105, Сибир. Вѣст. Nr. 40.

Курчанинова Т., Изъ мемуаровъ Ис. Шипилова шеніяхъ Пушкина къ Дантесу. Южанинъ Nr. 52.

Кирпичниковъ А., По поводу разсказа объ отно- Пушкина къ Дантесу, Рус. Стар. IV. 77—81. IV.,

Кузьминъ Н. Н., Кольца Пушкина. Ежемѣсячныя III., 239—244.

а А. С. Пушкина съ преступникомъ В. Кк
. Стар. III., 578.

Пушкинъ и Радищевъ. Новое Время, Nr.
писемъ А. Я. Булгакова къ брату
—469. IV. 545 сл. V.—VII.

шкинѣ стр. 413, 468 и др. о В. Л. Пушкинѣ 418.

зъ о Пушкинѣ, Лит. В. II., 180.

оэта въ Симбирскѣ г. 1833.

А., Загадочное письмо А. С. Пуш
59.

ованое К. Я. Булгакову изъ Москвы 21. авг. 1834 г.
сля автора Александра Ивановича Тургенева.

рскій Л., Румынскія параллели и от
въ произведеніяхъ А. С. Пушкина.
26.

огила гетьмана Мазепы. 2. Овидій въ Бессарабіи (!) 3
вкулакахъ — стригояхъ, весьма распространнено ср
рыбакѣ и рыбкѣ. 5. Сказка о мертвой царевнѣ и

въ П. В., Замѣтка о текстѣ драмы Пу
рь". Лит. В. I., 432—436.

овъ Е., Къ исторіи „Стансовъ" А. С. Пу
I., 278 сл.

инъ Н., О „талисманѣ" Пушкина.
V., 61 сл.

Неизданное стихотвореніе В. Л. Пуш
Кубасовъ. Лит. В., II., 130.

абытый писатель. По поводу столѣтія ро
ена. Новое Время, Nr. 8986.

овъ А. С., Разборъ трагедіи барона
евичъ". Сообщилъ Б. Модзалевскій. Лит.

вскій Д., К. Ѳ. Рылѣевъ къ 75 л. дня см

ine-Kaminsky E., Ivan Tourguéneff d'ap
ce avec ses amis français. Paris. Charpen
Гл. год. II., св. V., 371—378. (Милан Грол.)

евичъ В. З., Алексѣй Степановичъ
евской Духовной Академіи 1901 г., январь — д
769—1328 (продолженіе въ 1902 г.).

нъ Вл., Кн. П. И. Шаликовъ и С. А.
характеристикѣ литературныхъ нравовъ 20-
.) Р. Мысль 1901. X. 145—149.

І. Шевыревѣ (его столкновеніе съ г
ист. II., 45.

Исторія южнорусской - малорусской словесности.

6. **Колесса Ол.,** Др., Погляд на сучасний стан істо-хъ розслідів українсько-руської літератури. ійший период. Кілька проблем і дезідератів. Зап. Шевч. ., стр. 1—40. (Kolessa Ol., Dr., Ein Blick auf den gegenwärtigen er historischen Untersuchungen der kleinrussischen Literatur. Die Periode. Einige Probleme und Desiderate.)

ерать виголошений в літературній секциї з'їзду істориків у Кракові Срв. Véstn. SF. I., стр. 97, Nr. 154.

7. **Барвінський Ол.,** Огляд історит укр.-руської лите-и до кінця XVIII. ст. У Львові 1901, стр. 68, ц. 40 сот. kij Ol., Eine Übersicht der klein-russischen Literatur bis zum e des XVIII. Jh.)

8. **Franko Iv.,** Dr., Die ukrainische (ruthenische) Literatur. mden Zungen. Leipzig. 1901. Nr. 8.

9. **Перетъ В.,** Очерки по исторіи малорусской лите-ы. Сѣверный Курьеръ. 1900. Nr. 375, 382, 389.

f Кіев. Стар. LXXII., отд. 2., стр. 47.

500. **Памятки** українсько-руської мови и літератури. Апокрифи. Svr. Véstn. SF. I., 98, 157.

Ref. Byz. Zs. X., 639 sl. (M. Rešetar.) Гал. Сб. I., 1., стр. 95—98. ворскій.)

501. **Франко Іван,** Др., Карпато-руське письменство XVII.— . вв. Срв. Véstn SF. I., 93, Nr. 162.

Rec. Гал. Сб. I, отд 1, стр, 263—267. (Ю. Яворскій.)

02. **Франко Іван,** Др., Студиї на полї карпато-руського енства XVII.—XVIII. в. Зап. Шевш. т. XLI., рік X., стр. 50.

тор . . . . бажає „присьвятити ряд детальнихъ розвідок поодиноким тек-мотивам оброблюваним у карп.-русь. письм", і надієтся „таким робом ричники не тілько до історії карп. русь. письм.; але також . . . до історії розвою, вірувань, сьвітогляду і духових течій нашого народа." I. Пін ловець Іван Смера і відкрите Тибету, т. е. Сказаніе объ Индѣйском царствѣ, вана Смеры князю Володиміру, мнѣніе Малышевскаго, авторомъ былъ Будзинскій, и тотъ пользовался между прочимъ и сказаніемъ объ Инд. въ редакции поздней у Бѣльскаго. Въ карпатской литер. находитъ Фр. го-же сказанія въ памятникѣ XVII.—XVIII. вв. „о Тибетѣ или о новомъ свѣтѣ въ Азіи, западной части свѣта"; въ немже еще слѣды дру-заній, хожденія Зосимы къ Рахманамъ, О Макаріи римскомъ.

503. **Гавриловъ Н.,** Характеристика польскихъ и южно. кихъ литературныхъ теченій послѣдней четверти XVII. в., язи съ общимъ направленіемъ тогдашней литературы. Срв. SF. I., 98, Nr. 163.

Rec. Зап. Щевч. XL., бібл. 21—24. (Ів. Франко: „За весь час і „К. Старины" нам не трафлялося читати в „ній наукової праці з таким науковим цензом.)

504. **Корифеи украинской сцены.** (Съ 8 портретами. стр. 191. 16⁰. Ц. 65 коп.

Ref. Кіев. Стар. LXXV., отд. 2, стр. 111 сл. (В. Д.: Въ книгѣ „впер хотя и краткій, но цѣльный исторический очеркъ судебъ украинскаго т первыхъ шаговъ его развитія въ XVII. ст. до 1901 г.") Літ.-Н. В ч. 3., стр. 9.

505. **Левицкій Ив. Е.,** Прикарпатская Русь вѣцѣ, въ біографіяхъ и портретахъ ея дѣятел увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заст жизни. Томъ I., вып. 1—4, стр. 1—214. Львовъ 1898, 189 Ц. по подпискѣ за 10 выпусковъ 10 кор.

Rec. Гал. Сб. I, 1, 88—94. Літ.-Н. Віст. XIV., ч. 3. стр. 28. стр. 6.

506. **Пачовскій Мих.,** Др., Сотні роковини нар письменства Руси-України. Памяти Івана Котляр Книжочка „Просьвіти" ч. 221. і 222. Львів 1898, стр. 64,

Rec. Зап. Щевч. XLIV., бібл. 40 сл.

507. **Грушевський М.,** На порозї столїтя. Лїт. XIII., ч. 2., стр. 77—87.

508. **Викъ** (1798—1898). Кыивъ 1900, стр. 464. Ц,

Ref. Кіев. Стар. LXXII., отд. 2, стр. 37—40. (В. Н., Книга да малорусскаго стихотворнаго творчества въ теченіе столѣтія; рец. желае галицкая поэзія была выдѣлена въ сборникѣ въ особую группу.) Pra Nr. 5. Срв. Лїт.-Н. Віст. XIII., ч. 2., стр. 110 сл.

509. **Маркович Олексій,** Замітки до Записок Товариства ім. Шевченка. Зап. Шевч XLII. Misc. 1—

До статьи Ол. Колессы „Українські нар. пісні в поэзиях Богдана З въ I. т. Зап. Шевч. Мнѣніе объ одномъ чтеніи въ Гал.-волынской лѣто

---

510. **Петрушевичъ А. С.,** Архиератиконъ кіе митрополіи съ половины XIV. ст. по списку съ XVI. ст. Оттискъ изъ „Богословскаго Вѣстника". Львов 17. + 11.

Ref. Гал.. Сб. I., отд. I., стр. 267—9. (Ю. Яворскій.)

511. **Голубевъ С. Т.,** Кіевская Академія въ XVII. и началѣ XVIII. столѣтія. (Рѣчь, произнесенная тября 1901 г. на торжественномъ актѣ Кіевской Духовной А Труды Кіевской Духовной Академіи 1901 г., ноябрь, 306—

Страницы 335—406 занимаютъ примѣчанія, въ которыхъ, между напечатано нѣсколько документовъ.

512. **Jabłonowski Aleksander,** Akademia Kijewsko-Moh Kraków 1899—1900 Срв. Věstn. SF. I., 105, Nr. 204.

Rec. Зап. Шевч. XLIV. бібл. 16—22. (С. Л.: „Книжка один із ших показчиків культурної ендосмози між Польщею та Україно-Русею.

Павенцкій А., Початок і розвій шкільництва и. Учитель 1899—1900.

Зап. Шевч. XLIII. бібл. 7—9. (Собственно только о развитіи, школъ въ о второмъ отдѣлѣ статьи спеціально о „букварахъ".)

Грушевський Михайло, Хронольогія подїй Галицько-ької лїтописи. Зап. Шевч. т. XLI., рік X., стр. 72.

ольогічна аналіза Гал.-вол. літописи, хронольог. таблиця подїй Гал.-вол.

5. **Франко Ив.**, Апокріфічне євангеліє псевдо-Матвія. Срв. SF. I., 98, Nr. 160.

f. Гал. Сб. I., 1, стр 100 сл. (Ю. Яворскій.)

— Пяницьке чудо в Корсунї. Причинок до історії уської леґенди. Зап. Шевч. XLIV., стр. 1—14.

акая то локальная традиція, записана м. б. уже въ XII. или XIII. ст. я сѣверѣ Россіи. Авторъ приводитъ народный обычай „братського суовныхъ свѣчокъ. Касается въ концѣ статьи тоже древне-польской поѣстѣ.

7. **Голубевъ С. Т.**, Кіевскій Митрополитъ Петръ Могила и одвижники. Срв. Věstn. SF., I., 99, Nr. 164.

f. Зап. Шевч. XXXIX., бібл. 19—23.

Титовъ Ѳ., свящ., Рецензія на сочиненіе С. Голу-„Кіевскій Митрополитъ Петръ Могила и его жники. Опытъ церковно-историческаго изслѣдованія. 398." Труды Кіевской Духовной Академіи 1901 г., январь, ія изъ Протоколовъ Совѣта Кіевской Духовной Академіи, —213 (окончаніе), и отдѣльные оттиски. Срв. Věstn. SF., 64.

неніе это можетъ подвергаться возраженіямъ съ нѣкоторыхъ сторонъ орыхъ отношеніяхъ, подобнымъ тѣмъ, какія сдѣланы выше и нами. возраженія, по нашему мнѣнію, будуть носить исключительно субъекрактеръ" . . . „Разсматриваемое же по существу и со стороны фактисочиненіе представляетъ собою трудъ высокой степени цѣнный." Реонаетъ трудъ заслуживающимъ полной преміи митрополита Макарія.

Ш.

Покровскій Ив., Рецензія на сочиненіе про-ь Голубева: „Кіевскій митрополитъ Петръ Мо-го сподвижники. Т. II., Кіевъ 1898." Православный Собе-1901 г., іюль-августъ, приложеніе 7-е, стр. 33—73.

зія написана по поводу представленія названной книги въ Совѣтъ Кадуховной Академіи на соисканіе степени доктора церковной исторіи. ѣкоторые недостатки изслѣдованія, авторъ рецензіи указываетъ на учное значеніе книги. *Ш.*

Алмазовъ А. И., Чинъ надъ бѣсноватымъ. Памятеческой письменности XVII. в. Лѣт. ист. фил. Одес. 0.

Виз. Врем. X., 212—215.

Обработка чина надъ бѣстноватыми въ Требникѣ 1646 г. митр. Петра Могилы. Греческій его источникъ былъ во всякомъ случаѣ весьма аналогичный съ текстомъ греч. чина XVII. в.

521. **Жуковичъ П. Н.,** Послѣдняя борьба духовенства митрополичьей епархіи съ Потѣемъ и уніей (1609—1611). Христіанское Чтеніе 1901 г., августъ, 258—291; сентябрь, 370—389.

522. **Павликъ М.,** Якуб Гаватович (Гават), автор перших руських інтермедий з 1619 р. Срв. Věstn. SF. I., 100, Nr. 175.

Ref. Гал. Сб. I., отд. 1., стр. 269—271. (Ю. Яворскій.)

523. **Бѣлгородскій А.,** Кіевскій митрополитъ Іероѳей Малицкій (1796—1799). Труды Кіевской Духовной Академіи 1901 г., февраль, стр. 212—255; апрѣль, стр. 491—530; іюнь, 211—243; августъ, 470—528.

524. **Франко Іванъ,** Вірша епископа Й. Шумлянського про події 1683—1686 рр. Зап. Шевч. XXXIX., Misc. 1—5.

525. **Перетцъ В. Н.,** Малорусскія вирши и пѣсни въ записяхъ XVI.—XVIII. вв. С.-Пб. 1899, стр. 156.

Rec. Гал. Сб. I., 1. 101—103. (Ю. Яворскій.)

526. **Франко Ив.,** Нові причинки до історії вірші на Вкраїні. Зап. Шевч. XLI. Miscel. 1—6.

527. **Лазаревскій А. М.,** Старинные польско-русскіе календари. Срв. Věstn. SF. I, 99, Nr. 170.

Rec. Зап. Шевч. XLIII., бібл, 17—19.

528. **Краснюкъ М.,** Религіозно-философскія воззрѣнія Сковороды. Вѣра и Разумъ, 1901 г., Nr. 16, стр. 132—152; Nr. 18, 217—236; Nr. 20, 365—382; Nr. 22, 401—420.

529. **Георгій Конискій,** 1717—1795. Біографія. Педагог. Сборникъ I., прил. 179 сл.

530. **Ефименко Александра,** Котляревскій въ его исторической обстановкѣ.

Ref. Зап. Шевч. XXXIX., бібл. 24 сл.

531. **Житецкій П.,** Энеида Котляревскаго. Срв. Věstn. SF. I. 99, Nr. 168.

Ref. Лит. В. I., 199—201. (Ю., полемизируетъ противъ рецензіи I. Франко.) Р. Мысль 1901. XI., библ. отд. 350.

532. **Стешенко И.,** Поэзія И. П. Котляревскаго. (Къ столѣтнему юбилею его Энеиды.) 1. Котляревскій и Осиповъ. — 2. Котляревскій въ свѣтѣ критики. Кіевъ 1898, стр. 1—232.

Ref. Этногр. Сб. L., 143—148. (А. Крымскій.)

533. — Иванъ Петровичъ Котляревскій. Историко-литературный очеркъ. Научное Обозрѣніе 1901, Nr. 8, стр. 32—65; Nr. 9., стр. 81—105; Nr. 10., стр. 93—114.

Ref. Кіев. Стар. LXXIV., отд. 2., стр. 130; LXXV., отд. 2, стр. 45, 118.

ı. — Древнѣйшій списокъ (1820 г.) Наталки-
зки И. П. Котляревскаго. (Описаніе.) Кіев. Стар. LXXIII.,
стр. 1—9.

5. Происхожденіе слово „мацапура". Кіев. Стар.
Этд. II., 5.

ясненіе слова, встрѣчающагося въ Энеидѣ; такъ звался извѣстный раз-
первый полов. XVIII. в.

5. **Студинський Кирило,** Літературні замітки. Львів
тр. 131.

Ѕовацтво и гайдамаччина в Енеїдї Котляревского. — 2. Характеристика
етра Гулака Артемовского.

. Зап. Шевч. XLII., бібл. 16—28. (Ів. Стешенко)

7. — Котляревский і Артемовский. (Відповідь д. Ів.
кови.) Львів. Накладом А. Хойнацкого. 1901, стр. 53.

3. Неизданныя стихотворенія П. Гулака-
овскаго. Кіев. Стар. LXXIII., отд. 2, стр. 75—80.

). **Каллашъ Вл.,** Изъ исторіи малорусской лите-
ы 20-хъ и 30-хъ годовъ XIX. вѣка. Библіографическія
. I.—III, Кіев. Стар. 1900, V., IX., XI.

: Зап. Шевч. XLII., бібл. 29 сл.

). Къ исторіи театра въ Юго-Западномъ краѣ.
Архивъ 1902, Nr. 6, 244—45.

Іерниговскія афиши 1828 г. 2. Харьковскій театръ 20-хъ годовъ XIX. ст.

1. **Шенрокъ В.,** П. А. Кулишъ. Біографическій очеркъ.
. LXXII. 153—179, 461—492; LXXIII., 126—148, 183—
5—382; LXXIV., 46—102, 304—330; LXXV., 18—44.

2. **Стешенко Ів.,** Проби біографії й оцїнки дїяль-
П. Кулїша. Зап. Шевч. XLIV., Наук. хрон. 1—28.

Іаковей — Танько Олелькович Куліш 1900, Б. Гринченко — П. А. Кулишъ,
эркъ 1899.

3. **Сушко Олександер,** Два незвістні переклади
Гевицького. Зап. Шевч. XLII. Misc. 4—10.

"ретѣнь Поликрáтеса", „До здорóвя".

4. **Мончаловскій О.,** „Стихъ радостный" А. Л. Могиль-
го. Галицко-русскій литературный памятникъ 1838 г. Гал.
отд. 1, стр. 215—228.

5. **Кониській Ол.,** Тарас Шевченко-Грушівський,
ка його життя. Т. II. Збірник фильольогичної секциї Наук.
тва ім. Шевченка. Томъ IV. У Львові (1901), стр. VIII.+
26. Ц. 4 кор.

5. — Недруковані вірші Т. Шевченка. Зап. Шевч.
, стр. 1—8.

7. — Варіянти на деякотрі Шевченкові твори.
евч. XXXIX., 1—22.

8. **Н. А.,** Матеріалы къ біографіи Т. Г. Шевченка.
гатство II., 63—73. Срв. Літ.-Н. Вістн. XIV., стр. 61—65.

549. **Кузьминъ Е. М.,** Т. Г. Шевченко как
и граверъ. (Со многими снимками.) Искусство и
промышленность, III., 61—75.

550. **А. Б.,** Критическія замѣтки. Соро
ченка. Міръ. Б. III., 8—11.

551. **Шевченко и Мицкевичъ.** Одесскія Нов
отд. отт. 8 стр.

552. Изъ русскихъ изданій. Т. Шев
воду 40-лѣтія со дня смерти. Образованіе IV

553. **Ефремов Сергій,** Шевченкові роко
ська преса. Літер.-Н. Віст. XV, ч. 2, стр. 34—

554. **А-ръ,** Поминки о Т. Г. Шевченкѣ. Ю:
февр. и отд.

555. Поминки Т. Г. Шевченка въ ру
тахъ и журналахъ въ 40-ую годовщину с
Кіев. Стар. LXXIII., отд. II., стр. 56—59.

556. **Rawitz-Gawroński Fr.,** Studya i szkice
Serya II. Lwów 1900, str. 241.

Ref. Зап. Шевч XLIV., 25—29. (С. Томашівський: I
Гавроньскому збогатити історию української літератури; тому
п. з. Кілька слів про родину і родинне місце Тараса Ше
Стар. LXXII., отд. II., стр. 65—68.

557. **Bajda Kazak** (pseud.), Ob Taras Ševčen
Za štiridesetletnico pesnikove smrti. Dom in Svet XIV.

558. **Мончаловскій О. А.,** Литературн
ческое украинофильство. Львовь 1898, стр. 1
изъ „Галичанина“.

Ref. Зап. Шевч, бібл 26—32. (С. Т. — „безглузді на

559. **Franko Ivan,** Dr., K dějinám česko-rus
nosti. Sl. Přehl. III., 156—160.

560. **Лозинскій А.,** Украинсько-руска
в 1900 р. Дѣло 1901, Nr. 4—5.

Ref. Кіев. Стар. LXXII., отд. 2., стр. 112.

F. Historja literatury polskiej.

a) Metodyka, dydaktyka.

561. **Chmielowski Piotr.,** Metodyka histo
polskiej (Methodik der Geschichte der polnischen Lit
„Przeglądu Pedagogiczn.“. Warszawa 1900, str. 293 -
SF., I., 103, Nr. 186.)

Ref. Ateneum, luty (Br. Chlebowski); Przegl. Polski,
Grabowski); Kwart. histor. XIV., 230 (Dr. Wiktor Hahn: „Obok
nych zajmują przeważną część książki ... liczne wykazy

z zakresu historji literatury naszej. Cenne te wykazy wypełniają lukę, oddawna już odczuwaną, w naszej literaturze, są też one w istocie pożądaną książką dla wszystkich zajmujących się historją naszej literatury... Książka Chmielowskiego stanowić będzie „vademecum“ dla wszystkich badaczy, część zaś jej metodologiczna jest nadzwyczaj dobrym poradnikiem dla młodych adeptów historji literatury. Dokładny skorowidz nazwisk autorów ułatwia korzystanie z wykazów bibliograficznych.“) Książka I. nr. 3. str. 97—8 (Br. Chlebowski).

562. **Tretiak Józef,** Podział historji literatury polskiej na okresy (Eintheilung der Geschichte der polnischen Litteratur in Perioden). Szkice literackie. Kraków, serja II., str. 336—346. (Por. Věstn. ISF. I., 104, Nr. 189.)

Na podstawie stosunku rodzimości i wpływu obcego opiera autor podział iteratury polskiej na trzy okresy: 1. od przyjęcia chrześcijaństwa do r. 1543; 2. od r. 1543 do 1820 i 3. od roku 1820 do bieżącej chwili. Wywody autora podczas III. zjazdu historyków polskich w Krakowie w r. 1900 napotkały na liczne zarzuty podczas dyskusji na tym referatem. Oponenci zarzucali autorowi głównie trudności w przeprowadzeniu tego podziału w szczegółach. Porówn „Pamiętnik“ t. II. (Protokoły); pat. Věstn. SF. II., 7, Nr. 54. *U.*

β) Historja literatury, opracowania ogólne. Przeglądy. Materjały. Bibliografja.

563. **Brückner Aleksander,** Dr., Geschichte der polnischen Litteratur. (Die Litteraturen des Ostens in Einzeldarstellungen, Band I.) Leipzig, C. F. Amelungs Verlag, Pierer'sche Hofbuchdruckerei Altenburg, in 8⁰, str. VI. + 628.

Praca bardzo cenna. Mimo nieznacznych rozmiarów daje nader dokładny obraz dziejów literatury polskiej: non multa sed multum. Przynosi sporo oryginalnych, świeżych i trafnych, jędrnie i dobitnie sformułowanych poglądów. W rozdziale pierwszym podmalowuje autor ogólne tło społeczne, kreśli obraz utworzenia się państwa polskiego z mieszaniny przeróżnych pierwiastków rasowych, dalej rozpowszechnienie się chrześcijaństwa, upiśmiennienie się języka i powstanie literatury. W rozdziale drugim rozpoczyna dzieje literatury od reformacji, ponieważ zdaniem jego, całkiem słusznym, literaturę polską zrodził dopiero gwałtowny napływ „nowinek“ religijnych z zachodu. W rozdziale trzecim kreśli rozkwit narodowej literatury w duchu humanizmu; w czwartym, najoryginalniejszym, zatytułowanym „Dyletanci XVII. wieku“, znakomicie charakteryzuje utwory poetów i prozaików owej epoki w rozmiarach i w świetle poglądów, z jakiemi się w innych literaturach polskich nie spotyka. W rozdziale piątym kreśli upadek (1700—1760) literatury, w szóstym — „odrodzenie duchowe“ za Stanisława Augusta aż do podziałów, w siódmym — pseudo-klasycyzm. Rozdziały ósmy do dwunastego włącznie poświęcił prof. Brückner polskiemu romantyzmowi, którego dzieje od roku 1831 podzielił na dwa działy: na emigracyjny (Ad. Mickiewicz, Jul. Słowacki, Zygm. Krasiński) i domowy do r. 1863, będący tylko odbiciem i przedłużeniem romantyzmu emigracyjnego. Nakoniec w dwuch ostatnich rozdziałach (13 i 14) kreśli rozwijanie się literatury po roku 1864 (poezja, dramat i powieść) i dociąga aż do dni dzisiejszych („Wesele“ Wyspiańskiego, „Pan Balcer“ Konopnickiej).

U.

564. **Biegeleisen Henryk**, Illustrowane dziej polskiej. Odrodzenie. Okres Zygmuntowski. (Illustrierte polnischen Litteratur. — Wiedergeburt. Sigismund's Perio z 173 ilustracjami i 30 kartonami. Wiedeń, nakł. Fr. I Aug. Denka w Wiedniu, in 8, str. 363. (Por. Věstn., SF. I.,

Rzecz mało krytyczna, popularno-naukowa.

565. **Chmielowski Piotr**, Historja literatury pols mową Bronisława Chlebowskiego, t. I.—VI. (Por. V Nr. 18 .)

Ref. Prawda nr. 33—37; Przegl. tygodn. nr. 8 i nast Niwa polska nr. 9; Głos (warszaw.) nr. 7 i nast (A. Goldberg

566. **Tarnowski Stanisław**, Historja literatury p I.—V. (Por. Věstn. SF. I., 103, Nr. 182)

Ref. Kraj Nr. 1—12 (J Tretiak); Gazeta lwow. nr. 27—5 histor. XV. 353—360 (Al. Brückner); Č. Revue IV., 1485- Karásek).

567. **Galle Henryk**, Chmielowski — Tarno ludzie — dwie syntezy. (Chmielowski — Tarnowski, z zwei Synthesen.) Tygodnik illustrow. Nr. 32 i nast.

Artykuł z powodu najnowszych „Historji literatury polskiej" P i St. Tarnowskiego.

568. **Chlebowski Bronisław**, Dwie historje lit skiej. (Zwei polnische Litteraturgeschichten.) Ateneum, 728—737.

Artykuł traktuje o Historji literatury polskiej Chmielowskiego

569. **Król Kazimierz** i **Nitowski Jan**, Historja polskiej. (Geschichte der polnischen Litteratur.) W przejrzane i poprawione. Warszawa, nakł. i drukiem M str. 508. C. 2 rub

Ref. Muzeum XVII., 876—878 (Dr. W. Hahn: „... Charak są najcenniej-zą zaletą książki: w żadnym z dotąd wydanych po nych niema podobnie trafnych ocen działalności pisarzy, tak i wniknięcia w ducha ich utworów ..."); Książka I., Nr. 5, str. nowski: „... podręcznik pp. Króla i Nitowskiego posiada istotne przystępność (na ogół biorąc) i zwięzłość wykładu, względną s biograficznego, nie mówiąc już o sumienności opracowania: jest to jedyny wydany w Warszawie podręcznik szkolny historji lit który polecić uczącym się można i trzeba, zawłaszcza w wydaniu niezaprzeczoną wyższość nad pierwszym").

570. **Dołężan Wiktor**, Krótki rys dziejów polskiej. (Kurzer Abriss der polnischen Litteraturgesch drugie przejrzane i powiększone. Lwów, nakł. Seyferta i in 8⁰, str. 1 nl. + 199. C. 2 K 40 h.

571. **Mazanowscy Antoni** i **Mikołaj**, Podręcznik literatury polskiej (Handbuch der Geschichte

szyt I. Kraków, nakł. D. E. Friedleina, druk. W. Hildebranda 8°, str. 316.

ssendorfer Artur, prof., Obraz rozwoju piśmienniiego, dopełnienie tablicy poglądowej do nauki teratury polskiej, w gimnazjach, szkołach seminarjach nauczycielskich, dla użytku zkół średnich; tablica ścienna. Jarosław 1902. Gubrynowicz i Schmidt we Lwowie. Kor. 1.

nold Robert F, Dr., Geschichte der deutschen Polen- (Por. Věstn. SF. I. 104, Nr. 196.)

st. Monatsbl. f. d. Prov. Posen nr. 7. (G. Minde-Pouet.)

itekely obrat sekcji II. (Historja literatury) III. zjazdu histo:h, str. 54—81. (Por. Věstn. SF. II., 7, Nr. 54.)

rzbowski Teodor, Materjały do dziejów piśmiennictwa biografji pisarzów polskich. Tom. I. 1398—1600 (Por. 104, Nr. 193.)

zegl. Pol. lipiec, str. 114 (Al. Brückner); Głos (warsz.w.) Nr. 3.); Изв. рус. яз. т. VI., 360—371 (St. Ptaszycki: „Изданіе г. Вержвоему замыслу представляетъ явленіе на столько оригинальное, что оправдываться то вниманіе, съ которымъ къ нему всѣ отнеслись, рано столько разнообразныхъ свѣдѣній, захвачено такое множество о къ книгѣ г. Вержбовскаго придется обращаться всякому, кто опросами, имѣющими хотя отдаленную связь съ польской культурой гнадцатаго вѣка")

lichowski Zygmunt, Dr., Polskie indeksy książek zakaza- Věstn. SF. I., 104, Nr. 195.)

rart. histor. XV., 233. (ks. Lic. Miaskowski.)

kel Ludwik, Bibliografja historji polskiej (Por. Věstn. Nr. 110.)

e tym na str. 957—1030 (Nr. 19946—21274) mieści się dość do-na bibliografja literatury polskiej. *U.*

treicher Karol, Bibliografja polska. 140.000 druków. bliographie.) Części III-ej tom VII. Litery: *H. I.* (Ogólnego I.). Wyd. Akad. Umiejętn. Kraków 1901, druk. Uniw. Jag., 33—705. Dopełnienia i sprostowania str. VI. (obejmują

najobszedniejszych działów tego tomu obejmuje „Historje", książki ci i romanse o Aleksandrze Macedońskim, o Wojnie trojańskiej, t. p. *U.*

ra Feliks, Spis druków epoki Jagiellońskiej w zbiorze hr. Hutten-Czapskiego. (Verzeichniss der Druckwerke der Epoche in der Sammlung des Gr. Em. Hutten-Czapski in Krakau.); Věstn. SF. I., 110, Nr. 244.

zegl Polski, lipiec, s. 125—138 (H. Ułaszyn); Kraj Nr. 84 (tenże) . LXX. 108 (St Dobrzycki).

mański M., Nad staremi drukami z biblioteki skupa Jerzego hr. Szembeka (Über alten Druck-

werken aus der Bibliothek S. E. des Bischofs J. Gr. Szembek.) Bibliot. Warszawska t. III. lipiec, s. 156—167.

O niektórych rzadkich drukach XVI.—XVIII. stuleci. U.

γ) Opracowania monograficzne i przyczynki dotyczące się poszczególnych kwestji i epok.

581. **Gumplowicz Maksymiljan,** Dr., O zaginionych rocznikach polskich z XI. wieku napisał . . . b. lektor języka polskiego przy uniwersytecie wiedeńskim. Z teki pozgonnej. (Über verlorene polnische Annalen des XI. Jh.) Kraków, nakł. „Krytyki", druk. narodowa, in 8⁰, str. 18.

Ref. Książka I. Nr. 2 s. 49—50 (S. P. Suchecki); Kwart. historycz. XIV., 550—551 (M. Perlbach).

582. **Спасовичъ В.,** О трудахъ Макса Гумплёвича по польской исторіи. Изв. рус. яз. т. VI. кн. 1., стр. 354—358. (Spasowicz W., Über die Arbeiten von M. Gumplowicz auf dem Gebiete der polnischen Geschichte.)

583. **Bujak Franciszek,** Giegrafja kronikarzy polskich. (Die Geographie der polnischen Chronisten.) Kraków, nakł. Towarz. numizmatyczn. (Odbitka z Wiadomości numizmatycz.-archeologiczn.) Druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8⁰, str. 20.

584. **Brückner Aleksander,** Bogurodzica, rozwiązanie zagadki. („Bogurodzica" die Lösung des Räthsels.) Biblioteka Warszawska, październik, str. 81—106.

Ref. Przegl Powsz. LXXII., 252 (Korn. J. Heck); Czas nr. 276 (Stanisław Dobrzycki).

Prof. Brückner występuje z hypotezą, iż „Bogurodzica" jest utworem oryginalnym, ułożonym w Polsce przez księdza-Polaka w wieku XIII. dla ś. Kingi podczas jej pobytu w klasztorze sądeckim. Hypotezę tę jednak, zdaniem naszym, nie uzasadnił dostatecznie; źródeł, na których oparł swe wnioski, z całą należną dokładnością, nie przytoczył. Mimo więc zapowiedzi zagadki nie rozwiązał, rzucił tylko nowe światło na niektóre kwestje z zasadniczym pytaniem pochodzenia Bogurodzicy związane. Natomiast trafne i cenne są rekonstrukcje i komentarze prof. Brücknera. U.

585. **Dobrzycki Stanisław,** Polska poezja średniowieczna. (Die polnische Poesie im Mittelalter.) (Por. Věstn. SF. I., 107, Nr. 213)

Ref. Książka I, str. 98—99 (E. Majewski); Wisła XV., 222—224 (tenże).

Praca ta, napisana pięknie i przejrzyście, jest streszczeniem wyników najnowszych badań nad polską poezją śrdniowieczną. U.

586. **Dobrzycki Stanisław,** O źródłach kilku polskich wierszy średniowiecznych. (Die Quellen einiger polnischen mittelalterlichen Dichtungen.) Spraw. Krak. VI., Nr. 2, str. 8.

587. **Dobrzycki Stanisław,** Studja nad średniowiecznym piśmiennictwem polskim. (Studien zur polnischen mittelalterlichen Litteratur). Kraków, nakł. Akad. Um., Spółka wydawn. polska, druk. Uniw. Jag. (odbitka z XXXIII. t. Rozpr. wydż. filol. Ak. Um.), in 8⁰, str. 16.

Brückner Aleksander, Drobne zabytki polszczyzny wiecznej. Część druga. Rozpr. wydz. filol. Ak Um. t. XXXIII. ka, Kraków, in 8°, str. 68). Por. Sprawozd. Ak. Um. t. VI. ·. 1—3.

: zawiera: urywek ewangielji w przekładzie polskim XV. w.; Mamotrekt zakupiony na Śląsku, najobszerniejszy leksykalny zabytek łacińskopolski kilka rękopisów wrocławskich, kazania z glosami polskiemi i z ciekawą gina, nowy (najstarszy) tekst „Palestry", poematu jak się teraz niepolskiego pochodzenia, nowy (trzeci) odpis Gwaltera de amore ıtu Andrzeja Capellana o miłości) z polskiemi nazwami i t. p. *U.*

Fijałek Jan, Dr. ks., Polonia apud Italos scholastica, m XV. Fasciculus I. (Munera saecularia Universitatis Crac. Cracoviae, typis et sumptibus Univ. Jag., MCM., in 4°, str. 4 0.

Przegl. polski, grudzień (Kazimierz Morawski).

ı zawiera 85 biografji bakałarzy i doktorów padewskich i innych, od Pawła Włodkowica aż do Jana Lasockiego. Rzecz źródłowa, stanowi rczynek do dziejów humanizmu i stosunków naszych z Włochami.

U.

Fijałek Jan, Dr. ks., Ze studjów „Polonia apud Italos tica": Lasociana I. Spraw. Krak. t. VI., Nr. 4, str. 6—8.

. z dziejów stosunków naukowo-kulturalnych i kościelno-politycznych lską a Włochami w pierwnej połowie XV. wieku *U.*

Sternbach Leon, Uwagi o napisach domów krakow- lemerkungen über die Inschriften auf Krakauer Häusern.) „Teka grona orów Galicji zachodniej." T. I. Kraków, in 8°, str. XV. + 465.

Przegl Polski, sierpień, s. 320—334 (Ludwik Puszet).

to przyczynek do humanizmu w Polsce. *U.*

Radliński Ignacy, Apokryfy judaistyczno-chrześcijań- ıtatka wstępna do literatury apokryficznej polskiej. (Judaistisch- Apokryphen Einleitende Bemerkung zur polnischen apo- en Litteratur.) Wisła XIV., str. 184, 303 i 435.

to dalszy ciąg pracy rozpoczętej w tomie XII. Wisły. Autor rozbiera przypisywane Mojrzeszowi, Baruchowi, Wniebowstąpienie Izajasza, ermasa, Testamenty XII. Patrjarchów, Apokalipsy przypisywane Apo- 'salmy. Praca zaleca się sumiennością opracowania i krytycyzmem.

U.

3. **Brückner Aleksander,** Apokryfy średniowieczne. Część I. okryphen des Mittelalters.) (Por. Věstn. SF. I., 107, Nr. 214 i 215.)

ıf. Kwart. hist. XV. 527—529 (Wł. Nehring) Č. Revue IV., 880—885 . Karásek).

tecz zawiera dokładny wstęp o apokryfach wogóle i apokryf p. t. Roz- nie o żywocie Pana Jezusa, najobszerniejszy i najciekawszy — wraz .i, które się przechowały. Głównym źródłem tego apokryfu była łacińska vana Vita gloriosae Virginis. Autor pisze też i o właściwościach

U.

594. **Brückner Aleksander**, Ezopy polskie. (Polnische Aisopen.) Spraw. Krak., t. VI., N. 8, str. 3—5.

595. **Brückner Aleksander**, Skarby dawnej poezji polskiej. (Schätze der altpolnischen Poesie.) Bibliot. warsz. z r. 1899 t. II., str. 389—427.

Ref. Kwart. hist XV., 529—530 (Wł. Nehring).
Rozprawę poprzedza charakterystyka XVII. wieku (specjalność autora), spuścizny jego z pola poezji i stanowcze odparcie fałszywego a utartego poglądu na upadek literatury w owym wieku; następnie przytacza autor liczne wyjątki owych „skarbów" poezji polskiej XVII. wieku. *U.*

596. **Brückner Aleksander**, Dawne powieści i romanse polskie. Szkic literacki. (Alte polnische Erzählungen und Romane.) Biblioteka warszawska, czerwiec, str. 506—544.

597. **Bruchnalski Wilhelm**, Pojęcie i znaczenie poezji u poetów polskich XVI. wieku. (Der Begriff und Bedeutung der Poesie bei polnischen Dichtern des XVI Jh.) Por. Věstn. SF. I. 110, Nr. 240.

Ref. Książka I. Nr. 9. s. 332. (Ign. Chrzanowski: „Jak wszystkie prace p. Bruchnalskiego, tak i ta posiada charakter ściśle naukowy; jest ona pierwszym niemal krokiem na polu badań nad poetyką historyczną, którą dotychczas badacze nasi nie zajmowali się prawie zupełnie.")

598. **Tretiak Józef**, Dawnà pieśń żołnierska. (Ein altes Soldatenlied) — w tegoż: „Szkice literackie", serja II., Kraków, nakł. Spółki wydawn. pol., str. 253—266.

Wydana z rękopisu Muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie. Autor dowodzi, iż pieśń ta („Duma ukrainna") powstała między rokiem 1585 a 1648 i że została napisana na Ukrainie przez jakiegoś żołnierza. Jest ona rodzajem obrony zajęcia żołnierskiego. W kompozycji utworu widocznym jest wpływ „Pieśni świętojańskiej o sobótce" Jana Kochanowskiego. *U.*

599. **Вержбовскій О.**, Смутное время въ современой ему польской литературѣ. Ч. I. 1605—7. (Die Zeit der Unruhen in Russland in der Zeitgenössischen polnischen Litteratur: 1605—7.) (Por. Věstn. SF. I., 113, Nr. 265.)

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 429 (St. Zdziarski).

600. **Wynalazek druku.** (Die Erfindung des Drucks.) Pamiętnik na cześć Jana Guttenberga. Kraków, MCM. str. LXX.

Ref. Książka I. s. 422—423 (Henryk Ułaszyn).
Artykuł ten daje ogólny rzut oka na dzieje drukarstwa za granicą i w Polsce. Niektóre sprostowania znajdzie czytelnik w wyżej przytoczonej recenzji naszej. *U.*

601. **Gomulicki Wiktor**, O najpierwszej książce polskiej i o nowym do tej sprawy przyczynku. (Das erste polnische Buch und ein neuer Beitrag zu dieser Frage.) Wędrowiec Nr. 40—42.

O Żywocie Jezusa Chrystusa Opecia z roku 1517; karty odnalezione w Londynie. *U.*

Zieliński J., Rzadki druk poznański 1606 roku. (Ein osener Druck aus dem Jahre 1606.) Wiadomości numizmat.-cz XIII., Nr. 1., str. 280—282.

to druk taryfy celnej. *U.*

3. **Лазаревскій А. М.**, Старинные польско-русскіе календ-ор. Věstn. SF. I., 99, Nr. 170, II., 133, Nr. 526. (Lazarewskij A. M., Alte -ruthenische Kalender.)

Windakiewicz Stanisław, Teatr ludowy w dawnej (Das Volkstheater im Alten Polen.) Spraw. Krak. t. VI., Nr. 8,

acy tej autor podaje analizę lub wiadomości o wszystkich dotąd znanych przedstawieniach teatru ludowego. Najdawniejsza wiadomość, odnosząca terjów w Polsce, pochodzi z XIV. wieku. *U.*

Windakiewicz Stanisław, Dramat liturgiczny w śred-ekach w Polsce. (Das liturgische Drama im Mittelalter in oraw. Krak., t. VI., Nr. 9, str. 4—6.

· stwierdza, że w Polsce, jak i na całym Zachodzie znano drama- (np. Officium Sepulcri — mamy trzy w dwuch redakcjach IV. w. typu saksońskiego, a w szczególe halbersztadzkiego.) *U.*

·. **Krósk Franciszek**, Jasełka krośnieńskie z roku 1661. Por. F. I., 192, Nr. 662.

f. Kwart. histor. XV., 55 (St. Zdziarski).

edruk z rękopisu Biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie (Nr. 1125). ciekawy przyczynek do literatury dramatycznej polskiej w drugiej XVII. wieku. *U.*

Gomulicki Wiktor, Djalog wielkopostny z roku 1724. ıs dem J. 1724.) Wędrowiec Nr. 12 i nast.

Hoesick Ferdynand, Z papierów po Elsnerze (1769— 'rzyczynki do historji teatru i muzyki w Polsce. (Aus dem Elsners. Beiträge zur Geschichte des Teaters und Musik in Varszawa, nakł. F. Hoesicka, druk. M. Lewickiego i Syna, . 107.

Czermak Wiktor, Kilka słów o pamiętnikach pol- 7II. wieku (Einige Bemerkungen über die polnischen Memoiren Jh.) — w tegoż: „Studja historyczne", Kraków, nakł. Spółki polskiej.

. ta zawiera szereg doniosłych uwag w sprawie pamiętników: Albrechta Radziwiłła, Chrapowickiego, Jana Poczobutta, Odlanickiego, Jerlicza, 'dżgi, Mikołaja Jemiołowskiego, tak zw. pamiętnika Łosia, który autor innej, niewyjaśnionej jeszcze, osobie. *U.*

Smoleński Władysław, Towarzystwa naukowe ·kie w Polsce wieku XVIII. (Die wissenschaftlichen und en Gesellschaften in Polen im XVIII. Jh.) „Pisma historyczne" tora), Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. W. L. Anczyca ı II.

W rozprawie tej autor dokładnie i wyczerpująco przedstawia obraz budzenia się w pierwszej połowie XVIII. wieku ruchu naukowego i literackiego w Polsce. Praca ta zawiera też nader obficie zebraną odnośną bibliografję. *U.*

611. **Kircher E.**, Platens Polenlieder. Studien z. vergleich. Litteraturgeschichte, Bd. I., 1.

612. **Smoleński Władysław**, Szkoły historyczne w Polsce. Główne kierunki poglądów na przeszłość. (Die historischen Schulen in Polen. Die Hauptrichtungen in Auffassung der Vergangenheit.) „Pisma historyczne" (tegoż autora), Kraków, G. Gebethner i Sp., druk W. L. Auczyca i Sp., tom III.

613. **Sarrazin Gabrjel**, La Pologne romantique: guerriers, poètes et chevaliers errants. „Bulletin polonais littéraire, scientifique et artistique". Paris Nr. 158, str. 221 i nast.

614. **Tretiak Józef**, Dr., prof. uniw. Jag. Szkice literackie. Serya II. Kraków. Spółka wydawnicza, in 8-vo str. 304.

Treść: Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu", Powieść historyczna (Kaczkowskiego „Olbrachtowi rycerze", Krechowieckiego „Veto"), O dawnej pieśni żołnierskiej (duma ukraińska z czasów Zygmunta III.), Ignacy Krasicki, jako prezydent trybunału, Studjum o Kraszewskim (P. Chmielowskiego), Na jubileusz Asnyka, Podział historji literatury polskiej na okresy.

Ref. Książka I., str. 55—6 (J. Chrzanowski).

615. **Dropiowski P. Władysław**, Pierwsze ślady zajęcia się twórczością ludową w literaturze polskiej XIX. wieku (1800—1818). (Die ersten Spuren der Beschäftigung mit der Volksdichtung in der polnischen Litteratur des XIX. Jh.) Odbitka ze Sprawozdania c. k. gimnazjum w Rzeszowie za rok 1900. Rzeszów, str. 32.

Zaznajomiwszy czytelnika z początkami zajęcia się twórczością ludową na za chodzie w wieku XVIII., kreśli autor obraz identycznego ruchu w naszym piśmiennictwie, wykazując wpływy nie tylko zachodu, lecz i wschodu (Chorwaci, Serbowie, Rosjanie). Rzecz urywa się na roku 1818. Jest to praca sumienna i krytyczna. Zawiera nadto obfite wskazówki i liczne, pracowicie zebrane spisy dzieł, mogące ułatwić dalsze opracowanie poruszonego przez autora tematu. *U.*

616. **Weckowsky St.**, Die romanischen Einflüsse in der polnischen Litteratur bis zum Anfange des 17. Jahrhunderts. Diss. Breslau 1901. 8°, 84 p.

617. **Zdziarski Stanisław**, Pierwiastek ludowy w poezji polskiej XIX. wieku. Studja porównawczo-literackie. (Das volksthümliche Element in der polnischen Dichtung des XIX. Jh.) Warszawa, nakł. E. Wendego i Sp., druk. ludowa we Lwowie, in 8°, str. VII.+590.

Ref. Gazeta polska Nr. 283 (Piotr Chmielowski); Książka Nr. 12, s. 451—2 (Ign. Chrzanowski); Kraj Nr. 46 (Henryk Ułaszyn), tamże polemika: Nr. 48 i Nr. 4 (z r. 1902); Przegl. polski, paźdź. (Al. Brückner), tamże odpowiedź, zesz. listop

Tytuł tej pracy nie odpowiada treści, autor bowiem zadawala się w niej zestawianiem pewnych ustępów lub całych utworów artystycznych z odnośnemi ustępami z pieśni, podań i wierzeń ludowych, zapisanemi i wydanemi przez etnografów; wykazuje więc jedynie motywy ludowe u poetów polskich XIX. wieku.

Są to luźne studja ułożone w chronologicznym porządku poetów, których utworów się dotyczą; brak więc dziełu temu jednolitości i perspektywy. Również nie są to studja „porównawczo-literackie“ — jak je autor nazwał w tytule. Mimo, iż przy wykazywaniu zależności niektórych utworów artystycznych od pierwowzorów ludowych — pieśni, podań, bajek — autor tu i ówdzie popada w przesadą, na ogół jednak w całej tej pracy analiza akcesorjów, jakie weszły do poezji artystycznej ze świata wierzeń, zwyczajów i obyczajów ludu, przeprowadzona została przez autora starannie i krytycznie. Praca to przygotowawcza, pierwsza w szeregu dzieł tego rodzaju — i już przez to jedno jest cennym nabytkiem. Obejmuje ona przestrzeń wielką czasu — wiek cały; wielką ilość utworów i autorów — rzec można wszystkich; porusza temat nader ważny, a całkiem zaniedbany, kwestję kierunku, który coraz to żywotniejszym się staje nie tylko zresztą w literaturze pięknej; daje wreszcie — tu główna zasługa autora — nader wielką ilość bardzo pracowicie zestawionego materjału etnograficznego i folklorystycznego, ułatwiając w ten sposób przyszłym pracownikom dalsze badania w tym właśnie kierunku. *U.*

618. **Zdziarski Stanisław**, Ze studyów nad „Szkołą ukraińską“ Kierunek ludowy w poezyji. Ateneum 1900. IV., 335—362.

Ref. Зап. Шевч. XLIII., біб.л. 24—26 (Ів. Франко).

619. **Krasiński Adam Stanisław**, biskup, Wspomnienia. (Erinnerungen.) Kraków, in 8°, str. 127.

Ref. (Streszczenie) Kraj Nr. 9. i 10. (Cz. Jankowski).

Wspomienia te doprowadzone są do roku 1863. Dorzucają one garść wiadomości do biografji Tomasza Zana, Andrzeja Towiańskiego, Juljusza Klaczki (autor przytacza jego pierwsze poezje) i wielu innych. *U.*

620. **Pawłowicz Edward**, Z nad Wilji i Niemna w 1900 r. (Poświęcone przyjaciołom prawdy.) [Von den Ufern der Wilia und Niemen.] Lwów, nakł. autora, H. Altenberg, druk. Ossolin., in 8°, str. 104 z rys.

Zawiera opis miejsc i pamiątek związanych wspomnieniami z Mickiewiczem (Zaosie, Świteź, Nowogródek, Wilno etc.). *U.*

621. **Sosnowski Kazimierz**, Poezja krakowska z czasów wolnego miasta (ze szerególnym uwzględniem Edmunda Wasilewskiego). 1815—1846. (Die Dichtung in der freien Stadt Krakau.) „Biblioteka Krakowska“, w Krakowie. Nakł. Towarz. miłośników histor. i zabytków Krakowa, in 8°, str. 124.

Ref. Książka I. str. 413 (J. Fr. Magiera).

Rzecz zawiera szczegóły biograficzne i charakterystykę utworów poetów krakowskich z czasów wolnego miasta (1815—1846): Edmunda Wasilewskiego, Franciszka Jakubowskiego, Łańcuckiego, Józefa Łapsińskiego, Żyglińskiego, Ehrenberga, Majeranowskiego i innych. Na końcu przedrukował autor sonety o okolicach krakowskich J. Łapsińskiego. Praca staranna, przynosi sporo nowych, nieznanych szczegółów. *U.*

622. **Dzieduszycki Wojciech**, Messjanism polski a prawda dziejów, z powodu II. tomu „Ojcze-nasz“ Augusta Cieszkowskiego. (Der polnische Messianismus und historische Wahrheit, zum zweiten Band des „Vater-Unser“ von August Cieszkowski.) Przegląd polski, czerwiec, 381—419; lipiec, 93—113; sierpień, 291—319; wrzesień, 432—457; październik, 34—53. (Też odbitka.)

623. **Album biograficzne** zasłużonych Polaków i Polek. (Biographisches Album verdienter Polen und Polinnen.) Wydane staraniem i nakładem Marji Chełmońskiej. Tom I. z przedmową St. Krzemińskiego (29 portretów na papierze kredowym i 85 portr. w tekście). Warszawa, in 4°, str. 496.

624. **Potocki Antoni,** O Noworocznikach polskich. (Über die polnischen Almanache.) W „Melitele" — noworoczniku literackim (Na pamiątkę jubileuszu Henryka Sienkiewicza zebrał Antoni Potocki), Kraków, wydawca Michał hr. Tyszkiewicz. G. Gebethner i Sp., druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8, str. 5—40.

625. **Siwak Michał,** O zbiorach archeologicznych, numizmatycznych i archiwalnych w b. Muzeum Pokuckim im. Starzeńskich w Kołomyi. (Por. Věstn. SF. II., 16, Nr. 118.)

Znajdujemy między innemi i materjały rękopismienne do dziejów pismiennictwa naszego przeważnie z XVII. i XVIII. w. *U.*

δ) Oświata, szkoły (układ chronologiczny).

626. **Doliński G.,** Wychowanie w dawnej Polsce. (Die Erziehung im alten Polen.) Tygodnik ilustrowany Nr. 27.

627. **Karbowiak Antoni,** Dr., Materjały ilustracyjne do dziejów pedagogji i szkół w Polsce. (Materialien zur Geschichte der Pädagogik und der Schulen in Polen.) Muzeum XVII., czerwiec i lipiec.

628. W sprawie badań dziejów wychowania i szkół w Polsce. (Über die Untersuchungen der Geschichte der Erziehung und der Schulen in Polen.) Muzeum XVIII., maj.

629. **Gorzycki Kazimierz,** Dr., Zarys społecznej historji państwa polskiego. (Abriss der socialen Geschichte des Polnischen Reichs.) Lwów, księgarnia polska, druk. Słowa Polskiego, E. Wende i Sp. w Warszawie, in 8, str. 412.

Ref. Krytyka R. III., październ. i listop. (Ludw. Gumplowicz); Kwartaln. historyczny, XV., 551 (Dr. St. Kutrzeba); Książka I., str. 295—6 (J. K. Kochanowski); Ekonomista (warsz.) paździer.-grudź., str. 408—412 (Dr. Z. Golińska-Daszyńska).

Całość dziejów podzielił autor na 8 okresów, każdy zaś z nich rozpatruje pod pięcioma względami (osobne rozdziały): 1. Historja polityczna, 2. Kościół i Oświata, 3. Rodzina, 4. Rozwój społeczno-prawny i 5. Rozwój społeczno-gospodarczy. — Rzecz pisana z punktu widzenia socjologicznego. *U.*

630. **Hahn Wiktor,** Dr., Bibliografja jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego. (Por. Věstn. SF. II., str. 15, Nr. 113.)

631. **Morawski Kazimierz,** Historja uniwersytetu Jagiellońskiego, średnie wieki i odrodzenie z wstępem o uniwerzytecie Kazimierza Wielkiego. (Geschichte der Jagellonischen Universität im Mittelalter und Renaissance, mit einer Einleitung über die alte Universität von Casimir dem Grossen.) 2 tomy. (Por. Věstn. SF. I., 106, 208 i 209.)

Ref. Przegl. polski, styczeń, str. 80 – 103 (St. Tarnowski); Przegl. powszechny LXXI., 236 (Dr. Fr. Koneczny); Słowo (warszawskie) Nr. 12 i nast. (St. Tarnowski); Kwart. histor. XV., 58—66 (Dr. Br. Kruczkiewicz: „.... w dziele p. Morawskiego mamy nie tylko historję uniwersytetu krakowskiego, ale zarazem i historję oświaty w Polsce z tego uniwersytetu płynącej, a nawet wiele z ówczesnej historji politycznej, — wszystko to w jasno naszkicowanych i między sobą organicznie to jednością czasu, to jednością przedmiotu powiązanych rozdziałach... Nikt lepiej od p. M. nie zna braków swego dzieła; nie zakrywa on ich przed czytelnikiem, lecz z sumiennością prawdziwego uczonego raz po raz zaznacza, gdzie źródła nie starczą do rozjaśnienia sprawy; dodaje też o ile ze źródeł dotąd nie uwzględnionych można się spodziewać nowych szczegółów i uzupełnień").

632. **Morawski Kazimierz,** Kilką słów z okazji jubileuszu Jagiellońskiej Wszechnicy (Einige Bemerkungen zum Jubiläum der Jagellonischen Universität), w tegoż: „Wiersze i proza", Kraków, Spółka wydawn. polska, in 8, str. 140—151.

633. **Fijałek Jan,** ks., Mistrz Jakób z Paradyżá i Uniwersytet krakowski w okresie soboru Bazylejskiego. (Meister Jakób von Paradyż und die krakauer Universität zur Zeit des Baseler Konzils.) Wyd. Akad. Um. Kraków, 1900, in 8°, 2 tomy, str. 448 + 422.

Ref. Przegl. Polski, grudzień, str. 488 (Kazim. Morawski); ČČHist. VII., 375—378. (J. Bidlo.)

634. **Bujak Franciszek,** Dwa przyczynki do historji Uniwersytetu Jagiellońskiego. (Zwei Beiträge zur Geschichte der Jagellonischen Universität.) Kraków, nakł. Akad. Um., druk. Uniw. Jag., in 8°, str. 24 (odbitka z XXXIII. tomu Rozpraw wydź. filologiczn., str. 346—367).

W przyczynku I.-ym autor omawia wykład gieografji z roku 1494 profesora Wszechnicy Jagiellońskiej, Jana z Głogowy, streszczający zasadnicze wiadomości o ziemi, mapach i tp. Rzecz świadczy o doskonałej metodzie (poglądowej) na uniwersytecie krakowskim w drugiej połowie XV. wieku (por. Sprawozd. Akad. Um. t. VI., Nr. 7, str. 9). W przyczynku II.-gim zwraca autor uwagę na zapiski w książkach, używanych przy wykładach w Uniwersytecie Jagiellońskim, dostarczające sporo cennego materjału do dziejów nauczania na tym uniwersytecie. Okazuje się, iż Liber diligentiarum jest bardzo niedokładnym wykazem, opuszczone są w nim bowiem wykłady, o których istnieniu świadczą zapiski w tych książkach poczynione (por. Spraw. Krak. t. VI., Nr. 5, str. 4). *U.*

635. **Rostafiński Józef,** Medycyna na Uniwersytecie Jagiellońskim w XV. wieku. (Die Medicin auf der Jagellonischen Universität im XV. Jh.). Kraków, z 35 rycinami.

Ref. Przegl. Polski, t. I., 284—290 (St. Tarnowski).

Barwnie i źródłowo napisana rozprawa, mająca za przedmiot historję medycyny średniowiecznej wogóle, a na uniwersytecie krakowskim w szczególności. Jest ona również przyczynkiem do ogólnych dziejów cywilizacji i oświaty w Polsce. *U.*

636. **Bauch Gustaw,** Dr., Deutsche Scholaren in Krakau n der Zeit der Renaissance 1460 bis 1520. Breslau, in 8°, s. 80

(odbitka z Achtundsiebzigster Jahresbericht der schlesischen Gesellschaft für vaterländische Cultur i. J. 1900. Breslau 1901. III. Abth. Histor. Section, str. 1—76).

637. **Bukowski Juljan**, Dr., ks., Adam Opatovius, dawny akademik krakowski. (Adam Opatovius, ein alter krakauer Akademiker.) Kartka z dziejów Uniwersytetu Krakowskiego. Z portretem. (Odbitka z Przeglądu katolickiego.) Warszawa, 1900, in 8⁰, str. 37.

Ref. Przegl. Powsz. LXIX., 460 (ks. J. Pawelski).

638. **Wisłocki Władysław**, Dr., Incunabula typographica (por. Věstn. SF. II., str. 11, Nr. 78).

Praca ta zawiera nader obfity i cenny materjał do dziejów uniwersytetu krakowskiego na przełomie dwuch wieków XV. i XVI., stanu i sposobu wykładów; również — do życiorysów profesorów, magistrów i wogóle osób z uniwersytetem tym związanych w ten lub ów sposób. Autor dokładnie przedrukowuje wszystkie przypiski, uwagi i glossy jakie czynili profesorowie na swoich książkach służących im do studjów i wykładów. *U.*

639. **Winiarz Aloizy**, Dr., Sądownictwo rektora Uniwersytetu krakowskiego w wiekach średnich. (Die Gerichtsbarkeit des Rektors der Krakauer Universität im Mittelalter.) Osobne odbicie z „Księgi pamiątkowej“ Uniwersytetu lwowskiego. Lwów, in 4⁰, str. 26.

640. **Estreicher Stanisław**, Sądownictwo rektora krakowskiego w wiekach średnich. (Die Gerichtsbarkeit des krakauer Rector's im Mittelalter.) Rocznik Krakowski, Kraków, in 4⁰, tom. IV., str. 249—267.

Ref. Kwart. histor. XV., str. 394—400 (Władysław Semkowicz: „... przyznać musimy obu rozprawom skrzętne i pilne wyzyskanie źródeł oraz umiejętne ich opracowanie. W pracy Dra A. Winiarza zauważyliśmy większą ścisłość jurydyczną w wypowiadaniu wniosków, rozprawa zaś Dra St. Estreichera napisana z większym polotem, przynosi nauce także nie mało poważnych wniosków“).

641. **Estreicher Tadeusz**, Globus biblioteki Jagiellońskiej z początku wieku XVI. (Der Globus der Jagellonischen Bibliothek am Anfang des XVI. Jh.) Rozprawy wydź. filologiczn. Akad. Umiej. w Krakowie, serja II., t. XVII., str. 1—18, z 3 figurami (też odbitka).

642. **Birkenmajer Ludwik A.**, Marco Beneventano, Kopernik, Wapowski a najstarsza karta gieograficzna Polski. (Marco Beneventano, Copernicus, Wapowski und die älteste geographische Karte von Polen.) Kraków, nakł. Akad. Um., Spółka wydawn. polska, druk. Uniw. Jagiel. (odbitka z Rozpraw wydź. matemat.-przyrodn. Akad. Um.), in 8⁰, str. 89 z 2 rycinami w tekście i kartą gieograficzną. (Por. też komunikat w „Spraw. Krak.“, tom VI., Nr. 2. str. 12—17.)

Ref. Przegl. powsz., lipiec (L. M. Dziama).

Marco Beneventano wspólnie z Wapowskim i z udziałem Kopernika, sporządził w roku 1506 najstarszą — znaną dotąd — kartę gieograficzną Polski. *U.*

643. **Birkenmajer Ludwik A.**, Mikołaj Kopernik. Część I.: Studja nad pracami Kopernika, oraz materjały biograficzne. (Studien über die Werke von Copernicus nebst biographischem Material.) Kraków MCM., nakł. Akad. Um., in 4⁰, str. XIII. + 711, z rycinami.

Ref. Przegl. polski, kwiecień, str. 85—101 (F. Kucharzewski); Książka I., Nr. 4 (Samuel Dickstein).

644. **Dickstein Samuel,** Nowe dzieło o Koperniku. (Ein neues Werk über Copernicus.) Ateneum, luty, str. 270—285.

Artykuł z powodu ukazania się pierwszego tomu znakomitej pracy Dr. L. A. Birkenmajera (pat. wyżej). *U.*

645. **Bieliński Józef,** Uniwersytet wileński (1579—1831), 3 tomy. (Por. Věstn. SF. I., 105, 201 i 202.)

Ref. Przegl. polski, czerwiec, str. 469 (St. Tarnowski); Muzeum, maj, str. 329—334 (St. Zdziarski).

Tom pierwszy obejmuje organizację szkoły, drugi — stan nauk, trzeci — profesorów i uczniow, żywoty i dzieła. Autor nagromadził olbrzymią obfitość szczegółów, które rzucają sporo nowego światła na dzieje tej szkoły. Czasy najnowsze przedstawione są najbardziej wyczerpująco, szczegółowo. *U.*

646. **Janowski Ludwik,** Na wszechnicy wileńskiej. (Auf der Wilnoer Universität.) Kraj Nr. 21—26.

Artykuł zawiera obszerne i cenne dopełnienia i sprostowania do pracy Dr. Bielińskiego: „Uniwersytet wileński". Do tego zaś artykułu L. Janowskiego w dalszym ciągu podaje dopełnienia Cezary Staniewicz w Kraju Nr. 36. *U.*

647. **Kochanowski J. K.,** Dzieje Akademji Zamojskiej (1594—1784). (Geschichte der Akademie von Zamość.) (Por. Věstn. SF. I., 106, 205.)

Ref. Przegl. Polski, czerwiec, str. 475 (St. Tarnowski); Książka I. Nr. 2 (J. F. Gajsler).

Praca nader cenna, gruntowna, oparta na aktach ordynacji Zamojskiej. Stanowi ona dopełnienie do pracy ks. Wadowskiego (pat. Věstn. SF. I., str. 106, Nr. 206), który czerpał materjały z aktów kapituły zamojskiej. *U.*

648. **Potocki L. M.,** Zamość i jego instytucje. (Zamość und seine Institute.) Spraw. Krak., t. VI., Nr. 1, str. 5.

Jabłonowski Aleksander, Akademja kijowsko-mohylańska. (Die Mohylanische Akademie in Kiev.) (Por. Věstn. SF. I., 105, Nr. 204.)

Ref. Przegl. polski, czerw., str. 200 (St. Tarnowski); Muzeum XVII., 737 (St. Zdziarski).

649. **Smoleński Władysław,** Kalendarze w Polsce wieku XVIII. Przyczynek do dziejów oświaty w Polsce. (Die Kalender in Polen im XVIII. Jh. Beitrag zur Geschichte der Aufklärung in Polen.) „Pisma historyczne" tegoż autora. Kraków. G. Gebethner i Sp., druk. W. L. Anczyca i Sp., tom II.

W rozprawie tej przedstawia autor budzenie się w pierwnej połowie XVIII. wieku ruchu naukowego w Polsce. Rzecz zawiera obfitą bibliografję. Jest to najgruntowniejsza i najobszerniejsza rozprawa o kalendarzach, które odegrały wybitną rolę w procesie krzewienia oświaty w Polsce. *U.*

650. **Smoleński Władysław,** Polska szkoła orjentalna w Stambule: 1766—1795. (Die polnische orientalische Schule in Stambul.) „Pisma historyczne", Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. W. L. Anczyca i Sp., tom. II.

651. **Smoleński Władysław,** Żywioły zachowawcze i komisja edukacyjna. (Die konservativen Elemente und die Unterrichts-

Kommission.) „Pisma historyczne", Kraków, G. Gebethner i Sp
L. Anczyca i Sp., tom. II.

652. **Karbowiak Antoni**, Dr., Wychowanie fizy misji edukacji narodowej w świetle historji p (Die körperliche Pflege der Unterrichts-Kommission im Lich schichte der Pädagogik.) Muzeum XVII., str. 698, 769, 837

653. **Ustawy komisji edukacji narodowej** dla st demickiego i na szkoły w krajach Rzeczypo przepisane w Warszawie r. 1783. (Statuten der Kom nationale Bildung für den akademischen Stand und die Sch Ländern der Republik, vorgeschrieben in Warschau im J. 17 nowe staraniem Dyonizego Fr. Bujalskiego. Warszawa, nakł. skiego, druk. W. Dunina i Sp., 1902, in 8°, str. 113, z t

654. **Karbowiak Antoni**, Dr., Protokoły Towar ksiąg elementarnych (Protokollen der Gesellschaft für bücher.) Spraw. Krak., t. VI., Nr 1, str. 4.

Sprawozdanie z odpisu oryginału znajdującego się w Warsza ważnego dla dziejów oświaty w Polsce.

655. **Wierzbowski Teodor**, Raporty szkoły wy warszawskiej, składane Szkole Głównej koronne 1782—1789. Komisja edukacji narodowej i j w Koronie 1780—1793. (Berichte der Filialschule in Warsc der Hauptkronenschule in den J. 1782—1789 erstattet wurden. 1901, zesz. 1, in 8°, str. V. + 86. Z zapomogi Kasy im. J. Mi skł gł. E. Wende i Sp.

Wydawnictwo to ma za zadanie dostarczyć surowego materja urządzeń szkolnych, zaprowadzonych przez Komisję Edukacyjną. Ze zawiera raporty szkół wydziałowych i podwydziałowych wydziału M składanych Szkole Głównej czyli Uniwersytetowi krakowskiemu.

656. **Kraushar Aleksander**, Towarzystwo wars Przyjaciół Nauk 1800—1832. Monografja hist osnuta na źródłach archiwalnych przez... Księ pruskie 1800—1807. (Die Warschauer Gesellschaft der F Wissenschaft. Historische Monographie auf Grund von ar Material. I. Th. Die Zeiten der Preussenherrschaft 1800—180 1900, G. Gebethner i Sp. Warszawa, Gebethner i Wolff, d Anczyca i Sp. w Krakowie, in 8°, 4 knl. + 407, z rycinam Czasy księstwa warszawskiego, 1807—1815. 2 tomy, tamże, 1 str. 318 + 338 z rycinami.

Ref. Bibliot. Warszaw. t. I, 378 (Al. Rembowski); Przegl. pol 296—300 (Tad. Grabowski); Głos (warszaw.) Nr. 12; Ист. Вѣст., I Воробьевъ); Słowo (warszaw.), luty (Al. Rembowski); Prawda N Gajsler); Wędrowiec Nr. 26, Przegl. powszech., lipiec, LXXI., 11 Zdziarski); Poradnik dla czytających książki Nr. 3; Gazeta lwowsk (M. Rolle); Książka I. Nr. 1 s. 11—12 (J. K. Kochanowski).

W księdze pierwszej kreśli autor okoliczności poprzedzające dzi i najdawniejszy okres rozwoju Towarzystwa Przyjaciół Nauk — obraz

umysłowego, które panowało w ziemiach polskich w końcu XVIII. i w początku XIX. w. Rozdziały X.—XVII. włącznie poświęca epigonom epoki stanisławowskiej, dzięki którym ostał się żywotny podkład umysłowy, mający umożliwić i uwarunkować rozwój Towarzystwa Przyj. N. (1800—1807). Księga druga obejmuje dalszy rozwój i dziadalność Towarzystwa (1807—1815). Pracę swoją nazywa autor w przedmowie „Kroniką". Rzeczywiście, czytelnik bardzo wiele tu znajdzie nader cennych materjałów, szczegółów biograficznych i bibliograficznych w chronologicznym porządku. Syntezą musi się sam zająć. Rzecz jednak bardzo cenna. Podnoszą je wartość liczne ilustracje, wizerunki osób, zabytków i tp. *U.*

657. **Szafran J.**, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Warszawie. (Die Warschauer Gesellschaft der Freunde der Wissenschaft.) Szkoła, Nr. 4 i 6.

658. **Погодинъ А.**, Виленскій учебный округъ 1803—1831 г. (Der Wilnoer Lehrbezirk 1803—1831.) Сборникъ матерьяловъ для исторіи просвѣщенія въ Россіи С.-Пб., томъ IV. (również osobna odbitka).

Praca ta daje ogolną, charakterystykę wileńskiego okręgu naukowego w epoce 1803 - 1831. Autor rozbiera działalność i poglądy społeczno-pedagogiczne ks. Adama Czartoryskiego, Tadeusza Czackiego, ks. Hugona Kołłątaja, Jana Śniadeckiego i innych, charakteryzuje wyższe zakłady naukowe (m. in. i Połocką Akademję Jezuitów), gimnazjum i liceum krzemienieckie, szkoły średnie i niższe. Pisze też o ruchach społecznych w szkołach (Filareci i Filomaci). *U.*

659. **Wołyniak**, O Bazylianach w Humaniu. (Die Basilianer in Humań.) (Por. Véstn. SF. I., 16, 210.)
Ref. Зап. Шев. XXXIX. (C. T.).

660. **Bujalski Djonizy Franciszek**, Z korespondencji H. Kołłątaja i T. Czackiego listy niektóre. (I. „Polityka nauczycieli szkolnych względem uczniów a względem własnych naczelników" i II. „Ustawa sądu uczniów gimnazjum wołyńskiego".) Warszawa, M. Borkowski, in 8⁰, str. 47.

Książeczka zawiera wyjątki z listów Hugona Kołłątaja z Tadeuszem Czackim z roku 1806 w sprawie zajścia pomiędzy jednym z uczniów Liceum krzemienieckiego a profesorem Jastrzębskim. Rzeczy znane z „Kołłątaja listów w przedmiotach naukowych" (Kraków, 1845, t. IV.) i z „Aten Wołyńskich" Michała Rollego. *U.*

661. **Szkoła Główna Warszawska**: 1862—1869. Tom I. Wydział filologiczno-historyczny. (Die Warschauer Hauptschule. Bd. I. Philologisch-historische Fakultät.) (Fontes et commentationes historiam scholarum superiorum in Polonia illustrantes, VI.) Kraków, druk. Anczyca, Sp. 1900, in 8⁰, str. 1 nl. + 309 + 1 nl.
Ref. Przegl. Polski, czerwiec, str. 471 (St. Tarnowski).

Praca bardzo cenna, oparta na źródłowym materjale; opracowana fachowemi siłami zbiorowemi. *U.*

662. **Lodzin Józef**, ks., Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie cieszyńskim. (Einführung der polnischen Sprache in den Volksschulen des Herzogtums Teschen.) Lwów, nakł. Towarzys. wydawn. S. Sadowski w Warszawie, druk. Kutzera

i Sp. w Cieszynie, in 8°, str. 41 (odb. ze Sprawozd. polskiego gimnazjum prywatn. z prawem publiczn. w Cieszynie za rok szkolny 1900—1901, nakł. Tow: „Macierz szkolna dla księstwa Cieszyńskiego").

Rzecz oparta na dokumentach urzędowych. Autor kreśli stosunki szkolne przed rokiem 1848; właściwe zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych; następstwa owej reformy; wprowadzenie języka niemieckiego, wreszcie epizod z pogranicza polsko-czeskiego (o język wykładowy). *U.*

e) Układ podług poetów, pisarzy etc.

(W porządku abecadłowym.)

Birkowski F. 663. **Birkowski Fabjan,** ks., Mowy pogrzebowe i przygodne z portretem oraz krytyczną oceną mówcy przez ks. Antoniego Szlagowskiego. Cz. I. (Begräbniss- und Gelegenheitsreden.) Warszawa, skł. głów. u Gebethnera i Wolffa, druk. P. Laskauera i W. Babickiego, in 8°, str. 268.

Oprócz kilkunastu kazań pogrzebowych, zawiera tom ten dwa słynne kazania obozowe, w których zawiera się wykład Bogarodzicy. *U.*

Brodziński K. 664. **Łagowski Florjan,** Kazimierz Brodziński i jego dzieła. (Kasimir Brodziński und seine Werke.) Warszawa („Książki dla wszystkich"). Nakł. i druk. M. Arcta, in 32°, str. 61.

Rzecz popularnie skreślona. *U.*

— 665. **Tretiak Józef,** Brodziński Kazimierz: Wspomnienia mojej młodości i inne urywki autobiograficzne, wydał i wstępem zaopatrzył . . . (Jugenderinnerungen von K. Brodziński und andere autobiographische Fragmente.) Kraków, Spółka wydawn. polska, in 8°, str. 88.

Ref. Książka I. 413. (St. Zdziarski.)

Książka zawiera wspomnienia najwcześniejszego dzieciństwa do roku 1809. Dołączono też kilka interesujących urywków autobiograficznych z dziennika wojskowego Kaz. Brodzińskiego z r. 1813. *U.*

Chrościeński St. N 666. **Ćwikliński Ludwik,** Żywot i pisma Stanisława Nigra Chrościeńskiego, humanisty i lekarza poznańskiego XVI. wieku. (Leben und Werke von Stanislaus Niger Chrościeński, Humanist und Arzt in Posen im XVI. Jh.) „Księga pamiątkowa Uniwersytetu lwowskiego ku uczczeniu pięćsetnej rocznicy fundacji Jagiellońskiej Uniwersytetu krakowskiego." Lwów, nakł. Senatu Uniw., druk. E. Wincarza, 1900, in 8°.

Ref. Histor. Monatsbl. für die Provinz Posen Nr. 1. (A. Skladný), Przegl. Polski, marzec (St. Tarnowski.)

Czacki T. 667. **Bujalski Ojonizy Fr.,** Z korespondencji H. Kołłątaja i T. Czackiego. . . (Por. Věstn. SF., II., 150, Nr. 660.)

Decius J. L. 668. **Czermak Viktor,** Dr., Decius Jodocus Ludovicus: De Sigismundi regis temporibus liber 1521.

Wydał . . . („Biblioteka pisarzów polskich", Nr. 39.). Kraków, nakł. Ak. Um., Spółka wydawn. polska, in 8°, str. IX. + 145. (z rysunkami w tekście).

Ref. Зап. Шевч. XLIV. бібл. (М. Грушевський.)

Długosz J. 669. **Bujak Franciszek,** Długosz jako gieograf. (Długosz als Geograph.) Przewodn. naukowy i literacki, luty, 171—184.

— 670. **Dubiecki Marjan,** Jan Długosz, pierwszy dziejopis polski. (Jan Długosz, der erste polnische Historiker), w tegoż autora „Obrazy i Studja historyczne", serja I., wyd. 2., Warszawa, Gebethner i Wolff; Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8°.

Fredro A. 671. **Łagowski Florjan,** O komedjach Aleksandra Fredry (ojca). (Die Komödien von Aleksander Fredro.) Warszawa („Książki dla wszystkich"), nakł. M. Arcta, in 32°, str. 121.

Rzecz skreślona popularnie. *U.*

— 672. **Pełka.** Fredorowie. Kraj Nr. 28. i 29. (Die Fredro's.)

— 673. **Rittner F.,** Fredro. Wiener Fremdenblatt 1901. Nr. 232.

Gallus. 674. **Gumplowicz Maksymiljan,** Żywot Balduina Gallusa biskupa kruszwickiego: 1066—1145. (Leben von Balduin Gallus, Bischof von Kruszwica: 1066—1145.) Z pośmiertnej teki M. Gumplowicza. Ateneum, luty: 286—308, marzec: 600—618 (też odbitka: Warszawa, E. Wende i Sp., druk J. Cotty, in 8, str. 41.

Ref. Historische Monatsblätter f. die Prov. Posen, styczeń—luty; Książka I., Nr. 6. str. 220/1. (J. K. Kochanowski: „praca jego (t. j. Gumplowicza), cenna nie tylko ze względu na pogłębienie przedmiotu, ale także i dla tego, że stanowi, zwłaszcza w środkowej swej części (rozbiór kroniki), porywający przykład analizy historycznej, pozostanie pouczającą wskazówką dla uczonych, z jaką precyzją badać można i należy źródła dziejowe.")

— 675. **Gumplowicz Ludwik,** Die Studien Max Gumplowicz's über Balduin Gallus, den ersten Chronisten Polens. Histor. Monatsbl. f. d. Prov. Posen. Nr. 2.

Gołębiowski Chr. 676. **Caputa Józef,** Dr., ks., Chryzostom Gołębiowski, nadworny kaznodzieja króla Jana III. Studjum historyczno-literackie (Chryzostom Gołębiowski, der Hofkaplan König Johann des III.) Kraków nakł. autora, druk. W. L. Anczyca i Sp., 8°, str. 91 + 2 nl.

Ref. Przegl. Polski, kwiecień. (T. Grabowski.)

Gosławski M. 677. **Méyét Leopold,** Nieznany wiersz Gosławskiego do Mickiewicza. (Ein unbekanntes Gedicht von Gosławski an Mickiewicz.) Gazeta Lwowska Nr. 177.

Goszczyński S. 678. **Brzostowski Aleksander,** Wspomnienia o Sewerynie Goszczyńskim. (Erinnerungen an Seweryn Goszczyński.) Gazeta Warszawska, marzec (pierwsza połowa).

— 679. **Rawita-Gawroński Franciszek,** Nieznane młodzieńcze utwory, poetyckie Seweryna Goszczyńskiego. (Urywek z pamiętników Kaspra Pokrzywnickiego.) (Unbekannte poetische Jugendwerke von Seweryn Goszczyński.) Przewodnik naukowy i literacki (Lwów), marzec, str. 266—274.

— 680. **Wasilewski Zygmunt,** Kościelisko, niedokończony poemat Seweryna Goszczyńskiego. („Kościelisko", eine unvollendete Dichtung von Seweryn Goszczyński.) Kurjer Warszawski, 1900, Nr. 296—298.

Ref. Przegl. Powsz., LXIX., 118. (St. Zdziarski.)

Grabowski M. 681. **Grabowski Tadeusz,** Dr., Michał Grabowski, jego pisma i pojęcia polityczne. (Michał Grabowski, seine Werke und politischen Anschauungen.) Kraków (odbitka z „Przeglądu Polskiego"), Spółka wydawn. polska, 1900, in 8, str. 109 (z portretem).

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 100. (St. Zdziarski); Krytyka III, 337 (tenże); Kwart. histor. XV., 98—100 (tenże: „widoczna jest (w pracy tej) na każdym kroku powierzchowność, nienależyte obznajomienie się z opracowywanym przedmiotem, oraz nieznajomość źródeł, bez których niepodobna było pisać o Grabowskim.") Książka I., 99. (Ign. Chrzanowski: „Wogóle w ocenie działalności, stanowiska, zasług i charakteru M. Grabowskiego autor jest zupełnie bezstronnym, a że posługuje się metodą naukową, że nietylko zgromadził i przestudjował literaturę przedmiotu lecz opierał się na rękopiśmiennej spuściźnie autora „Literatury i krytyki", że pisze jasno i systematycznie, — stąd studjum jego jest poważnym przyczynkiem do nieopracowanej jeszcze przez nikogo historji krytyki polskiej.")

Gregorz z Sanoka. 682. **Callimachus Philippus Buonaccorsus,** Vita et mores Gregorii Sanocei archiepiscopi leopoliensis, recensuit Adam Stephanus Miodoński. Cracoviae, sumpt. Universit. Jag. 1900 in 8, kart. XXXI. Por. Věstn. SF. I, 108, 226.

Ref. Wochenschrift für Literatur Nr. 49. (Z. Dembitzer.)

— 683. **Miodoński Adam,** Philippi Callimachi et Gregorii Sanocei carminum ineditorum corollarium. Spraw. Krak. t. VI. s. 3. (Por. też pod: Kalimach.)

— 684. **Sinko Thaddaeus,** De Gregorii Sanocei studiis humanioribus, scripsit... Por. Věstn. SF. I., 109, 227.

Ref. Muzeum XVII., 895. (Z. Dembitzer.)

Hussowski M. 685. **Pelczar Jan,** Mikołaj Hussowski, jego życie i pisma. Ustęp z dziejów humanizmu w Polsce. (Mikołaj Hussowski, sein Leben und Werke. Ein Capitel zur Geschichte des Humanismus in Polen.) Por. Věstn. SF. I., 109, 235.

Ref. Muzeum XVII., 501. (Dembitzer); Ateneum, czerwiec (St. Zdziarski).

Kalimach. 686. **Bujak Franciszek,** Kalimach i znajomość państwa tureckiego w Polsce około początku XVI. wieku. (Callimachus und die Kenntniss des Türkischen Reiches in Polen um den Anfang des XVI. Jh.) Rozpr. wydz. historyczn.-filozof., ser. II., t. XV., str. 268—288.

Pat. też wyżej pod: Gregorz z Sanoka.

Knutel Janasz. 687. Rozmowa Janasza Knutla z Clebówki magistrata z r. 1642 wydał Teodor Wierzbowski. (Biblioteka zapomnionych poetów i prozaików polskich XVI.—XVIII. w. Zeszyt 15.) Warszawa. Druk H. Kowalewskiego. 1901. w 8-ce. Str. IV. + 22.

Przedmowa, zamieszczona na czele tego tomiku, jest w większej części polemiką z pracą Aleksandra Brücknera p. t. „Biblioteki pisarzów polskich"

(Ateneum 1900. II., str. 71. i nast). Broni się tutaj prof. Wierzbowski przed zarzutem wspomnianego artykułu, który, nawiasem mówiąc, wywołał wiele gwaru pośród historyków literatury polskiej, jakoby unikał przedruków utworów z tendencyą obyczajową. Ponadto polemizuje też prof. Wierzbowski z innemi punktami pracy Dra Brücknera. Co się tyczy samego przedruku „Rozmowy", to został on uskuteczniony z wydania z r. 1642. Autorem „Rozmowy" jest Jan Łapeski, który, jak się domyśla prof. Wierzbowski, pochodził z okolic Krakowa i był bakałarzem. Treścią broszury jest rozmowa mistrza Szymona, opowiadającego swoje przygody w poszukiwaniu zajęcia, z klechą Janaszem, mająca za cel odwieść ostatniego, któremu obmierzła szkoła, od zamiaru porzucenia jej i poświęcenia się rzemiosłu. Ciekawą jest ta rozmowa ze względu na obyczaje i stosunki średniej klasy ówczesnego społeczeństwa.

Są błędy druku i objaśnień. *U.* *St. Zdziarski.*

Kochanowski J. 688. **Bronikowski K.**, Ślady wpływów francuskich humanistów w epigramach Jana Kochanowskiego. (Die Einflüsse französischer Humanisten in den Epigrammen von Jan Kochanowski.) Almae Matri, str. 91—100; por. Věstn. SF., II., str. 6, Nr. 51.

— 689. **Łagowski Florjan**, Jan Kochanowski i jego dzieła. (Jan Kochanowski und seine Werke.) Warszawa, nakł. i druk. M. Arcta, in 32°, str. 80. („Książki dla wszystkich" Nr. 34.)

Rzecz skreślona popularnie. *U.*

— 690. **Stein Ignacy**, Dwie elegje Kochanowskiego (przekł. I., 9. I. 10.) (Zwei Elegien von Kochanowski.) Almae Matri (por. Věstn. SF., II., str. 6, Nr. 51), str. 87—89.

— 691. **Stylo Adolf**, Die Abfertigung der griechischen Gesandten von Johann Kochanowski, übersetzt von . . . (w Sprawozdaniu c. k. gimnazjum Nowodworskiego czyli św. Anny za rok 1901). Kraków, nakł. fund. nauk., druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8°, str. 1—26.

— 692. **Wojciechowski Konstanty**, Dr., Jan Kochanowski z Czarnolasu.

Ref. Muzeum XVII. 343. (T. Pini.)

Kochowski Wesp. 693. **Czubek Jan.** Wespazjan z Kochowa Kochowski, studjum biograficzne. (Wespazjan Kochowski von Kochow, biografisches Studium.) Por. Věstn. SF., I., 112, 237.

Ref. Przegl. Powsz. LXXI., 106. (L. M. Dziama); Ateneum, czerwiec (St. Zdziarski); Książka I., 364/5. (H. Galle.)

W pracy tej autor na podstawie źródeł rękopismiennych (księgi kościelne goleniowskie, akta województwa krakowskiego i tp.) prostuje wiele błędnych, rozpowszechnionych w studjach o Kochowskim, dat z życia tego poety. Jest to rzecz najbardziej wyczerpująca; wyjaśnia też stosunki rodzinne, towarzyskie i społeczne poety; przynosi sporo materjału do obyczajowości owych czasów. *U.*

Kołłątaj H. 694. **Bujalski Dyonizy Fr.**, Z korespondencji i H. Kołłątaja T. Czackiego . . . Por. Věstn. SF., II., 150, Nr. 660.

— 695. **Smoleński Władysław**, Kuźnica Kołłątajowska. „Pisma historyczne" (tegoż), Kraków, G. Gebethner i Sp., tom II.

— 696. — Uwięzienie Kołłątaja. (Die Gefan
Kołłataj), tamże. t. II.

Konarski St. 697. **K. St.**, Miejsce urodzenia X.
Konarskiego, Żarczyce Większe. (Der Geburtsort
Konarski: Żarczyce Większe.) Ateneum, czerwiec, str. 544

Kondratowicz. 698. **Кондратовичъ (Сырокомля**
(1832—1862). Біографическій очеркъ польскаго поэта
ніемъ его стихотвореній („Польскіе поэты"). Изданіе '(
пространенія полезныхъ книгъ. Москва, in 24°, str.
towicz [Syrokomla] Ludwik, Eine biographische Skizze (
Dichters nebst seinen Gedichten.)

Rzecz skreślona popularnie.

— 699. **Pini Tadeusz,** Władysław Syrokomla i j
(Władysław Syrokomla und seine Werke.), Lwów, druk \
i Sp. w Krakowie (Biblioteka Macierzy polskiej, Nr. 10.), in

Rzecz napisana popularnie. Wykonana wybornie.

Krasicki I. 700. **Bukowiński Władysław,** Książ
warmiński. (Der Fürst-Bischof von Ermeland.) Praw
Nr. 11.

— 701. **Dubiecki Marjan,** Ignacy Krasicki. Ty
wany, Nr. 12. i nast.

— 702. **Gomulicki Wiktor,** O Ignacym Krasickir
po zgonie. (Über Ignacy Krasicki zum 100-jährigen Tod
Polska (warszaw.) Nr. 72. i nast.

— 703. **Hahn Wiktor,** Dr., Ignacy Krasicki w set
śmierci. (Ignacy Krasicki zum 100-jährigen Todestage.) G
Nr. 60. i nast.

— 704. **Mazanowski Antoni,** Charakterystyki
pisarzów polskich. VIII. Ignacy Krasicki. (Literarische
polnischer Autoren: Ignacy Krasicki.) Złoczów, nakł. i dr
kandla („Biblioteka powszechna" Nr. 340—341), in 16°,

— 705. **S.,** Ignacy Krasicki. Wędrowiec Nr. 13

— 706. **Tretiak Józef,** Ignacy Krasicki jako prez
nału. (Ignacy Krasicki als Präsident des Tribunals), w
„Szkicach literackich", serja II. (Kraków, Spółka wydawn
269—294.

Rozprawa rzuca nowe światło na działalność Ignacego Kr
prezydenta trybunału, o czem dotąd wiedziano bardzo mało. R
własnoręcznych listach I. Krasickiego (z Bibliot. Czartoryskich

— 707. **Tretiak Józef,** Ignacy Krasicki. Charakterys
szkicu biograficznego. (Charakteristik im Rahmen einer
Skizze.) Biblioteka Warszaw., Grudzień, str. 479—521.

— 708. **-vák,** Ignac Krasicki. Jubilejní studie k je
narozeninám (sic) úmrtí. Č. Revue IV., str. 992—998.

Krasiński Z. 709. **Biegeleisen H.**, Zapomniane utwory Z. Krasińskiego. (Verschollene Werke von Z. Krasiński.) Krytyka III., 17.

— 710. **Gomulicki Wiktor**, Krasińskiego „Wanda" i Słowackiego „Samuel Zborowski". („Wanda" von Krasiński und „Samuel Zborowski" von Słowacki.) Kraj Nr. 48—50.

— 711. **Kallenbach Józef**, Z nieznanych rękopisów Zygmunta Krasińskiego. (Aus unbekannten Handschriften von Zygmunt Krasiński.) Bibliot. Warszaw. t. III., str. 197 i 389 i nast.

Są to tłumaczenia drobnych utworów Zygm. Krasińskiego, pisanych pierwotnie po francusku, a przechowanych u jego druha Henryka Reevego. *U.*

— 712. **Krasiński Adam**, Poeta myśli. (Der Dichter des Gedankens.) Bibliot. Warszaw. t. I., 32 in 205 i nast.

Jest to studjum wyjaśniające jedną z najważniejszych chwil przełomowych w życiu Krasińskiego, na podstawie nieznanej korespondencji jego z H. Reevem. *U.*

— 713. — Z nieznanych rękopisów Zygmunta Krasińskiego, wydał ... (Aus den unbekannten Handschriften von Zygmunt Krasiński.) Biblioteka Warszawska, wrzesień, 389—413; październik 1—27, listopad, 201—245.

Są to listy Z. Krasińskiego do jego przyjaciela H. Reewego.

— 714. **Krasiński Zygmunt**, Z nieznanych pism. Wankana. Śpiew Skaldyczny. (Aus den unbekannten Werken von Z. Krasiński. Ein skaldisches Lied.) Krytyka III., str. 76.

— 715. — Z nieznanych pism. (Aus unbekannten Werken.) Krytyka III., zesz. 2—3.

— 716. — Z nieznanych utworów. Le regret (i w przekładzie polskim J. Czarnowskiej.) (Aus unbekannten Werken: „Le regret".) Krytyka III., str. 142.

— 717. — „Wanda". Fragment dramatu .... po raz pierwszy wydał Adam Krasiński. („Wanda" — Fragment eines Drama von Z. Krasiński.) Warszawa (odbitka z „Bibliot. Warszaw.", zesz. lipc.), druk J. Sikorskiego, in 8⁰, str. 46.

Rozbiór podał Tad. Pini w Kwartalniku histor. XV., str. 513—523.

— 718. — Myśli pobożne. (Fromme Betrachtungen.) Wydanie Biblioteki Ordynacji Krasińskich. Warszawa 1899, in 16⁰, str. VII. + 69 + 4 nl.

Rozbiór podał Tad. Pini w Kwart. histor. XV., 504—513.

— 719. **Mazanowski Mikołaj**, Zygmunt Krasiński. (Charakterystyki literackie pisarzów polskich. III.) Złoczów, nakł. i druk. W. Zuckerkandla. (Bibliot. Powszech.), in 16⁰, str. 115.

Ref. Kwart. histor. XV., 96—98. (Tad. Pini: „Po za ... dowolnym zmienianiem chronologji dzieł Krasinskiego, za największą wadę pracy p. Mazanowskiego uważam czerpanie z dzieła prof. Tarnowskiego tych właśnie ogólnych uwag, które przedewszystkim należało na podstawie nowszych prac krytycznych sprostować.")

— 720. **Pini Tadeusz,** Świeżo ogłoszone utwory pośmiertne Zygmunta Krasińskiego. (Die neuerdings publicirten Posthumenwerke.) Kwartaln. historycz. XV., str. 504—523.

Praca ta zawiera rozbiór i ustalenie dat chronologicznych dla „Myśli pobożnych“ i dla „Wandy“ (por. wyżej Nr. 716 i 717). Rzecz sumienna i krytyczna. *U.*

— 721. **Porębowicz Edward,** Tryady Z. Krasińskiego. (Die Tryaden von Z. Krasiński.) „Księga pamiątkowa uniwersytetu Lwowskiego ku uczczeniu 500-rocznicy fundacji Jagiellońskiej Uniwersitetu Krakowskiego“. Lwów, nakł. Senatu akad. 1900 (też odbitka in 8°, str. 35.).

Ref. Przegl. polski, marzec (St. Tarnowski); Słowo (warszaw.) Nr. 68. (tenże); Książka I., 334 i n. (Ign. Chrzanowski: „Wogóle praca prof. Porębowicza jest jednym z najwybitniejnych studjów o twórczości Krasińskiego, jako rzucająca snop nowego światła na gienezę jego poglądów i stanowiąca olbrzymi krok naprzód ku dokładnemu zrozumieniu jego poezji ....“)

Kraszewski J. I. 722. **Tretiak Józef,** Studjum o Kraszewskim. (Ein Studium über Kraszewski), w tegoż autora „Szkicach literackich“, serja II., Kraków, Spółka wydawn. polska, str. 297—308.

W szkicu tym prof. Tretiak podaje zupełnie odmienną charakterystykę Kraszewskiego, zarówno jako człowieka i jako pisarza, aniżeli prof. P. Chmielowski w swej obszernej pracy p. t. „Józef Ignacy Kraszewski“ (Kraków, 1888.) *U.*

— 723. **Zdziarski Stanisław,** „Anafielas“ Kraszewskiego a poezja ludowa litewska. (Der „Anafielas“ von Kraszewski und die litauische Volkspoesie.) Świat (łódzki), Nr. 30—32.

Porównania oparte na tekstach pseudo-ludowych, niezasługujących na zaufanie. Rzecz bardzo pobieżna. *U.*

Kromer M. 724. **Czermak Wiktor,** Dr., Cromerus Martinus. Polonia sive de situ, populis, moribus, magistratibus et Republica Regni Polonici libri duo. 1578, wydał ... (Biblioteka pisaków polskich. Tom 40.) Kraków, nak. Ak. Umiejętności, in XIII. + 160.

Ref. Зап. Шевч. XLIV. біб.і. 5—6. (М. Грушевський).

Krzycki. 725. **Dembitzer Zacharjasz,** Criciana. Almae Matri etc., str. 51—54. Por. Věstn. SF. II., str. 6, Nr. 51.

Leszczyński. 726. **Tretiak Józef,** O Głosie Wolnym Leszczyńskiego. Kwestja gienezy. (Der „Głos wolny“ von Leszczyński. Entstehungsgeschichte.) Spraw. Krak., t. VI., 3—4.

Autor w komunikacie tym sprostowuje wiele błędnych mniemań o „Głosie wolnym“, między innemi dowodzi, iż był obmyślany, jeśli nie napisany, w Królewcu w latach 1734—1736, a wydany po raz pierwszy w Nancy w roku 1749, nie zaś, jak zwykle podawano w literaturach, w r. 1733. *U.*

Lubomirski St. 727. **Morawiecki Stefan,** Stanisław Herakljusz Lubomirski kilka kart z lat młodych oligarchy: 1661—1667. (Stanisław, Herakljusz Lubomirski, Einige Blätter aus der Jugend des Oligarchen: 1661—1667) w Sprawozdaniu XVIII. dyrekcji c. k. gimnaz. III. w Krakowie za rok szkolny 1901. Kraków, nakł. fund. naukow., druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8°, str. 76.

Mickiewicz A. 728. **Bełza Władysław,** Szkice, wspomnienia, obrazki Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolfa, in 8°, str. 212.

Ref. Książka I., 331. (Ign. Chrzanowski).

Część książki objęta tytułem „Z epoki wieszcza" wyświetla różne chwile z życia i twórczości Mickiewicza: „Maryla i jej stosunek do Mickiewicza", „Brat poety (Franciszek Mickiewicz), „Powrót taty", „Król Hieronim w Nowogródku", „Mickiewicz kompozytorem", „Mickiewicz o Bürgerze", „Krakowska edycja Wallenroda", „Kartka Goethego", „Pogrzeb Wieszcza". Szkice te przynoszą nowe, nieznane dotychczas, szczegóły. *U.*

— 729. **Chmielowski Piotr,** Adam Mickiewicz, zarys biograficzno-literacki. (Adam Mickiewicz, Ein biographisch-litterarischer Abriss.) Wydanie 3-e poprawione, z 2 portretami. 2 tomy. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. W. L. Anczyca i Sp., in 8°, str. 2 nl. + 427 + 450.

Ref. Ateneum, czerwiec (G. Korbut).

Praca ta zawiera najnowne wyniki badań nad Mickiewiczem. Strona zewnętrzna życia poety przedstawiona znakomicie. Pod względem materjałów informacyjnych dzieło prof. Chmielowskiego niema u nas równego sobie. *U.*

— 730. **Chrzanowski Ignacy,** Autograf „Majtk'a" Mickiewicza i poezje Filaretów. (Autograph des „Majtek" von Mickiewicz und die Philaretendichtung.) Lwów (odbitka z VII. t. Pamiętnika literackiego Tow. im. A. Mickiewicza), in 8°, str. 20.

— 731. **Drzewiecki Konrad,** O życiu i dziełach Adama Mickiewicza. (Leben und Werke von Adam Mickiewicz.) Warszawa, skł. gł. w „Księg. Polsk.", in 8°, str. 120.

Książeczka ta napisana popularnie — stara się dać pełny i wszechstronny obraz życia i twórczości poety przeważnie za pomocą licznych wyjątków z jego pism. Rzecz wykonana umiejętnie, dobrze. *U.*

— 732. **Kallenbach Józef,** O gienezie Dziadów. (Über die Entstehung der „Dziady".) Almae Matri etc. str. 115—128. Por. Věstn. SF. II., str. 6, Nr. 51.

— 733. — Wybór listów Mickiewicza. (Auswahl von Briefen von Mickiewicz.)

Ref. Gazeta polska (warsz.) Nr. 41. (J. T. Hodi).

— 734. **Konopnicka Marja,** Z roku Mickiewiczowskiego. (Aus dem Mickiewicz-Jahre.) Warszawa, 1900, in 8°, str. 254

Ref. Kraj, Nr. 2. (Wiktor Gomulicki); Tydzień (lwow.) Nr. 18. Książka I., 12—13. (Ign. Chrzanowski.)

Książka zawiera dwa studja: „O pierwszej i drugiej części Mickiewiczowskich „Dziadów" słów kilka i „Portrety piórem", w którym autorka analizuje tradycję ustną i piśmienną, dotyczącą się oblicza, rysów twarzy A. Mickiewicza. *U.*

— 735 **Korbut Gabrjel,** O wiersz Mickiewicza. (Um ein Gedicht von Mickiewicz.) Ateneum, kwiecień, str. 208—211.

— 736. **Lange Antoni,** Mickiewicz a Słowacki. (Mickiewicz und Słowacki.) Tydzień (lwowski), Nr. 9. i nast.

— 737. **Méyet Leop.**, Z nieznanych autografów A. Mickiewicza. (Aus unbekannten Autographen von Mickiewicz.) Ateneum, styczeń: 117—124, marzec: 588—599, kwiecień: 200—207.

Rzecz zawiera: 1. listy Mickiewicza do różnych osób, 2. szczątki „Konrada Wallenroda" i 3. „Goethe i Byron" (rozprawa akademicka A. Mickiewicza napisana po francusku). *U.*

— 738. **Mickiewicz Adam**, Pisma nieobjęte 4-tomowem wydaniem warszawskim, w 2-ch tomach. (Werke, welche in der vierbändigen warschauer Ausgabe nicht enthalten sind; zwei Bd.). Lwów, staraniem Towarzystwa zachęty nauk społecznych, druk. A. Goldmana, in 8⁰, str. 381 i 216.

— 739. **Morawski Kazimierz**, „Na pogrzeb Mickiewicza"; „W stuletnią rocznicę urodzin Mickiewicza"; „Po odsłonięciu pomnika Mickiewicza w Krakowie" (w tegoż: „Wiersze i proza", Kraków, Spółka wydawn. polska, in 8⁰, str. 99—109.) („Zum Begräbnis von Mickiewicz"; „Zum hundertsten Geburtstage von Mickiewicz"; „Nach der Enthüllung des Denkmals von Mickiewicz".)

— 740. **Poletyło H.**, Mickiewicz i jego „Irys". (Mickiewicz und sein „Irys".) Głos (warszaw.) Nr. 11.

— 741. **Potocki Antoni**, Poszukiwanie literackie. (Eine litterarische Untersuchung.) Ateneum, czerwiec.

W artykule tym autor występuje z hypotezą, że wiersz p. t. „Dumanie w nocy jesiennej" jest utworem A. Mickiewicza". *U.*

— 742. **Sędzimir J. O.**, Przyczynki do badań „Pana Tadeusza". (Beiträge zur Erforschung des „Pan Tadeusz".) Złoczów, nakł. autora, druk. W. Zuckerkandla, in 8⁰, str. 102 + 1 nl.

Ref. Książka I., 334—5. (Stanisław Zdziarski: „... nietylko sam zamiar napisania przeglądu badań nad „Panem Tadeuszem" był poroniony, ale i wykonanie nie dopisało.")

— 743. — Mickiewicza „Pan Tadeusz". Zesz. I. („Pan Tadeusz" von Mickiewicz.) Rzeszów, nakł. autora, MCMI., in 8⁰, str. 1 nl. + XVI. + 37.

— 744. **Tretiak Józef**, Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu". (Himmels- und Erdenbilde in „Pan Tadeusz".) W tegoż autora „Szkicach literackich", serja II., Kraków, Spółka wydawn. polska, in 8⁰, str. 191—230.

— 745. **Trzciński Tadeusz**, Kosmozoficzne poglądy A. Mickiewicza. (Die kosmosophischen Anschauungen von A. Mickiewicz.) Ateneum, maj, 379—400 (też odbitka: Warszawa, E. Wende i Sp., druk. J. Cotty, in 8⁰, str. 23).

— 746. **Ułaszyn Henryk**, Przekład słowacki sonetów Mickiewicza. (Slovakische Übersetzung von Mickiewicz's Sonetten.) Kraj, Nr. 45. Przekładu dokonał Hviezdoslav (P. Országh): „Slovenské Pohľady", XXI., str. 516, 537, 685.

— 747. **Waszyński**, A. Mickiewicz, jego historjozoficzne i społeczne poglądy. (A. Mickiewicz, seine historiosophischen und socialen Anschauungen.)

Ref. Kwart histor. XV., 87—90. (Józef Kallenbach: „Praca Dra Waszyńskiego jest bardzo cennym przyczynkiem do zrozumienia i oceny obywatelskich dażeń Mickiewicza i społecznych jego zapatrywań.")

— 748. **De Wyzewa F. M.**, L'oeuvre d'Adam Mickiewicz. Revue de deux Mondes, zeszyt z 15 maja.

— 749. **Zawiliński Roman**, Mickiewicz i Asnyk (Mickiewicz und Asnyk.) „Czas" Nr. 80.

— *Modrzewski.* 750. **Małecki A.**, Nowe wiadomości o Modrzewskim. Dla powodzian, książka zbiorowa.

Orzechowski St. 751. **Orzechowskiego Stanisława** „Fidelis Subditus" w redakcji z r. 1543, wyd. Teodor. Wierzbowski (por. Věstn. SF., I., str. 111, Nr. 249).

Ref. Przegl. Powsz. LXIX., 116. (St. Zdziarski.)

— 752. — Opowiadanie upadku przyszłego polskiego z r. 1560, wydał Teodor Wierzbowski. (Erzählung von dem künftigen Fall Polens vom J. 1560) (Biblioteka zapomnianych poetów i prozaików polskich XVI.—XVII. w.; zeszyt XVI.). Warszawa, Kasa im. Mianowskiego, druk. K. Kowalewskiego, in 8⁰, str. 35.

Jest to ciekawa ilustracja agitacyjnych zapędów Orzechowskiego i dróg, jakiemi chodził dla dopięcia swego celu. *U.*

Osiński L. 753. **Grabowski Tadeusz**, Dr., Ludwik Osiński i ówczesna krytyka literacka. (Ludwik Osiński und die damalige litterarische Kritik.) Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, in 8⁰, str. 92.

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 406. (St. Zdziarski); Ateneum, czerwiec (tenże); Poradn. dla czytających książki, Nr. 21. (tenże); Przegl. Polski, maj (St. Tarnowski); Książka, I., 332 (Ign. Chrzanowski); Tydzień (lwow.) Nr. 25.

W pracy tej stara autor się przedstawić działność Osińskiego na tle ogólnego rozwoju krytyki literackiej u nas, począwszy od jej zawiązków aż do wystąpienia Brodzińskiego (1818). Za twórcę krytycyzmu literackiego w Polsce uważa autor Konarskiego (epoka Stanisława Augusta). Cała ta jednak monografja grzeszy powierzchownością traktowania przedmiotu. *U.*

Paprocki B. 754. **Bartoszewicz Kazimierz**, Kwestjonarjusz małżeński. (Frage und Antwort über die Ehe.) Kraków, skł. gł. u G. Gebethnera i Sp., in 8⁰, str. 95.

Część pierwsza tej pracy — publicystyczna, w drugiej zaś charakteryzuje autor „Dziesięcioro przykazanie mężowe" Bartosza Paprockiego i kreśli stosunek pierwnego heraldyka polskiego do kobiet. *U.*

— 755. **Bartosza Paprockiego** Dwie broszury polityczne z lat 1587 i 1588. Por. Věstn. SF. I., 112, 250.

Ref. Зап. Шевч. XLIV., бібл. 5. (М. Грушевський.)

Pasek Jan Chr. 756. **Heck Korneli Juljusz**, Dr., Jan Chryzostom Pasek. W sprawie jego pamiętników i charakterystyki. (Zur Frage Memoiren von Jan Pasek und seines Charakters.) „Czas" Nr. 231 i nast.

— 757. **X.**, O Imci Panu Janie Chryzostomie z Gosławic Pasku. Tygodnik ilustrow. Nr. 34.

Pol Winc. 758. **Bełza Władysław,** Wspomnienie o Wincentym Polu. W tegoż autora: „Szkice, wspomniania, obrazki", Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolfa, in 8⁰, str. 212.

Potocki Jan. 759. **Ułaszyn Henryk,** O Janie Potockim i literaturze Kaukazu (Jan Potocki und die Litteratur des Kaukasus). Notatka krytyczno-polemiczna. Przegl. tygodniowy (warsz.). Nr. 46—51.

W formie polemiki — rzecz zawiera zarys działalności naukowej Jana Potockiego znanego podróżnika i pisarza († 1815), ocenę jego prac i określenie stanowiska, jakie zajmuje w dziejach nauki polskiej i europejskiej.

Potocki Stanisł. 760. **Chmielowski Piotr,** Stanisław Potocki jako feljetonista. (Stanislaus Potocki als Feuilletonist.) Tygodnik ilustr. Nr. 40 i nast.

Potocki Wacław. 761. **Brückner Aleksander,** Język Wacława Potockiego. (Por. Věstn. SF., II, str. 61, Nr. 263.)

762. **Heck Korneli Juljusz,** Dr., Prof. Brückner o Wacławie Potockim. (Prof Brückner über Waclaus Potocki.) Przegl. Powsz. 1900. LXVIII., 309—328 i 1901. LXIX., 55—68 (też odbitka). Por. Věstn. SF. I., 113, 262.

Rej M. 763. von **Crigern H. F.,** Nikolaus Rej als Polemiker. Leipzig, Richter, IV. + 96 s. — M. 2.

Ref. Theol. Litbl, XXI., 11 (Bossert). Jb. d Ges. f. Gesch. des Protestantismus in Österreich XXII, 240.

— 764. **Dropiowski Peter Ladislaus,** Nikolaus Rey als Politiker, eine litterar.-historische Skizze. Brody, Druck von F. Vest, in 8⁰, str. 43.

— 765. **Pyszkowski Johannes,** Mikołaj Rej's „Wizerunek" und dessen Verhältniss zum „Zodiacus vitae" des Marcellus Palingenius. Dissertation zur Erlangung der Doctorwürde von der philosophischen Fakultät der Universität Freiburg in Schweiz. Krakau. G. Gebethner und Comp., in 8⁰, str. 62.

Sumienne studium dotyczące kwestji dotychczas mało wyświetlonych. *U.*

— 766. **Rej Mikołaj z Nagłowic,** Psałterz Dawidów, wydał Stanisław Ptaszycki (Der Psalter David's.) („Pomniki piśmiennictwa polskiego", wydawane przez Józefa Zakrzewskiego.) Petersburg. K. Grendyszyński, druk. Uniw. Jag. w Krakowie, in 8⁰, str. IX. + 16 + 308.

Jest to dokładny przedruk wydania pierwotnego z zachowaniem wszelkich właściwości języka staropolskiego; zmienił tylko wydawca pisownię. Tekst przedstawia zatem ważny materjał językowy. *U.*

Roysjusz Piotr. 767. **Kruczkiewicz Bronisław,** Petri Roysii Maurei Alcagnicensis Carmina. Pars I. carmina majora continens. Pars II. carmina minora continens .... edidit, commentariis instruxit ..., Cracoviae 1900. CXXXVIII. + 311 str.; X + 512 str., in 8⁰. Por. Věstn. SF. I, 110, 236.

Ref. Przegl. polski, lipiec (Al. Brückner); Muzeum XVII., 892 (Dembitzer): Kwart. historycz XV., 360—364 (Al Brückner) i odpowiedź prof. Kruczkiewicza na tę recenzję, tamże, str 613—616.

Skarga Piotr. 768. **Zahorski J.**, Wyobraźnia Piotra Skargi. (Die Einbildungskraft von Piotr Skarga.) Ateneum, czerwiec, str. 522—543.

Słowacki Juljusz. 769. **Biegeleisen Henryk**, Dr., Pamiętnik Juljusza Słowackiego, ogłosił... (Tagebuch von Juljusz Słowacki.) Warszawa, in 8°, str. 137, z ilustr. (Biblioteka dzieł wyborowych Nr. 208.)

Są tu obok całego szeregu rysunków z natury, dorywczo kreślone notatki wiersze, wyciągi z czytanych książek, pierwsze rzuty pomysłów dramatycznych i t. p. „Pamiętnik“ obejmuje lata 1843—1847, jest więc przyczynkiem do psychologji Jul. Słowackiego w okresie towianizmu. *U.*

— 770. **Biegeleisen H.**, Nieogłoszone fragmenty „Pana Tadeusza“ Juljusza Słowackiego. (Unedirte Fragmente von „Pan Tadeusz“ von Juljusz Słowacki.) Kraj Nr. 6, również Tydzień Nr. 7, również Czas Nr. 40.

— 771. **Biegeleisen H.**, Nieznane poezje Juljusza Słowackiego. (Unbekannte Dichtungen von Juljusz Słowacki.) Krytyka III., str. 283 i nast.

— 772. **Gomulicki Wiktor**, Krasińskiego „Wanda“ i Słowackiego „Samuel Zborowski“. („Wanda“ von Krasiński und „Samuel Zborowski“ von Słowacki.) Kraj Nr. 48—50.

— 773. **Hahn Wiktor**, Dr., Balzac czy Słowacki. (Balzac oder Słowacki.) Ateneum, czerwic, 592—595.

— 774. **Hahn Wiktor**, Bibliografja o Juljuszu Słowackim za rok 1899. (Bibliographie über Julius Słowacki für J. 1899.) Lwów nakł. autora, druk. W. Łozinskiego, in 8°, str. 41. (Odbitka z Przewodn. nauk. i literac., 1901, marzec—lipiec.)

Spis dzieł, monografji, artykułów okolicznościowych, przyczynków, ilustracyj i t. p. Ogółem autor podaje 278 numerów. *U.*

— 775. **Jabłonowski Władysław**, Dusza poety. Rzecz o J. Słowackim. (Die Seele des Dichters. Über J. Słowacki.)

Ref. Prawda Nr. 21 (A. Drogoszewski).

— 776. **Jarecki Kazim.**, Juljusz Słowacki i poemat „W Szwajcarji“. (Juljusz Słowacki und seine Dichtung „W Szwajcarji“.) Biblioteka Warszawska, kwiecień, 89—117, maj, 217—345.

— 777. **Jellenta Cezary**, Juljusz Słowacki dzisiaj. Szkic konturowy. (Juljusz Słowacki heute. Ein Umriss.) Kraków 1900, str. 72, in 8°.

Ref. Poradn. dla czytających książki Nr. 19 (A Drogoszewski: „Obfituje (szkic ten) w myśli świeże i śmiałe, które niejednokrotnie ukazują nam przedmiot pod odmiennym, niż zazwyczaj, kątem widzienia i odmienne poniekąd rzucają nań światło“).

— 778. **Lange A.**, Mickiewicz a Słowacki. (Mickiewicz und Słowacki.) Tydzień (lwowski) Nr. 9 i nast.

— 779. **Małecki Antoni**, Juljusz Słowacki, jego życie i dzieła w stosunku do współczesnej epoki. (Juljusz Słowacki — Leben und Werke in ihrer Beziehung zur seine Epoche.) Tomów 3, wyd. 3-e poprawione i pomnożone. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk

Pillera i Sp., in 8°, str. XII + 283 + 3 nl., z portretem; 332 + 2 nl., z podobizną; 308 + 3 nl, z portretem.

Ref. Ateneum, czerwiec (G. Korbut); Krytyka III., str. 271 (m. f.); Muzeum XVII., 340 (T. Pini); Tygodnik ilustr. Nr. 29 (M.); Kwart. histor. XV., 534—5 (Dr. W. Hahn); Książka I., str. 333 (Ign. Chrzanowski: „jest to jedna z najlepszych monografji historyczno-literackich, jakie posiadamy"). Do niezmienionego tekstu wydania drugiego z polecenia prof. A. Małeckiego p. Bronisław Gubrynowicz pododawał w odnośnych miejscach szereg przypisków, poniżej tekstu umieszczonych, a stręczających to wszystko, przez co w ostatnich latach dwudziestu wiadomości o J. Słowackim zostały wzbogacone W „dodatkach" podano wyjątki z nowoodkrytych listów matki Słowackiego do A. E. Odyńca i J. Słowackiego do p. Joanny Bobrowej U.

— 780. **Matuszewski Ignacy,** Żywioły plastyczne w poezji Słowackiego. (Die plastischen Elemente bei Słowacki.) Ateneum, czerwiec, str. 562—591.

— 781. **Méyet Leop.,** Nieznane listy Juljusza Słowackiego. (Unbekannte Briefe von Juljusz Słowacki.) Wędrowiec, Nr. 22 i nast.

— 782. **Méyet Leopold,** Dzień zgonu Juljusza Słowackiego (Der Todestag von J. Słowacki). Kurjer Warszawski 1900, Nr. 302, przedrukowano częściowo w Kurjerze Poznańskim 1900 Nr. 337 (feljeton).

Ref. Kwart. histor. XV., str. 364—365 (Dr. Wiktor Hahn).

W artykule tym p. Méyet przytacza dowody, że J. Słowacki umar 3. kwietnia 1849 r. U.

— 783. **Morzycka F.,** Juljusz Słowacki. Warszawa, Księgarnia polska J. Sikorskiej, druk. M. Lewińskiego i Syna in 8⁰, str. 77.

— 784. **Porębowicz Edward,** Ze spuścizny rękopiśmiennej Juljusza Słowackiego. (Aus dem handschriftlichen Nachlass von Juljusz Słowacki) Chimera (warszaw.): kwiecień—maj.

— 785. **Słowacki Juljusz,** „Samuel Zborowski". („Samuel Zborowski" von Juljusz Słowacki.) Tydzień (lwowski) Nr. 28 i nast.

— 786. **Tr. Wł.,** „Pan Tadeusz" Juljusza Słowackiego. („Pan Tadeusz" von Juljusz Słowacki.) Wędrowiec Nr. 8.

— 787. **Dumanskij,** Juljusz Słowacki. Русское Богатство, 1901, май.

— 788. **Méyet Leopold,** Listy Salomei Słowackiej-Bécu do Antoniego Edwarda Odyńca (1826—1829), wydał... (Briefe von Salomea Słowacka-Bécu an Ant. E. Odyniec.) Przewodnik naukowy i literacki. 1898.

Ref. Kwart. histor. XV., str. 91—95 (Dr. Wiktor Hahn).

Syrokomla Wł. pat. wyżej pod.: Kondratowicz Ludwik. (Věstn. SF. II., 155, Nr. 697.)

Szymonowicz Sz. 789. **Heck Korneli,** Dr., Szymon Szymonowicz (Simon Simonides.) Jego żywot i dzieła. Cześć I. (Szymon Szymonowicz, Leben und Werke. Th. I.) (Odbit. z t. XXXIII. Rozpr. wydz. filol. Akad. Um., str. 188—345.) Kraków, nakł. Ak. Um., księg. Spółki wydawn. polsk., druk. Uniw. Jag., in 8⁰, str. 160 i tablica gienealogiczna. (Por. też komunikat w Spraw. Krak. t. VI. Nr. 2, str. 2—6.)

Rozprawa obejmuje czasy wychowania i wykształcenia poety (1558—1580), pierwszy wzlot literacki pod wpływem Stanisława Sokołowskiego (1581—1587) i czas największej twórczości pod silnym wrażeniem świeżo zawiązanego z Janem Zamoyskim stosunku (1587—1594). Autor usuwa liczne błędy, powtarzane przez podręczniki. *U.*

— 790. **Heck Korneli Juljusz,** Dr., Szymon Szymonowicz. Jego żywot i dzieła. Część II. (r. 1594—1629). Spraw. Krak., t. VI., Nr. 7, s. 4—9.

Komunikat obejmuje lata 1594—1629.

— 791. **Heck Korneli J.,** Dr., Szymonowicz politycznym pisarzem. (Szymonowicz als politischer Schriftsteller.) Czas Nr. 251.

Towiański A. 792. **Mazurkiewicz Jan,** Andrzej Towiański, studjum psychologiczne. (Andrzej Towiański, ein psychologisches Studium.) Warszawa 1901 (na okładce 1902), wyd. z zapom. Kasy im. Mianowskiego, skł. głów. Gebethner i Wolff, druk. J. Cotty, in 16⁰, str. 132.

Rzecz pisana ze stanowiska psychologicznego; autor odpowiada na pytanie czym był Towiański? Stan psychiczny Towiańskiego według autora był wysoce chorobliwym, niemal graniczącym z obłędem. *U.*

Witwicki St. 793. **Łaszczyński W.,** Stefan Witwicki. Wędrowiec Nr. 36.

— 794. **Zaleski Djonizy,** Listy Stefana Witwickiego do Józefa Bohdana Zaleskiego, wydał... (Briefe von Stefan Witwicki an Józef Bohdan Zaleski.) Lwów, nakł. wydawcy, druk. Wł. Łozińskiego, in 8⁰, str. 4 + 135.

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 272 (Stanisław Zdziarski); Ateneum, czerwiec, (tenże); Książka I., 258 (tenże).

Sporo tu znajduje się też materjałów dotyczęcych Mickiewicza w epoce towianizmu. *U.*

— 795. **Zdziarski Stanisław,** Listy Stefana Witwickiego do Klementyny Grabowskiej, wydał ... (Briefe von Stefan Witwicki an Klementyna Grabowska.) (Odb. z Roczn. Towarz. Przyj. Nauk poznańskiego, t. XXVI) Lwów, nakł. aut. 1900. Str. 12, in 8.

Ref. Przegl. Powsz. LXX., 273—4 (Henryk Ułaszyn); Książka I., Nr. 8. str. 300 (tenże).

— 796. **Zdziarski Stanisław,** Witwicki i Żukowski. Studjum porównawcze. (Witwicki und Żukowski. Vergleichendes Studium.) Przewodn. naukowy i literac., czerwiec, str. 514—525.

Zaleski B. 797. **Kolessa Aleksander,** Ukraińska rytmika ludowa w poezjach Bohdana Zaleskiego. Por. Věstn. SF. I., str. 182, Nr. 554.

Ref. Lud VII., 227—228 (St. Zdziarski); Зап. Шевч. т. XLII, бібл. 30. (I. Франко); Przegl. Powsz. LXIX., 114 (St. Zdziarski).

— 798. **Krechowiecki Adam,** Bohdan Zaleski o sobie i współczesnych. Na podstawie korespondencji. (Bohdan Zaleski von sich selbst und seinen Zeitgenossen. Auf Grund seines Briefwechsels.) Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, in 16⁰, str. 52 (Odbitka z „Gazety lwowsk.")

Ref. Książka I., 257—8 (St. Zdziarski); Ateneum, czerwiec (tenże); Зап. Шевч. XLIII. бібл. 23. (I. Франко: Найцікавійша частина відчіту се біоґрафія і характеристика польского еміґранта, поета, а в кінці апостола Адама Цепїньского).
Jest to cenny przyczynek do charakterystyki B. Zaleskiego jako człowieka i pisarza. Autor charakteryzuje też wybitniejszke osobistości przesuwajace się w listach B. Zaleskiego. *U.*

— 799. **Zaleski Djonizy,** Korespondencja Jozefa Bohdana Zaleskiego, wydał... (Briefwechsel von Józef Bohdan Zaleski.) Tom II. Lwów, nakł. H. Altenberga, druk. Wł. Łozińskiego, in 8⁰, str. 4 nl. + 240 + VII. + II. (odbitka z „Przewodn. nauk. i literac".)

Ref. Зап. Шевч. т. XLIII., 23 (I. Франко); Książka I., 396 (St. Zdziarski); Kwart. histor. XV., 355—357 (tenże: „Do biografji... Zaleskiego i do historji emigracji, zawiera się tutaj niepośledniej wartości materjał").

— 800. **Zdziarski Stanisław,** Poezja Zaleskiego w trzecim okresie twórczości. (Die Poesie von Zaleski in der dritten Periode.) Tygodnik Polski Nr. 35. i nast.

— 801. — Młodość Bohdana Zaleskiego. (Die Jugend von Bohdan Zaleski.) „Gazeta lwowska" Nr. 175—189, 195—200, 202—203.

— 802. — Chronologja młodocianych utworów Bohdana Zaleskiego. (Chronologie der Jugendwerke von Bohdan Zaleski.) Biblioteka Warszawska, październik, s. 154—166.

Zan Tomasz. 803. **Gawalewicz Marjan,** Poeta promienisty. Z filareckiej twórczości Tomasza Zana. (Aus der philaretischen Wirksamkeit von Tomasz Zan.) Kraj Nr. 5—7. (jest to dokończenie pracy, rozpoczętej w poprzednim roczniku z roku 1900).

Zieliński G. 804. **Zieliński Gustaw** i nieznane jego listy. (Zieliński Gustaw und seine unbekannten Briefe.) Tygodnik Polski Nr. 38. i nast.

Zimorowicz. 805. **Czermak Wiktor,** Przyczynek do biografji Zimorowicza. (Beitrag zur Biographie von Zimorowicz.) „Studja historyczne" tegoż autora, Kraków, Spółki wydawn. polsk., in 8⁰, str. 341.

W przyczynku tym uzupełnił autor materjały zebrane przez Dr. Hecka. Dotyczą się one mianowicie sprawy poety z rodziną jego pasierba, Złotorowiczami (podług aktów z archiwum miejskiego krakowskiego). *U.*

— 806. **Heck Korneli Juljusz,** Kto jest autorem Roksolanek wydanych pod imieniem Szymona Zimorowicza? (Wer ist der Verfasser der „Roksolanki", herausgegeben unter dem Namen von Szymon Zimorowicz.) Spraw. Krak., t. VI, Nr. 2, s. 6—8.

Autor dowodzi w swoim komunikacie, że autorem Roksolanek jest nie Szymon, lecz brat jego starszy, Józef Bartłomiej Zimorowicz. *U.*

G. Písemnictví lužicko-srbské.

807. **Parčewski Alfons J.,** Łužičenjo a Mišnjenjo na Krakowskej uniwersiće w 15. a 16. lětstoskomaj. ČM. serb. LIV., 71—108.

808. **Černý Ad.,** Sto let lužicko-srbské poesie. (Pokrač.) Sl. Přehl. III. 262—267, 319—325, 378—382, 421—431, 475—480.

H. Dějiny českého písemnictví.

809. **Flajšhans Václav**, Dr., Písemnictví české slovem i obrazem od nejdávnějších dob až po naše časy. Se 48 přílohami a 453 vyobrazeními, podpisy a rukopisy. V Praze 1901. Str. 767 s ukazatelem. Srv. Věstn. SF. I., 114, 276.

Dvojsešitem 24./25. ukončeno dílo toto, rázu převahou filologického a bibliografického; zvláště poslední, nejslabší sešity, zabývající se novou a nejnovější dobou literatury české, povrchností a četnými omyly narazily na příkrý odpor (srv. Moderní Revue 1902. a Naši Dobu 1902.)

810. **Vlček Jaroslav**, Dr., Dějiny české literatury. Sešit jedenáctý. V Praze 1901. Str. 241—304. Srv. Věstn. SF. I., 114, 278.

V tomto sešitě dílo Vlčkovo, znamenité bohatým obsahem i stkvělou formou, jehož význam vždy výše stoupá, ukončuje hlavu sedmou, nadepsanou „Vlastencové z Boudy" a „Česká expedicí", kapitolou druhou, jednající o K. I. Thámovi, Tandlerovi, Zímovi, Stunovi, Štvánovi, Hafnerovi, Heimbacherovi, Baumgartnerovi, Majoberovi, o novém divadelním podniku Krameriově a Jiříkově a kusech Šedivého, a kapitolou třetí, v níž probrán Kramerius a jeho „Česká expedicí", novellista Šedivý, Stach a Štván. — Hlava osmá, „Osvícenské obrany jazyka a národnosti", charakterisuje Josefínskou germanisaci, obránce české řeči a národnosti: hrab. Kinského, Hanke z Hankenštejna, K. I. Tháma, pak příležitostné i přímé obrany další a knížky Rulíkovy. — Hlava devátá věnována Slovensku Josefínskému. V prvé kapitole probrán protestantismus na Slovensku, spisovatelé v duchu prostonárodním: Buoc, Chrastina, Demian, Szent-Kereszty, Rakšáni; Josefinisté: Šramko, Markovič, Baráni, Čerňanský. Druhá jedná o Prešpurských Novinách, Starých Novinách literního umění a jejich kruhu: Plachý, Hrdlička, A. Doležal, Rybay, Semian. Třetí předvádí slovenské rokoko (Palkoviče, Tablice), reakci protiosvícenskou (Institorisa) a snahy zeměpisné, zastupované Bartholomaeidem. Referát P. V. Spiesse v Osvětě XXXI., 745—750.

811. **Král Josef**, O poměru české prosodie časoměrné i přízvučné k rozměrům antickým. Lfil. XXVIII., 210—234.

Rozprava polemická proti stejnojmennému článku prof. Jana L. Čapka v Č. Mus. Fil. VI. 417—449 a VII. 78—86, v němž kritisována pravidla o přízvučném napodobení starověkých rozměrů časoměrných, uveřejněná Králem v L. fil. XXV. 1898. str. 1. nn. Proti vývodům Čapkovým prokazuje Král opět nepřípustnost časomíry v češtině důvody přesvědčivými.

812. **Čapek J. L.**, Ještě něco o poměru české prosodie přízvučné a časoměrné k rozměrům antickým. ČMus. fil. 1901. VII. 323—350.

Odpověď na článek J. Králův, viz č. 811.

813. **Schubert Ant.**, Die ehemaligen Bibliotheken der von Kaiser Josef II. aufgehobenen Mönchklöster in Mähren und Schlesien sowie die der Exjesuiten zu Teschen und Troppau. Centralblatt für Bibliothekswesen. XVII., (1900). 321—336, 401—432, 449—468.

814. **Máchal J.**, Několik poznámek k „Přehledu knížek lidového čtení“. Nár. Sb. VII., 43—44.

Doplňky ke článku M. Speranského v VI. svazku Nár. Sb. (1900).

815. **Dolejšek B.**, Programy českých středních škol na Moravě i ve Slezsku. Vel. Meziříčí 1901. (Zvláštní otisk z programu zemské vyšší reálky ve Vel. Meziříčí.)

Seznam všech článků, jež vyšly ve výročních zprávách gymnasií a reálek moravských a slezských, tudíž důležitý bibliografický příspěvek i pro českou literární historii.

816. **Adámek Karel**, Z kulturních dějin král. věnného města Poličky. ČMČ. LXXV, 138—158, 360—381, 477—489.

Podává také některé zprávy o poličských knězích, učitelích a jiných spisovatelích, a tím zasahá i přímo do literární historie.

817. **Brückner Alex.**, Cywilizacja i język. Varšava 1901. 158 str. Srv Věstn. SF. II, 59, 248.

Spis významný i pro českého historika literárního, ježto podává hojnost materiálu i duchaplných výkladů o vzájemných stycích české a polské literatury. Viz referát Gollův v ČČHist. VII., 469—477.

---

818. **Dvořák Max**, Versus de passione sancti Adalberti a Kosmovy zprávy o českém poddanství. ČČHist. VII., 448—451.

S Dobnerem, Dobrovským, Palackým a Emlerem spisovatel se shoduje v tom, že Kosmas byl autorem také zmíněné latin. legendy o sv. Vojtěchovi, a zároveň ukazuje na významnou okolnost, že Kosmas nepodává v líčení pohanského starověku v Čechách nikde samostatných zpráv, nýbrž za základ vzal, co je obsaženo v legendách, a chudé zprávy jejich stilisticky vyzdobil frasemi z Reginona, z Boetia a Sedulia.

819. **Bachmann Ad.**, Der Geschichtsschreiber Vincenz, Domherr zu Prag. Zs. Mähr. IV., 207—225.

820. **Kalousek Josef**, Dr., Obrana knížete Václava Svatého proti smyšlenkám a křivým úsudkům o jeho povaze. Vydání druhé, rozmnožené. S titulním obrazem a s 28 vyobrazeními v textu. V Praze, Bursík & Kohout 1901.

Ref. v ČMC. LXXV., 530—535 (J. V. Prášek), ČČHist. VIII., 70—74 (Jar. Goll).

Literární historii patří rozbor legendy Vostokovské a j., pak vývoj tradice o sv. Václavu, jmenovitě písně sv.-Václavské a jejich přídavků.

821. **Dvořák Max**, Mariale Arnesti. ČČHist. VII., 451—453.

Ukázáno, že t. zv pražské Mariale Arnesti, patřící k nejdůležitějším rukopisům pro dějiny českého miniaturního malířství, je výtah ze známého díla Konráda z Haimburka, ale neznámo, pro koho a kdy zhotovený. Název Mariale Arnesti je tudíž v každé příčině nesprávný.

822. **Friedrich Gustav**, O zakládací listině kapituly Litoměřické. Prolegomena k české diplomatice. I. Rozpravy ČAk. Roč. IX. tř. I. čís. 2.

Rozprava má význam také literárně-historický, ježto týká se nejstarší v ne-
bybném originále dochované listiny knížat českých a nejstarší v bezpečném
ginále zachované listinné památky českého původu Viz referát K. Krofty v ČČ.
t. 1902, 76.

823. **Friedrich G.**, Nová řada moderních padělků v moravském diplomatáři. ČČHist. VII., 195—203.

Nové doklady k neslýchanému vědeckému podvodu Bočkovu, týkající se výtků z t. zv. Liber benefactorum a tří listin kostela Olomúckého.

824. **Kubíček Ant.**, Dva staré breviáře Olomúcké. Sb. Hist. ·užku. 1901, str. 218—228.

---

825. **Flajšhans Václav**, Dr., Glossy české XIII. století. ČMČ. XV., 249—250.

Otisk 14 gloss z rukopisu vídenské dvorní knihovny XIII. stol., psaného lle vydavatele patrně Čechem; bylo jich mnohem více, ale většina vyškrabána.

826. **Truhlář Jos.**, Nejstarší cisioján český v novém rukose objevený. Lfil. XXVIII., 365—370.

Popis latin. rukopisu z konce XIII. nebo spíše z počátku XIV. stol., jenž byl lnichově zakoupen pro museum města Prahy a jest blížencem o něco staršího opisu dvorní knihovny mnichovské z XIII. stol. Oba jsou původu českého; děi tomu česká jména měsíců, připsaná původním písařem (v mladším rukoe), a jmenovitě český cisioján, připsaný písařem druhým (vydán V. Hankou ČMČ. 1853 z rukopisu staršího, jenž tu s několika poznámkami a varianty štěn. Posléze zmíněno o příbuznosti obou rukopisů (oba vyplynuly ze společné dlohy) a o jejich povaze hexametrové, na niž Truhlář po Hankovi trvá, pomenávaje, že jsou to ovšem hexametry cisiojánové.

827. **Vepřek K.**, České glossy v latinském rukopise Proků městského musea v Telči. Lfil. XXVIII., 35—45, 109—115, 7—277, 370—377 a 440—447.

Popis rukopisu a gloss (z konce XIV. neb prvé pol. XV. stol.), grammatický bor gloss, slovník a diplomatický otisk s textem latinským.

828. **Flajšhans V.**, Dr., Nově nalezené zbytky t. zv. „zlomků ·ických". ČMČ. LXXV., 48—54.

Popis a věrný otisk čtrnácti úzkých proužků téměř nesouvislých (majetek liotekáře A. Patery), jež hlásí se vnější úpravou, pravopisem, jazykem i obsan k t. zv. „zlomkům Epickým", t. j nejstarším českým legendám o Jidaši, Pilátu, Duchu, a podle odhadu vydavatelova dosvědčují jsoucnost nejméně 312 veršů ə staré, významné památky.

829. **Flajšhans V.**, Dr., Staročeské skládání o „bázni Boží". lČ. LXXV., 251—253.

Diplomatický otisk básně „Napomenutie užitečné a spasitedlné, abychom se ha báli" z kapitulního rukopisu (opisu), jež obsahujíc líčení všemocnosti smrti řilo snad úvod ke skládání „O smrtelnosti" (vyd. Paterou ve sv.-Vítském rukoe 1886).

830. **Flajšhans Václav**, Dr., Staročeská píseň: „od císaře ·beského". ČMČ. LXXV., 251.

Potvrzuje domnění K. Konráda, jenž uváděje text a nápěv rukopisu kapitulního Blažka, kněze z Dobřan, v Dějinách posv českého (I.) soudil, že Blažko opsal ji ze staršího rukopisu, n XIV. stol., jenž na pergam. listě jako přídešti vložen byl do kapitulního rukopisu, obsahujícího „manipulus florum" téhož Bla r. 1421 odtud opsal do latinské postilly.

831. **Patera Adolf**, Hodiny sv. Maŕie ze XIV. s fil. VII., 86—103, 351—363.

Otisk textu z Musejního rukopisu (V. H. 36), jenž tu v úvo

832. **Černý Frant.**, Paběrky z moravského archivu: IX. Passionál křižovnický. Věstn. ČAk. 1

Popis rukopisu z r. 1453, obsahujícího 46 legend českých, volně spracovaných podle některého českého passionálu od kr Moravě, ježto rukopis má četné moravismy. Posléze podán roz ukázku otištěn počátek legendy o sv. Vavřinci.

833. **Lampe Evgen**, Dr., Iz početka češke znan ževnosti. K petstoletnici smrti Tomáša ze Štítného. (Aus der böhmischen gelehrten Literatur.) Dom in Svet XIV. 6

834. **Sommerfeldt G.**, Zu Mattheus de Craco rednerischen Schriften. Zs. f. Kirchengeschichte XX

Zprávy o životě a spisech Matouše z Krakova, jehož jméno v dějinách české literatury z konce XIV. stol. Na konci otištěn de Cracovia ad clerum Pragae factus z r. 1386. ČČHist. 1902, 11

---

835. **Winter Z.**, Život a učení na partikulárn v Čechách v XV. a XVI. stol. Kulturně-historický obraz. Nákladem ČAk. (Spisů musejních číslo CLXVIII.)

Spis má také svůj význam literárně-historický, ježto charak prostředí XV. a XVI. stol. a podává zároveň příspěvky k poznání n spisovatelů.

836. **Flajšhans V.**, Dr., K literární činnosti M Věstník ČAk. X., str. 39—42.

Týká se Husovy latinské „Appellatio ad Jesum Christum" Palackého důvodem pátým z lepších rukopisů; otisk konceptu Husovy podle rukopisu kapitulního z let 1412—1414.

837. **Flajšhans V.**, K literární činnosti M. Jan ČAk. X., 337—344.

VII. Devět kusů zlatých; jest to zároveň doplněk k L atd., kde uveden pouze jeden rukopis; nyní se jich vypočítává v kratší a překlad latinský (str. 337—340). — VIII. De corpore Chr IX. Nový list Husův.

838. **Truhlář Jos.**, Odpověď p. Dru V. Flajšh XXVIII., 134—142.

Týká se odpovědi Flajšhansovy (v ČM. fil. VI. seš. 6.) na Novotného. (Srv. Věstn. SF. I. 291.) Obrana vůči výtkám Flajšhans k ČM. fil. VI. a kritika Flajšhansových studií o Husovi.

839. **Novotný V.**, Poznámky k Odpovědi Václava Flajšhansa (Praha 1900; přídavek k ČM. fil. VI.), Lfil. XXVIII., 142—157.

Polemika vzniklá Novotného kritikou Fl-ova spisu „Literární činnost M. Jana Husi" srv. Věstn. SF. I. 117, 291.

840. **Listy Husovy.** Druhé vydání, prohlédnuté B. Marešem. Otisk z vydání „Comenia" r. 1892. V Praze 1901, str. XXI. + 263.

Ref. Гал. Сб. I., отд. 1. стр. 131 сл. (Г. Ильинскій).

841. **Hus Jan.**

Originál jednoho z osmi listů, jež po upálení Husově poslány sboru do Kostnice (opatřeny byly 452 pečetmi čes. a mor. pánů a rytířů), zachovaný v majetku university v Edinburku, vydán ve facsimilu Společnosti přátel starožitností českých roku 1901.

842. **Flajšhans Václav**, Dr., Husův (?) rukopis. ČMČ. LXXV., 250—251.

Popis musejního rukopisu (XVI. C 35) latinského z XV. stol., jejž přípisek pozdní ruky na nové obálce vydává za „tractatus Johannis Huss de anno 1413"; autorovi ani obsahem ani formou nepřipomíná však díla Husova.

843. **Bernt Al.**, Ein deutsches Hussitenpaternoster aus dem Stifte Hohenfurt. Mitth. D. Böhm. XXXIX., str. 320.

Český překlad jeho v ČČHist. VII., 494.

844. **Vogelgesang Johann (Cochlaeus)**, Ein heimlich Gespräch von der Tragedia Johannis Hussen. 1538. Hrsg. von Hugo Holstein t. p. t. Flugschriften aus der Reformationszeit XVII. (Halle, Niemeyer 1900.)

Viz referát Arnošta Krause v ČČHist. VII., 224—226 o tomto protispise Cochlaeově, namířeném proti „Tragedia Johannis Huss, welche auf dem Unchristlichen Concilio zu Costnitz gehalten, allen Christen nützlich und tröstlich zu lesen", vydané anonymně 1537 a dobře charakterisující popularisování památky Husovy v Němcích.

845. **Truhlář Jos.**, Paběrky z rukopisů Klementinských. Věst. ČAk. X., 99—100, 197—199.

53. Nová kvestie Husova, obsažená ve dvou kodexích klementinských, z nichž druhý (z roku 1409) výslovně ji připisuje Husovi; jedná o tom, může-li mudřec také býti vášniv; v poznámce doplňky k bibliografii Flajšhansově. — 54. Snahy o nástupce Rokycanova v hodnosti arcibiskupské. Krátký zápis z doby nedaleké před smrtí Rokycanovou, svědčící nejspíše V. Korandovi (str. 100). — 55. Jakoubkova kvestie o Antikristovi v kodexu klementinském z r. 1412 při kvodlibetu, jejíž některé kusy se shodují s přičítanými Husovi nebo Matějovi z Janova (str. 197—199).

846. **Roubal Jan**, Dvě rukopisné bible české. Výroční zpráva reálky pardubické 1901, str. 19.

„V pojednání tomto podána popisná a literárně-historická část práce, pojednávající o bibli Litoměřické a Kladrubské. V oddílu prvním, jehož předmětem je bible Litoměřická, vypsány jsou osudy rukopisu — o jeho původu soudí spisovatel s Fr. Černým, že nelze uznávati přímého působení Husova při spisování jeho, jak minil Jireček a s ním Vlček, nýbrž přestává na tom, že není jisto, či pobídkou

byla napsána bible, ani kdo na ni vedl náklad — promluveno o rkpu, uveden obsah i projeven souhlas s Jirečkem, že písař opisoval pořádku, jak mu přicházely do rukou, ne tak, jak jsou ve Vulgatě, ž před sebou celé bible české. Pravopis kromě gloss a příspěvků pozdější týž, jakého užívalo se v Čechách kolem r. 1400. — Část druhá poje Kladrubské, chované do r. 1790 v klášteře kladrubském, nyní v univers v Praze. Popisuje se zevní stránka rkpu, jenž vyniká krásnými arabesk kami, má tedy i cenu po stránce umělecké; pořádek částí Písma se liší od seřazení jich ve Vulgatě; uveden obsah, incipit a některá jež vložena do textu; sepsání položeno dle Dobrovského a Jungman polovice XV. věku; o písaři není známo nic, než že uměl hebrejsk že znal různé překlady bible a že to byl asi nějaký mnich ve službě pravopis je celkem dosti přesně diakritický Ke konci pro srovnán první kap. knihy Jobovy z obou rukopisů." O. Hujer v Lfil. XXVII

847. **Kalina Tomáš**, vydal v programu gymnasia přerov ze sborníku Kříže z Telče v knihovně Klementinské třetí člá polemiky Hilaria a Václava Korandy (1464), totiž dupliku H De avibus responsum. Viz ČČHist. VII., 502.

848. **Lenz Ant.**, Soustava učení Petra Chelči základě pramenů. Sborník Hist. kroužku II., str. 1—2 129—145, 193—205.

V úvodě podán životopis Chelčického, přehled jeho spisův i novějš pak vlastní soustava Chelčického učení.

849. **Lenz Ant.**, Z jakých příčin jmenuje Petr mistra Jana Viklifa Protivou. Vlast XVII., str. 48 - 61 193 - 203, 297—305, 393—402, 489—497, 601—610, 793—805.

Podrobný výklad, v čem se Chelčický s Viklefem srovnává i proč se však Viklef vyskytuje u Chelčického jako Protiva, zůstává Srov. J. Gollovy poznámky v ČČHist. VII., 500.

850. **Nejedlý Zdeněk**, Prameny k synodám strany a Táborské v l. 1441—1444. V Praze 1900. Nákladem Společnosti Náuk. 186 str.

Spis významný i pro dějiny čes literatury, ježto jednáno zde zvl canovi, otištěny články Příbramovy, Lukášův Trialog, Rok canův tra stentia corporis Christi in sacramento altaris a rozebrána Biskupc Táborská a j. Viz referát Gollův v ČČHist. VII., 467—469.

851. **Hrubý Hynek**, České Postilly. Studie literárně historické. 12. čís. spisů, poctěných jubilejní cenou král. čes. náuk. Str. 320.

„S velikou pílí sebraná a vybraná snůška materialů, výňatků z určitých rubrik spořádaných, mínění a posudků, pronesených o nich spisovatelů atd., při čemž si spisovatel vede s velikou zdrženlivostí soudu vlastního; vysvětluje se to tím, že kniha povstala z práce a z práce složené při zkoušce. Nejobšírněji jednáno o „Postille R (ČČHist. 1902, 243.)

852. **Peřinka F. V.**, Některé zaniklé osady na Znojemsku. ČMMor. XXV., 132—151, 267 - 276, 384—394.

Literární historie dotýká se mimochodem řešením stáří „Knihy Tovačovské" a zprávami o rodině z Veitmile v XIV. stol.

853. **Čelakovský Jar.**, O významu mistra Viktorina ze Všehrd v kulturních a právních dějinách českých. Právník 1901 a o sobě v Praze 1901. 15 str.

854. **Šimák J. V.**, Dr., Bartoš písař. ČČHist. VII., 310—326 a 393—407.

Probrav literaturu o Bartošovi a oceniv důvody, že Bartoš byl autorem známé Kroniky o bouři pražské r. 1524 i s jejím epilogem (V. knihou), podává spisovatel podrobný životopis Bartošův i zprávy o jeho rodině, charakteristiku a ocenění autora i jeho historického díla.

855. **Dvorský Frant.**, Nové zprávy o Tychonu Brahovi a jeho rodině. ČMČ. LXXV., 325—332.

1. Otiskuje latin. list poslaný Brahovi 1598 7. října theologem Dav. Chytraeem a zmiňující se také o Tadyáši Hájkovi, spoludruhu Brahovu ve studiích astronomických. - 2 Podává zprávu o vyplácení prodaných nástrojů a knih po Brahovi — 3. Tycho Brahe a lev Rudolfa II. — 4. Svědectví o rodu Brahovu.

856. **Truhlář Antonín**, Jana Albína Ezopovy fabule a Brantovy Rozprávky. Dle sborníku Prostějovského z r. 1557. S úvodem, poznámkami a přílohami. V Praze 1901 (v Památkách řeči a literatury české, vydávaných ČAk., skupina I., řada II., číslo 3.) Str. LXII. a 417.

V důkladném úvodě probráno zvláště vzdělání Ezopových fabulí z konce XV. stol. (o spracování ve sborníku Baworowském nejednáno, ježto chystán k vydání), zachované ve zbytku inkunabule v knihovně strahovské, pak částečný překlad bajek meziřádkový z první polovice XVI. stol., vepsaný do latin. tisku z r. 1517 v knihovně Klementinské, a posléze nejobšírněji vzdělání nejrozsáhlejší, pojící se k jménu Jana Albína a vytištěné v Prostějově r. 1557; objeveno až r. 1898 a spracován v něm nejen sborník Steinhöwlův a Brantův, ale připojen i nový oddíl, překlad z řečtiny původních bajek Aisopovských. Zejména podán úplný bibliografický přehled vydání celkových, v čemž bylo dotud mnoho zmatku, částečných, výňatků a ukázek, probrána data o překladateli Janu Akronovi Albínovi, stanoven poměr českého překladu k originálu vzhledem ku vnějšímu rozsahu, podrobnostem v provedení atd., popsán tiskový způsob, pravopis a dřevořezby a odůvodněn i vysvětlen způsob vydání nynějšího (Prostějovský tisk vzat za základ otisku a k němu přidány významné varianty vydání pozdějších), s četnými poznámkami kritickými, literárně-historickými atd. Otisk se starými dřevořezbami obsahuje: Předmluvu (Albínovu); Život Ezopův; čtyři knihy Ezopových bájek; Staré fabule, „kteréž také Ezopovi připisují"; Nové fabule, „smyšlené od Remicia"; Fabule Avianovy; Fabule snesené od Adelfonsa a Pogia; Fabule Šebestyan a Branta.

V přílohách faksimil zlomku Strahovského, ukázka prvotisku latinského kolem r. 1480, z prvotisku německého kolem r. 1480, jež byly vzorem překladu a tisku Ezopa Strahovského, otištěn překlad meziřádkový a latin. a něm. překlad bajky o vlku, který se postil, s poznámkami literárními.

Referát V. Flajšhanse v Osvětě XXXI, 647—8, a Dr. Č. Zíbrta v ČLidu X., 454—460.

857. **Schulz Václav**, M. Martina Bacháčka list zhostný. ČMČ. LXXV., 253—254.

Otisk listu, chovaného v archivu musejním, jímž Bacháček 24. února 1590 propuštěn z poddanosti pana Hertvíka Zeidlice ze Šenfeldu.

858. **Schulz Václav**, Korrespondence Jesuitů provincie české z let 1884—1770. Histor. archiv ČAkad. čís. 17

859. **Spiess Bedř. Vil.**, K životopisu Jana Kocína ż Kocinétu. ČMČ. LXXV., 241—249, 348—359.

V úvodě podán přehled novějších prací o Kocínovi, jmenovitě Rybičkovy, Dr. Emila Otta, prof. Jana Matznera, Fr. J. Zoubka, Ant. Truhláře i vlastních autorových. Tyto článek uvedený doplňuje a opravuje, hlavně podle archivu města Prahy, zprávami o Kocínově přídomku, o jeho rodině (totiž o dvou manželkách a dcerách), o jeho úřední hodnosti, o kladení počtu Kocínem z peněz obecních, o jeho domě u „zlatého klíče", o jeho poručenství dcer Winklerových, o pravděpodobném bratrství Kocínově, o jeho spoluporučenství nad Janem Kechlem z Hollenštejna, jenž stal se pak zetěm jeho, o Kocínově letním bydle a vinicích v okolí pražském.

860. **Koželuha Frant.**, prof., Knihtiskařství v Prostějově v době XVI. a XVII století. Výr. Zpráva reálky v Prostějově 1900. XXVII.

861. **Reber J.**, J. A. Comenius und Joh. Michael Moscherosch. Monatshefte der Comenius-Gesellschaft IX., str. 44—50.

862. — Der Briefwechsel des Comenius. ib. str, 243—256, 301 sl.

Významný referát o korrespondenci Komenského, vydané Kvačalou.

863. **Kvačala J.**, Zur Correspondenz des Comenius, ib. X., 44—46.

864. **Keller Ludvig**, Ueber den menschenfreundlichen Comenius. Ein Brief J. G. Herders aus dem J. 1795, ib. IX., 263—272.

Otištěno z Herderových Briefe zur Förderung der Humanität.

865. **Böhmel Otto**, Die philosophische Grundlage der paedagogischen Anschauungen des Comenius (program Marburského reál. gymnasia 1900).

866. **Novák Jan V.**, Dr., Česká bibliografie J. A. Komenského. Část I. Čas. Mor. Mus. I., 81—96.

Vedle úvodu, v němž vyložen plán práce, vypočítávají se česká díla Komenského, dle doby sepsání seřazená, podle postupu vydání — celkem 22 čísel.

867. **Novák Jan V.**, Dr., Jana Amosa Komenského Moudrost starých Čechů, za zrcadlo vystavená potomkům. Spisy Čes. Akademie 1901, 113 str.

Úplný otisk Komenského sbírky přísloví (ve vydání 1849 a 1871 vynechány dvě stránky) s četnými poznámkami literárně-historickými. Ref. Osvěta XXXI., 1022—1023 (F. V. Vykoukal).

868. **Rypáček Fr. Jar.**, Nové dvě památky písemné po J. A. Komenském. Čas. Mor. Mus. I., 66—71.

869. **Lützow Frant.**, hrabě, The Labyrinth of the world and the paradise of the heart by John Amos Komensky (Come-

dited and translated by Count Lützow. London, 1901, 347.

·klad slavného díla Komenského „Labyrint světa a ráj srdce“ s obšírným vým literárně-historickým úvodem o ži·otě a spisech Komenského a jme- „Labyrintu“, jenž srovnán se skladbami příbuznými a jehož vznik a forma psychologicky a historicky. Pozoruhodné jest také, co píše Lützow o po- menského k Andreae, k Bunyanovi (jenž podle Lützowa neznal Laby- › vlivu německé mystiky. Viz ČMC. LXXV. 386—387 referát Č. Zíbrta, ČHist. VII., 499 a referát V. E. Mourka v Osvětě XXXI., 1029—1031.

70. Joh. Amos Comenius, Grosse Unterrichtslehre, übersetzt, ımerkungen und einer Lebensbeschreibung des Comenius, von Prof. Dr. Lion. Vierte, verbesserte Auflage. Langensalza, Verlag von Hermann u. Söhne. 1898. 3 M.

1. Joh. Amos Comenius Informatorium. Der Mutter-Schul, neu gegeben von Prof. Dr. C. Th. Lion. Langensalza, Verlag von Herman u. Söhne. 60 Pf.

Ref. Monatshefte der Comenius-Gesellschaft. X., 48—49.

'72. Der Katechismus des Johann Amos Comenius. Ein Send- ›en an die evangelischen Glaubensgenossen besonders in Böhmen und ı. Leipzig 1900. Verlag der Buchhandlung des Evangel Bundes von Carl XIII. + 44. M. 1.

Ref. Monatshefte der Comenius-Gesellschaft. X., 183—186 (C. Th. Lion).

3. **Dolanský Ladislav**, Johannes Josquinus a Václav Lfil. XXVIII., 17 - 24.

·á část rozpravy referuje pochvalně o spise O. Hostinského „Jan Blaho- ı Josquin. Příspěvek k dějinám české hudby a theorie umění XVI věku“. Čes. Akademií 1896 a také literárně-historicky důležitém; část druhá proti Hostinskému, že pod pseudonymem Josquinus neskrývá se známý in, nýbrž nějaký jiný člen Jednoty.

4. **Salaba J.**, Dr., Korrespondence kněze bratra Matěje Václavem Březanem a Petrem Vokem z Rožmberka. :Spol. N. 1900, č. IX., str. 36.

5. **Kvačala J.**, Počátky Berlínské akademie. ČČHist. 5—293.

.o při vzniku a počátcích Berlínské akademie měla veliký význam také . duševní práce, zejména česká, má článek také význam pro dějiny české , jmenovitě pro Komenského a D. E. Jablonského, jehož vynikající prokázána a objasněna. O Jablonském psal týž autor také v Zeitschrift r. Gesellschaft für die Provinz Posen. 1901, 5. svaz. (D. E. Jablonsky ›sspolen.) Srv. ref. Slov. Pohl. XXI., 734 sl.

76. **Kvačala J.**, Neue Beiträge zum Briefwechsel zwischen Jablonsky und G. W. Leibniz. Hrsg. von ... Jurjew, gedruckt bei Liesen 1899.

Ref. Monatshefte der Comenius-Ges. X., 180.

7. **Schenner F.**, Zierotins Bibliothek in Breslau. Zs. ., 393—398

878. **Schulz Václav**, Věnování spisovatelů (1580—1639). ČMČ. LXXV., 523—528.

Otisk několika listů z archivu musejního, jimiž různí spisovatelé věnovali své spisy jednotlivcům neb radám městským, a jež obsahují tudíž i mnohou zprávu o životě i spisech pisatelů (Matouš Valkmberský z Valkmberka; František Röckel; Jan Větrovský; Jan Willenperger Vratislavský; Havel Horský; Bernardýn Jandečka Slatinský.)

879. **Vávra J.**, Praelát český Jan Ctibor Kotva z Freifeldu. Čas. kat. duch. 1901, 527—534, 591—598.

Zprávy životopisné, přinášející málo nového.

880. **Zamastil Karel**, Zprávy o Jakubu Hořčickém z Tepence. ČMČ. LXXV., 529—530.

Vybrány zprávy životopisné z archivních pramenů, opravující starší články Jirečkův (Rukověť I.) a Vávrův (v programu reálky novoměstské 1895).

881. **Sedlák J.**, Dějiny Dědictví sv. Václava (1669—1900). Čas. kat. duch. 1901, 38—41, 88—92, 153—158, 248—254, 302—309, 369—375, 426—431, a ve zvláštním otisku.

Otištěna různá akta, sestaven seznam knih, Dědictvím vydaných. Zajímavé jest zamítavé odsouzení, jež o činnosti Dědictví úředně vydal R. Ungar r. 1776.

882. **Podlaha Ant.**, Rukopisný sborník Evermonda Jiřího Košetického. Sb. Hist. Kroužku, 1901, str. 206—218.

Obsah a výpisky ze sborníka Quodlibeticum, chovaného na Strahově.

883. **Podlaha A.**, Dr., Dodatky a opravy k biografiím starších spisovatelů českých a k starší české bibliografii. ČMČ. LXXV., 264—267.

Drobné příspěvky týkají se Martina Jäckla, Mariana Gelinka, Ant. Jiř. Ježka, Matěje Krátkého, Angela Štěpánka a Pavla Žateckého vesměs nepatrných spisovatelů XVIII. stol.

884. — Z dějin katolické reformace v Čechách v l. 1668—1703. Sb. Hist. kroužku II., 25—31, 163—167.

885. **Janovský Fr.**, Jiří František Procházka de Lauro, Telčan, děkan Berounský, spisovatel. ČMMor. XXV., str. 303—308.

---

886. **Müller W.**, Geschichte der k. k. Studienbibliothek in Olmütz. Zs. Mähr. V., str. 139—211, 321—331.

Podává také zprávy o českém buditeli a spisovateli J. A. Hankovi.

887. **Šimák J. V.**, Dr., Pozůstalost Dobnerova. ČMČ. LXXV., 17—20, 113—138.

Již to, co za svého života vydal zakladatel kritického dějepisu českého, byla práce nesmírná. Ale více ještě zaleželo v rukopise v jeho pozůstalosti, jež rozsáhlostí a rozmanitostí budí obdiv a doceluje teprve obraz Dobnera jako historika a buditele českého. Tužby a plány, jež po letech teprve pronášeli a prováděli Dobrovský, Palacký, Erben, Emler i dnešní historikové, klíčily, třeba snad nedosti určitě, již v duchu Dobnerově, ano jím namnoze realisovány: vydání sbírky kriticky probraných listin, pramenů dějin českých, pozůstatků zemských desk, topografie staré, materialu sfragistického, heraldického, numismatického, genealogi-

ckého atd. Podrobný seznam tohoto materiálu, Dobnerem sebraného, i četné jeho práce rukopisné, celkem 63 svazků, v čemž mnoho látky i pro literární historii, podává tato pečlivá, záslužná studie.

888. **Adámek K. V.**, Divadelní hra lidová o selské vojně z XVIII. stol. ČLid X., 227—234, 257—262, 351—356.

Otisk hry složené mezi l. 1775 (dobou děje) a 1780.

---

889. Literatura česká devatenáctého století. Napsali prof. Dr. **Josef Hanuš**, prof. Dr. **Jan Jakubec**, prof. Dr. **Jan Máchal**, prof. Dr. **Emil Smetánka** a prof. Dr. **Jaroslav Vlček**. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných. Kniha XIX. V Praze, seš. 1., str. 1—40.

První díl tohoto obsáhlého díla o dějinách literatury české XIX. stol., rozpočteného na tři objemné svazky, jež mají vyjíti do r. 1904, bude podle ohlášení obsahovati přehled idei, snah a vědeckého úsilí u nás ve druhé polovici XVIII. století, zejména za doby t. ř. osvicenské, s Dobrovským jako středem práce obrodné; dále vylíčení počátků slovanského jazykozpytu v Čechách; vývoj novodobého dramatu, novelly a povídky, lyriky i epiky na půdě české; obraz publicistických, vědeckých, národních i politických snah Jana Nejedlého a Josefa Jungmanna; Jungmannovu školu básnickou (Ant. Marka, Hanku, Lindu, Svobodu) a její slovesné ideály.

V prvním sešitě, vydaném ještě r. 1901, charakterisuje Jan Jakubec obrození myšlénkové jinde a u nás; Josefinismus; nedostatek české literatury národní; náboženskou snášelivost v životě i v literatuře; brožurkový boj proti starým řádům; snahy josefinské o povznesení hmotné a úsilí humanitní v tehdejší literatuře; Pražskou universitu a Společnost nauk; studie historické. J. Pekař referoval o něm v ČČHist. 1902, 228—229.

890. **Sauer A.**, Graf Kaspar Sternberg und sein Einfluss auf das geistliche Leben in Böhmen. Mitth. D. Böhm. XXXIX., 427—452.

„Slavnostní přednáška, celkem pěkná, ač ovšem pro nás nemnoho nového přinášející; zajímavý jest passus o českém obrození literárním.“ ČČHist. VII., 495.

891. **Spiess B. V.**, Povídky české z dob našeho vzkříšení. Květy 1901, str. 79—94.

892. **Murko Matthias**, Deutsche Einflüsse auf die Anfänge der böhmischen Romantik. Mit einem Anhang: Kollár in Jena und beim Wartburgfest. Graz, Styria, 1897, XII. + 373 s.

Rec. Litbl. f. germ. u. rom. Philol. XXII., 104—108 (H. Lambel).

893. **Tobolka Zd. V.**, Slovanský sjezd v Praze roku 1848. Slovanská knihovna č. 1. V Praze, str. 240.

Jozef Škultéty podává v Slov. Pohľ. XXI., 452—463, 523—526, 658—674 některé výtahy z té knihy a provází je svými vlastními poznámkami.

894. **Hanuš J.**, Český Macpherson. Příspěvek k rozboru literární činnosti Jos. Lindy a k provenienci RK a RZ. Lfil. XXVII., 1900, str. 109—134, 241—291, 337—356, 437—457.

Obšírný rozbor Lindova románu „Záře nad pohanstvem“ a jeho překvapujících shod s epickými skladbami RKZ, a to v pramenech (Karamzín, Hájek) i ve způsobu pojetí a spracování dat z nich čerpaných, v duchu moderně roman-

tickém, v tendenci vlastenecké, ve slohu i v dikci (vliv jazyce atd. Výsledek rozboru shrnut ve slovech: „Shodu básněmi RKZ nelze vědecky vyložiti jinak, než tím, že předpokládati téhož tvůrce, jenž pro obě díla čerpal z týct týmiž vzory; tvůrcem tím byl skladatel „Záře", Josef I Máchala v ČČHist. VII., 242—243.

. 895. — Další svědectví vynikající úč ve složení RKZ. Lfil. XXVIII., 235—267.

Jest to dokončení článku „Český Macpherson", v něm básní Lindových, jeho divadelní hry „Jaroslav ze Šternberga (1823) a několika historických článků v Praž. Novinách se měl vynikající účast na složení epických básní RK (jmeno Jaroslava a Oldřicha) a RZ. V závěrku podán důkaz, že j tušil v Lindovi spoluskladatele RZ a rovněž Šembera dokaz „Libušin soud" hlavně z Lindovy Záře nad pohanstvem, je F. V. Jeřábkovi.

896. **Černý Fr.**, Paběrky z moravského ze Věstn. ČAk. X., 101—103.

IX. Bočkovy doplňky k Jungmannovu slovn naná excerpta (3 svazky) hlavně z mluvy lidové (mora z listin, urbářů, půhonných knih a pod. památek, hlavně z nichž tu podán malý výběr. — X. Z filologické čin (str. 274—278). — Zpráva o Bočkových neurovnaných a lexikálních a folkloristických, seznamech bibliografických a

897. **Kabelík J.**, Z literární pozůstalos ČMMor. XXV., 245—250

Zpráva o nově nalezeném rukopise Galašově, chovaném v Přerově, pod nazvem Quodlibet Moravicum, t. j. Rozmanit geografického, literárního atd. Díl II. Na ukázku otiskuje se nální proti germanisaci Moravy a vyvyšování se Němců na se Komenského a Herdera. Z ukázky druhé patrno, že j ještě nebyl probuzen. ČČHist. VIII., 104.

898. **Zíbrt Č.**, Dopisy V. Krolmusa V. H 40—46, 103—114, 195—204, 209—276, 344—3

Otištěny listy z l. 1829—1838.

899. **Máchal J.**, K rozboru dramat Klic LU. III., 65—68.

Na dvou příkladech, „Lazebníku Fridlandském" a „Za ukázáno proti monografii Šubertově „Klicpera dramatik" (18 ve veselohrách, ale i v kusech vážných nejednou dramatis vzatý. Drama prvé jest totiž pouhým zdramatisováním příbě E. Wachsmanna „Alles ist möglich"; drama druhé založen povídce, také u nás od r 1800 oblíbené „Hrabě Rožmbe překladem německé povídky Kristiny Naubertové „Graf vo enthüllte Verbrechen" (v Lipsku 1791).

900. **Jakubec Jan**, Původní podoba Kollá z r. 1821. Obzor LU III., 97—99.

Stanovena z „Přídavku k básním Kollárovým slavnou c. k. Pražskou cenzúrou z téhož básní vymrštěných“, jejž přidal F. L. Čelakovský do zadu svého exempláru Kollárových „Básní“ a kam vepsal básně nejen censurou, nýbrž již dříve Jungmannem vyloučené. Po Čelakovském odhadován počet vyloučených básní na polovici; vskutku jest jich asi dvanáctina. V poznámce dotčeno i básní, jež Palacký vepsal do svého exempláru.

901. Františka Palackého Spisy drobné. Díl III. Spisy aesthetické a literární. K tisku upravil a sestavil Leander Čech. V Praze 1901, seš. 28—38.

902. **Navrátil Boh.**, Listy Palackého Bočkovi. ČMMor. XXV., 97—132, a ve zvláštním otisku, str. 38.

Otisk 15 listů z let 1832—1838, jež dobře illustrují zvláštní poměr obou badatelů, historii fals Bočkových a napjatý poměr českomoravský těch let.

903. **Vodička Th.**, Fr. Palackého řeč spisovná. ČMMor. XXV., 1—14, 151—171, 250—267, 369—384. Srv. Věstn. SF. II., 69, 329.

904. Karla Havlíčka Borovského Politické spisy. Pořádá Dr. Zdeněk V. Tobolka. Díl I., str. 368, II., část 1., str. 404, část 2., str. 644. V Praze, Laichter.

905. **Quis Ladislav**, Korrespondence Karla Havlíčka Borovského. V Praze. Nákladem Bursíka a Kohouta. Část I., 320 str.

S úvody a četnými poznámkami otištěny tu: Listy rodinné do r. 1842; pak listy sokroumé: list Havlíčkův Fr. Girglovi a listy Girglovy a jeho sestry Havlíčkovi; listy Havlíčkovi K. V. Zapovi, J. T. Kleizarovi, J. Šrámkovi (a Šrámkův Havlíčkovi), Františce Weidenhofferové.

Illustrace: Pohledy na Německý Brod; Havlíčkův dům v Něm. Brodě; podobizna Honoraty Zapové, Fr. Girgla, K. V. Zapa, matky Havlíčkovy; faksimile Havlíčkových listů a Pražských Novin z r. 1846.

906. **Гавлічек Боровський Король**, Вибір поезий. Переклад Ів. Франка. З портретом і житеписом Гавлічка. У Львові. З друк. Н. Тов. ім. Шевч. Ст. XXVI. + 404. Ц. 1·60 кор.

907. **Jakubec J.**, Lidovost v Havlíčkově řeči básnické. Nár. Sb. VII., 34—43. Srv. Věstn. SF. II., 69, 328.

„Studie pro literárního historika a filologa velmi zajímavá: Havlíček chtěl mít řeč co nejlidovější, při čemž mu však šlo ne o krásu, nýbrž o karakteristiku; tu pak karakterističnost a lidovost hromadí a zmocňuje — Havlíčkova lidovost jazyková vůbec dělá dojem naučenosti a ne zcela přirozeného stupňování.“ ČČHist. 1902. 238.

908. **Karásek J.**, Po stopě Havlíčkově v Brixenu. Č. Rev. IV. 1160—1170, 1288—1296.

Sebrány i nejdrobnější vzpomínky na Havlíčkův pobyt v Brixenu, jež se posud uchovaly.

909. **Smetana Aug.**, Poslání naší vlasti České s hlediska všeobecného. Naše Doba. VIII., 321—329.

Nový překlad známé stati Smetanovy, která jest zajímavým příspěvkem k ideovému hnutí r. 1848. ČČHist. VII., 496.

910. — Vlastní životopis. Přel. L. Pohorská v Knihovně Samostatnosti. 1901.

911. **Holeček Frant.**, Dr. Aug. Smetana, jeho filosofie a „Paměti kněze z církve vyobcovaného". Alétheia V., str. 109—115, 146—149.

912. **Haškovec Prokop M.**, Osm básní Nerudových. Obzor LU. III., 77—78, 107—108.

Otisk osmi, dotud netištěných básní, zachovaných s podpisem Nerudovým z r. 1883, a feuilletonu „Z nenapsané novelly", s úvodními poznámkami o rukopise a episodě, k níž se vztahují.

913. **Franko J.**, K dějinám českorusínské vzájemnosti. Sl. Přehl. III. 156—160.

Literatura slovenská.

914. **Morko Ján**, Slovenský kalvínský spevník. Časopis pre evanjel. bohoslovie I., č. 1.

Byl poprvé vytištěn pod názvem „Hlas pobozsneho szpivanya" roku 1752 v Debrecíně, po druhé r. 1824, po třetí r. 1864.

915. Dr. **J. K. Rumy** o Kanonikovi Palkovičovi. Slov. Pohľ. XXI., 732—734.

Vyňato z časopisu „Preszburger Aehrenlese" 1827.

916. **Vlček Jaroslav**, Z literárního Slovenska předbřeznového. Obzor LU. IV., 33—36.

Ústav řeči a literatury československé v Prešpurku; Palkovič; Jednota studentská v Prešpurce r. 1827 a její snahy a tužby (československá jednota literární), vtělené v almanach „Plody sboru učenců řeči českoslovanské prešporského" (1836). Pokračování a dokončení v dalších číslech r. 1902.

917. Словацкіе поэты. Изданы подъ редакціей Н. Новича. С.-Пб., стр. 87 + III., 160.

Ref. Sl. Pohľ. XXI., 536, 599 sl. Sl. Přehl. IV., 152 sl.

918. Z prvotín Jána Bottu. Slov. Pohľ. XXI., 272 sl.

Otištěna báseň zapsaná básníkem r. 1846 do zábavníka „Život", spisovaného levočskými studenty r. 1846.

919. **Šk.**, U Jána Hollého. Slov. Pohľ. XXI., 270 sl.

Otištěn popis návštěvy Pavla Dobšinského u Hollého r. 1846 ze zábavníka „Považja", spisovaného slovenskými studenty levočskými r. 1847—48.

920. Smierenie J. M. Hurbana a Daniela Licharda roku 1856. Episoda z boja o slovenčinu. Slov. Pohľ. XXI., 393—405.

921. Spisy básnické Andreja Sládkoviča. Svázok II. S podobiznou básníkovou. Turčanský Sv. Martin. Vydanie kníhkupecko-nákladateľského spolku, 1900, str. 349 + 3. C. 2 kor.

Ref. Sl. Pohľ. XXI., 43 sl.

922. Slovenský archív. Ludovít Štúr Michalovi Chrástekovi. Sl. Pohľ. XXI. 42—43.

List z r. 1850.

923. **Tomášik Samuel**, Vlastní životopis. Sl. Pohľ. XXI., 204—211.

IV. NÁRODOPIS.

A. Všeobecné úvahy.

1. **N. W. Thomas,** Eine internationale ethnographische Bibliographie. Globus LXXX. 36—38. Cf. Этн. Обозр. L. 166—168.

2. Allgemeine Methodik der Volkskunde. Berichte über Erscheinungen in den Jahren 1890—1897. Von L. Scherman und F. L. Kraus. Erlangen 1899, s. 134.

Ref. ЖСтар. X., 591—2 (Ю. Яворскій).

3. **Petsch Robert,** Neue Erscheinungen zur Volkskunde. Archiv f. d. Stud. d. neu. Spr. u. Litter CVII. 146—159.

4. **Gebauer Heinr.**, Handbuch der Länder- und Völkerkunde in volkstümlicher Darstellung mit bes. Berücksichtigung der volkswirtschaftlichen Verhältnisse. Erster Band: Europa. Leipzig, G. Lang. 986 s. M. 15.

5. **Харузинъ Николай,** Этнографія. Лекціи читанныя въ Имп. Московскомъ университетѣ. Изданіе посмертное, подъ редакціею Вѣры и Алексѣя Харузиныхъ. Выпускъ I. 1. Часть общая. 2. Матеріальная культура. С.-Пб. 1901, X. + 343 стр. Ц. 2 рубля. (Charuzin Nik., Ethnographie. Vorlesungen an der kais. Universität in Moskau.)

Ref Лит. В. II., 335 сл. Ист. Вѣст. LXXXVI., 1223 сл. Globus LXXX., 374. В. Евр. XXXXVI., г. 1901, т. VI., стр. 423—5. (. . . Мы имѣемъ въ книгѣ Харузина общій курсъ этнографіи, обнимающій всѣ народы земного шара и расположенный по основнымъ сторонамъ быта и культуры . . .)

6. **Jaekel V.**, Studien zur vergleichenden Völkerkunde. Berlin. S. Cronbach 1901 X. + 144 S. M. 2.

Řada parallel z realií všeobecné ethnografie.

7. **Radliński Ignacy,** Hipokrates i nowy zwrot w etnologji, w tegoż „Przeszłość w teraźniejszości" (pat. niżej Věstn. SF.) (Hypokrates und eine neue Wendung in der Ethnologie.)

8. **Народовѣдѣніе** проф. Дра. Фридриха Ратцеля. Переводъ со 2-го изданія Д. А. Коропчевскаго. Въ двухъ томахъ съ рисунками. Изданіе товарищества „Просвѣщеніе". С.-Пб. (Völkerkunde. Von Prof. Dr. Fried. Ratzel.)

Ref. Ист. Вѣст. LXXXIV., 354—7.

9. **Schrader O.**, Reallexikon der indogermanischen Altertumskunde. Grundzüge einer Kultur- und Völkergeschichte Alteuropas. Erster Halbband (Aal — Musikalische Instrumente.) Strassburg, Trübner, 1901. 560 S. gr. 8⁰. Srv. Věstn. SF., II., 32, 68.

10. **Gomme G. L.**, Folklor. (Folklore.) Podręcznik dla zajmujących się ludoznawstwem. Przetłumaczył z angielskiego W. Szukiewicz. Opatrzył przedmową i wydał Dr. St. Eljasz-Radzikowski. Lwów, nakł. Tow. Ludoznawcz., in 8⁰, str. 4 nl. + X. + 4 nl. + 183 + 12 k. nl.

Ref. Poradn. dla czytających książki I., Nr. 19 (L. Krzywicki). ČLid XI., 62.

Książka ta zawiera liczne, dobrze ułożone, kwestjonarjusze. W końcu każdego rozdziału dodano odpowiednie — niestety bardzo szczupłe — źródła polskie. *U.*

11. **Gomme G. L.**, Folklor w etnologji. Warszawa, druk. W. Kowalewskiego, in 8⁰, str. 194. (Folklore in der Ethnologie.)

Ref. Poradn. dla czytających książki, I. (L. Krzywicki: „zadanie [książki] polega na wykazaniu jak rasy dawne, które znikły z powierzchni kraju, istnieją przecież jeszcze w zwyczajach i przesądach, obrzędach i kulcie ludu".)

---

12. **Marillier L.**, Le folk-lore et la science des religions. Revue de l'Histoire des Religions XLIII. N. 2.

13. Православная Богословская Энциклопедія. Изданіе подъ редакціей проф. А. П. Лопухина. Т. I. А—Архелая. Петроградъ. Приложеніе къ духовному журналу Странникъ. (Orthodoxe theologische Encyklopädie.)

Рец. Православный Собесѣдникъ 1901 г., февраль, стр. 236—252. (Писаревъ Л.)

14. **Писаревъ Л.**, „По поводу антикритики г. Лопухина", которая напечатана въ „Церковномъ Вѣстникѣ", Nr. 10. и 12. Православный Собесѣдникъ 1901 г., іюнь, стр. 820—828.

15. **Де-ла-Грассери**, Психологія религій. Переводъ съ французскаго В. И. Писаревой. С.-Пб. 1901. Ц. 1 р. 25 к. (De la Grassery, Die Psychologie der Religionen.)

16. **Hardy**, Prof., Zur Geschichte der vergleichenden Religionsforschung. Archiv f. Religionswissenschaft IV., 45—66, 97—135, 191—228.

1. Die Religionsstudien vor Begründung der Religionswissenschaft. 2. Die Entdeckung und Durchforschung der Religionsurkunden. 3. Max Müller und die vergleichende Religionswissenschaft. 4. Die Mythologie; historisch-kritische Übersicht. 5. Die Ethnologie, Volkskunde, Archäologie. Die Psychologie. 6. Die Neuzeit.

17. **Lang Andrew**, Magic and Religion. London, Longmans. X., 316 pp. 10 s. 6 d.

Rec. Folk Lore XII., 354 360.

18. Die religiöse Entwicklung der Menschheit im Spiegel der Weltlitteratur. Hrg. von L. Webe, Gütersloh. Bertelsmann 1901. X. + 355.

19. **Tiele C. F.**, Einleitung in die Religionswissenschaft. Giffard Vorlesungen gehalten in der Universität zu Edinburgh. Autorisierte deutsche Ausgabe von G. Gehrich. Gotha, Friedrich Andreas Perthes. 1899—1901, I.—II. XII. + 236 p.

20. **Vaněk O. Frant.**, Dr., O původu a rozvoji náboženství. (Über den Ursprung und die Entwickelung der Religion.) Nové laciné vydání spisu Animismus. Praha, nákl. vlastním, str. 198.

Rec. Česká Mysl II., 59.

21. **Karłowicz Jan,** Najnowsze kierunki badań mitologicznych (podług J. Krála). (Die neuesten Richtungen der mythologischen Forschung.) Wisła XV., 580 i 669 i nast. Srv. Věstn. SF. I., str. 125, Nr. 10.

22. **Allen Paton Lucy,** Morgain, la Fee. A Study in the Fairy Mythology of the Middle Ages. (Radcliffe College Monographs 13.) Boston, Ginn & Co. 1901. 8°.

23. **Arnold E. Vernon,** The Rigveda. Popular studies in mythology, romance, folklore. London, Nutt. 6 d.

24. **Bousset D. W.**, Die Himmelsreise der Seele. Archiv f. Religionswissenschaft IV., 136—169, 229.

I. Die Vorstellungen von der Himmelsreise im Judentum und Christentum (Gnosticismus). — II. Die Vorstellungen auf dem Gebiet der eranischen Religion. — III. Drei Himmel und sieben Himmel — Spuren babylonischen Einflusses. — IV. Die Vorstellungen von der Seelenreise auf griechischem Religionsgebiet. — V. Synkretistische Bildungen. — VI. Verwandte spätjüdische Anschauungen über sieben Himmel und Engelklassen.

25. **Carus P.**, History of the Devil and idea of Evil from earliest times to present day. London, Paul, 1902, 8°, 30 sh.

26. **Ciszewski Stanisław,** Z dějin mnemotechniky a prvotných pověr. (Aus der Geschichte der Mnemotechnik und des ursprünglichen Aberglaubens.) Nár. Sb. sv. VII., 1—13.

27. **Epaulard A.**, Vampirisme, Nécrophilie, Nécrosadisme, Nécrophagie (thèse) Tours, Mame et fils. 1901, 8°, 107 p.

28. The Golden Bough, a Study in Magic and Religion. By J. G. Frazer. D. C. L., L. L. D., Lit. D., Fellow of Trinity College, Cambridge. 2nd Edition. 3 vols. Price 36 s.

Rec. Folk Lore XII., 219—243 (E. W. Brabrook, G. Laurence Gomme, M. Gaster, A. C. Haddon, F. B. Jevons, Andrew Lang, Alfred Nutt, Charlotte S. Burne).

29. **Lasch Richardt,** Dr., Die Verbleibsorte der Seelen der im Wochenbette Gestorbenen. Globus LXXX., 108—113.

30. **Negelein Jul.**, von, Die Reise der Seele ins Jenseits. Zs. V. Vk. XI., 16—28, 149—158, 263—271.

31. **Sterling Paweł**, Przyczynek do badań nad początkiem kultu silnych. (Beitrag zur Forschung nach den Anfängen des Kultus der Starken.) Wisła XV., 173 i nast.

32. **W. B.**, L'ame sous forme animale VI. Additions. R. trad. pop. XVI., 36.

List uvádí českou pověru ze Zibrtova článku „Pokusy o přirozený výklad pověr československých". ČLid VIII., 10J.

33. **Żmigrodzki Michał**, Dwa odczyty na kongresie folklorystów w Paryżu 1900 roku. (Zwei Vorträge auf dem Pariser Folkloristencongress im Jhr. 1900.) Lud VII. str. 286—302; por. tegoż: Kongres folklorystów w Paryżu 1900 roku, tamże, str. 78—89 i „Wisła" XV., 118 i nast.

Odczyt pierwszy: Historja pierwotnej religji (suastica), — drugi: O megalitach w Europie.

34. **Andrian Ferdinand** v., Die Siebenzahl im Geistesleben der Völker. Mitt. anthr. W. XXXI., 225—274.

35. **Gelzer Heinrich**, Geistliches und Weltliches aus dem türkisch-griechischen Orient. Leipzig. B. G. Teubner 1900, XII. + 253. 5 m.

Ref. Byz. Zs. XI., 355—358.

36. **Мошковъ Д.**, Труба въ народныхъ вѣрованіяхъ. ЖСтар. X., 451—524. Срв. Věstn. SF. I., 126, 21. (Окончаніе.) (Moškov V., Die Trompete im Aberglauben des Volkes.)

Въ приложеніи: Списокъ населенныхъ мѣстъ Царства Польскаго и западной Россіи, въ которыхъ принятъ обычай обязательнаго трубанія въ осеннее полугодіе, съ картой.

37. **Negelein Julius**, von, Das Pferd in der Volksmedizin. Globus LXXX., 201—204.

38. **Thomas N. W.**, Animal Superstitions. Folk-Lore XII., 189 sq.

P. 193 From Sieradz, Poland. Collected by M. J. de Piatkowska.

39. **Тихомировъ Ил. Ал.**, Отвѣтъ на вопросы Н. В. Томаса изъ Лондона. Ярославская губернія, г. Ярославль. Ж.Стар. XI., вып. 3—4, стр. 100—104.

---

40. **Максимовъ А.**, Что сдѣлано по исторіи семьи? Очеркъ современнаго положенія вопроса о первобытныхъ формахъ семьи и брака. М. 1901. 171 стр. Изд. В. Линдъ и Д. Байкова. (Maksimov A., Eine Skizze des gegenwärtigen Standes der Erforschung der ursprünglichen Formen der Familie und der Ehe.)

Реф. Этн. Обозр. XLIX., 171 сл. Ист. Вѣст. LXXXIV., 777 сл.

41. **Старке К. Н.**, Первобытная семья, ея возникновеніе и развитіе. С.-Пб. 1901. Ц. 1 р. 60 коп. (Starke K. N., Die Ur-Familie, ihre Entstehung und Entwickelung.)

42. **Мошковъ В. А.**, Гагаузы Бендерскаго уѣзда. V. Свадьба. VI. Семенныя и общественныя отношенія у гагаузовъ.

Отношенія гагаузовъ къ другимъ народностямъ. VIII. Вѣро-
я. IX. Воззрѣнія на природу. X. Великаны. Этн. Обозр. XLVIII.,
-160; XLIX 1.—49.; LI. 1—80. (Moškov V. A., Die Gagausen im
ke. Bender. V. Hochzeit. VI Familien- und soziale Verhältnisse.
Verhältnis zu anderen Völkern. VIII. Glaube. IX. Naturanschauungen.
liesen.)

Въ примѣчаніяхъ XLVIII. стр. 131 сл. LI., 31 сл., 64 сл. отказываетъ авторъ
иножество подобныхъ обычаевъ у славянъ и у другихъ племенъ

43. **Fait Em.**, Dr., Srovnávací studie o svatebních
čejích, zvláště o svatbě v Makedonii. (Vergleichende
ien der Hochzeitsgebräuche, besonders der Hochzeit in Macedonien.)
. X., 188—191, 363—366. Srv. Věstn. SF. I., 147, 199.

44. **Ђорђевић Тихомир Р.**, Самртни обичаји у Турака.
пшьица Nr. 4. 1901. Стр. 221—238. (Gjorgjević T. R., Todes-Ge-
che bei den Türken.)

45. **Ciszewski Stanisław**, Wróżda i pojednanie. Studjum
ogiczne. Warszawa 1900, str. 97 + VII.

Ref Poradn. dla czytających książki I. Nr. 21 (O. Balcer: „Zużytkował
zprawie tej] autor bardzo obfity materjał etnologiczny w zakresie wierzeń
ajów i przepisów prawnych nie tylko polskich i nie tylko słowiańskich ani
t nie tylko europejskich, ale także ... ludów pierwotnych ... Praca p. C
no ze względu na wyczerpujące zużytkowanie materjału jako też zasadnicze
wienie kwestji, jako też wreszcie na szereg ważnych nowych spostrzeżeń,
stawia istotną, rzetelną wartość naukową.") Nár. Sb. VI. 196—199.

46. **Ciszewski Stanisław**, O atałykacie. (Über das „Atalykat".)
VII., 54—65 i 150—168.

Źródłowa, na szerszych podstawach naukowych oparta rozprawa, poruszająca
ważne zagadnienie społeczne. Atałykat — instytucja społeczna, szeroko
wszechniona dotąd na Kaukazie, polegająca na tem, że ojciec po urodzeniu
iecka wyszukuje dlań przybranego ojca („atałyka"), któremu powierza swe
to na wychowanie. P. Ciszewski dowodzi, że atałykat, jako instytucja społeczna,
ł i w całej słowiańszczyźnie, a przedewszystkim w Polsce jeszcze w wieku XIII.
lskiej jednak nazwie tej instytucji nic nie wiemy, znamy tylko nazwy
kie: nutritor i paedagogus. Zdaniem autora nutrytorzy i pedagogowie
yli też pierwotnie żadnemi urzędnikami. Praca to bardzo cenna rzucająca
nowego światła. *U.*

47. **Kucharzewski Jan**, Początki prawa małżeńskiego.
Anfänge des Eherechts.) Warszawa, z zasił. Kasy im. Mianowskiego,
'ende i Sp., druk. A. Giusa, in 8⁰, str. 144.

Ref. Książka I., 455 (Leśkiewicz); Przegl. prawa i administr., wrzesień
an)

48. **Тројановић Сима**, Размена. Kap. III. 1—4. (Trojanović S.,
chhandel.)

49. **Cenar Edmund**, Gry i zabawy ruchowe różnych na-
ów, systematyczny układ, ozdobiony licznemi i rycinami i tablicą

z przyborami. (Bewegungsspiele bei verschiedenen Völkern.) Lwów, nakł. związku polskich gimnastyczn. towarz. sokolich. Skł. głów. Gubrynowicz i Schmidt, in 8⁰, str. 253.

Jest to podręcznik praktyczny. *U.*

50. **Ankert Heinrich**, Amtszeichen, Ladungszeichen und Aehnliches im nördlichen Theile Böhmens. Zs. öst. Vk. VII. 105—116.

51. **Schuchardt Hugo**, Sichel und Säge; Sichel und Dolch. Globus LXXX. 181—187. 204—209.

Srp býval ozubený a v té podobě všude rozšířen, uvádějí se také doklady ze slov. jazyků.

---

52. **Арнаудовъ М.**, Народнитѣ приказки и тѣхното потегло. Училищенъ Прѣгледъ", издава Минист. на Нар. Просвѣщение въ София, VI. год., XI. кн., 849—873 стр. (Arnaudov M., Die Volksmärchen und ihr Ursprung.)

Въ бѣгълъ погледъ авторътъ излага историческия развой на митоложката, миграционната и антропоможката школа при изучване народнитѣ приказки съ главнитѣ имъ прѣдставители. Заключава, че, макаръ да не е проучена приказничната традиция на всички страни, на миграцията се дължи пропагандата на много приказки, легенди и басни, и че тая миграция иде отъ Индия.

А. П. Ст.

53. **Dvorecký Jan Michal**, O sv. Mikuláši v legendě a lidových pověstech i zvycích. V Praze 1901. Nákladem vlastním.

Ref. ČLid XI. 63. ČMus. olom. XVIII. 131 sl. Vlast XVII., 473. Spisek bezcenný.

54. **Алмазовъ А. И.**, Апокрифическія молитвы, заклинанія и заговоры. (Къ исторіи византійской отреченной письменности.) Лѣт. истор. филолог. Одес. IX., 221—340. (Almazov A. J., Apokryphische Gebete, Verwünschungen und Beschwörungen. Zur Geschichte der byzantinischen apokryphen Literatur.)

Рѣдкое различіе русской и византійской формулы 300 сл. Русская въ общемъ развивалась и составлялась внѣ вліянія греческой. Всетаки, въ частностяхъ, несомнѣнно это вліяніе было.

55. **Bernstein Ignacy**, Katalog dzieł treści przysłowiowej składających bibliotekę Ignacego Bernstejna. — Catalogue des livres parémiologiques composant la Bibliothèque d'Ignace Bernstein. (Por. Věst. SF. I., str. 126, Nr. 26.)

Ref. Zeitschr. f. Volksk. Nr. 3. (Al. Brückner.) ЖСтар. XI., вып. 3—4., стр. 89—91.

Zawiera 4761 tytułów dzieł treści przysłowiowej w więcej niż 160 językach świata. Tytułów pism, zawierających polskie przysłowia, około 300. Rzecz bardzo pożyteczna. *U.*

56. **Magiera Jan Fr.**, Uwagi nad przyswojeniami. (Über Entlehnungen in der Volkssprache.) Wisła XV., 145—152.

Rzecz stanowi przyczynek do etymologji ludowej (Volksetymologie). Por. Věstn. SF. II., 63, 275. *U.*

B. Obecně-slovanský.

57. **Преглед** географске литературе о Балканском Полуострву. Св. IV. Уредио Д-р J. Цвијић. Београд, државна штампарија. 4°, стр. 124. Ц. 7 дин. (Übersicht der geographischen Literatur über die Balkan-Halbinsel.)

Rec. Коло I., 518—9 (Рад. Васовић).

58. **Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena.** Na sviet izdaje Jugoslav. Akademia znanosti i umjetnosti. Svezak VI., str. 320. Uredio Dr. Ant. Radić. U Zagrebu, 5 Kruna.

Ref. o sv. II. a III. Преглед балк. IV., 58—61.

59. **Караџић,** Лист за српски народни живот, обичаје и предање за годину 1901, година III. Издаје и уређује Тих. Р. Ђорђевић, профессор Алексиначке учитељске школе. Алексинац, стр. VIII. + 248.

Ref. Нова Искра III., 252 сл. ЖСтар. XI., 592 сл. (Ю. Яворскій.)

60. **Этнографическое Обозрѣніе.** Изданіе этнограф. отдѣла Импер. Общества любителей Естествознанія, Антропологіи и Этнографіи, состоящаго при Московскомъ Университетѣ. Подъ редакціей Предсѣдателя Отдѣла В. Ѳ. Миллера и Товарища Предсѣдателя Н. А. Янчука. Москва 1901. Nr. 1.—4., кн. XLVIII., XLIX., L., LI., стр. 194, 193, 182, 204.

Ref. Кн. XL.—XLIII. Зап. Шевч. XXXIX., Наук. хрон. 69 сл.

61. **Живая Старина.** Періодическое изданіе Отдѣленія Этнографіи Импер. Русскаго Географ. Общества подъ редакціей Предсѣдателствующаго въ Отдѣленіи Этнографіи В. И. Ламанскаго. Годъ одиннадцатый.

Ref. о т. IX. Зап. Шевч. XXIX., Наук. хрон. 70.

62. **Этноґрафічний Збірник.** Видає етноґрафічна комісия Наукового Товариства імени Шевченка. Т. X., стр. 200.

63. **Материяли** до українсько-руської етнольоґії. Выданнє етноґрафічної комісиї за редакциєю Хв. Вовка. Львів 1901. Т. IV., стр. 320. (Materialien zur ukrainisch-ruthenischen Ethnologie.)

Ref. o т. III. Lud. VII., 334—6 (H. Ułaszyn). Т. II.—III. К. Стар. LXXIV., отд. 2., 116—124 (А. Малинка).

64. **Lud.** Organ Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, pod redakcją dr. Antoniego Kaliny. („Das Volk“. Zeitschrift der Gesellschaft für Volkskunde in Lemberg.) T. VII. (z tablicą). We Lwowie 1901, nakł. Tow. ludozn., druk. polska, in 8° str. IV. + 340.

Ref. Prawda 1901, 631 (St. Zdziarski); Tydzień (lwowski) Nr. 8 (H. Ułaszyn). R. trad. pop. XVI. 471 sl. (Dr. V. Bugiel). Зап. Шевч. XXXIX., наук. хрон. 75.

65. **Wisła**. Miesięcznik gieograficzny i etnograficzny, wydawany z częściowej zapomogi Kasy im. Mianowskiego pod redakcją Erazma Majewskiego. („Die Weichsel“. Monatschrift für Landes- und Völkerkunde.)

Tom XV. (1901), str. X. + 796, z 10-ma. tablicami i 43-ma ilustracjami. Warszawa. Skład głów. w księgarni E. Wendego i Sp.

Ref. Prawda Nr. 16 str. 199 i 415 (J. F. Gajsler). Зап. Шевч. XXLIX. наук. хрон. 74.

66. **Český Lid.** Sborník statí věnovaných studiu lidu českého v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku. Redaktor Dr. Čeněk Zíbrt. V Praze X., XI. č. 1—3.

Ref. o ročn. X. č. 1—3 Wisła XV., 635 (J. F. Gajsler).

67. **Národopisný sborník československý.** Vydává Národopisná společnost československá a Národopisné Museum československé. Redaktor Jiří Polívka. Redakční komitet: Adolf Černý, A. Kraus, J. Máchal, J. Matiegka, L. Niederle, Fr. Pastrnek, J. Zubatý. Sv. VII. Praha 1901, in 4, 535 str.

Ref. R. trad. pop. XVI. 534 sl. (Dr. V. Bugiel) Naše Doba VII., 619.

---

68. **Rhamm Karol,** Przyczynek do historji rozwoju śpichlerza słowiańskiego. (Beitrag zur Entwickelungsgeschichte des slavischen Speichers.) Wisła XV., 60—74.

69. **Rychtářské právo** (slezsky: kluka) a příbuzné odznaky polské a litevské. ČLid X., 414—415.

70. **Трояновић Сима,** Др, Стари словенски погреб. Срп. књ. Гл III., 50—60, 125—137. Посебни отисак. Београд. Штампарија Д. Димитријевића, стр. 25. (Trojanović S., Das altslavische Begräbniss.)

71. **Васић Милоје М.,** Др, Стари словенски погреб. Бранково Коло VII., 1040—1054, посебни отисак, 12°, стр. 26. (Vasić M., Das altslavische Begräbniss.)

Неповољна критика рада пређашњега. Ref. Кар. III., 230 сл.

Mythologie.

72. **Leger Louis,** La mythologie slave. Paris. Ernest Leroux, éditeur p. XIX. + 248.

Ref. Osvěta XXXI., 1132 sl. (K. Jireček). Sl. Přehl. IV. 154 sl. ČMČ. LXXV., 390 sl. Mélus. X., 262 sl. Лет. М. срп. 210, 104—107 (Јов. Радонић.).

73. **Parczewski Alfons,** Swanty Wit. Żywa nazwa w mowie ludu kaszubskiego. Por. Věstn. SF. I., 131, 63.

Ref. Lud. VII., 329—331 (dr. J. Leciejewski); Muzeum, 1901, marzec, str. 170.

74. **Richlý Heinrich,** Eiserne Opferthiere. Zs. öst. Vk. VII., 57—60.

75. **Rożniecki Stan.,** Perun und Thor. Ein Beitrag zur Quellenkritik der russischen Mythologie. Arch. Jag. XXIII., 462—520.

Vliv norský — varjažský v starém Rusku a jeho význam; výklad slova туры туровѣ v Lavr. r. 980, турова божьница v Ipat. letop. r. 1046: sledy kultu Thorova u Varjagů; výklad v starorus. letopise zachovaných smluv ruských s Byzancií, v nich zachovány varjažské obyčeje, Perun, u kterého přisahají Oleg

mužové, jest vlastně pouze slovanské pojmenování varjažského boha Thora; vedle Peruna vzpomenutý, nebyl bůh Varjagy vzývaný. Rozbor místa letor 980 — výčet bohů atd. nebyl v prvotním textě, jest to pozdější inter-; rovněž tak třeba škrtnouti místa Lavr. 80ᵃ, 116ᵃ; staroruský letopisec pouze Peruna, přední místo tohoto boha vysvětlí se pouze silným vlivem ským, ve zprávě o r. 945 a o r. 980 znamenal „Perun" pouze bůžka Thora. o kultu Volo-a v životě sv. Vladimira, v Kijevě, pak mimo to ještě gorodě a v Rostově; kultus Perunův znám pouze v Kijevě, sídle varjažských a v Novgorodě, který měl úzké styky kulturní s Norskem. Volos byl nejbohem lidovým, Perun pak hlavním, v Kijevě snad i officialním bohem.

76. **Titelbach Vlad.**, Das „heilige Feuer" bei den Balkanslaven. Věstn. SF. I., 131, 65.

Ref. Преглед балк. IV., 65 (С. Тројановић).

77. **Тоболка Зд. В.**, Богъ Велесъ. Изъ славянската миня). Българска Сбирка", VIII. годъ (1901). VIII. кн. 533—537. еде отъ чески А. П. Стоиловъ. (Tobolka Zd. V., Der Gott Veles.)

78. **Введенскій Алексѣй**, проф., Художественное творво, какъ принципъ объясненія миеовъ. М. 1901, 57 стр. Vvedenskij Al., Die künstlerische Schöpfungskraft als Princip der ·ung der Mythen.)

hnologicko-statistické popisy zemí slovanských.

79. **Lamouch Léon**, La Péninsule Balkanique. Paris.

Ref. Преглед балк. IV., 48. (J. Ц. — „Да је књига опширнија, то би нас заболети.")

80. **Holć Ivan**, Slike iz občega zemljopisa. Knjiga V. Evropa. ıske države. Dio II.: Bugarska, Srbija, Crnagora. (Bilder aus der ıeinen Geographie. V. Europa. Die slavischen Staaten. II. Teil. Bul-, Serbien, Montenegro.) Sa 138 slika i jednom zemljopisnom kartom. Naklada „Matice Hrvatske". 1900.

Ref. Prosvjeta IX., str. 325 sl. Коло I., 388—390, 447—450. Lj. Zvon XXI.

81. **Mach Richard** v., Beiträge zur Ethnographie der Balkaninsel. Petermanns Mitth. Bd. 45. 1899, p. 97—107.

Ref. Преглед балк. IV., 47 сл.

82. **Вайгандъ**, Др., Националните стремления на канските народи. Българ. Прегл. X., януари 1898. and Dr., Die nationalen Bestrebungen bei den Balkanvölkern.)

Ref. Преглед балк. IV., 46 сл.

83. **Македония.** Етнография и статистика отъ Васила ичовъ. (Macedonien. Ethnographie und Statistik von V. Kănčov.) Срв. n. SF., 1., 136, 110.

Ref. ЖСтар. XI., 299—301 (Г. Ильинскій). Преглед. балк. IV., 48—56. Томић.) Przegląd Powsz. LXXI., 126. Изв. рус. яз. VI., I, 324—329. Романскій.)

84. **Офѣйковъ,** Замѣтка о Македоніи. По поводу статьи г. Драганова. (Изв. Спб. Слав. благотвор. Общ. 1888.) ЖСтар. XI., 314—320. (Ofějkov, Eine Bemerkung über Macedonien.)

Статья написанная въ концѣ 1888 г.; бывшій редакторъ Изв. Слав. Общ. печатаетъ ее теперъ въ Ж. Стар., такъ какъ она „весьма основательно опровергаетъ нѣкоторыя показанія г. Драганова и приводитъ любопытныя данныя."

85. **Драгановъ П.,** Населеніе Македоніи. С.-Пб. Вѣдомости 1901. 24. іюля. Nr. 200. (Draganov P., Die Bevölkerung Macedoniens.)

Драгановъ увѣряетъ, что слав. населеніе Македоніи не болгарское и не сербское а состоитъ изъ „особыхъ" Славянъ.

83. **Кънчовъ Василій,** Населеніе Македоніи. (Отвѣтъ на статью г. Драганова, напечатанную въ „С.-Пб. Вѣдомостяхъ". Nr. 200.) Ж. Ст. XI. вып. 1., 97—102. вып. 3—4, стр. 116—121. (Kănčov V., Die Bevölkerung Macedoniens. Antwort auf den Aufsatz Draganov's.) Srv. Věstn. SF. II., 40, 121.

86. **Ильинскій Г. А.,** Македонія и македонскій вопросъ. Срв. Věstn. SF. I., 136, 111. (Iljinskij G. A., Macedonien und die macedonische Frage.)

Ref. Преглед балк. IV., 46.

87. **Матовъ Д.,** Кратки расправия по етнографията на Македония. Период. Спис. VII., кн. 34, 35. (Matov D., Kurze Aufsätze über die Ethnographie Macedoniens.)

Rec. Преглед балк. IV., 44—46 (Јован Ердељановић).

88. **Nicolaides Cleanthes,** Dr., Macedonien. Die geschichtliche Entwickelung der macedonischen Frage etc. Berlin 1899.

Ref. Преглед балк. IV., 56 сл. („Књигу је ову вредно прочитати, не због њене стварне и научне вредности, јер је она нема, него да се види докле шовинизам може дотерати.")

89. **Рогановичъ Јованъ П.,** Македонскій вопросъ на почвѣ его исторіи, этнографіи и политики. Срв. Věstn. SF. I., 138, 123. (Roganović J. P., Die macedonische Frage auf Grund deren Geschichte, Ethnographie und Politik.)

Ref. Срп. Књ. Гл. IV., 154—160 (Павле Орловић: „Што је борба о Маћедонију узела овај данашњи заоштрен облик, поглавито су криви они, тако да их назовем, експлоататори необавештености о правој природи национално-политичких односаја у овој области. Таквих је и досад било много, и г. Рогановић није имао потребе да њихов број увећава овом својом књигом . . . . Што је говорио о етнографији и национално-политичким односима у овим странама или је позајмљено или је, ако је његово, скроз погрешно.)

90. **Симић Свет. Ст.,** Једно бугарско мишљење о маћедонском питању. Срп. књ. Гл. I., 206—215, 264—287. (Simić Sv. St., Eine bulgarische Ansicht über die makedonische Frage.)

Писац доказује, да је Кънчов у својој књизи Македония, етнография и статистика „нетачно или површно изложио историјске прилике, које су довеле до данашњих национално-политичких односаја у Маћедонији ; Кънчов није поклонио довољно пажње ни утицају који је имала и морала" имати вишевековна

владавина турска на историјско-етнографски процес, кроз који су се стварали данашњи национално-политички односи на Балканском Полуострову"; — „избегао је говор о утицају географског момента на формирање етнографског шаренила у Маћедонији . . ." Писац тврди, да је „утицај Срба из северних страна, баш услед повољнијега им географског положаја према јужнима, Маћедонији, био и мора бити јачи и пресуднији" него Бугара. О данашњим етнографским приликама у Маћедонији говори писац врло мало, о односају дијалеката маћедонских према бугарских и српских ни речи. Обраћа само пажњу на чланак „О српској пропаганди у Маћедонији" наштампани у листу „Съкровище" и опаске тога бугарског писца о успеху српске пропаганде стави против Кънчова, који говори „језгру становништва и Маћедонији — чине данас Бугари . . . пето и последње место заузимају ситни остаци Черкеза, Срба и других неких народа . . ."

91. **Србин Србиновић Војвђанин** (Иван Иванић). Из Маћедоније о Маћедонији. У Новом Саду 1901. 8⁰, стр. 27. Цена 50 фил. (Aus Macedonien über Macedonien.)

92. **Ростковскій А. А.,** Распредѣленіе жителей Солунскаго вилляета по народностямъ и вѣроисповѣданіямъ въ 1899 году. ЖСтар. X., 565—583. (Rostkovşkij A. A., Verteilung der Bewohner des Vilaet Saloniki nach Nationalität und Glaubensbekenntnis im J. 1899.)

Срв. Věstn. SF. I., 136, 108.

93. **Balugdgitsch J.**, Saloniki und die macedonische Frage. Die neue Zeit. Nr. 38.

Ref. Преглед Балк. IV., 76.

94. **Вел. М. М.,** Дебар и његова околина. Браство VIII. кн. 19.

Ref. Преглед Балк. IV., 68.

95. **Кънчовъ В.,** Градъ Скопие. Бѣлѣжки за неговото настояще и минѫло. Период. Спис. XI., кн. 55—56.

Rec. Преглед Балк. IV., 35—38 (Кн. Костић).

96. **Гајић М. Ј.,** Лепенца на Радику, путничке белешке. Годишњица 1901, стр. 135—201.

У чланку се говори о географским и етнографским приликама маћедонских крајева између Скопља и Дебра. *J. P.*

97. **Шапкаревъ К. А.,** Кратко историко-географско описание на градоветѣ Охридъ и Струга, въ „Сборникъ на Българското Книжевно Дружество въ София I.", 1—54. стр. (III.)

Съдържанието на това описание е слѣдното: А. Охридъ: I. Положение, околность и климатъ. II. Вѫтрѣшностьта на града. III. Забѣлѣжителни нѣща и огради. IV. Население и поминъкъ. V. Основание и състояние на Охридъ до прѣвзиманието му отъ турцитѣ. VI. Прѣвзиманье на Охридъ отъ турцитѣ. VII. Охридъ подъ властьта на двѣтѣ Албании. Васалство и Дуселядин-бегъ. VIII. Църковно и учебно състояние на Охридъ. — Б. Струга: I. Положение и климатъ; II. население и поминъкъ. III. Политическо, църковно и учебно състояние на Струга. *А. П. Ст.*

98. **Овсяный Н.,** Болгарія и Болгары. Срв. Věstn. SF. I. 138, 124.

Ref. Ист. Вѣст. LXXXIII., 355 сл.; ЖСтар. XI. 301.

99. **Ангеловъ Г.,** Кюстендилъ. Кюстендилъ, 1900 г. 95 стр. in 8⁰, цѣна 1 левъ.

Отначало е отпечатено „Слово Кирила Философа", снето отъ старъ ржкописъ на пергаментъ; слѣдъ това описание на „Кюстендилската кааза", прѣводъ отъ Ст. Верковичевия: „Топографическо-этнографическій очеркъ Македоніи", С.-Пб. 1899 г.; на трето мѣсто: Обичаи на сватби и годежи, извършвани въ гр. Кюстендилъ и селата му", прѣпечатени отъ Чолаковия Сборникъ (Болградъ, 1872 г.); и най-сетнѣ на четвърто мѣсто: „Близкото минало на гр. Кюстендилъ", съ раздѣления: 1. Описание на Кюстендилъ; 2. Икономическо състояние на града въ турско врѣме; 3. правителство; 4. религия; 5. животъ; 6. размирици и проблески въ гр. Кюстендилъ и въ казата му; и 7. освобождение на гр. Кюстендилъ.

А. П. Ст.

100. **Шоповъ А.,** Евлия Челеби. ПСп. LXII., 3. свезка (1901 г.), 161—195 стр.

Евлия Челеби (* 1611, † 1678), синъ на Дервишъ Мехмедъ, единъ отъ важнитѣ пжтувачи прѣзъ XVII в. въ Турската държгова. Хамеръ, по единъ ржкописъ въ Лондонската библиотека, е прѣвелъ още въ 1850 г. на английски часть отъ това пжтуване. Цѣлото „пжтуване" е раздѣлено на 10 тома, а до сега сж излѣзли 5. части. Най-пъленъ ржкописъ се намира въ библиотската на Селимше-Текеси въ Скутари. Авторътъ на озаглавения трудъ дава въ прѣводъ нѣколко страници отъ 5. томъ на Е. Челеби, които се отнасятъ къмъ етнографията на българитѣ и сърбитѣ. Тѣзи страници обематъ: Нови-Пазаръ, Митровица, Вучи-Трънъ, Прищина, Скопие, Егри-Дерс, Кюстендилъ, Дупнишка крѣпость, София, Велесъ (Кюнрюмо), Прилѣпъ, Битоля, Костуръ, Костурско езеро, Бѣлградъ и Нишъ.

А. П. Ст.

101. **Константиновъ П. Хр.,** Чепино. (Едно българско краище въ сѣверо-западнитѣ разклонения на Родопскитѣ планини.) Сб. мин. XV.

Ref. Преглед балк. IV., 69.

102. **Мариновъ Д.,** Чипоровци или Кипровецъ. Сб. мин. XI.

Ref. Преглед балк. IV., 70.

103. Сербія и Сербы Н. Овсянаго. С.-Пб. 1898. (Ovsjanyj, Serbien und die Serben.)

Rec. ЖСтар. XI., 301 сл. (Г. Ильинскій.)

104. Статистика краљевине Србије. XV. Статистика рођења, венчања и умирања у краљевини Србији зи 1895. Издање Министарства Народне Привреде. Београд. Државна штампарија. 4⁰, 800 стр. (Statistik des Königreiches Serbien. XV. Statistik der Geburten, Eheschliessungen und Todesfälle.)

105. **Ровинскій Н.,** Черногорія въ ея прошломъ и настоящемъ. Географія, Исторія, Этнографія, Археологія. Современное положеніе. Т. II., ч. 2. С.-Пб. 1901, III. + 646 + II. стр. (Rovinskij N., Montenegro in seiner Vergangenheit und Gegenwart.)

Rec. II. т. 1. части: Преглед балк. IV., 12—22 (С. Тројановић). Изв. С-Пб. Ак. XV. 251 сл

106. **O Černohorcoch.** Listy z Cetinia roku 1878 od Lub. P. Nenadovića. Zo srbskeho predložil Vladimir Mičátek. Turč. Sv. Martin. Vydanie knihkupecko-nakladatelského spolku, str. 320. C. 2 kor.

Ненадовић „представља нетачно и неверно много шта што сви знамо како је у истини." „. . . Из љубави према Црној Гори он је онако и описује и даје нам ону идеалну слику о Црногорцимá. . . Црна Гора . . . нигде није тако описана као у овим писмима . . . она је описивана потпуније, верније, нигде с толико топлине и љубави, као у њима. Љуб. Недић, Новији српски писци, I., 76, 87.

107. Über die Montenegriner. Briefe aus Cetinje aus dem Jahre 1878 von Ljubomir Nenadovics, übersetzt von Milena Miladinovics. Ung.-Weisskirchen. Buchdruckerei Peter Kuhn, 1901, 176 str.

Ref. Зора (Мостар), VI., 331.

108. **Нушић Бранислав Ђ.,** Из рукописног дела „Косово". Просветни Гласник XXII., 51—60.

V. Црква и школа.

109. **Орловић Павле,** Питање о Старој Србији. Срп. Књ. Гл. III., 271 сл., 368 сл., 432 сл. (Orlović Pavle, Die Frage über Alt-Serbien.)

Srv. ref. v čas. България 1901, Nr. 137.

110. **Харузинъ Ал.,** Боснія-Херцеговина. Очерки оккупаціонной провинціи Австро-Венгріи. Срв. Věstn. SF. I., 135, 101. (Charusin M., Bosnien und die Herzegowina. Skizzen aus der occupirten Provinz Österreich-Ungarns.)

Ref. Sl. Přehl. IV., 54 (G. Iljinskij).

111. **Mandić M.,** Zu den wirtschaftlichen Verhältnissen des Occupationsgebietes. Zs. f. Schulgeogr. 1900. 361—367.

Referat o officialním díle „Die Landwirtschaft in Bosnien und Herzegowina". 1899.

112. **Nikaschinowitsch Bož.,** Bosnien und die Hercegovina unter der Verwaltung der österreichisch-ungarischen Monarchie und die österr.-ung. Balkanpolitik. Eine politisch-ökonomische Darstellung der gegenwärtigen Zustände in 4 Bänden. I. Band: Berliner Kongress 1878 und die Agrarfrage. Preis 5 M. = 5 Kronen ö. W. Berlin 1901. Kommissionsverlag von Thormann & Goetsch, вел. 8°. VI. + 171.

113. Српска православна Херцеговачко-Захумска Митрополија при крају 1900, издао Серафим Перовић митрополит, а уредио Јован Муцовић. Мостар 1901, год. стр. 223.

Ref. Књиж. Лист I. 285.

Осим потпуног шематизма налази се расправа архим. Руварца. О Хумским епископима и Херцоговачким митрополитима до г. 1766.

114. — — — Мостар некад и сад. Звезда. Књ. III., стр. 288—317.

Садржина: Увод, Географски положај, Опћа карактеристика, Клима, Просвета, Трговина и Занати.

115. **Jensen Alfred,** Resebilder. Stockholm. S. 253.

У гл. VII.—VIII. описује се јужна Далмација и Црна Гора.

116. **Вулић Н.**, Данашња Србија под Римљанима. Просветни Гласник XXII., 1124—1137, 1304—1319. (Vulić N, Das heutige Serbien unter den Römern.)

1. Име. 2. Етнографија. 3. Освојење римско.

117. Путешествије по Сербији од **Јоакима Вујића.** Прва књига. Српска Књиж. Задруга, св. 66. Београд, стр. LVI. + 226.

Уредник, издања овога првога путописа по новоослобођеној Србији г. Јован Ердељановић, саопћује у предговору биографију Вујићеву. Додат је књизи План Београда од 1815—1830, која је израдио Радоје Дединац, и опис Београда око 1826 године.

118. **Радивојевић Т.**, Антропогеографска и етнографска испитивања у Лепеници. Просв. Гласник XXII., 459—471. (Radivojević T., Anthropogeographische und ethnographische Forschungen in Lepenica.)

Насеља и њихово становништво. Положај, тип села; кућа, двор и окућница. Оснивање села, порекло становништва и ранија насеља. Циганско село Трмчиште.

119. **Јовановић А. С.**, Врања и његово Поморавље. Дело V. Август—Октябр 1898.

Ref. Преглед балк. IV., 65 сл.

120. **Христовъ С.**, Пиротскиятъ окржгъ и неговото население. Сб. мин XI. 259—325.

Rec. Преглед балк. IV., 44 (К. Н. Костић).

121. **Hranilović pl. Hinko**, Dr., i **Hirc Dragutin**, Zemljopisni i narodopisni opis kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. (Geographische und ethnographische Beschreibung der Königreiche Croatien, Slavonien und Dalmatien.) Zagreb, Vlastitom nakladom pisaca.

Vychází v dvouarchových seš. a bude obsahovati 30 sešitů za 18 korun. V r. 1901 vyšlých sešitech podán úvod methodický, dějiny geografie, adriatických zemí, přehled praehistorie, osídlení doby římské a počátek popisu přírodního. Bude to kniha výborná. *N.*

122. **Липовскій А. Л.**, Славянскіе народы: Хорваты. Срв. Věstn. SF., I., 135, 98.

Rec. Arch. Jag. XXIII., 268—271. (M. Rešetar: ... L's „Kroaten" ist ein schnell und oberflächlich geschriebenes Buch, das wegen der geringen Beobachtungsgabe und Vorbereitung des Autors seinen Zweck, das russische Publikum mit der thatsächlichen Vergangenheit und Gegenwart des kroatischen Theiles des serbokroatischen Volkes bekannt zu machen, nur theilweise erreicht ...) Изв. рус. яз. VI., кн. 2. стр. 235—239 (А. Степовичъ) и отвѣтъ автора 239—241. ЖСтар. XI., 3 1 сл. (Г. Ильинскій), Христ. Чт. 1901, апрѣль, стр. 432. Лет. М. Срп. 205, 98—103 (П. Марковић). ЖМНПр. Мартъ 1901 (Н. Ястребов), апрѣль 488 (отвѣтъ автора).

123. **Deželić Velimir**, Iz ńemačkoga Zagreba. Prosvjeta 1901. od str. 254—473, u sedam nastavaka. (Aus dem deutschen Agram.)

Potaknut Andrićevim člankom, koji je pod istim natpisom štampan u smotri „Život" god. 1900, str. 22, iscrpao je Deželić kao pristav zagrebačke

sveučilišne biblioteke sav bibliografski pribor ńemačke kńiževnosti i osvijetlio ńemački društveni život, kako se je javļao od god. 1750—1850 u Zagrebu. Pisac je ovom radńom donesao lijepu kulturnu sliku starijega Zagreba. Djelo je odštampano i u zasebnoj kńizi (tisak Antuna Scholza), 8°, str. 69. — Referat ove kńige izašao je u „Viencu" istoga godišta str. 934, gdje se ujedno upotpuńuje slika a poduzećem „Agramer Theater-Journal-a" od god. 18.5. *A.*

124. **Иван Иванић,** Буњевци и Шокци. Срв. Věstn. SF. I., 135, 106.
Ref. Преглед балк. IV., 69 сл.

125. **Козобарић Јован,** парох, Православна српска парохија у Илоку крајем 1900 годин. Ср. Карловци. Српска Манастырска штампарија 1901.

126. Православна српска парохија у Инђији крајем 1900 године. Написао Радослав Марковић, парох. Друго умножено издање. Ср. Карловци, Српска Манастирска штампарија, стр. 67. Ц. 80 потура.

Стара Инђија, Насељење данашње Инђије, О цркви, Школа, Верни ове парохије (1. Парохијани, 2. станови, 3. одело, 4. храна, 5 домаћи живот, 6. здравље, 7. занимање, 8. производња и потрошња). Поље, Имовно стање, Узроци имовног пропадања, Именик поседника и површина поседа; Бројно стање; Статистика породица; Староседеоци и досељеници; Дужина живота; Кретање житељства од 1870—1900 г. (1. пород, 2. помор, 3. приплод, 4. прираст).

127. **Теофановић Василије,** парох, Православна српска парохија у Чуругу крајем 1900 године. Ср. Карловци, Српска Манастирска. Штампарија, стр. 35.

Када се које породице настанише у Чуругу. Имена старих Чуружана. Живот верних. Имовно стање појединаца. Назарени.

128. Шематизам православне српске епархије пакрачке за год 1898. У Пакрацу 1898.
Ref. Преглед Балк. IV, 76 (Јован Ердељановић).

129. **Бунбић М.,** Ириг и његова околина. Братство VIII., књ. 19.
Ref. Преглед балк. IV., 67 сл.

130. **Weigand G.,** Bulgarische Siedelungen in Rumänien. Срв. Věstn. SF. I., стр. 138, Nr. 126.
Ref. ПСп. LXII., 154—7 (А. Ишırковъ — броятъ на българитѣ е много по-голѣмъ, отколкото го посочва проф. Вайгандъ).

131. **Alfred Kirchhoff** und **Kurt Hassert,** Bericht über neuere Literatur zur deutschen Landeskunde. Bd. I. (1896—1899) Berlin (A. Schall). S. 253.

Herausgegeben im Auftrage der Zentralcommission für wiss. Landeskunde von Deutschland. Berücksichtigt natürlich auch die slavischen Gegenden.

132. **Kirchbach Wolfg.,** Österreichisch-ungarische Grenzfahrten. Köln. Zeitung 1901. Juli—October.

133. — Ethnologie und Politik in Oesterreich-Ungarn. Zeit, Nr. 379, 380, 382.

Serie článků pojednávajících nevědecky a většinou i nesmyslně o anthropologickém podkladu poměrů rakouských národností. *N.*

134. **Slovenska Zemlja.** Opis slovenskih pokrajin v prirodoznanskem, statističkem, kulturnem in zgodovinskem obziru. 1. Del. Podknezina grofja Goriška in Gradiščanska. Ljubljana 1892. — 2. del. Samosvoje mesto Trst in nejna grofija. 1896. — 3. del. Beneška Slovenija 1899. Spisal S. Rutar, c. k. gimn. prof. (Rutar: Beschreibung der slovenischen Länder 1. Görz und Gradisca, 2. Triest. 3. Die Slovenen im Friaul.)

Rec. Зап. Каз. LXVIII., кн. 3, стр. 31—36 (И. Смирновъ).

135. **Цегельский Лонгин,** Русь. Україна і Московщина. Історична розвідка. Коштом і заходом Товариства „Просьвіта". З фундациї ім. Ст. Дубравского. Львів, стр. 92, 160.

Rec. Зап. Шевч. XLIV., бібл. 32—38

136. **Kaindl Raim. Fried.,** Prof., Dr., Bericht über neue anthropologische und volkskundliche Arbeiten in Galizien. Globus LXXVIII., Nr. 15, 1900.

137. — Bericht über die Arbeiten zur Landeskunde der Bukowina während des Jahres 1899. Czernowitz 1900, s. 12.

Ref. Зап. Шевч. XLI., 138—140 (В. Г.).

138. — Das Ansiedelungswesen der Bukowina seit der Besitzergreifung durch Österreich. Mit besonderer Berücksichtigung der Ansiedelung der Deutschen. (Quellen und Forschungen zur Geschichte .... Österreichs VIII.) Innsbruck, Wagner'sche Universitätsbuchhandlung.

Ref. Globus LXXX. 288. (Im ersten Teile schildert Kaindl die allgemeine Entwickelung des Ansiedelungswesens in der Bukowina; im 2. wird die Einwanderung und Ansiedelung von Rumänen und Ruthenen, ferner Armenier und Polen, Juden und Zigeuner behandelt; der 3. umfasst die Ansiedelung der Lippovaner; der 4. die Ansiedelung der Ungarn, der 5. jene der Slovaken; endlich der 6. jene der Deutschen.)

139. **Смаль-Стоцкий Ст.,** Буковиньска Русь. Культурно-історичний образок. Чернівцї 1897, стр. 233, 16. Срв. Věstn. SF. I. 137, 119.

Ref. Зап. Шевч. XLI., бібл. 30—32. (С. Т. — Книжка появилась недавно — 1900 р. — хоч має вчасну дату, бо в р. 1897 почала друковати ся, але не вийшла. Строго наукова вона не єсть и коли кинемо лиш оком на зміст її, побачимо властиву її цїль — пропаганди національного почування.)

140. **Шухевич Володимир,** проф., Гуцульщина. Написав —. Друга часть з 233 ілюстрациями і 5-а хромолїтоґрафичними таблицями, Львів. стр. 318. (Šuchevyč V., Das Land der Huzulen.)

Ref. Sl. Přehl. III., 503 Tydzień (lwowski Nr. 12. (K. Mokłowski.)

141. **Францевъ Вл.,** Обзоръ важнѣйшихъ изученій Угорской Руси. Варшава. 1901. (Оттискъ изъ Р. Фил. Вѣстн.) Стр 53. (Francev Vl., Übersicht der wichtigsten Erforschung der Russen in Ungarn.)

Srv. ref. Javorského Сб. Гал. I. 273. Srv. Věstn. SF. II., 14, 103.

142. **Гнатюк Володимир,** Словаки чи Русини? (Причинки до вияснення спору про національність західних Русинів.) Зап. Шевч. XLII., стр. 1—81. (Hnatjuk V., Slovaken oder Ruthenen?)

) народности поселенцевъ, Русиновъ чи Словаковъ въ Бачвѣ. — 2. О Руса-сѣверо-западныхъ комитатахъ Венгріи, въ Земплинѣ, Шарошѣ и Спишѣ. Srv. Věstn. SF. II., 58, 240.

3. Basarabia in secolul XIX de Zamfir C. Arbure. a Academici Române. Bucuresci 1899, 790.

c. ЖСтар. XI., вып. 3.—4., стр. 93—95. (А. И. Яцимирскій, „Етнографи-асть труда г. Арбуре довольно слаба . . . отъ новаго изданія Румынской ı, посвященнаго Бессарабіи, можно было ожидать лучшаго въ многихъ яхъ. Если общая окраска всѣхъ данныхъ обнаруживаетъ явную тен-то многія отдѣльные недостатки этой книги совершенно необъяснимы.")

4. **Теодоровичъ,** Волынская Духовная Семинарія. ъ 1901 года. Ц. 4 руб.

c Кіев. Стар. LXXIII., отд. 2., стр. 166—175 (В. Хращевичъ).

5. **Китицынъ П. А.,** Заселеніе Устинской волости ромской губерніи. Изв. Каз. XVII., 87—119.

6. **Виноградовъ Николай,** Шишкинская волость, ıомскаго уѣзда. ЖСтар. XI., вып. 3—4, стр. 127—130. званіе земельныхъ участковъ, деревни, прозвища мужскія и женскія.

7. **Руссовъ А.,** Сводная опись Черниговской гу-Черниговъ 1898—99. I.—II.

c. Зап. Шевч. XL., бібл. 37.—39.

8. **Филипповъ А. М.,** Русскіе въ Лапландіи въ ıкѣ. Лит. В. I., 295—311.

9. **Вольтеръ Э. А.,** Списки населенныхъ мѣстъ ıкской губерніи, какъ матеріалъ для историко-рафической географіи края. С.-Пб. Имп. Ак. Наукъ 1. Ц 3 р. (Wolter E. A., Verzeichniss der bewohnten Ortschaften v. Suwalki, als Material zur historisch-ethnographischen Geographie ıdes.)

сьма точный, образцово составленный статистическій обзоръ. По уѣздамъ мъ отмѣчены названія обитаемыхъ мѣстъ, названія на языкѣ жителей, юженіе, число жителей, племя, домашній языкъ, грамотность и знаніе , вѣроисповѣданіе, примѣчаніе „старожилы-ли или переселенцы." —

0. **Воскресенскій А.,** Западные Славяне къ началу ѣка: Словаки, Словинцы и Славонцы. (Письмо въ ю.) Богословскій Вѣстникъ 1901 г, май, стр. 144—162; густъ, стр. 592—608. (Voskresenskij A., Die Westslaven im An-es XX. Jh·)

ı1. **Witold Załęski,** Królestwo Polskie pod względem tycznym. I.—II (Das Königreich Polen in statistischer Hinsicht.) wa 1900—1901. 8⁰. Str VI. + 194 a IV. + 225. 2 rub.

f. Sborník č zem. spol. 1901. 314, Lud 1901. 226.

152. **Gloger Zygmunt,** Gieografja historyczna ziem dawnej ki. (Die historische Geographie der Länder des alten Polens.) Kraków 387 str. Por. Věstn. SF. I., 140, 136.

Rec. Зап. Шевч. XLIV., бібл. 30. (С. Т, „Взагалї книжка — не має жї: наукової стійности і неможе бути уживана корисно як підручник.")

153. **Rozwadowski Jan**, Objaśnienia do mapy język litewskiego w gub. Wileńskiej. (Erklärungen zur Karte litauischen Sprache im Gouv. Wilno.) Mater. kom. jęz. I. 1.

54. **Duchiński Fr.**, Pisma. Tom. I.: Rapperswyl 1901. 8, str. 2

Treść: O stosunkach Rusi z Polską i Moskwą; zasady dziejów Polski, inn krajów słowiańskich i Moskwy. Cz. I. Rzecz bez wartości naukowej. l

155. **Parczewski Alfons J.**, O zbadaniu granic i liczby ludno polskiej na kresach obszaru etnograficznego polskie Referat przedstawiony na III. zjazd historyków polskich w Krakowie. (Por. Vě SF. I., 140, 157, też „Protokoły obrad", Věstn. SF. II., 7. 64.) Poznań 1! (Odbitka z „Dziennika poznańskiego".) G Gebethner i Sp. w Krakowie, in str 40. (Por. tegoż autora: „Badanie kresów polskich", Lud VII., 89—90.)

Ref. Wisła XV., 381 (J. F. Gajsler); Slov. Přehl. III, 295 (A. Černý)

156. **Nasz obszar etnograficzny.** (Das polnische ethnographis Gebiet.) Przyczynki M. R. W. i St. Zdziarskiego. Wisła XV., 76 i 2

157. **Bujak Fr.**, Maszkienice, wieś pow. brzeskiego. Krak Nakładem Ak. Um., str. 109. (Por. też Spraw. Krak. VI., Nr. 1, 10—14.

Stosunki gospodarcze i społeczne.

Ref. Lud VII., 331—334 (Dr. Z. Gargas), Przegl. powsz. LXXI., 100.

158. **Gumplowicz Maksymiljan**, Dr., Polacy na Węgrze (Die Polen im nordwestlichen Ungarn.) Studjum etnograficzno-statystycz historyczne. Lud VII., 74—78, 192—204. Por. Věstn. SF. I., 56, 248; 141, Nr. 145.

Jest to ciąg dalszy pracy rozpoczętej w tomie VI. „Ludu" Przytoczona cz zawiera: III. Stolica Liptowska i IV. Stolica Spiska (Dokończenie nastąpi). R bardzo cenna. l

159. **Ułaszyn Henryk**, Na Babią górę. Przegl. Polski, paździ str. 54—73.

O ludności powiatu myślenickiego i północnej części komitatu Orawski

160. **Gustawicz Bronisław**, O ludzie podduklańskim w og ności a Iwoniczanach w szczególności. (Über das Volk der Gegend von Dukla im allgemeinen und den Bewohnern von Iwo im Besonderen; in Galizien). Lud VII. (c. d), str. 43, 128, 241 odbitka: wydawn. Towarz. ludozn. Nr. 12. Lwów 1901, in 8°, 146 + IV.). (Por. Věstn. SF. I., 141, 140. II., 64, 281.)

W pracy tej pisze też autor o właściwościach językowych ludności, zamiesz jącej północną pochyłość pasma karpackiego od Dukli ku Rymanowu na wsc i od zdrojów mineralnych Iwonicza aż po Krosno w kierunku północnym. Po też słowniczek wyrazów ludowych z Iwonicza z okolicą. Teksty zapisane w gwa jednak nie z zupełną ścisłością fonetyczną. l

161. **Jakubiec Jan**, Przyczynek do oznaczenia grani „Lachów. (Ein Beitrag zur Bestimmung der Grenze der Lachen.) Lud 256 i nast.

Słotwinianie (w pow. żywieckim) znają i odróżniają „Śleziokow", „Słowioków", „Ruśnioków" i „Lachów". Ci ostatni mieszkają „hań na dole", na północ od linji łączącej Oświęcim, Kęty, Wadowice i Kalwarję. Za centrum „Lachów" uważają Słotwinianie okolice Krakowa. Charakterystycznym jest, iż Lach gniewa się bardzo o przezwisko „lacha". *U.*

162. **Łazęga Romuald,** Powiat Brodnicki w świetle najnowszych badań. (2 mapą.) (Der Kreis Brodnica im Lichte der neuesten Forschungen.) Wisła XV., 29—51.

Opis historyczno-statystyczny. *U.*

163. **Mroczko Fr. Ksawery,** Śmiatyńszczyzna. Przyczynek do etnografji krajowej. Część I. We Lwowie, nakł autora. (Odbit. z Przewodn. naukow. i literack.)

Ref. Wisła XV., 99 (St. Zdziarski: „Praca p. Mroczka... grzeszy brakiem systematyki w układzie, oraz pobieżnością w traktowaniu przedmiotu").

164. **Radzikowski Stanisław Eljasz,** Dr., Zakopane przed stu laty. (Zakopane vor hundert Jahren.) Cz. I. (odbitka z Pamiętn. Towarz. Tatrzań., t. XXII.). Kraków, in 8°, str. 50.

Ref Książka I. 305 (H. Ułaszyn).

165. **Udziela Seweryn,** Topograficzno-etnograficzny opis wsi polskich w Galicji (osobne odbicie z VI. t. Materj. Krak.). Topographisch - ethnographische Beschreibung der polnischen Dörfer in Galizien.) Kraków, in 8°, str. 123.

166. **Wiercieński H.,** Przyczynek do osiadłości kraju naszego. Wisła 1901. 316. Z tablicami i rysunkami.

Rozbor gubernie lubelské pokud se týče poměru velikosti vsí k národnostem. Rusové na východě jeví více snahu po větším hromadění sídel než Mazuři na západě.

167. **Wiercieński Henryk,** Opis statystyczny gubernji lubelskiej, przez... (Statistische Beschreibung des Gouvernements Lublin.) Warszawa. Skł. gł. u M. Arcta w Lublinie i Warszawie, in 8°, str. 492.

168. **Vorobjev Grigorij A.,** Kurpiové. Sl. Přehl. III. 471—475.

169. **Zweck A.,** Masuren. Por. Věstn. SF. I., 142, 152.

Ref. Hist. Vierteljahrschr. Nr. 3. (Dr. K. Lohmayer.)

170. **Koskowski Bolesław,** Wychodźtwo zarobkowe włościan w Królestwie Polskim. (Die Auswanderung der Bauern im Königreich Polen.) Warszawa, nakł. St. Sadowskiego, in 8°, str. 62.

Ref. Wisła XV., 382 (J. F. Gajsler).

171. **Siemiradzki Józef,** Dr., Polacy za morzem. Lwów 1900. 8°, str. 29. Kop. 50.

172. **Smólski Gustaw,** Z podróży na Pomorzu. (Reise nach Pommern.) Wędrowiec Nr. 7 i nast.

173. **Smólski Gustaw,** Wśród Kaszubów. (Bei den Kaschuben.) Tygodn. ilustr. Nr. 37.

174. **Smólski Gustaw,** O Kaszubach nadłebiańskich. (Die Kaschuben am Lebasee.) Wisła XV., str. 153, 321; też sprostowanie tamże na str. 795.

oźniak K., Galicja w obrazach. (Galizie
ał —. Kraków 1901.

v sešitech, přinášejících po 8 obrazech pohledů n
starožitnosti atd.

acoszek Antoni, ks., Przewodnik po Śląs
z opisem topograficzno-etnograficznym i sz
zyńskiego (Führer durch das Teschener Land
kami i planem m. Cieszyna. Lwów, in 16°, s
la XV., 771—773 (H. Ułaszyn); Przegl. powsz.,
ka I., str. 366—7 (tenże).

eczce tej znajdujemy trzy osobne rozdziały poświę
ieszyńskiego, a mianowicie: Góralskie Sałasz
ości w ks. Cieszyńskim (str. 93—99) i
w Cieszyńskim (str. 99—105). Opracow

uzek, Ludność księstwa Cieszyńskiego
. (Die Bevölkerung des Herzogthums Tesch
.) „Miesięcznik Pedagogiczny" (cieszyński) z r.

mólski Gustaw, Polacy i Czesi w księstw
n und Böhmen im Herzogthum Teschen.) Tyg

ořica Ignát, Ke sporu českopolskému v
7. 62—64.

awiliński Roman, Ke sporu českopols
ib. 64—68.

olívka Jiří, Ke sporu českopolskému v
sch-polnischen Streit im Teschener Land.) II
9.

'asz, Czy Śląsk jest polski? (Ist Schle

eiträge zur Ethnographie der hannoversch
on A. Vieth, mit Einleitung und Zusätzen v
l A. Leskien. Archiv Jag. XXII., 107—143.

Tap. XI., 308 ox.

ndree Richard, Braunschweiger Volksk
uflage. Braunschweig, Fried. Vieweg 1901. XI

0 Die Spuren der Wenden (Ausdehnung der We
nden im braunschweigischen Werder 501. Wendische
Ochsenjoch 505. Wendische Ortsnamen 505. Wendis
auten 507. Wendische Flurnamen 511. Zehntfreiheit
Wenden im Mittelalter 515. Fälschlich als „wendis
aunschweigischen" 517).

ertzberg G., Die Halloren in Hall
1900. 118.

ka na anthr. sjezdu v Halle. O kastě t. zv. Hallorů
nách hallských. Je jich asi 1000 (v středověku jich

nělo se, že je to zbytek Srbů, až r. 1843 J. Leo a Chr. Keferstein
:a zbytek Keltického obyvatelstva, jiní je měli za Němce. Hertzberg
tu za rozřešenou. N.

Францевъ Вл., Новая этнографическая карта
i Чехіи. ЖМНПр. CCCXXXIII. Янв. 202. (Francev Vl.,
thnographische Karte von Nordböhmen.)

ный рефератъ о картѣ Лангганса.

id XI., 62.

3. И., М. М., Чехія и чехи. Очеркъ съ картою
ш. Составилъ —. 16°. 74. (Популярно-научная библ.
вой. Nr. 1.)

Стар. 1901. 301. (Г. Ильинскій.)

lubka Ant., Naše menšiny a smíšené kraje na
hu. Se dvěma národnostními mapkami. V Praze 1901.
ımostatnosti, II., str. 268. (Die böhmischen Minoritäten und
en Gegenden Südböhmens.)

r. Sb. VII., 185 sl. (A. Černý).

:hodové, strážcové českých hranic. Obraz národopisný
. S 32 vyobrazeními a s 2 obrazovými přílohami. Nákladem
.

še Doba VIII., 617.

:nies Jan, Okres Blanský. Vlastivědy Moravské red. F. J.
F. A. Slavíka díl II. Stran 210. Brno.

Irtsrepertorium von Schlesien nach der Volks-
om 31. Dezember 1900. Troppau, Drechsler 1902.

Vyhlídal Jan, Naše Slezsko. (Unser Schlesien.) Vlast XVII.,
48—158, 206—216, 322—330, 416—426, 525—534,
728—734, 847—857, 924—940, 1076—1085, 1171—1180.
k z „Vlasti", V Praze, str 132. Srv. Věstn. SF. I., 143, 165.
rních a politických poměrech rak. Slezska. V druhém díle (str. 645 sl.)
obyčejích, slavnostech, zábavách, pranostikách, pověrách: str. 1171 sl.
věry, zvyky, přísloví, pořekadla, přirovnání.
věta XXXI., II., 585—588, ČLid XI., 63.

Vyhlídal Jan, Čechové v Pruském Slezsku. (Die Böhmen
h Schlesien.) Třetí valně rozmnožené vydání. Nákladem Viléma
Kroměříži. 1900. 2 Kor.

še Doba VII., 618, Nár. Sb.. VII., 186.

Vyhlídal Jan P., Zapomenutý kout Slovo o Češích
Slezsku. (Ein vergessener Winkel. Ein Wort über die Böhmen
h-Schlesien.) Osvěta XXXI., I., 289—298, 485—493.
národnosti české v pruském Slezsku 290 sl., písně některé 297 sl.,
sl.

Vyhlídal Jan, Bavorov a okolí v Pruském Slezsku.
91—195, 422—424.

Vyhlídal J., V horách Bezkydských před rokem
m. (In den Beskieden vor 1850.) Věstn. Mat. opav. č. 9.

197. **Hubka Ant.**, Čechové v Dolních Rakousích. (Die Böhmen in Unter-Österreich.) Knihovny „Samostatnosti" sv. VII. V Praze 1902, str 77, 1 K.

Ref. Naše Doba VIII., 619 sl., ČLid XI., 64. Osvěta XXXI., I., 299—302.

198. **Kroboth Benj.**, Die kroatischen Bewohner von Themenau in Nieder-Österreich. Zs. öst. Vk. VII. 202—238.

Svatba, smrt, pohřeb, medicina lidová, různé pověry, prognostika.

199. **Zemmrich J.**, Dr., Das deutsche Sprachgebiet in Süd- und Ostböhmen. Globus LXXX., 345—356.

Přiloženy národnostní mapky.

200. **Slovensko.** Sborník statí, věnovaných kraji a lidu slovenskému. Premie Umělecké Besedy na r. 1901, str. 212.

Rec. Osvěta XXXI., 271 5 (V. Vykoukal). Sl. Pohľ. XXI., 158—159. ČMM. XXV., 199.

201. **Klíma Stanislav**, Ze Slovenska. I. Poměry na národnostní hranici slovensko-maďarské. Sl. Přehl. III., 267—270.

202. **A B—y.**, Kremnica a jej okolie. Sl. Pohľ. XXI., 126—135, 190—200.

Str. 134 sl. několik slov o lidu slovenském v Kremnici a okolí.

203. **Bella Ján**, Békešská stolica. Sl. Pohľ. XXI., 531—534.

Místná jména slovanského původu, statistika Slováků a jich maďarisace.

204. **Holuby Jos. L'ud.**, Z potulky kopanicami Bošáckymi po Stránsku huť v Morave. Sl. Pohľ. XXI., 601—618.

Osazení v Březové a hranice Bošáce, různé pověry a j.

205. **Oravin St.**, Všeobecné poznámky k „místopisu" Oravy. Sb. mus. slov. VI., 153—170.

Mimo jiné ohraničení Slováků a Poláků v Oravě.

206. **Radzikowski Stanislav Eljasz**, Dr., Gierłachov, málo známá slovenská vesnice v Tatrách. ČLid X., 305—308.

Kroje, řeč, podání.

207. **Grabski Stanisław**, Słowacy. (Die Slowaken.) Warszawa, wydawn. i druk. „Przegl. tygodn.", in 8°, str. 95.

Rzecz zawiera ogólną charakterystykę polityczno-społeczną Słowacji, zarys dziejów literatury i języka słowackiego, również dzieje odrodzenia Słowaków. Dalej wiadomości ekonomiczno-społeczne (rolnictwo, przemysł, emigracja itp.), charakterystyką życia umysłowego Słowaków itp. Część poświęcona ekonomiczno-społecznym kwestjom, które autor zbadał sam na miejscu, odznacza się dokładnością i wiernością, stanowi przeto rzecz cenną i pożądaną. Wogóle szkic to bardzo dobry. *U.*

208. **Smiszkowa Antonina** (Antoszka), Nasi pobratymcy Słowacy. (Unsere Verwandte — die Slovaken.) Warszawa, księgarnia polska, druk. M. Lewińskiego i syna, in 8°, str. 60. (Z rysunkami i mapką.)

Rzecz skreślona popularnie, — obejmująca całokształt życia Słowaków. Zawiera jednak sporo błędów. *U.*

Anthropologie.

209. **Krzywicki Ludwik**, Plemię pierwotne, jego terrytorjum i odosobnienie z rzutem oka na stosunki pierwotne polskie. (Das Urvolk, dessen Territorium und Trennung in Beziehung auf die ursprünglichen polnischen Verhältnisse.) Bibliot. Warsz., wrzesień, str. 509—546.

Praca gruntowna, cenna. *U.*

210. **Olechnowicz Władysław**, Dr., Rasy Europy i wzajemny ich stosunek dziejowy. (Die Rassen Europa's und ihr gegenseitiges historisches Verhältnis.) Wisła XV., str. 541—565 i 683—709.

Rzecz zawiera: Wstęp; Kwestja aryjska z punktu widzenia filologji i historji; Wzajemny stosunek ras w Europie; Rozmieszczenie głowniejszych cech rasowych; Rozmieszczenie wskaźnika czaszkowego w Europie; Wzrost; Wynik ogólny badań o rasach przedhistorycznych w Europie. (Dokończ. nastąpi.) *U.*

211. **Ишırковъ А.**, Антропогеографически бележки върху Балканския Полуостровъ. Български Прегледъ IX., 1897. (Iširkov A., Anthropogeographische Bemerkungen über die Balkan-Halbinsel.)

Rec. Преглед балк. IV. 33 сл. (Радомир М. Илић.)

212. **Pittard E.**, Contribution à l'étude des Bulgares. Bull. de la Soc. d'anthr. de Lyon. Sess. du 2 févr.

Zkoumáno antropologicky 61 Bulharů z různých končin Bulharska. Index cef. střední 82,50 (13% dolich. a subdol., 13% mesoc., 74% brach.). Srv. ref. Buschana v Anthr. Centralbl. VI., 372.

213. **Weisbach A.**, Dr., i **Glück L.**, Dr., Crania bosniaca. Glasnik XIII. 351—404. Srv. dále oddíl Starožitností II.

214. **Ватевъ С.**, Дръ, Наблюдения върху боята на очитѣ, косата и кожата у ученицитѣ и войницитѣ въ България. Лѣтописъ на българ. книж. друж. въ София. I. София, стр. 100. (Vatev S., Beobachtungen der Farbe der Augen, der Haare und der Haut bei den Schülern und Soldaten in Bulgarien.)

215. **Wateff S.**, Dr., Anthropologische Beobachtungen an den Schülern und Soldaten in Bulgarien. Correspondenzblatt 1901. Nr. 4.

V Bulharsku liší se východ a západ značně podle rozložení brunetního a světlého typu, jak ukazují následující výsledky dětí

		Světlý typ		Tmavý typ	
Záp. Bulharsko	Sever	7,816	8,97%	42,117	48,35%
	Jih	6,241	9,61 „	29,433	45,27 „
Vých. Bulharsko	Sever	3,181	11,06 „	12,630	43,93 „
	Jih	3,587	12,39 „	12,371	42,51 „
		20,825		96,551	

216. **Гринцевичъ Талько И.**, Поляки. Антропологическій очеркъ. (Оттискъ изъ „Русскаго Антропологич. Журнала".) Москва,

2 + 30. (Hryncevič Talko, Die Polen. Eine
g.)
le oddíl Starožitnosti. II.

lutkowski Leon, Charakterystyka an
wiejskiej, nieszlacheckiej, płońskie
gub. płockiej. (Antropologische Charak
lbevölkerung im Gouvernement Płock.) Mater
též odbitka, str. 24 z 4 tablicami. Kraków,
. Jag.
sah dále v oddílu Starožitnosti. II.

Ethnografie jednotlivých náro

A. Bulhaři.

Strausz, Die Bulgaren. Ethnographische
s Verlag (L. Fernan). 1898.
зв. рус. яз. V., 1414 (Э. Лямбекъ).

Милетичъ Л. Дръ, Седмигрѣдски-те бълг
etić L., Die Bulgaren in Siebenbürgen.)
Преглед Балк. IV, 47.

Iwantshoff Iw., Primitive Formen des Ge
n. (Inaugural-Dissertation, Leipzig 1896.)
Преглед Балк. IV., 73 од. (Радомир М. Илић: З
исац износи једно чудновато мишљење; Кућеви
J. Ц.: „О већини дирнутих питања овај рад нас
и података мање но у радовима Јиречека ...
облицима примитивне културе у Бугара.")

Мариновъ Д., Градиво за веществе
дна България. Сб. мин. XVIII., II.,
Marinov D., Materialien zur realen Cultur in
ище. II. Огрѣвъ. III. Видѣло или освѣтление. IV.
и оръдия, съ които се тъкатъ платове за тов
ние, жетва и жетварски пѣсни (стр. 139 сл.).
домашна гадь, т. е. домашнитѣ птици. IX. Рибар
аванти свързани съ селската покъщнина и стопан

Vukčević Mil., Jezik u Kerečkom s udi
maćedonizme. Rad 145, 105—157.
ke zanimljive etnografičke opaske. U dodatku (
e, basne o lisici (vr̂za na kr̂mot vr̂lk vr̂rčva

Блъсковъ Илия Р., Стари руски о
ъ наши. Българска Сбирка, VIII. год
Blskov Ilija, Alte russische Gebräuche in Ver
.)

ява се руския обичай масляница съ българския — олюлинга, іщалъ въ силистренски и провадийски села, извършаванъ прѣзъ подѣля срѣщу великитѣ Заговѣзни. *А. П. Ст.*

Илиевъ А. Т., Имела (Viscum album). Фолклорна адежда, I. г., 3. кн. 271—274 стр.

като авторътъ говори за почитанието на Имелата за свещено дърво тѣ жреци, наречени друиди, навежда български вѣрвания и пѣсни, о запазило почитанието на това дърво. *А. П. Ст.*

— Езически обичаи и обреди по Коледа. На- г., 2. кн. 156—163 стр. (Iliev A. M., Heidnische Gebräuche ionien bei der Koleda.)

ътъ произвежда коледа отъ гръцката дума: *καλάνδαι* и латинската;)писва празднествата прѣзъ коледи у римлянитѣ, които сѫ се слѣли у българитѣ, за които и до сега се пазятъ спомени у последнитѣ и обредитѣ, които се вършатъ около коледа. Такива сѫ, придружени лни бѣлѣжки: 1. Клане на свини; 2. Коледенъ млинъ, баница, краван Бъдникъ; 4. Коледна брѣзая. — Найнакрая прѣвежда „Коледия пѣсня" 6. I., стр. 3. *А. П. Ст.*

Георгиевъ Йорданъ П., Старитѣ и днешнитѣ вѣр- ia българитѣ (Обще достѫпна сказка.) В.-Търново, 32 стр in 8°. Цѣна 40 стот. (Georgiev J., Die alten und iebräuche der Bulgaren.)

ътъ популярно говори за вѣрванията на славянитѣ въ богове, русалки, іди, наречници, виюлици, змѣове и змѣици, тресавици, нежити и др.; творението на свѣта, човѣка, дявола, спорѣдъ богомилскитѣ сказания; на богомилитѣ; разни вѣрвания и обичаи прѣзъ годината, като напр. св. Георгия, и пр. и пр. Той заключава сказката съ тия необмислени і (българският народъ) е потъналъ въ едно грубо идолопоклонство змислени суевѣрия." (32 стр.) *А. П. Ст.*

Стоиловъ А. П., Стрижба. Фолклорна студийка. , VI. год., кн. V., 73—86 стр. (Stoilov A. P., Die Haarschur.)

Стоиловъ Хр. П., Кога се познава, кому какъвъ , е орисанъ. (Фолклорна бѣлѣжка по горно-джумайско Българска Сбирка, VI. г., 1900, 261—262 стр. (Stoilov Vie man erkennt, welcher Freund nützlich ist.)

— Засѣванье. (Фолклоренъ приносъ по горно-джумай- ие.) Българска Сбирка, VI., 1900. 536—538 стр.

Стоиловъ А. П., Молба за дъждъ. (Фолклорна сту- [. отт. отъ Сборн. Мин. XVIII., София, 1901 г. 12 стр. in v A. P., Eine Bitte um Regen.)

Карацић III., 203—207 (Т. Р. Ђ., наводи многе допуне). еждатъ се обичаитѣ „Пепоруда" и „Германъ".

Стоиловъ Хр. П., Дудула. (Фолклоренъ приносъ по умайско нарѣчие.) Българска Сбирка, VI., 1900, 650—

232. — Какъ пръвъ пѫть се зажънва. Е
Сбирка, VI. год. 455—456.

Обичай при първото зажънване и дожънване въ Горно-Джум
кедония).

233. **Вацовъ Спас.**, Народна метереология. Сб
български народни поговорки, пословици, правила и прѣд
за врѣмето, Стъкмилъ — София, 1901 г., 79 стр. 8°.
стотинки. (Vacov Spas., Die Volksmeteorologie.)

Сбирката съдържа 1570 нумера, отъ които само около 100 сѫ за
чатни материали, а другитѣ сѫ събирани отъ издателя лично или чрезъ

234. **Стоиловъ Хр. П.,** Лѣкуванье отъ „устрел
лорна бѣлѣжчица по горно-джумайско нарѣчие.) Българск
VI. г., 1900. 390 стр.

235. **Юрдановъ Велчко,** Крали-Марко въ бълга
народна епика. Съ историко-литературенъ уводъ и рѣ
пó неизвѣстнитѣ думи и народни имена въ пѣснитѣ. Софи
CIII.+227, in 8° въ „Сборникъ на Българското Книжовн
ство въ София“, I., 1901 г. Цѣна 4·50 лева.

Въ този трудъ първи пѫть се прави единъ опитъ да се кодифици
Крали-Марковиятъ епиченъ цикълъ. Авторътъ се старае „да проникн
вата личность на Крали-Марко, какво-то ни се прѣдава тя отъ българ
дание . . .“ Той посочва „къмъ културно-историческитѣ моменти, които
въ образуването на Крали-Марковитѣ пѣсни, така сѫщо и врѣмскитѣ
признаци на тѣхната поява.“ Българскитѣ народни пѣсни за Крали-Мар
близително 270 отъ найновитѣ публикации. Отъ тѣхъ Юрдановъ е изб
чата 68. Пѣснитѣ сѫ наредени по естественъ редъ, съгласно развитие
ковия епически образъ. Ако се срѣщатъ нѣкои противорѣчия, авторътъ г
това „дѣто Крали-Марковиятъ епически цикълъ е, тъй да се каже, петвѣ
слоение на уклончивата епическа традиция, за центъръ на която е билъ
винаги образътъ на Кр.-Марко . . . Въ всѣко пó-важно събитие, което е
съзнанието на българина, Марко играе геройската рола.“ — Уводътъ
щотѣ го историко-литературни бѣлѣжки заема първитѣ CIII. стр.,
на слѣднитѣ глави: 1. Марковото епическо потекло; 2. Марковото
3. Марко си добива конь и сабя; 4. Марко и баща му; 5. Марко и
6. Марко и братъ му; 7. Марко и сестра му; 8. Марко си търси жена
и жена му; 10. Марко, султанътъ и черенъ арапинъ; 11. Марко освоб
синджира роби; 12. Богъ намалява Крали-Марковата сила; 13. Марко
Костуръ; 14. Марко и Муса Кеседжия; 15. Марко и Арватка дѣвойка;
и евреинътъ; 17. Марко и Филипъ Маджаринъ; 18. Марко и Секул
19. Марко и дѣте Дукатинче; и 20. Марковата смрьть. — На стр. 1
початени 68 епически пѣсни за Кр.-Марко, а отъ 215.- 227. стр. — р
пó-неизвѣстнитѣ думи, които се срѣщатъ въ текста на пѣснитѣ. *А*

236. **Славейковъ Пенчо,** Народнитѣ любовни
НСп. LXII., 1—32. стр.

Поетътъ подбира изъ българскитѣ фолклорни сбирки народни пѣсн
се възпѣва любовьта, и изтъква обстоятелството, че отъ всичкитѣ видо
умотворения, любовьта знаятъ само пѣснитѣ. *А*

Македонски Георгиевъ М., Зимни нощи. (Сборникъ дни приказки и пѣсни изъ Кюстендилско.) София, 1900 г., n 16⁰. Цѣна 50 стотинки.

ржа – I. приказки: 1. По неволіа доктор; 2. Трите пари; 3. Чивр. ю . . .; 4. Желкіоуг; 5. Белиія Змеі; 6. Три бракіа и поп; 7. Една здо пола; 8. Шатината свадбы; 9. „От оніа свет"; 10. Ока и половина; о; 12. Чачара, мачара. 13. Яка ту. — II. Пѣсни: 1. Милонко пілуко; зата песоя; 3. Сираче Йьованчо; 4. Орле Кръстатово. *А. П. Ст.*

Српске народне песме из Пореча у Маћедонији. кио Антоније Тодоровић, учитељ, Манастирац. Кар. III.,

ж: седум пати; члон: кралот, кралом, пред црквана, да мојаеа старес; . дојдоа — и др.

. **Поливка И.,** Бѣлѣжки къмъ приказкитѣ въ Шап. „Сборникъ отъ българския народни умотворения". Кн. IX. София 1892. Сб. Мин. XVIII., 605—640.

. **Панайотовъ П.,** Сливенскиятъ говоръ. Сб. III. Срв. Věstn. SF. II., 44, 140.

519 сл Нѣколко образци отъ Сливенския говоръ: а) Спомени за Хаджи б) Приказки и прѣдания Nr. 1–6. Nr. 1—3. o lenivé ženě, č. 3. pod. BM. č. 128; — 4. Vlk obelstěn od kozy a svině; — 5 Princové krátají los, nejmladší dostane žábu za ženu; — 6. Прѣдание за Крали в) Гатанки. II Пѣсни: 1. Крали Марку и Кичукъ Мирчу, 2. Јóргъ ;óд'ъши.

. **Младеновъ Ст.,** Къмъ вопроса за езика и нациоа принадлежность на Ново-Село. Сб. мин. XVIII. tn. SF. II., 44, 139.

449 сл. Образци отъ Новоселския говоръ.

ůh a čert. Sv. Petr ukradl čertu zápis, když ten se byl ponořil na e) pro písek. Čert a sv. Petr se vsadili, kdo se tak hluboko ponoří. — á sestra zradí bratra drakovi

. **Гжбювъ Петко К.,** Пословици и пословични изрази эра въ г. В.-Търново). Сб. на бълк. книж. др. I., отд. 4, -28.

. Српске народне пословице из Радовића у Македи. Забележио Михаило К. Шатојевић, учитељ. Кар. III. 16.

ж: два пати, заб, две раци. о = ъ: сонува (сања), сое касмет; о – ь:

B. Srbi i Hrvati.

. **Сињанић М. В.,** Др., Етнографија у Србији за дњих десетак година. Звезда књ. III., стр. 344—362. ć M. V., Dr., Die Ethnographie bei den Serben im letzten nt.)

овршено јер јо „Звезда" престала излазити.

Ђ(орић) В(асилије), О српском имену п
рајевима нашега народа, написао —. Наст
Свршетак). Прештампано из „Наставника“ за г
стр. 51. Ц. 1 дин. Срв. Věstn. SF. I., 155, 284; II.
Über den Namen „Serbe“ in den westlichen Länder

ад има у чакаваца народнијех споменика звали с
а а свој језик хрватскијем. А сви су штокавци од најст
5. вијека звали себе по племену Србљима а свој језик
бито у 17. и у 18. вијеку књижевници често употребљавај
лири, Словинци.... Од 17. вијека зову особито Србе
има, али ... се баш од 17. вијека и у Далмацији и у Хр
спомињу и Срби католичке вјере.“

6. **Smiljanić Manojlo,** Dr., Beiträge zur Siedelungsk
na. Срв. Věstn. SF. I., 155, 283.

с. Преглед Балк. IV., 22—25 (Јован Ердељановић).

. **Landwehr-Pragenau,** Dr. **Moritz** v., Zur Ethn
o-kroatischen Volkes. Öst.-ungar. Revue. XXVII.,

. **Марко Миљанов Дрекаловић,** војвода, Примј
јунаштва. Побиљежио —. 45. издање Чуп
Београд, стр. 103.

Срп Књ. Гл. III., 473—478 (J. Скерлић), Коло II., 302–

. **Марко Миљанов,** војвода, Поријекло Куча
—138.

. — — — Нешто о Братоножећима. Но
10.

мци из већега дела које ће се штампати о трошку Колар
натписом: „Племе Кучи у народној причи и пјесми.“

. **Třeštik Jan,** Za Sávou. Lidové studie z okl
Povaha lidu a vztahy rodinné. Č. Revue IV., str. 14

. **Klarić Ivan,** učitelj, Kraje (u turskoj Hrvatsko
bičaji. Zbornik za nar. život VI 53—114, 249—29

oda; tjelesni ustroj naroda; jezik; životne potrepštine; živ
sa susjedima i dr; pravo; običaji.

. **Žic Ivan,** Vrbnik (na otoku Krku). Narodni živ
za narodni život. V., str. 1—52, 161—186. (Nastav
n. SF. I. 156, 292.

na i posuđe. Odijelo i obuća. Nakit i češljańe. Ogrjev i pos
Tamańeńe životińâ i gamadi.

. **Jańčerova Kata,** Trebarjevo. ib. VI., 187—2
avak iz III. sv. Običaji: svakidašńi; kod posla i rada; p

. **Milčetić Ivan,** O ugarskim Hrvatima. Vi
, str. 14.

Hrvatima, nastańenim oko Šoprona (Ödenburga) u Ugarsko
opširno u Viencu od god. 1898, te je tamo spomenut i u
koji je osnovao i deset godina uređivao hrvatski koledar. Sa

nu Milčetić piše topao nekrolog, kao jednom od najzaslužnijih pro-
garskih Hrvata. *A.*

Димитријевића, Јелена Јов., Ђул-Марикина при-
Приповетке. Написала —. У Београду. Штампано у Држав-
нарији Краљевине Србије. 12°, стр. 109.

Срп. Књ. Гл. III., 146—149. (J. Лукић: Г-ђа Димитријевићка у овој својој
тако лепо и истинито слика српски живот у Нишу пре ослобођења
читалац добива потпуну слику из живота Срба Нишлија из тога доба.
књигу, ми се неосетно преносимо у оно доба, о ком нам Ђул-Марика
и прича, и ми гледамо, како Српкиње и Срби Нишлије иду у цркву,
одело, како се косе о празницима, а како опет о радним данима, како
ћи, на каквим хаљинама спавају каква им је храна, у чем време про-
се забављају, како говоре, како се славе, како се свадбује, каква су
и том и т. д.) — Бранково Коло VII., 72; Градина II., 536 (Особине,
зик, све то је у овој књизи готово фотографски верно и математички
шки живот је онакав, као га Јелена црта, док код Сремца има свако-
ачности.)

Јовићевић А., Стање кућа у Црној Гори. Братство
19, 1899.

Преглед Балк IV., 67.

Мерингеръ Р., Др., Пучка кућа у Босни и Херцеговини.
tn. SF. I., 157, 295.

f. Преглед Балк., IV., 61.

Trojanović S., Altertümliche Speisen und Getränke-
ıng bei den Serben. Срв. Věstn SF. I., 157, 297.

Преглед Балк. IV., 75

Нушић Бран. Ђ., Кућа и живот на Косову. Коло I.
, 619—626.

осталим обичаји о свадби, свадбено песме.

Bijelić Pavlina, Konavoski ženski rad i običaji.
, 332—4.

Иванчевић Петар Ст., Српски народни обичаји-
а XVI., 274—5.

у Чипулићима травањског окружја: 1. коледе, 2. блекавице, 3. разоде.

Hoerman Constantin M., Achat et enlèvement de fiançées
ie-Herzégoviné. Paris 1900. Imprimerie de la Cour d'Appel.

Преглед Балк. IV., 78.

Маљевић, Јова Ђоков, Гачанин. Сеоска свадба у
Бос. Вила XVI., 153 сл.

Станојевић М, Народни обичаји. Свадба у Леновцу.
II., 499—503.

Дубровачко. Из збирке Вида Вулетића-Вукасовића.
239—244.

ашцу кад је невјеста. У Конављима кад је невјеста. У Мрчеву (на
ву). У Мрчеву кад је невјеста.

267. **Gjurin V.**, Stari svadbeni „pašuš" u Jastreb
Prosvjeta Zagr. IX., 199.

268. Die Zeugung in Sitte, Brauch und Glau
Südslaven. Kryptadia VII.

269. **Trojanović S.**, Die Trepanation bei den
Ref. Прегл. Балк. IV., 75. Národop. Sb. VII., 230 (L. Niederle).

270. — Лапот и проклетије у Срба.
Ref. Прегл. Балк. IV., 75. Národop. Sb. VII., 231 (L. Niederle).

271. **Стоилов А. П.**, Новац за превоз. (Погреби
Кар. III., 153—157.

272. **Васић, Др., Миливоје М.**, Слава — крсно им
Гласник. XXII., 956—973, 1153—1176. Посебни отисак.
Државна Штампарија, стр. 42. Ц. 10 динара. (!!)

Ref. Срп. Кн. Гл. II., 62—70. (Н. Вулић ostře odsuzuje). Sp
ve Slavě kult předků a také kult heroů. Srbský obyčej jest identick
ckým kultem heroů. Řekové tento kult přejali od Thráků. Srbové pak
od Thráků aneb nepřímo prostřednictvím řeckým.

273. Слава крсног имена у Мостару. Попи
православних породица у Мостару, њихово крсно име, са
предговором о значају крсног имена и тропарима с
У Мостару. Издање и штампа издавачке књижарнице Пахе
сића. 16°, стр. 92, ц. 40 потура.

274. О крсном имену. Кар. III., 112 сл. Срв. V
I., 158, 313.

О промени крсног имена.

275. **Ђ. М.**, Краљице, народни обичај из Ле
ког поморавља. Коло II., 45—51.

Реп. Кар. III., 183. О Ђурђеву дне.

276. **Иванишевић Јован. Фил.**, Покајање, по
и кòрота. Одштампано из Гласника Зем. Муз. 1901.

Ref. Бранково Коло, VII., 1545.

277. **Луковић Витомир**, Љевка. Кар. III., 72.

На Беле покладе.

278. Ђурђев дан (у Левчу). Забележио Ст. М. М
Кар. III., 121—125.

279. Бадњак Кар. III., 93.

О постанку речи „бадњак".

280. **Тројановић Сима.** Снохачество у Срба.
159 сл.

Некоји трагови у студеничком и сврљишком срезу.

281. **Т. Р. Ђ.**, Снохачество, ib. 201 сл.

Некоје допуне и примедбе. Писац не мисли да су случајеви
код Срба створ обичаја, већ изнимци, који су чак неснosни, те се п
устаје. — Лука Грђић-Бјелокосић припомиње стр. 227 сл. приповет
вачку, која потврђује, „да је тога међу Србима и на ове крајеве би

:. **Ровинский П. А.,** Умиренье крови въ Грблѣ, въ ꙗдріатическомъ Приморьѣ 27. августа 1890. Ж. Стар. II.

. Преглед Балк. IV., 64 (С. Тројановић).

3. **Јовановић Алекса С.,** Приносци за историју старог ог права. Коло I., 202—206.

уне од Л. Грђића-Бјелокосића.

4. **Тројановић С., Др.,** и **Тајић М.,** Крв и умир код Арнаута. Етнографска студија. Коло I., 25—32, 84 сл., 17, 216—221, 289—292. Посебни отисак. Београд. Штам- Петра Ђурђића, стр. 27.

5. Правне обичаје у Срба. Правдање, правни обичаји и Крбави. Кар. III., 78—80.

3. **Радојевић Влад. Ј.,** Правни обичаји у Срба. Правно- и зрнца. Кар. III., 7—10, 33—37, 61—63.

ац помиње „речнички некоје речи, које нам у народу означавају и обн- сту личне имаовине", као оглавље, обележје, даровнина, белило, брат-

7. **Коснајац Рад.,** Лека—Канум. Годишњица N. Ч. 1901, 0—220.

ланку су фиксиране одредбе Лекина Законика, које се у арбанашких преносе о колена на колено. Писац налази сличност између овога и Ду- аконика. *J. P.*

88. **Емилијан Лилек,** Биљешке о задружним и господарстве- рилцима у Босни и Херцеговини. Гласник XII. Срв. Věstn. 238, 240.

ef. Прегл. Балк. IV., 76 сл.

9. **Peisker J.,** Die serbische Zadruga. Sonderabdruk aus tschrift für Social- und Wirthschaftsgeschichte". VII.

. Преглед Балк. IV., 70—73. (J. Ц., Методски је значајно прегледати о распрострањење задруге код јужних Словена, који су били под Тур- о нигде у прилог г. Peisker-у. У Бугарској и Ист. Румелији, где је истем био крући, но у српским областима, готово нема загруга (осим краја). Ни данас их скоро никако нема у Маћедонији, а већ се јављају Скопља, још више на Косову, огромне су у Метохији ... Мени се чин подаци на ово упућују: Задруга се није развила под Турцима, да је рова доказивања несумњиво, да је онда где је постојала знатно ила и то и услед пореског система и због већих јемстава за сигурност.

). **Ђорђевић Тих. Р.,** Народне мере. Кар. III., 10—16.

.. — Грађа за зборник ловачких обичаја. Ловац р. 11—15.

Bájesloví, pověry.

292. **Софрић Павле,** Трагови претхришћанских божанства вода у нашим народним предањима. Гимназије краља Милана I. Извештај за школску 1900—1901 годину, своје XXIII. године. Београд. Државна штампарија, стр. 9—27.

Mythologický výklad národních pohádek a pověstí. Spis. ani nemyslí na to, že pohádky nejsou výhradně srbské ani výhradně slovanské, než internacionalní; otázka o souvislosti pohádek proň ani neexistuje. Prostě postuluje, že Srbové je zachovali z dob předhistorických, a tak dedukuje z nich mythologii předků srbských ve vlastech ještě zakarpatských. Poukazuje místy zvláště na podobné tradice u lužických Srbů, „nejbližších soukmenovců a sousedů v krajích zakarpatských“.

293. **Гальковскій Н. М.,** Миѳологическій элементъ въ сербской народной поэзіи. II. Среча и Усудъ (судьба и счастье). Срв. Věstn. SF. I., 159, 325. Зап. Вор. XLI. г., вып. I.—II., стр. 21—38. (Продолженіе.) (Galjkovskij N. M., Das mythologische Element in der serbischen Volkspoesie.)

294. **Иванчевић Петар Ст.,** Народно вјеровање и предање о Покришку. Саопштио —. Бос. Вила XVI., 72.

„За вријеме незнабоштва Словени су светковали четвртак, и држали су да је тај дан посвећен богу грома. С тога се и данас четвртак светкује на многим мјестима, због зла времена. У Босни и неким мјестима . . . односно Великог четвртка пази се и светкује сваки четвртак, док год први сноп непане. То светковање зове се „завјет“. Први четвртак иза Спасова дне зове се „Покрижак“ . . .

295. **Zovko Ivan,** Vjerovańa iz Herceg.-Bosne. Zbor. Zagr. VI., 115—160, 292—311. Nastavak iz IV. sv.

B. Uvjerice 1. Nebo i zemļa (zmija oko zemļe i dr.); 2. životińe (kako snagu imadu, zašto orò dugo živi, zmija — zmaj, koje se zmije nesmiju ubijati, kako živu životińe); 3. biļe; 4. ostale čudnovate stvari (zakopano blago i dr.); 5. drugi svijet i sudńi dan; 6. utvore; 7. nemani; 8. stvorovi kao ļudi (kuga i kolera — sestre, vile, hude stvari u opće i dr.); 9. ļudi po smrti (vukodlaci); 10. ļudi za života (vještice). — C. Čini 1. gatańe, 2. čarańe ili čini. — D. Vjerski (crkveni nauk). Bog i sveci (legende); vrag, dobra i zla djela. —

296. **Ђ(орђевић) Тих. Р.,** Остатци обожавања дрвета у нас. Кар. III., 144—148. (Reste der Vergötterung der Bäume bei den Serben.)

297. Вјештице у јужнијех Славена. Италијански написао Вид. Вулетић-Вукасовић. Прочитано на међународном фолклористичком конгресу у Паризу г. 1900. Превео Ј. Л. П. Кар. III. 185—196. (Die Zauberinnen bei den Südslaven.)

Оригинал наштампан је у Archivio per lo studio delle Tradizioni popolari 1901. ib. стр. 223 наштампано је извешће, како су у Далмацији у септембру 1901 год. убили људи једну жену мислећи да је вјештица.

298. **Вулетић-Вукасовић Вид.,** Вукодлак. Биљежи —. Кар. III., 4—7, 57—59, 209—214. (Der Werwolf.)

Из Далмације и отока.

299. **Радивојевић Сп.,** Вампир и Вамнировић, ib. 92 сл. (Vampyr.)

300. **Томић Јов. Н.,** Један податак о веровању у вукодлаке пре две стотине година. Саопштио —, ib. 214—217.

Из путописа Жозефа Питона де Турнфор „Rélation d'un voyage du Levant fait par ordre du roy" 1700 год., случај је саопштен из острва Крита.

301. Противу вампира. Кар. III., 88.

302. **Николић Влад. М.,** Некрштенци. Кар. III, 247 сл. (Ungetaufte Kinder.)

Из окр. пиротског. Сва деца, која умру некрштена постају неки нарочити створови, који никако не седе на једном месту, већ вечито лете ноћу, да сатиру младу децу и да материма одузимају млеко.

---

303. **Миковић, Дионисије игуман,** Из српског лекарства. Сабрао по Црној Гори и Боки Которској. Бос. Вила XVI., 305—306, 333—4. (Volksmedizin.)

304. Из народне хигијене. Неколико народних лијекова. Пише Саво Н. Семиз, учитељ. Бос. Вила XVI., 280—281, 346—7, 400—402. (Aus der Hygiene des Volkes.)

305. Медицинске обичаји у Срба. Кар. III., 125—135, 164—171, 221—225, 244 сл.

У Левчу стр. 125 сл., 221 сл., у Сентомашу у Бачкој 129 сл. О намештању (саљевању) струне у ужичком округу 130 сл. две бајалице из Ресаве 132 сл. одбрајање (бајање) од гујиног уједа 134, бајања из Вакупа, села близу Алексинца, 134 сл., из других места Србије 169 сл.

306. **Balarin Nike,** Gatańe na Grudi. Pobiļežila — po kaživańu Pave Boroje i Pave Boratoš. Zbornik za nar. život VI., 312—320.

Naštampana tu još pjesma o Jovanu čovanu.

307. Неколик народних гатања. Из збирке Саве Н. Семиза. Бос. Вила XVI., 97, 185—6, 214—5.

308. **Димитријевић, Дим Ђ.,** Некоја веровања и обичаји у Неготинској крајини. Кар. III., 235—239.

309. **Вл. М. Ник.,** Неколико народних веровања из окр. пиротског. Кар. III., 247.

310. Враџбине о Божићу, у друге важније дане, о живини, о женидби, о мртвацу и др. Прибрао у Сентомашу у Бачкој Јован Дунђерски. Кар. III., 114—116.

311. **Даничић Ник. Т.,** Празноверице о Божићу у Ресави. Кар. III., 63—66.

312. **Остојић Тих.,** Чарање и врачање у XVIII. веку. Кар. III., 157 сл.

Из једне књиге Алексија Везилића год. 1788.

313. Чини како ће девојка заволет момка (и обратно). Кар. III., 91.

314. **Грђић-Вјелокосић Лука,** Животиње и биље у народном предању. Одговори на питања о празновјерицама о живо-

тињама у Европи и Сјев. Азији, која су штампана у Караџићу за прошлу годину св. за октобар, стр. 187—189. Кар. III., 66—72.

315. Животиње и биље у народном предању. Кар. III., 41—45, 86 сл., 112, 136, 175, 198—201; 228—230; 245 сл.

Јасенак (Dictamnus albus L.), кукурек (Heleborus odorus W. K.), расковник (Liler tribolum Scop.). Јаје износак. Зашто је бреза бијеле коре? Козалац (Artemisia dracunculus L.), Буљина (Strix bubo), — гумрија (гугутка Columba visoria), гатање о кокошима. — Бели три стр. 175. Курјачки зев — уста курјаку обрезана 175. Зец 175, — „како је лисица преварила сву дивљач" 198 сл. (Срв. Národop. Sb. VII., 225 бр. 77.) — јазвак и лисица (ко је паметнији) 199 сл. (срв. Krauss I., бр. 13; II., бр. 4.).

316. **Медић Мојо,** О хмељу. Бранково Коло VII., 629—635.

317. **Кажић Т.,** О граду Соколу. Једна цртица из народног вјеровања. Бос. Вила XVI., 205—6.

Poklad nalezen.

Literatura lidová.

318. **Пыпинъ А.,** О српској народној појезији. С руског Драгутин К. Поповић. Бранково Коло VII., 757—764.

Из „Обзора исторіи слав. литературъ" 1865 год., стр. 163—169.

319. **Стојковић Ср. Ј.,** Косовска епопеја. Преглед покушаја за састав народног епа о боју на Косову. Нова Искра III., 111—116, 144—151, 172—179, 208-212, 235—241, 278—283, 305—309, 358—365. Посебно издање Београд. Државна штампарија, стр. 125, ц. 1 дин.

1 Народни покушаји за састав целине, т. ј. народне песме, у којима се опевају два предмета или више предмета. — 2. Предања о боју на Косову, т. ј. предања код историчара српских и дубровачких од XV. в. — 3. Књижевнички покушаји за састав целине а) А. Павића и фра Грга Мартића, Ст. Новаковића и А. д'Аврила; б) песма Андрије Качића-Миошића, и новијих српских и других песника и научењака. — 4. Нов нацрт писца за састав целине.

Ref. Коло II., 686—8 (А. Г.). Лет. М. Срп. 211, стр. 108—112 (Тих. Остројић: одговор ср. Ј. Стојковића у Новој Искри за 1902 г., стр. 126—128; Бранково Коло 1902, стр. 26-28 — одговор Стојковићев у Новој Искри 1902, стр. 31—32.

320. Косово. Народне песме о боју на Косову 1389 год. За народ и школу приредио Тих. Остојић. У Новоме Саду, издање Матице Српске, стр. 104. (Издање Задужбине Петра Коњевића св. 96.)

Ref. Коло II., 686—8. (А. Г.)

321. **Руварац Иларион,** О „језику", приложак тумачењу српских народних песама. Коло 1901. I. Стр. 334—336.

Помоћу Јагићевом тумачи Рув. значење речи „Језик" у две нар. песме. „Језик" означава заробљеника, помоћу кога се једна страна обавештава о стању противника. *J. P.*

322. **Šegvič Cherubin**, Prilog za istraživanje motiva naših narodnih pjesama. U Zagrebu, tisak dioničke tiskare 1901, str. 20. Posebno oštampano iz „Programa kotorske gimnazije".

Ref. Коло II., 390—391. (А. Г.)

Pisac je našao nekoliko paralela u novogrčkoj narodnoj poeziji — takye su paralele za pesme „Predrug i Nenad", „Braća i sestra", „Zidańe Skadra", „Ropstvo Jankovića Stojana".

323. **Јов. Н. Томић**, Ко је Ђемо Брђанин? Прилог испитивању историјских трагова у српским народним песмама. Караџић, стр. 25—32. 49—57. 73—78. Посебни отисак Београд 1901.

Побија се мишљење Халанскога и А. Гавриловића, који доводе Ђема у везу са Гино ди Тако и Ђином Мусакијом (први у својој књизи „Южнослав. сказанія о Кралевичѣ Маркѣ", други у расправи у Гласу кн. LVIII.) и доказује „да се у нар. песмама о Муси Арбанасу и брату му Ђему сачувало предање постало из историјске суштине о акцији Брђана XVI.—XVIII. столећа, њихову антагонизму са суседним Србима."

Види Věstn. SF. I., стр. 161 бр. 341. Рец. А. Гавриловића, Коло II., стр. 313—316, Јована Радонића, Лет. М. Срп. 208, стр. 135—137, Мил. Јакшића, Бранк. Коло, стр. 698—701. („држимо, да Томић није доказао, да је Гавриловић на криву путу у свом тражењу историске основе песме „Краљевић Марко и Ђемо Брђанин.")

324. **Гавриловић Андра**, Ко није Ђемо Брђанин. Коло II. 313—6, 473—7, 526—9, 581—4.

Писцу је „савршено јасан идентитет Ђема с маћедонским Ђином-Гином (Арнауче, Латинин) и даље с арбанаским Ђином Мусакијом".

325. **Ђурић Спасоје**, Старина Новак. Забилежио —. Бос. Вила XVI., 347—8.

О Новаковој пећини, О Новакову ћупу приче о Старини Новаку.

326. **Руварац Иларион**, Цар — Немање благо, приложак испитивању српских народних песама. Коло II. Стр. 69—74.

Рув. тврди да је срп. нар. песма „Куд се ђеде цар-Немање благо?", постала у манастиру на основу краткога житија св. Симеуна од сина му св. Саве. Из манастира да је та песма продрла у народ, обукавши на се рухо народне умотворине *J. P.*

327. **Руварац Иларион**, Порекло Сибињанин Јанка. Коло I., 463—7, 529—533, 601—4. Посебни отисак стр. 12.

Сибињанин Јанко или Угрин Јанко = Јован Хуњадски био је пореклом Влах Румун.

328. **Станојевић Ст.**, Нешто о Јакшићима. Нова Искра III. 164—165. Посебни отисак. Београд, Државна штампарија, стр. 9.

Допуњење и поправке расправе маџарског историка **Borovszky** Samu у **Értekezések** XVIII. 10; и генеалошка таблица ове породице, толико знатне у српским народним песмама. *J. P.*

329. — Pipo Spano. Прилог српској историји почетком XV. века. Просветни Гласник. XXII. 594—600, 678—684. Београд. Штампано у државној штампарији Краљевине Србије, стр. 15.

Pipo Spano, Флорентинац, одликовао се у служби Сигисмундовој дијер и државник, готово пео је век свој провео у борби с Турцима Србији. Писац мисли да је тај Pipo Spano онај Филип Маџарин, ко српске народне песме.

Ref. Коло II., 421—2. (А. Г.)

330. **В.,** Сењанин Иво, слика поетског и историско Коло I., 365—8, 443—5.

Саопштава се мнење и објашњење Д-ра А. Серензена, као „у зв основано".

331. **Томић Јован Н.,** Последње две године и рада харамбаше Баја Николића Пивљани и 1685 год.). Београд 1901. 8°. Стр. 34.

Реф. Јована Радонића, Лет. М. Срп. 207, стр. 115—117; Мил. Бр. Коло 1901, стр. 701.

У расправи је на основу млетачке архивске грађе оцртан крај ж чкога харамбаше, те тиме пружена могућност да се оцени вредност налног материјала који говори о Бају.

332. Краљевић Марко у народном предању. 107 сл., 176.

Обиљежје Краљевића Марка у Далмацији и др.

333. **Скерлић Јован,** Проспер Мериме и његова фикација српских народних песама. Срп. Књ. 355—366.

Главно дело, којим се служио Пр. Мериме, било је „Путовање у опата Фортиса; даље по свој прилици брошура Voyage en Bosnie dans 1807 et 1808 par Amédée Chaumette — Des Fossés, Paris 1822; сем ов је имао и других, споредних и прикривених помоћних дела. У „Г налазе очевидни трагови из Романцера, из шкотскихъ балада, појединобрађени предмети или какве бретањске легенде, или киргиске песме или грчке народне песме . . . даље узета је позната песма о Асан-Фортиса; последња балада Miloch Kobilich јесте превод песме о Мил лићу и Вуку Бранковићу у „Разговору" Качића. Ову је песму позна ника дубровачке републике у Паризу, грофа Соркочевића, који ју је ка у једном рукопису париског арсенала.

334. **Живаљевић Дан. А.,** Талијански прев српских народних пјесама. Бос. Вила, стр. 1 133—135.

Чланчић овај штампан је у „Јавору" за 1892 бр. 11.; овде ј допуњен, у циклу чланака „Неколике биографско-библиографске биље

335. **Maretić Tomo,** O građi našega narodnoga d Nastavni Vjesnik, 1901, knjiga X., str. 145—175.

U ovom se članku govori o namještaju riječi u onim deseterci je odmor iza četvrtoga sloga, te pisac dolazi do zaključka, da pravila mještaj nijesu gramatičke, već su sasvijem ritmičke naravi. Naro upravo traže da završetak stiha bude od tri ili četiri sloga, a ako se ip s riječju od dva sloga, to je prvi od njih redovno dug, a vrlo rijetko k

ac zaključuje, da se u narodnim desetercima pazi i na kvantitetu, om slogu. *A.*

пске народне умотворине Народне пјесме. Бос.

Баше робе манастир Тавну. Од гуслара Ристе Бурсковића из р. 34—35, 51 сл. Сењанин Тадија и Златија ђевојка. Прибиајстор Мијата, гуслара из Осата Др. К. Урошевић; стр. 73—76. бовић а вила. Пјевао уз гусле Дедо Машњићу у Гацку; стр. говић и Медо Скадранин, из Црне Горе; стр. 115—7, 135—6 Смрт гића Пјевао уз гусле Дедо Машњић у Гацку; стр. 154—7. Аля од Кандијом. Пјевао уз гусле Мујо Селимовић у Гацку; стр. т Мурат-бега Љубовића, женидба Јањевић Комнена. Пјевао уз ранић у Гацку; стр. 182—3. Куна Хахан-ага и Куса удовица; 1, 213—4 (из Сарајева), 245—9, 250—1, 275—6. О смрти младог . 277—8 Купљење харача и бој на Дубровској. Пјевао уз гусле евић у Гацку; стр. 279. Гријеси Вида Жеравице; стр. 306—7, , 334—5, 348—350, 380.

родно благо. Вук Станишић и Бег Љубовић. I., 178—180.

огибија Љевач Осман-аге. Трандафила и анојло Диоба лова, ib. 205—207.

родно благо (Народне ѝјесме) Погибија Лопу-. Књиж. Лист I., 41—48.

јесма варијант пјесме „Јунаштво и Смрт Лопушине Вука", Нар. ка Ст. Караџића IV., 383, Nr. 54.

дање никшићскога града. Књиж. Лист. I.,

пске народне песме. Кар. III, 171—173.

Даничића Ђуре", забележена у окр. пожаревачком, стр. 171 сл.

родне песме из Старе Србије. Из збирке Ивана адина II., 445—6, 480—1.

ина и Гњиланске нахије.

родне песме, ib. II., 494—5.

а Марија из села Осича. 2. Ђуро тамничар. 3. Девојка и лице: из

родне песме, ib. II., 531.

орање.

пске народне умотворине из Маћедоније. извештај о раду српске гимназије у Скопљу од 1894—5 0—1901 школске године. У Скопљу 1901, стр. 61—79.

е песме из Скопске казе 61—64, Кратовске казе 64—65, Пре-, Паланачке казе 66—67, Кочанске казе 67—68, Малешке казе ке казе 69—73, Битољског вилајета 73—76. — 2. Народна прича колине 77—79. Све су забележене од ученика гимназије.

затовске пјесме. Књиж. Лист. I., 207 сл.

347. Српске народне умотворине. Д
Бос. Вила XVI., 364—5.

348. Божићне пјесме, ib. 402—3.

349. Српске народне сналживе песме.
Из Сарајева.

350. Песмица коју говоре деца кад ж
мир у друштву. Кар. III., 88.

351. Песмица коју говоре малом дете
у рукама и с њим се играју, ib. 88 сл.

352. **Karadżicz Wuk Stefan,** Pieśni serbski
na jęz. polski dra Izydora Kopernickiego. (Di
in polnischer Übersetzung von Dr. J. Kopernicki) Wisła

Zawiera pieśni junackie najdawniejsze. Јован и дивој
изд. I., бр. 8); Браћа и сестра (I., бр. 9); Милан-бег и Драг
Jest to ciąg dalszy; początek pat. Wisła t. XIV., Věstn. SF.,

353. **Strohal R.,** Hrvatskih narodnih p
knjiga II.: Narodne pripovijetke iz grada K
Lokava, Delnica i trgovišta Vrbovskoga. S
ravnatelj kr. velke realne gimnazije u Rakovcu. Proda
U Karlovcu. Tisak P. L. Weisera, a trošak sabiratelja,

354. Српске народне приповијетке. При
Ст. Иванчевић и др. Кар. III., 82 сл., 87 сл., 10
148 сл., 162 сл., 176 сл., 196—198.

Стр. 109 сл. Ко ће као Бог = Марко богатый; стр. 113
једу свинско месо; стр. 148 сл. Како је север (ветар) дош
куда Турцима царство, стр. 176. — Воденичарка врачарица,
Pantschatantra I, 514.

355. Српске народне приповијетке и
Забилежно В. Ђ. Милиновић-Славо. Бос. Вила XV

Нафака 1. Син тражи нафаку. 2. „Марко богатый".

356. **Colonna M.,** Contes de Bosnie. Orné
originales de Leopold Braun. Paris, Librairie Nilsson,
12°, p. 192, 3·50 fr.

Rec. Бос. Вила XVI. (54—56) Н. С. Петровић: 1. о р
чајима и навикама, о прошевини, о свадби, о слави, о побр
наест кратких срп. нар. приповиједака „не баш најсретнијега
„турских" приповиједака.

357. — Contes de la Croatie et du Mont
dia VII.

358. Српске народне умотворине. Пр
Вила XVI.

Стр. 36. Бекрибаша Мујо везир; стр. 76. Срећно дије
робиња; стр. 136. Помогао му Бог и крсио, св. Ђорђије
позив сиромаха сељака; стр. 209—211, 214, 249—250,
Патка златих крила — из невесте, коју је родица тутнула
сиромаха и срећа богаташа.

Паљиве народне приче. Бос. Вила XVI., 209—210.
злоћа" у ђавољевом студенцу.

Іародне приче. Градина II., 532. Из прешевске

а царева ћерка („Amor a Psyche").

[rauss, Dr., **Fridrich S.**, Уз причу „Зашто Турци не
ьског меса. Кар. III., 233 сл.

Јвети Саво у народном предању. Бос. Вила XVI.,
—54.

hledá kmotra a štěstí (sreću); dojde k sv. Sávovi; poslání k němu
. Michael a sv. Jovan; archanděl místo smrti v záp.-evrop. versích,
благословио ракију и духан; 181—2. св. Сава спасава породицу
Саво благосиља челу, св. Саву нису спалили Турци, нити мучили
није никако ни умро, него је жив кó свети Арханђео ...., свети
251—3. Ћудо св. Саве о Божићу у Цеви у Црној Гори; св. Саво
= anděl a poustevník; 279. св. Саво на Треска вици створио је врела;

Іародно предање о местима Из Босне, Србије.
7—40, 80—81, 135 сл., 161 сл., 217—219.

Іародно предање о св. краљици Јелени. Књиж.
сл., 136.

Із предања о Иван-Бегу. Глават. ib. 208 сл.

Іајниче у народном предању. Бос. Вила XVI.,
2—5, 243—4, 269—274.
ро-источној Херцеговима.

Јрпске народне пословице. Кар. III., 163 сл.
ајева.

Іародне загонетке. Градина II., 531—2.
шевске казе.

Јрпске народне здравице. Кар. III., 219.
ю, у Конавлима.

Јрпске народне здравице. Бос. Вила. XVI., 15, 37,
7, 158.
а куму, о крсном имену, за свету Тројицу, за примка и напретка,
этојне; домаћину, старом свату; шаљива здравица домаћину.

Іорећења. Из Сентомаша. Кар. III., 150.

Бројанице. Кар. III., 89—91, 116 сл.
ке (Шајкашке), крагујевачке јасенике; са Малешије Маћедоније.

наци којима се служе неки неписмени људи
Кар. III., 150 сл.

C. Slovinci.

374. **Trstenjak Anton,** Ogrski Slovenci. (Die Slovenen in Ungarn.) Lj. Zvon. XXI., 173—178, 240—243, 313—316.

375. **Orožen Fr.,** Praznovanje sv. Jurja na Stajerskem. Lj. Zvon XXI., 319—327.

376. Slovenske narodne pesmi. Uredil Dr. K. Štrekelj. Izdala in založila Slovenska Matica. V Ljubljani 1901. Natisnila zadružna tiskarnica. 6 snopič, str. 305—592. Srv. Véstn. SF. I., 171, 458.

Pesmi zaljubljene br. 1677—2416.

V. snopič. Ref. Lj. Zvon XXI. 566 sl. (Dr. Jos. Tominšek.)

377. **Leciejewski Jan,** Dr., Pierwiastki starożytne w pieśniach ludowych słowieńskich. (Alterthümliche Elemente in den slovenischen Volksliedern.) Srv. Véstn. SF. I., 171, 459.

Ref. Zs. öst. Vk. VII., 100 (E. K. Blümmel.)

D. ПЛЕМЯ РУССКОЕ.

1. *Русское вообще, великорусское и бѣлорусское.*

378. **Филевичъ И. П.,** По поводу теоріи двухъ русскихъ народностей. Сб. Гал. I., 1, стр. 105—122, 185—197, 280—308. (Filevič J. P., Zur Theorie zweier russischer Nationalitäten.)

Взгляды Венелина; Антоновичъ, Костомаровъ, Огоновскій и Пыпинъ, новыя стремленія уже чисто политическаго характера; лингвистическія изученія; двѣ народности — „двѣ національности“; выработка русскаго націонализма; Карамзинъ, Соловьевъ, Градовскій — исторія государства, государственности, П. Милюковъ.

379. **Коринфскій А. А.,** Народная Русь. Круглый годъ сказаній, повѣрій, обычаевъ и пословицъ русскаго народа. Москва 1901. (Korinfskij A. A., Das volksthümliche Russland. Der ganze Jahrlauf von Sagen, Aberglauben, Gebräuchen und Sprichwörtern des russischen Volkes.)

Ref. Ист. Вѣст. LXXXIV., 1183 сл.

380. **Ловягинъ А. М.,** Отечествовѣдѣніе. Природныя условія, народное хозяйство, духовная культура и государственный строй Россійской Имперіи. С.-Пб. Типографія А. Э. Винеке. 624 стр., ц. 2 р. (Lovjagin A. M., Landeskunde, Naturbedingungen. Volkswirtschaft, Kultur und Organisation des russischen Kaiserreiches.)

Ref. Лит. В. II., 160 сл.

381. **Баловъ А. В.,** Очерки Пошехонья (Ярославской губ.) Вѣрованія. Этн. Обозр. LI., 81—134.

а) Злые духи: чортъ, домовой (крестьяне называютъ его „самъ“, „хозяинъ“) дворовый, овинникъ, кикимора, полудница, лѣшій, полевой (полевикъ), водяной, русалки, банникъ; б) Добрые духи; в) Богъ и св. угодники Божіи (Свитокъ Іерусалимскаго Знаменія, о двѣнадцати пятницахъ); г) Понятія и вѣрованія о стихіяхъ и физическихъ явленіяхъ; о царствахъ природы; д) Суевѣрные обряды, обычаи

и примѣты относительно жилья и его принадлежностей, пищи, одежды, занятій. Вѣрованія и предразсудки относительно людей: люди-чудовнища, оборотни, знахари, колдуны, нѣкоторыя части человѣческаго тѣла, физическія отравленія и т. п. (снотолкователь 107 сл.); е) Посты, обѣты, святыя мѣсти, ж) Народный календарь.

382. **Ермоловъ А.,** Народная сельско-хозяйственная мудрость въ пословицахъ, поговоркахъ и примѣтахъ. I. Народный мѣсяцесловъ. С.-Пб. 1901.

Ref. В. Евр. XXXVII., мартъ 1902, 388—392.

383. **Косичъ М. Н.,** Литвины-Бѣлорусы. Черниговской губерніи, ихъ бытъ и пѣсни. ЖСтар. XI., 221—260, вып. 3—4, стр. 1—72.

Географическое положеніе мѣстности. Народное преданіе въ с. Росухѣ. Литвины и ихъ одежда. Въ прежніе годы. О нарѣчіи и пѣніи. Сватьба. Сватаньнё. Зарýчаны. Наканунѣ вѣнца. Кецины (крестины). На мáсляницы. Мертъ. Игра „у гусей“. На Вялúкадня (на пасху), май, тройца, гряная = русальная недѣля, іюнь, петрóвка, іюль, на сѣнокосахъ, на жнивѣ, августъ, сентябрь, на храмоущыни (на восяни), октябрь, родичи, на прызыви (у салдаты). Пѣсни, которыя поютъ мужчины, пѣсни тюремныя; пѣсни, которыя поются хлопцами по большей части хоромъ, „когда угодно“; ноябрь, декабрь, каляда (рождественскіе святки), игрыща или вечарницы, пѣсни изъ города Погáра (67 сл.), рекрутскія.

384. Могилевская Старина. Сборникъ статей „Могилевскихъ Губернскихъ Вѣдомостей“, подъ редакціею Е. Р. Романова. Вып. I. 1898—1899 гг. Могилев. губ. 1900. 4°, 75 стр.

Ref. Лит. В. I., 90 сл. (В. Перетцъ.)

Въ книгѣ между протчимъ отпечатаны отрывки изъ Бѣлорусскаго Сборника XVII. в., написаннаго дѣловымъ западно-русскимъ языкомъ XVI.—XVII вв. съ многочисленными полонизмами, напр. „О дняхъ добрыхъ и злыхъ“, „Вѣдомость о рокахъ или мактеричныхъ“, стихотвореніе „О хмелю что онъ у людей чинитъ“, одно изъ старыхъ произведеній бѣлорусской музы, вѣроятно переводъ съ польскаго.

385. **Шеметова Н. В.,** Русская женщина въ народномъ эпосѣ и лирикѣ. Зап. Вор., XLI. г., вып. I.—II., стр. 30—60; вып. III., 61—72; вып. IV.—V., 73—93; вып. VI., 93—112. Срв. Vĕstn. SF., I., 172, 463.

„Въ частности содержаніе статей, помѣщенныхъ въ 1901 г., слѣдующее: 4. Переходные женскіе типы между двумя эпохами. 5. Представительницы новаго времени. 6. Свидѣтельство былинъ о древнѣйшихъ формахъ брака. 7. Неудовлетворительное состояніе семьи, построенной на одномъ авторитетѣ мужчины. Приниженность женщины. 8. Мать и дѣти. Матерая вдова. 9. Общій выводъ: преобладаніе физической силы надъ нравственною. — Бытъ русской женщины по лирической народной поэзіи: 1. Отраженіе родового быта въ народной лирикѣ. 2. Семья въ тѣсномъ смыслѣ слова. Родители и дѣти. 3. Жизнь дѣвушки въ родительскомъ домѣ. 4. Двоякая судьба дѣвушекъ: съ одной стороны, жизнь въ теремѣ, съ другой — нѣкоторая доля условной свободы.“ *Ш.*

386. Древнія московскія шитыя полотенца. Живописная Россія 1901. Nr. 44.

387. Женскіе головные уборы въ Флорищевой пустынѣ. Владим. губ., ib. Nr. 45.

388. **Кондаковъ Н. П.,** Современное положеніе русской народной иконописи. Памятники древней письменности и искусства. CXXXIX., стр. 64.

Описаніе путешествія въ села Владимір. губ. занимающія ся мастерствомъ иконописанія, и о новѣйшей фабрикаціи иконъ на жести

Ref. Ист. Вѣстн. LXXXIV., 365—7.

389. **Баловъ А.,** „Подѣльничанье". Историко-этнографическій очеркъ. ЖСтар. XI., 120—124.

390. **Торговъ А.,** Понедѣльничанье. Историко-этнографическій очеркъ. Живописная Россія 1901. Nr. 40—51.

391. Кликуши. Изъ матеріаловъ А. Н. Минха. Этн. Обозр. XLVIII., 166 сл.

Были очень часты въ крѣпостное время.

392. **Вертеповъ Г. А.,** Матеріалы для этнографіи поморовъ Архангельской губерніи. Изъ жизни Бѣломорскихъ поморовъ. Этн. Обозр. XLVIII., 86—97.

1. Поморская свадьба.

393. **Василькова М.,** Свадьба въ станицѣ Ладожской, Кубанской области (сватаніе, сводъ, пропойки, сговоръ, вѣнчаніе, дары и коровай). Сб. Кавк. XXIX., отд. 3, стр. 49—86.

394. **Костоловскій Иванъ,** „Родительскіе сухаринки". Этн. Обозр. LI., стр. 137.

Обычай о свадьбѣ въ рыбинскомъ у.

395. **Winter A. C.,** Russische Volksbräuche bei Seuchen. Globus 1901. 23. Mai.

---

396. *Сектанство, двоевѣріе, суевѣріе.* — **Громогласовъ И.,** Обзоръ русскихъ журналовъ. Статьи по расколу и сектовѣдѣнію за истекшій 1900 годъ. Богословскій Вѣстникъ, 1901 г., февраль, стр. 362—377; апрѣль, стр. 745—759.

Содержаніе статьи слѣдующее: Февральской книжки: „Журналы и журнальныя статьи, посвященныя вопросамъ расколо и сектовѣдѣнія. — Статья проф. Н. И. Субботина по исторіи Бѣлокриницкаго священства. — Внутреннее устройство секты бѣгуновъ." — Апрѣльская книжка: „Изъ исторіи православной противораскольнической полемики. — „Брозда духовная". — „Разсудная книга для старообрядцевъ". — Столѣтіе единовѣрія. — Статьи, касающіяся мистико-раціоналистическаго сектантства. — Два слова объ одномъ писателѣ," рѣчь идетъ о В. Добромысловѣ, авторѣ сочиненія: „Макарій Булгаровъ, митрополитъ московскій, какъ расколовѣдъ," напечатаннаго въ Мисс. Сборн. кн. 3—6. *Ш.*

397. **Смирновъ П. С.,** Литература исторіи и обличенія раскола въ XIX. вѣкѣ. Христ. Чт. 1901 г., январь, 46—64; апрѣль, 604—630; октябрь, 530—552.

Въ частности содержаніе слѣдующее: „Состояніе этой литературы въ XVII. и XVIII. вѣкахъ и сравненіе ея съ литературой минувшаго вѣка. — Общій характеръ этой послѣдней и характеристика отдѣльныхъ произведеній." *Ш.*

398. **Булгаковъ Н.**, „Секты хлыстовъ и скопцовъ“. Изслѣдованіе священника Константина Кутепова. Изд. 2-е Ставрополь-губернскій. 1900 г., I.-546 стр.

Рец. Миссіонерское Обозрѣніе, 1901 г., январь, стр. 132—135.

Авторъ рецензіи, отмѣчая, что „изслѣдованіе о. Кутепова устарѣло и отстало въ своихъ свѣдѣніяхъ отъ послѣдняго слова науки сектовѣдѣнія,“ находитъ однако, что „трудъ этотъ изъ тѣхъ, безъ котораго нельзя обойтись спеціальнымъ дѣятелямъ внутренней миссіи.“ *Ш.*

399. **Буткевичъ Т.**, протоіерей, проф., Секта хлыстовъ. (По отзывамъ, главнымъ образомъ, иностранныхъ ученыхъ.) Миссіонерское Обозрѣніе, ноябрь 1901 г., стр. 565—567.

400. **И. И. С.**, Изъ исторіи раскола въ Томской губерніи въ XIX. вѣкѣ. Ист. Вѣстн., LXXXIV., 1081—1110.

401. **Ончуковъ Н.**, О расколѣ на низовой Печорѣ. ЖСтар. XI., вып. 3.—4, стр. 434—452.

Между прочимъ еще о былинахъ на Печорѣ, въ самой Усть-Цылемѣ, и въ Чердынскомъ у. Перм. губ.

402. **И. С.**, Изъ исторіи раскола въ Калужской губерніи въ XIX. в. Ист. Вѣстн. LXXXVI., 684—699.

403. **Поповъ Н.**, свящ., Антиканоническій характеръ Австрійской (старообрядческой) іерархіи. Миссіонерское Обозрѣніе 1901 г., январь, стр. 44—51; февраль, 177 189; апрѣль 480—492; іюнь 770—781; іюль-августъ 29—44; декабрь 752—770.

Статья распадается на главы: I. Происхожденіе Австрійской (старообрядческой) іерархіи. Переходъ М. Амвросія въ Бѣлую Криницу. — II. Чинопріемъ, совершенный надъ Амвросіемъ въ Бѣлой Криницѣ. — III. Антиканоническія дѣйствія Амвросія въ Бѣлой Криницѣ. *Ш.*

404. **Прозоровъ Василій**, свящ., Почему Селивановъ, мнимый Императоръ Петръ III-й, называется вторымъ Сыномъ Божіимъ. (Объясненіе главаря скопцовъ?) Миссіонерское Обозрѣніе 1901 г., мартъ, 351—355.

405. Секта хлыстовъ. Вѣра и Разумъ, 1901 г., Nr. 19., стр. 506—514.

Отрывокъ изъ общей части отзыва прот. Т. Буткевича по дѣлу хлыстовъ Орловской епархіи.

406. **Стеллецкій Н.**, свящ., Болгарская ересь богомиловъ и вліяніе ея на возникновеніе русскихъ религіозныхъ сектъ. (Опытъ историческаго объясненія происхожденія русскаго сектантства.) Миссіонерское Обозрѣніе, 1901 г., апрѣль, 493—506; октябрь, 381—388; декабрь, 771—794.

Авторъ даетъ въ своей статьѣ обзоръ главнѣйшихъ русскихъ религіозныхъ сектъ (далеко не использовавъ существующей по этому вопросу литературы): сектъ стригольниковъ, жидовствующихъ, Ѳеодосія Косаго, хлыстовъ, скопцовъ, молоканъ, и штундистовъ и приходитъ къ выводу: „религіозныя секты, существовавшія и существующія въ Россіи, — не наши, не русскія; онѣ проникли

къ намъ совнѣ и приразились къ русскому народу. Поразительныя сходство и близость къ ереси богомиловъ, обстоятельно показанныя нами въ своемъ мѣстѣ, служатъ важнѣйшимъ доказательствомъ того, что сектантское вольномыслiе, искони чуждое русскому духу, занесено къ намъ изъ Византiи, или, точнѣе сказать, изъ Болгарiи, занесено очень давно" и т. д. *Ш.*

407. **Тихомировъ И.,** Расколъ въ предѣлахъ Калужской епархiи. Прошлое и настоящее мѣстнаго раскола. Калуга. 1900 г., стр. 173. Цѣна 1 руб.

Рец. въ Миссiонерскомъ Обозрѣнiи 1901 г., январь, 135—138.

Исторiя калужскаго раскола въ указанной книгѣ, по мнѣнiю анонимнаго автора рецензiи, неполна, планъ книги представляется ему страннытъ, въ книгѣ есть „нѣкоторыя невѣрности", но она „заслуживаетъ того, чтобы ее прочли не только всѣ интересующiеся калужской стороной, но и всѣ занимающiеся изученiемъ исторiи нашего раскола старообрядства" (авторъ много поработалъ надъ архивними консисторскими дѣлами.) *Ш.*

408. **Челцовъ М.,** Субботинъ Н. И., проф. Мысли и замѣтки по вопросамъ о расколѣ. М. 1901 г., 63 стр.

Рец. Миссiонерское Обозрѣнiе, апрѣль, 575—577.

Авторъ рецензiи такъ резюмируетъ ее: „Если въ первой ея (разбираемой книжки) главѣ авторъ посвящаетъ читателей въ его „мысли" о расколѣ, какъ плодъ его долголѣтняго знакомства съ нимъ, то въ послѣднихъ трехъ главахъ онъ знакомитъ насъ съ современнымъ намъ расколомъ, съ нѣкоторыми движенiями и явленiями его внутренней жизни. Книжка его поэтому имѣетъ немалое значенiе для интересующихся расколомъ, и прочтется ими съ большимъ интересомъ." *Ш.*

---

409. **Козминъ Н.,** Двоевѣрiе народа русскаго, выразывшееся въ его духовныхъ стихахъ. (Перепеч. изъ „Арх. Губ. Вѣд." 1900 г.) Архангельскъ 1900, 16°, 72 стр. 100 экз.

410. **Добровольскiй В. Н.,** Насѣкомыя и черви въ народной жизни. Этногр. Сб. XLIX., 159—164.

Изгнанiе блохъ; появленiе комаровъ и мухъ, появленiе слѣпня, пчелы, зыкавки, появленiе, овода и „зыки", оводъ на свадьбахъ и народныхъ праздникахъ, оводъ въ медицинѣ, спасовская муха, муха-горюха, изгнанiе мухъ а другихъ насѣкомыхъ, изгнанiе червей. Изъ губ. Смоленской, Орловской и др. мѣстностей.

411. — Суевѣрiя относительно волковъ. Этн. Обозр. кн. LI., 135 сл.

412. Нѣкоторые обряды, примѣты и повѣрья крестянъ Еремѣйцевской волости Рыбинскаго у. Ярославской губ. По матерiаламъ И. В. Костоловскаго. Этн. Обозр. кн. L., 129—134.

Во время родовъ, сватовства до вѣнчанiя; хозяйственные.

413. **Костоловскiй Ив.,** Изъ народныхъ суевѣрiй, примѣтъ и обычаевъ Еремѣйцевской волости Рыбинскаго уѣзда. Этн. Обозр. L., 135—138.

Между прочимъ: Повѣрья въ разныхъ шишко́въ (шишко́ или шишокъ есть нечистая сила, шишо́къ лѣсовой, водяной, банный, домовый); сниякн „Намноя";

намной = вм. навной? нечистая сила, приходящая къ человѣку спящому; она же называется еще „стѣнь".

414. **Костоловскій Ив., Бѣдовъ Е. Ѳ.,** Примѣты и повѣрья. ЖСтар. XI., вып. 3—4, стр. 133.

Обычай сидѣнія на лавкѣ послѣ умершаго и обливаніе водою пола. Чтобы не ходилъ пѣтухъ или кура на чужой дворъ. Хозяинъ-домовой. При родахъ. Мыши. Противъ зубной боли. Заговоръ противъ укуса змѣй. Молитвы отъ лихорадки, отъ упорѣза. Домовой. Лѣшій. Летунъ.

415. **Кофыринъ Н.,** Суевѣрія крестьянъ села Песчаннаго, Пудожскаго уѣзда. (Перепечатано изъ „Олонецкихъ Губернскихъ Вѣдомостей 1900 г.) 12°, 76 стр.

Авторъ сгруппировалъ сообщаемый имъ матеріалъ по слѣдующимъ рубрикамъ: болѣзни и ихъ лѣченіе [призоръ — болѣзнь отъ сглазу, „дума", родимецъ ночной вопль, грыжа, рожа, жаба, зубная болѣзнь, жаръ, усовы — колотье въ бока, сухія крылья — болѣзнь плечъ или лопатокъ, утинъ, кровотеченіе изъ ранъ, укушеніе змѣй, чесотка, вереда и другіе прыщи, несій сосокъ — ячмень, летучій огонь, бородавки, лихорадка, оспа („баженная гостюшка Оспа Ивановна"), корь, желудочныя болѣзни, вывихи и другіе ушибы], болѣзни животныхъ („дворовый тронулъ", корова удой потеряетъ, кура перестанетъ нестись), „прутки рытъ" (зарывать бересту или рябиновые прутья при пропажѣ лошади, коровы, овцы), присушныя слова, слова на честь дѣвушкамъ, остудныя слова, гаданья, примѣты (счастье и несчастье, удача и неудача, богатство и бѣдность, гости и друзья, смерть, хлѣбопашество, скотоводство, птицеводство и др., погода, многіе другіе случаи). — Въ статьѣ напечатано довольно много заговоровъ. *Ш.*

416. **Кузнецовъ П. В.,** Суевѣрія. ЖСтар. XI., 125 сл.

Опахиваніе деревни противъ холери. Колдунъ портитъ свадьбу, сдѣлаетъ оборотней. Кланяются молодому мѣсяцу. Лѣсовикъ. Человѣкъ можетъ зглазить кого угодно. Примѣты и др. — Заговоръ крови. — Наканунѣ Ивана Купальника.

417. **Помяловскій М. И.,** Изъ дѣлъ XVII. вѣка. Ист. В. LXXXV., 988—1001.

Для исторіи суевѣріи интересна статья „гадальныя тетради дьячка Григорьева". —

418. **Юшинъ Петръ,** Вѣрованія русскаго народа въ Ливенскомъ уѣздѣ Орловской губерніи. Этн. Обозр. XLVIII., 165 сл.

1. Видимыя явленія природы по повѣрьямъ простаго народа. — 2. Вѣрованія въ нечистую силу, колдуновъ и знахарей. (Лѣшіе, русалки, водяной, колдунъ и вѣдьмаки.)

419. **Харламовъ М.,** Суевѣрія, повѣрья, примѣты, заговоры..., собранные въ гор. Ейскѣ. Сб. Кавк. XXIX., отд. 3, стр. 1—48.

1. Суевѣрія и примѣты, пріуроченныя ко времени совершенія свадьбы. 2. Суевѣрія, гаданія и заговоры, пріуроченные къ взаимнымъ отношеніямъ мужчины и женщины. 3. Суевѣрія, примѣты и заговоры, пріуроченные къ дѣтскому возрасту. 4. Суевѣрія и заговоры, имѣющіе отношеніе къ ворамъ и воровству. 5. Охота и рыбная ловля. 6. Тараканы и клопы. 7. Наблюденія надъ явленіями

природы, птицами и животными. 8. Домовой и вѣдьмы. 9. Представленіе о змѣяхъ и ужахъ. 10 Сны и ихъ толкованіе. 11. Болѣзни: лихорадка, зубная боль, горловыя болѣзни, болѣзни глазъ, истеченіе крови, раны и др. 12. Предразсудки, суевѣрія и заговоры смѣшаннаго характера.

420. **Антиповъ В. А.,** Народныя примѣты, касающіяся погоды и сельскаго хозяйства. ЖСтар. XI., вып. 3—4, стр. 131 сл.

421. **Макаренко Алексѣй,** Новогодная ворожба по деревнямъ Енисейской губерніи. ЖСтар. XI., вып. 3—4, стр. 122—126.

422. **Ветуховъ А.,** Заговоры, заклинанія, обереги и другіе виды народнаго врачеванія, основанные на вѣрѣ въ силу слова. (Изъ исторіи мысли.) Р. Фил. В. XLV., 278—317; XLVI., 169—234.

Часть I. Глава 1-я. Мнѣнія ученыхъ изслѣдователей о заговорахъ (Буслаева, Аѳанасьева, Ор. Миллера, Крушевскаго, Потебни, Зелинскаго). Авторъ будетъ придерживаться въ трудѣ своемъ „въ основѣ того ученія, которое особенно ярко выражено проф. П. А. Потебней. Отправной точкой будетъ исторія языка въ связи съ исторіей мысли, такъ какъ на этомъ полѣ разыгриваются всѣ битвы научныхъ теорій." — Глава 2-я. Психологическія основанія возникновенія заговоровъ. (Продолженіе будетъ.)

423. **Перетцъ В.,** Изъ исторіи заговоровъ. Памятникъ обличительной литературы XVI. вѣка. Лит. В. I., 280—283.

Извлеченія изъ одного поученія проповѣдника XVII. вѣка; есть въ немъ еще указаніе на одинъ способъ суевѣрнаго лѣченія.

424. **Торговъ А.,** „Обсѣвъ". Изъ простонародныхъ повѣрій. Живописная Россія 1901. Nr. 47.

425. — „Закладъ". Изъ народныхъ обычаевъ въ Пошехонскомъ у., ib. Nr. 49.

426. Три отпуска (наговора), произносимыхъ пастухами надъ скотомъ въ с. Уницѣ Петрозаводскаго у. Олонецкой губ. Записаны докторомъ С. В. Тучемскимъ. ЖСтар. X., 512—515.

427. **Чернышевъ В.,** Примѣты и разсказы. ЖСтар. X., 599—602.

Примѣты разсказаныя учениками Боровскаго уѣзднаго училища, двумя крестянскими мальчиками изъ с. Добрина, Боровскаго уѣзда. Молитвы отъ лихорадки, отъ упорѣза. Домовой. Лѣшій. Летунъ.

428. — Примѣты. ЖСтар. XI., 309—311.

Отъ урожденцевъ Тверской губ.

429. **Богдановичъ А. Е.,** Пережитки древняго міросозерцанія у Бѣлоруссовъ. Этнограф. очерки Гродно. Ц. 60 коп.

430. **Коршъ Ѳ.,** О русскомъ народномъ стихосложеніи
5. 1901, стр. 121. (Сборникъ Акад. LXVII., Nr. 8.)

I. Былины. 1. Ударенія въ языкѣ русской народной поэзіи (46 сл.). Суще
льныя. Отдѣльныя слова (74 сл.). Существительныя съ подвижнымъ уда-
гъ. Женскій родъ (90 сл.).

431. **Зеленинъ,** Д-ръ, Новыя вѣянія въ народной поэзіи.
901, стр. 15. Ц. 25 к.

432. **Львоскій Л.,** О бѣлорусской пѣснѣ. Живописная
я, Nr. 11, 163—166.

433. **Филиппов А.,** О русской народной музыкѣ.
описная Россія 1901. Nr. 52.

434. Дѣтскія пѣсни русскія. Р. Ф В. XLV., 340 сл.

Дополненія къ дѣтскимъ пѣснямъ въ сборникахъ Безсонова и Шейна.

435. **Баловъ А.,** Колыбельныя и дѣтскія пѣсни и дѣт-
: прибаутки, записанныя въ Пошехонскомъ уѣздѣ,
славской губ. ЖСтар. XI., 116—120.

436. **Богоразъ В. Г.,** Областной словарь Колымскаго
скаго нарѣчія. Собралъ на мѣстѣ и составилъ —. С.-Пб.
, стр. 346. (Сборникъ Акад. Наукъ, т. LXVIII. Nr. 4.) Срв.
. SF. II., 57, 231.

Пѣсни русскихъ порѣчанъ на Колымѣ стр. 165—325, Nr. 153. Въ настояще
находится на Колымѣ въ обращеніи, кромѣ старыхъ народныхъ пѣсенъ,
о романсовъ 20-хъ и 40-хъ годовъ, также нѣсколько малорусскихъ пѣсенъ,
енныхъ ссыльными, и даже такіе напѣвы, какъ „пѣсня Тамары" изъ Де-
и т. п." — Кромѣ сохраненія старыхъ пѣсенъ эпическихъ, игровыхъ, сва-
хъ, „колымчанинъ съ давнихъ временъ явился создателемъ особаго раз-
напѣвовъ, запечатлѣнныхъ своеобразной прелестью, которой вполнѣ соотвѣт-
гъ наивная и безыскуственная поэзія полу-импровизированныхъ словъ пѣсни."
арины Nr. 1.—12.: о Добрынѣ Микитьевичѣ, объ Алешѣ Поповичѣ, о До-
: и Маринѣ и др. 2. Игровы пѣсни Nr. 10—40, стр. 199—222. 3. Робачьи
ія) Nr. 41—47, стр. 222—226. 4. Свадебни пѣсни Nr. 48—75, стр. 227 - 243.
юсты пѣсни (любовныя и семейныя). Nr. 76—115, стр. 243—280. 6. Стары
(историческія), Nr. 116—127. стр. 281—293. 7. Разбойничьи пѣсни, Nr.
130, стр. 294—296. 8. Казачьи пѣсни, Nr. 131—139, стр. 297—306,
дыщины (полу-импровизированныя любовныя пѣсни), Nr. 140—147. стр.
316. 10. Уличны пѣсни, Nr. 148—153, стр. 317—325. 11. Загадки, стр.
331, (NNr. 103). 12. Скороговорки, стр. 332. 13. Пословицы, стр. 332—333.
азки, стр. 333—346, Nr. 5. (Четыре изъ приводимыхъ сказокъ носятъ болѣе
енѣе инородческій, а именно юкагирскій характеръ".)

437. Сборникъ Кирши Данилова. Изданіе Импер. Пу-
ной Библіотеки, по рукописи, пожертвованной въ библіотеку
емъ М. Р. Долгоруковымъ подъ редакціей П. Н. Шеффера.
6, XLVI. + 284 стр. Съ фототипическомъ снимкомъ. Ц. 1 р. 50 к.

Ref. Лит. В. II., 47. Гал. Сб. I., отд. 1, стр. 340—2 (Ю. Яворскій). Р. Фил. В. XLVI., 299—301 (Е. Карскій).

стр. III. XLVI. Предисловіе редактора; стр. 1—201. Сборникъ Кирши Данилова; стр. 202—220. Приложенія I. Письмо П. А. Демидова къ Г. Ф. Миллеру и 2. пѣсня, приложенная къ этому письму. — II. Предисловіе къ 1-му изданію 1804 г. — III. Предисловіе К. Калайдовича ко 2-му изданію 1818 г., стр. 221—283 указатели.

438. Бѣломорскія былины. Записанныя А. Марковымъ. Съ предисловіемъ проф. В. Ѳ. Миллера. М. Больш. 8°. XIII. + 618 стр. Ц. 2 р. 50 коп.

Ref. Этногр. Об. LI., 138—144. Лит. В., II., 47 сл. Міръ Божій 1901, X. В. Евр. XXXVI. год., т. III., 833—838.

439. Велико-русскія народныя пѣсни. Изданы проф. А. И. Соболевскимъ. Срв. Věstn. SF. I., 174, 487.

T. VI. Ref. Лит. В. I., 81—84 (В. Перетцъ).

440. **Сперанскій М. Н.,** Духовные стихи изъ Курской губерніи. Этн. Обозр. L., 1—66.

Авторъ въ обширномъ предисловіи говоритъ: „Собранные мною духовные стихи по содержанію новаго ничего почти не даютъ, но они любопытны, какъ образчикъ современнаго состоянія народнаго стиха, а собранныя мною свѣдѣнія при записываніи стиховъ дадутъ, м. б., не лишенные интереса матеріалы для уясненія условій существованія, сохраненія и, м. б. даже своеобразнаго развитія духовнаго стиха въ наше время." Напечатаны слѣдующіе стихи: 1. Царю Христе (о страстяхъ Христовыхъ), 2. Родъ еврейскій (распятіе и плачъ Богородицы (всего только 20 стиховъ), 3. Егорій (Храбрый), 4. Алексѣй, Божій человѣкъ (380 стиховъ), 5. Два Лазаря, 6 Михаилъ Архангелъ, 6—7. Михаилъ Архангелъ (страшный судъ), 8. Плачъ Іосифа (Прекраснаго), 9. Рождество, 10. Сонъ Богородицы, 11. Распятіе, 12. Двѣнадцать пятницъ, 13. Объ Александрѣ II.

441. **Чернышевъ В. И.,** Свѣдѣнія о народныхъ говорахъ нѣкоторыхъ селеній Московскаго уѣзда. Сообщилъ —. С.-Пб. 1900. Сборникъ Академіи, т. LXVIII., Nr. 3, стр. 174. Срв. Věstn. SF. II., 56, 224.

Приложеніе. Образцы языка, стр. 86 сл. Пѣсни, дѣтскія колыбельныя, протяжныя, хороводныя, троицкія; величальныя женатымъ, холостымъ, невѣстамъ; плясовыя, колядки, прибаутки; сказки и разсказы.

442. Великоруссъ въ своихъ пѣсняхъ... Матеріалы собранные П. В. Шейномъ. Срв. Věstn. SF. I., 174, 488.

Ref. Лит. В. I., 191 сл (В. Перетцъ).

443. **Василькова М.,** Пѣсни, записанныя въ станицѣ Ладожской, Кубанской области. Сб. Кавк. XXIX., отд. 3, стр. 86—108.

1. Бытовыя пѣсни, Nr. 1—19. 2. Любовныя пѣсни, Nr. 20—28.

444. **Карауловъ Л.,** Пѣсни, поющіяся въ станицѣ Галюгаевской, Моздокскаго отдѣла, Терской области. Сб. Кавк. XXIX., отд. 3, стр. 108—162.

Свадебныя пѣсни. 2. Любовныя пѣсни. 3. Семейныя пѣсни. 4. Военно- пѣсни. 5. Историческія пѣсни. 6. Пѣсня аллегорическаго характера. ы шуточныя и плясовыя. 8. Хороводная пѣсня. 9. Духовные стихи въ.

ɪ5. **Вольтеръ Э. А.,** Что тако Линданиса. Изв. рус. яз. 26—1331.

полненіе къ статьѣ П. Милюкова. Срв. Věstn. SF. I., 176, 503.

ɪ6. **Каллашъ В. В.,** Мелкія этнографическія замѣтки. аф. Обозр. XLIX., 166 сл.

Къ литературной исторіи легенды о Кирикѣ. — 2. Старинныя записи хъ пѣсенъ. — 3. Народныя пѣсни въ „Карманномъ пѣсенникѣ" Дмитріева.

.7. **Миллеръ Всев.,** Къ былинѣ о сорока Каликахъ ликою. ЖМНПр. 1899, ч. 324, стр. 464—500.

ıf. Зап. Шевч. XL. бібл. 5 сл.

ɪ8. **Первовъ П.,** Эпитеты въ русскихъ былинахъ. ıп. 1901 г., вып. I.—II., стр. 1—8; вып. IV.—V., стр. 9—28; I., стр. 29—36 (продолженіе будетъ).

.9. **Петровъ Н. И.,** Историко-археологическій очеркъ внска, Орловской губ., и его отношеніе къ Кіеву. Кіевской Духовной Академіи 1901 г., стр. 3—33.

жду прочимъ, авторъ касается вопроса объ Ильѣ Муромцѣ, встрѣча съ Соловьемъ-разбойникомъ произошла, по мнѣнію автора статьи, въ пре- нынѣшней Орловской губ.

ɪ0. **Потанинъ Г.,** Здунай-то, Здунай, сынъ Ивано- ЖСтар. XI, 126—128.

общена былина записанная въ Енисей. губ. и приводятся сходные мотивы; ной о Дунаѣ сличается именно русинская сказка сборника Верхратскаго вч. XXIX.

ı1. **Халанскій М.,** О нѣкоторыхъ географическихъ ніяхъ въ русскомъ и южнославянскомъ герои- мъ эпосѣ. Р. Фил. В., XLV., 318—338.

Глухоморье зеленое, островъ Кодольскій, Леванидовъ , Сорочинскія горы, Веденецкая земля, встрѣчающіяся въ ва- былины о Соловью Будимировичу у Кирши Данилова и у Рыбникова, етъ авторъ помощію разсказовъ паломниковъ, особенно „Хоженья" игу- ніила. — II. Градъ Ледіанъ — Леђан, Леђен — Легенъ въ южно- скомъ эпосѣ и городъ Леденецъ въ русскомъ, „представляетъ ій поэтическій переводъ сл. „Islant"; слово „Леденецъ" считаетъ авторъ ѣроятнымъ, что „идетъ отъ одной изъ южно-славянскихъ формъ имени града, заимствованной русскими пѣвцами изъ южно-славян. эпоса въ пе- анныхъ связей между казаками и южнославянскими бѣглецами отъ туре- иета."

452. **Янчукъ Н.,** Къ исторіи и характеристикѣ женскихъ въ въ героическомъ эпосѣ. Срв. Věstn. SF. I., 128, 38.

Rec. Зап. Шевч. XLII., бібл. 14 сл. (Ів. Франко.)

453. Русскія народныя картинки. Собралъ и описалъ Д. А. Ровинскій. Срв. Věstn. SF. I., 178, 519.

Ref. РМысль. XXII., кн. IV., библ. отд. 105—109. Ист. Вѣстн. LXXXIV., 782 сл. Изв. Вольф. IV., 14 сл. Міръ Божій 1901. I.

454. **Романовъ Е. Р.,** Бѣлорусскій сборникъ. Выпускъ шестой. Сказки. Могилевъ, стр. IV. + 528.

455. Изъ преданій и легендъ крестьянъ Васьяновской волости Кадниковскаго уѣзда. (Запис. А. Д. Неуступовымъ.) Этн. Обозр. XLVIII., 167 сл.

О строеніи церквей и п. О сотвореніи человѣка, чортъ противъ Бога.

456. **Ивановъ П.,** Толки народа объ урожаѣ, войнѣ и чумѣ. Этн. Обозр. L., 134.

Объ явленіи антихриста, изъ Кур. губ.

457. **В. И.,** Народныя присловья о городахъ и племенахъ Олонецкаго края. Зап. Вор. 1901 г. Вып. I.—II., стр. 1—10.

458. **Симони Павелъ,** Старинные сборники русскихъ пословицъ. Срв. Věstn. SF., I., 177, 515.

Ref. Зап. Шевч. XLII., бібл. 16. (Ів. Франко.)

459. **Тимошенко И. Е.,** Литературные первоисточники и прототипы трехъ сотъ русскихъ пословицъ и поговорокъ. Кіевъ 1897.

Rec. Отчетъ о XLI. присужденіи наградъ графа Уварова. С.-Пб. 1901, 32 стр. (Э. Куртцъ.)

460. Загадки русскаго народа. Сборникъ загадокъ, вопросовъ, притчъ и задачъ. Составилъ Д. Садовниковъ. С.-Пб. 1901. Изданіе А. Суворина.

Ref. В. Евр. XXXVI., т. I., стр. 857. Міръ Божій 1901. I.

Перепечатка перваго изданія изъ 1876 г.

461. **Баловъ А.,** Народныя загадки записанныя въ Пошехонскомъ у. Ярославской губ. ЖСтар. XI., 114—116.

462. **Баловъ А.,** О древне-русскихъ „некалендарныхъ" именахъ въ XVI. и XVII. вѣкахъ. ЖСтар. XI., вып. 3—4, стр. 105—115.

463. **Каллашъ Вл.,** Бѣжецкій условный языкъ. Этн. Об. кн. 45, годъ XII., Nr. 2, стр. 161.

Замѣтка из „Русскаго Зрителя" за 1828 г.

2. *Малороссы.*

464. **Гринченко Б. Д.,** Литература украинскаго фольклора. 1777—1900. Опытъ библіографическаго указателя. Составилъ —. Черниговъ. Земская типографія, стр. 317. (Hrinčenko B. D., Die Literatur des ukrainischen Folklor.)

Ref. Лит. В. II., 340; Зап. Шевч. т. XLIV., библ. 44—49 (Ів. Франко — дополненія); Кіев. Стар. LXXIV., отд. II., стр. 105—114 (Н. Шугуровъ — даетъ

большее число дополненій); LXXV., отд. II., стр. 18—20 (отвѣтъ автора); Н.-Літер. В., річн. IV., т. XVI., ч. 3, стр. 16.

465. **Зубрицький Михайло,** Причинки до істориї рекруччини в Галичині при кінци XVIII. і до половини XIX. століття. Матеріали и замітки. Подав —. Зап. Шевч. XLII., стр. 1—18.

Сообщено нѣсколько разсказовъ народныхъ и одна пѣсня рекрутская.

466. **Левицкій О.,** Очерки народной жизни въ Малороссіи во второй половинѣ XVII. ст. Кіев. Стар. LXXII.—LXXV.

Въ т. LXXV., стр. 424—440 помѣщены очерки „Колдовство и чародѣйство", „Санжаровскія чаровницы", „Порча вещей щосредствомъ колдовства".

467. **Лисовскій Аѳанасій,** Священникъ. Описаніе села Гайворона. Земскій Сборникъ Черниговъ. Губ. 1901. Nr. 8, стр. 41—54.

Ref Кіев. Стар. LXXIV., отд. 2., стр. 134. (Со словъ старожиловъ, сообщаются свѣдѣнія о селѣ — историческія, археологическія, этнографическія (обряды, сопровождающіе рожденіе, свадьбу, погребеніе — между прочимъ варіантъ думы о Савѣ).

468. Волжскій Странникъ. Волжская библіотека. Вып. I. Н. Новгородъ (1899). Тип. Губ. Правленія. Ц 40 коп.

Ref. Кіев. Стар LXXIV., отд. II., стр. 125—128 (В. Д., Очеркъ „Хуторяне" и „Полотняный пипъ" знакомитъ читателей съ однимъ изъ любопытныхъ явленій въ жизни хуторянъ-малороссовъ, разбросанныхъ на тысячи верстъ по необозримой астраханской степи.)

469. **Kaindl Raim. Friedr.,** Die Huzulen. Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, 271—272.

470. — Bei den Rusnaken am Pruth und Dniester. Beiträge zur Volkskunde der Ruthenen. Beilage zur Allgem. Zeitung. 1899. Nr. 196.

Ref. Зап. Шевч. XLI., 138—140.

471. **Łuniński Ernest,** Na Huculszczyźnie. Garść wrażeń. (Bei den Huculen.) Ateneum, 1900, t. II., s. 437—515.

Ref. Wisła XV., 385—387 (St. Zdziarski: „Rzecz ta, nawpół beletrystyczna, nawpół etnograficzna, przynosi w lekkiej formie „garść wrażeń", jaką zebrał autor pod czas pobytu swego między Hucułami w Jaremczu").

472. **Schnajder Józef,** Z kraju Hucułów (Aus dem Lande der Huculen). Lud, VII., str. 65—73, 169 - 176, 259—272. Por. Věstn. SF., I., 179, 525.

Jest to ciąg dalszy pracy rozpoczętej w „Ludzie" t. VI. (1900) Obejmuje: gadki, przysłowia, pieśni, słowniczek, wreszcie opis łowiectwa na Huculszczyźnie, wraz z dodaniem kilku dawnych modlitw. *U.*

Ref. Зап. Шевч. XXXIX., бібл. 28. (В. Г., „Найліпший з цілої праці народній календар, але й він не може рівнатися з календарем Ржегоржа.)

473. **П. П.,** „Парубоцьки громады" въ г. Маякахъ, Херсон. губ. Кіев. Стар. LXXIII., отд. II., стр. 19 сл.; LXXV., отд. II., стр. 156—8.

474. **Kaindl R. F.,** Aus der Volksüberlieferung der Bojken. Globus LXXX., Nr. 10.

О назві Бойків, вірування при будові хати, в часі Йордану, в день Андрія, Івана, на Різдво й ин., про мавки, про опришків, про останк стичної господарки і про пожите свекра з невісткою.

475. **Kaindl Raim Fried.**, Ethnographische Streif: den Ostkarpathen. Beiträge zur Hausbauforschung in Österr 74 Text-Illustrationen. Mitth. anthr. XXVIII., 223—249.

Ref. Зап. Шевч. XLI., бібл. 38 сл.

476. Чуб і чуприна. Замітка для істориків, малярів рів. Зап. Шевч. XLIV., Miscell. 3 –5.

477. **Свистунъ Ф. И.**, „Галичина могила". Сб. 1, 16—25.

О обычаяхъ при пріобрѣтеніи княжеской власти.

478. **Kaindl R. Fr.**, Dr., Ruthenische Hochzeitsgeb in der Bukowina. Zs. V. Vk. XI., 158—169, 280—286.

479. **Левицкій Орестъ**, Обычныя формы заключенія въ Южной Руси въ XVI—XVII. ст. Срв. Vĕstn. SF., I. 180, 588

Rec. Зап. Шевч. XLII., бібл. 14.

480. Къ исторіи старыхъ обычаевъ, братствъ и на Волыни. Кіев. Стар. LXXV., отд. II., стр. 15—18.

Объ отношеніяхъ къ нимъ священниковъ.

481. **Пахомовъ П.**, Різдвяні святки въ Черн Кубанскія Областныя Вѣдомости. 1900. Nr. 280.

482. **Ивановъ Ив Гр.**, Рождественскія святки на (народные обычаи предъ праздниками Рождества Христова и Года въ ст. Вознесенской Лабинскаго уѣзда), ib.

Ref. Кіев. Стар. LXXII., отд. 2, стр. 112.

483. **Kaindl R. F.**, Das Osterfest in der Bukowina zur Allgemeinen Zeitung, München 1901. Nr. 79.

484. **Балабухая Н. Н.**, „Козакъ-оборотень", козацкая пасхальная легенда; козацкія повѣрь занныя съ праздникомъ Пасхи. Южный Край, N Срв. Кіев. Стар. LXXIII., отд. 2, стр. 117.

485. Программа для собиранія коллекцій дѣ игрушекъ и матеріаловъ по дѣтскимъ играмъ вамъ. Кіев. Стар. LXXIV., отд II., стр. 13—15.

486. **Дикаревъ М.**, Замѣтки по исторіи народ таники. Этногр. Обозр. 1899.

Ref. Зап. Шевч. XXXIX., бібл. 27. (В. Гнатюк — „статя вовсім і подібним методом, як він, послугувати ся нині в фольклористиці можна, бо з того може вийти хиба баламутство, але більше нічого.)

487. **Ковалевъ К.**, Заговоръ отъ лихорадк Областныя Вѣд. 1901. Nr. 5. (К. Стар. LXXII., отд. 2, стр.

488. **Kupczanko Gregor**, Der Ursprung des Weltal den Begriffen des kleinrussischen Volkes in Öste Ungarn. Zs. öst. Vk. VII., 13—19.

489. **Милорадовичъ В.,** Украинская вѣдьма. Кiев. Стар. LXXII, 217—233.

Внѣшность вѣдьмы. Испитанiя ея и подготовленiе къ дѣятельности. Превращенiя, полеты, сборище вѣдьмъ; вредная дѣятельность послѣднихъ. направленная на личность и собственность. Обереги отъ вѣдьмъ, поимка ихъ, испытанiе водой, сожженiя, побои, увѣчья, конфискацiя имущества. Естественная смерть вѣдьмы.

490. **Kaindl Raim. Friedr.,** Zauberglaube bei den Huzulen. Globus LXXVI., Nr. 15—17. 1899.

Ref. Зап. Шевч. XLI., бiбл. 38 сл.

491. **Тулубъ П. А.,** Суевѣрiе и преступленiе. (Изъ воспоминанiй мирового судьи.) Ист. Вѣстн. LXXXIV., Вып. 3., стр. 1083—1111.

Ref. Кiев. Стар. LXXIII., отд. 2, стр. 50. (Авторъ нѣсколько лѣтъ проведшiй въ Брацлавскомъ у., Подольской губ., состоя мировымъ судьею, сообщаетъ нѣсколько фактовъ, свидѣтельствующихъ о томъ, насколько сильно коренятся еще въ народѣ суевѣрiя — вѣра въ вѣдьмъ, чары, наговоры и нашептыванья).

492. **Яворскiй Ю.,** Изъ галицко-русскихъ народныхъ повѣрiй. ЖСтар. X, 589 сл.

1. Переступень (Mandragora), 2. Богыня.

493. **Nemes Mihaly,** A ruthén nephit köréből. Ethnographia II., 352—356.

Из суевѣрiй малорусскихъ (ком. Мармарошъ, Угля).

Народная литература.

494. **Ariel N. Z.,** La poésie populaire des Petits-Russiens. La Fronde, Paris.

Ref. Кiев. Стар. LXXV., отд. II., стр. 125 сл.

495. Розвiдки Михайла Драгоманова про украïнську народню словеснiсть и письменство. Срв. Věstn. SF. I., 128, 36.

Ref. Nár. Sb. VII., 189 сл.

496. **Яворскiй Ю. А.,** Къ исторiи галицко-русскихъ колядокъ. Львовъ. Изданiе Галицко-русской Матицы. 37 стр. Отт. Гал. Сб. I., отд. 1., стр. 140—160, 198—214.

Ref. Лит. В. II., 251.

О „тщательности“ изданiя текстовъ въ сборникѣ Головацкаго „Народныя пѣсни Галицкой и Угорской Руси.“

497. **Бѣлозерскiй О.,** Родина. Сестра. Люблянка. Земскiй Сб. Черниговъ. губ. 1901, Nr. 1.

Ref.. Кiев. Стар. LXXII., отд. II., 189 (небольшiе экскурсы въ область народнаго творчества — лирическихъ пѣсенъ.)

498. **Kołessa Aleksander,** Ukraińska rytmika ludowa. Por. Věstn. SF., I., 132, 554.

Ref. Lud. VII., 227—228 (St. Zdziarski); Przegl. Powsz. LXIX., 114 (tenże); Зап. Шевч. XLII., бiбл. 30 (Iв. Франко).

499. **Томашівський С.**, Маруся Богуславка в україн-
й літературі. Історично-литературный нарис. Лит.-Н. Віст.
, ч. 2, стр. 201—208; XIV., ч. 2, стр. 18—37, 66—98,
-133.

Народная дума и ея литературныя обработки.

500. **Лисовскій А.**, О малорусскихъ народныхъ ду-
. Придніпровскій край. Nr. 1135.

Ref. Кіев. Стар. LXXIII., отд. 2, стр. 60.

501. **Яворскій Ю.**, Преданіе о смерти Костя Джуло-
ь и его источники. Сб. Гал. I., стр. 171—176.

„Просто одинъ изъ популярнѣйшихъ сюжетовъ международной словесности".

502. Современныя народныя пѣсни. Сообщилъ В. Г.
іа. Сб. Гал. I., отд. 1., стр. 256—258.

1. Пѣсня о боснійскомъ походѣ 1878 г. 2. Пѣсня объ убіеніи императрицы
веты.

503. **А. П.**, Современные бандуристы и лирники въ
гавской губерніи. Полт. Губерн. Вѣдом., 1901, Nr. 219.
. Стар. LXXV., отд. 2., стр. 124.)

504. Угро-русски народни спѣванки. Издалъ Михаилъ
эль. Т. I. (Спѣванки марморошски.) Будапештъ. Печатня Обще-
Франклинъ, стр 320, 16°. Ц. 3 к 45 фил.

Ref. Ethnographia XII., 422—424; Н.-Літер. Віст. XV., ч. 3, стр. 9 сл.

505. Угрорусскія народныя пѣсни. I. Пѣсни записанныя
влѣ Чертежѣ, Габурѣ, Земплинскаго комитата, въ с. Сухой,
мяскаго комитата. Сообщилъ Р. Ю. Геровскій. Сб. Гал. I.,
87, 177—179.

506. **Коробка Н.**, Колядки и щедровки, записанныя
Волынскомъ Полѣсьи. ЖСтар. XI., 261—296.

507. **В. Г.**, Нові народні пісні. Літ. Н. Віст., XIV., ч. 2,
3—5.

Найглубші сліди в народній поезиї полишала останніми часами еміграция,
а заморска (до Сполучених Держав, до Канади, до Бразилії). Вона викли-
ю одну, не кілька, але цілий цикль пісень . . ."

508. **Мельниковъ Лук.**, Малорусскія народныя пѣсни
„панщину" и „волю". Кубанскія Областныя Вѣдомости.
. Nr. 42—43.

Ref. Кіев. Стар. LXXIII., отд. 2, стр. 59 сл.

509. Подольская пѣсня о панщинѣ. Кіев. Стар. LXXII.,
II., 140—144.

510. Недостойный Иванъ, сынъ Николая. Пѣсни ре-
:ки, любовни и жартоблыви. Собраны въ гусятинскомъ повѣтѣ
устъ народа. Коломыя 1900. Накладомъ М. Бѣлоуса, стр. 96,
ц. 20 сот.

511. Русско-народнӣ колыбельнӣ пѣсни. Собравъ изъ › женщинъ Михаилъ Ив. Бѣлоусъ. Коломыя. Черенками и на-.омъ М. Бѣлоуса, стр. 48, мал. 8⁰.

Реф. Н.-Літ. Вѣстн., річник IV., т. XVI., ч. 3, стр. 7.

512. Народная пѣсня о Шевченкѣ. Кiев. Стар. LXXIII., 2, стр. 81 сл.

„Это только npiуроченная къ Шевченку общеизвѣстнаго типа рекрутская я".

513. Украинская пѣсня на китайской границѣ. Кiев. р. LXXII., отд. 2., стр. 18.

Образчикъ вырожденія украинской пѣсни въ обыкновенную солдатскую ю.

514. **Гай-Сагайдачная Ек.,** Три царя. Южный Край. 6877.

Автору удалось видѣть въ Чугуевѣ мистерію „Три царя" въ исполненіи ічей труппы; запись этой мистеріи и дана ей въ упомянутой газетѣ. (К. Стар. :II., отд. 2, стр. 112 сл.)

515. **Верхратский Іванъ,** Знадоби для пізнаня угорско-ьких говорів. Б. Взорцї бесїди угорских руснаків. Зап. вч. XLIV., стр. 113—224. Срв. Věstn. SF. II., 59, 246.

1. Повірки і оповіданя (113—171). 2. Загадки і присліви (приговарки) -182. 3. Пісні, 182—224.

516. **Гнатюк Володимир,** Етнографічні материяли горської Руси. III. (Этноґр. Зб. IX.)

Ref. Nár. Sb. VII., 211—217 (J. Polívka).

517. **Роздольський Осип,** Галицькі народні казки. 26—77 (Этноґр. Зб., VII.)

Ref Zs. öst. Vk. VII., 93 - 98, 130—134 (J. Polívka).

518. **Гринченко Б. Д.,** Изъ устъ народа. Срв. Věstn. SF., 188, 568. Реф. Н.-Літ. Вѣстн., річн. IV., т. XIV., ч. 3, стр. 26.

519. **Маркевич Олексій,** Сотворенне жінки. (Пародія.) Шевч. XXXIX., Misc. 5 сл.

Срв. Revue de trad. popul. II., 485 (лит.); Federowski, Lud białoruski I., Nr. 781.

520. **Кравченко В. Г.,** Якъ почалы робыты горилку. ынь Nr. 279 (1900). Сл. Кiев. Стар. LXXII., отд. 2., стр. 112.

521. Озеро Свитязь и народныя преданія о немъ. з. Стар. LXXII., отд. II., стр. 144—150.

522. Конотопская старина по устному преданію. з. Стар. LXXII., отд. II., стр. 1—3.

Мелкіе разсказы изъ народной жизни.

523. Галицько-Руськи народнї приповідки. Зібрав, рядкував і пояснив Др. Іван Франко. Вып. I. (А — Відати.) Этн. ›. Т. X. У Львові. Накладом Товариства ім. Шевченка, стр. 200.

(Sprichwörter galizischer Ruthenen, gesammelt, geordne
von Dr. Ivan Franko.)

Sebráno tu již 2922 přísloví. Bohatý kommentář sestav
namnoze několikasvazkových spisů a publikací, namnoze ze st

E. Polacy.

524. **Protokoły obrad** sekcji IV. (Etnografj historyków polskich. (Por. Věstn. SF. II., s. 7., Nr tom. II., str. 106—125.

525. **Dropiowski Wł.**, Pierwsze ślady zaję częścią ludową. (Por. Věstn. SF. II., s. 143, Nr. 6

526. **Łopaciński Hieronim,** Kilka szczegółó czych ze „Wspomnień młodości" K. Brodziń ethnographische Einzelnheiten aus den Jugenderinnerungen v Wisła XV. 723 i nast.

527. **Weyberg Z.**, Muzeum Tatrzańskie i skiego. (Das Tatra-Museum in Zakopane.) Wisła XV.,

Jest to pobieżny opis zbiorów Muzeum im. Chałubińskie

528. **Romer Eugienjusz,** Dr., Rola rzek w hi grafji ludów. (Die Flüsse in der Geschichte und Völker.) Lwów, in 8°, str. 23.

Ref Książka I., 257 (P. Dąbkowski).

529. **Gorzycki Kazimierz,** Dr., Zarys społec państwa polskiego. (Por. Věstn. SF. II., 145, Nr.

W pracy tej autor poświęca osobne rozdziały rozwojow nemu i społeczno-gospodarczemu państwa Polskiego. Również „Rodzinę".

530. **Smoleński Władysław,** Szlachta w świe opinji, w tegoż autora: „Pisma historyczne". T. Adel in eigener Beurtheilung.)

Rozprawa ciekawa i ważna dla charakterystyki obyczajów

531. **Snitko J.**, Zarys pojęć o narodzie. (Ab vom Volke.) Lwów, nakł. autora., skład gł. Gubrynowicz i str. III + 528.

532. **Gloger Zygmunt,** Rok polski w życiu, tra przedstawił... (Das polnische Jahr in Leben, Üb Lied.) Z 40 rycinami. Warszawa, J. Fiszer, druk. W. I w Krakowie 1900, in 4, str. 385. Por. Věstn. SF. I.,

Ref. Książka I., 53 (Ign. Chrzanowski: „szereg wyjątków nych i poetycznych dawnych, nowszych i spółczesnych pisar obyczaj polski (wigilja, kolędy, jasełka, prima aprilis, pisanl sobótki, dożynki, polowanie, wróżby, zaduszki i t d.). Wybór po jest trafny i celowi odpowiadający"); Niwa polska Nr. 2. (ks Ateneum, czerwiec (T. J. Hodi); Słowo (warsz.) Nr. 1.

loger Zygmunt, Encyklopedja staropolska ilustrotrirte altpolnische Encyklopädie.) Warszawa, druk. P. Laskauera ego, in 8°, tom I. (1900), str. 316 + 2 nl., t. II. (1901), I.

neum t. I., 639 (Al. Brückner); Kurjer warszawski Nr. 23 (Al.

ictwo naukowo-popularne, przeznaczone dla szerszych warstw, ową posiada małą. U.

ytelnictwo ludowe. Przyczynki K. Radosławskiego, A. Karliń- XV., 489 i 619 i nast.

echomska W Bogumiła, Mazury z pod Kamienia. n aus der Umgebung von Kamień in Galizien.) Wisła XV.,

pisze o Mazurach (tryb życia, zwyczaje, obyczaje, ubiór etc.), za- miasteczka położone pomiędzy Rzeszowem a Rozwadowem w środ- U.

rka Stanisław, Skulscy „Ochweśnicy". Wisła XV, .. (Por. Věstn. SF. II, s. 65, Nr. 299.)

tkowski Leon, Gościccy Papaje w świetle podań .ch. (Die Papajen von Gościce im Lichte der Überlieferung Visła XV., 273—284.

agiera Jan Fr., Papaje a Wilamowicanie. Wisła XV.,

ywołana pracą L. Rutkowskiego p. t. Gościccy Papaje (por. mowice — miasteczko w Galicji Zachodniej. U.

dkowski Ignacy, Wieś szlachecka Gościce. (Das Gościce.) Wisła XV., 734—738.

ście w pow. Płońskim, gub. Warszawskiej (cf. Nr. 587). U.

ziarz Stefan Ks., Cech garncarski w Sokołowie zowa). Lwów 1899, str. 54.

iżka I., Nr. 8 (J. K. Kochanowski); Kwart. histor. XV., 228—230 zdro).

saki. Notatna etnograficzna. Wędrowiec Nr. 7.

opiński B., Opryszki czyli „zbójnicy" karpaccy. in den Karpathen.) (Z rysunkiem.) Tygodnik ilustr. Nr. 29.

u- und Kunst-Denkmäler der Provinz Ostpreussen. uernhaus).

lach włościan polskich w Warmji, na Mazowszu pruskim i w Pru- U.

awrzeniecki Marjan, Chata. (Das Bauernhaus.) Przyczy- V., 77.

lka, Styl zakopiański. (Der Stil von Zakopane.) Kraj

dzikowski Stanisław Eljasz, Dr., Styl zakopiański. Zakopane.) Wyd. drugie, znacznie powiększone, z licznemi

w tekście i na osobnych tablicach. Kraków-Warszaw
ludoznawcz. we Lwowie, str. 59. Por. Věstn. SF. I., 18
ążka I., 458 (A. Austen).

'awrzeniecki Marjan, Fragmenty budownictwa
(Fragmente von Holzbauten.) (Z rysunkami.) Wisł

'awrzeniecki Marjan, Dzwonnica i wspornik
'isła XV., 27.

a z r. 1752 we wsi Mogile pod Krakowem; wspornik z k
go z r. 1558 w Boguszycach pod Rawą.

oroszkiewicz J., Strój narodowy w Polsce.
- Żupan. — Kontusz. — Spodnie. — Obuwie. — Cza
able. — Czamara. — Kapota. — Stroje przygodne
in Polen.) Kraków, in 8⁰, str. 72 (odbitka z „Prz
ow." z r. 1900).

ążka I. 363 (Ksaw. Chamiec).

latejko Jan, Ubiory w dawnej Polsce. (Die T
en.) Warszawa. Nakł. B. Wierzbickiego i Sp., druk.
Wrotnowskiego, in 4⁰, 90 tablic z tekstem.

zawiera około 700 rysunków postaci w strojach dawnych
szczanie, rzemieślnicy, włościanie) podług dokumentów,
razów, grobowców i t. p., a więc źródeł autentycznych R
od r. 1228) do roku 1795.

latiakowski Władysław, Zdobienie i sprzęt
na Podhalu. Zarysy życia ludowego, poprzedziwsz
a wydał dr. med. J. Peszke. Warszawa, z zapom. k
. E. Wende i Sp. Druk P. Laskauera i W. Babick
nl. + XCI. + 176 z 2 podobiznami autora, 65 t
50 rycinami.

ążka I., 300/1 (A. Austen). Praca ta przynosi sporo cenne
jału. Dokładne rysunki podnoszą znaczniej jej wartość.

dziela Seweryn, Cepy. Lud VII., 272—275.

adnego opisu cepu i sposobu przygotawiania dołączył aut
tjonarjusz.

opaciński Hieronim, Pisanki (Przyczynki). Wisł
.

Młynek Ludwik, Pisanki wielkanocne w Za
ji. Lud VII., 176.

Młynek Ludwik, Figurki z soli. (Salzfiguren.) Wis

traktuje o wyrabianych przez górników w Wieliczce f

ąkowski Klemens, O dawnych zabawach cech
ich. (Die alten Innungsspiele in Krakau.) Wisła X

»at. też A. M.(ajewski): Drobny przyczynek do artykułu ›wskiego „O dawnych zabawach i t. d." Wisła XV., 748.
ıiem autora „Konik Zwierzyniecki" niema nic wspólnego z widowi-gijnemi, lecz jest samoistną zabawą cechu włóczków zwierzynieckich. *U.*

. **Gloger Zygmunt**, Obrzęd weselny polski z pieś-. przemowami. (Ein polnischer Hochzeitsbrauch mit Gesängen ›rachen.) Warszawa. Księgarnia polska, druk. J. Jeżyńskiego, in .23.

r ów wydał autor, jak pisze w przedmowie, w tym celu, aby „dzieci ›jców nie zapomniały", aby więc mógł służyć za przewodnika co iewać przystoi. Naukowej zatem wartości zbiór ów nie posiada. *U.*

Rumel Aleksandra, Obrzędy weselne we wsi Masie. ›bräuche im Dorf Masie.) Wisła XV., str. 7. i nast.

. **Sawicka Stanisława**, Opis wesela w Biedrzychowie. ›beschreibung aus Biedrzychów.) Wisła XV., 566—579.

ı Biedrzychów w pow. Opatowskim gub. Radomskiej. Do pieśni we-›dane są nuty. *U.*

. **Gustawicz Bronisław**, Gregorjanki czyli gregoły. 324—325.

Sobótka. (Johannisfeuer.) Przyczynki Ign. Piątkowskiej, M. R. ›kiego. Wisła XV, 83, 217.

. **Lepszy Leonard**, Lud Wesołków w dawnej Polsce. .899, in 8°, str. 116.

Tygodn. ilustr. Nr. 32 (*l. s. k.*); Wisła XV., 95—98 (J. F. Gajsler: L. jest wiązanką rozmaitych zwyczajów, nader dla ogólnego poglądu niestanowi ona jednak dokładnego dla specjalisty materjału, bo autor est obeznany z historją i lingwistyką"). *U.*

Smołka J., „Konik Zwierzyniecki" a zabawy ludowe n boliwijskich „Armara" i „Lanclos". Lud VII., 7.

. **Kiuka**. Przyczynek M. R. Witanowskiego. Wisła XV., 76 i 205.

Wiara, wierzenia, przesądy i t. p. Jak sobie lud wyobraża iata nadprzyrodzonego. Przyczynki M. Wawrzenieckiego, Ignacji ›iej, St. Zdziarskiego. (Wie sich das Volk das Wesen des Übervorstellt.) Wisła XV., 83, 501 i 633 i nast.

Bruchnalski Wilhelm, Dr., Djabeł w Okszy 1649 r. fel in Oksza im J. 1649.) Lud VII., 146—150.

a — to „Generosorum Reiorum avita et haereditaria possessio", mia-posadzone" przez praojca poezji polskiej, Mikołaja Reja w r. 1564, długi było siedliskiem protestantyzmu. *U.*

. **Gustawicz Bronisław**, Zabobony myśliwskie. (Jäger-e.) Lud VII., 282 i nast.

. **Jaworski Józef**, O przesądach i zwyczajach ludu ›, dotyczących pomocy dla rodzących, oraz opieki nad noworod-réślił . . . Odbitka z „Krytyki Lekarskiej". Warszawa 1901, str. 15.

569. **Kaczmarczyk Karol,** Proces o „czarostwo" w r
i 1689. (Ein Hexenprocess aus dem J. 1688 und 1689.) Lud VI
i nast.

Są to wyciągi z aktów archiwum miejskiego w Wiśniczu Nowym
zachodnia).

570. **Kolbuszowski,** Z wierzeń ludowych. (Aus dem
glauben.) Tygodnik Narodowy Nr. 38 i nast.

571. **Lecznictwo ludowe.** (Volksmedizin.) Przyczynki Dra S
skiego, M. R. Witanowskiego, Marji Skawińskiej, Melanji Parcz
K. Stołyhwy, M. Wawrzeckiego. Wisła XV., str. 75, 205, 357, 61

572. **Majewski Erazm,** Pszczoła w pojęciach i prakt
ludu naszego. (Die Biene in der Auffassung und dem Lel
polnischen Volks.) Wisła XV., 424—435.

573. **Majewski E.,** Słownik nazwisk zoologicznycl
tanicznych polskich. I.—II. Warszawa 1894—1900, in 4⁰.

Ref. R. trad. pop. XVI. 215 sl. (W. Bugiel).

574. **Młynek L.,** Zarys pierwotnej religji Lachów
podań ludowych. Lud V. (1899), str. 53 i nast.

Ref. Lud VII., 228 (J. Świętek).

575. **Piątkowska Ignacja,** Pamięć o zmarłych (przy
(Die Erinnerung an Verstorbene.) Wisła XV., 485.

576. **Pojęcia ludu o przyrodzie.** (Naturauffassung des
Przyczynki W. Grab., Ign. Piątk i Aleksandry Rumel. Wisła XV.

577. **Rostafiński Józef,** Średniowieczna Historja Nat
(Symbola ad Historiam Naturalem medii aevi.) Systematyczne zes
roślin, zwierząt, minerałów, oraz wszystkich innego rodzaju leków p
używanych w Polsce od XII. do XVI. w. Nakładem uniwersytetu J
skiego. Kraków 1900. Część I. Str. XXI + 605 + 4 tablice fa
Część II. Materjały źródłowe do słownictwa przyrodniczego. Str. 3

Rec. Wisła XIV., 655–669 (E. Majewski. — I. tom zawiera właściw
t. j. zestawienie nazwisk średniowiecznych w tym znaczeniu, do jakiego
autor. — II. obejmuje cały materjał podstawowy, t. j. cały zasób nazw
danych badaniu, w oryginalnej jego postaci i bez wyjaśnień. — Recenzen
w dziele sporo różnorodnych usterek oraz stron słabych. Główna ujemn
dzieła jest układ niedogodny dla użytkujących.)

578. **Smoleński Władysław,** Wiara w życiu społecze
polskiego, w tegoż autora: „Pisma historyczne" tom I. (Der
im Leben der polnischen Nation.)

Rzecz dla historji wierzeń i zabobonów bardzo ważna.

579. **Udziela Seweryn,** Świat nadzmysłowy ludu Kr
skiego, mieszkającego po prawym brzegu Wisły. Wielkoludy, cza
i czarownicy. Choroby. (Die Übersinnliche Welt des Volkes aus c
gebung von Krakau.) (Odbitka z XIV. t. Wisły.) Warszawa, in 8⁰,
Por. Věstn. SF. I., 186, 600.

Ułaszyn Henryk, Na Babią górę. (Nach Babia-góra.) olski, październik 54—73 (też nadbitka, str. 20).
ıazeta warszaw. Nr. 304 (Gozdawa).

Witowt, Kilka przesądów ze wsi Turowa (pow. (Aberglauben aus dem Dorfe Turow; Kreis Radzyn) Wisła XV.

Zdziarski Stanisław, Skarby Tatrzańskie. (Die Schätze ·birge.) Wisła XV., 590—594.
wyjątki z rękopisu, traktującego o „wirgułach", mających wskazać ırach tatrzańskich skarby. Są tu również i odpowiednie modlitwy.
U.

Poezja ludowa.

Zdziarski Stanisław, Pierwiastek ludowy w poezji XIX. wieku. Studja porównawczo literackie. Warszawa, nakł. ı Sp., drukar. Ludowa we Lwowie, in 8⁰, str. VII. + 590. n. SF. II., s. 143, Nr. 617.)

Gawin Tomasz, Teksty w gwarze zaczarnieńskiej: ı. SF. II., s. 64, Nr. 280.)
. A. Opowiadania, str. 37—46. 1. Kśożе Roman = Robert djabeł. órka i paśirb'ica = Grimm KHM Nr. 13. 3. Pastušek = Kolberg Lud , Nr. 56, Wisła 1894, str. 437. 4. „O śedmuch córkach". Por. Köhler I., 137 „la dame corrigée". 5. Powitania, zmówiny na wesele. — 3—50.

Witek Jan, Teksty i spostrzeżenia gwaroznawcze :no-wschodniej okolicy Tarnowa. (Por. Věstn. SF. II., 289.
str. 3—10, 31—33. 1 Pajscyzna ji rok śtèrdźejsty susty. 2. Cygany. panu Jezusu, a) Grimm KHM Nr. 81, ČČM. 1892, 484 i nast., b) = Swiętek ski, str. 324, Nr. 6, 7, d) Gåtka uo vilku. — 5 Strachy. 6. Miernik — ni, str. 32. Bracia, mądry i głupi — Ciszewski Krakowiacy, Nr. 151.

Wysłouchowa Marja, Z ust górala Zakopiańskiego. Munde eines Bergbewohners von Zakopane in Galizien.) Lud VII., (Por. Věstn. SF., s. 65, Nr. 290.)
ıwieść po cem zwane Zakopane. 2. Przypowiadka koło boginek. Por. znaczeniu badań powiastek ludowych, str. 10. — 3. O topielcach. — ojnym juhasie.

Ciechanowski Stanisław, Pieśni śląskie z okolic .. (Schlesische Volkslieder aus der Umgebung von Teschen.) , 473—742.

Korotyńska Z., Pieśni ludowe, zapisane we wsi .e. (Volkslieder aus dem Dorfe Zapniów; Gouw. Radom.) , 739—742.
Zapniów — w pow. Iłżeckim, gub. Radomskiej. U.

Kościałkowski St., Pieśni ludowe z powiatu sokól- Volkslieder aus dem Kreise Sokół.) Wisła XV., 463.

590. **Iremsky,** Horařské spevky. Sb. mus. slov. VI.

Z horní Oravy, písně polské.

591. **Muszyński Stanisław,** Pieśń o Ameryce. (Ein Amerika.) Wisła XV., 197 i nast.

592. **Rumel Aleksandra,** Pieśń dożynkowa. Wisła X

Pieśń zapisana we wsi Masie powiatu Białostockiego.

593. **Semkowicz Władysław,** Krakowiaki (wieś wiat brzeski). (Krakowiak-Lieder.) Wisła XV., 202 i nast.

594. **Najnowsze Krakowiaki.** (Die neuesten Krakowia Wydanie 13. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltina, in 16° str.

Wydanie dla ludu; zawiera 700 czterowierszów.

595. **Milewska Jadwiga,** Kołysanki z Ciechano Wisła XV., 17—26.

Do tekstu kołysanek dodane nuty (melodja).

596. **Piątkowska Ignacja,** Kołysanka (przyczynek). lied.) Wisła XV., str. 218.

597. **Iwanowski Jerzy,** „Betlejki" w powiecie gub. wileńskiej. Wisła XV., 401 i nast.

598. **Les villes englouties.** R. trad. pop. XVI.

Tradice sebrané z různých krajů Mezitím z Poznaně str. 1· 189 sl., 194, 328 - 332.

599. **Bąkowski Klemens,** Dr., Podania i legiendy Kr zebrał . . . (Odbitka z Kalendarza krakowskiego Józefa Czecha). W Nakładem wydawnictwa. Drukarnia „Czasu". 1899. 8° m., str

Ref Kw. H XV., 56. (St. Zdziarski: „. . . jako praca mająca pularyzowanie historycznych podań krakowskich, ma rzecz Dra I swoje znaczenie")

600. (**Baudouin de Courtenay Jan**), Mélanges pol russes. Variantes de textes polonais publiées dans les vc Kryptadia (*Κρυπτάδια*). Paris, H. Welter, in 16°, str. 32.

601. **Gonet Szymon,** Opowiadania ludowe z Andrychowa. Por. Věstn. SF. I., 191, 646.

Ref. Zs. öst. Vk. VII. 195 199 (J. Polívka).

602. **Janowski Al.,** Tworząca się legienda. (Die e Legende.) Wisła XV., 200 i nast.

Historja o duchach, nawiedzających śpichrz.

603. **Kucz Marjan,** Głaz czartowski. (Der Teu Wisła XV., 354—356.

Podanie ludowe z Wielogóry w pow. Sandomierskim, gub. Rad

604 **K. Z. A.,** „Przepowiadki" z Józwowa w p Lubelskim. Wisła XV., 15—16.

605. **Malinowski Lucjan,** Powieści ludu polsk Śląsku. Część II. Śląsk górny. (Polnische Volkserzählungen aus

erschlesien.) Materjały antrop.-archeolog. i etnograf. Akad. Um. ział etnograficzny, str. 3—372.

Młynek Ludwik, „Benedyk". Zs. öst. Vk. VII. 253—255.

povësti o chlomku „Benedyk" zvaném u m. Podgórze, slavnosi

Ohr J., Legienda o Wahlu u żydów. (Die Wahl-Legende den.) Ateneum, marzec, str. 627—639.

Piątkowska Ignacja, Zamek Sieradzki w historji i po- ıdowej. (Die Burg von Sieradz in Geschichte und Volksüber- Lud VII., 113—128.

ıa opracowane literacko, dla etnografji zatem przedstawiające bardzo ść. *U.*

Przyborowski Walery, War i Sawa (legienda warszawska) ıtora „Z przeszłości Warszawy". Szkice historyczne. Warszawa, . Dubowskiego, in 8°, str. 262.

Sawicka Stanisława, Bajka o Paluszku. Wisła XV., ,

zapisana w gub. Siedleckiej (wieś Czerśle powiatu Łukowskiego). *U.*

Skowronek Fritz, Regestrierung einiger selbstge- er masurischer Fabeln. Breslauer M.-Ztg. Nr. 328.

Skrzyńska Kazimiera, Baśni z okolic Zamościa gostawu. (Volkserzählungen aus der Gegend von Zamość und .) Wisła XV., 713—722.

Dziecko sprzedane djabłu. Por. Cosquin II., 9, Nr. 92. — Nr. 2. Synek wą. Por. Köhler Klein. Schr. I., 565 i nast. – Nr. 3. Złoty baranek = e Johannes", Grimm Nr. 6. — Nr 4. = Аѳанасьевъ, Нар. рус. ск. Nr. 5. Pan Bóg i śmierć kumami — „jak syn dorośnie i będzie miał niech poprosi kuma-dziadka (Boga) na wesele". — Nr. 6. Małoruska

Szwedzi. Tatarzy, Turcy (Schweden, Tataren, Türken), M. R. Witanowskiego, H. Łopacińskiego, Ign. Piątkowskiej. , 83, 217 i nast.

Udziela Seweryn, Z podań i dziejów ziemi bieckiej. akładem autora. Drukiem J. Pisza. 1899, 16°, str. 30. .w. H. XV., 56 (St. Zdziarski).

Zaleski Konrad, Podania dotyczące nazw i miejsco- pow. Tomaszowskim. (Sagen über Ortsnamen im Kreise) Wisła XV., 730—734.

Goldstein H., Przyczynki do „Księgi przysłów, przy- i wyrażeń przysłowiowych polskich" S. Adalberga, racował autor „Wrażeń Ciechocińskich". (Beiträge zum „Buch wörter etc." von S. Adalberg.) Warszawa, nakł. autora, druk. wskiego. Przycz I, in 8°, str. 16.

Krček Franciszek, Dr., Przyczynek do drugiego wy- Księgi przysłów" S. Adalberga. (Beitrag zur zweiten

Auflage des „Buches der Sprichwörter“ von Adalberg.) Setka II., Lud VII., 29—43. Setka III., tamże str. 205—217.

618. **Przysłowia** (Sprichwörter). Przyczynki Jadwigi Milewskiej, R. O. (z Jana Kochanowskiego), M. R. Witanowskiego, ks. Wł. Siarkowskiego. Wisła XV., 206, 358, 371, 485, 760.

619. **Ohr Jerzy,** Przysłowia rabinów. (Rabbiner-Sprichwörter.) Wisła XV., 53, 343.

620. **Jakubiec Jan,** Przyczynki do rozmowy z głuchym. (Beiträge zur Unterhaltung mit einem Tauben.) Lud VII., str. 91—92.

621. **Jakubiec Jan,** Przyczynek do mętowania. Lud VII., 322—323.

622. **Nazwy topograficzne** (Ortsnamen). Przyczynki Marji Skawińskiej, M. R. Witanowskiego, Leona Rutkowskiego, E. Skulskiego. Wisła XV., str. 80, 216, 372, 618.

623. **Sikorski Narcyz,** O nazwach rodowych ludu tarnowskiego. Wisła XV., 243—247. (Por. Věstn. SF. II., 63, Nr. 278.)

F. Lužičtí Srbové.

624. **Černý Adolf,** Istoty mityczne Serbów łužyckich. (Die mythischen Wesen der Lausitzer Serben.) Z łužyckiego tłomaczył Bronisław Grabowski. (Odbitka z „Wisły“.) Warszawa, str. 444.

625. **Nyčka J B.,** Bludne zele. W Bluńojskej rěcy napisał —. ČM. Serb. LIV., 15—17.

626. **Handrik-Slepjanski Mato,** Slěpjanska swaŕba. Wepisał a podał —. ČM. serb. LIV., 18—37.

627. **Handrik-Slepjanski Matěj,** Wšelake wašnje a připowěski ze Slepjanskaje wosady. ČM. serb. LIV., 109—125.

628. **Handrik M.,** Wšelake starožitnostki a bajki ze Slepjanskich stron. Lužica XX., 24 st., 32.

G. Čechoslované.

a) *Češi.*

629. *Z literatury lidopisné.* Naše Doba. VIII., 616—620.

Bibl.-krit. přehled novějších čes. spisů folklor.

630. **Pátek F.,** Česká literatura lidová. ČLid X., 247 sl. 332—334, 411—412, 481—487. Česká literatura lidovědná 1898—1900. Další dodatky k české literatuře lidovědné, ib. XI., 111 sl.

631. **Bartoš Fr.,** Ze života moravských Slováků. Slovensko. 106—119. (Viz Věstn. SF., II., 7, 57.)

1. Sídla. 2. Kroj. 3. Zvyky. 4. Kmenová povaha. 5. Zpěv, hadba a tanec

Čečetka F. J., Od kolébky do hrobu. Lidopisné obrázky
ska. Se 42 vyobrazeními. V Praze. Cyrillo-Methodějská knih-
nakladatelství V. Kotrba 1901, str. 246. C. 3 K.
aše Doba VIII., 617 sl.; ČLid XI., 63.

Čečetka F. J., Jak to v našich obcích chodívalo. Kul-
z doby poddanství na Dymokursku. Vlast XVII., 456—461,

í poměry na poč. XIX. stol. před zrušením roboty.

Čečetka F. J., Hosté do vsi. Kulturní obrázek z uplynu-
Obrázk. Revue II., 7 sl., 24 sl.

— Na vsi před 100 lety. Kulturní obrázek z konce
, ib. 150.

Hamza Frant., Dr., Zálesí. Poznámky povahopisné. V Praze,
).

Lid XI., 160. (Č. Zíbrt.)

Adámek K. V., Dr., O hlineckých horách. Příspěvek
. Čpř starož. čes. IX., 35—44, 90—97.
ích výročních, o vánocích (koledy), v den sv. Doroty, sv. Matěje,
iškary), na smrtelnou neděli (vynášení smrti), o velkonocích (koledy);
á (91 sl.), hry dětské, pověsti místní.

Mašek Ign. B., Příspěvky národopisné a dialektické
ích knih fary Kníťovské. ČLid. X., 324—326, 366—369.

Rozum K., prof., Ze života lidu českého. Národopisné
iterialy. (S 9 vyobr.) ČLid XI., 120—129.
k (svět), třesolka a zahrádka mezi dětskými dárky na sv. Mikuláše.
Krista Pána a divadlo o příchodu slavných tří králů do Betléma.
kování Nebeklíčů (se 4 vyobr.). 4. Stavby dřevěné na Podřipsku.

Slavičinský J. M., U Křúpalů. Valašská povídka ze starého
K., 296—304, 369—384, 463—474. Srv. Věstn. SF., II.,

— Na schodě. Druhý samostatný oddíl valašské povídky
.", ib. XI., 44—50, 90—96, 132—135. Srv. Věstn. SF., II.,

Šebestová Aug., Lidské dokumenty a jiné národopisné
ky. Srv. Věstn. SF., I., 193, 678.
Nár. Sb. VII., 206; Č. Mor. Mus. M. I., 72—75 (Fr. Rypáček).

— Lidová kritika mých „Lidských dokumentů",
2 sl.

- Dětské i jiné rozmluvy. Nové lidské dokumenty, ČLid
94, 410—411, 442—444.

Procházka Karel, O dětech na Novostrašecku. Obrázk.
247 – 251, 281—3, 296—301.
ivky, říkadla, modlitbičky, pohádky a pověsti, hry, žákovská slavnost
hoditi o sv. Mikuláši „peruchtou", koledování, vynášení smrti, po-

646. **Kvaňa Jos.**, Hanácké typy od Tovačova. (S vyobr.) ČLid XI., 58.

647. **V. N.**, Dr., O „pijanství“ starých Čechů. ib. X., 450.

Dům a hospodářství.

648. **Houdek V.**, Dvéře domu č. 7. ve Velké Bystřici u Olomouce. ČMus. olom. XVIII., 28 sl.

649. **Rozum K.**, prof., Stavby dřevěné na Podřipsku. Píše a kreslí —. ČLid XI., 104.

650. Dřevěné a jiné stavby v okolí Blaníka kreslí Anna Roškotová, ib. 105—107.

651. **Čečetka Fr. J.**, Staré grunty. Pohled do minulosti ve středním Polabí. Obrázk. Revue II., 235—239.

Zevrubný popis i též vyobrazení některých staveb.

652. **Vyhlídal Jan**, Dřevěný kostelíček „sv. Juzafek“ v Bavorově v Pruském Slezsku. (S vyobr.) ČLid XI, 43 sl.

653. **Zíbrt Čeněk**, Dr., Dřevěné kostelíky ve Slezsku, ib. X., 314; sl. 385.

654. **Benetka Frant.**, Ze selské kuchyně české, ib. X., 235—236.

655. **Brožek Josef**, Z lidové kuchyně české Z Kozárovska, ib. XI., 88—90.

656. **Petrák Jos.**, Lidové pečivo z Podkrkonoší. (S vyobr.) Ib. 288—291.

657. **Vanklova Madlena**, Některá lidová jídla z Dřevohostic. ČMus. olom. XVIII, 66 sl.

658. **Zástěra K.**, Jídelní lístky lidu českého za doby hladu a bídy. Z archivu města Skutče. ČLid XI., 130—132.

659. **Kojecký Jos.**, Pluh. Příspěvek k jeho dějinám v našich zemích, ib. X., 263—268.

660. **Domluvil Ed.**, Prof., Eine Art ehemaliger Hausindustrie in der mährischen Walachei. (Nach „Sborník musejní společnosti ve Val. Meziříčí“.) Zs. öst. Vk. VII., 243—246.

661. **Kretz Frant.**, Hliněné selské obrázky na Slovácku. (Se 2 vyobr.) ČLid. X., 279—282.

Kroj a jeho výzdoba.

662. **Bareš Fr.**, Starodávné šaty v Ml. Boleslavi. (S 9 vyobr.) ČLid. XI., 71—84, 135—138.

663. **Fryšová Emilie**, Ornament jihočeský. Mezi lidem sebrala a nakreslila —. V Kolíně, seš. 1.—2. Sešit o 6 listech za 2 K. Srv. Věstn. SF., I., 194, 696.

Ref. ČLid XI., 62.

664. **Klvaňa Josef,** Hanácký kroj vůbec a Tovačovský část. Nár. Sb. VIII., 14—34.

665. **Klvaňa Jos.,** Studie typů a krojů na Slovensku moravm pro ethnografické museum v Paříži. (Se 3 vyobr.) ČLid 239—242.

666. — Lidový kroj na východní Moravě. Slovensko, str. -85. (Viz Věstn. SF., II., 7, 57.)

667. **Kopáč J.,** O výšivkách a vyšívačkách v Českém ·ácku. (Pokrač.) Se 16 vyobr., ČLid X., 215—218, 447—450. Srv. n. SF., I., 194, 698.

668. — Pleny, půlky a holubinky v českém Horácku. 16 pův. vyobraz.) ib. XI., 23—28.

669. **Koutný Jan,** K úpadku lidového vyšívání, ib. X., —419.

670. **Kretz Fr.,** Slovácké čepce. Sebral a slovem doprovází —. ›dopisná studie, maloval Jóža Uprka. V Praze, fol., nákladem „Unie".

671. — Slowakische Netzarbeiten. Zs. öst. Vk. VII., —168.

672. **Vyhlídal Jan,** Krojová studie z Těšínska. ČLid XI., —118.

673. **Kroboth Benj.,** Ostereier in Themenau in Niedererreich. Zs öst. Vk. VII., 20—21.

674. **Zahradník Josef,** Ostereier aus Neudorf bei Ung.·ıdisch. Zs. öst. Vk. VII., 247—250.

675. **Smutný V.,** Praktické použití studia lidové ornameny. Kuchyňka od Ježíška. (S vyobr.) ČLid XI., 107 sl.

676. **Tyršová Renáta,** O praktickém použití lidového ornantu českého. IV. Nábytek dle návrhu prof. Kouly v interieuru ské obch. a živn. komory na výstavě pařížské r. 1900, ib. X., —394.

Zvyky a obyčeje.

677. **Kostinec J.,** Chození s Řehořem na Plzeňsku. Podává přípisků rolníka-samouka J. Maška z Vodokrt —, ČLid X., 453 sl.

678. **Langová Ant.,** Slavnost sv. Řehoře v Kovarech u Zá·an (pod Budčí), ib. X., 237—238.

679. **Zítek Jan Fr.,** Dr., Žákovské slavnosti na sv. Řehoře. pěvek k lidovým slavnostem a výklad jejich podává —. Obrázk. Revue 425—427.

680. **Košťál Jos.,** Názory, pověry a zvyky v domácnosti. X., 419—421.

681. **Mikolášek-Skalský Václav,** Pověry a zvyky jihočeské. X., 446 sl.

682. **Košťál J.,** Svátky velikonoční v podání prosto·odním. Čpř starožitností čes. č. IX., 130—142.

683. **Seidenglanz Jiří,** Vození „lenocha“ na Chodsku o svátcích Svatodušních, ČLid X., 444—446.

684. **Soukup Jan,** Liščí neděle. Úvaha zvykoslovná, ib. X. 337—340.

685. **Tykač Jan,** Štědrovečerní hody, ib. XI., 152—154.

686. **Vyhlídal J.,** Smrtná neděle u dětí slezských, ib. X. 242—247.

687. **Kretz Frant.,** Horňácká svatba (s vyobr.), ČLid XI., 18—20.

688. **Zástěra Karel,** Svatby vojenské za starých časů, ib. X., 404—406.

689. **Tomíček Ant.,** Dědické právo selského lidu na Litomyšlsku v letech 1360—1648, ib. XI., 1—6.

Pověry, bájesloví.

690. **Bartoš Fr.,** Z lidopisných sbírek. ČLid XI. 118 sl.
Špírek. Můra. Divoženky.

691. **Francev Vlad. A.,** Pozůstatky česko-slovanských obyčejů pohanských v Čechách. L. P. 1840. Z literární pozůstalosti J. J. Sreznĕvského v Petrohradě podává —, ib. X., 286—288.

692. Lesní panna (žena) nebo víla? Ib. X., 335 sl.

693. **Košťál Jos.,** Lesní panny, ib. X., 205—207.

694. **Šebestová-Ledecká A.,** Hejkadlo. Ze sbírky lidových pověr, ib. XI., 54 sl.

695. **Vanklová M.,** Lidoslovné drobnosti z okolí Dřevohostic (Radkov). ČMus. olom. XVIII., 93 sl.
O světlonochoch. O hastrmanici. Věštky. Můry. Čarodejnice.

696. **Vyhlídal Jan,** Skřítek (skřotek, koltun) ve vlasech po názoru lidu českého ve Slezsku. ČLid X., 401—403.

697. **Nováček V. J.,** Dr., Amulet ze XIV. století, nalezený v chrámu sv. Jiří na hradě Pražském, ib. X., 353—354.

698. **Rosůlek Frant.,** Pověry o včelách, ib. X., 480 sl.

699. **Wawrzeniecki M.,** Procesy o czary w Czechach. Wisła XV., 391—393. (Hexenprocessen in Böhmen.)
Są to wyjątki z dzieła Józefa Svátka: „Culturhistorische Bilder aus Böhmen“ (Wien, 1879). *U.*

700. **Zíbrt Č.,** Dr., Zobrazování nejsvětější trojice skupinou tří hlav. (S vyobr.) ČLid XI., 50 zl.

701. — Délka „Krista Pana“ — ochranou proti všeliké pohromě. (S vyobr.) ib. XI., 96 sl.

702. **Čečetka F. J.,** Pověrečné léčení. Nár. Sb., VII., 134—174.

703. **Hille Jan,** Lékařství paní Řepické ze Sudoměře proti bolení zubův. ČLid X., 460—462.

704. Zápisky Jos. Jakla, svobodníka z Bud na Dolno-Kralovicku z r. 1753. Sdělil Jan Valchář. Nár. Sb. VII., 175—179.

Týkají se hlavně lidové mediciny, obsahují mimo to ještě seznam nešťastných dnův.

705. **Koudelka Flor.**, Lidové léčení dobytka. Řeč proslovená Flor. Koudelkou dne 27. května 1901 o III. sjezdu českých přírodozpytců a lékařů v Praze.

Ref. ČMus. olom. XVIII. 132 (—m).

706. **Schrutz Ondřej**, Knížka o zachování dobrého zdraví školy Salernské. (Haškovec, Lidové rozpravy lékařské. I., č. 12.) V Praze, str. 42.

Ref. ČLid XI., 63.

707. **Svoboda Ot.**, Několik staročeských rad lékařských. ČLid X., 311—314.

708. **Teplý Fr.**, Sbírání souchotin na Milčínsku, ib. XI., 156 sl.

709. **Vanklova Madl.**, Lidové léčení v okolí Dřevohostic. ČMus. olom. XVIII., 67 sl.

710. **Vitásek J. R**, Byliny léčivé v okolí Trojanovic u Frenštátu. Dle podání lidového. ČMus. olom. XVIII., 125—127.

711. **Klecanda Jindřich**, Hromové kameny (předhistorické mlaty) v XV. a XVI. věku. ČLid X., 214—215.

Literatura lidová.

712. **Spiess Bed. Vil.**, Příspěvky k bibliografii českých písní. ČLid X., 327—331, 435—438.

713. **Bartoš Fr.**, Národní písně moravské, nově nasbírané, Ve sbírku upravil —. Po stránce hudební pořádal Leoš Janáček. V Praze. Nákladem České Akad., seš. 2., str. I.—CXXXVI., 481—1196.

Obsahuje úvod „O hudební stránce národních písní moravských“ z pera L. Janáčka, ke konci přidán Obsah písní dle jejich začátků, Seznam přispěvatelů a jejich příspěvků, Krajiny a osady, kde které písně byly zaznamenány nebo svůj mají. Vysvětlení některých slov dialektických.

Rec. 1. seš. Nár. Sb. čsl. VII., 191—205. (V. Dušek.) Srv. Věstn. SF. I., 198, 755.

714. **Černý Frant.**, Z folkloristické činnosti archiváře Ant. Bočka. Čas. Mor. Mus. I., 97—101

O národních písních, zapsaných Bočkem na cestách po moravském Slovácku.

715. **Holas Č.**, České národní písně. Písně mládí. ČLid X., 407—409, 477—479. XI., 98—100.

716. **Hruška Jan Fr.**, Patero koled. Na Chodsku zapsal —. ČLid XI., 145 sl.

717. **Lego Ant.**, Pastýřské melodie Sedlčanska. Vyňatek z rukopisu „Monografie Jesenické osady“. V Praze 1900, nákl. vl. 12 str

Ref. ČLid. X., 251.

718. **Novotný V. J.**, Libické písně. Dle ústního a průvodem klavírním opatřil. Praha, 83.

Ref. ČLid. XI., 63.

719. **Weis K.**, Píseň o ruskym císaři a praj: ČLid XI., 31 str.

720. **Zíbrt Čeněk**, Píseň o potrestaných tan stol. XVII., ib X. 474—477.

721. **Adámek K. V.**, Dr., Tance lidové v okregu ib XI., 40—43.

722. **Janáček Leoš**, Některé lašské tance. Čas. 31—35, 119—123.

723. **Ponec V. S.**, České tance lidové. Z okolí H ČLid XI., 143 sl.

724. **Vlnka Jos.**, Východoslezské tance lidov

725. **Adámek K. V.**, JUDr., Divadelní hra lido vojně z XVIII. století, ib. X., 227—234, 257—262, :

726. **Zítek Jan**, Dr., Se sv. Dorotou. Kus č Obrázk. Revue II., 179.

Z Velešína u Čes. Krumlova. Důkladný popis celé hry.

727. **Bartoš Frant.**, Moravská hra o sv. Dorot ib. XI., 52—54.

728. **Bartoš Fr.**, Hanácká „opera" z r. 1757, 321, 386—390, 487—490.

729. **Hedrlín-Satalický B.**, Lesní muž. Z pově českého, ib. X., 315 sl.

730. **Zítek J.**, „Čarodějnická" knížka. Prostoı vování z jižních Čech zachytil -. Obrázk. Revue II., 400.

Verse k Göthe-ovu „Čarodějníkův učedník".

731. **Hruška Jan Fr.**, Národopisné drobty z C X., 238, 277 sl., 452.

1. Jaký sou eště hloupí ženský na sjetě. (Prostonárodní hu ská.) — 2. Mast proti peklu. — 3. Jak se někdy starávaly C těla. — 4. Jak chytávali v zimě zajíce. — 5. Vybíravý. Chleb

732. **Máchal Jan**, Několik poznámek k „Přeh lidového čtení". Nár. Sb. čsl. VII., 43—44.

733. **Osečanský Vlastimil**, Pověsti o zvonec 406—407.

734. **Pícha Josef Jan**, Pověsti o hradě Svojan chodních Čechách sebral a podává —, ib. X., 309—311.

735. **P. S.**, Légendes contemporains. R. tr. pe

Otištěna mezi jiným z časopisu „Le Temps" legenda Rudolfovi, u Čechů prý kolující, dle které nezemřel, než uteł odtud pak že se v čas vrátí, aby osvobodil Čechy a ostatní zem Podobné legendy zapsány jsou v Haliči. Srv. Národop. Sb. čsl

736. **Scholz Václav,** Paběrky z archivů domácích a cizích, ib, XI., 39.

1. Jak pomoci hospodě k hostům. 2. Z dějin pověr.

737. **Soukup Jan,** České pověsti o střevících z těsta, ib. X., 210—213.

738. **Tille V.**, Povídky sebrané na Valašsku r. 1888. Nár. Sb. VII., 45—133.

S podrobným kommentářem a rozborem podobných českých versí.

739. **Vanklová M.**, Lidové pověsti o hadech z Ořechoviček u Brna. Lidové pověsti o hadech z Těšan u Brna. Lidopisné poznámky z okolí Lipníka. ČMus. olom. XVIII., 129 sl.

740. **Zíbrt Čeněk,** Dr., Pověsti o křížích, otištěných ve dřevě. ČLid X., 439—442.

741. **Zítek Jan,** Kýchajícího pozdrav. Pověsť jihočeská, ib. XI., 87 sl.

742. **Zíbrt Čeněk,** Dr., Illustrace českých pověstí z r. 1787. (Se 4 vyobr.), ib. X., 207—209.

743. **Konopas J. E.**, Lidové modlitbičky, v okolí boleslavském sebrané, ib. XI., 34—36.

744. **Zíbrt Čeněk,** Dr., Kšaft a poručenství Vepřka Korokota. Středověká žertovná skladba v úpravě staročeské, ib. X., 184—186.

745. Dopisy našeho lidu. I. Listy z vojny, ib. X., 294—295.

746. **Petrák Jos.**, Žerty přástevníků. Z Vysokého n. Jiz., ib. XI., 155 sl.

747. **Menčík Ferdinand,** Rybayova sbírka českých přísloví, ib. X., 218—226, 283—286.

748. **Juda Karel,** Tajná řeč („hantyrka") zlodějův a šibalů. S literárně-historickým úvodem Dr. Č. Zíbrta, ib. XI., 139—143.

749. **Hruška J. Fr.**, Bukvice-oříšky dřevorubcův, ib. XI., 58—59.

b) *Slováci.*

750. **Pauliny-Toth Žiga,** Hospodářství na Slovensku. Slovensko 175—189. (Viz Věstn. SF. II., 7. 57.)

751. **Koula Jan,** Příspěvek k poznání „husitských" kostelíků na Slovensku. Slovensko 132—144.

752. **Podjavorinská Ludmila,** „Vareška". Kuchárstvo slovenské. ČLid X., 357—363.

753. **Pospech Jos.**, Hrušov (Zemplínská stolica). ČMus. slov. IV., 2—4. (Kroj, nářečí.)

754. **Socháň Pavel,** Slovenské kroje lidové. Slovensko str. 66—74.

755. **Fiala Alois,** Zkušenosti o keramice slovenské. ČLid XI., 84—87, 147—151.

756. **Slavíková-Weisová Karla,** Lidové hovory. Květy Kn. XLVI., LXVII. Viz Věstn. SF. II., 74, č. 389.

Ref. Sl. Pohľ. XXI., 280.

„Úvod a zároveň popis mého modelu" (stařenky Kovalčíkové), různé ze života slovenského lidu z Nitranské stol., též písně s nápěvy, pověry

757. **Holuby Jos. L.,** Ze zvyků a obyčejů na Uher Slovensku. Slovensko str. 86 sl. 88—96, 96—105.

1. Zvyky a obyčeje, vztahující se na rozličné doby roční. — 2. a obyčeje při počátku a skonání života lidského.

758. **Mišík Štefan,** L'udové zvyky a obyčaje. ČMú IV., 50.

O vynášení smrti.

759. **Bodnár Julius,** Svadba na Uderinej (v Novoh Sl. Pohľ. XXI., 91—92, 212—219, 262—267.

760. **Houdek Fedor,** Reč staršej družice na svadbe Brezovej. Dla najdeného rukopisu sdeluje —. ČMus. slov. IV., 52

761. **B-y A.,** Povery ľudu (Zvolensko-tekovské), ib. IV.,

762. **Martinovič Matúš,** Ako si ľud rozpráva. Kašeľ a nice, ib. IV., 29 sl.

Zosobněné nemoci, kašel a drobnice (osypky).

763. **Sante Ant.,** Povery ľudu z okolia Serede, ib. IV.

764. **Vojtek M.,** Povery v Terchovej, ib. IV., 48 sl., 6

765. **Houdek Fedor,** Slovenský jazyk, živá starina. slovenského Východu. Sl. Pohľ. XXI. Srv. Věstn. SF. I., 74, 37

Str. 596 sl. Vypravování pravoslavného Slováka z m. Úbreže, č. 1 2. Historie dvou kmotrů, z Ameriky se vracejících. — Str. 729 sl. Písně Markovce.

766. **Kardossová Drahotina,** Naše deti. Ich poezia v h mus. slov. VI. 129—143.

767. **Markovičová Lud.,** Hry našich detí ČMus. sl 24 sl.

768. **Holuby J. L.,** Svatební písně slovenské z Bo doliny. ČLid XI., 101—102.

769. **Lichard Milan,** Slovenská národní píseň. Slc str. 57—65.

770. **Medvecký Karol,** O ľudovom umení v Detve. Pr zadržaná vo valnom shromaždení Mus. slov. spol., vydržiavanom čianskom sv. Martine dňa 7. aug. 1901. Sb. mus. slov. VI., 144

Zvláště o sbírání písní národních pomocí fonografu. Charakteris venských nápěvů.

771. **Párička Jan,** Ku sbieraniu ľudových piesní. slov IV., 43 sl.

O zachovávání dialektických zvláštností.

772. **Polorecká Elena,** Slovenské národne piesne. S XXI. 224—225 (Necpaly, Turec).

Krasňánsky J., Piesne z Dolného Hričova, ib. str.
, 334, 467 sl.

— Piesne z Dlhéhopoľa (Trenčianska stolica), ib.

Rehoni Giřj, Kratochwílné Zpěwy, pro mládež rolnjckau
roku 1902. W Pešti wytištěné v J. M. Trattner z Petróze.
112, m. 16°. Sl Pohľ. XXI., 279—280, 343 sl.

B-y A., Povesti z ľudu. Sl. Pohľ. XXI., 35—36.
iž je na nej (zmok-kura nosí peníze). 2. Smrť niesol.

Houdek Fedor, Ukážka podrečia z Tašoli v Ungu. Sb.
VI., 74—76.
ion pendu."

Kovalčik Jan, Dva kmotrové. Slovenská poviedka z Gá
Spiši. Spišskym nárečím podává —. Sb mus. slov. VI. 82—87.
Етнограф. Збірник IV. 148 sl. č. 33., Kolberg Pokucie IV., 162.

Kmeťko Karol, Prečo Držkovce nemajú kostola.
r. IV. 34.
í pověst o vzniku jezera.

Reuss Ľud. A., Miestne báje a skazky. Sb. mus. slov.
39, 111—117.

Búlyovský Miloslav, Príslovia, porekadlá a úslovia
a Liptova. ČMus. slov. IV., 9—12, 27—29, 65 sl., 78—
l.

Šuvajenský Fr., Slovenské príslovia a porekadlá
XXI., 267—270.
ıse sbírky A. P. Zátureckého.

Podjavorinská Ľud., Detské hry a „riekania" (Horní
ovensko). ČLid XI., 28—31.

Podtatranský Liptov, Miestne mena a jich výklad.
r. IV., 21—23, 41—43, 60—62, 75 sl.

Kupčok Samo, Rodinné mená v Pukanci, ib. 6—9,
54 sl., 76—77, 96 sl.

---

latek. 786. **Kuhač Xav. Ferenc**, A regös-énekek dallamairól.
phie XII., 145—155, 201—214.
ıpěvy mythických písní".

V. STAROŽITNOSTI.

1. Časopisy a spisy rázu obecného.

1. **Comptes-Rendus** du Congrès International d
pologie et d'Archéologie préhistoriques. XII. Séssio
1900. — Paris 1901.

O jednotlivých do obsahu Věstníka spadajících referátech viz dě

2. **Записки** Имп. Одесскаго Общества исторіи
ностей. Одесса XXIII. 1901. Т. XX.—XXII., ref. Зап. И
библ. 40, XLIII., 38, о Т. XXIII. ibidem XLVI. 43.

3. **Извѣстія** Имп. Археол. Коммиссіи. Вып. I.
и 116 рис. С.-Пб. 1901. 111 стр.

4. **Протоколы** засѣданій Имп. Русскаго Архео
ства за 1898 г. С.-Пб. 1900.

5. **Древности.** Труды Имп. Московскаго Ар
Общества изд. подъ ред. В. К. Трутовскаго. Т. XVIII. (
таблицей и 8 рис. М. 1901. IV.+285+XXVI. Т. XIX. вы
Москва 1901.

Ref. o díle XVII. viz Арх. Лѣт. 1901. 43, ref. o díle XIX. tam
„Согласно съ новой программой этого изданія, настоящіе два выпу
тома распадаются на нѣсколько отдѣловъ. Прежде всего идутъ ор
статьи. Затѣмъ слѣдуютъ протоколы засѣданій Общества за 1899—19
токолы Коммиссіи по сохраненію древнихъ памятниковъ за 1899—1901
логическая хроника, ученыя общества и учрежденія, некрологи."

6. **Записки** Имп. Русскаго Археологическаг
ства. Томъ XII. вып. 3.—4. Нов. Сер.

7. **Труды** отд. арх. древнекласс., визант. и з
европейской. Книга V. Съ 19 табл. С.-Пб. 1901.

8. **Отчетъ** о дѣятельности русскаго Арх. Ин
въ Константинополѣ. Изв. Конст. VII. 397—481.

Ref. o VI. díle Лет. Мат. Срп. 205, 1, 118.

9. **Извѣстія** общества археологіи, исторіи и этнографіи при Имп. Казан. Унив. Т. XVII. вып. 1.—4. Казань.

10. **Археологическая Лѣтопись Южной Россіи.** Т. III. Сост. Н. Ф. Бѣляшевскій. Кіевъ.

11. **Światowit.** Rocznik poświęcony archeologii przeddziejowej. T. III. Warszawa.

Ref. Běljaševského v Арх. Лѣт. III. 97, Chamieca, Książka I., 294.

12. **Materyały** antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne, wyd. star. komisyi antropologicznej Akad. Umiej. w Krakowie. VI.

Ref. o díle V. viz Światowit IV. 261.

13. **Гласникъ** земаљског музеја у Босни и Херцеговини. Ур. К. Херман. XIII. Сарајево. 1901.

14. **Archaeologiai Értesitö.** Szerkeszti Hampel József. Budapest. T. XXI.

15. **Bulletino** di Archeologia e storia Dalmata publicato per cura di Fr. prof. Bulić. Anno XXIV. Spalato.

16. **Vjesnik** hrvat. arheološkoga društva. Urednik Dr. J. Brunšmid. Nove serije sveska V. 1901. Zagreb.

17. **Stieda L.**, Aus der russischen Literatur. Archiv Anthr. XXXVII. 440.

Enthält ausführliche Referate über die archaeol. und anthropol. Literatur Russlands seit dem Jahre 1895.

18. **Moewes F.**, Dr., Bibliographische Übersicht über deutsche Alterthumsfunde für das Jahr 1900. Nachr. d. Alterth. XII.

19. **Веселовскій Н. И.**, Исторія Имп. Русскаго Археол. Общества за первое пятидесятилѣтіе его существованія. 1846—1896. С.-Пб. 1900. Стр. 514. Цѣна 4 р.

См. рефератъ въ ЖМНП. CCCXXXV. Іюнъ 530.

20. **Лавровъ П. А.**, Труды В. Т. Васильевскаго по исторіи Славянъ. Лит. Наук. Вѣстн. I. 64—79.

Výborné ocenění, obírající se hlavně rozborem jeho polemik s Ilovajským (О мнимомъ славянствѣ Гунновъ etc.).

21. **Thomas N. W.**, Eine internationale anthropologisch-ethnographische Bibliographie. Globus LXXX. 37.

Vorschlag einer neuen Bibliographie, welche folgendes Schema haben soll: 1. Allgemeines: Methodologie, Biographie, Terminologie u. s. w. — 2. Somatologie. — 3. Ethnologie (Sociologie, Technologie, Linguistik, Religion, Folklore). — 4. Ethnographie (Ursprung und Verwandtschaftsverhältnisse der Rassen und Völker). — Praehist. Archaeologie.

22. **Анучинъ Д. Н.**, Рудольфъ Вирховъ. Р. Антр. Ж. II. 3.—4., стр. I.—XXXII. (Anučin D.: Rudolf Virchow.)

23. **Koharić Janko,** Natko Nodilo. Essay. Spljet 1901. Naklada Piščeva. Str. 51.

Žák Nodilův Koharić podává populární vylíčení činnosti svého učitele, mezi jiným i obsah dále uvedené práce jeho o konci staré římské historie (str. 28—49).

24. **Ranke J.**, Wissenschaftlicher Jahresbericht des Generalsecretärs am Congresse der d. anthr. Gess. in Halle. 1900. Correspondenzbl. 1900. 80.

25. **Jentsch H.**, Litteratur-Bericht über ausführliche und kürzere Mittheilungen betr. Alterthümer und Geschichte, Landes- und Volkskunde der Niederlausitz. Mitth. Ndlaus. VI. 438.

Literatura od 1. ledna do 31. prosince roku 1900. Pokračování k referátu vyšlému tamže sv. VI. str. 109.

26. **Cvijić J.**, Преглед географске литературе о Балканском полуострову. IV. (за 1898, 1899, 1900 годину). Београд 1901. Ц. 7 дин. Bibliographie géographique de la péninsule balcanique. Tome IV.

Výborný přehled obsahující v podrobných referátech i celou literaturu ethnologickou a z části i historickou. Pro každého balkanistu nezbytný.

27. **Věstník slov. starožitností.** III—IV. Ref. Hruševského v Зап. Шевч. T. 42. bibl. 1.

28. **Teka konserwatorska,** rocznik II. koła c. k. konserwatorów starożytnych pomników Galicyi wschodniéj. Lwów. 1898. Str. 120 + 14 tabl. 4°.

Ref. Зап. Шевч. 1901, T. XLIV. Bibl. 1.

---

2. Ethnologický vývoj a počátky slovanské historie.

29. **Olechnowicz Wład.**, Dr., Rasy Europy i wzajemny ich stosunek dziejowy. Wisła 1901. 541, 683. (Die Rassen Europas.)

Wstęp. I. Kwestja aryjska z punktu widzenia filologji i historji. — II. Wzajemny stosunek ras w Europie. Rozmieszczenie główniejszych cech rasowych. Rozmieszczenie wskaźnika czaszkowego w Europie. Wzrost. Barwa włosów, oczu, skóry. — III. Wynik ogólny badań o rasach przedhistorycznych w Europie.

30. **Адлеръ Б. Ө.**, Происхожденіе европейскихъ народовъ (по Ratzel'ю). Р. Антр. Ж. II. 3—4, стр. 212.

Obsah Ratzelovy práce „Der Ursprung und die Wanderungen der Völker geogr. betrachtet". Srv. Věstn. S. F. I. 209.

31. **Wilser L.**, Dr., Rassen und Völker. Verh. des VII. Geogr. Congresses, Berlin 1899. II. Berlin 1901. 586.

Výklad o tom, jak se dříve vykládalo povstání plemen a jaký je dnes vědecký poměr plemene a národa.

32 **Ratzel Fr.**, Dr., Der Ursprung der Arier in geographischem Licht. Verh. des VII. geogr. Congresses, Berlin 1899. II. Berlin 1901. 575.

Vykládá stručně to, co vyložil obšírně ve spisu svém „Der Ursprung und die Wanderungen der Völker geographisch betrachtet." Srv. o něm Věstn. S. F. I. 209.

Blech Ad., De la transformation d'une race dolicho- en une race brachycéphale et vice-versa. Bull. —83.

jiným vyslovuje se i pro prvotní dolichocefalní typ Slovanů, jenž se během věků v brachycefalní.

Schwarz, Turkestan, die Wiege der indogermanischen Ref. Przegl. Powsz. LXX., 287. (W. Wiecki). Srv. Věst. I. 208.

Wilser L., Migrations préhistoriques. L'Anthropologie.

náška na anthr. sjezdu v Paříži o severním původu evropského lidstva, h důkazů.

Kraitschek G. Dr., Noch einmal die Urheimat der Zs. f. Schulgeogr. 1900. 270.

ızuje, že R. W. von Hohentann v článku „Die Urheimat der Arier" hulg. 1898 16) neporozuměl novým názorům Ujfalvyho a že tento starý sijské kolébky Ariů přešel dnes k theorii Penkově, jíž se přidržuje ek. Srv. článek jeho „Europ. Menschenrassen" ibid. str. 65.

Kraitschek Gust., Dr., Der alpine Typus. Centralbl. Antr.

á o centrálním brachycefalním plemeni evropském, jež má velkou ůzných theoriích o původu Slovanů. Autor zavrhuje na dobro označení ký", „ligurský", „turanský" atd., navrhuje jméno „laponoidní".

Retzius Gustav, Crania suecica. Stockholm 1900.

rodu je také výklad o anthropologickém původu evropských národů němž se dotýká autor několikráte i otázky původu Slovanů, a spojuje Kelty v jedno plémě brachycefalní (str. 25, 45). Srv. i ref. Ammona Centralbl. 1901, 166.

Zaborowski, Crânes anciens et modernes de la méridionale et du Caucase. Bull. d'anthr. Paris V., 40.

ı race de Cro-Magnon dans l'Europe Centrale et la Russie méridionale. s des plus anciens kourganes passent de cette race au type des blonds néolithiques ou kymriques. II. Crânes du Caucase. Origine des Géorgiens.

Weisbach A., Dr. i **Glück L.**, Dr, Crania bosniaca. XIII. 351—404.

ty praehistorické z různých mohyl (hlavně z Glasince a Jezerin). Jsou é i krátkolebé. První nemohou náležeti starým Illyrcům, poněvadž poıto, dnešní Albanci, jsou podle výzkumů Dra Glücka brachycefali se m 82·5. Jim náleží asi staré brachycefalní lebky z Glasince.

Rutkowski Leon, Charakterystyka antropologiczna ci wiejskiej (nieszlacheckiej) płońskiego i sąsiednich ów gub. płockiej. Materyały V. (3). (Anthr. Charakteristik der ıng im Gouv. Płock.)

ni zajímavá a důležitá práce. Lid płońský liší se v mnohém od lidu irsku, Lubelsku, Opolsku a zejména od Podhalanů na př. větším procentem alie (17·5% dol.: 28·5% mes.: 59% brach.). V celku je výšky 167 cm.

světlooký, světlé pleti a prostředně kaštanových vlasů. Větš cefalie vede autora na konci statě k úvaze o theorii Iz. Kope pravý typ Poláka je brachycefalní Podhalan a dolichocefalní l cizí rasy. Za tím cílem vyčítá řadu kurhanů z doby slovanské, plońském, a konstatuje (str. 25), že všechny (11) zachovalé dolichocefalní, a sice tak význačně, že střední index obnášel 7 celých koster 175 cm). U lebek hojně nalezeny slovanské zá slovanské. Je-li typ dolichocefalní také slovanský, autor neodva Zajímavo je, že i mezi 20 staršími lebkami z města Plońska stol.) bylo větši procento dolichocefalie než je dnes, a sice 20 a 55% brachycefalů.

42. **Талько-Грынцевичъ Ю.**, Поляки. P. Стр. 1—30. (Talko-Hryncevič, Die Polen.)

Výborný anthropologický obraz. Pokud se však nejstarší stojí autor na stanovisku Kętrzyńského. Za prototyp polský v Tatrách.

43. **Bogusławski Ed.**, Metoda i środki poz przedhistorycznych w przeszłości Słowian 8° IV. + 100. Z zapomogi kasy im. Mianowskiego.

Vyšlo mezi tím i německy v překladu Wald. Osterloffa thode und Hilfsmittel der Erforschung der vorh Vergangenheit der Slaven" (Berlin, Costenoble 1902). Światowitu IV. 247.

Autor vystupuje na počátku proti dogmatisování bludů ethnologii Slovanů vůbec, a obrací se pak specialně k výkladu škol „szkóły autochthonicznej i drugiej odrzucającej authoc v střední Evropě. Vykládá, jak už nové učení o evropském p podporu školy autochtonistů, snaží se linguisticky dovozovati Indoiránů, Litevců a Slovanů, zamítá Niederlovu theorii o antl a původu Slovanů, dovozuje slovanský původ názvů na *-ava* (i toponymických jmen, jakož i jmen řady starých kmenů ve probírá z linguistického hlediska starou kulturu arijskou, litv slovanskou, dovozuje polnohlasí v praslovanštině. Dále do seděli v Dalmacii a Pannonii už za doby římské, že Štokavci koncem III. století za Herculia císaře, a pro starý autoc v Dalmacii uvádí i řadu dokladů ethnografických, mezi nimi zádruhy, která nebyla přinesena na Balkán, ale tam se vyvi k archaeologii a snaží se i zde polemisovati proti různým deduk berlínské (hlavně proti referentovi), — a Slovanům přičítá cel kulturu hallstattskou! Ku knize přidány jsou tyto dodatky: 1 Piastem?" (autor ukazuje, že samého Zemovita), — 2. „Czy K Chorwatami i Serbami i kto ich i kiedy przesiadlał do Jliryi? císaře Herculia), 3. „Kto byli przodkowie Bawarów?" (ne Mar gové), 4. „Czy glagolica istniała w Dalmacyi za pobytu Gotó roku?" — a 5. „Kto ma słuszność, ja czy p. Brückner?" (tý Vlach, jejž ztotožňuje Bogusławski s názvem Gallus — Lugus

ıнъ Э. Р. фонъ, Новый эпиграфическій мате-
енный на югѣ Росін. Зап. Одес. XXIII. 1—32.
послѣднихъ раскопкахъ въ Аккерманѣ", ibidem стр.
эна.)

ıдинь А., Эпиграфическіе слѣды славянства.
)1. Nr. 3—4. (Pogodin A., Die epigr. Spuren der Slaven.)
avý článek. Autor prohlédnuv znovu jihoruské inskripce, vydané
ptiones antiquae orae Sept. Ponti Euxini), domnívá se ve jméně
o nápisu (Inscr. II. č. 29) Ἄντας Παππί(ου) viděti první doklad
a dokládá to řadou podobných jmén z latinských textů uber-
ěku Antus, Ont. Dále vidí ve jméně jednoho nápisu tanaid-
stol. χορόαθος nebo χοροὐαθος (Inscr. II. č. 445) slov. Charvat,
m nápise pannonském (CIL III. č. 4150) Stlabon(ius) Fuscinus,
avus Putiolanus (ibid. str. 1958) má značit „Slovany". Výklad
u přijmouti. N

: Friedr., A. von Premmerstein und Nikola Vulić.
ıäler in Serbien. Jahresheft. öst. arch. Inst. IV. Beibl. 1.
iner zweiten Reise, die für das öst. arch. Institut im Jahre 1900
o ist. Fortsetzung zum Aufsatze über die erste Reise (Jahres-
05—178).

ev Bas., Inscriptiones antiquae orae septen-
nti Euxini Graecae et Latinae. Jussu et impensis
. Russici edidit B. L. Vol. IV. Petropoli. MDCCCCI.
nápisů, nalezených, v letech posledních a pocházejících hlavně
onesu, přináší velmi mnoho nového materialu pro starou historii

w V., Scythica et Caucasica. I. 1900. Srv. ref. L. Niederle.
52.

rle L., Starověké zprávy o zeměpisu vých. Evropy.
III. 6. Ref. G. Iljinského Жив. Стар. 1901. 306.

L., Három Római feliratos köről (Trois monu-
epigraphiques). Ertes. 66—68.

er B., Három Aldunai római eröd. (Trois forts
-Danube. Un croquis topographique.) Ertes. 28—34.
argum. II. A kubini eröd. III. Viminacium ellenerődje.

ein J., Adalék a Ravennas-féle „Congri" alkal-
Notice servant à expliquer l'expression „Congri" du géo-
e). Ertes. 368—369.

h K., Dr., Archäologisch-epigraphische
ıgen zur Geschichte der römischen Provinz
IV. Th. Wiss. Mitth. Bosn. 1900. 33.

L., Dr., Das älteste kartograph. Denkmal
m. Provinz Dalmatien. Wiss. Mitth. Bosn. 1900.

55. **Nodilo Natko,** Bizantija i germanski zapad do smrti cara Justinijana I. Znanstvena djela za obću naobrazu na svijet izdaje jugosl. Akad. Znan. i Umj. Knjiga II. Zagreb 1900.

Jest to pokračování svazku vyšlého r. 1898 pod titulem „Rimski svijet na domaku propasti i varvari".

56. **Chodyński Ad.**, Grecy w Kaliszu. Gazeta Kaliska 1900. Nr. 160. (Die Griechen in Kalisz.)

O kolonii greckiej, o przybyciu i osiedleniu się Greków w Kaliszu.

57. **Virchow R.**, Über das Auftreten der Slaven in Deutschland. Correspondenzbl. 1900. 109.

Přednáška na sjezdu něm. anthropologů v Halle 1900, ale bez positivních resultátů. Slované nejsou anthropologickou jednotkou. Náleží z části světlému typu, z části tmavému. Podobné poměry jsou u Finnů. Pokud se lebky týče, jsou sice dnes brachycefalní, ale byli i dolichocefalní Slované. Není správné souditi jen na jedno přistěhování Slovanů. Musíme jich uznati více, ku př. na středním Labi. Virchow končí správným doznáním: „dass ich persönlich es noch nicht zustande gebracht habe, zu erkennen, welcher ein slavischer und welcher ein germanischer Schädel ist" (p. 112). Diskusse se účastnil R. Andree výkladem, že jména osad roztroušená v Německu až k Rýnu a nesoucí přívlastky Wenden-, Wend- nejsou původu slovanského, ale německého (p. 113), Dr. Montelius výkladem, že v Skandinavii a Německu vidíme souhlasný vývoj kultury až asi do r. 300 po Kr. — a to že svědčí i na germanské osídlení. Pak onen souhlas přestává, ovšem ponenáhle, a to je mu dokladem pro ústup Germanů z vých. Německa a postup Slovanů. Prof. Hennig ze Štrassburku obrátil se z části proti Andreemu a proti Monteliovi, jemuž ukazuje, že podle Vidsidu k r. 570 ještě Germani považovali celou zemi až k Visle za svou, ale ovšem Slované už asi bydlili zde vedle nich. Slovanské dějiny zde počínají v polovině VI. stol. Montelius připouští, že konečné usazení Slovanů bylo pozdější, poněvadž příchod jejich byl jen pomalý a dodává (p. 114): „Die Slaven scheinen überhaupt eine sehr wenig entwickelte Cultur gehabt zu haben, als sie nach Deutschland kamen."

Překlad polský celé této přednášky vyšel ve Światowitu III. 205.

58. **Erckert von, Roderich,** Wanderungen und Siedelungen der germanischen Stämme in Mittel-Europa von der ältesten Zeit bis auf Karl den Grossen. Berlin 1901.

Práce velmi záslužná, předvádějící na 12 kartách rozvoj germanského národa a spolu ovšem částečně i rozvoj sousedních kmenů. Ref. Niederle v ČČHist. 1901. 74, vzdává plnou pochvalu části týkající se vlastní Germanie, ale vytýká nedosti správné pojímání rozvoje západního Slovanstva, zejména na kartě III.—IV., VIII. a IX. Na mapách je předvedená Germanie s okolím, a sice na 1. v době t. zv. druhé a třetí ledové, 2. v době 6. stol. př. Kr., 3. v době 6.—2. stol. př. Kr., 4. v době Caesarově kol r. 60 př. Kr., 5. v době kol r. 150 po Kr.; list 6. obsahuje Ptolemaiovu mapu Germanie a Sarmatie, mapa 7. znázornění tažení germanských na 4 kartách (v 2. století, v 2.—5. st, v 5.—6. stol., v 9.—11. stol.). Mapa 8. rozsazení Germanů a sousedů po r. 300 po Kr., 9. totéž po r. 400, 10. totéž po r. 500, 11. totéž po r. 600. Konečně 12. mapa předvádí ethnologický stav střední Evropy kol r. 814. U všech map v rozích uvedeny jsou stručné věcné vysvětlivky historické, archaeologické i linguistické (týkající se differenciace

ce pro Germány, Slovany, Kelty atd. Srv. i ref. v Globu LXVIII.
.a Förstera (Anglia. Beiblatt XII. 5), jenž chválí velice dílo a vy-
e příliš držel autor výsledků Kossinnových, zanedbávaje výborné
ınografie; následkem toho zamítá na př. lokalisaci Daků mezi Sálou
ì mezi Veserou a Rýnem Srv. dále ref. Rzehaka v Zs. Mähr. 1901.
he v Ndlaus. Mitth. VI. 449, a ref. Majewského ve Światowitu III. 223.

rzyński W., Klaudyusza Ptolemeusza Germania
ırmacya nadwiślanska. Uvagi krytyczne. Rozpr. hist.
1901. T. XLIII. (Germanien und Sarmatien des Ptolemaios.)
dává ze svého známého hlediska obraz Ptolemaiovy Germanie a
čemž hledí dokazovati, že Semnoni, Lingové (Lugi), Baınochaimi,
oji, Cotini, a Bateini byli kmenové slovanští. Jinak je tam řada
ování ku kritice Ptolemaia.

лаковскій Ю. А., Нѣсколько словъ по поводу
проф. Ф. Брауна. ЖМНП. CCCXXXV. Май. 262.
III. Мартъ стр. 218—232, Věstn. SF. I., 212.

derle L., Über die *Σπόροι* des Prokopios. Archiv
30.
pia B. G. III. 14 uvedené jméno *Σπόροι* — tak prý byli za pra-
lované — vykládalo se nejčastěji za korruptelu buď jména Srbi
ıali (zach. u Jordana). Naleznuv totéž slovo v historii t zv Pseudo-
doby před Prokopiem, kdež označuje zřejmě Bosporany, vyložil
kopiovı *Σπόροι* jsou zkratkou z *Βόσποροι* a Prokopiem za jméno
uvedení tak, jako později za předky Slovanů označováni byli i jiní
ıové při Pontu sedící.*)

rzyński W., Dr., Co wiedzą o Słowianach pierwsi
pisarze Prokopiusz i Jordanes. Rozpravy hist. Akad.
III

Autoreferate in Bulletin de l'Acad. de Crac. 1901, 173, entnehmen
othese der deutschen Gelehrten, die Sueven seien Deutsche ge-

tomu byla F. Solmsenem učiněna námitka (Kuhn's Zs. 1901. 595).
ıé stati nevysvětleno, jak mohl Prokopios uvésti zkomoleného názvu
ıéno starých Slovanů. K tomu dovoluji si zde poznamenati, že vidím
ní Prokopiové první pokus novým středověkým kmenům vyhledávati
ých historických kmenech. Že Prokopios vskutku byl veden po-
dou, zjevno z toho, jak o něco dále IV. 4 vykládá: *ἄνθρωποι δὲ, ται Κιμμέριοι μὲν τὸ παλαιὸν ὠνομάζοντο, ταν͂ῦν δὲ Οὐτούργουροι*
lobným způsobem hledal i předky pro Slovany, a je přirozeno, že
ıamenitém, slavném kmenu Bosporanů (srv. Strabon XI. 2, 10),
týchž končinách nad Pontem seděl a který ještě byzantské kroniky
národy vyčítají. Podobnou analogii praví na př. Theofylaktos
VII 2) o Slovanech, nazývaje je Gety, „*τοῦτο γὰρ τοῖς βαρβάροις ὄνομα*". Nesnadno je jenom vyložiti, proč Prokopios užil zkomolené
místo plné *Βόσποροι*. Vedla ho k tomu hříčka slovní se *σποράδην*
d slyšel vskutku mezi Slovany jméno podobně znějící? Vlastní jméno
statně známo i na Balkáně. *L. N.*

wesen, hat Schwierigkeiten hervorgerufen, die sich nicht bemeistern lass die Annahme, dass Suevus, Suavus die Slaven bezeichnen, behebt alle Sc keiten. Um Klarheit in diese Frage zu bringen, ist es nicht ohne Intere Ansichten kennen zu lernen, welche diejenigen Geschichtsschreiber sich haben, die die Slaven zum erstenmal unter dem jetzt üblichen Namen erv es sind dies Procopius und Jordanes." Autor führt jetzt die Bedeutung der namen bei diesen beiden Historikern aus und kommt zum folgenden „Aus obiger Darstellung ergibt sich, dass die beiden ältesten Schriftstel der Sclavenen erwähnen, nichts von ihrer Einwanderung wissen, dass de Suevi, Suavi die römisch-keltische Bezeichnung war für das, was die (Sclaveni nannten. Es sind nicht nur die Sitze der Suevi und Sclaveni gemeinen identisch, sondern es hat sich auch überall, wo die Alten Suaven in engerem Sinne gebrauchen, der Name der Slaven bis auf den Tag erhalten. So sind die Donausuavi des Procopius die Slav und die provincia Suavia Slavonien, die quadischen Suaven entpup als Slovaken. An die Slovenen in Krain erinnert Flavium Solvense = Slovense und Carni; dass an der oberen Donau ehemals auch Slaven haben, das beweisen die slavischen Ortsnamen am Bodensee und in d der Donauquellen, Strabo, so wie die Suevi Nicretes, die schon lange Alamannen am Neckar sassen, der Sueven Caesars nicht zu gedenken, der sich bis zur Rheinmündung erstreckten.

Als die Alamannen das alte slavische Suevien besetzten, nannten Sueven, Suaven, Schwaben, gerade so wie die Norddeutschen heute heissen, ohne doch jemals Preussen gewesen zu sein."

63. **Kętrzyński W.**, Volcae Tectosages a Wlach, W

Aus dem Autoreferate im Bulletin de l'Acad. des Sc. de Cracovie, entnehmen wir: „Müllenhoff stellte die Behauptung auf, dass der Name slavisch Wlach, Włoch, Wałach u. s. w., seinen Ursprung dem keltische der Volcae verdanke und dass die Slaven dieses Wort von den Deutsc halten hätten. Diese Hypothese nahmen die Slavisten an und auch die Fo dass das slav. Wlach vom deutschen Walch stamme, weil im Slavische aus Volcae nicht entstehen könne, da „k" in „ch" nicht übergehe. We so war, wie Müllenhoff behauptet, dann mussten einst Deutsche und Volca einander gewohnt haben. Nach der noch vor kurzem allgemeinen Ansicht, Germanen von Anfang an am Rhein. Gallien war das Heimatland der von wo aus sie nach Italien, in die Alpenländer südlich der Donau, nach und Klein-Asien wanderten. Dort zwischen Rhone und Pyrenäen lagen di Sitze der Volcae. Da dieser Ansicht zufolge die Annahme höchst unwahrsc war, dass die Deutschen die Kelten den Volcae zu Liebe Walchen genann sollten, so musste die ganze Urgeschichte von West- und Mitteleuropa um werden. Man wies deshalb den Kelten als Urheimat die Länder zwische und Elbe an und bringt hier auch die Volcae in nächster Nähe der D unter. Aber die Hauptprämisse ist falsch; nicht Kelten, sondern Slaven wie noch heute über 800 slavische Ortsnamen bekunden, zwischen Rh Elbe gewohnt; allen Quellen des Alterthums zufolge war Gallien, nicht Ge das Heimatland der Kelten. Es liegt deshalb kein Grund vor, den Name von den Volcae abzuleiten, und er ist auch nicht deutsch.

chen, sondern Wallen (cf. Wallonen, Wallnuss etc.) mögen wohl
hre keltischen Nachbarn genannt haben und „wälsch" kann ja
Adjectivum sein, obgleich auch eine andere Erklärung möglich
n Deutschen ein Fremdwort, das aus Wlach. Walach entstanden
ber eine uralte slavische Wortbildung wie Lach und Czech und
ven die Italier, Römer und Romanen, nie aber die Kelten be-

уэръ Θ. И., О происхожденіи имени народа
a 1901. (Über den Ursprung des Namens Rus.)

naží se dovoditi, že jméno rigvedské řeky Rasa, jakož i jméno
aba) v Zendavestě je totožné se jménem Volhy *'Pā, 'Pῶς* a od
povstalo i jméno národa Rusů.
Globus LXXX. p. 245.

thias F., Über Pytheas von Massilia und die
chrichten von den Germanen. I.—II. Wiss. Beil.
Luisengymn. zu Berlin. Ostern 1901.—1902. Berlin 1901.
. Fil. 1902, 127.

iek J., Herodot a pravlast Slovanů. Č. Mus. Fil.
(Herodotos und die Heimat der Slaven.)

rozsáhlejšího pojednání, obsahující výklad geografických známostí
Rusku

анович Ж. М., Почеци словенске историје.
ge der slav. Geschichte.)

ávy Лет. Мат. Срп. CCIV. 365 obsahuje: „О Словенима у опште,
бима и Хрватама, и засебни чланци о осталим Словенима."

одинь Ал., Изъ исторіи славянскихъ передви-
б. Стр. IV. + 167. (Pogodin A., Aus der Geschichte der
ngen.)

následující kapitoly: I. О задачахъ науки славянскихъ древностей
Венеды у Плинія, Тацита и Птолемея (5—19). III. Готы
24). IV. Славяне на Дунаѣ ранѣе VI вѣка (25—29). V. Гунны
Тюрки (44—48). VII. Славяне на Балканскомъ полуостровѣ
—73). VIII. Славянскій вопросъ въ Греціи (74—84). IX. Родина
мени (85—111). X. Распространеніе славянъ на западъ (112—141).
льскими славянами Польши и способъ ея колонизаціи (142—151).
158). — Kritiky, uznávající mnohé přednosti a dobré detailly práce,
ěšné a neprohloubené zpracování. Srv. ref. Lavrova ЖМНП. 1901.
78, Jagiće v Arch. Jag. XXIII. 610, J. Kulakovského Изв. рус.

vadowski J., Ze studjów nad nazwami rzek sło-
Nabitka z książki zbiorowej p. t. „Almae matri Jagiellonicae
ulta olim in litteris perceperant quinque saecula feliciter
8° str. 128. Lwów 1900.

etymologický výklad několika jmén řek slovanských, a sice Świs-
ry), Warty, Mienia, Mrogy. Srv. ref. H. Ułaszyna, Książka 1902,

Rozwadowski J., Studya nad nazwami rzek s
Dorzecze Wisły. Rozpravy Wydz. hist. Akad. Krak.

t dies die erste Serie etymologischer Untersuchungen auf de raphischen Nomenclatur in den slavischen Ländern. Die näcl das Stromgebiet der Oder und Warthe umfassen. Wenn n, topographische Benennungen u. s. w. überhaupt ein wert prachliche Studien und Erforschung vorhistorischer Verhäl nehmen in dieser Hinsicht die Benennungen der Gewä n ersten Rang ein. Sie unterliegen am wenigsten einer V omit am alterthümlichsten, was auch aus Erwägung der Ro Flüsse als älteste Communicationswege gespielt haben. at sich der Verfasser mit der Erforschung der slavischen F esonderen Gruppe in der Hoffnung befasst, dass eine sys und möglichst genaue, objective Durchsicht des betreffende nten Resultaten führen muss, die ein Licht auf die vorh ischen Verhältnisse der slavischen Länder werfen werden.

(*Aut*

Brückner Al., Beiträge zur ältesten Geschic und Litauer. Archiv Jag. XXIII. 215.

Autor podává k Herodotově zprávě o tom, že se Neurové ěňují ve vlky, parallelu o víře, podle níž jsou lidé, měníci s ského i polského folkloru (hucul. misiecznyk, lach. miesięcnic se znovu pro slavinitu Neurů, zejména ze stáří jména *nur.* la. Výklad povstání této tradice. Srv. článek „Słowianie arszawské 1900. I. 215.

Prasek Vinc., Eburodunum Brno. Čas. Mat. Mor. st ká úvaha o vykládání místních jmen vůbec, Brna zvláště. Z klady (od brdno, od kelt. * pargam, Eburoduna od lat. ebu 1900, 219) a dokazuje předně, že není možno hledati E zemích, ponévadž tu žádných gallských jmen není, a jiná j tři do Gallie, Belgie a Helvetie. Rovněž není u nás stop ge historické. Eburodunum není Brnem, jako není Kelamancia O původu českého (stsl. brъn).

Kühnel P., Die slavischen Orts- und Flurn rgischen. I. Theil. (Sonderabdr. aus der Zeits. des rsachsen 1901.)

Bronisch, Die slavischen Ortsnamen in F Fürstentum Lübeck. Sonderburg 1901.

Иловайскій Д. И., Отвѣтъ рецензентамъ ковъ. ЖМНП. CCCXXXV. Май 235.

тъ рецензенту на книгу „Краткие Очерки Русской Истор Скиѳовъ и Сарматъ) и на книгу „Руководство къ древне

Платоновъ С. Ѳ., Нѣсколько словъ по а" Д. И. Иловайскаго. Ibidem. Іюнь 524.

Иловайскій Д. И., Замѣтка на возраженіе . Ibidem. Августъ 509.

ıтоновъ С. Θ., Къ замѣткѣ г. Иловайскаго. Ibidem. манской теоріи.)

ıtberg Friedr., Die Fragmente des Toparcha Goti- ıus Tauricus) aus dem X. Jahrhundert. Mit 10 Taf. S. 126. 1 R. 20 kop. (Записки Имп. Ак. Н. по истор. [. 2.)

ıенгаусенъ В., Въ защиту Ибнъ-Фадлана. Зап. ıх. общ. С.-Пб. XIII., 024. (1900).

ıмѣ Записокъ (вып. 1. – 2., стр. 161—166) А. А. Спицынъ помѣстилъ ıтельно малой достовѣрности записки Ибнъ-Фадлана о болгарахъ о вѣка (въ словарѣ Якута). Тизенгаусенъ беретъ его въ защиту.

ıанонеровъ И. М., Нѣкоторыя данныя по гео- ıоленскаго и Тверскаго края въ XII. вѣкѣ. CXXXV. Іюнь. 345.

ıuslawski W., Dzieje Słowiańszczyzny Pólnocno-Zachod- eferat J. F. Gajslera ve Wisłe. XV. 763.

ınek Fr. V., Slováci. Pohľady XXII. 25.

že Slováci jsou přímí potomci starých Jordanových Sclavinů.

ınek Fr. V., Záhadné dějepisné otázky. Oswaldowo III. Ružomberk 1900, str. 33.

ká bohoslužba. II K životopisu sv. Methoda. III. Slovanské kláštery) původu slov. bohoslužby, o slov. Getech-Gotech a různých histor. ké říše velkomoravské.

enstrup Joh. C. H. R., Venderne og Danske för den Stores Tid. Kjöb. 1900, str. 122.

ıus Arn., Slované a Dánové před Valdemarem). Hist. VII. 426.

referát o výše uvedeném spise J. C. H. Steenstrupa, obsahující ıitoly: I. Národy vendské na počátku doby historické. (Kmeny na 'oměr Vendů k plavbě a obchodu.) — II. Založení a nejstarší dě- ı .(Poměr Dánů k Vendům v době vikingské. Julin a Jomsborg. a zákony Jomsborgské. Nalezené památky. Vladaři vendští.) — oje s Vendy v XI. století. (Poměr Němců a Dánů k vendské národ- Lyrskovshede. Svend Estridssön a Erik Eiegod.) — IV. Doba Knuta ·k občanských. (Účel a ráz vendských výprav. Vendové přemoženi.)

ıderle L., Příspěvek k počátkům historie sloven- stvo III. 171.

nstatoval v museu turčanském řadu hrobů žárových rázu slezského, ıeklamné svědectví, že kultura ta a s ní patrně i lid, jemuž náležela, I Kr. nar. vnikl ze severu Karpat pořičím řek, do Dunaje tekoucích, Za lid ten má autor Slovany, a sice nejspíše než předky Slováků.

ak Fr., Geografia kronikarzy polskich. Wiadom. . XIII. 1, 2.

anus Herm., Preussens uralter und heutiger Zu- Lötzen 1901. Erscheint als Beilage zu den Mittheilungen s. „Masovia“. 6. Heft. Lötzen 1900.

90. **Радонић Јов.,** Ко су Гети у хроници Комеса Марцелина? Глас LX. 214. (Radonić J., Wer sind die Geten in der Chronik des Comes Marcellinus?)

A. Vasiljev (Славяне въ Греціи) vykládá je, jako Müllenhof na Slovany a Bulhary. Radonić dokazuje, že Slované ještě poč. VI. století (za odboje Vitalianova) neseděli na hranicích byzantské říše, že byli ještě dále na sever, a že proto Geti Marcellinovi nejsou Slované, nýbrž Hunni a Bulhaři.

91. **Jireček Konst.,** Die Romanen in den Städten Dalmatiens während des Mittelalters. I. (Denkschr. d. Akad. d. Wiss. Wien. Phil. hist. Cl Bd. XLVIII.

Obsahem knihy je znamenitě vylíčený vývoj, jaký prodělalo staré romanisované obyvatelstvo Dalmacie, od konce doby císařské asi do r. 1500., podléhajíc různým útokům cizích výbojníků, hlavně okkupaci slovanské. Města držela nejdéle svoji starou národnost, ale i tu domácnost byla od 15. století poslovanštěna. Ze starých Románů (pozdějších Vlachů a Černých Vlachů, *Μαυρόβλαχοι*) udržely se jen zbytky. Kniha obsahuje velmi mnoho zajímavého právě pro vylíčení nejstarší slovanské historie na březích adriatického moře, a zároveň mnoho filologického materialu slovanského i romanského. Srv. ref. L. Niederla v ČČas. Hist. 1902 č. 2.

92. **Влачић Љуба,** Из прошлости српске области неретљанске. Београд. (Пахер и Кисић.) 1901.

Srv. ref. Лет. Мат. срп. 1902. 136.

93. **Diehl Charles,** Justinien et la civilisation byzantine au IV. siècle. Paris. (Ern. Leroux.) XL., 696, str. 4.

Velmi chváleno od Jirečka v Osvětě, 1901. V. Schultzeho v Berl. Phil. Woch. 1902. 557., a Strzygowského v Hist. Vierteljahrschr. V. 245. Kap. 8. probírá podrobně politiku Justinianovu k okolním národům: jinak má kniha nejvíce interessu kulturně-historického.

94. **Успенскій Ө. И.,** О древностяхъ города Тырнова Изв. Конст. VII. 1—24.

Též o nápisech z prvé doby bulharské.

95. **Стамболски** Др., Нѣколко страници отъ старата българска история. За отношенията на Българитѣ къмъ Византийската Ромейска империя. „Българска сбирка", ред. Ст. С. Бобчевъ, София, VII. (1900). 103—113, 167—172, 246—251.

Авторътъ прѣпечатва отъ гръцка история, печатена въ Птисетъ въ 1624 г., ония мѣста, който се отнасятъ за българската история отъ първото и второто царство. Срѣщу гръцкия текстъ въ прѣводъ е поставенъ на български. Въ притурка „Туркогреция" се говори, че Баязидъ заклалъ Марка, господаря на България.

А. П. СТ.

96. **Brunšmid J.** i **Jevremović L.,** Stari napisi iz okoline Požarevca u Srbiji. Vjesn. arh. 1—18.

Nápisy pocházejí z Lučice, Kostolace (Viminacium).

97. **Brunšmid J.,** Arheološke bilješke iz Dalmacije i Pannonije. Vjesn. Arh. 87. (Arch. Mittheilungen aus Dalmatien.)

Důležitý článek. Zde zejména poukazuje (str. 89) Brunšmid na to, že nápisy ze Starého Srbska uveřejněné v CIL. III. 8292—8294, a nesoucí zřejmá jména

slovanská (Velssa Dragita, Blazziza, Milizza Bossina, Ulpius Vulcassinus = Velša Dragita, Blažica, Milica Bošina, Vukašin) jsou falsifikáty, padělané Milojevićem, z jehož spisu „Putopis Stare Srbije“, přešly do Corpusu. Jinak by byly ovšem dokladem existence Slovanů v Starém Srbsku za doby římské. — Dále zprávy o obětištích Mithrových v Prozoru a o řadě jiných zajímavých nálezů z obojích Pannonijí, pocházejících z doby římské.

98. v. **Smiljanić M.**, Beiträge zur Siedelungsgeschichte Südserbiens. Diss. Leipzig. 69, 5. 4⁰.

99. **Тіандеръ К.**, О происхождені и имени пермь. ЖМНП. 1901 CCCXXXIII янв. 16—28.

Skandinavští Vikingové nazvali sev. poříčí Dviny *Berma (stisl. barmъ „břeh“; odtud Bjarmaland, Bjarmar atd.). Finským prostředím vzniklo г. Пермь.

100 **Кацаровъ Г.**, Др., Бѣлѣжки върху античния Пловдивъ. Сбор. мин. XVIII. 653—658.

Historie a popis starého Plovdiva (Filippopole).

101. **Ивановъ И.**, Надгробниятъ надписъ на Хилвуда. ПСп. LXII. 63—65 стр.

Авторътъ прѣдава единъ грѣцки надписъ, намѣренъ въ Фенеръ (Цариградъ), отъ който се изважда слѣдното: 1. Хилвудь, Юстинияновъ началникъ, по произходъ славянинъ, отъ домашнитѣ се наричалъ Хилнвудь; 2. Хилвудовото тѣло е погребано въ Цариградъ; 3. Хилвудъ былъ синъ на Σανβάτιος, което съ старобългарска транскрипция би било Сѫбатъ; и 4. Бащата на Юстиниана се имскува у византийскитѣ писарли Σαββάτος. Това име е непознато на гръцкия езикъ.

А. П. Ст.

102. **Шкорпилъ К. и Х.**, Първата българска столица до Абоба. Отпечатокъ изъ отчета на Варненската мѫжска гимназия. Варна.

Nejdříve uveřejněny staré nápisy, nalezené v abobských rozvalinách (řecké z dob Kruma, Omortaga a Malamira), jež byly už uveřejněny ve vídeňských arch epigr. zprávách. (XVII., 2., XIX., 2). Na str. 16. přidána stať „Нѣсколко думи за разкопкитѣ въ Абобскитѣ развалини и за тѣхната история“, a spolu ohlášeno na r. 1902 velké dílo o Abobě, jež vyjde v Cařihradském arch. ústavu ruském.

103. **Kaindl R. F.**, Neuere Arbeiten zur Volkskunde und Ethnographie der Rumänen. Globus LXXXI. 102.

Podává se především obsah spisů, obírajících se otázkou původu Rumunů, mezi nimiž slavisty zajímá nejvíce dobrodružná theorie prof. B. Petriceicu-Hasdeu „Genealogie balkanských národů“ 1894 — podle níž Bulhaři povstali smísením Thrakolatinů s kmenem polským, Srbové smísením Illyrolatinů s přistěhovalci českými. Z Dakolatinů povstali Rumuni se dvěma větvemi v Istrii (Rumeri) a v Macedonii (Armani). Vedle této práce obírá se referát nejvíce ještě studií L. Réthy-ho „Die italienische Herkunft der Rumänen“ (Ethn. Mitth. Ung. V. 121. Srv. Věstn. SS. I. 59) a řadou folkloristických studií prof. Densusianu.

Ilie Şt. Georgescu, Originele etnice ale românilor
Literatura şi Arta Română". Bucureşcî, 1901 an., NN. 8.—10.
ъсъ объ этническомъ происхожденіи румынскаго народа, который, словно
еди бушевавшаго втеченіе многихъ столѣтій славянскаго моря, зани-
алканскомъ полуостровѣ тѣже приблизительно мѣста, какія занимаетъ
ящее время, — этотъ вопросъ слѣдуетъ считать очень старымъ. Уже
ѣ XV. вѣка анонимное русское „Сказаніе вкратцѣ о молдавскихъ го-
', помѣщенное въ Воскресенскомъ лѣтописномъ сводѣ, съ увѣренностью
несомнѣнно-римскомъ происхожденіи румынъ, переселившихся изъ
основавшихъ гдѣ-то около Трансилваніи Новый Римъ. Такогоже мнѣнія
. первоначальные румынскіе историки и лѣтописцы, кончая Дмитріемъ
мъ. Но европейскіе ученые, которымъ чужды были патріотическія тен-
о небольшого романскаго народа, взглянули на дѣло совсѣмъ иначе.
унмапомъ, Сульцеромъ и Энгелемъ и кончая Ресслеромъ, Пичемъ, Тома-
неалвымъ, Гротомъ, Уенескимъ, Миклошичемъ и другими славистами,
ученые не могли согласиться съ увѣреніями румынскихъ лѣтописцевъ
. происхожденіи румынъ отъ римлянъ, и выдвинули на сцену господ-
и до сего времени извѣстную гипотезу объ образованіи румынской
гъ отъ Дуная, куда въ III. в. по Р. Хр. Авреліанъ увелъ свои легіоны
вой Дакіи предъ нашествіемъ готовъ. Впослѣдствіи (мнѣнія ученыхъ
я только въ этомъ отношеніи и колеблются отъ IX. до XIII. вв.) ру-
ратились на свои старыя селища, на сѣверъ отъ Дуная, и основали
княжества — Валахію и Молдавію. На защиту старой теоріи выступилъ
историкъ, ректоръ ясскаго университета A. D. Xenopol и въ своей
работѣ „Teoria lui Rössler" разбилъ эту блестящую гипотезу, дока-
румыны никогда не покидали прикарпатскихъ мѣстностей, а во время
варваровъ спасалось въ горахъ, гдѣ должены были промѣнить прежній
и осѣдлый образъ жизни на полу-кочевой, пастушескій. Дѣйствительно,
всѣхъ почти славянъ мы находимъ несомнѣнно румынскія слова, ка-
котоводства. Во всякомъ случаѣ, слѣдуетъ считать вполнѣ установлен-
фактъ, что, прійдя въ Европу, славяне застали румынъ въ мѣстно-
сѣверъ отъ Дуная и что венгры явились въ прикарпатскія области
о поздиѣе знакомства румынъ съ славянами, что блестяще доказалъ уже
въ своей работѣ „Славянскій элементъ въ венгерскомъ языкѣ". Оче-
е то, что всѣ слова у румынъ, касающіяся земледѣлія (напримѣръ:
адъ, бра́ниште, буру́янъ, выртòп, гард, глоа́бъ, гра́пъ, гре́блъ, грин-
нъ, зъпòдіе, кола́к, ко́съ, кочя̀в, кош, кы́нилъ, кътстрѣвѐц, лива́дъ, ло-
ціре, норо́ю, обòр, обы́ршъ, овъс, окòл, ота́въ, очи́нъ, па́цеаште, поа́лъ,
плуг, пла́въ, пога́че, погòн, поя́нъ, ръса́дъ, ро́дул, сты́нжинъ, толоа́къ,
ъли́нъ, яру́гъ и мн. др.), — славянскаго, и притомъ, очень древняго
нія. Это еще разъ, между прочимъ, доказываетъ необходимость изу-
ынской старины для занимающагося исторіей славянскихъ передви-
указанной статьѣ, г. Жеоржеску говоритъ о происхожденіи и другихъ
Европы, а также балканскаго полуострова, начиная съ отдаленныхъ
кончая IV. вѣкомъ до Р. Хр. По его мнѣнію, въ земляхъ Траяновой
0 года дохристіанской эры жили низкорослые долихоцефалы. Они сюда
имые какимъ-то неизвѣстнымъ народомъ, по скиеской легендѣ, — ко-
с. журавлями. Эту безымянную народность, по мнѣнію автора, слѣ-

твлять съ той, которая чрезъ нѣкоторое время, благодаря тому, шлись кое-какія „скиѳскія" черты, стала называться агатирской. скиѳы, раса долихо-бѣлая (sic), не составляла значительнаго на-ш, потому-что этотъ народъ былъ кочевой. На основаніи данныхъ Кеѳржеску пришелъ къ выводу, что около 400 г. до Р. Хр. населеніе вѣроятности, принадлежало къ расѣ брахикеѳаловъ, извѣст-ологіи подъ именемъ h. Alpinus. Вполнѣ возможно, что въ нынѣш-ъ, кромѣ римской и славянской, течетъ и ихъ кровь. Геродотъ ъ названія четырехъ румынскихъ рѣкъ: Прутъ, Серетъ, Арджешъ словамъ же г. Ксенопола, такая упорно неподдававшаяся времени кнескихъ названіяхъ можетъ быть объяснена только предположе-ывности населенія въ бассейнѣ троихъ рѣкъ съ IV. вѣка до Р. Хр. мѣрѣ до VIII. по Р. Хр., когда эти названія могли быть замѣнены Другія же данныя даютъ возможность изслѣдователю видѣть въ къ населеніи расу кельтическихъ брахикеѳаловъ. Если въ адалъ скиѳскій элементъ, то тоже самое мы видимъ на примѣрѣ матовъ южной Россіи. Изъ смѣшенія этой народности съ пришел-оздвѣе гетами и даками, по всей вѣроятности, и образовалась ру-нальность. Таковы выводы перваго изъ румынскихъ историковъ, ъ числѣ своихъ матеріаловъ данныя антропологіи. Мнѣ лично пред-ь удачной теорія о кельтическомъ происхожденіи румынской націи, то географическая номенклатура въ Карпатахъ прекрасно доказы-сь славянскій элементъ впервые столкнулся съ кельтскимъ міромъ, ѣверъ отъ Карпатъ мы находимъ болѣе или менѣе чистыя славян-еская названія. Замѣчу также, что еще въ 1877 году профессоръ ерситета Бидерманъ въ своей книгѣ „Die Romänen und ihre Ver-sterreich" пытался доказать одинаковое происхожденіе румынъ кар-акедонскихъ отъ кельтолигурійскихъ народностей, весьма много-ъ мѣстностяхъ на югѣ отъ Дуная. Но эта теорія въ свое время незамѣченной, несмотря на вполнѣ правдоподобное предположеніе.

А. И. Яцимирскій.

eck Walerjan, Mapa historyczna Polski. Wyd. 3-e Kraków i Biała, folio kolor., 1 : 4,000.000.

loger Zygmunt, Geografja historyczna dawnej Polski m mapy Rzeczy pospolitej J. Babireckiego. W tekscie n. rycin. Kraków, 1900. Srv. Věstn. S. F. I. 140.

ążka I., 10. i 72. (J. K. Kochanowski); Mitth. a. d. hist. Litt. Kaindl). Praca kompilacyjna. *U.*

3. Nálezy archaeologické.

A. Všeobecné.

107. **Radliński Ign.**, Przeszłość w teraźniejszości. Zbiór dociekań i rozważań społeczno-naukowych. Tom I., Warszawa. Str. 477.

Populární výklad praehistorické anthropologie, ale směru a obsahu zastaralého. Srv. ref. Dra B. Dybowského v Ludu 1902, 95.

108. **Niederle L.**, Dr., Streszczenie dzieła p. t. „Lidstvo v době předhistorické“ przez K. Chamca. Światowit III.

109. **Rzehak A.**, Die Chronologie der Vorgeschichte. Zs. Mähr. 294.

Es ist das eine Reproduction der Chronologie des Prof. G. Kossinna mit einigen einleitenden Wörtern. Die Übersicht der vorgesch. Perioden ist folgenderweise zusammengestellt:

A. Kupferzeit, Bronzezeit:

I. a, b: 2000—1500 v. Chr.
II. a, b: 1500—1300 v. Chr.
III.: 1300—1100 v. Chr. (Beginn des Leichenbrandes.)
IV.: 1100—950 v. Chr. (früheste Hallstattzeit.)

B. Eisenzeit:

V. 950—750 v. Chr. }
VI. 750—550 v. Chr. } Hallstattzeit.
VII. 550—400 v. Chr. }
VIII. 400—250 v. Chr. Früh- }
IX. 250—150 v. Chr. Mittel- } Latènezeit.
X. 150 v. Chr. bis n. Chr. Spät- }

110. **Montelius O.**, Über das erste Auftreten des Eisens. Correspondenzbl. 1900. 142.

V severní Evropě padá první vystoupení železa (sporadicky) do doby velmi časné, na př. na konec II. tisíciletí př. Kr.; ale ovšem železná doba nastala později.

111. **Reinach Sal.**, Archeologja celtycka (odczyt, tłum. L. M.). Wisła 1901. 449.

112. **Hoernes M.**, Gegenwärtiger Stand der keltischen Archaeologie. Ref. o Jos. Déchelette L'Archeologie celtique en Europe. Revue de synthèse historique 1901. Nr. 7. — Globus. Bd. LXXX. Nr. 21.

113. **Knauer F.**, Menschliche Knochen mit rothen Flecken aus bessarabischen Gräbern. Berlin. Verh. 1901. 315.

Ref. P. Антр. Ж. II. 2, 137.

114. **Krause Ed.**, Zur Frage von der Rotfärbung vorgeschichtlicher Skeletknochen. Globus. LXXX. 361.

Zjev ten je velmi hojný, zejména v hrobech ruských. Na základě vlastního zkoumání a rozhledu po celé literatuře zjevů soudí Krause, že se tu nejedná vždy o úmyslné pokrytí barvou, nýbrž i o zjev povstalý mikroorganismy.

115. **Voss A.**, Vorschläge zur prähistorischen Kartographie. Nachr. d. Alterth. XII. 26.

Vorgelegt dem Intern. Congrès d'Anthropologie, Paris 1900.

B. Nížina německo-polsko-ruská.

116. **Reinecke P.**, Dr., Prähistorische Varia. VI. Statistik der slavischen Funde aus dem Süd- und Mitteldeutschland. Correspondenzblatt. 1901. Nr. 3.

Statistika obsahuje Francko, Horní Pfalz, Durinsko. Zároveň zde podán stručný výklad o postupu Slovanů do jižního Německa na základě archeol. nálezů.

117. **Beltz Rob.**, Dr., Erläuterung der Karten zur Vorgeschichte von Mecklenburg. Correspondenzbl. 1901. 10, 20, 30, 37.

Výklad k mapám „Vier Karten zur Vorgeschichte von Mecklenburg". Herausgeg. von Dr. R. Beltz. (W. Süsserot.) Berlin 1899. Preis 4 M.

118. **Blasius Wilh.**, Vorgeschichtliche Denkmäler zwischen Helmstedt, Harbke und Marienborn. (Abh. aus d. Geb. der Math., Phys., Chemie etc. Festschrift zur Feier des 70. Geburtstages von R. Vedekind.) Braunschweig. 1901, str. 221.

Einleitung. I. Megalithische Grabdenkmäler. II. Kegelgräber. III. Opferaltar bei Marienborn.

119. **Busse H.**, Der Ruinenberg am Dretz-See, Kreis Ruppin. Nachr. d. Alterth. XII. 16.

„Ein slavischer Burgwall."

120. **Schmidt Hermann**, Schlackenwälle auf dem Stromberge bei Weissenberg und auf dem Löbauer Berge. Berl. Verh. 1901. 165.

121. **Schumann Hugo** und **A. Mick**, Das Gräberfeld bei Oderberg-Bralitz. Prenzlau 1901. 8°. 87. Tab. XXXIII.

188 žárových hrobů z doby VI.—V. stol. př. Kr. Srv. Pam. arch XIX. 440.

122. **Schumann H.**, Der Bronzedepot-Fund von Angermünde (Uckermark). Nachr. d. Alterth. XII. 29.

„Fund gehört der älteren Bronzezeit an."

123. **Busse H.**, Der Heidenkirchhof bei Teschendorf im Kreise Ruppin. Nachr. d. Alterth. XII. 15.

Urnengräber aus der Hallstattzeit. Kurzer Bericht.

124. **Conventz**, Einführung von Kauris und verwandten Schneckenschalen als Schmuck in Westpreussen zur vorgesch. Zeit. (Mitth. des westpreuss. Geschichtsver. I.

Nejčastěji nalézají se v době hallstattské, pak jich silně ubývá v době po Kristu. Z konce doby předhist. je znám jen 1 nález Cyprey. Všechny nálezy (12) hallstattské doby udály se na levém břehu Visly, pozdější jsou z pravého. Srv. ref. v Globu LXXXI. 1902, str. 148.

125. **Förtsch**, Dr., Über die vor- und frühgeschichtlichen Verhältnisse der Provinz Sachsen. Correspbl. 1900. 77.

Stručný přehled. Přednáška na sjezdu něm. archeologů v Halle.

126. **Deichmüller Joh.**, Aufruf über die Verzeichnung der in Sachsen vorkommenden Alterthümer nebst einer Probe des ausgefüllten Fragebogens. Berl. Verh. 1901. 412.

127. **Götze A.**, Die Schwedenschanze auf der Klinke bei Riewend, Kr. Westhavelland. Nachr. d. Alterth. XII. 17.

Diese Schwedenschanze war im Zeitraume vom IV.—XII. Jahrh. im Gebrauch der Slaven. Die Räumung derselben in der ersten Hälfte des XII. Jahrh. steht im Zusammenhange mit dem Vordringen der Deutschen.

128. **Brunner K.**, Eigenthümliche Thongeräthe aus der Provinz Sachsen. Nachr. Alterth. 90.

Über diese Thongebilde siehe Verhl. berl. 1879, 47, und Zs. f. Naturwiss. Bd. 67, 1894. S. 59 („vorgeschichtliche Töpfereigeräthe?).

129. **Jakschath E.**, Vorläufiger Bericht über Ausgrabungen und Untersuchungen von Pollnow und Umgegend (1898.—1901). Nachr. d. Alterth. 96.

130. **Kemke H.**, Fundverzeichniss zu Tafel VII.—XV. der I. (ostpreuss.) Section des photogr. Albums der Berliner Anthropol. Ausstellung vom J. 1880. Schriften der phys. ökon. Ges. Königsberg. XLII. 88.

131. **Altrichter K.**, Fingerspitzen-Eindrücke im Boden vorgesch. Thon-Gefässe. Nachr. d. Alterth. XII. 33.

132. **Schumann H.**, Der Bronzedepot-Fund von Arnimshain (Uckermark). Nachr. d. Alterth. XII. 77.

„Der Fund gehört der älteren Bronzezeit an und enthält Stücke, die zum Theile in den nordischen Formenkreis gehören, zum Theile aber auf westliche (Schweiz) und auf südliche Einflüsse (Thüringen, Böhmen, Ungarn) hinweisen."

133. **Schumann H.**, Der Bronzedepot-Fund von Vietkow (Kr. Stolp) und die Beziehungen Pommerns zur Westschweiz während der Bronzezeit. Balt. Studien. N. F. IV. 1900.

134. **Walter**, Dr., Über Alterthümer und Ausgrabungen aus Pommern im Jahre 1899. Balt. Studien 1900.

135. **Wilke**, Dr., Ein slavisches Gefäss mit Leichenbrand von Lössnig bei Strehla. Berl. Verh. 39.

Ein Gefäss ohne Drehscheibe geformt, mit Wellenlinien. Zum Leichenbrand bemerkt der Verfasser: „ich halte eine Entlehnung altdeutscher Bräuche durch die slavische Eindringlinge für wahrscheinlicher,... und so erklärt sich am besten das fleckweise Auftreten des Leichenbrandes innerhalb der grossen slav. Cultursphäre."

136. **Friedel E.**, Die Niederschrift des Berichtes über das Königsgrab bei Seddin. Berl. Verh. 64.

Bericht über eine zweite Untersuchung. Montelius setzt das Grab zum Jahre 1000 vor Chr.

137. **Schoetensack Otto,** Über die Bedeutung der „Hocker"-Bestattung. Berl. Verh. 522.

Příčinou tohoto ritu je strach před návratem mrtvého. Proto mrtvola byla pevně skrčena a svázána.

138. **Wiechel Hugo,** Die ältesten Wege in Sachsen. Abh. der Ges. Isis. 1901. (Abdruck.) Dresden.

139. **Wiechel H.,** Der Wall in Oberholz bei Thräna. Berl. Verh. 58, 409.

140. **Willers Heinr.,** Die römischen Bronzeeimer von Hemmoor. Nebst einem Anhange über die röm. Silberbarren aus Dierstorf. Mit 82 Abb. und 13 Tafeln. Hannover und Leipzig, Hahn 1901.

Den Kern der Untersuchung bilden 19 Bronzeeimer aus dem Kreise Neuhaus an der Oste (Hannover), aber dabei wird das Ganze des röm. Handels in Betrachtung gezogen. Willers schliesst unter anderem, dass in der älteren Kaiserzeit ein directer Handel mit germ. Binnenlande noch nicht stattgefunden hat. Die Vermittler des Binnenhandels mit röm. Gefässen und Schmucksachen müssen in dieser Zeit vorzugsweise Germanen gewesen sein. Für die folgende Zeit, und zwar schon im II. Jahrhundert, hat sich aber das Verhältniss geändert, wie die Münzfunde beweisen.

141. **Zinck L,** Det Nordeuropaeiske Dysse-Territoriums Stengrave og Dyssernes Udbredelse i Europa. Kjobenhavn. S. 238.

Dokazuje, že evropské megalithické hroby mají původ svůj na severu a ne v Orientě. Ref. K. Penka v Mitth. anthr. Wien 1902, 167 vidí v tom další potvrzení své theorie o severoevropském původu kmenů arijských.

142. **Brensztein Mich.,** Cmentarzyska „Gargždi-Kałnas" i „Szyluks" we wsi Judsodzie w pow. i parafii telszewskiej na Żmudzi. Materyały V. (31).

Dvě pohřebiště kostrová, z nichž prvé náleží už době pozdní.

143. **Czarnowski Stan. Jan,** Jaskinia „Okopy" Wielka nad rzeką Prądnikiem w okolicy Ojcówa. Materyały V. (52).

Zajímavé doklady neolithické kultury v jeskyni okopské (srv. tab. II.—III.).

144. **Czarnowski S. J.,** Jaskinia Borsucza pod rzeką Prądnikiem. Światowit t. III. str. 75.

145. **Demetrykiewicz Włodzimierz,** Dr., Przedhistoryczna ceramika z półksiężycowemi uchami (Ausa lunata vel cornuta) w Polsce. (Odbitka z „Wiadomości numismatyczno-archeologicznych"). Kraków, nakł. Towarz. numismat., druk. W. L. Anczyca i Sp., in 4°, str. 23.

146. **Jarocki Stanisław,** Kurhany i cmentarzyska w pow. Oszmiańskim, gub. Wileńskiej. Światowit t. III., s. 46.

147. **Korab,** Wystawa starożytności w Lublinie. Kraj. Nr. 2.

148. **Hadaczek K.,** Dr., Slady epoki t. zw. archaiczno-mykeńskej we wschodniej Galicyi. Wiad. num. arch. Nr. 3—4.

149. **Majewski Erazm,** Powiat Stopnicki pod względem przedhistorycznym. Światowit' t. III. str. 97—161.

První část důkladného a výborného popisu, jaký bychom si přáli mít i o ostatních powiatech zakarpatských, a za nějž autoru každý slovanský archeolog bude vděčen. Tato první část obsahuje úvod a výčet nalezišť. Popis nálezů následovati bude v části druhé.

150. **Majewski Erazm,** Zabytki przeddziejowe we wsi Janina w pow. Stopnickim. Swiatowit t. III., str. 60.

Grób żarowy o ceramice mogił kamiennych i grobów skrzynkowych, lecz bez kamiennego obłożenia. Znalesiska odosobnione (grupa naczyń ozdobianych ornamentem sznurowym.)

151. **Majewski Erazm,** Bronzy i kości ludskie z grobu we wsi Koniuchy (pow. Wiłkomierski). Światowit t. III. str.. 85.

152. **Rutkowski Leon.,** Dr., Szkielety i czaszki z cmentaszysk rzędowych powiatów Plonskiego, Płockiego i Szerpskiego. Światowit t. III. str. 49.

153. **Sieroszewski ,Wacław,** Kurhany, stare śmietniska, oraz cmentarze w wiółach Niemna i Hańczy. Światowit t. III., str. 163.

154. **Szaraniewicz Isidor,** Das grosse präh. Gräberfeld in Czechy, Brodyer Bezirk in Galizien. Mitth. Central. Comm. 93, 130, 199.

Dieses so ausgedehnte und an Fundobjekten so ergiebige Grabfeld harrt bisher der wissenschaftlichen Bearbeitung; denn als solche kann weder die vorliegende noch die im Jahre 1898 polnisch publicirte Abhandlung Szaraniewicz's bezeichnet werden, zumal darin die systematische Zusammenstellung der einzelnen Kategorien von Fundobjekten, sowie die Darstellung der hieraus fliessenden Entwickelungsgeschichte vermisst wird. Die namentlich bei der Keramik herangezogenen fremden Analogien sind fast durchwegs missglückt; so finden insbeson dere die Gefässe mit abgerundeter Basis und die angebliche Ansa-lunata-Schüssel in den belgischen, bezhw. böhmischen und mährischen Vorkommnissen des Neoliths und der Übergangsperiode keinerlei wahre Seitenstücke. Im Übrigen überraschen nicht nur die falschen Citate und die korrumpirten Namen der Fundorte, sondern auch die unklare Beurtheilung der böhmischen archäol. Verhältnisse überhaupt.

Soviel den publicirten Materialien entnommen werden kann, handelt es sich bei dem Grabfelde in Czechy wohl kaum um eine einheitliche Nekropole, vielmehr scheinen hier mehrere selbständige Begräbnisstätten aus verschiedenen Kulturepochen zusammenzustossen bezhw. ineinanderzugreifen. Der älteste Gräbercomplex dürfte dem Ausgange des Neoliths und der Übergangsperiode (Kupferzeit, erste Bronzeperiode) zuzuweisen sein, und es entstammen demselben unter anderen die geschweiften Steinbeile, die Hirschhorngriffe, die durchlöcherten Steinplättchen (?) und die charakteristischen Hornknöpfe mit ∨ Bohrung, schliesslich die Mehrzahl der Feuersteinobjekte. Diese Gruppe reicht vielleicht bis in die erste Bronzezeit hinein, worauf der Noppenring und das Spiralarmband aus Bronze (Tafel V. und VI. der poln. Ausgabe) hindeuten würden.

Der jüngere Theil des Grabfeldes gehört etwa der jüngeren Bronzeepoche an (bei uns in Böhmen zu vergleichen mit den „Lausitzer“ Brandgräbertypen

und der Knoviz-Kultur) und wird vorzüglich durch Bronzenadeln mit Spiralköpfen und einfachen Schleifenköpfen, die Bronzeringe auf Tafel I., 26. und III., 19, sowie auch durch Bronzetorques charakterisirt.

Die jüngsten Gräber lieferten Eisengegenstände von jüngsten Hallstatt-Typen (wol analog unserem Bylaner Typus), deren Ausläufer der Römerzeit wol nicht zu fern stehen.

Zufolge der hervorgehobenen Trennung der Gräber und ihres wesentlichen Inhaltes nach Kulturepochen war die Dauer der Bestattung auf dem Fundterritorium von Czechy eine sehr bedeutende, und es muss der Beginn weit vor das vom Verfasser proponirte I. bezhw. III. Jahrh. v. Chr. zurückdatirt werden.

Bezüglich der Keramik möchte ich noch bemerken, dass trotz der guten Abbildungen des poln. Werkes eine verlässliche Unterscheidung der einzelnen Typen ohne Autopsie geradezu ausgeschlossen ist. Immerhin kann auch diesbezüglich im Grossen und Ganzen gesagt werden, dass die markanten Gefässe wie Nr. 2. Taf. A, Nr. 28, 32, 33, 34, Taf. B wol der Übergangsperiode zuzuweisen wären; die Mehrzahl der übrigen Gefässe dürfte mit der jüngeren Bronzezeit zusammenhängen und weist mehrfache Anklänge an die Keramik der älteren Lausitzer Brandgräber auf; die interessante Frage, ob letztere Gruppe insbesondere in den Brandgräbern von Czechy thatsächlich vertreten war, kann leider auf Grund der bisherigen Publicationen nicht gelöst werden.

Möge bald eine gründliche Bearbeitung oder doch eine vollständige Veröffentlichung der Fundmaterialien dieser so ausserordentlich wichtigen Nekropole nach einzelnen Gräbern den Arbeiten Szaraniewicz's nachfolgen! *K. B.*

155. **Szukiewicz Wandalin,** Poszukiwania archeologiczne w powiatach Lidzkim i Trockim (gub Wilenska). Światowit III., str. 3.

Wiadomości wstępne. Osady z czasów użytku krzemienia na porzeczu Mereczanki i Kotry (1. Grupa osad przy wsi Dubiczach, 2. przy wsi Gryboszach, 3. wsi Rudni, 4. wsi Kaszetach). S mapą archeol. pd. z. części gub. Wileńskiej.

156. **Szukiewicz Wandalin,** Szkice z archeologji przedhistorycznej Litwy. Cz. I. Epoka kamienna w gub. wilenskiej. Wilno, J. Zawadzki, in 8°, str. 40 z 5 tablicami, 1 mapą i rysunkami.

Ref. Poradn. dla czytających książki I., Nr. 21. (K. Krzywicki).

157. **Tarczyński Fr.,** Groby rzędowe kamienne w pow. Płockim. Światowit t. III. str.

Popisují se hroby nalezené v kurhanu u vsi Orszymowic v kraji plockém. V ústech kostry jedné denár Kazimíra I.; několik záušnic. Lebky dvě jsou dlouhé. L. Rutkowski změřiv je spolu s 9 z Turowa a 1 z Rogowa našel skoro samé dolichocefaly se středním indexem 71·4. Srv. napřed článek Rutkowského č. 152.

158. **Tur Jan,** Opis kości ludzkich z grobu w Koniuchach. Światowit, t. III. str. 89.

159. **Wawrzeniecki Maryan,** Drobne wiadomości o wykopaliskach przedhistoricznych w królewstwie Polskiem. Materyały V. (36).

Drobné zprávy o archaeol. topografii kraje bez podrobnějsích údajů.

160. **Wawrzenicki Maryan,** Slady przeddziejówe w mieście Rawie (gub. Piotrkowska) i w najbliższej jego okolicy. Światowit, t. III., str. 42.

161. **Klauser H.,** Fund eines Steinbeiles und Mamuthzahnes in Repużynetz (Bezirk Kotzman, Bukowina). Mittheilung d. Centralcommission, Bd. 26. S. 105, Notiz 40.

Das Beil ist aus Feuerstein; es ist 13 *cm* lang, unten 6, oben 2·5 *cm* breit ohne Schaftloch. Ob der Mammuthzahn zu diesem Werkzeuge in einem näheren Verhältnisse steht, wird nicht berichtet.

162. **Kaindl R. F.,** Archäologische Untersuchungen zu Wassileu am Dniester und Panka (Bukowina). Mitth. d. Centralcommission Bd. 27. S. 47 f.

In Wassileu deuten zahlreiche Sagen und Funde auf ausgedehnte alte Siedelungen auf den das jetzige Dorf begrenzenden Hügelzügen. Auf diesen fand sich auch eine alte Begräbnisstätte mit Steinsärgen; die Gräber sind durch Steinkreise gekennzeichnet. Im Panka wurde im benachbarten Walde eine prähistorische Wallanlage entdeckt; sie liegt wie ähnliche andere Befestigungen in der Bukowina auf einer Bergnase. Leider ergeben Versuchsgrabungen keine Culturschichte. *R. K.*

163. **Wolkow T.,** Z powodu wykopalisk neolitycznych z ceramiką typu przedmiceńskiego. Światowit III. 233.

Překlad článku z Арх. Лѣт.

164. **Kólski J.,** Kamień z „wanienka matki boskiej". Światowit III., 33.

„Kamień znajdujący się we wsi Wrząca — Warcka jest jedynym znanym w Polsce ołtarzem ofiarnym z czasów pogańskich."

165. **Witanowski M. R.,** Rzeczy archeologiczne w 25.ciu rocznikach „Tygodnika Piotrkowskiego". Światowit III. 228 až 229.

166. **Witanowski M. R.,** Archeologia przedziejowa w Słowniku geograficznym Kr. P. T. III., Warszawa 1882. Światowit III., 217.

Pokračování výpisků. Srovn. Światowit II. 143.

167. **Witanowski M. R.,** Gazeta Kaliska r. 1900. (VIII.) Światowit III. 227.

Přehledy archaeologických v novinách těch uveřejněných článků.

168. **Aleksandrowicz Bronisław,** Wykopalisko z epoki „la Tène" w Smardzewicach, pow. Opoczyńskim. Światowit, t. III., str. 166—168.

169. **Свистунъ Ф. И.,** Опытъ установленія доисторическихъ культурныхъ періодовъ для русскихъ земель. Научно-литер. Сборн. 1901 (Lvov). 229—245. (Svistun F. I., Versuch eines Systems der vorhist. Culturperioden für russische Länder.)

Stručný přehled archaeologických period se zřetelem k jihozápadní Rusi na podkladě ethnologickém. Neolith počíná příchodem Arijů okolo r. 6000 až 5000 př. Kr. a trvá do válek trojských. (r. 1200), železný věk příchodem Skythů

(r. 751). Tento dělí se pak na dobu 1. skytho-řecko keltskou (700—Alexandr Vel.). 2. thrako-sarmatskou (Alex.—106 po Kr.), 3. římskou (106—275), 4. gotskou (275-375 po Kr.). Spisovatel se domnívá, že Budini byli Slované (str. 241), že Slované za doby Herodotovy žili už na horním toku Tyru, Bugu i Dnépru; k Agathyrsům čítá Karpy a Kostoboky (str. 242), Bastarnům-Galatům přičítá „boldy", svatyně sdělané v Karpatských horách na horním Dněstru.

170. **Chamiec Ksawery,** Wśród stepów i jarów. Kultura przeddziejowa. Bibl. Warsz. 1900. XI. i XII.

Statě týkající se předhistorie země kijevské, a sice zatím doby kamenné. V první stati probírají se hlavně hroby skřínkové severní oblasti kijevské, jichž je ale známo jen málo (s exkursem o dolmenech), pak neolithické hroby s kostrou zavinutou v kůži, jež jsou starší. Jiný typ tvoří v jižní části kijevštiny kostry pod kurhany uložené, kterýžto způsob podle autora rozšířil se sem z pokucko-podolského Podkarpatí. V druhé stati probírají se analogie západoevropské a líčí se samostatná skupina podolsko-volynsko-polésská. Na konec probírá se skupina přechodní kultury s malovanou keramikou.

Srv. ref. Běljaševského v Арх. Лѣт. 1901. 47. Věstníku SF. I. str. 215.

171. **Яроцкій Я. В.,** Изъ прошлаго Волыни. Сборникъ небольшихъ истор. очерковъ. Вып. I. 1900. 50 стр. (Jarockij J. V., Aus der Vergangenheit Wolhyniens.)

Knížka obsahuje řadu populárných statí, jež před tím vyšly v žurnálu „Волынь". Mezi jiným je zde stať „Шереметевы валы на Волыни и ихъ истор. значеніе" (okopy povstalé za výpravy r. 1660 bojarina Vas. Bor. Šeremeteva).

172. **Бѣляшевскій Н.,** Замѣчательный кладъ великокняжеской эпохи. Арх. Лѣт. III. 150—162.

Кладъ, кажется, найденъ въ Кіевѣ: „Никогда еще въ одномъ мѣстѣ не было найдено такой массы предметовъ, представляющихъ верхъ техники того періода. Матеріалъ предметовъ — главнымъ образомъ золото и притомъ золото въ художественной обработкѣ; лишь незначительная часть предметовъ сдѣлана изъ серебра. Но, несомнѣнно, главную цѣнность клада составляетъ цѣлый рядъ предметовъ, украшенныхъ изображеніями исполненными перегородчатой эмалью: въ кладѣ оказались почти всѣ типы извѣстныхъ до сихъ поръ предметовъ подобнаго рода."

173. **Гамченко С.,** Древній поселокъ и могильникъ въ урочищѣ Стуга (близь с. Студенцы Житомирскаго уѣзда). Чтенія Нест. XIII. 1—93.

Sídliště pohřebiště mohylové (asi 30), s těly v dubových skřínkách, ležícími na znaku, hlavou k západu. Milodary chudé, ukazující na klidný život domácí. Železo, stříbro a sklo. Naleziště patřilo asi Drevljanům v době VII.—IX. stol. po Kr. Srv. ref. v Зап. Шевч. T. 42. bibl. 4.

174. **Ханенко Б. И. и В. И.,** Древности Приднѣпровья. Вып. IV. Эпоха переселенія народовъ. Кіевъ 1901. 4°. 30 стр. + 20 табл. (Chaněnko B. u. V., Alterthümer des Dněprgebietes.)

První větší sbírka materialů, týkajících se doby stěhování národů, rozdělených systematicky na skupinu 1. předmětů římského typu (hlavně fibuli a přesek), 2. předmětů z žárových polí popelnicových výkopů Chvojkových, datovaných zde do II.—VI. stol., 3. předmětů stylu gotského (hlavně fibule), 4. před-

mětů stylu sassanidského (číše, mísy, zrcadla) a 5. předmětů středoasijsk (zbraně). Vydání je opět překrásně vypraveno. Srv. ref. Běljaševskéh Лѣт. III. 93

175. **Хвойка В. В.,** Поля погребенiй въ сре приднѣпровьѣ. С.-Пб. Стр. 19 + 4 табл. (Chvojka V., Die Gı im mittleren Dněprgebiete.)

Jedna z důležitých ruských prací archaeologických z posledních pisující výkopy V. Chvojky v okolí Dněpra. Autor nejen neúmorně a s ı pracoval, nýbrž ve vzácné míře i spolehlivě a s kritickým rozhledem. I jeho práce spočívá hlavně ve výsledcích. Chvojkovi děkujeme na př. za celé řady nalezišť, dříve blíže neznámých, se zvláštní podivuhodnou tvořící nejzajímavější skupinu jihoruské archaeologie.

Výše uvedená práce přináší zase celou řadu nových dat k pozn poli pohřebních z doby prvních století po Kr., totiž pohřebišť na země ničím neoznačených s obojím současným druhem p a typických hlavně pro gub. kyjevskou, jižní část černigovské a část V hrobech žárových bývá popelnice s milodary, někdy však popel i prostě na hliněné ploše, a nádoby stojí kolem nich. V hrobech kostro těla různé orientována, na znaku, natažena; vedle je několik nádob bývají kosti beranní) a na kostře nebo také vedle různé předměty.

Prozkoumaná a popsaná pohřebiště spadají vesměs do pozdní dob provázena jsou mincemi císařskými, hojným sklem (okrasami i nádoban sem především velký mohylník u sela Čerňachova (Kijev. új.) s 500—60 2 římskými mincemi z II. a III. století a s keramikou, která je očivi vlivem římským a všechna na kruhu robena, pak analogické pohřebišt Romaškách (Vasilkov. új.), jež trvalo až do dob křesťanských. Pohřebis rubnicích (Kaněv. új.) je starší, má nádoby v ruce robené, černé, leskl domácí výroby. Autor klade je asi do doby Kristova narození, kdežto do II.—V. st. po Kr. Všechna tato pohřebiště patří podle všeho Slovan

176. **Линниченко И. А.,** О новѣйшихъ раско г. Хвойка. Зап. Одесса. XXIII. 68—76.

O několika novějších nálezech v Kijevsku z okolí Tripolje.

177. **Линниченко И. А.** и **Хвойко В. В.,** Сосуды с ками изъ находокъ на площадкахъ трипольской туры. Зап. Од. XXIII. 199. (Linničenko J. u. Chvojka V., Ur Schriftzeichen aus der Tripolje-Kultur.)

Jedná se o nádoby podivného tvaru, na jejíž spodní části vykresl podivné znaky upomínající na písmo. Nalézají se v t. zv. tripolské kultuře a sice nádoby s jednotlivými (1.—3.) znaky hojně v období starším (B) tury. Jedna nádoba primitivního rázu nese vůbec na spodní části jaký ale rozluštění jeho, jakož i znaků jednotlivých se nepodařilo. (Srv. re Шевч. Т. 41. bibl. 1.)

178. **Штернъ Э. Р., фонъ,** Значенiе керамиче находокъ на югѣ Россiи для выясненiя культ исторiи черноморской колонизацiи. Зап. Одесс 1900. 1—21.

Vůči chudosti historických zpráv o řecké černomořské kolonisaci poskytují nálezy velmi mnoho poukazů na vývoj kulturního vlivu řeckého v jižní Rusi. Jsou to zejména Atheny, jejichž vliv a výrobky se nejvíce objevují, a sice nejen v koloniích pobřežních, nýbrž i ve vnitru země, v Kijevsku.

První styky kulturní s Římem počínají II. stoletím př. Kr., jak svědčí amfory s římskými znaky, nalezené na Krymu, a trvaly, dokud vliv Říma sem sahal. Srv. ref. Зап. Шевч. Т. 44. Bibl. 3.

179 **Бобринскій Алексѣй Гр.**, Курганы и случайныя археолог. находки близъ м. Смѣлы. Т. III. С.-Пб. 4⁰, XII. + 174 стр. + XXI. табл. + 2 карты. (Bobrinskij A., Kurgane in der Nähe von Směla III.)

Srv. referát N. Běljaševského Арх. Лѣт. III. 165.

Nová kniha hr. Bobrinského obsahuje mimo podrobný a bohatý denník různých výkopů ještě úvod, v němž vykládá autor svoji představu o klassifikaci praehistorických dob jižní Rusi. Na dobu paleolithickou následuje doba přechodu kamenné k bronzu, resp. mědi, zvaná eneolithickou (konec v stol. VII.—VI. př. Kr.), bronzové doby není; následující od stol. VI. II. je doba skythosarmatská, pak je málo známá přervka do III. st. po Kr., pak doba gothská do VI. a slovanská od VI.—IX. stol. po Kr.

Podrobný popis nálezů týká se v kap. I. výkopů kurhanů mezi ř. Serebrjankou a Irdynem hlavně z doby mladší skythské (ač jsou i eneolithické zde), v kap. II. eneolith. kurhanů z pravého břehu Serebrjanky, v III. kurhanů z levého břehu Tjasmina z různých dob (zde vsunuta stať o svastice), v IV. kurhanů od Gulajgoroda. Pak následuje řada drobnějších zpráv a na konec připojeny dva dodatky: soupis kurhanových nálezů z újezda Romenského, a otisk denníků J. Znosko-Borovského o výkopech v Kaněvském újezdě.

180. **Ciechowski W.**, Kijów i jego pamiątki. Kijów 1901. Str. 352 + 30. 8⁰.

181. **Уварова П. С., графъ.**, Отчетъ по XI. археолог. Съѣзду въ г. Кіевѣ. Древности Моск. XIX. 2. Прот. 41.

182. **Уварова П. С.**, Докладъ о поѣздкѣ В. М. Сысоева въ Сулинъ, Донской области. Ibidem 70—72.

183. **Богоявленскій С. К. и Готье Ю. В.**, Отчетъ о раскопкахъ Елизаровскаго могильника, Волоколамскаго уѣзда. Моск. губ. 1900 г. Древности XIX. 2, 57—70.

Hroby s kostrami, sahající věkem až do konce XI. stol. po Kr. Podle vývodů autorových náležely Slovanům, a sice kolonistům novgorodským.

184. **Лазаревичъ-Шепилевичъ**, Извлеченіе изъ отчета о раскопкахъ. Витебскъ 1900.

185. **Штукенбергъ А. А.**, Матеріалы для изученія мѣднаго (бронзоваго) вѣка вост. полосы Европейской Россіи. Изв. Каз. XVII. 165—213.

Въ предлагаемомъ очеркѣ описаны серпы, боевые топоры, кельты, мотыки, кайлы, долота, наконечники копій и наконечники стрѣлъ.

186. **Anutschin D.**, Die Kurgankultur des Gouv. Kostroma im X.—XII. Jahrh. Globus. Bd. LXXVII. Nr. 21.

187. **Katalog** wystawy przedmiotów sztuki i starożytności w gmachu podominikańskim w Lublinie w czerwcu i lipcu 1901 r. na korzyść domu zarobkowego. Lublin, 1901. Druk B. Drue, in. 8°, str. 31 + 79 + 85.

C. Čechy a Morava.

188. **Čermák Klim.**, Praehistorische Funde in Böhmen, Dalmatien, Montenegro und Griechenland. Mitth. anthr. Wien. Sitzb. 34.

189. **Červinka J. L.**, Sbirka pravěkých starožitností. Ref. Rypáčka v Čas. mor. musea I. 75—77.

199. **Zpráva** o archaeologických výzkumech konservatora ing. L. Červenky za r. 1901. Čas. mor. mus. II. 72 sl.

Str. 80. zajímavá zpráva o novém ohledání domnělého římského tábora u Mušova.

191. **Červinka J. L.**, Kostrový hrob u Slavkova a gallské starožitnosti na Moravě. Čas. vl. spolku muz. v Olomouci. (Gallische Altertümer Mährens.)

Pan autor podává v této práci popis hrobu kostrového od Slavkova a důkladný přehled těneských hrobů moravských. Jeho závěry jsou následující: Podle dosavadního stavu bádání arch. náleží hroby těneské aspoň II. až III. stol. př. Kr. Nápadný jest naprostý nedostatek zbraní. Z okolností této vysvítá, že nám tu není co činiti s lidem válečným; pravděpodobně smíme ve hrobech těchto spatřovati spíše stopy klidných styků obchodních (snad rukojmě i otrokyně), nebo několik takových hrobů nalezeno přímo u samých osad pokolení popelnicových polí. Pokud se týká příslušnosti národnostní, nutno považovati moravské hroby za hroby gallské. —

Datování hrobů těneských spočívá na premisi, že sponka duchcovská spadá do III. a II. stol. př. Kr.; správnost tohoto časového určení autor ničím ovšem nedoložil. *B.*

192. **Hellich Jan**, Kostrové hroby latèneské na Poděbradsku. Pam. arch. XIX., 385. (Skelettgräber aus der Latène-Periode in der Umgebung von Poděbrad.)

Pohřebiště u Kolaj a u dvora Korce blíže Žehůně.

193. **Domečka L.**, Nálezy předhistorické v severových. Čechách. Pam. arch. XIX. 389. (Vorhistorische Funde im Nordost-Böhmen.)

Stručný, ale velmi věcný popis nálezů z okolí Králové Hradce, jež učinil autor spolu s K. Buchtelou.

194. **Gerlich Karl**, Gräberfunde in Mähren. Mitth. anthr. Wien, Sitzb. 38.

Stručné oznámení nově nalezených pohřebišť.

195. **Jelínek Bř.**, Eine neuentdeckte Gräberstätte im k. Thiergarten zu Bubenč bei Prag. Mitth. anthr. Wien. Sitzb. 113.

19 Skelette von liegenden Hockern aus der Bronzeperiode.

196. **Rzehak A.**, Die Pseudo-Cisternen-Gräber des Mittelalters. Mitth. Central. Comm. 133.

Líčení hlavně na základě nálezů brněnských. V hlubokých jamách, vyložených kamením a trámy, nalezají se občas nádoby v několika patrech. Nádoby jsou vesměs středověké od typu hradištného až po typ pozdně středověký. Nejsou to staré hroby, jak se dříve za to mělo, ale jámy, kam se kladly oběti stavební (votivní nádoby).

197. **Rzehak A.**, Ein Schatzfund der Bronzezeit aus der Umgebung von Ung.-Hradisch. Zs. Mähren. 296.

Ein Schatzfund mit 2 Brillenspiralen, 1 Beil von ungarischem Typus, Armspangen mit eingerollten Enden und verschiedenen Ringen; gehört der älteren Bronzezeit an.

198. **Procházka Alois**, Některé nálezy předmětů starožitných na Vyškovsku. Čas. olom. č. 71. str. 83. (Einige Funde von Alterthümern aus dem Wischauer Kreise.)

Většinou zprávy o porůzných nálezech kamenných a bronzových artefaktů.

199. **Červinka L.**, Kostrový hrob u Kněžpole. Čas. olom. č. 70. Str. 41. (Skelletgrab bei Kněžpol.)

Hrob kostrový z doby knížecí, s přehledem nálezů podobných hrobů na Moravě.

200. **Fišara E.**, Žárové hroby tènské u Mezic. Čas. olom. č. 70. Str. 65. (Brandgräber aus der Latène-Zeit bei Mezice.)

Krátká zpráva o dvou hrobech. V textu datuje autor milodary do 2—4. stol. po Kr. (sponky rázu dobřichovského).

201. **H. (Houdek) V.**, Staroslovanský hrob u Náměště objevený. Čas. Olom. č. 72. Str. 128. (Altslav. Grab bei Náměšť.)

Řada předmětů z rozrušeného hrobu.

202. **Píč J. L.**, Kostrový hrob v Braníku. Pam. arch. XIX. 431. (Skelettgrab aus Braník.)

Hrob náleží do kultury jihočeských mohyl.

203. **Ráž Jan**, Sídelná jáma s kadlubem v Slavětíně. Pam. arch. XIX., 432. (Eine Wohngrube in Slavětín.)

204. **Píč J. L.**, Sídliště u Dražkovic. Pam. arch. XIX. 438. (Wohnstätte bei Dražkovice)

Dvojí osídlení, jedno „z dob žárových hrobů přechodního rázu, druhá z doby hradištné“.

205. **Č(istecký) V. D.**, Nález bronzů. Pam. arch. XIX. 437. (Ein Bronze-Fund.)

Několik bronzů z hromadného nálezu odkryto mezi Čepy a Jestibořicemi.

206. **Želízko J. V.**, Die praehistor. Forschungen in Böhmen. Mitth. anthr. Wien. Sitzb. 35.

Krátká zpráva týkající se také slov. hradiště na hoře Prachinu nad Votavou.

D. **Nížina středního Dunaje, země alpské a karpatské.**

207. **Kmeť Andrej,** Sitno a čo s neho vidět. Tovaryšstvo III. str. 101—154. (Der Berg Sitno und seine Umgebung.)

Článek s velmi bohatým a vzácným obsahem archaeologickým. Srv. i článek „Veleba Sitna" v Tovar. I., 149. Popisují se podrobně nálezy na Sitnu i v okolí učiněné předhistorické i středověké; z předhistorických zejména spečený val u Pečenic, násyp almášský, bátovská mohyla, domanické pohřebiště (žárové hroby), Náklo u Cerova a j. Dobrý material je také v stati „Pokus roztriedenia predhist. miestnych názvov slovenských". Cerovské Náklo dalo autoru podnět rozhovořiti se o slov. Náklech vůbec a vysloviti přesvědčení, že jména Nákel v Slovanstvu, spec. na uherském Slovensku jsou samy sebou dokladem existence Slovanů od dob nejstarších, — což ovšem není soud správný. Srv. kritiku Škultétyho v Pohľadech 1901, 737 sl.

208. **Milleker Felix,** Die Alterthumsfunde der Gegend von Temesvár aus der Zeit von der Landnahme. Centralbl. Anthr. VI., 249.

Německý autoreferat o stati maďarsky uveřejněné v „Tört. és Rég. Értesítö" 1900.

209. **Milleker Felix,** Die Denkmäler der La Tène-Zeit in der Gegend zwischen Donau, Theiss und Marosch. Centralbl. Anthr. VI. 250.

Autoreferat o stati tamže publikované r. 1900.

210. **Cziráky G.,** Gombosi (Bogojevai) régiségekről. (Antiquités de Gombos-Bogojeva, com. de Bács.) Értes. 422—431.

Hroby se slov. esovitými záušnicemi. „Římské valy".

211. **Bibó-Bige G.,** Egy érdekes Szabadkai sirlelet. (Tombeau intéressant à Szabadka, c. d. Bács.) Értes. 431—432.

212. **Nagy G.,** Szkitha-Szarmata maradványok a Magyar viseletben. (Traces scythiques et sarmates dans le vêtement hongrois.) Értes. 110—118.

213. **Nagy G.,** Népvándorláskori Turán öltözet. (Costume touranien.) Ertes. 318—323.

214. **Dömötör L.,** Római korbeli edények a Péoskai Nagy-Sánczban. (Vases en argile de l'époque romaine trouvées sur le grand tertre de Pécska [com. de Arad.]) Ertes. 327—335.

215. **Hild V.,** A Jász-Alsó-Szent-Györgyi sír. (Le tombeau de Jász-Alsó-Szent-György.) Értes. 121—138.

216. **Lehóczky Tiv.,** Emlékek a régibb vaskorból Munkács környékén. (Antiquités de l'âge de fer trouvés dans les environs de Munkács.) Értes. 138—146, 198—220, 335—344.

217. **Juhász L.,** Baranyamegyei leletekről. (Antiquités du comté de Baranya.) Értes. 174—176.

218. **Finály Gab.,** Két Római épületről Apahidán. (Deux ruines de l'époque romaine à Apahida, com. de Kolos.) Értes. 239—250.

219. **Éber L., Nagy G.**, Sirleletek a régibb középkorból. (Cimetières du haut moyen âge.) Ertes. 289—318.

Popisují se pohřebiště 1. Abony (com. Pešť), 2. Hernádpuszta (tamže), 3. Nemédi (com. Tolna).

220. **Gohl Ed.**, Kelta eś egyéb barbar érmeink technikus sajátságai. (Les monnaies des Celtes et d'autres barbares du pays au point de vue technique.) Ertes. 351—359, 403—421.

Důležitý článek jednající o technické výrobě t. zv. keltických mincí barbarských a j. (hlavně t. zv. duhových misek).

221. **Középesy G.**, Régészety kutatások Er-Kőbőlkuton Biharvármegyében. (Investigations archéologiques à Er-Kőbőlkút, com. de Bihar.) Ertes. 363—368.

222. **Darnay K.**, Sűmeghvidéki Skytha leletről. (Une trouvaille scythique des environs de Sűmegh.) Ertes. 369—372.

223. **Darnay K.**, A Csabrendeki diádémáról. (Le diadème et d'autres antiquités de Csabrendek.) Ertes. 432—435.

224. **Darnay Kal.**, Sűmeghvidéki emlékek a régibb középkorból. (Antiquités de la première partie du moyen âge provenants de la contrée de Sűmegh, com. de Zala.) Ertes. 176—182.

225. **Dömötör L.**, Ujabb lemeszajtoló bronzminták főnlakról. (Moules en bronze pour frapper des ornements du moyen âge.) Ertes. 62—66.

226. **Cséplö P.**, Régészeti ásatásokról a Bihari várban. (Fouilles dans le bourg de Bihar.) Ertes. 69—72.

227. **Karácsonyi J.**, Ásatásaról a Bihari földvárban. (Fouilles dans le même endroit.) Ertes. 72—74.

228. **Orosz Endre**, A „Petrisi" östelep Szamos-Ujvárt. (La station préhistorique de Petris à Szamos-Ujvár.) Ertes. 17—28, 146—163, 220—234.

229. **Fetzer J.**, Szilágysági leletekről. (Trouvailles au comté de Szilágy.) Ertes. 54—57.

230. **Récsey Vikt.**, Egy Bakony-Romándi urna-leletről. (Urnes funéraires à Bakony-Románd, com. Veszprém.) Ertes. 57—60.

Keramika z doby přechodní.

231. **Riegl Al.**, Die spätrömische Kunstindustrie. Wien. Fol. XXVIII. + 217 S., 23 Taf. und 100 Abbildungen im Text.

Zusammengestellt nach den Funden in Österreich-Ungarn im Zusammenhang mit der Gesammtentwickelung der bildenden Künste bei den Mittelmeervölkern.

232. **Celestin V.**, Rimske svjetiljke iz Osijeka. Vjesn. arh. 21—43.

233. **Brunšmid J.**, Grobljc bronsanoga doba na Klaćenici kod Jablanca (Kotar Senj). Vjesn. arh. 53—59.

234. **Brunšmid J.**, Predmeti halštatskoga doba iz grobova u Vranića gromili u Širokoj kuli (kotar Gospić). Vjesn. arh. 63.

235. **Klaić V.**, Rimski zid od Rijeke do Prezi
arh. 169.

236. **Purić Jos.**, Prethistorijske naselbine
Erduta. Vjesn. arh. 177.

1. Naselbina Veliki Varad. 2. Naselbina Staro ili Fratrovo brdo.
Prkos.

237. **Bahrfeldt M.**, Der Münzfund von Mazin (C
Afrikanische und italische Kupfermünzen, Aes rude und sign
vorläufige Erörterung der Barrenfrage. Berlin (A. Weyl). Str.

Sonder-Abdruck aus den Berliner Münzblätter. Cf. Vjesn
1901. 257.

238. **Machnitsch Rud.**, Das Grabfeld von Ko
Mitth. Centr. Comm. 77.

52 Brandgräber aus der älteren Eisenzeit

239. **Rutar Simon**, Die Funde von Vinivrh b
kirchen. Ibid. 27.

Verschiedene Gräber-Funde, meistens aus der röm. Zeit.

E. Země balkánské.

240. **Truhelka Ćiro**, Dr., Rezultati prehist
istraživanja u Bosni-Hercegovini. Tečajem go
(Ergebnisse der praehist. Forschung in Bosnien und Herzegovi
1900.) Glasnik XIII 1—30.

1. Bogati preh. nalaz iz jedne gromile u Plani, kotar Bilek. N
predne grčke kulture. Možeme prilično tačno uvrstviti postanje te gro
koje se primiče V. vijeku prije Isusa. 2. Rano latenski nalaz iz Vru
grobište u D. Lamincima.

241. **Truhelka Ćiro**, Dr., Prehistorička sojenica
Save kod Dônje Doline. (Präh. Ansiedelung an der Sav
Doline.) Glasnik XIII. 227—288.

Najbliže analogije nalascima naći ćemo u Novigradu, kotara
Savi u Slavoniji. (Vjestn. hrv. arheol. 1900. 48.) Druga je analogija s
kod Ripča (Glasnik 1895).

242. **Хернес Марко**, Dr., Сребрни покладни
из Штрбаца в Босни. Glasnik XIII. 527—536. (Hoerne
fund aus Štrbci in Bosnien.)

Náleží době laténské.

243. **Ippen T.**, Starine iz Albanije. (Alter
Albanien.) Glasnik XIII., 117. Cf. ibid. XIII.

244. **Träger P.**, Begräbniss-Plätze und Tu
Albanien und Macedonien. Berl. Verh. 43.

Gräberfelder aus der Umgebung von Skutari, und aus der Geg
Saloniki und Pella u. s. w.

245. **Čurčić V.**, Ein Flachgräberfeld der
in Ribić bei Bihać. Wiss. Mitth. Bosn. VII. 1900. S.

246. **Bulić Frane**, Po ruševinama staroga Solina. (Auf den Ruinen der alten Solona.) Iz „Spomen cvieća“ Matice Hrvatske. Zagreb 1900. Str. 63.

Přehledný popis dnešního stavu rozvalin provázený hojnými obrázky v textu a přílohami.

247. **Успенскій Ф. И.**, О древностяхъ города Тырнова. Изв. р. арх. конст. VII. I.

Srv. obsah v Лет. Мат. Срп. 1902. 128.

248. **Бончевъ Т.**, Дръ, Мегалитни паметници въ Сакаръ-Планина. Сбор. мин. XVIII. 659. (Megalith. Denkmäler des Sakar-Planina in Rumelien.)

Tyto megalith. pomníky popsali už dříve zběžně Škorpilové a Bončev (Correspondenzblatt 1896). Zde je popis podrobný. Jsou to hlavně dolmeny.

249. **Добруски В.**, Материали по археологията на България. Сбор. мин. XVIII. 704. (Materialien zur Archaeologie Bulgariens.)

Náhrobní kameny řecké a římské 1. z okolí staré Nikopole na Istru, 2. z kolonie Ulpia Oescus, a různé z provincie Dolní i Horní Moesie, 3. z Thrakie.

4. Práce vztahující se k staré kultuře slovanské.

250. **Schrader O.**, Reallexikon der indogerm. Alterthumskunde. Grundzüge einer Kultur und Völkergeschichte Alt-Europas. Strassburg 1901. XL. + 1048 S.

Srv. napřed str. 32. a ref. Brücknerův v Arch. Jag. XXIII. 622, jenž vytýká, že málo byla zužitkována slavistika a málo uváženy ethnogr. parallely. Srv. dále ref. Haase v Buschan's Centralblatt VI. 272.

251. **Погодинъ А.**, Примитивныя формы общественнаго быта. ЖМНП. CCCXXXIII. Янв. 114.

По новѣйшихъ изслѣдованіяхъ. 1. Родовой бытъ. 2. Общинный бытъ.

252. **Meitzen Aug.**, Dr., Die verschiedene Weise des Übergangs vom Nomadenleben zur festen Siedelung bei Kelten, Germanen und Slaven. Verh. des VII. intern. Geogr. Congresses, Berlin 1899. II. Berlin 1901. 483—497.

Pro dějiny Evropy severně Alp přicházejí k platnosti jen Kelti, Germani a Slované, jež Řekové a Římané znali ještě jako kmeny pastevců, kteří se počínali pevně usazovat. O tomto usazování svědčí nám hlavně prameny středověké a způsob zachovaných starých osad s příslušností agrární parcellací. Bylo by ale marnou prací z formy a z typů osadních souditi bezprostředně na národnost. Tři zmínění národové mísili se a jeden po druhém na určitá území nastupoval. Původně od Donu až k Rýnu seděli Kelti, šířice se do Gallie, Hispanie a Britannie, ale mnohé části jejich sídel původních zaujali už velmi brzy Germani, vyšedší ze sev. Německa a Skandinavie, a Slované. To vše působilo na změnu forem osadních. Aby se původní typ keltický,

germanský a slovanský našel, nutno vyhledati větší území, kde s
od počátku usídlování se pevně a bez cizího panství a mísení. A to
lze vskutku dojíti cíle. Takovým keltským územím je Irsko, ge
kraj táhnoucí se od Taunu a Vesery přes Dánsko do Skandinavie
čený od císaře Karla Velkého linií zvanou „limes sorabicus", čistou s
zemí je země od Visly na východ. Meitzen probírá pak podrobně
map typy osad (u Slovanů předpokládá všude původní zádruhu), a
příčiny, na základě jichž povstaly rozdíly u kmenů původně tak blíz
buzných.

253. **Leciejewski J.**, Dr., Napisy runiczne na urnac
kanowa. Древности Моск. XIX. 2. 39—46. (Runische Insch
den Urnen von Alekanovo.)

254. **Леціевскій I.**, Др., Руническія надписи
кановскихъ урнахъ. Пер. В. Н. Щепкина. Ibidem.
(Russ. Übersetzung derselben Arbeit.)

Autor zastává mínění, že Slované znali písmo runské a jednu
a 2 střepy z pohřebiště u Alekanova, popsaného Gorodcevem v A
Зам. 1897, V., 385—390 má za přímý toho doklad. Znaky na nádobě n
čte: „um-malu-stavih nuž(d)aja" a vykládá „Ум(ершему) малу став
ая" — „mrtvému chlapci postavil jsem (t. j. popelnici tuto) já
(t. j. otec). Popelnici klade do XI. stol.

255. **Линниченко И. А.** и **В. В. Хвойко**, Сосуды
ками изъ находокъ на площадкахъ трипольско
туры. Одесса 1901. Cf. Nr. 177.

256. **Balics Lajos**, Dr., A kereszténység története
mai területén a magyarok letelepedéséig. Budapest
neum). 16°. Str. 319. Cena 7 kor. (Geschichte des Christent
unserem Lande vor der Ankunft der Magyaren.)

Ref. v Slov. Pohľadech 1902, 328 vytýká právem knize, že
výklad o povstání křesťanství Slovanů pannonských a slovenských,
slov. pramenů k tomu.

257. **Грушевський М.**, Огляд прац Н. Конд
з істориї староруської штуки. Зап. Шевч. т. 4
кн. 1. (Hruševškyj M., Über die Arbeiten Kondakov's im Ge
altrussischen Kunst.)

Obšírný kritický referát o 4.—6. svazku Kondakových „Русскія Д
pak o jeho dílech „Визант. емали", „Русскіе клады" a jeho stati „О
задачахъ исторіи древнерусс. искусства".

258. **Потановъ А. А.**, Очеркъ древней русско
данской архитектуры. Древности. Моск. XIX. 1., стр
2., стр. 1—38. (Potanov A., Abriss der alten russ. Architekt

259. **Höfer P.**, Der römische Handel mit Nord
Globus Bd. LXXX. Nr. 17, str. 265.

260. **Погодинъ А.**, О происхожденіи русскаг
глазъ. Изъ русскаго Арх. Вѣстника. (Pogodin A., Über den
des russischen „глазъ".)

Slovo „глазъ“ jest všeslovanské a pošlo ze stněm. glāza jasný kámen, sklo, jantar a svědectvím časného příchodu těcl

261. **Илиевъ А. Т.,** Единъ старославя отъ езическо врѣме, въ сп. „Надежда“, Илиевъ и Ст. Момчиловъ, Стара Загора, I. год. (19(стр. (Ilijev A., Ein altslav. Gebrauch aus der heidniscl

Българската поговорка: „Видите ли ме, селяки?“ споре отъ единъ обредъ, който дѣйствително отъ по-старо християнс тикувалъ на задушница отъ свещенницитѣ. Безъ всѣко съмнѣ езическитѣ врѣмена, когато се е изпълнявалъ, или отъ жре кинитѣ, които сѫ държали мѣсто на жреци.“ Сѫщиятъ обредъ руситѣ, латишитѣ, изчезналитѣ балтийски славяни, за които граматикъ, гърцитѣ и др.

262. **Желизко И. В.,** Объ употребленіи череповъ въ эпоху доисторическую въ св временемъ. Съ чешскаго перевелъ А. Кашпар (Želízko J., Über den Gebrauch der menschlichen Sc Zeit.)

Jest to vlastně otisk z č. 31. Izvěstiji Tavričeské uč s obálkou v Praze tištěnou.

263. **Zaborowski,** Le feu sacré et le culte les Slaves. Mém. et Bull. d'anthr. Paris 1900. 530

O kultu domácího ohně a krbu u starých národů a je vanů balkánských.

*Dodatky archeologické.**)

264. **Антоновичъ В. Б.,** Археологическ лынской губерніи. Труды XI. арх. съѣзда.*) Т (Antonovič V., Archäologische Karte des Gouv. Wolhyr

Карта прѣкрасной работы.

265. **Антоновичъ В. Б.,** Раскопки кург падной Волыни. Ibidem. T. I., стр. 134. (Ai grabungen von Kurganen im westlichen Wolhynien.)

Раскопки въ четырехъ могильникахъ у селъ: Суража менецкомъ, у селъ: Рыкани и Красне въ Дубенскомъ у Рас совершенно тожественны, очень бѣдны предметами. Изъ 20 ч лихоцефаловъ (70—74), 13 мезоц. (75·4—80), 2 брахиц. славянское.

266. **Антоновичъ В. Б.,** О каменномъ в' Волыни. Ibidem. T. I. стр. 141. (Antonovič V., Übe westl. Wolhynien.)

267. **Антоновичъ В. Б.,** О мѣстоположеніи городовъ Шумска и Пересопницы. Ibid. (Antonovič V., Über die Lage der alten Städte Šumsk

*) První díl Trudů XI. archaeol. sjezdu v Kijevě, z něh následující dodatky, došel redakce teprve po vytištění předch

нденбургъ Н. Е.,
'. I., стр. 155. (B
n Kiev.)
otázku, jaké bylo oby
ky uloženy jsou v hrob
elo se tu až do příchod
anén, a celkem s inv
í z největší části v VII
ндeнбургъ Н., В
ловъ со скелета
(Brandenburg N., '
rümmten Skeletten.)
stati předešlé.
лаковскій Ю. А.,
oid. стр. 190. (Kul
:.)
ní prof. Antonoviče a
jihoruských mohyl na
patří do doby předskyt
é (barvení Priapa a Jo
цинскій Е., Архе
.bid. стр. 197. (Séc
карта составлена по
ченко С., Раско
рополь и с. Ульха)
Bassin des Flusses S
курганы славянской
лихоцефали и 4 мезоце
этихъ кургановъ до
ь по Р. Х.
коронскій В. Г., I
алы, находящ
94. (Ljaskoronskij V.
Sula.)
коронскій В., Н
эдняго Приднѣ
ı. Münzen im Gebiet
тигъ В. М., О н
комъ. Ibid. I., 46
Archaeologie.)
основать въ Варшавѣ
ославскій Г. К.,
эмъ въ велико

его область. Ibid. I., 469. (Bugoslavskij G., Ein
olensk führender Handelsweg der grossfürstl. Periode.)
іктъ Е. Н., Раскопки въ землѣ Лучанъ про-
ѣъ 1897 и 1898 г. Ibid. I., 479. (Frau J. Melnik,
Lande der alten Lučaner.)

а. Раскопки въ сѣверной части Волынской губ., въ уѣздахъ
мъ и Дубенскомъ. (Долихоцефаловъ 74 = 66·5%, мезоцеф.
10 = 9%). Курганы славянскіе, изъ VII.—X. вѣка.

цевъ В. А., Русская доисторическая кера-
77. (Gorodcev V., Die russ. vorhist. Keramik.)

ѣходимость выработки номенклатуры и системы описанія до-
Система и номенклатура. — 1. Матеріалъ. 2. Способы выра-
ı. 3. Виды кер. издѣлій. 4. Высушиваніе и обжиганіе. 5. Орна-
писаніе керамики неолит., бронзоваго и желѣзнаго вѣка.

іевскій Н. Ф., Дюнныя стоянки неолит. эпохи
рѣки Зап. Буга въ среднемъ его теченіи.
jaševskij N., Neolith. Siedelungen im Gebiete des westl.

длежатъ мезолитической группѣ.

нскій, Находки каменнаго вѣка въ бас-
ри. Ibid. I., 714. (Žitinskij, Neolith. Funde aus dem

а В. В., Каменный вѣкъ средняго При-
d. I., 736. (Chvojka V., Die neolith. Periode im mittleren
.)

a rozsáhlá práce, jež staví autora do řady prvních ruských
ıe o ní obšírný referát jinde. Všechny nálezy sem spadající,
ví v kontinuitě s pozdějšími až do 4. stol. po Kr., připisuje
ı.

XI. археолог. съѣзда въ Кіевѣ 1899. Подъ
ой и С. С. Слуцкаго. Томъ I. Москва 1901. (Arbeiten
gresses in Kiev.)

VI. FILOLOGIE BALTSKA.

1. Baltské kmeny vůbec.

1. **Поржезинскій В. К.**, Къ исторіи формъ спр
въ балтійскихъ языкахъ. Общее введеніе: образовані
лица и основъ времени и наклоненія. Москва, Универс. тип
VIII. a 166 s. [Zvl. ot. z Изв. Унив.] (Porzeziński V. K.,
schichte der Verbalformen in den baltischen Sprachen. Allgem
leitung: Bildung der Personalformen und der Tempus- und Moda
Moskau.)

I. Глаголъ и его формы въ яз. общеиндоевр. и въ балт. языкахъ.
зованіе формъ лица въ балт. яз. III. Образованіе формъ времени и накл
балт. яз.

2. **Вольтеръ Э.**, Литовская христоматія (E.
Lietùviška chrestomatija). Санктпетербургъ, Типогр. Акад. Н. 2
(E. Wolter, Lit. Chrestomathie.)

Ukázky z prus. katechismů, ze starší literatury lit. a lot., z lit.
nové a dialektické.

E. Berneker, D. Litt.-Zt. 1901, 2970—2971. J. Zubatý, Idg. Anz. XIII

3. **Lietuvos myletojas.** Lietuviu Pratēviai mažojo
joje, nuo senovēs iki jie pateko po valdžia Persu. Chicago, Spau
tuvos". 288 s., 4 mapy. („Litauischer Patriot". Die Ural
Litauer in Klein-Asien, von der Urzeit bis zur Zeit, wo sie u
persische Herrschaft kamen.)

2. Litvané.

4. **Mittheilungen** der Litauischen litterarischen
schaft. 26 Heft (V. 2.). Heidelberg. C. Winter's Universitä
(in Kommission). Str. 117—230.

5. **Litteratur-Bericht.** Mitth. Lit. Ges. V. 216—222.

6. **Jonas Jr.**, Suskaita arba statistika visu lietu
knygu atspaustu Amerikoj nuo pradžios lietuviszkos Amerikon em

1900 metu. Plymouth, Pa. 1900. (Verze
Emigration nach Amerika bis 1900 in Amer

7. **Katalogas** iszleistu knygu „Vi
isu kitu spaustuviu gaunamu pas J. J. Pauks
)0. 32 s. 16°. (Katalog der vom „Lit. Ve
n hsg., bei J. J. Pauksztis & Co. käufliche

8. **Zubatý Jos.**, Zu Schleicher's
tn. ČSpol. 1901 VII. 29 s.

Zpráva o rukopisných záznamech Schleicher
2, chovaných v pražské universitní knihovně.

9. **Kriaušaitis Petras**, Lietuviško
ke, v. Mauderode. 86 s. 4°. (Lit. Grammat

10. **Schiekopp J.**, Litauische Ele
Aufl. von A. Kurschat. 1. Teil. Formen

11. **Bezzenberger Ad.**, Das litauis
VI. 169—183.

Jako konjugace lit. -iu -i, -eti odpovídá ř. -
ckému -σέω. Pův. lit. flexe byla: -iu -i -ia
logii.

12. **Gaigalat Wilh.**, Die Wolfenbüt
llen handschrift aus dem jahre
Ges. V. 117—165.

Zur wortbildungslehre. Zur deklination. Text

13. **Jonas Jr.**, Lietuviški Dainiai
čio. Shenandoah 1899. 54 s. (Die lit. Dich

14. **Parinktos lietuviškos dainos** pagal Antaną Juškevičę
e, v. Mauderode 40 s. (Ausgew. lit. Volkslieder, nach A. Juškevič.)

15. **Bezzenberger Adalb.**, Fünf Dainamelodien. Mitt. Li
V. 174—179.

16. **Dryskis K.**, Dainelės. Tylže 1900, v. Mauderode. 20
(Volkslieder.)

17. **Janulaitis A.**, Dainos aufgezeichnet in Padubisen von Anta
Kabaila. Mitt. Lit. Ges. V. 179—189.

18. **Koncewicz J.**, Abenteuer eines Dummen. (Übersetzun
litauischen Märchens auf S. 87. ff.) Mitt. Lit. Ges. V. 204—208.

19. **Rozwadowski Jan**, Objaśnienia do mapy język
ewskiego w gubernii Wileńskiej. Materiały i prace kom
I. 1. 89—93. (Erläuterungen zur litauischen Sprachenkarte im Gouv
na.)

20. **Tetzner F.**, Klete und Swirne. Mit Grundrissen. Globu
XIX. 252—255.

M. j.: sl. *klětь* (střhněm. *glět* ze slov.): ř. *κλεῖθρον*, got. *hleithra*, stir. *cliath*

21. **Wolter E.**, Lokavos kalns. — Gidymai su burtai
rtai. Mitt. Lit. Ges. V. 198—202. (Der Lokava-Berg [eine Sage]. —
berkuren. Zauber.)

Z pozůstalosti A. Burby.

Kirche und des Dorfes Ru
nellen Quellen. Angefangen den 12. Aug. 1856 von
Prediger und Kantor. In gekürzter Form mitgeteilt von W
Mitt. Lit. Ges. V. 166—174.

Die Begräbnissozietäten. Die Hochzeit und die dabei herr
Religionssekten und der religiöse Sinn. Die litauische Deputatio
Militärjubiläum des Prinzen von Preussen.

23. **Letuvis A.**, Litwini na wystawie w P
1901. Č. 40. (Die Litauer auf der Pariser Ausstellung.)

3. Lotyši.

24. **Magazin,** herausgegeben von der Lettisch-Li
Gesellschaft. Zwanzigsten Bandes zweites Stück. Mita

25. **Protokoll** der 72. Jahresversammlu
tisch-litterärischen Gesellschaft, Riga den 13.
Mag. lett. 277—350.

M. j.: Zprávy bibliografické (A. Bernewitz, G. Hillne
bach, Das Suffix auf *-ums* im Lettischen (337—338,; J. En
tischen Betonung und Qualität (339—340).

26. **Jelgawas** Latweeschu Beedribas Rakst
dal'as Sestais rakstu Krahjums. Jelgawâ. 5
6. Bd., der litter. Sektion des Mitauer Lett-Vereines. Mita

27. **Rehenhusen Joh. Georg,** MANDVCTIO
Lettonicam facilis & certa. Riga MDCXLIV. Neu hsg.
Bielenstein. Mag. lett. XX. 2, 1—59.

28. **Эндзелинъ И.,** Замѣтки къ латышс
товкѣ. Изв. рус. яз., VI., 4, 140—149. (Endzelin
zur lettischen Akzentuierung.)

29. **Шмидтъ П.,** Трoякая долгота въ ла
языкѣ. 1899. С.-Пб., 48 стр. Сбор. Акад. С.-Пб
Nr. 2. 1901. (Schmidt P., Dreierlei Länge im Lettisch

30. **Mühlenbach K.**, Das Suffix *-ums* im Lett
lett. XX. 2, 337—338 (Résumé).

31. **Sokolow J.** un **Seewald P.,** Saruna Latwees
un Wahzu walodâs jeb derigs wadons katram, kas
ar schihm walodam pilnigi. 2. ifdewums. Mitava, G. Lan
low J. und Seewald P., Lettisch-russisch-deutsches Ge

32. **Walodas druskas.** Austr. XVII. 186—187, 185
sches).

kamars — palahps.

33. **Mühlenbach K.**, Par jaunwahrdeem lat
lodâ. Rés. přednášky. Austr. XVII. 666 (Neu gebildete
Sprache.)

Keuszler Friedr, Zur Frage der culturellen Be-
ıng der Letten durch die Russen in der vor-
n Periode. Mag. lett. XX. 2, 273—275.

baznica, kristit, zvanit, grcke.

rasun K. F., Bemerkungen über die „Etymologie
namen im Witebskischen Gouvernement" [Reval
. lett. XX. 2, 92—99.

tender G. F., [1714—1766]. Wezá Stendera rakstı
s K. Kundfińsch. Riga. Latwju Beedriba. (Des älteren
Schriften II. Ges. v. K. Kundsiń [I. ib. 1897].)

autenbach J., Neredfigais Indrik'is, „tumschu mahju"
aisitais". Balss XXIV. N. 48—52. (Der blinde Heinrich",
r dunklen Häuser".)

t. 2. Vzdělání Jındřichovo. 3. Vydání. 4. charakteristika básni.

idfemneeks R., Juris Allunans. Balss XXIV. 10, 2—4,
12, 1 2, 13, 3—4, 14, 2, 15, 2—4, 16, 2—3, 17,
rg Allunan [1832—1864].)

zintarińš, Teika par welna alu. Balss XXIV. č. 16.
„das Teufelsloch" [bei Lindenhof, Kirchsp. Wenden, Livl.].)
a od -*ll*- t. č 22

R., Gudrais Ansis un welns jeb Stahsti un pasakas
gudrais Ansis ifmulkojis zilwekus un peewihlis, apmahnijis un
welnu. Smiltene (Smilten), Dfirkal. 118 s. 30 kop.

ılaue Hans und der Teufel, oder 47 Erzahlungen und Märchen, wie
Hans Leute zu Narren hielt und den Teufel überlistete, betrug und
II. Dafa ibd., 108 s., 30 kop. (31 povídek).

elenstein Emil, Ueber die Bedeutung des lettischen
des für die Archäologie. Vortrag, gehalten auf dem X.
ngr. Mag. lett. XX. 2, 60—78.

dg., Tautas dfeesmas par dfeedaschanu. Balss
l—45. (Volkslieder über das Singen.)

inter A. C., Kritische Bemerkungen zu A. Bielen-
000 lettische Rätsel" (Mitau 1881). Mag. lett. XX. 2, 79—91.

eterson Karl, Latweeschu mahte ar behrnu. Kraj.
1—56. (Die lett. Mutter mit Kind. Volkstraditionen.)

liń M., Latweeschu apdfihwotàs femes kahrte,
ınakeem kahrschu materialeem un pascha krahtàm fińàm.
lettischen Wohngebietes, nach dem neuesten Kartenmateriale
esammelten Berichten.) Riga.

ar Latweeschu tautas spehku senakôs laikôs. Balss XXIV.
(Über die Grösse des Lettenvolkes im Altertum.)

altských krajích seděli Lotyši dříve než Estové a Livové-Kurove.
a se usadilo hojně, a proto si assimilovali trvale zbylé tam Lotyše.
urů bylo málo a byli assimilováni od Lotyšů 4. Příchod Němců
ı polotyšení, protože zadržel jejich další šíření a zotročil jejich

nbach J., Ueber die Religion der Letten.
1—172.
llen: 1. Chroniken und ähnl. Schriften. 2. Volkstradi
Grundlegung. III. Die Religion der Letten: Dogmatik,
hradně na základě lidových podání.)

neek M., Par uguns-kuru dfimts un reli
fiňā. Rés. přednášky. Austr. XVII. 664. (Der Feu
utung in der Volks- und Religionsentwickelung.)

4. Prusové.

Paganism of the Ancient Prussians. Translat
ybeare, M. A. — Folk Lore XII., 293—302.
knihy vytištěné Spirae r. 1582 („About the religion, sa
neral rites of the Prussians, Mescovites and Tartars", by

r Walt., Altpreussische Bibliographie fü
preuss. Monatsschr. N. F. XXXVIII. H. 5/6.

Rejstřík jmenný.*)

(Sestavil PhC. O. HUJER.)

vedené v závorkách značí číslo spisu.

Rejstřík věcný.*)

(Sestavili O. HUJER, L. NIEDERLE, J. POLÍVKA, J. ZUB

*) Číslice uvedené v závorkách značí řadové číslo spisu.

…ratek nově v tomto ročníku užitých.

…ois Moravského Musea Zemského. Brno.
…ратурный Вѣстникъ. Изданіе Русскаго Библіологическаго …ства. С.-Петербургъ.
…rjały i prace komisji językowej Akad. Umiejętności …akowie
…dnik językowy. Kraków.
…никъ отдѣленія русскаго языка и словесности Имп. …еміи Наукъ. С.-Петербургъ.
….Сб.). Научно-литературный Сборникъ. Періодическое …іе Галицко-русской Матицы. Львовъ.
…ки књижевни Гласник. Београдъ.
…ník slovanské filologie a starožitností. Praha.

n některých omylů tiskových.

io А(фиаудовъ) misto А(риаудовъ)
o Милетића, Милетићеве misto Милетича, Милетечеве
.o udilnim m. udiljnim, macedonisme m. maćedonizme
io Ćerić m. Djerić
io Бура misto Ђура
.o Никоиа misto Никола
.o XXVIII. (ve druhém řádku) má býti XVIII.
по новѣйшихъ misto новѣйшимъ

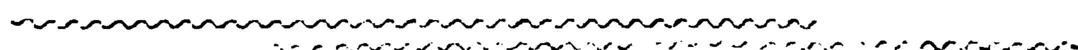
Oznámení.

Počínaje rokem 1901 přestal vycházeti »*Věstník slovanských starožitností*« ve formě dosavadní. Rozšířiv obsah o bibliografii celé slovanské filologie a slovanského národopisu, vychází nyní pod titulem

„Věstník filologie a starožitností slovanských“,

a přináší v jednom svazku o 15—20 arších úplnou bibliografii za rok minulý.

Svazek I. za r. 1900, cena 7 K.
Svazek II. za r. 1901, cena 10 K.

Avis.

A partir de l'année 1901, la revue »*Věstník slovanských starožitností*« (Indicateur des travaux relatifs à l'antiquité slave) parait sous une forme différente et plus étendue quant à la bibliographie concernant la philologie et ethnographie slaves sous le titre

„Věstník filologie a starožitností slovanských“.

L'indicateur nouveau se charge de publier en un volume de 15—20 feuilles la bibliographie des travaux parus l'année précédente.

Le I Volume (1900) — prix 7 cour.
Le II Volume (1901) — prix 10 cour.